

T. C.
NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ÜLKÜ DERGİSİNDEKİ ŞAİRLER VE ŞİİRLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Hanife ŞAHİN

Niğde
Temmuz, 2022

T. C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ÜLKÜ DERGİSİNDEKİ ŞAİRLER VE ŞİİRLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Hanife ŞAHİN

Danışman : Doç. Dr. Ramis KARABULUT
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Sibel BULUT
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Seda ÖZBEK

Niğde
Temmuz, 2022

YEMİN METNİ

Yüksek Lisana Tezi olarak sunduğum “*Ülkü Dergisindeki Şairler ve Şiirleri*” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 05/07/2022

Hanife ŞAHİN

ÖN SÖZ

En önemli iletişim araçlarından olan gazeteler ve dergiler toplumların siyasi, sosyal, kültürel ve tarihi miraslarını içlerinde barındırır. İşte bu yüzden geçmişe dönük çalışma yapacak araştırmacıların mutlaka incelenmesi gereken belgelerdir.

Türk dergiciliğinin uzun ömürlü yayın organlarından biri olan *Ülkü* mecmuası Atatürk'ün teşvikiyle Şubat 1933 tarihinde yayım hayatına başlamıştır. 41. sayıya kadar Recep Peker yönetiminde çıkan dergi 41. sayıdan 102. sayıya kadar Mehmed Fuad Köprülü'nün “direktörlüğü”nde çıkmaya devam etmiştir. Dergi 1 Ekim 1941 tarihinde yeni şekliyle Ahmet Kutsi Tecer yönetiminde *Ülkü Milli Kültür Dergisi* adıyla 126 sayı daha yayımlanmaya devam etmiştir. Ocak 1947 tarihinde ismi yeniden değişmiş ve *Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi* olmuş, derginin yönetimine Tahsin Banguoğlu getirilmiş ve *Ülkü* dergisi 44 sayı daha yayımlanmıştır. *Ülkü*, Şubat 1933 ile Ağustos 1950 tarihleri arasında toplam 272 sayı olarak neşredilmiştir.

Bu çalışmada yer alan seri ve sayılara şuralardan ulaşılmıştır: Birinci serinin 1. – 80. sayıları ile 82., 83., 84., 87., 88., 91., 92., 94., ve 96. sayılarına İBB Atatürk Kitaplığı'ndan, ikinci serinin 1. – 126. sayıları ile üçüncü serinin 1. – 36. sayılarına İzmir Millî Kütüphane'den ve birinci serinin 81., 85., 86., 89., 90., 93., 95., sayıları ile 97. – 102. sayılarına ve üçüncü serinin 37. – 44. sayılarına Millî Kütüphane'den ulaşılmıştır. Daha sonra *Ülkü* mecmuasının tamamında bulunan şiirler bilimsel ve sistematik bir şekilde incelenmeye çalışılmıştır.

Ülkü ile ilgili yapılan çalışmalar ve yayımlanan makalelerde; köycülük, Kemalizm, halk bilimi, müzik, dil ve fotoğraflarla ilgili birçok inceleme yapıldığı görülmüştür. Yapılan araştırma sonucunda yayımlanan şiirler üzerine çalışma olmadığı belirlenmiş ve böyle bir çalışmanın alana faydalı olacağı düşünülerek bu çalışma yapılmıştır.

Üç bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümü “giriş” adını taşımaktadır. Bu bölümde Halkevleri ve *Ülkü* dergisi hakkında bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölüm “inceleme” adını taşımaktadır. Bu bölümde “şiirler dizini”, “şair adına göre şiirler dizini” ve “şiirlerin genel özellikleri” yer almaktadır. “Şiirler dizini”, tablo şeklinde olup dergideki bütün şiirlerin künyesini içine almaktadır. Bu tablo oluşturulurken; cilt numarası, sayı numarası, tarihi, şairin adı, şiirin adı ve sayfa numarası kısımlarına yer

verilmiştir. “Şair adına göre şiirler dizini” başlığında ise şiirlerin bibliyografik bilgisi ve şiirler hakkında kısa açıklamalar yer almaktadır. Bu bölümün diğer bir başlığı “şiirlerin genel özellikleri” adını taşımaktadır. Bu kısmın alt başlıkları: “şiirlerin biçim özellikleri”, “şiirlerin ahenk özellikleri”, “şiir türleri” şeklindedir. Bu başlıklarda şiirlerin incelenmesi sonucunda ulaşılan verilere yer verilmiştir. Üçüncü bölüm “türlere göre şiir metinleri”dir. Bu kısımda bütün şiirler önce türlerine göre gruplandırılmış; daha sonra da aynı şaire ait olan şiirler bir araya getirilmiştir.

Şiirler aktarılırken:

1. Yapılan basım hataları giderilmeye çalışılmıştır.
2. Şiirlerde kullanılan imla özelliği korunmuştur.
3. Şiir metinlerinde herhangi bir açıklama varsa bunlar da olduğu gibi alınmıştır. Ayrıca şiirlerin daha rahat anlaşılması için verilen bazı kelimelerin açıklamaları ve şiirlerde dipnotlar orijinalliği korunarak şiirlerin hemen altında verilmiştir.
4. Dergide bazı şairlerin isimlerinde kısaltma kullanılmıştır. İsimler şiirlerin altında verilirken aynen alınmış, dizin kısmında ise tam adları verilmiştir.

Bu çalışmanın ekler kısmında şunlara yer verilmiştir: *Ülkü* mecmuası hakkında daha ayrıntılı fikir vermesi açısından üç seri halinde yayımlanan derginin her serisinin kapak fotoğrafları, seri tanıtım yazıları, Recep Peker’in *Halkevleri Açılış Nutku* ve Atatürk’ün *Ülkü* dergisi için kendi el yazısıyla yazıp gönderdiği notuna ekler bölümünde yer verilmiştir.

Bu çalışma sırasında her ihtiyaç duyduğumda bana bilimsel katkılarıyla destek olan saygıdeğer hocam Doç. Dr. Ramis KARABULUT’a teşekkür ederim.

Maddi ve manevî desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Temmuz 2022

Hanife ŞAHİN

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÜLKÜ DERGİSİNDEKİ ŞAİRLER VE ŞİİRLERİ

ŞAHİN, Hanife
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ramis KARABULUT
Temmuz 2022, 714 sayfa

Ülkü dergisi 1933 – 1950 yılları arasında Ankara Halkevi’nin resmi yayın organı olarak yayımlanmıştır. Derginin amacı halkı eğitmek, milli kültür bilincini oluşturabilmek ve muasır medeniyet seviyesine ulaşabilmek için çalışmalar yapmaktır. Yayımlanan yazıların neredeyse hepsi bu düşünce ile yazılmıştır. Bu çalışmada derginin 272 sayısında bulunan şiir metinlerinin tamamı sistematik ve bilimsel bir yöntemle incelenmiştir.

Bu çalışma üç ana bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölüm “giriştir” ve “Halkevleri”, “*Ülkü* dergisi hakkında” alt başlıklarından oluşmaktadır. İkinci bölüm, “İnceleme”dir ve üç alt başlıktan oluşmaktadır: birincisi “şiirler dizini”dir. Burada dergide yer alan bütün şairler ve şiirlerinin künyeleri verilmektedir. Bu bölümde dergide yayımlanan toplam şiir sayısına ve şair sayısına ulaşılmış. Her serinin şiir sayıları, şair sayıları ve en çok şiir yazan şairleri de belirlenmiştir. İkinci alt başlık; “şair adına göre şiirler dizini”dir. Burada şairler alfabetik sırayla verilmiş olup şiirlerin bibliyografik bilgilerinin yanında biçim, ahenk ve türleri bakımından kısa bilgiler bulunmaktadır. Üçüncü alt başlıkta ise; “şiirlerin genel özellikleri”ne yer verilmektedir. Bu kısımda şiirlerin genel bir değerlendirmesinden sonra nazım şekilleri, ölçü türleri ve şiir türleri hakkında bilgi verilmektedir. Üçüncü bölümde ise dergideki bütün şiir metinlerine yer verilmektedir. Bu bölümde şiirler önce türlerine göre gruplandırılmış, daha sonra da kendi içinde aynı şaire ait olan şiirler bir arada verilmiştir.

Çalışmanın sonucunda *Ülkü* dergisinin, dönemini “memleketçi şiir” anlayışına göre en iyi şekilde yansıtan yayın organlarından biri olduğu görülmektedir. Çünkü dergide dönemin Türkiye’sinin siyasi, ekonomik, sosyal, edebî ve kültürel hayatına dair birçok malzeme bulunmaktadır.

Gazete, dergi gibi süreli yayınlar siyasi ve sosyal gelişmelerin yanında edebî gelişmelerin de takip edilebilmesine olanak sağlamaktadır. Çalışma; Atatürk ve İsmet İnönü Dönemlerinde, 1933 – 1950 yılları arasında yayımlanmış olan *Ülkü* dergisinde yer alan şairler ve şiirlerini ortaya çıkarmak ve dönemin şiiri hakkında çalışma yapacak kişilerin faydalanabilmeleri amacıyla yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Süreli Yayınlar, Şiir, Tek Parti Dönemi, Türk Şiiri, *Ülkü*.

ABSTRACT
MASTER THESIS

POETS AND THEIR POEMS IN THE *ÜLKÜ* MAGAZİNE

ŞAHİN, Hanife
Turkish Language and Literature
Supervisor: Associate Professor Ramis KARABULUT
July 2022, 714 pages.

Ülkü magazine was published as the official publication of Ankara Community Center between 1933 and 1950. The aim of the journal is to educate the public, to create awareness of national culture and to carry out studies in order to reach the level of contemporary civilization. Almost all of the published articles were written with this thought in mind. In this study, all of the poetry texts in the 272 issue of the journal were examined with a systematic and scientific method.

This study consists of three main parts. The first part consists of the subheadings of "Introduction" and "People's Houses", "About the Journal of *Ülkü*". The second part is "Analysis" and consists of three sub-titles: the first is "poems index". Here, all the poets in the magazine and the tags of their poems are given. In this section, the total number of poems and poets published in the journal has been reached. The number of poems, the number of poets and the poets who wrote the most poems in each series were also determined. Second subtitle; It is "the directory of poems by the name of the poet". Here, the poets are given in alphabetical order and besides the bibliographic information of the poems, there is brief information in terms of form, harmony and types. In the third sub-title; The general features of the poems are given. In this section, after a general evaluation of the poems, information about verse forms, meter types and types of poems is given. In the third part, all the poetry texts in the magazine are included. In this section, the poems were first grouped according to their genres, and then the poems belonging to the same poet were given together.

As a result of the study, it is seen that *Ülkü* magazine is one of the publication organs that best reflects its period according to the understanding of "hometown poetry". Because there are many materials in the magazine about the political, economic, social, literary and cultural life of Turkey of the period.

Periodicals such as newspapers and magazines provide the opportunity to follow literary developments as well as political and social developments. Study; It was made in the Atatürk and İsmet İnönü Periods, in order to reveal the poets and their poems in the *Ülkü* magazine, which was published between 1933 and 1950, and for the benefit of those who will study the poetry of the period.

Keywords: Periodicals, Poetry, Single Party Period, Turkish Poetry, *Ülkü*.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR.....	lxvi
EKLER DİZİNİ	lxviii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
I. GİRİŞ.....	2
I.1. Halkevleri Hakkında.....	2
I.1.1. Dergi Çıkaran Halkevleri.....	4
I.2. <i>Ülkü Dergisi</i> Hakkında.....	4
I.2.1. Derginin Yayın Politikası	7
I.2.2. Türk Edebiyatı Tarihinde <i>Ülkü</i>	13
I.2.3. <i>Ülkü</i> İle İlgili Yapılan Bazı Çalışmalar	14
İKİNCİ BÖLÜM.....	19
II. İNCELEME.....	20
II.1. Şiirler Dizini.....	21
II.2. Şair Adına Göre Şiirler Dizini.....	42
II.3. Şiirlerin Genel Özellikleri	105
II.3.1. Şiirlerin Biçim Özellikleri.....	105
II.3.2. Şiirlerin Ahenk Özellikleri	107
II.3.3. Şiir Türleri	108
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	110
III. TÜRLERE GÖRE ŞİİR METİNLERİ.....	111
III.1. Lirik Şiirler.....	111

Mitat Ömer:.....	111
Zeynep, Gel, Doğru Söyle	111
Gönül Zeynebe Değil... ..	112
Zeynebin Gönü... ..	112
Zeynebin Bütün Günü.....	113
Ömer Bedrettin UŞAKLI:.....	113
Çoruh.....	113
Yaralı Kaplan	114
Kiraz Bayramı	114
Kim Bilir	115
Stéphane MALLARMÉ:	115
Deniz Meltemi	115
Kemalettin Kâmi KAMU:.....	115
Bir Bahar Akşamı	115
Celâl Sıtkı GÜRLER:	116
Gölgeler Suyu Düştü	116
Yaşar Nabi NAYIR:.....	116
Yaşamak.....	116
Necmettin Veysi AKHASANOĞLU:.....	116
Tarla Başında	116
Salih Zeki AKTAY:.....	117
Hayal	117
Behçet Kemal ÇAĞLAR:	118
Ne Zaman, Ah Ne Zaman?	118
Toprak Hasreti	118
Hamid Gününde	119

Yaşamak.....	119
Toprak Anama	120
Niçin Niçin Bu Kalıp	121
Neden Sonra Kendine Gelirken	121
Mezarının Başında	122
Yolculuklarım	122
Toprak Hasreti	123
Batan Gemi	123
Mehtapta Omuzbaşları	124
Mercan Suyu Türküsü.....	125
R. P. ÖZTÜRK:	126
Bu Akşam.....	126
Necdet Rüştü EFE:.....	126
Saz Şairinin Ölümü	126
Fevziye Abdullah TANSEL:.....	130
Koşma	130
Kaybolmıyan Bir Akşam	131
Düşünceler	131
Hayat Bir Aldanıştır	131
Devir Nazariyesi	132
Kaybolmayan Işıklar... ..	132
Duyuşlar.....	133
Coşkun ERTEPINAR:	133
Özlenen Âlem	133
Şüphe.....	134
Geceler ve Gündüzler:	134

Korku	134
Yollanmak:.....	134
Böceğim	135
Kaos	135
Bir Gün.....	135
Bebeğin Uykusu.....	135
Telli Turnam	136
Bahara Şakıma	136
Çiçeklenen Sabır	137
Kardeş Duygusu.....	137
Badem Dalı, Nar Ağacı.....	138
İğde Ağacı Diyor Ki.....	138
Şair	139
Bu Yollarda Kalakaldım	139
Bir Bahar Karşılması.....	139
Kırlangıçlar, Çocuk ve Yolculuk	140
Hepsi Bana Dert Olur.....	140
Hayal Edecek Halin Varsa	141
Dönülmez Zaman İçin.....	141
İskenderun Şehri	142
Kelimelerin Dili	142
Âlemle Âlem Oldu Bu Gönül	143
Nihad Sami BANARLI:.....	143
Mimar Sinan Gününde.....	143
Söğütler Boyunca.....	144
Yunus Gibi.....	144

Feyzi KUTLU:	145
Benim Göklerim.....	145
Yarı Yol	145
Muzaffer ALPER:	145
Ankara.....	145
Sıtkı AKOZAN:	146
Mabedin Yollarında	146
Niçin, Niçin.....	146
Bir Gün Piyesi.....	146
İhtiyar.....	147
Yolcu.....	147
Bir Yazın Romanı	147
Sür Yiğitim Atını	148
Böyle Demişti Bir Gün Aşkın Çobanı	148
Geceler	149
Gülün Çocukları.....	149
Dedikodu.....	149
Yolcu Uğurlar Ola.....	150
Orhan Şaik GÖKYAY:	150
Bana Bir Seslenen Var	150
Bayburt Türküsü	151
Mehmet Necati ÖNGAY:	151
Gerek.....	151
Hayata Veda.....	152
Tılsım	152
Adı Mı Olur?	152

Hasanoğlu Türküsü	152
Anlaşma	153
Al Bir At Üstünde	154
Nidek Hey Sevdiceğim	154
Adı Mı Olur?	155
Tılsım	155
Cezmi BERKTİN:	155
Gök ve Deniz	155
Bezmi BERKTİN:	156
Bir Turna Kanadında	156
Şemsa KARATAY:	156
Sahilde Düşünceler	156
Gidene	157
Ne Diye Unutayım	157
Mısrarım	157
Sensiz Günlerim	157
Kâzım ERDİN:	158
Teselli	158
Abdullah ERTEM:	158
Garip Bir Hal	158
Ayşe	158
Kelebekler	159
Bu Gece	159
Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU:	159
Ankara Kalesi	159
Atam'a Ağıt	160

Kal'e Kapıları.....	161
Başın Sağ Olun	161
Karda Kan İzleri.....	162
Gönülle Hasbihal I	162
Gönülle Hasbihal II.....	163
Gönülle Hasbihal III	163
Gönülle Hasbihal VI	164
Basri GOCUL:	164
Aydın Yaylalarında.....	164
Hakkı KILICOĞLU:.....	165
Bayrağa Sarılmış Bir Kız İçin.....	165
Şükrü KURGAN:.....	166
Ağıt	166
Ozan Gibi I.....	166
Ozan Gibi II	167
Mithad Cemal KUNTAY:.....	167
Atatürk'e	167
Türk Öğretmenlerine.....	167
İbrahim Alâettin GÖVSA:	168
Tavaf	168
Yolcu:.....	169
Koşma	169
Ceyhun Atuf KANSU:.....	169
Sevdiğim Güneş	169
Rüzgâr'a Sualler.....	170
Olsaydım	170

Erzincan Türküsü	170
Çocukluğum.....	171
Bekleyiş.....	171
Yolculuk.....	172
Rüya	172
Mektub	172
Ayna.....	173
Bayram	173
Nikbinlik	174
Aşk İçin Romans.....	174
Musiki Hasreتي	174
Kırşehir Türküsü	177
Gönlüm Hürriyetindir	177
Yağmur	178
Bor'da Bir Sabah.....	178
Oyunlar	179
Bahar Geldi Diye	180
Şu Kabayelin Ardından.....	181
Bor Da Bir Öğle	182
Bor'da Bir Akşam	182
Bir Kır Çeşmesinde.....	183
Bir Güzel Güne Özlem.....	183
Süt	184
Uyuyan Güzel Anneye	184
Erik Ağacı	185
Ey İbibik Kuşu	185

Bir Sonsuz Sevinçti Bu	186
Buğday Tarlasına Şiir	187
Hayata Kahkaha	187
Küçük Dua	188
Marmara Türküsü.....	188
Rüzgârlar Ninnisi	189
Seher Yeline.....	190
Güzel Kavaklara Karşı.....	191
Güz Bayramı	191
Kutlu Zenginlik.....	192
Çiçek Açmış Badem Dalı.....	192
Kısıklı Kahvesinde.....	193
Çiçekler ve Çocuklar.....	193
Elma Ağacıyla.....	194
Zeytin Gölgesi.....	195
Yağmur Havası	196
İzmir Hâtıraları.....	196
Küçük Binici	197
Bebek Bilmezsın	197
Dağ Türküsü.....	198
Lütfi GÖKIRMAK:	200
Koşma	200
Ahmet Cemil MİROĞLU:	200
Köyümden Türküler.....	200
İhsan TEMELEVVREN:	201
Gönül Dünyası	201

Muslih FER:	202
Sükûtnun Alevleri	202
Şadı VARLIK:	202
Erken Batıyor	202
Cevdet Kudret SOLOK:	203
Zelzeleden Sonra	203
Kemal SABİT:	206
Fener	206
Fethi TEVET:	206
Erzincanlı Bir Terhis Askerinin Çilesi	206
Işık Olsam	208
Senden Uzakda	208
En Güzel	208
Halkımın Felsefesi	209
Senden Uzak	210
Senden Ayrı	210
İlk Mektuplarımdan.. I	210
İlk Mektuplarımdan.. II	211
Son Yazdıklarım I	211
Son Yazdıklarım II	212
Bir Delinin Şiirleri	212
İki Eşya ve Ömür	213
Süleyman KAZMAZ:	213
Deniz Karşısında	213
Niyazi Sabri ERGÜL:	214
Benim Koşmalarımdan	214

M. Nuru GENÇOSMAN:	214
Yaslı Bahar.....	214
Yekta KARAMUSTAFA:	214
Çocukluğa Hasret.....	214
Osman ATTİLÂ:.....	215
Yavukluya Değişler	215
Dilerim	216
Afyon Türküsü	216
Yollara Düştüm Bu Sabah	217
Bahar Yağmuru.....	217
Şadırvan	218
Gelincik.....	218
Yıldızlara Arzuhal.....	218
Kır Türküsü.....	219
Mavilik.....	219
Mutluluk.....	220
Toprak, Ben Senin Kulunum!	220
Ölümlü Dünya.....	221
Böyle Mi Gececek Günlerim?	221
Hep Böyle Düşünceler İçinde	222
Güzden Kışa Girerken.....	222
Kızıl Dağda Bir Değirmen	223
Sabahleyin.....	224
Yitirdim.....	224
Bu Memleket Baştan Başa Gurbettir	225
Hâlîde Nusret ZORLUTUNA:.....	225

Güz Geldi!.....	225
Bâki Süha EDİBOĞLU:	226
Cenub	226
Yağmur	226
Peyzaj.....	226
Hezimet.....	226
Sır.....	227
Mezarlık	227
Sabah oluyor!	227
Gece Yarısından Sonra	228
Aşk Türküsü.....	228
İkinci Diriliş	229
Kervan Güzeli	229
Körfez	229
Parktakiler	230
Mezarlık	230
Ahmet Kutsi TECER:	230
Konya Destanı.....	230
Havacıya Türkü.....	231
Halay	232
Halay Çeken Kızlar.....	233
Nenni nenni!.....	233
Güzelleme	234
Sorarım.....	234
Nadas Türküsü	235
Güzelleme	236

Rıza POLAT:	237
Beni Beni	237
Bartın Türküsü	237
Halim YAĞCIOĞLU:.....	238
Dibek Döğen Kızlar	238
Pazar Yeri.....	238
Beşik	238
Çeşme Türküsü	239
A Benim Katırtırnağım	239
Yalnızlığın Şiiri.....	240
Nurettin ARTAM:.....	241
Kırkından Sonra	241
Eşref DERE:.....	241
Yar Görünür	241
Kovan	242
Ekinle Orak	242
Kuş Göçü	243
İncilenen İstirap	243
Kaya ve Dalgalar.....	244
Habip KARASLAN:	244
Er Mektubudur	244
Gelsin	245
Maraş.....	245
Öküze Övgü	246
Bizim Mahalle.....	246
Âşık Veysel ŞATIROĞLU:	247

Ağıt	247
Çiftçiler	248
Aylar Geçti.....	249
Türküz, Türkü Çağırırız!.....	249
Sular Çağlarken Baharda	250
Gönülle Konuşma	250
Sazıma.....	251
Sen Bir Ceylan Olsan.....	252
Derdimi Dökersem.....	252
Mektup	252
Gövel Turnam	253
Toprak.....	253
Seherde Kuşlar	255
Seçilmez.....	255
Ayrılık.....	255
Çamlıbel.....	256
Erzincan Şiiri	257
Kayıp Yârim.....	257
Bahar	258
Bir Can Görünür	258
Dumlu Dağına.....	258
Kendine	259
Coşar	260
Durulmaz.....	260
Ne Fayda	261
Ulaşlı Âşık Süleyman:	261

Yarma Üzerine	261
Âbidin Mümtaz Kısakürek:.....	262
Düşeli	262
Olam.....	262
İbrahim ASLANOĞLU:	263
Şimdi	263
İbrahim Zeki BURDURLU:	263
Toprak İnsanları Tanrı Önünde.....	263
Toprak Dam Konuştu.....	264
Döndü'nün Bohçası	264
Bir Tarla Bir Saban Gördü	265
Toprak İnsanlarının İlk Sözü	265
Benim Aşkım Delicedir	266
Burdur	266
Bu Adam Toprağa Gönlünü Verdi.....	267
Durdu Bacının Döne'si	267
Süyen Çekirdeğin Tekerlemesi	268
Bal	269
Benim İçin.....	269
Kaynak Baş, Su Baş.....	270
Tezgâh Dokuduğun Odada	270
Bir Kahraman İçin.....	271
Ayrılık Dense De	271
Harman Sonu Zeybeği	272
Keloğlan.....	272
Sürüp Giden Bu Aşk	273

Evimiz Hür Vatan Gibi	273
Ev İçi Şenliği.....	274
Anamız Toprak Değişmiş	274
Bahar Yağmuruna	275
Atiye Abla.....	275
Mektup	276
Burdura Dönüş	277
Tezgâh Dokuduğun Odada	277
Akşam Oluyor	278
Turhan OĞUZKAN:	279
Aşkım Bana Düğün Dernek	279
Halı.....	279
Bohça	280
Kıyı İnsanını Dinleyin.....	280
Deniz Rüzgârı	281
Bahar Sabahı Duyguları	281
Delikanlılık Çağına Övgü	283
I. Genç Sevdalının Şarkısı.....	283
II. Kaygusuz Delikanlının Şarkısı.....	284
III. İçli Delikanlının Şarkısı	284
IV. Geçkinler Korosu.....	285
Sonbahar	285
Birlikte Geçen Yaz.....	286
Bir Dosta Mısralar.....	287
Âşıklık Hali	288
Sevda Havası.....	288

Felekten Bir Akşam	289
Sefer AYTEKİN:	289
Ho Öküzüm Ho	289
Ziya Tarık İŞİTMAN:	289
Bolu Türküsü	289
Cahit Sıtkı TARANCI:	290
Uyku.....	290
Bahar Geliyor.....	290
Bahar Yeli	291
Ajans Dinlerken	291
Gündüz Olsun	291
Bir Aşk Hâtırası	292
Otuzbeş Yaş Şiiri	292
Otuzbeş Yaş Şiiri	293
Mahir TÜRKKAN:	294
Menderes Türküsü	294
Gencer Türküsü.....	294
Mehmet TUĞRUL:	295
Oyundan Sonra.....	295
Ekinim.....	295
Değirmen.....	296
Ali İzzet ÖZKAN:	296
Çiçekler	296
Kara Toprak	297
GELİN.....	297
Dertli Âşık.....	298

Türkmen Kızı	298
Sarı Bülbül	299
Güzellere Güzelleme.....	299
Dert Treni.....	300
Nerdesin	300
Bir Ormanın İçinde	301
Kıskanmak	301
Yandı.....	302
Koşma	302
Ninni	303
Süreyya ÖRGEEVREN:	303
Kıskanırım.....	303
Mustafa Kemal YILMAZ:	304
Türkü Söyleyin!	304
Meyvalar	304
Cemal Oğuz ÖCAL:	304
Sinan İçin	304
Yunus’la Bir Dertleşme	305
Bahar Bayramı	306
Hulûsi AKSOY:	306
Halıcı Kızlar.....	306
Mucur Pazarı.....	307
Bağ Bozumu.....	308
Arif Hikmet PAROĞLU:	308
Tütün Dizen Kızlar	308
Portre.....	309

Âşık Mehmet:	309
Bülbül.....	309
Kemal OR:	309
Haşhaş Tarlasında Yanık Emine.....	310
Akşehir.....	310
Bir Gelin Götürürler.....	310
Turnam.....	311
Ahmet Vefa ARAY:	312
Pamuk Tarlası	312
Sinsin.....	313
Cahit ÖZKANLI:	313
Tütüncü Kızlar	313
Bağ Bozumu.....	314
Değirmen.....	314
Kerim YUND:.....	315
Silifke Türküsü.....	315
Peygamber Gaçiçeği	315
Fuat Ömer KESKİNOĞLU:	316
Bahçeler	316
Nüzhet ERMAN:	317
İğde Çiçeği.....	317
Türkmen Güzeli	317
Petek.....	318
Taşpınar.....	318
Bulutçuk.....	319
Bağ Bozumu.....	319

Selâm.....	320
Bahar	320
Elma Ağacı.....	321
Yeşil	321
Erciyeş'in Doruğunda	322
Nasrettin Hoca	322
Bahar ve Dünya.....	323
Nuh'un Gemisi.....	323
Fotoğraf Albümü.....	325
Kuş Uçmaz Kervan Geçmez.....	326
Koşma	326
Harp Bir Hâtıra Oldu	327
Görmedik Doğrusu Böyle Sonbahar	327
İstanbul Camileri.....	328
Göklerin Çağrışı.....	330
Âşık Garip Gibi.....	330
Camiler, Ağaçlar ve İstanbul	331
Dört Başı Mamurluk	331
Bahar Akşamı.....	332
Bir Kaza Kaymakamı.....	332
Lütfü KANAK:	332
Ekin Biçilirken.....	333
Gözem.....	333
Bu Sabah Bir Gelin Gördüm.....	333
Yayla Çocuğu.....	334
Her Akşam	334

Sesleniş	335
Yalnızlık.....	335
Gel Demedi	335
Nurettin AÇIKHAN:.....	336
Çardak	336
Oğuz Kâzım ATOK:.....	336
Özleyiş	336
Yağmur	337
Fuzuli	337
Fethi GİRAY:.....	338
Dönmek Arzusu	338
Kemal Sadık GÖĞCELİ (Yaşar KEMAL):.....	338
Halay	338
Işık.....	338
Yalnızlık.....	339
Sırrı AKATAY:	339
Hasret	339
Ali DÜNDAR:	340
Demirciler	340
Ahmet Hamdi TANPINAR:	340
Yağmur	340
Bursa’da Zaman	340
Güller ve Kadehler	341
Her Şey Yerli Yerinde	342
Sırrı YALÇIN:	342
Yolculuk.....	342

Döndük.....	342
Mitat ERDEN:	343
Akçadağ'a Selâm	343
İsmet KÜLTÜR:	343
Bir Hapishane Türküsü	343
Enver GÖKÇE:.....	344
Ağıt	344
Bir Alıp Satıcı Gönül	345
Orhan BABAOĞLU:	345
Büyük Suya.....	345
Turna	345
Kekliğe Ağıt.....	346
Seven Kişi	347
Hayal	347
H. İNCEOĞLU:	347
Güzel Van	347
Tevfik Abdurrahman TANYOLAÇ:.....	347
Fuzuli'ye	347
Şinasi ÖZDEN:	348
Selâm.....	349
Bir Toprak Adamının Sevinci.....	349
Düven Başında Söylenmiş Ağıt.....	350
Çoban Kulübesi.....	350
Barış	351
M. Zeki KURUCA:.....	352
Yirmi Yıl.....	352

Güze Girerken	352
Toprağa Şiirler	353
İsmail KARAN:	353
Geliyom.....	353
Çolak Hacı SÖZDOĞURAN:.....	354
Kara Gün Oldu Bugün	354
Yusuf Ziya ORTAÇ:.....	354
Bir Gün.....	354
Cahit KÜLEBİ:	355
Koşma	355
Başıma Gelenler	355
Evvel Zaman	356
Tabanca	356
Talibî COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN):.....	356
Koşma	356
Kızlara Türkü	357
Gören Var Mı?	357
İmeci	358
Çeçen Kızları	358
Şükran KURDAKUL:.....	359
Denizli Kilimi	359
Osman DARICI:	359
Düziçi Baharı	360
Gurbette.....	360
Gerçek Güzele.....	361
Düğün.....	361

Kına Gecesi.....	362
Türkmen Kilimi	362
Benim Sevgim.....	363
Düş	363
Bahar Günleri.....	364
Sarı Kızın Sarı Saçları.....	364
Yaşamak Sevinci.....	365
Değirmen Türküsü	365
Küçükhisar'dan Çıtak Halil	366
Düğün.....	366
Onmamış Kişi	367
Sami GÜRLEV:	367
Meltem	368
Ziya Osman SABA:	368
Bu Sakin Öğle Vakti	368
Nişanlılık.....	368
Çocuklar Bakıyorlar	369
Aydın NİSARİ:	369
Karacaoğlana Sesleniş	369
İren KAM:	370
Ne Olur?.....	370
İsmail Hakkı:.....	370
Hava Şehitlerine Ağıt.....	370
Zeki Ömer DEFNE:	372
Kadaların Benim Olsun Erzurum.....	372
Ayrılış Destanı	372

Bursa'm Benim	373
Nerden teşrif?.....	374
Mehmet ÇAĞLAR:.....	374
Akseki	374
Harman.....	375
Kokar Yanıksı Yanıksı.....	376
EĞin Türküsü.....	376
Musiki	377
Gece Kar Yağıyor	378
Gök.....	378
Yeşil	379
Ahmet Muhip DIRANAS:	379
AĞrı	379
Akar eşme.....	383
Dağdan Aşağı.....	383
Yunus Kâzım KÖNİ:	384
şık Dilinden	384
Arzuhal.....	384
znt.....	385
Pir Sultan Dilinden.....	385
Nedim HARMANKAYA:	386
Arkadaşlık	386
Orhan Veli KANIK:.....	386
Bir Roman Kahramanı	386
Giderayak.....	386
İstanbul Türküsü	386

Stéphane MALLARME:	387
Deniz Meltemi	387
Charles BAUDELAİRE:	387
Sevgililerin Ölümü.....	387
Alıp Götüren Koku	388
Ne Dersin Bu Akşam?	388
Akşamın Ahengi	388
Aziz Behiç SERENGİL:	389
Dönüş	389
Bilsem Ki	389
Adnan BULAK:	390
Geceye Sinen Beste.....	390
Kuruyan Ağacın Şarkısı.....	390
Zeytin Ağacı.....	390
Sabahattin TEOMAN:	390
Beterin Beteri	391
Kır Sofrası.....	391
Mehmet Ali ERMİŞ:	391
Barış	391
Necati CUMALI:	391
Ölüme Yakın.....	392
Dönüş	392
Şarkılar III.....	393
Eski Günler	393
Ankaralı Âşık Ömer (Behçet Kemal ÇAĞLAR):	394
Toprak Destanı.....	394

Atatürk’e Bir Ağıt Daha.....	396
Ürgüp’te Bağ Bozumu Destanı	396
Alfred de MUSSET:	397
Pépa’ya.....	398
Hüzün.....	398
Muazzez ARIOBA:.....	399
İçimin Dünyasında	399
PAUL VERLAİNE:	399
Green.....	399
Dans Edelim Gel!.....	399
Âşıkane Konuşma	400
Paul VALÉRY:	400
Dost Orman.....	400
Deniz Mezarlığı	401
Oktay RIFAT HOROZCU:.....	404
Valery’nin Hâtırası Konuşuyor	404
Mehmet HOKNA:.....	404
Çocukluğum.....	405
Güz.....	405
Téophile GAUTİER:.....	406
Çin İşi.....	406
Ziya HANHAN:.....	406
Kale Akşamları	406
Ali KUBLÂY:.....	406
Anamın Hatırası	406
Başaran:.....	407

Eller.....	407
Yorgun Bakışlar	407
Gerard De NERVAL:	408
Fantazya	408
Hüseyin ULAŞ:.....	408
İçindesin.....	408
İçindesin.....	408
Celâl ÇUMRALI:.....	409
Korku ve Aşk	409
Gevheri’yi Anarken	409
Emrah’ı Anarken.....	409
Selâhattin BATU:.....	410
Akan Sular	410
Elma	410
İstanbul.....	411
Portakal	411
Tasavvurlar	412
Cemal YEŞİL:.....	412
Kuruyan Çiçek	412
Düşünce.....	412
Engin GÖNÜL:	413
Sen ve Hayat	413
Mehmet ÇAKIRTAŞ:	413
Bilemedim Oy!.....	414
Edremit Akşamları	414
Ağıt	415

Keçiborlu.....	416
Fazıl Hüsnü DAĞLARCA:.....	416
Çakır'ın Destanı'ndan.....	416
Meliha İLSEVEN:	417
Kar.....	417
Abdurrahman ORHUN:	417
Susuzluktan Öldüm Pınar Başında.....	417
Ahmet Tufan ŞENTÜRK:.....	418
Olmaz Mı?	418
Ermenek Türküsü.....	418
Dursun CEVLÂNÎ:	419
Giden Kız.....	419
Türkmen Kızı.....	419
Güzelleme	420
Sevdiğimin Benleri	420
Ahmet BAŞER:.....	421
Güzellere Güzelleme.....	421
Rahmet	421
Melih Cevdet ANDAY:	421
36,7.....	421
Yalan	422
Ölü.....	422
Mezarlık	422
Vedat Dünder ALPAYDIN:	422
Sevda Hali	423
Ebet Mahir YALNIZ:	423

Bahçe.....	423
Bir Yeşil Köyden	423
Muammer KURTAY:	424
Tereddüt	424
Fatin ERİŞİRGİL:	424
Ninni	424
Paul CLAUDEL:.....	425
Mayıs Üzüntüsü	425
Süreyya ILGAZ:	426
Ağlamak İstiyorum	426
N. ÇAKILDAĞ:.....	426
Yar Mı Gelecek?	426
Âdil TALİP:	426
Yolcular.....	426
Mümtaz Zeki TAŞKIN:	427
Şile’li Kızlar Bez Dokur	427
Muzaffer GÖRKAN:	427
Yemen Türküsü.....	427
Selâhattin ERTÜRK:	427
Yakarış	428
Hasan GÜLTEKİN:	428
Eşinden Ayrılan Turnam.....	428
Rıza APAK:	429
Harman Sonu	429
Sabahın Seher Vaktinde	429
Bahar	430

Mehmet BALKAN:	430
Akşehir Gölünde Akşam.....	430
M. Şerif ONARAN:	431
Öğle Zamanı Kula.....	431
M. Yaşar PINARLIGİL:	431
Yankı.....	431
Suphi AYTİMUR:	432
Bir Ses Ağlar.....	432
Söyliyemediğim	432
Uyanış	432
Hep Aynı Şarkı	433
Yalnızlığım	433
Yarıda Kalan Şarkı.....	434
Hep O Sevgili.....	435
Hülya.....	436
Gece Şarkısı	436
Ç(etin) ALTAN:.....	438
Hasta	438
Orhon Murat ARIBURNU:.....	439
Diyet.....	439
Mehmet BOZKURT:	439
Yolcu.....	439
Ebedi Sır.....	439
Şinasi ÖZDENOĞLU:	440
Ağaçlar Üstüne.....	440
Boz Damların Şarkısı.....	441

Bu Gemi	441
Gözlerin.....	442
Kalenderlik Üstüne Koşma	442
Mehmet ÖNDER:	443
Yayla Güzeli	443
Dündar AKÜNAL:.....	443
Geldin.....	443
Melih BAŞAR:.....	444
Bir Ses	444
Kuşlar	444
Karlı, Düşünceli, Kaderli Şiir	444
A. Celâl ŞİMŞEK:	444
Bekleyiş.....	444
Halil SOYUER:	445
Deniz Özlemi	445
İçleniş.....	445
Deniz Özlemi	446
Gündüz.....	447
Parça Parça.....	447
Çağrı.....	447
Ömer ERDOĞAN:.....	448
Köyüme Mektup	448
Bizim Köyden Gelen Mektup	448
Âşık Seyfullah DEĞİRMENCİ:	449
Kızılırmak	449
Tufan Mahmut MAKAL:.....	449

Sabanın Tutağında	449
Meyvalar	450
Karacaoğlan:	450
Elif.....	450
Kömür Gözlüm	450
Bülbül Havalanmış.....	451
Fehmi KABADAYI:	451
Bahar Düşüncesi	451
Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU:	452
Huzur.....	452
Umut Dalları	452
Gün.....	452
Kır Öğlesi.....	453
Yalnızlık.....	453
Baharın Dönüşü	453
Tanıdığım Ağaç	454
Düşünce.....	454
Martılar	455
Hakkı İhsan SAYIN:	455
Nedir?.....	455
Uzak	455
Aydın'da Yaz Akşamları	456
Kınayış	457
Gidiş.....	457
İstanbul'da Yaz Akşamları	458
Denizli'de Yaz	458

Çalınan Çocuk.....	458
Menderes Şarkıları.....	459
Ayhan HÜNALP:.....	459
Uzaklara Giden Gemiler	459
Harp Sonu	460
Pendik	460
Şemsi BELLİ:	460
O Günler.....	460
Şarkıcı Kız	461
Necdet ATILGAN:	461
Koşma	461
Mahmut YAĞMUR:	461
Orak Ayında.....	462
Ümit	462
Nihat ETİZ:.....	462
Yaşamak Ne Güzel!	462
Bahar Gibisin	463
Gece	463
Akhisar'dan Uzakta	464
Bir Hayal Bekliyorum.....	464
İzmir.....	465
Bahara Giden	466
Ankara Mektubu	466
Ege Türküsü	467
Yurdum Dedikçe.....	468
Yâr Diye.....	468

Güzel	469
Nuri ÜNAL:	469
İrmak	470
Süleyman EGE:	470
Bostan Tarlası	470
Yağmuru Özleyiş	470
Erdoğan KONURALP:	470
Türbe	470
Ömer ÇAM:	471
Hayat Böyledir İşte	471
İsmail Safa ESGİN:	472
Erdek Akşamları	472
Yolculuk Düşünceleri... ..	472
Sabahat ERDEMİR:	473
Nurlu Geceler	473
Akdemir AKMUT:	473
Fırat Kıyısında Akşam	473
Şerif BAYKURT:	473
Drama Kızları	473
Halûk SEREN:	474
Kendine Çekiliş	474
Mustafa BAKKAL:	474
Ürperiş	474
Hayattan Parçalar	475
Akşam Üzeri	475
Ali SERT:	476

Ziyaret	476
Mevsim	476
Aziz ÜSTÜN:.....	476
Ortaköy	476
Ben Olsam.....	477
Mektup	478
Subutay KARSAN:	478
Gelişi	478
Gelişi	479
Gene Yolculuk	479
A. Şevket BOHÇA:.....	479
Ölüm	479
Şüphe.....	480
Odam.....	481
Saçlar.....	482
Yahya Kemal BEYATLI:	483
Siste Söyleniş	483
İbrahim MİNNETOĞLU:	483
Eski Konak- Yeni Ev	483
Bekir Sıtkı ERDOĞAN:	483
Konya’da.....	483
Kaybolan Şehir.....	484
Ömer TANRIKULU:	484
Kesilmeyen Umut	484
Ruhların Arkasından	485
Yağmur Dileği	485

Gariplik	486
Yine O Kız İçin	486
Yoksul Tesellisi	486
Baharı Dâvet	487
Mithat ATA KURT:.....	487
Urfa	487
Nâzım Refet KAYAKIRAN:	488
Beklemek	488
Bir Hal Oldu Bana	488
Yârin Selâmı İçin	488
Mevsim Üzerinde.....	489
Mevlüt KOCA:.....	489
Bilmemişim.....	490
Kına Gecesi	490
Bir Eksikliğin Var	490
A. Faruk NİŞLİ:	491
Papatya Saçlı Kadın	491
Göz Yaşı.....	491
Bulutlar	492
Ali Osman ATA K:.....	492
Çoruh'ta Bahar.....	492
Erzurum.....	492
Burhanettin ŞAVLI:	493
Yalkuz Ağaç.....	493
Gariplik	494
Falcı.....	494

Mahmut KURU:.....	494
Türkiye.....	494
Sevgilim Sen İşit.....	495
İsmail SÖNMEZ:	496
Yolculuğu Var Şu Kuşun.....	496
Zaruret.....	496
Dünyam.....	496
Anlar Mıydık?	496
Yaşar KÖKSAL:	496
Anamas Dağlarında.....	496
M. Rauf KETHÜDAOĞLU:.....	497
Aşk Rüyası.....	497
Toprak.....	497
Toprağın İçinden.....	497
Kemal ÇAL:.....	498
Deniz Rüzgârları	498
Hastalar	498
Kavaklıdaki Ev.....	499
İsmail Âli SARAR:	499
Bir Sevdalı Konuşuyor.....	499
Yüksel SEZEL:	499
İster İstemez.....	499
Langston HUGHES:	500
Bir Zenci Kızı İçin Türkü	500
Hâmi ARIKAN:	500
Gittin	500

Kemalettin KOÇ:	501
Kasabam.....	501
Erdek’te Kirez Bayramı	501
Adnan, S. YÜCEBAŞ:	502
Engine Açılan Gemi.....	502
Eksilmiyen	503
Celâlettin EMREM:	504
Bir Kandilin Rüyası	504
Sedef Kutu	504
Bir Gece Kandilinde	504
İlhan GEÇER:	505
Deniz Hasreti	505
Postacı İle Hasbihal.....	505
Akşamların Getirdiği	506
Sahil Şehrinde Geceler.....	506
Halis TOPÇU:	507
Tereddüt	507
Rıza BULUT:	507
Sabah Oldu.....	507
Cahit ALP:	507
Söğüt	507
Uç Zaman.....	508
Yurdumdadır	508
Semih KARTAL:	509
İçimde	509
Turgut YÜCEL:	509

Kuşları Anarken	509
Sılayı Anış.....	509
Kış	510
Cevat ATMACA:.....	510
Eski Aşk	510
Cevdet ATMACA:.....	510
Fal	510
Süleyman SUNGUR:	511
Kırkıdan Sonra	511
Mustafa ŞAHİN:	512
Anadoluma	512
Rüştü ÇETİNER:	512
Müjde	512
Turhan DÖKMECİ:	512
Postacımla Dertleşme.....	512
Saime ERSOY:	513
Kars - Ardahan İçin.....	513
Hüseyin Cahit TUNÇER:	513
Garip	513
Muzaffer UYGUNER:	514
Nebata Tırmanan Böcek	514
Seyfettin BAŞÇILLAR:.....	515
Ümit	515
Avni ÖZTÜRE:.....	515
Yorgan Altında Yazılan Şiir	515
Mustafa Necati KARAER:	516

Zaman Şarkısı	516
Muvaffak Sami ONAT:	517
Gel Gör Ki Şair Yine Âşıktır	517
Çatlamasaydı Sabır	518
Mustafa Noyan AKSU:.....	518
Olan Olur	518
Vedat AKBULUT:.....	518
Lâtarnacı	518
Ayaşlı Mehmet:.....	519
Geçmiş Olsun Derim Eskişehir'im	519
İbrahim Tarık ÇAKMAK:	520
III. Ahmet Çeşmesi	520
Jülide Gülizar GÖKSAN:	520
Küsüverdi.....	520
Şahap TAN:	521
Gülzar Türküsü	521
Yavuz İsmet ANIL:.....	521
Denize Karşı.....	521
Mehmet GÖKALP:	522
Kemalettin Kamu'nun Hatırasına	522
Zeki KORKMAZ:	522
Âşık Veysel'e.....	522
Feyzi HALICI:	523
Sultan Dağları	523
Adnan, S. OKUR:	523
Hür	523

Mübin MANYASIĞ:	523
Yol Boyunca	523
III.2. Epik Şiirler	525
Celâl Sahir EROZAN:	525
O Geliyor	525
Behçet Kemal ÇAĞLAR:	526
Asırlarca	526
On Yıldan Sonra	526
Oğuz On Dört Yaşında.....	526
O İhtilâl Bayrağı	527
19 Mayıs.....	528
Halay	528
Güzelleme	529
Eğin Destanı.....	530
Meçhul Şehide Sesleniş	531
Meriç'te Akşam	533
Geçit Resminden Manzum Notlar	533
Beş Bin Yıldır Üflenlen	534
İnönü Destanından Parçalar	534
Ahmet Cemil MİROĞLU:	538
Askerin Ölümü.....	538
Zeybek!	538
Cumhuriyet On Birine Basıyor	539
Gazi'nin Heykeli.....	539
Hüseyin Hüsnü KILKIŞ:.....	539
Türklüktür Bu!	539

Feyzullah Sacit ÜLKÜ:	540
Büyük Zafer	540
Ateş ve Nur	541
Birinci İnönü	542
Haşim Nezihi OKAY:	542
Gazi	542
30 Ağustos'un Büyük Kahramanı Mehmetcik'e	543
Necmettin Veysi AKHASANOĞLU:	543
Sakarya Çağlarken	543
Mete:	544
Biz	544
Münir Müeyyet BEKMAN:	544
30 Ağustos	544
Canımız Armağan Olsun.....	545
Hasan Âli YÜCEL:	546
İnönü	546
Sıtkı AKOZAN:	547
Gılgamışın Zaferi	547
Nöbetçi.....	547
Ülkü Yolcuları	548
Orhan Şaik GÖKYAY:	548
Bu Vatan Kimin	548
Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU:	549
Derebeyleri.....	549
Dağların Efesi	550
23 Nisan	550

Fikret GÜNER:	550
Sancaktar Kadın	550
Basri GOCUL:	551
Çin'e Yürüyüş	551
Cemal Oğuz OĞAL:	554
Çanakkale'ye Doğru	554
Cemal Oğuz ÖCAL:	554
Koroğlum	554
Fethi TEVET:.....	554
Düğün Günü Geline	554
Halide Nusret ZORLUTUNA:.....	555
Dağların Efesi	555
Sen Her Şeyden Üstünsün.....	556
Ali İzzet ÖZKAN:.....	556
Türk Devleti	556
Türk Bayrağı	556
Mehmet Necati ÖNGAY:	557
Vatan Türküsü.....	557
Cumhuriyet'e Şiir.....	557
Ahmet ÇITAK:	558
Subaylarımız	558
Necmi AKTAN:.....	559
Süvariler.....	559
Mehmet TUĞRUL:.....	559
Vatan	559
Sırrı AKATAY:	560

Yiğitlerin Geçidi	560
Yoldaki Bayrak	560
İbrahim Zeki BURDURLU:	561
Asker Çocuğun Andı.....	561
Atatürk İçin	561
Bir Kahraman İçin.....	562
Turhan OĞUZKAN:	563
23 Nisan	563
Akın.....	563
Ceyhun Atuf KANSU:	564
Bayrak	564
Hulûsi AKSOY:	564
19 Mayıs Bayramı.....	564
Ahmet Hikmet PAROĞLU:.....	565
Bergama Kermesi Efelerine	565
Behlül DAL:.....	566
Taşhan'daki Tunç Kadın.....	566
Battal Âşık:	566
Güzel Vatanım	566
Ahmet Kutsi TECER:	566
Otuz Ağustos.....	566
29 Ekim.....	567
30 Ağustos	568
Başaran:.....	569
Bir Atlıya	569
Oğuz Kâzım ATOK:	569

İkinci İnönü.....	569
19 Mayıs Gençliği.....	570
19 Mayıs Hâtıraları	570
30 Ağustos Mehmetçiği	571
Osman ATTİLÂ:.....	571
30 Ağustos Sabahında.....	571
Atatürk İçin	571
Hüseyin ULAŞ:.....	572
Bizim.....	572
Mehmet ÇAĞLAR:.....	572
Cumhuriyet’e	572
Er Mektubu	573
Kemalettin KAMU:	574
Atama Ağıt.....	574
Necati CUMALI:	575
Pazar Günü.....	575
Cemal YEŞİL:.....	575
Yaşasın Ana Vatan!	575
İbrahim ÖZTÜRK:.....	576
Lozan Destanı	576
Kahraman İnönü’ye	577
Dumlupınar’da	578
Meliha İLSEVEN:	578
Şehit Sesleri	578
Baki Süha EDİBOĞLU:	579
Gazi Osman Paşa	579

Atilâ İLHAN:	580
Gâvur Dağlarından Rivayet	580
Selâhattin ERTÜRK:	582
Bayrak	582
Vatan Sevgisi	582
M. Zeki KURUCA:	583
Koro	583
Ahmet ONBAŞIOĞLU:	584
Deli Dumrul	584
Tahsin SAYGUNIŞIK:	584
Çaldıran.....	584
Coşkun ERTEPINAR:	585
Kutsal Vatan.....	585
Osman Gazi Destanı	585
Mustafa BAKKAL:	587
Vatanım.....	587
Necdet ATILGAN:	588
Yandıkça Anacağız Andıkça Yanacağız.....	588
Mustafa ŞAHİN:	588
Bayrağım.....	588
Bayram ÇUKURKAVAKLI:	589
Manzume.....	589
Mehmet Ali GÜRSOY:	589
Gönlüme.....	589
Nâzım Refet KAYAKIRAN:	589
Türkiye.....	589

Âşık Veysel ŞATIROĞLU:	590
19 Mayıs Destanı	590
Hüseyin ÖZTÜRK:	591
Yurdum	591
Ayhan HÜNALP:	592
Denizde Kum Bizde Şehit.....	592
On Dört Eylül.....	592
Fazıl Hüsnü DAĞLARCA:	594
Gerçek	594
Düşman Tekrar Saldırıyordu.....	595
Toprak ve Gökyüzü.....	595
Ecel De Bizim, Tepe De	595
Şaha Kalkan Toprak.....	596
Enginlere Doğru.....	596
Üç Şehitler Tepesi, Üç Şehitlerin.....	596
Nuran YULUĞ:	596
“Yol 34 Saat”ten	596
Atatürk İçin	597
Tevfik TANYOLAÇ:	599
Cumhuriyetin 26’ncı Yıldönümünde	599
Kemalettin KOÇ:	600
Büyük Ölü’ye.....	600
Kemal ÇAL:	600
Çanakkale Nöbet Saatleri.....	600
Ahmet Tufan ŞENTÜRK:	601
Kavga	601

Fikret BÜYÜKAĞAOĞLU:.....	602
Barbaros'un Anıtı Karışısında	602
Cevdet ATMACA:.....	602
Ankara'ya Hasret	602
III.3. Pastoral Şiirler.....	604
Ahmet Cemil MİROĞLU:	604
Çoban	604
Kemalettin Kâmi KAMU:.....	604
Akdeniz'den.....	604
Kâmuran BOZKIR:.....	604
Hoş Geldin Köylü Kardeşim!	604
Mehmet TÜRKMENOĞLU:	605
Çoban.....	605
Behçet Kemal ÇAĞLAR:	606
Toroslardan İnerken	606
Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU:	606
Yaylalar.....	606
Şükûfe Nihal BAŞAR:	607
Şile Yolları.....	607
Çoban Nine	608
Hâlîde Nusret ZORLUTUNA:.....	608
Dağlar.....	608
Ceyhun Atuf KANSU:.....	609
Doğduğum Köy.....	609
Bir Köylü Kızı İçin Şiir.....	609
Kardeş Sofrası.....	610

Bahar Bayramı	611
Ali İzzet ÖZKAN:.....	612
Üyük Destanı	612
Dağlar.....	612
Hasandede Köyü	613
Bu Köyün	614
Kerim YUND:.....	614
Sevgiyi Bulmuşum Yeşil Ağaçta	614
Âşık Veysel ŞATIROĞLU:	615
Adapazar'da Bahar.....	615
Beserek Dağı.....	615
Meralım.....	616
Cahit ÖZKANLI:	616
Yaylâya Göç.....	616
Gidip Görmek Gerekir	617
Yaylâya Göç.....	617
Mehmet TUĞRUL:.....	618
Köy.....	618
Mehmet ASLAN:.....	619
Avşar Elleri	619
Tufan DOĞAN:	619
Köylü Kızlar.....	619
Coşkun ERTEPINAR:	620
Öyüş	620
Halit Fahri OZANSOY:	620
Git Oraya.....	620

Sırrı YALÇIN:	621
Yayla Ağıtı.....	621
Ahmet Kutsi TECER:	621
Toprak Cenneti.....	621
Turhan OĞUZKAN:	622
Güzelleme	622
Kemal Sadık GÖĞCELİ (Yaşar KEMAL):	623
Güzelleme	623
Lütfü KANAK:	623
Akdağ Madeni Türküsü	623
İbrahim Zeki BURDURLU:	624
Sığırtmaç’a Söyledim.....	624
Sürü.....	624
Gök, Dağlar ve Yayık Sesleri	624
Yayla.....	625
Bozkır.....	627
Osman ATTİLÂ:.....	629
Karlı Dağda.....	629
Osman DARICI:	629
Toprak Bahara Erişti	629
Trenin Uğradığı Köy.....	630
Faik Ali OZANSOY:	630
Çöl.....	630
Attilâ İLHAN:.....	631
Sığırtmaç	631
Âşık BAŞER:	632

Köyümüz.....	632
Halil SOYUER:	632
Kazdağ Özlemi.....	632
Dağlar.....	633
Hermann HESSE:	634
Kırlar Üstünde.....	634
Ayhan HÜNALP:.....	634
Kervan.....	634
Dağ Çobanı	634
Cenap Şahabettin GEDİKOĞLU:.....	635
Güzelleme	635
Ali Osman ATAĞ:.....	635
Ardanuç.....	635
İlhan GEÇER:	636
Manzara.....	636
Yavuz İsmet ANIL:.....	636
Kır Çiçekleri.....	636
Hüseyin ÖZTÜRK:	636
Köyümde Bir Yaz Günü	636
III.4. Didaktik Şiirler.....	638
Server Ziya GÜREVİN:.....	638
Halkevleri.....	638
Yaşar Nabi NAYIR:.....	638
Baş Döndürücü Hız.....	638
İnanımız Bir Olsun.....	638
Sadri ERTEM:	639

Ankara'ya.....	639
Köylüme.....	639
Kâmuran BOZKIR:.....	640
Celal Sahir İçin	640
Kublay İçin!..	640
Yeni Bir Yol Üstündeyiz	643
Halkevleri.....	644
Rudyard KİPLİNG:.....	646
Eğer	646
Behçet Kemal ÇAĞLAR:	646
Partimize Davet.....	646
Halkevinin Çocuğu	647
On Beşinci Durakta.....	648
Kimlik Kağıdım	649
Süleyman KAZMAZ:	649
Dünkü ve Bugünkü Yollar	649
Necmettin ESİN:.....	650
Demir Yolları.....	650
Ahmet Kutsi TECER:	651
İzcilere Öğüt.....	651
Uçsuz Bucaksız Bir Toprakta	651
Alplar Türküsü	653
Bir Toprak İşçisine.....	653
Orda Bir Köy Var Uzakta	654
Ahmet ÇITAK:	654
Bütün Halkevlerine Armağan	654

Osman Çetin KOÇER:	655
Halkevleri.....	655
Hilmi ESKİ:	656
Bayburt Destanı	656
Mehmet DANIŞ:	657
Enstitüm	657
Mustafa BOSO:.....	657
Köylüm	657
Mehmet YILMAZ:.....	657
İnşaatçılık.....	657
Nurettin AÇIKHAN:.....	658
Nalbantlık.....	658
Şakir TOMAS:	659
Resmî Elbiselik Kumaşı, Yarbaşı'nda Karşılarken	659
Mehmet ASLAN:.....	660
Köy Ufukları	660
Tufan DOĞAN:	660
İçimden Haykıran Ses	660
Ali DÜNDAR:	661
Kız Kardeşim Ayşe Dünder'a	661
Örtülü Halkodası Reisi Hüseyin KÖYÇÜ:	661
Halkevi Sizindir, Evinize Gel	661
Enver VANCİ:	662
Enstitü Marşı.....	662
Orhan BABAOĞLU:	663
Işığa Koşmak	663

Recai ÜNSAL:	663
Çifçiye Öğüt.....	663
Talibî COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN):	664
Öğüt.....	664
Mehmet ÇAKIRTAŞ:	664
Toprağa Sesleniş	664
Yalan Dünya	665
François VİLLON:	666
Asılmışların Baladı	666
Victor HUGO:	667
Boaz Uykuda.....	667
Âşık Dursun CEVLÂNÎ:	669
Turnalar.....	669
Archibald MACLEİHH:	669
Harpte Düşen Genç Ölüler	669
Seniha KANBAY:	670
Türk Kadını Seçime!	670
Kaygılı Âşık:	671
Seçim Destanı	671
Mehmet BAŞARAN:	672
Temelden Çatıya	672
Âşık Mehmet Emin ÖZEN:	674
Cumhuriyet Destanı	674
Osman ATTİLÂ:	675
Dünyalık.....	675
Halk Şairi Berbadi:	676

Halkevleri.....	676
Karacaoğlan:	676
Gamlanma Gönül	676
Mehmet Emin YURDAKUL:	677
Biz Nasıl Şiir İstiyoruz?	677
İhsan EMRE:.....	677
Allahım	677
Âşık Veysel ŞATIROĞLU:	678
Âşık'ın Öğüdü.....	678
Gönüle.....	679
Agnes Rogers HARPER'S:.....	679
Kızıma Öğütler.....	679
Haşim Nezihi OKAY:.....	680
25' inci Yılda	680
Nâzım Refet KAYAKIRAN:	680
Hürriyeti Yadırgama	680
Cemal Oğuz ÖCAL:	681
Halk Evleri	681
Uzunköprülü Basri KARAKUŞ:.....	682
Soru	682
Yol Bu Dünya	682
Tevfik TANYOLAÇ:.....	683
Ankara Etnoğrafya Müzesinde:	683
Halil SOYUER:	684
Halkevi.....	684
III.5. Satirik Şiirler	684

Kâmuran BOZKIR:.....	684
Yüreği Kara Heriflere Dair	684
Ahmet ÇITAK:	686
Halk ve Memur	686
Halk ve Tüccar	687
Şaşkın At.....	688
Nevşehirli Âşık Yahya:	689
Geçinmeye, İdareye Dair	689
Turhan AYDOĞAN:.....	689
Soru	689
Cesarettin ATEŞ:	690
Yeter.....	690
Mehmet BAŞARAN:	690
Yağmur Bekleyen Toprak.....	690
Arif ÜNLÜ:.....	691
1939 – 1945.....	691
Langston HUGHES:	691
Ben De	691
Sabih Halim BAYAV:	691
Dikkat.....	691
Âşık Veysel ŞATIROĞLU:	692
Dünyaya Sitem.....	692
Tanrı'ya Hitap	692
Devran.....	693
Süleyman SUNGUR:	694
Şubat	694

Necati ÜSTÜN:.....	694
Zaman	694
Ayhan HÜNALP:.....	695
Venedik	695
Mustafa SALMAN:	695
Altmış Altıya Bağladım	695
Johann Wolfgang von GOTHE:.....	696
Prometheus.....	696
Subutay KARSAN:	697
Pazarlık	697
Cevdet H. ARSLANGÜL:	698
Sitem: I.....	698
SONUÇ	699
KAYNAKÇA.....	701
EKLER.....	703

KISALTMALAR

Ağ: Ağustos

Ar: Aralık

BK: Birinci Kânun (Aralık)

Bk: Bakınız

BT: Birinci Teşrin (Ekim)

C: Cilt

CHF: Cumhuriyet Halk Fırkası

CHP: Cumhuriyet Halk Partisi

C. H. P.: Cumhuriyet Halk Partisi

CN: Cilt Numarası

Çev: Çeviren

Doç: doçent

Dr: Doktor

Ek: Ekim

Ey: Eylül

Hz: Haziran

İK: İkinci Kânun (Ocak)

İT: İkinci Teşrin (Kasım)

Ks: Kasım

Mr: Mart

My: Mayıs

Ns: Nisan

Oc: Ocak

S: Sayı

s: Sayfa

SN: Sayı Numarası

Sayfa N: Sayfa Numarası

Şb: Şubat

vb: Ve benzeri

vd: Ve diğerleri

EKLER DİZİNİ

Ek 1: Birinci serinin kapak fotoğrafı.

Ek 2: İkinci serinin kapak fotoğrafı.

Ek 3: Üçüncü serinin kapak fotoğrafı.

Ek 4: Recep Peker'in *Ülkü Niçin Çıkıyor* isimli yazısı. (1. serinin tanıtım yazısı.)

Ek 5: Recep Peker'in *Ülkü Niçin Çıkıyor* isimli yazısının devamı.

Ek 6: Ülkü imzalı *Okuyucularımıza* isimli yazı. (2. serinin tanıtım yazısı.)

Ek 7: Tahsin Banguoğlu'nun *Ülkü, Halkevleri Dergisi* isimli yazısı. (3. serinin tanıtım yazısı.)

Ek 8: Tahsin Banguoğlu'nun *Ülkü, Halkevleri Dergisi* isimli yazısının devamı.

Ek 9: Atatürk'ün *Ülkü* 'ye yolladığı not.

Ek 10: Recep Peker'in *Halkevleri Açılma Nutku*.

Ek 11: Recep Peker'in *Halkevleri Açılma Nutku*'nun devamı.

Ek 12: Recep Peker'in *Halkevleri Açılma Nutku*'nun devamı.

BİRİNCİ BÖLÜM

(GİRİŞ)

I. GİRİŞ

Türk basın hayatı 11 Kasım 1831 tarihinde *Takvim-i Vakayi* ile başlamıştır.¹ İlk resmî gazetenin ardından; ilk yarı resmî gazete, ilk özel gazete, ilk resimli gazete, ilk kadın gazetesi, ilk mizah gazetesi vb. şeklinde gazete yayınları günümüze kadar gelmektedir. İlerleyen zamanlarda gazetelerle birlikte dergi yayınları da başlamıştır. “İlk dergi 26 Mart 1849 tarihinde yayımlanan *Veka-yi Tıbbiye*’dir”² (Demir, 2016: 77). Böylelikle siyasi ve sosyal olayların işlendiği gazetelerin yanında belirli bir fikri aktarmak ve bir konuda ayrıntılı analizler yapmak amacıyla dergiler çıkarılmaya başlamıştır (Demir, 2016: 73). Gazete ve dergilerin belli dönemlerde sansüre uğradığı bilinmektedir. Bunların en bilineni II. Abdülhamit Dönemi’dir. Cumhuriyet Dönemi’ne gelindiğinde basınla ilgili bazı kanunların çıkarıldığı görülmektedir. Bunlar Takrir-i Sükûn Kanunu (1925), Matbuat Kanunu ve Ceza Kanunu’dur (1931).³ Bunların yanında 1928 yılında harf inkılâbı yapılmış ve yayım yapan kurumların Latin harfleriyle yayım yapmaları istenilmiştir. Konulan yasaklar ve getirilen kurallar bu dönemde yayım yapan gazete ve dergilerin sayısında azalmaya neden olmuştur. 1930’larda devlet teşvikiyle yayım yapan gazete ve dergi sayılarının ise arttığı görülmüştür.

Sürelî yayınların bazılarının, belirli dönemlerde önemli bir yere sahip oldukları düşünülmektedir. Sadece yayımlandıkları dönemde değil yıllar sonra yapılan çalışmalarda döneme ışık tutabilmek için tarihi birer belge olarak değerlendirmenin yerinde olacağını söylemek gerekir.

1933 yılında yayım hayatına başlayan *Ülkü*, Ankara Halkevi’nin resmi yayın organıdır. Bu yüzden öncelikle Halkevleri hakkında kısa bir bilgi vermek gerekmektedir.

I.1. Halkevleri Hakkında

Halkevleri, 19 Şubat 1932 tarihinde kurulmuş olup kurulma amaçlarının arasında; halkı eğitmek, yapılan inkılâpları halka açıklamak, halk ve aydınlar

¹ 1828 yılında Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından çıkarılan *Vakayi-i Mısriyye* Türkçe-Arapça yayımlanan ilk gazete olarak bilinir.

² Cumhuriyet’e kadar yayımlanan dergiler hakkında detaylı bilgi edinmek için bk. Kenan Demir’in *Osmanlı’da Dergiciliğin Doğuşu ve Gelişimi (1849 – 1923)*, 2016.

³ Ayrıntılı bilgi için bk. Hıfzı topuz, *100 Soruda Başlangıçtan Bugüne Türk Basın Tarihi*, 1996: 88.

arasındaki kopukluğu gidermek vb. sayılabilir. Ankara Halkevindeki açılış töreninde Recep Peker'in yaptığı konuşmada Halkevlerinin kurulma nedenleri şu şekilde açıklanmaktadır.

“Biz Halkevlerinin samimî ve bütün Türk vatandaşlarını müsavî şeref mevkiinde gören zihniyetle kurulmuş çatıları altında bütün vatandaşları toplamağa ve itinalı bir kültür çalışması içinde millî birliğe yükseltmeğe azmetmiş bulunuyoruz (...). “Cumhuriyet Halk Fırkasının Halkevleriyle takip ettiği gaye; milleti şuurlu, birbirini anlıyan, birbirini seven, ideale bağlı bir halk kütlesi halinde teşkilâtlandırmaktır” (Peker, 1933: 7). Bu sözlerden anlaşılıyor ki dönemin tek partisi olan CHF'nin bir uzantısı olarak Halkevleri'nin millî birliği güçlendirme ve halkı medeni bilgilerle eğitme amacını güttüğü anlaşılmaktadır.

Konuşmanın ilerleyen kısmında muasır medeniyet noktasına ulaşmak için halkın eğitilmesi gerektiğini ve bunun sadece mektep binalarında verilen eğitimle olmayacağından bahsedilmektedir:

Bir milletin yetişip istikbale hazırlanması için klasik vasıtalar ve müesseseler mekteplerdir. Fakat muasır milletler, millî bir mevcudiyet olarak yetişip teşkilâtlanmak için mekteplerin yalnız usuller, nizamlar altında çalışmasını kâfi görmüyorlar.

Fakat bu sırada milletleşmek için milletçe kütelleşmek için mektep tahsilinin yanında ve ondan sonra mutlaka bir halk terbiyesi yapmak ve halkı bir arada ve birlikte çalıştırmak esasının kurulması lâzımdır (Peker, 1933: 6).

Halkevleri için şunları söylemek de mümkündür:

Rejimin yerleşmesi için atılan adımların sonuçlarından biri olan Halkevleri halkı pozitivist dünya görüşü doğrultusunda eğitmek, yeni rejimi destekleyecek yeni bir siyasi kültür oluşturmak, halkın kaynaşarak birbirini anlayan ve fikir alışverişinde bulunan insanlar haline gelmesini sağlamak, gençleri zararlı alışkanlardan uzak tutmak, sağlıklı nesiller yetiştirmek, halkı modern bir zihniyete kavuşturmak, köy ile kent arasındaki farkı ortadan kaldırmak ve hem köylerde hem de kentlerde yetişkin eğitimi gerçekleştirmek, cehaleti yok etmek, milliyetçi, laik ve halkçı fikirleri aşlamak gibi nedenlerle açılmıştır (Özdemir vd., 2011: 243).

Yani Halkevlerinin Türk kültür inkılâbının alt yapısının oluşturulmasında büyük bir rolü olduğu söylenebilir.

1933 yılına gelindiğinde halkevlerinin faaliyetlerini halka duyurmanın yolları aranmış ve bir Halkevi dergisi çıkarmanın faydalı olacağı düşünülmüştür. *Ülkü* mecmuası böylece yayım hayatına başlamıştır. Halkevleri uzun süre faaliyetlerini

sürdürmüştür. 14 Mayıs 1950 tarihine gelindiğinde seçim yapılmış, bu seçimin galibi Demokrat Parti olmuş ve 11 Ağustos 1950 tarihinde Halkevleri kapatılmıştır.

I.1.1. Dergi Çıkaran Halkevleri⁴

Halkevleri faaliyetlerini sürdürdüğü dönemde birçok Halkevi yayın çıkarmaya başlamıştır. Aşağıda dergi yayımlayan Halkevleri ve dergileri verilmiştir:

Akgünler, Çukurova, Görüşler (Adana), Sakarya (Adapazarı), Taşpınar (Afyonkarahisar), Sultandağ (Akşehir), Ülkü (Ankara), Hatay (Antakya); Çağlayan, Türk Akdeniz(Antalya), Çoruh (Artvin), Altınyaprak (Bafra), Halk Dergisi (Bakırköy), Kaynak (Balıkesir), Barbaros (Beşiktaş), Devrimin Sesi (Bilecik), Abant, Duygular (Bolu); Burdur, Ülker (Burdur), Uludağ (Bursa), Anafarta (Çanakkale), Çorumlu (Çorum), İnanç (Denizli), Karacadağ (Diyarbakır), Altıok (Edirne), Ege (Edremit), Altan (Elazığ); Halk Bilgisi Haberleri, İstanbul, Yeni Türk Eminönü; Atayolu, Yayla (Erzurum), Halk İçin (Fatih), Başpınar (Gaziantep), Aksu (Giresun), Ün (Isparta); İstanbul bk. Bakırköy, Beşiktaş, Eminönü, Fatih, Fikirler (İzmir), Doğuş (Kars), Ilgaz (Kastamonu), Batıyolu (Kırklareli), Kılıçöz (Kırşehir), Konya (Konya), Derme (Malatya); Bozkır, Gediz (Manisa), İçel (Mersin), Taşan (Merzifon), Yeni Milas (Milas), Dağarcık (Mudanya), Muğla (Muğla), Akpınar (Niğde), Yeşil Ordu (Ordu), 19 Mayıs (Samsun), Dıranas (Sinop), IV Eylül (Sivas), Küçük Menderes (Tekirdağ), Yeni Tokat (Tokat), İnan (Trabzon), Ocak (Urla), Notlar (Yozgat), Karaelmas (Zonguldak)...

I.2. Ülkü Dergisi Hakkında

Ülkü mecmuası yayım hayatını Şubat 1933 ile Ağustos 1950 yılları arasında sürdürmüştür. Yani on yedi yıllık bir yayım hayatı olduğu görülmektedir. Mecmua üç seri olarak yayımlanmıştır. Üç serinin toplamı 32 cilt ve 272 sayıdan oluşmaktadır. Dergi Atatürk Dönemi'nin son beş yılını, İsmet İnönü Dönemi'nin tamamını kapsamaktadır, ancak Demokrat Parti'nin iktidara gelmesiyle (14 Mayıs 1950) Ağustos 1950'de gelecek sayılarda yayımlanacak bazı yazıların isimleri verilmesine rağmen başka sayı yayımlanamamıştır. 11 Ağustos 1950'de Halkevleri kapatılmıştır. Bu yüzden derginin çıkarılmasına gerek kalmamıştır.

⁴ Dergi yayımlayan Halkevleri ile ilgili ayrıntılı bilgi için bk. Mahmut H. Şakiroğlu, *Halkevi Dergileri ve Neşriyatı*, 1996, s. 131-142; *Ülkü Halkevleri Dergisi*, C. 7, S. 37, 44, 45. Kapaktan sonra dergi çıkaran halkevleri ve dergileri verilmiş.

Seriler hakkındaki bilgiler şöyledir:

Birinci seri: Derginin ismi 29. sayıya kadar *Ülkü Halkevleri Mecmuası*’dır, 29. sayıdan sonra *Ülkü Halkevleri Dergisi* olmuş, ancak 86. sayıdan sonra *Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi* ismi ile yayımlanmaya başlamış ve 102. sayıya kadar da bu isimle yayımlanmaya devam etmiştir.

İlk seri, Şubat 1933 tarihinde yayımlanmaya başlayıp 1 Ağustos 1941 tarihinde toplam 17 cilt ve 102 sayı yayımlanmıştır. Dergide 49. sayıya kadar “ayda bir çıkar” ibaresi yer alırken 49. sayıdan itibaren “her ayın birinde çıkar kültür mecmuası” ibaresi eklenmiştir. Yani bu seri aylık olarak yayımlanmıştır. Sadece 13. sayı Şubat 1934 tarihi yerine Mart 1934 tarihinde yayımlanmıştır. Bunun dışında yayım tarihinde herhangi bir sapma olmamıştır.

İlk sayıdan 30. sayıya kadar kapakta Halkevleri logosu yer alırken 30. sayıdan 34. sayıya kadar CHP’nin logosu olan “altı ok” yer almaktadır. 34. sayıda yine Halkevleri logosu yer alırken 34. sayıdan 47. sayıya kadar tekrar “altı ok” logosu yer almaktadır. 47. sayıdan serinin son sayısına kadar “dağın ardından doğan güneşten çıkan altı ok” yer almaktadır. Ayrıca 41. sayıdan 102. sayıya kadar “direktör Mehmed Fuad Köprülü” ibaresine yer verilmektedir. Bunların dışında 51. sayı Abdülhak Hâmit Tarhan’a ithaf edilmiş özel bir sayıdır.

İmtiyaz sahipliğini: 1. sayıdan 49. sayıya kadar Nusret Köymen, 49. sayıdan 102. sayıya kadar ise Fevziye Abdullah (Tansel) yapmıştır.

Umum neşriyatı idare görevinde: 1. sayıdan 24. sayıya kadar Necip Ali, 24. sayıdan 52. sayıya kadar Necip Ali Küçüka, 52. sayıdan 74. sayıya kadar Hasan Âli Yücel, 74. sayıdan 102. sayıya kadar ise Cevdet Kerim İncedayı bulunmuştur.

Basım yeri ile ilgili bilgiler kısmında: 1. sayı “Ulus Basımevi”, 2. sayı ile 22. sayıyı arası “Hâkimiyet-i Millîye Matbaası”, 22. sayı ile 83. sayı arası yine “Ulus Basımevi”, 83. sayı ile 95. sayıyı arası “Ulusal Matbaa”, 95. sayı ile 102. sayıları arasında ise “Zerbamat” ifadeleri bulunmaktadır.

Bu serinin fiyat bilgileri şöyledir: Sayısı 25 kuruş, yıllık abone fiyatı ise 250 kuruş olarak belirtilmiş. Bunun dışında talebeler ve ilköğretim muallimleri için 175 kuruş ibaresi bulunmaktadır.

Seride ismine çokça rastlanan yazar ve şairler şunlardır: Recep Peker, Necip Ali, Yusuf Akçuraoglu, Mehmet Emin Erişirgil, Nahit Sırrı Örik, Behçet Kemal Çağlar, Hasan Âli Yücel, Nusret Köymen, Sadri Ethem(Ertem), Hüseyin Namık Orkun, Celal Sahir, Falih Rıfkı Atay, Orhan Şaik Gökyay, Ahmet İhsan Tokgöz, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, Ahmet Caferoğlu, Mehmed Fuad Köprülü, Pertev Naili Boratav, Ercüment Ekrem Talû, Yaşar Nabi Nayır, Necip Ali Küçüka, Nihat Sami Banarlı, Fevziye Abdullah (Tansel), Reşit Rahmeti Arat, Vedat Nedim Tör, Ali Nihat Tarlan, Şükrü Kurgan, Zeki Velidi Togan, Naki Tezel, Abdülkadir İnan, Cevdet Kudret Solok, Hikmet Turhan Dağlıoğlu vb. şeklindedir.

İkinci seri: Serinin tamamı *Ülkü Millî Kültür Dergisi* ismi ile yayımlanmıştır. İkinci seri, 1 Birinci Teşrin (1 Ekim) 1941 tarihi ile 16 Aralık 1946 tarihleri arasında toplam 11 cilt ve 126 sayı olarak yayımlanmıştır. Bu dönem dergi, her ayın birinde ve on altısında olmak üzere on beş günde bir şeklinde yayımlanmıştır. Dergi Ocak 1945 tarihinden sonra günümüz tarih bilgileriyle yayımlanmıştır. Bu seride kapak için dönemin ressamlarının çizimleri yer almıştır.

Serinin imtiyaz sahibi kısmında: 1. sayıdan 4. sayıya kadar Fevziye Abdullah (Tansel), 4. sayıdan 44. sayıya kadar Hasan Reşit Tankut, 44. sayıdan 126. sayıya kadar Âtîf Akgüç isimleri bulunmaktadır.

Umum neşriyatı idare eden kısmında ise: 1. sayı ile 4. sayı arası Cevdet Kerim İncedayı, 4. sayı ile 126. sayıyı arası Bedrettin Tuncel isimleri bulunmaktadır.

Serinin basım yeri bilgilerinde: 1. sayıdan 21. sayıya kadar “Ankara Zerbamat”, 21. sayıdan 42. sayıya kadar “Recep Ulusoğlundaki dizilmiş ve Zerbamat’ta basılmış”, 42. sayıdan 52. sayıya kadar “Ulus Basımevinde dizilmiş ve Zerbamat’ta basılmış”, 52. sayıdan 94. sayıya kadar “Zerbamat”, 94. sayıdan 116. sayıya kadar ise “T.C. Ziraat Bankası Matbaası” ibareleri yer almıştır. 116. sayıdan 126. sayıya kadar yayım bilgisi verilmemiştir.

Bu serinin fiyat ve abonelik bilgileri şöyledir: 1. sayıdan 50 sayıya kadar sayısı 15 kuruş, 6 aylığı 150 kuruş ve yıllığı 300 kuruş olarak belirtilirken 50. sayıdan sonra ise sayısı 25 kuruş, 6 aylığı 250 kuruş ve yıllığı 500 kuruş olarak belirtilmiştir.

Birinci seride bulunan bazı isimlerin dışında bu seride ismine çokça rastlanılan yazar ve şairler şunlardır: Ahmet Kutsi Tecer, Ahmet Hamdi Tanpınar, Bedrettin Tuncel, Sadi Irmak, Tahsin Banguoğlu, Ahmet Adnan Saygın, Ahmet Muhip Dıranas,

Suut Kemal Yetkin, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Cevat Dursunoğlu, Orhan Veli Kanık, Oktay Rıfat, Nurullah Ataç, İsmail Hakkı Baltacıoğlu, İsmail Hakkı Tonguç, Kemal Bilbaşar, Necati Cumalı, İbrahim Alaattin Gövsa, Memduh Şevket Esendal, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Cahit Sıtkı Tarancı, Mehmet Kaplan, İsmail Habib Sevük vb. isimler bulunmaktadır.

Üçüncü seri: Serinin tamamı *Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi* ismi ile yayımlanmıştır. Bu seri, Ocak 1947 tarihi ile Ağustos 1950 tarihleri arasında toplam 4 cilt, 44 sayı ve ayda bir olarak yayımlanmıştır.⁵ Bu serinin 38. sayısı Nafi Atuf Kansu özel sayısı olarak yayımlanmıştır.

Üçüncü serinin imtiyaz sahibi kısmında, 1. sayı ile 3. sayı arası Âtîf Akgüç, 3. sayı ile 19. sayı arası Dr. Tahsin Banguoğlu, 19. sayı ile 44. sayı arası Muhsin Âdil Binal ve 44. sayıda ise Halil Sezai Erkut isimleri bulunmaktadır.

Umum neşriyatı idare eden kısmında ise 1. sayı ile 3. sayı arası Bedrettin Tuncel (3. sayıdan itibaren ise yazı işleri müdürü olarak değiştirilmiştir.), 3. sayı ile 36. sayı arasında Mehmet Tuğrul, 36. sayı ile 44. sayı arasında Şevket Tezel ve 44. sayıda ise Ahmet Yalçın Orkun isimleri bulunmaktadır.

Bu serinin basım yeri kısmında “Ankara Ulus Basımevi” ifadesi yer almaktadır.

Serinin fiyat ve abonelik bilgileri; sayısı 30 kuruş, 6 aylığı 180 kuruş yıllığı ise 360 kuruş olarak belirtilmiştir.

Birinci ve ikinci seride isimlerini zikrettiğimiz kişilerin yanında bu seride ismine çokça rastlanılan yazar ve şairler şunlardır: İlhan Geçer, Peyami Safa, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Osman Darıcı, Hikmet Dizdaroğlu, Nihat Etiz, Ferruh Arsunar, Osman Atılâ, Suphi Aytimur, Cenap Şehabettin Gedikoğlu, Zübeyir Hamit Koşay, Mithat Cemal Kuntay, Âşık Veysel Şatıroğlu, Bahaeddin Ögel, Turhan Oğuzkan, Âdil Binal, Hüseyin Cahit Yalçın, Haldun Taner, Cahit Külebi, Mehmet Tuğrul vb. gibi isimler bulunmaktadır.

1.2.1. Derginin Yayın Politikası

Derginin yayın politikasını belirleyebilmek için Atatürk dönemi hakkında biraz bilgiye ihtiyaç vardır. Çünkü dergi Atatürk’ün teşvikiyle çıkarılmıştır. Mehmet

⁵ Bu seride derginin aylık olarak yayımlanacağı belirtilmiş fakat yayım günü belirtilmemiştir.

Kaplan, bu dönemi memleketçilik, mistik akım, sembolizm, Yedi Meşaleciler, mitolojik şiir, destan ve tarih ve Garipçiler olarak sınıflandırmıştır (Kaplan, Enginün, vd., 1982: XXXIII, XXXIV). Burada belirtilen memleketçilik, destan ve tarih bölümleri dergi için önemlidir. Aslında bu iki bölümün temeli Ziya Gökalp'ın *Halka Doğru* fikrine dayanır. Çünkü Gökalp'a göre yazarlar halka iki şey için gitmelidir: Birincisi halkta hars (kültür) vardır ve bunu almak için gitmelidir. İkincisi ise halkta medeniyet yoktur, aydınlar halka medeniyet götürmek için gitmelidir (Gökalp, 2017: 62,63).

Kaplan, memleketçilik maddesi için; “çalışmaların asırlar boyunca ihmal edilen Anadolu'ya çevrilmesinin edebiyatta da derin akisler bıraktığını söyler ve Cumhuriyetin ilk yıllarında yazarların Turancılık, İslâmiyetçilik ve Batı taklitçiliğine karşı, Anadolu ve Anadolu insanını konu alan eserler yazdığını” söyler (Kaplan, Enginün, vd., 1982: XXXIII). Destan ve tarih konularında ise; İstiklâl savaşını, eski Türk tarihini, eski Türk destanlarını ve kahramanlarını konu alan birçok eserin yazıldığını belirtir (Kaplan, Enginün, vd., 1982: XXXIV). Yani bu dönemde millî kültüre ve millî değerlere doğru bir yöneliş olduğu açıkça görülmektedir.

Gökalp, *Türkçülüğün Esasları*'nda halka doğru gitmesi gerekenleri “güzideler” olarak ifade etmektedir. Onlar halktan ayrı bir eğitim ve terbiye görmüş kişilerdir. Bu yüzden halka doğru gitmelidirler ve onlarla bir olmalı, halkta bulunan kültürel unsurları eserlerine taşımalıdır: “*Halkla beraber yaşamak, atasözlerine, musikiye, raksa, dini hayata, ahlaki duygulara, giyinişine, kullandığı kelimelere hâkim olmak gerektiğini ifade eder. Bunun dışında halkın masallarını, fıkralarını, menkıbelerini öğrenmek, halk kitaplarını okumak, Korkut Ata'dan başlayarak aşık kitaplarını, Yunus Emre'den başlayarak tekke ilahilerini, Nasrettin Hoca'dan başlayarak halk mizahçılığını, çocukluğumuzda seyrettiğimiz Karagöz ve orta oyununu aramak bulmak lazım.*” der (Gökalp, 2017: 63). Yani Batı edebiyatında önemli yere sahip olan yazarların bunu yaptığını ve bizim edebiyatımızda da ancak böyle başarılı yazarların bulunması gerektiğini belirtir. *Ülkü* dergisi de tam olarak bunları yapmak için yayım hayatına başlamış ve son sayısına kadar bu fikir (ülkü) doğrultusunda yayımlanmıştır.

Derginin yayın politikasını daha iyi anlayabilmek için öncelikle *Ülkü* kelimesinin anlamına bakılmalıdır:

Ülkü: 1. Amaç edinilen, ulaşılmak istenilen şey, ideal. 2. İnsanı duygular dünyasının üstüne yükselten ve hiçbir zaman tam olarak gerçekleştirilemeyecek olan, yalnızca erişilmesi istenen amaç olarak kalan kılavuz ilke, mefkûre, ideal, vizyon (Türk Dil Kurumu Sözlükleri, 2020)

“Bu tarif, Büyük Millî Reisin mecmuaya yakıştırdığı ve verdiği Ülkü adı ile neşir maksadı arasındaki sıkı münasebeti de gösterir” (Peker, 1933: 1).

Recep Peker’in bu ifadesinden derginin ismiyle yayın politikası arasındaki bağı ve Atatürk’ün dergiye ne denli önem verdiği anlaşılabilir. Derginin ilk sayısında Mustafa Kemal Atatürk’ün resmiyle birlikte kendi el yazısıyla notu derginin yayın politikasını yansıtmaktadır.⁶

Recep Peker’in derginin ilk sayısında yayımlanan *Ülkü Niçin Çıkıyor* isimli yazısına bakıldığında bu daha net anlaşılır Ayrıca mecmuanın çıkış amacı ile Halkevleri’nin kurulma amacı neredeyse aynıdır. Peker, bu hususu şöyle dile getirmektedir:

“ÜLKÜ” karanlık devirleri arkada bırakarak şerefli ve aydınlık bir istikbâle giden yeni neslin heyecanını beslemek, cemiyetin kanındaki inkılâp unsurlarını ısıtmak, ileri adımları sıklaştırmak için... “ÜLKÜ” bu büyük yola katılanlar arasında kafa birliği, gönül birliği ve hareket birliği yapmak için... “ÜLKÜ” millî dile, millî tarihe, millî sanatlara ve kültüre hizmet için... “ÜLKÜ” bütün bu gayelere hizmet yolunda çalışan Halkevlerinin ruhundaki harareti yazı vasıtalarıyla yaymak için çıkıyor...(Peker, S. 1, 1933: 1).

Derginin diğer bir amacı halkı birleştirmek ve eğitmektir: “En büyük kuvvet; bilen, seven, inanan ve birbirine dayanan topluluktan doğar” (Peker, 1933: 1). Bunların dışında derginin bir başka amacı da yaşanan siyasi ve sosyal değişimlerin, inkılâpların *Ülkü* mecmuası aracılığıyla halka ulaştırmak ve halkın kabullenmesini sağlamaktır.

İlk sayının 95. sayfasında da derginin yayın politikası hakkında şu bilgi verilmektedir:

“Ülkü’nün sayfaları inkılâplarımızı yaymaya yarayacak veya yolları üzerinde düşündürecek bütün yazılara açıktır. Ülkü’ye yazı yazanlara para verilmez (...). Ülkü sizden öz ülkümüzü yayma yolunda yardımlar bekler... Ülkü koleksiyonu her kütüphanenin en yaşayan ve büyüyen bir parçası olacaktır. Ülkü

⁶ Bu not için bk. Ek – 9.

Ekler kısmında serilerin ilk sayılarının kapak fotoğrafları, Recep Peker’in *Halkevleri Açılma Nutku*, yine Recep Peker’in *Ülkü Niçin Çıkıyor* isimli yazısı, ikinci serinin ilk yazısı olan *Ülkü* imzalı *Okuyucularımıza* isimli yazı ve üçüncü serinin ilk yazısı olan Tahsin Banguoğlu imzalı *Ülkü*, *Halkevleri Dergisi* isimli yazıları bulunmaktadır.

kafadaki bilgi ve duygu ile memleket arasında bağ olacaktır.” (Ülkü’yü Okuyanlara, 1933: 95).

Sadece bu cümlelere bakılarak bile yayım politikası hakkında bilgi sahibi olunabilir. Verilen cümlelerden dergi sorumlularının her fırsatta yapmayı istedikleri şeyleri yineledikleri görülmektedir.

Ülkü dergisinin yayın ilkeleri de şu şekilde dile getirilmiştir:

“Ülkü’ye paralı ilân konmaz. Yalnız memlekete inkılâp ve kültür sahasında hizmet eden eser ve işlerin ilânları parasız neşrolunur” (Ülkü’yü Okuyanlara, 1933: 95). Bu ilkeye bağlı kalınarak kitap reklamlarının yapıldığı görülmektedir. Âşık Veysel’in şiir kitabı, o dönemde yapılan dil çalışmaları ve halk kültürü derlemelerine dair yayın tanıtımlarına yer verilmiştir.

İkinci serinin ilk sayısının ilk sayfasında Ülkü imzalı *Okuyucularımıza* başlıklı yazıda serinin nasıl bir yayın politikası izleyeceği belirtilmiştir. Yazının bir bölümünde derginin 102. sayısı ile 17. cildini tamamlayarak yeni biçimine döndüğünden, derginin isminin değiştirilerek *Ülkü Millî Kültür Dergisi* isminin verildiğinden bahsedilmiştir. Yazıya önce millî kültürün ne olduğunu anlatmakla başlanılmış, sonrasında millî kültürün oluşturulması için dergide ne tür yayımların yapılacağından bahsedilmiştir. Bu yazıda millî kültür şöyle açıklanmıştır:

“Millî sanat davası, edebiyat da dahil olduğu halde, millî düşünüş çerçevesi içinde ele alınmak lâzımdır. Bunun yolu, usulü ise millî hayatı her işin ve her düşüncenin çıkışı, kaynağı yapmaktır. (...) İşte biz bu işçiliğin adına millî düşünüş diyoruz. Millî düşünüşün temelleri hayat üzerine, iş üzerine, fayda üzerine kurulmuştur. Millî kültür dediğimiz de budur” (Ülkü, 1941: 1).

Yazının ilerleyen kısımlarında millî kültürü oluşturmak için halkın hayatı içine karışarak, maddi ve manevî değerlerin bir araya toplanılması ile olacağından bahsedilmiştir. Bu da bu seride neden çok derleme yapıldığını ve halk şairlerinin tanıtımına niçin çok yer verildiğini rahatça anlamamızı sağlamıştır.

Ayrıca yazıda millî hayatın dıştan içe ve içten dışa doğru bir hareket olduğundan; dış ile okumuşların aktardığı değerler, iç ile halkın sakladığı, benimsediği değerler olduğundan bahsedilmiştir. Derginin amacının aynı amaçla kurulan Halkevleriyle birlikte halkı birleştirmek ve bütünleştirmek olduğundan bahsedilmiştir. Daha sonra *“Siz onun hem okuyucuları hem koruyucuları hem de*

yazıcılarısınız” (Ülkü, 1941: 1). denilmiş ve isteyen kişilerin yazı gönderebileceği ifade edilmiştir. Bu duruma sağlık alanındaki ve halk derlemeleri kısmındaki bazı yazılar ve şiirler örnek olarak verilebilir. Son olarak derginin her sayısında fikir ve sanat hareketlerinin yanında günün hadiselerinin de bulunabileceği belirtilmiştir

Üçüncü serinin ilk sayısının ilk sayfasında Tahsin Banguoğlu’nun *Ülkü, Halkevleri Dergisi* başlıklı yazısında serinin nasıl bir yayın politikası izleyeceği hakkında bilgiler verilmiştir. Yazıda öncelikle Cumhuriyet’in 25 yıllık gelişiminden, Halkevlerinden ve İnönü Döneminde açılan Halkodaları’ndan kısaca bahsedilmiş daha sonra *Ülkü* için şunlar söylenmiştir:

“İşte *Ülkü* de bu manevî kalkınma hamlesi içinde bu Türk tipi kültür kurumlarının bir mahsulü olan bir dergidir. Atatürk 1933 de *Ülkü*’yü bu kurumların yardımcısı ve bu ülkenin öncüsü olarak kurdu. *Ülkü* bugün 14. yayım yılını tamamlamak üzeredir. Bu on dört yıl içinde *Ülkü* Türk devriminin değerlerini belirtmek, yaymak ve sindirmek, millî hayatı geliştirmek ve millî kültürümüzün açılma ve serpilmesine yol açmak yolunda aralıksız çalıştı. Düşünen aydınla başbaşa, öğrenmek isteyen yurttaşla el ele, yetişen gençlikle omuz omuza yürüdü” (Banguoğlu, 1947: 48).

Serilerin ilk yazılarına bakıldığında derginin yayım sürelerinde, belki sayfa düzenlerinde değişimler olduğu fakat yayın politikasının hep aynı kaldığı görülmüştür. Derginin yayımlanma amaçları arasında daima halkı eğitmek, millî bilinç oluşturmak, inkılâpları yaymak, kültürel değerlere sahip çıkmak olmuştur.

Derginin bölümleri de şu şekildedir:

İlk serinin ilk sayının 90. sayfasına bakıldığında “*Ülkü*”nün *Yazı Bölümleri*” başlığı görülmektedir. Bu bölümde dergiye hangi tür yazıların alınacağı ve bu yazıların içeriklerinin nasıl olması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Birinci serinin yazı bölümleri şöyledir:

Edebiyat ve Dil (şiir, hikâye, roman, tasvir, tetkik), Güzel Sanatlar (musiki, resim, heykel, mimarlık), Tarih, İçtimaiyat ve Felsefe, İktisat ve Ziraat, Halk Terbiyesi, Yurt Koruma, Kadınlık, Fen, Halk Sıhhati ve Nüfus, Spor, Oyun ve Eğlence, Köycülük, Bibliyografi, Halkevleri Haberleri, Haberler Teklifler. (Yazı Bölümleri, 1933: 90-93) Bu başlıklar altında yayımlanacak yazıların ne gibi hususiyetler barındırması gerektiğini anlamak adına Edebiyat ve Dil başlığı örnek verilebilir:

Hususiyle millet ve vatan sevgisini, inkılâpçılık heyecanını kuvvetlendirecek eserler; Türk tarihinin büyük anlarını yaşatan, millî

mücadelenin kahramanlıklarını anlatan, memleketin büyük şehirlerini, kasabalarını, köylerini, tabii güzelliklerini tasvir ederek ayrı ayrı her köşesini tanıtan ve sevdiren, taassubun, batıl itikatların, fena göreneklerin çirkinliklerini ve gülünçlüğünü ortaya koyan, ahlâk yüksekliğini her sahada güzel örneklerle gösteren, halkçılık sevgisi aşılayan ve ruhları o büyük yola yönelten yazılar... Halk edebiyatının güzel örnekleri; tanınmış halk şairlerine dair tetkikler. Dili sadeleştirme, özleştirme yolunda denemeler, düşünceler, teklifler... (Yazı Bölümleri, 1933: 90-93).

Görüldüğü gibi dergide yayımlanan edebiyat ve dil başlığı altındaki yazıların yayımlanmasında ne gibi hususiyetlere dikkat edildiğini ve yazarların nelere dikkat etmesi gerektiği belirtilmiştir.

İkinci serinin yazı başlıkları: *Edebiyat (şiir, hikâye, roman, tiyatro, köy tiyatrosu, efsaneler) Köyden Köye, Halk Bilgisi, Musiki Hayatı, Sanat Hayatı, Kırık Dökük, Âşıklardan Sesler, Halkevleri, Millî Varlıklarımız, İnsan ve Tabiat, İktisadi ve Millî Bahisler, İstiklâl Savaşı Kahramanları, Sanat Hareketleri, Edebiyat Dünyamız, Olandan Bitenden, Günler Boyunca, Kitaplar Arasında, Dergiler ve Gazeteler* şeklindedir.

Bu seride daha çok halk bilgisi, halk kültürü ile ilgili yazılar yayımlanmış, derlemelere önem verilmiş, yaşayan ve ölmüş halk şairleri tanıtılmıştır. Ayrıca *Kitaplar Arasında* bölümünde on beş gün içinde yayımlanmış olan kitaplar için inceleme yazıları yayımlanmış, *dergiler arasında* ve *gazeteler arasında* bölümlerinde iki hafta içinde yayım yapan gazeteler ve dergilerin içerikleri hakkında yazılar yayımlanmıştır.

Üçüncü serinin yazı başlıklarına, ikinci serinin yazı bölümlerine ek olarak edebiyat alanına masal, gezi notları, anılar; savaş anıları, yol anıları başlıkları; ayrıca coğrafya, hukuk ve eğitim gibi bölümler eklenmiştir. Bu seride de ikinci seride olduğu gibi millî kültür oluşturmak amaçlanmıştır ve yayın politikasında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Bütün bunların dışında derginin yoğunlaştığı diğer bir mesele ise öz Türkçecilik düşüncesidir. Her fırsatta bu husus yazarlara hatırlatılmış ve yazılarını bu düşünceye uygun olarak göndermeleri rica edilmiştir. C. 4, S. 23, Ocak 1935'te yayımlanan sayının kapağından sonraki sayfada “*Yazıcılarımızı dil değişimine uygun Türkçe yazılar yazmaya çağırırız.*” ifadesi yer almıştır. İlerleyen sayılarda çeviri yapılarak yazmanın doğru olmadığı, Türkçe düşünüp Türkçe yazmanın daha doğru olduğu ve halkın anlayabileceği bir dille yazmak gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Gökalp, “Türkçülüğün Esasları”nda “güzidelerin” ancak uzun zaman halkın millî kültür müzelerinde yaşadıkdan ve ruhlarını tamamıyla Türk kültürüyle doldurduktan sonra millileşeceklerini söyler (Gökalp, 2017: 64). Yani millileşmek için önce halkın kültürüne, müziğine, düşünüşüne, yaşayışına hâkim olmak gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca kendi tarihini, kahramanlıklarını, dilini bilmeli ve onunla eserler vermelidir. İşte tam da bu fikirler doğrultusunda *Ülkü* çıkarılmaya başlanmış ve son sayısına kadar aynı fikir (ülkü) savunulmuştur.

1.2.2. Türk Edebiyatı Tarihinde *Ülkü*

Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatı tarihlerinin hemen hepsinde *Ülkü* dergisinin dönemin kültür ve edebiyatına etkisine az ya da çok değinilmiştir. Dergi hakkında bilgi veren edebiyat tarihleri incenmiş ve hangi noktalara değinildiği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Şükran Kurdakul, derginin Şubat 1933 – Aralık 1949 tarihleri arasında yayımlandığını söyler (Kurdakul, 1992: 36) ancak dergi Şubat 1933 – Ağustos 1950 tarihleri arasına yayımlanmıştır.

Derginin birinci serisinde edebiyatla sınırlı olarak yer verilirken, 1 Ekim 1941’den sonra Ahmet Kutsi Tecer’in yönetiminde derginin edebiyat dergisi kimliği kazandığını söyler ve halk şairleri hakkında araştırma yazılarının önem kazandığından bahsetmektedir. (Kurdakul, 1992: 36).

Nihad Sami Banarlı, M. Fuad Köprülü’nün 1936 – 1941 yıllarında *Ülkü*’nün müdürlüğünü yaptığını, Fevziye Abdullah Tansel’in bu dönemde yazılarının yayımlandığını ve Tanpınar’ın şiirlerinin yer aldığını söylemektedir (Banarlı, 1983: 1121, 1232, 1253).

İnci Enginün de Ahmet Kutsi Tecer’in derginin idaresini üstlenmesiyle folklorla büyük önem verildiğinden bahsetmiş ve dergi için şu yorumda bulunmuştur: “*Memleketin her meselesi ve folkloru bu dergide manzum ve mensur olarak yayınlanır*” (Enginün, 2015: 51). Dergiyi en iyi tanımlayabilecek tespit belki de budur. Enginün yazar kadrosu hakkında da şu bilgileri vermiştir. Ahmet Kutsi Tecer, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Behçet Kemal Çağlar, İbrahim Alaattin Gövsa, Orhan Şaik Gökyay, İbrahim Zeki Burdurlu, Kemal Sadık Göğceli (Yaşar Kemal) (Enginün, 2015: 60, 100, 344, 376, 377).

1.2.3. *Ülkü* İle İlgili Yapılan Bazı Çalışmalar

Yayımlanan kitaplar:

1930 – 1940 yılları arasında Kemalist ideolojinin Halkevleri ve *Ülkü* dergisine yansımaları üzerine yoğunlaşmıştır.⁷

Yapılan tez çalışmaları:

Ülkü dergisinin 1933 – 1938 yılları arasında yayımlanan sayılarındaki dil ve edebiyatla ilgili yazıları bir araya getirilmiştir.⁸

1923 – 1938 yılları arasında çıkan *Anadolu*, *Kadro*, *Ülkü*, *Fikir Hareketleri*, *Aydabir* gibi dergilerin Atatürk Döneminin daha iyi anlaşılmasını sağlayacağı düşüncesiyle yapılmış bir çalışmadır. Böylelikle dönemin fikir ve edebiyat hayatındaki değişiklikler de gözlemlenmiştir.⁹

Ülkü dergisinin Türk düşünce ve kültür hayatı üzerindeki etkilerini incelemek için yapılmış bir çalışmadır. Cumhuriyet Dönemi Türk düşünce ve kültür hayatının bütünsel olarak anlaşılabilmesi hedeflenmiştir.¹⁰

1933 – 1950 yılları arasında yayım hayatını sürdürmüş *Ülkü* dergisindeki dil ve edebiyatla ilgili yazılar üzerine yapılmış bir çalışmadır. Derginin çıkış amacı, ağırlıklı konuları ve yönetim kurulu ile ilgili genel bilgi verildikten sonra dergide çıkan yazıların tür ve konuları bakımından sınıflandırılması ve incelemesi yapılmıştır.¹¹

Atatürk Dönemi modernleşmesinin basın üzerindeki etkileri incelenmeye çalışılmıştır. Politik hamlelerin basındaki etkilerini gözlemleyebilmek adına *Ülkü* dergisi uluslaşma, millî bir kimlik oluşturma çabası açısından incelenmiştir. Türk modernleşmesinin tam olarak anlaşılabilmesi için Osmanlı'dan başlayıp günümüze kadar bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.¹²

⁷ Bk. Mustafa Oral, *Kemalist Cumhuriyetin İnşası*, 2021.

⁸ Bk. Şuayb Karakaş, *Ülkü Mecmuasının 1933 – 1938 Yılları Arasında Çıkan Sayılarındaki Edebi Makaleler*, 1981.

⁹ Bk. Abide Doğan, *1923 – 1938 Arasında Yayımlanan Dergiler – Anadolu, Kadro, Ülkü, Fikir Hareketleri, Aydıbir – Üzerinde Bir Çalışma*, 1991.

¹⁰ Bk. Mustafa Oral, *Ülkü Dergisinin Türk Düşünce Hayatındaki Yeri*, 1995.

¹¹ Bk. Pei Lin Li, *Ülkü (1933 – 1950) Dergisinin Sistemik Taraması*, 2001.

¹² Bk. Murat Tazegül, *Modernleşme Sürecinde Türkiye’de Modernlik Kurgusunun Ülkü Dergisi Örneğinde İncelenmesi*, 2001.

Kemalist toplum modelinde *Ülkü* dergisinin yeri üzerine yapılmış bir çalışmadır. “Altı ok” ve CHP’nin ilkeleri üzerinde durulmuştur. Yeni toplum modeli ve *Ülkü* dergisi arasındaki bağ ortaya konulmaya çalışılmıştır.¹³

Fotoğraflarla ideoloji arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmış bir çalışmadır. *Ülkü* dergisinde 1941 – 1950 yıllarında yayımlanan fotoğrafların erken Cumhuriyet Dönemi ideolojisi ve geliştirilen sanat politikaları açısından incelemesi yapılmıştır.¹⁴

Cumhuriyet’in kuruluş yıllarında oluşturulmuş ilkelerden biri olan devletçilik politikası ve bu ekseninde *Kadro* ve *Ülkü* dergilerinin incelemeleri yapılmıştır. Devletçilik anlayışının sınırlarının ne olması gerektiği dergilerde yayımlanan yazılar aracılığıyla gösterilmeye çalışılmıştır.¹⁵

Ülkü dergisinin Türk halk bilimi açısından incelemesi yapılmıştır. Derginin sayıları Türk folkloru açısından incelenmeye çalışılmıştır. Yayımlandığı dönemde millî kültür adına neler yapıldığının altı çizilmeye çalışılmıştır.¹⁶

Türk Yurdu ve *Ülkü* dergilerinin kimliklerin inşasındaki rolü üzerine yapılmış bir çalışmadır. Cumhuriyet’in ilk yıllarında halka sunulan kimliklerin ne olduğu ve kimliklerin hangi söylemlerle ve nasıl inşa edildiği belirlenmeye çalışılmıştır. İki derginin de kendi siyasi görüşüne uygun olarak kimlik oluşturabilmek amacıyla yayımlar yaptığı yorumuna ulaşılmıştır. Siyasi ideolojilerin basını, basının da halkı nasıl etkilediği üzerinde durulmuştur.¹⁷

Halkevleri ve *Ülkü* dergisinin nüfus politikası üzerindeki etkileri incelenmeye çalışılmıştır. Nüfus artışı ve Cumhuriyetçi nüfusun oluşturulması adına yapılan çalışmalar *Ülkü* dergisindeki yazılar ekseninde değerlendirilmeye çalışılmıştır.¹⁸

Kadro ve *Ülkü* dergileri bağlamında Atatürkçü milliyetçilik incelenmeye çalışılmıştır. *Kadro* dergisinin 1932 – 1935 yılları arasındaki sayıları ile *Ülkü*

¹³ Bk. Firdevs Gümüsoğlu, *Kemalist Toplum Modelinde Ülkü Dergisinin Yeri*, 2003.

¹⁴ Bk. Sarper Dost, *Fotoğraf ve İdeoloji: Ülkü Dergisi Örneği (1941 – 1950)*, 2007.

¹⁵ Bk. Nejla Sulu, *Cumhuriyet’in Kuruluş Yıllarında Kadro ve Ülkü Dergilerinin Temsiliyeti ve İşlevleri*, 2009.

¹⁶ Bk. Nurettin Özdoğan, *Türk Halk Bilimi Açısından Ülkü Mecmuası*, 2011.

¹⁷ Bk. Ayşe Gül Soncu, *Kimliklerin İnşasında Kurumsal Dergilerin Rolü: Türk Yurdu ve Ülkü*, 2012.

¹⁸ Bk. Volkan Kılıç, *Halkevleri Aracılığıyla Türkiye’de Nüfusun ‘Terbiyesi’: Ülkü Dergisinin Söylemsel Bir Analizi (1933 – 1950)*, 2017.

dergisinin 1933 – 1941 yılları arasındaki sayılarında yayımlanan yazılar mukayeseli olarak incelenmiş olup benzer ve farklı yönleri üzerinde durulmuştur.¹⁹

1933 – 1950 yılları arasında yayım yapan *Ülkü* mecmuasındaki müzik yazılarının müzik inkılâbı ve müzik eğitimi açısından incelemesi yapılmıştır. Dergide çıkan yazılar bu konulara göre gruplandırılmıştır.²⁰

Ülkü dergisinin 1933 – 1941 yılları arasındaki dil tartışmaları ve erken Cumhuriyet Dönemi’nde ulusal kimlik inşası yapılırken kültürel kodların Türkçe üzerinden nasıl dahil edildiği veya dışlandığı üzerinde durulmuştur.²¹

1933 – 1950 yılları arasında yayımlanan *Ülkü* dergisindeki müzik yazıları üzerine yapılmış bir çalışmadır. Yayımlanan yazılar aracılığıyla dönemin kültür ve sanat politikasının yorumlaması yapılmaya çalışılmıştır.²²

Ülkü dergisinin 1933 – 1950 yılları arasında yayımlanan sayılarında Kemalizm düşüncesinin nasıl işlendiği üzerine yapılmış bir çalışmadır. Kemalizm fikrinin ortaya çıkışında derginin büyük bir öneme sahip olduğu üzerinde durulmuştur.²³

Ülkü dergisinin 1933 – 1938 yılları arasında çıkmış sayıları Kemalist halkçılık açısından incelenmiştir. Atatürk’ün altı ilkesi içinde yer alan halkçılığın *Ülkü* dergisindeki yansımaları üzerine yapılmış bir çalışmadır. Dergideki yeri ve halka benimsetilme noktasında dergide çıkan yazıların ne denli önemli olduğu üzerinde durulmuştur.²⁴

Yazılan Makaleler:

Dilde “özleşme” ve “Güneş Dil Kuramı” açısından yapılmış bir çalışmadır. Makalede, *Ülkü* dergisinde 1933 – 1941 yılları arasında kurama uygun olarak yayımlanan dil yazıları incelenmiştir.²⁵

¹⁹ Bk. Ahmet Kızılkaya, *Kadro ve Ülkü Dergileri Bağlamında Atatürkçü Milliyetçiliğin İki Yorumu*, 2017.

²⁰ Bk. Semih Akgül, *1933 – 1950 Yılları Arasında Ülkü Mecmuasında Yayımlanan Müzik Yazılarının Müzik İnkılabı ve Müzik Eğitimi Açısından İncelenmesi*, 2019.

²¹ Bk. Serpil Karakaya Doğan, *Erken Cumhuriyet Dönemi Ulusun Kültürel Çerçevesi ve Anadil: Dahil Etme ve Dışlanmanın Türkçe Üzerinden İnşası ve Ülkü Mecmuası (1933 – 1941)*, 2019.

²² Bk. Hazal Elibol, *Ülkü Dergisindeki Müzik Yazıları*, 2019.

²³ Bk. Necip Katırağ, *Ülkü Dergisinde Kemalizm 1933 – 1950*, 2019.

²⁴ Bk. Nezihe Kazancı, *1933 – 1938 Yılları Arasında Kemalist Halkçılık Öğretisi Üzerine Bir İnceleme: Ülkü Halkevleri Dergisi*, 2021.

²⁵ Bk. Mehmet Ölmez, *Ülkü ve Dil Yazıları*, 1996.

Atatürk hakkında yayımlanan şiirler üzerine yapılmış bir çalışmadır. Türk milletinin tarihi geçmişi, Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nda göstermiş olduğu başarılar, askeri dehası, problemleri çözme yöntemleri, Cumhuriyeti kurarken izlediği politikalar, düşmanlara karşı duruşu, ölümü ve ölümünden sonra oluşan üzüntülü durumun şiirlerde nasıl dile getirildiği ortaya konmaya çalışılmıştır.²⁶

Ülkü dergisinin 1933 – 1941 yılları arasında yayımlanan 102 sayısı üzerine yazılmış bir makaledir. Öncelikle derginin fiziki yapısı incelenmiş daha sonra içeriği hakkında bilgiler verilmiştir. En son kısımda ise belirlenen yazılar türlerine göre gruplandırılarak değerlendirilmiştir.²⁷

Ülkü dergisinin Şubat 1933 – Ağustos 1936 yılları arasında yayımlanan toplam 36 sayısında yer alan makaleler üzerine yapılmış bir incelemedir. Makalede, Türkiye'nin 1930'lu yıllarında kamu politikalarının belirlenmesinde ve yönlendirilmesinde önemli bir yeri olan *Ülkü* dergisinde çıkan yazıların devletçilik ve planlama anlayışı açısından incelemesi yapılmıştır.²⁸

1930'ların siyasal yaşamında önemli bir rolü olan *Ülkü* dergisinde, köy/köylü konulu makaleleri incelenmiştir. Yazıda özellikle 1933 – 1936 yılları arasında çıkan yazılar üzerinde yoğunlaşmıştır.²⁹

Halkevleri'nin merkez yayın organı olan *Ülkü* dergisinin Türk aydınlanmasına katkıları üzerine yazılmış bir makaledir. *Ülkü* dergisinin daha çok 1933 – 1936 yıllarında çıkan sayıları incelenmiştir. Yani Atatürk Dönemi uygulamaları üzerine yoğunlaşmıştır. Dergide bulunan köycülük, sanat ve eğitim ile ilgili makaleler incelenerek Türk Aydınlanması üzerindeki etkisi yorumlanmıştır.³⁰

Ülkü üzerine yapılan tezler ve yazılan makalelere bakıldığında derginin edebiyattan sosyolojiye, köycülüğten nüfus politikasına, müzikten şiire vb. birçok alana kaynaklık ettiği görülmektedir. Bu denli geniş bir sahada söz sahibi olması ve Cumhuriyet'in 1933 ile 1950 yılları arasındaki dönemine ışık tutması bakımından ne denli önemli olduğu açıkça görülmüştür.

Dergide daha çok dil, kültür, sanat, köycülük ve Halkevleri'nin tanıtılması adına çıkan yazıların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Bunun nedenleri arasında

²⁶ Bk. Kemal Timur, *Ülkü Dergisinde Yayımlanan Atatürk Konulu Şiirler*, 2005.

²⁷ Bk. Çilem Tercüman, *Ülkü Mecmuası*, 2006.

²⁸ Bk. Esra Ergüzeloğlu Kilim, *Ülkü'de Devletçilik ve Planlama*, 2007.

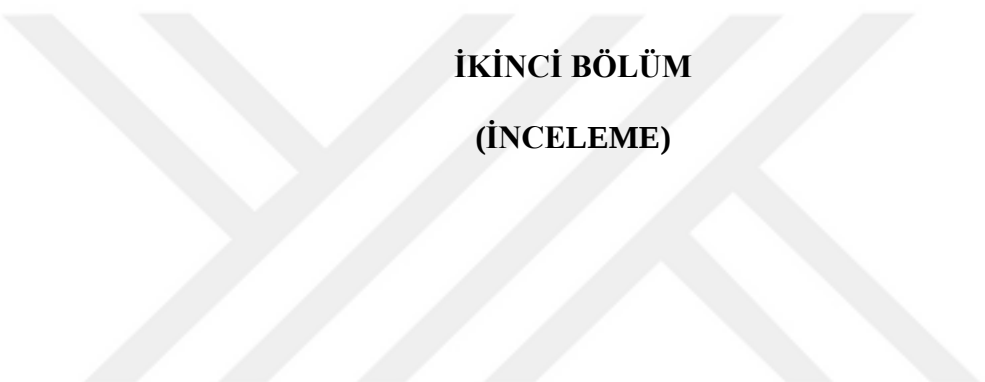
²⁹ Bk. Funda Gençoğlu Onbaşı, *Halkevleri ve Ülkü Dergisi: Erken Cumhuriyet Döneminde Köycülük Tartışmaları*, 2011.

³⁰ Bk. Tuğrul Otaç, *Ülkü Mecmuasına Göre Türk Aydınlanması (1933 – 1936)*, 2019.

devletin dilde sadeleşme politikası, sanat alanında yapılan yenilikler, açılan sergiler, millî kültür oluşturma adına halkla aydınları bir araya getirme çabaları, köylüyü eğitmek; halk arasındaki kopukluğu gidermek ve Halkevlerinin faaliyetlerini yurdun her köşesine ulaştırma çabaları bulunmaktadır. Dergide çıkan yazılar da tam olarak bu düsturla yazılmıştır.

Tamamen bir edebiyat dergisi olmasa da edebî yazıların sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. Telif eserlerden tercümelere, edebiyat tarihi ile ilgili yazılardan edebi şahsiyetlerin tanıtılmasına kadar çok geniş yayım yelpazesine sahip bir dergi olduğunu belirtmek gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM

(İNCELEME)

II. İNCELEME

Bu bölümde öncelikle dergideki şiirlerin dizini tablo halinde verilmiştir. Daha sonra şair adına göre şiirler dizini verilir ve sonrasında ise şiirlerin genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu kısmın alt başlıkları: *Şiirlerin biçim özellikleri*, *şiirlerin ahenk özellikleri* ve *şiirin türleri* şeklindedir.

Şiirler dizini bölümüne dergide müstakil olarak yayımlanmış şiirler, *dergiler arasında*, *gazeteler arasında* ve *kitaplar arasında* başlıkları altında bulunan şiirler alınmıştır. Halk şairlerinin tanıtıldığı veya önemli şairler üzerine yazılan makalelerde bulunan şiirler alınmamıştır.

II.1. Şiirler Dizini

CN	SN	Tarih	Şair Adı	Şiir Adı	Sayfa N.
1. Seri					
1	2	Mr. 1933	Server Ziya	Halkevleri	115
"	3	Ns. 1933	Mitat Ömer	Zeynep Gel, Doğru Söyle	230
"	4	My. 1933	Celâl Sahir (EROZAN)	O Geliyor	274-275
"	"	"	Behçet Kemal (ÇAĞLAR)	Asırlarca	313
"	"	"	Ömer Bedrettin (UŞAKLI)	Çoruh	314
"	5	H. 1933	Ahmet Cemil MİROĞLU	Çoban	376
"	6	Tm. 1933	Kemalettin Kâmi (KAMU)	Akdeniz'den	431
"	"	"	Ahmet Cemil MİROĞLU	Askerin Ölümü	456
"	"	"	Celâl Sıtkı (GÜRLER)	Gölgeler Suyu Düştü	456
2	7	Ağ. 1933	Hüseyin Hüsnü KILKIŞ	Türklüktür Bu!	28-29
"	"	"	Feyzullah Sacit (ÜLKÜ)	Büyük Zafer	30-31
"	8	Ey. 1933	Mitat Ömer	Gönül Zeynebe Değil...	138
"	"	"	Yaşar Nabi (NAYIR)	Yaşamak	139
"	"	"	Ahmet Cemil MİROĞLU	Zeybek!	139
"	9	BT. 1933	Haşim Nezihi (OKAY)	Gazi	162
"	"	"	Ahmet Cemil MİROĞLU	Cumhuriyet Onbirine Basıyor	163
"	"	"	Yaşar Nabi (NAYIR)	Baş Döndürücü Hız	191
"	"	"	Behçet Kemal (ÇAĞLAR)	On Yıldan Sonra	192
"	10	İT. 1933	Feyzullah Sacit (ÜLKÜ)	Ateş ve Nur	307
"	"	"	Necmettin (AKHASANOĞLU) Veysi	Tarla Başında	308
"	"	"	Şüküfe Nihal (BAŞAR)	Şile Yolları	309-310
"	11	BK. 1933	(Sadri) ERTEM	Ankara'ya	384
"	"	"	Ahmet Cemil MİROĞLU	Gazi'nin Heykeli	385
"	"	"	Yaşar Nabi (NAYIR)	İnanımız Bir Olsun	385
"	12	İK. 1934	Feyzullah Sacit (ÜLKÜ)	Birinci İnönü	440
"	"	"	Necmettin (AKHASANOĞLU) Veysi	Sakarya Çağlarken	441
3	14	Ns. 1934	Mitat Ömer	Zeynep'in Gönü...	124
"	"	"	(Sadri) ERTEM	Köylüme	125
"	15	My. 1934	Mithat Ömer	Zeynebin Bütün Günü	200
"	"	"	Mete	Biz	201
"	"	"	Salih Zeki (AKTAY)	Hayal	201
4	23	İK. 1935	Behçet Kemal (ÇAĞLAR)	Ne Zaman, Ah Ne Zaman?	335
6	31	Ey. 1935	Münir Müeyyet BEKMAN	30 Ağustos	64-65
"	32	BT. 1935	R. P. ÖZTÜRK	Bu Akşam	130
"	33	İT. 1935	Kamuran BOZKIR	Yüreği Kara Heriflere Dair	227-229
"	"	"	Münir Müeyyet BEKMAN	Canımız Armağan Olsun	230
"	34	BK. 1935	Necdet Rüştü EFE	Saz Şairinin Ölümü	280-285
"	"	"	Kamuran BOZKIR	Celal Sahir İçin	299
"	35	İK. 1936	Kamuran BOZKIR	Kubilay İçin	389-392
"	36	Şb. 1936	Kamuran BOZKIR	Yeni Bir Yol Üstündeyiz	421-422
7	37	Mr. 1936	Kamuran BOZKIR	Halkevleri	74-75
"	38	Ns. 1936	Rudyard KİPLİNG (Çev.) Hamit DERELİ	Eğer	133-134
"	"	"	Kamuran BOZKIR	Hoş Geldin Köylü Kardeşim	156-157
"	39	My. 1936	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Partimize Davet	225
8	44	BT. 1936	Mehmet TÜRKMENÖĞLU	Çoban	145
"	45	İT. 1936	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Oğuz On Dört Yaşında	187
"	46	BK. 1936	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Toprak Hasreti	280
"	"	"	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Koşma	299
"	"	"	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Kaybolmıyan Bir Akşam	299
"	47	İK. 1937	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Düşünceler	392
"	48	Şb. 1937	Coşkun ERTEPINAR	Özlenen Âlem	444

“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Şüphe	444
9	49	1 Mr. 1937	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Hayat Bir Aldanıştır	10
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Halkevinin Çocuğu	26-27
“	50	1 Ns. 1937	Nihad Sami BANARLI	Mimar Sinan Gününde	84
“	51	1 My. 1937	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Hamid Gününde	194
“	52	1 Hz. 1937	Hasan Âli YÜCEL	İnönü	257-258
“	53	1 Tm. 1937	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Toroslardan İnerken	322
“	“	“	Feyzi KUTLU	Benim Göklerim	370
“	“	“	Muzaffer ALPER	Ankara	370
“	54	1 Ağ. 1937	Coşkun ERTEPINAR	Geceler ve Gündüzler	425
10	55	1 Ey. 1937	Coşkun ERTEPINAR	Korku	24
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Yollanmak	91
“	56	1 BT. 1937	Nihad Sami BANARLI	Söğütler Boyunca...	146
“	“	“	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Devir Nazariyesi	159
“	57	1 İT. 1937	Coşkun ERTEPINAR	Böceğim	234
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Kaos	234
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Yaşamak	259-260
“	58	1 BK. 1937	Sıtkı AKOZAN	Gılgamış'ın Zaferi	365
“	59	1 İK. 1938	Sıtkı AKOZAN	Mabedin Yollarında	402
“	“	“	Feyzi KUTLU	Yarı Yol	402
“	60	1 Şb. 1938	Behçet Kemal ÇAĞLAR	O İhtilâl Bayrağı	504-505
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Ülkü Yolcuları	505
11	61	1 Mr. 1938	Orhan Şaik GÖKYAY	Bana Bir Seslenen Var	42
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Niçin Niçin	64
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Gerek	64
“	62	1 Ns. 1938	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Toprak Anama	112
“	“	“	Cezmi BERKTİN	Gök ve Deniz	112
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Bir Gün Piyesi	161
“	63	1 My. 1938	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Kaybolmayan Işıklar	260
“	“	“	Bezmi BERKTİN	Bir Turna Kanadında	279
“	64	1 Hz. 1938	Behçet Kemal ÇAĞLAR	19 Mayıs	302
“	“	“	Şemsa KARATAY	Sahilde Düşünceler	337
“	“	“	Orhan Şaik GÖKYAY	Bayburt Türküsü	338
“	65	1 Tm. 1938	Sıtkı AKOZAN	İhtiyar	406
“	“	“	Kazım ERDİN	Teselli	416
“	66	1 Ağ. 1938	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Niçin Niçin Bu Kalıp	516
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Yolcu	528
12	67	1 Ey. 1938	Abdullah ERTEM	Garip Bir Hal	52
“	“	“	Abdullah ERTEM	Ayşe	52
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Ankara Kalesi	78
“	68	1 BT. 1938	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Neden Sonra Kendine Gelirken	100
“	“	“	Şemsa KARATAY	Gidene	152
“	“	“	Şemsa KARATAY	Ne Diye Unutayım	152
“	“	“	Basri GOCUL	Aydın Yaylalarında	169-170
“	69	1 İT. 1938	Behçet Kemal ÇAĞLAR	On Beşinci Durakta	207
“	“	“	Orhan Şaik GÖKYAY	Bu Vatan Kimin	208
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Derebeyleri	258
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Bir Yazın Romanı	264
“	“	“	Hakkı KILICOĞLU	Bayrağa Sarılmış Bir Kız İçin	264
“	70	1 BK. 1938	Şükrü KURGAN	Ağıt	312
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Atam'a Ağıt	316
“	“	“	Mithat Cemal KUNTAY	Atatürk'e	318
“	“	“	İbrahim Alâettin GÖVSA	Tavaf	321-322
“	71	1 İK. 1939	Fevziye Abdullah (TANSEL)	Duyuşlar	422
“	“	“	Abdullah ERTEM	Kelebekler	428
“	“	“	Abdullah ERTEM	Bu Gece	428
“	72	1 Şb. 1939	Mehmet Necati ÖNGAY	Hayata Veda	476
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Tılsım	476

“	“	“	Yolcu	Koşma	514
13	73	1 Mr. 1939	Ceyhun Atuf KANSU	Sevdiğim Güneş	30
“	“	“	Lütfi GÖKIRMAK	Koşma	30
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Sür Yiğitim Atını	58
“	74	1 Ns. 1939	Sıtkı AKOZAN	Böyle Demişti Bir Gün Aşkın Çobanı	122
“	75	1 My. 1939	Ahmet Cemil MİROĞLU	Köyümden Türküler	239-240
“	76	1 Hz. 1939	Şükrü KURGAN	Ozan Gibi I	333
“	77	1 Tm. 1939	Mehmet Necati ÖNGAY	Adı Mı Olur?	444
“	78	1 Ağ. 1939	Sıtkı AKOZAN	Geceler	508
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Yaylalar	524
14	79	1 Ey. 1939	Şükrü KURGAN	Ozan Gibi II	40
“	80	1 BT. 1939	Ceyhun (Atuf) KANSU	Rüzgâr’a Sualler	132
“	81	1 İT. 1939	İhsan TEMELEVREN	Gönül Dünyası	234
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Kal’e Kapıları	250
“	“	“	Muslih FER	Sükûnun Alevleri	251
“	82	1 BK. 1939	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Mezarın Başında	292
“	“	“	Fikret GÜNER	Sancaktar Kadın	326
“	“	“	Süleyman KAZMAZ	Dünkü ve Bugünkü Yollar	334
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Dağların Efesi	350
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Yolculuklarım	351-352
“	“	“	Basri GOCUL	Çin’e Yürüyüş	360-363
“	83	1 İK. 1940	Ceyhun Atuf KANSU	Olsaydım	428
“	“	“	Şemsa KARATAY	Mısralarım	428
“	“	“	Necmettin ESİN	Demiryolları	442
“	“	“	Şemsa KARATAY	Sensiz Günlerim	448
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Gülün Çocukları	454
“	“	“	Şadi VARLIK	Erken Batıyor	454
“	84	1 Şb. 1940	Cevdet Kudret SOLOK	Zelzeleden Sonra	491-495
“	“	“	Kemal SABİT	Fener	520
“	“	“	Fethi TEVET	Erzincanlı Bir Terhis Askerinin Çilesi	548
“	“	“	Ceyhun (Atuf) KANSU	Erzincan Türküsü	553
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Başın Sağ Olsun	559
15	85	1 Mr. 1940	Şükûfe Nihal (BAŞAR)	Çoban Nine	16
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Karda Kan İzleri	32
“	86	1 Ns. 1940	Nihad Sami BANARLI	Yunus Gibi	104
“	“	“	Süleyman KAZMAZ	Deniz Karşısında	112
“	“	“	Niyazi Sabri ERGÜL	Benim Koşmalarımdan	128
“	“	“	Fethi TEVET	Işık Olsam	142
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Çocukluğum	164
“	87	1 My. 1940	Fethi TEVET	Senden Uzakta	216
“	“	“	Fethi TEVET	En Güzel	216
“	88	1 Hz. 1940	Fethi TEVET	Halkımın Felsefesi	315-316
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bekleyiş	324
“	“	“	M. Nuru GENCOSMAN	Yaslı Bahar	334
“	89	1 Tm. 1940	Fethi TEVET	Senden Uzak	390
“	“	“	Fethi TEVET	Senden Ayrı	390
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Dedikodu	406
“	“	“	Cemal Oğuz OĞAL	Çanakkale’ye Doğru	406
“	“	“	Yekta KARAMUSTAFA	Çocukluğa Hasret	420
“	90	1 Ağ. 1940	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Gönülle Hasbihal I	528
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Yolculuk	538
16	91	1 Ey. 1940	Sıtkı AKOZAN	Yolcu Uğurlar Ola	4
“	“	“	Fethi TEVET	İlk Mektuplarımdan	54, 64
“	92	1 BT. 1940	Fethi TEVET	Son Yazdıklarım	122, 128
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Rüya	152
“	93	1 İT. 1940	Fethi TEVET	Düğün Günü Gelince	219-220

“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Mektup	228
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Yavukluya Deyişler	244
“	95	1 İK. 1941	Fethi TEVET	Bir Delinin Şiirleri	399-400
“	“	“	Halide Nusret ZORLUTUNA	Güz Geldi!	406
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Ayna	412
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Gönülle Hasbihal II	436
“	96	1 Şb. 1941	Ceyhun Atuf KANSU	Bayram	508
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Dilerim	514
17	97	1 Mr. 1941	Cevdet Kudret SOLOK	Allah, Ben V.S.....	32
“	“	“	Fethi TEVET	İki Eşya ve Ömür	42
“	98	1 Ns. 1941	Halide Nusret ZORLUTUNA	Dağların Efesi	120
“	“	“	Baki Süha (EDİBOĞLU)	Cenub	128
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Köroğlu'na Sesleniş	136
“	“	“	Sıtkı AKOZAN	Nöbetçi	156
“	99	1 My. 1941	Halide Nusret ZORLUTUNA	Sen Her Şeyden Üstünsün	210
“	100	1 Hz. 1941	Ceyhun Atuf KANSU	Nikbinlik	294
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	Gönülle Hasbihal	314, 316
“	101	1 Tm. 1941	Hâlîde Nusret ZORLUTUNA	Dağlar	406
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Doğduğum Köy	430
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Aşk İçin Romans	436
“	102	1 Ağ. 1941	Ceyhun Atuf KANSU	Musikî Hasreti	523-526
2. Seri					
1	1	1 BT. 1941	Ceyhun Atuf KANSU	Kırşehir Türküsü	8
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Konya Destanı	16
“	“	“	Elbistanlı Çiftçi Ahmet ÇITAK	Halk ve Memur	16
“	2	16 BT. 1941	Rıza POLAT	Beni Beni	2
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bir Köylü Kızı İçin Şiir	5
“	“	“	Nevşehirli Aşık Yahya	Geçinmeye, İdareye Dair	7
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Afyon Türküsü	9
“	3	1 İT. 1941	Ahmet Kutsi TECER	Havacıya Türkü	9
“	“	“	Elbistanlı Çiftçi Ahmet ÇITAK	Halk ve Tüccar	15
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Gönlüm Hürriyetindir	15
“	“	“	Halim YAĞCIOĞLU	Dibek Döğen Kızlar	15
“	“	“	Nurettin ARTAM	Kırkından Sonra	19
“	“	“	Eşref DERE	Yar Görünür	19
“	“	“	Bünyanlı Habib KARASLAN	Er Mektubudur	20
“	“	“	Şarkışlalı Ali İzzet ÖZKAN	Türk Devleti	21
“	“	“	Rıza POLAT	Bartın Türküsü	21
“	4	16 İT. 1941	Mehmet Necati ÖNGAY	Vatan Türküsü	11
“	“	“	Şarkışlalı Aşık Veysel (ŞATIROĞLU)	Ağıt	13
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	İzcilere Öğüt	15
“	“	“	Ulaşlı Aşık Süleyman	Yarma Üzerine	15
“	“	“	Elbistanlı Çiftçi Ahmet ÇITAK	Subaylarımız	17
“	5	1 BK. 1941	Ceyhun Atuf KANSU	Yağmur	8
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Yollara Düşüm Bu Sabah	11
“	“	“	Şarkışlalı Ali İzzet ÖZKAN	Üyük Destanı	16
“	“	“	Necmi AKTAN	Süvariler	18
“	6	16 BK. 1941	Âbidin Mümtaz KISAKÜREK	Düşeli	8
“	“	“	Halim YAĞCIOĞLU	Pazar Yeri	14
“	“	“	İbrahim ASLANOĞLU	Şimdi	22
“	7	1 İK. 1942	İbrahim Zeki BURDURLU	Toprak İnsanları Tanrı Önünde	5
“	“	“	Sefer AYTEKİN	Ho Öküzüm Ho	10
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Uçsuz Bucaksız Bir Toprakta	11
“	“	“	Aşık Veysel ŞATIROĞLU	Çiftçiler	11
“	8	16 İK. 1942	Aşık Veysel ŞATIROĞLU	Aylar Geçti	6
“	“	“	Ziya Tarık Işıtman	Bolu Türküsü	20
“	9	1 Şb. 1942	Kerim YUND	Sevgiyi Bulmuşum Yeşil	15

				Ağaçta	
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bayrak	15
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Toprak Dam Konuştu	18
“	“	“	Osman ATTILÂ	Bahar Yağmuru	18
“	10	16 Şb. 1942	Ceyhun Atuf KANSU	Bor'da Bir Sabah	4
“	“	“	Cahit Sıtkı TARANCI	Uyku	4
“	“	“	Mahir TÜRKKAN	Menderes Türküsü	6
“	11	1 Mr. 1942	Elbistanlı Ahmet ÇITAK	Bütün Halkevlerine Armağan	13
“	“	“	Nevşehirli Osman Çetin KOÇER	Halkevleri	13
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Alplar Türküsü	13
“	12	16 Mr. 1942	Ahmet Kutsi TECER	Halay	6
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Halay Çeken Kızlar	6
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Halay	6
“	“	“	Sırrı AKATAY	Yiğitlerin Geçidi	6
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Oyunlar	7
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Türk'üz Türkü Çağırırız	7
“	“	“	Mehmet TUĞRUL	Oyundan Sonra	7
“	“	“	Mahir TÜRKKAN	Gencer Türküsü	8
“	“	“	Cemal Oğuz ÖCAL	Köroğlum	8
2	13	1 Ns. 1942	Cahit Sıtkı TARANCI	Bahar Geliyor	4
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bahar Geldi Diye	6
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Çiçekler	15
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Halı	17
“	“	“	(Ahmed) Süreyya ÖRGEEVREN	Kıskanırım	20
“	14	16 Ns. 1942	Mehmet TUĞRUL	Ekinim	3
“	“	“	Mustafa Kemal YILMAZ	Türkü Söyleyin	5
“	“	“	Osman ATTILÂ	Şadırvan	14
“	“	“	Cemal Oğuz ÖCAL	Sinan İçin	15
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Döndü'nün Bohçası	20
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Yağmur	21
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Peyzaj	21
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Hezimet	21
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Sır	21
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Mezarlık	21
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Tanrıma	21
“	15	1 My. 1942	Cahit Sıtkı TARANCI	Bahar Yeli	5
“	“	“	Hulûsi AKSOY	Halıcı Kızlar	6
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Asker Çocuğun Andı	15
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	23 Nisan	18
“	“	“	Arif Hikmet PAROĞLU	Tütün Dizen Kızlar	27
“	16	16 My. 1942	Ceyhun Atuf KANSU	Şu Kabayelin Ardından	8
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Bir Tarla Bir Sabah Gördü	18
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Adapazar'da Bahar	18
“	“	“	Âşık Mehmet	Bülbül	22
“	17	1 Hz. 1942	Hulûsi AKSOY	19 Mayıs Bayramı	5
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Şu Sonsuz Koşu	19
“	“	“	Sırrı AKATAY	Yoldaki Bayrak	19
“	“	“	Kemal OR	Haşhaş Tarlasında Yanık Emine	28
“	18	16 Hz. 1942	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Sular Çağlarken Baharda	5
“	“	“	Ahmet Vefa ARAY	Pamuk Tarlası	7
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Nenni Nenni!	11
“	19	1 Tm. 1942	Arif Hikmet PAROĞLU	Bergama Kermesi Efelerine	3
“	“	“	Bayburt: Tolmacıklı Hilmi ESKİ	Bayburt Destanı	9
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Gönülle Konuşma	11
“	“	“	Âbidin Mümtaz KISAKÜREK	Olam	11
“	“	“	Halim YAĞCIOĞLU	Beşik	14
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bor'da Bir Öğle	17
“	“	“	Cahit ÖZKANLI	Tütüncü Kızlar	21

“	20	16 Tm. 1942	Kerim YUND	Silifke Türküsü	11
“	“	“	Fuat Ömer KESKİNOĞLU	Bahçeler	11
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bor’da Bir Akşam	16
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Toprak İnsanın İlk Sözü	19
“	“	“	Nüzhet ERMAN	İğde Çiçeği	19
“	21	1 Ağ. 1942	Cahit Sıtkı TARANCI	Ajans Dinlerken	5
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bir Kır Çeşmesinde	8
“	“	“	Aşık Veysel ŞATIROĞLU	Sazıma	11
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Bohça	16
“	“	“	Halim YAĞCIOĞLU	Çeşme Türküsü	16
“	22	16 Ağ. 1942	Ceyhun Atuf KANSU	Bir Güzel Güne Özlem	3
“	“	“	Lütfü KANAK	Ekin Biçilirken	3
“	“	“	Kerim YUND	Peygamber Çiçeği	6
“	“	“	Osman ATTILÂ	Gelincik	6
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Benim Aşkım Delicedir	19
“	23	1 Ey. 1942	Mehmet DANIŞ	Enstitüm	7
“	“	“	Mustafa BOSO	Köylüm	8
“	“	“	Mehmet YILMAZ	İnşaatçılık	8
“	“	“	Nurettin AÇIKHAN	Nalbantlık	8
“	“	“	Nurettin AÇIKHAN	Çardak	8
“	“	“	Şakir TOMAS	Resmî Elbiselik Kumaşı Yarbaşı’nda Karşılarken	9
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Süt	9
“	“	“	Behlül DAL	Taşhan’daki Tunç Kadın	20
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Türkmen Güzeli	20
“	24	16 Ey. 1942	Cahit ÖZKANLI	Yaylaya Göç	16
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Uyuyan Güzel Anneye	17
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Kıyı İnsanın Dinleyin	19
3	25	1 BT. 1942	Osman ATTILÂ	Yıldızlara Arzuhal	7
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Sabah Oluyor	11
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Petek	15
“	“	“	Hulûsi AKSOY	Mucur Pazarı	27
“	26	16 BT. 1942	İbrahim Zeki BURDURLU	Burdur	3
“	“	“	Oğuz Kâzım ATOK	Özleyiş	5
“	“	“	Cahit ÖZKANLI	Gidip Görmek Gerekir	8
“	“	“	Mehmet TUĞRUL	Köy	17
“	27	1 İT. 1942	Ömer Bedrettin UŞAKLI	Yaralı Kaplan	5
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Akın	5
“	“	“	Fethi GİRAY	Dönmek Arzusu	9
“	“	“	Kemal Sadık GÖĞCELİ	Halay	27
“	28	16 İT. 1942	Ceyhun Atuf KANSU	Erik Ağacı	5
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Bu Adam Toprağa Gönünü Verdi	12
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Ey İbibik Kuşu	15
“	29	1 BK. 1942	Ceyhun Atuf KANSU	Bir Sonsuz Sevinçti Bu	5
“	“	“	Lütfü KANAK	Gözem	5
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Durdu Bacının Döne’si	9
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Buğday Tarlasına Şiir	11
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Aşkım Bana Düğün Dernek	11
“	30	16 BK. 1942	İbrahim Zeki BURDURLU	Süyen Çekirdeğinin Tekerlemesi	4
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Gece Yarısından Sonra	6
“	“	“	Mehmet TUĞRUL	Vatan	11
“	“	“	Sırrı AKATAY	Hasret	18
“	31	1 İK. 1943	Ceyhun Atuf KANSU	Hayata Kahkaha	4
“	“	“	Mehmet ASLAN	Avşar Elleri	5
“	“	“	Mehmet ASLAN	Köy Ufukları	5
“	“	“	Tufan DOĞAN	İçimden Haykıran Ses	5

“	“	“	Tufan DOĞAN	Köylü Kızları	6
“	“	“	Ali DÜNDAR	Demirciler	6
“	“	“	Ali DÜNDAR	Kız Kardeşim Ayşe DüNDAR’a	6
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Hasanoğlu Türküsü	6
“	“	“	Cahit ÖZKANLI	Bağ Bozumu	9
“	“	“	Lütfü KANAK	Bu Sabah Bir Gelin Gördüm	17
“	32	16 İK. 1943	Ahmet Hamdi TANPINAR	Yağmur	6
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Küçük Dua	9
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Bir Gün	9
“	“	“	Hulûsi AKSOY	Bağ Bozumu	11
“	“	“	Sırrı YALÇIN	Yolculuk	11
“	33	1 Şb. 1943	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Güzelleme	7
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Deniz Rüzgârı	16
“	34	16 Şb. 1943	Ahmet Vefa ARAY	Sinsin	6
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Anlaşma	9
“	“	“	Eşref DERE	Kovan	17
“	35	1 Mr. 1943	Ceyhun Atuf KANSU	Marmara Türküsü	4
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Bal	6
“	“	“	Örtülü Halkodası Reisi Hüseyin KÖYCÜ	Halkevi Sizindir, Evinize Gel	11
“	36	16 Mr. 1943	Mitat ERDEN	Akçadağ’a Selâm	18
4	37	1 Ns. 1943	Coşkun ERTEPINAR	Öyüş	4
“	“	“	Eşref DERE	Ekinle Orak	6
“	“	“	Sırrı YALÇIN	Döndük	20
“	38	16 Ns. 1943	Ahmet Hamdi TANPINAR	Bursa’da Zaman	2
“	“	“	Eşref DERE	Kuş Göçü	4
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Taşpınar	6
“	39	1 My. 1943	Ahmet Kutsi TECER	Güzelleme	3
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Kardeş Sofrası	5
“	40	16 My. 1943	Halit Fahri OZANSOY	Git Oraya..	4
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bahar Bayramı	7
“	“	“	Sırrı YALÇIN	Yayla Ağıtı	16
“	41	1 Hz. 1943	Ömer Bedrettin UŞAKLI	Kiraz Bayramları	5
“	“	“	Cahit Sıtkı TARANCI	Gündüz Olsun	9
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Sen Bir Ceylân Olsan	9
“	“	“	İsmet KÜLTÜR	Bir Hapishane Türküsü	12
“	“	“	Enver Vancı	Enstitü Marşı	14
“	42	16 Hz. 1943	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Derdimi Dökersem	16
“	43	1 Tm. 1943	Enver GÖKÇE	Ağıt	3
“	“	“	Orhan BABAOĞLU	Büyük Suya	3
“	44	16 Tm. 1943	Ahmet Hamdi TANPINAR	Güller ve Kadehler	3
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Mektup	3
“	45	1 Ağ. 1943	Baki Süha EDİBOĞLU	Aşk Türküsü	3
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Rüzgârlar Ninnisi	11
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Gövel Turnam	13
“	“	“	Orhan BABAOĞLU	Turna	13
“	46	16 Ağ. 1943	Battal Âşık	Güzel Vatanım	4
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Toprak Cenneti	13
“	47	1 Ey. 1943	Ahmet Kutsi TECER	Otuz Ağustos	4
“	“	“	Mehmet TUĞRUL	Değirmen	13
“	“	“	H. İNCEOĞLU	Güzel Van	III
“	48	16 Ey. 1943	Ceyhun Atuf KANSU	Güzel Kavaklara Karşı	10
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Benim İçin	10
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Güzelleme	12
“	“	“	Kemal Sadık GÖĞCELİ	Güzelleme	12
5	49	1 BT. 1943	Tevfik Abdurrahman TANYOLAÇ	Fuzuli’ye	4
“	“	“	Lütfü KANAK	Akdağ Madeni Türküsü	14

“	“	“	Eşref DERE	İncilenen İstirap	14
“	50	16 BT. 1943	Ahmet Kutsi TECER	Sorarım	2
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Bağ Bozumu	4
“	51	1 İT. 1943	Şinasi ÖZDEN	Selâm	11
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Seher Yeline	14
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Kaynak Başı, Su Başı	15
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Sığırtmacı’ a Söyledim	15
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Sürü	15
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Gök, Dağlar ve Yayık Sesleri	15
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Selâm	31
“	“	“	M. Zeki KURUCU	Yirmi Yıl	31
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Bebeğin Uykusu	31
“	52	16 İT. 1943	Şinasi ÖZDEN	Bir Toprak Adamının Sevinci	4
“	“	“	Halim YAĞCIOĞLU	A Benim Katırtırnağım	13
“	“	“	İsmail KARAN	Geliyom	13
“	“	“	Orhan BABAOĞLU	Işığa Koşmak	15
“	“	“	Lütfü KANAK	Yayla Çocuğu	15
“	“	“	Cahit ÖZKANLI	Yaylaya Göç	V
“	“	“	Çolak Hacı SÖZDOĞURAN	Kara Gün Oldu Bugün	VII
“	53	1 BK. 1943	Yusuf Ziya ORTAÇ	Bir Gün	4
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Tezgâh Dokuduğun Odada	4
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Bulutcuk	12
“	“	“	Recai ÜNSAL	Çiftçiye Öğüt	12
“	“	“	Kemal Sadık GÖĞCELİ	Işık	VI
“	54	16 BK. 1943	Cahit ÖZKANLI	Değirmen	3
“	“	“	Enver GÖKÇE	Bir Alıp Satıcı Gönül	3
“	“	“	Orhan BABAOĞLU	Kekliğe Ağıt	3
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Güz Bayramı	7
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Bir Kahraman İçin	7
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Telli Turnam	13
“	55	1 İK. 1944	İbrahim Zeki BURDURLU	Ayrılık Dense De	4
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Bahara Şakıma	4
“	56	16 İK. 1944	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Eğin Destanı	6
“	“	“	Osman ATTILÂ	Kır Türküsü	12
“	“	“	Cahit KÜLEBİ	Koşma	12
“	57	1 Şb. 1944	Ceyhun Atuf KANSU	Kutlu Zenginlik	5
“	58	16 Şb. 1944	Talibi COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN)	Koşma	6
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Gelin	9
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Çiçeklenen Sabır	9
“	“	“	Kemal OR	Akşehir	13
“	“	“	Lütfü KANAK	Her Akşam	13
“	“	“	Şükran KURDAKUL	Denizli Kilimi	II
“	59	1 Mr. 1944	Osman DARICI	Düziçi Baharı	4
“	“	“	Şinasi ÖZDEN	Düven Başında Söylenmiş Ağıt	6
“	60	16 Mr. 1944	Nüzhet ERMAN	Bahar	8
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Harman Sonu Zeybeği	11
“	“	“	Osman DARICI	Gurbette	15
6	61	1 Ns. 1944	Oğuz Kâzım ATOK	İkinci İnönü	4
“	62	16 Ns. 1944	Osman DARICI	Gerçek Güzele	11
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Bahar Sabahı Duyguları	12
“	63	1 My. 1944	Hasanoğlu Köy Enstitüsü Yüksek Kısım Öğrencilerinden Başaran	Bir Atlıya	5
“	“	“	Sami GÜRLEV	Meltem	VIII
“	64	16 My. 1944	Ziya Osman SABA	Bu Sakin Öğle Vakti	12
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	İkinci Diriliş	12
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Beserek Dağı	12

“	“	“	Aydın NİSARİ	Karacaoğlan’a Sesleniş	15
“	“	“	İren KAM	Ne Olur?	V
“	65	1 Hz. 1944	Oğuz Kâzım ATOK	19 Mayıs Gençliği	8
“	“	“	Aşık Veysel ŞATIROĞLU	Toprak	18
“	66	16 Hz. 1944	Ali İzzet ÖZKAN	Dertli Aşık	5
“	“	“	İsmail HAKKI	Hava Şehitlerine Ağıt	23
“	67	1 Tm. 1944	Zeki Ömer DEFNE	Kadaların Benim Olsun Erzurum	8
“	“	“	Osman ATILÂ	Mavilik	8
“	68	16 Tm. 1944	Mehmet ÇAĞLAR	Akseki	6
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Dağlar	6
“	69	1 Ağ. 1944	Ceyhun Atuf KANSU	Çiçek Açmış Badem Dalı	7
“	“	“	Osman DARICI	Düğün	7
“	“	“	Habip KARASLAN	Gelsin	9
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Keloğlan	14
“	“	“	Ahmet Muhip DIRANAS	Ağrı	15-16
“	70	16 Ağ. 1944	Ceyhun Atuf KANSU	Kısıklı Kahvesinde	7
“	71	1 Ey. 1944	Osman ATILÂ	30 Ağustos Sabahında	5
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Sürüp Giden Bu Aşk	5
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Meçhul Şehide Sesleniş	7
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Elma Ağacı	14
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Türkmen Kızı	27
“	72	16 Ey. 1944	Yunus Kâzım KÖNİ	Aşık Dilinden	2
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Kardeş Duygusu	5
“	“	“	Talibî COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN)	Öğüt	5
“	“	“	Osman ATILÂ	Karlı Dağda	8
7	73	1 BT. 1944	Stéphane MALLARMÉ (Çev.) Kemalettin KAMU	Deniz Meltemi	3
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Delikanlılık Çağına Övgü	6
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Genç Sevdanın Şarkısı	6
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Kaygusuz Delikanlının Şarkısı	6
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	İçli Delikanlının Şarkısı	6
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Geçkinler Korosu	6
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Sarı Bülbül	13
“	75	1 İT. 1944	Hüseyin ULAŞ	Bizim	18
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Cumhuriyet’e	24
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Cumhuriyet’e Şiir	46
“	76	16 İT. 1944	Kemalettin KAMU	Atam’a Ağıt	16
“	“	“	Osman ATILÂ	Atatürk İçin	18
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Evimiz Hür Vatan Gibi	18
“	77	1 BK. 1944	Ahmet Hamdi TANPINAR	Her Şey Yerli Yerinde	3
“	“	“	Talibi COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN)	Kızlara Türkü	5
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Yayla	7
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Çiçekler ve Çocuklar	12
“	78	16 BK. 1944	Nüzhet ERMAN	Yeşil	4
“	“	“	Zeki Ömer DEFNE	Ayrılış Destanı	11
“	“	“	Osman DARICI	Kına Gecesi	13
“	“	“	Aşık Veysel ŞATIROĞLU	Seherde Kuşlar	15
“	“	“	Yunus Kâzım KÖNİ	Arzuhal	15
“	79	1 Oc. 1945	Yunus Kâzım KÖNİ	Üzüntü	5
“	“	“	Nedim HARMANKAYA	Arkadaşlık	5
“	“	“	Orhan Veli KANIK	Bir Roman Kahramanı	14
“	“	“	Orhan Veli KANIK	Giderayak	14
“	“	“	Talibî COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN)	Gören Var Mı?	14
“	81	1 Şb. 1945	Şinasi ÖZDEN	Çoban Kulübesi	6

“	“	“	Orhan Veli KANIK	İstanbul Türküsü	10
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Sonbahar	10
“	“	“	Osman DARICI	Türkmen Kilimi	12
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Harman	12
“	82	16 Şb. 1945	Stéphn MALLERME (Çev.) Orhan Veli KANIK	Deniz Meltemi	5
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Erciyeş’in Doruğunda	12
“	“	“	Talibî COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN)	İmeci	13
“	83	1 Mr. 1945	Charles BAUDELAİRE (Çev.) Sabahattin TEOMAN	Sevgililerin Ölümü	14
“	“	“	Aziz Behiç SERENGİL	Dönüş	14
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Mutluluk	16
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Nasrettin Hoca	19
“	84	16 Mr. 1945	Baki Süha EDİBOĞLU	Kervan Güzeli	4
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Bahar ve Dünya	4
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Vatan ve Dünya	5-6
“	“	“	Osman DARICI	Benim Sevgim	14
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Ev İçi Şenliği	14
8	85	1 Ns. 1945	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Seçilmez	4
“	“	“	Adnan BULAK	Geceye Sinen Beste	4
“	“	“	Necati CUMALI	Pazar Günü	17
“	“	“	Osman DARICI	Toprak Bahara Erişti	17
“	86	16 Ns. 1945	Cemal YEŞİL	Yaşasın Ana Vatan!	7
“	“	“	Sabahattin TEOMAN	Beterin Beteri	16
“	87	1 My. 1945	Cahit Sıtkı TARANCI	Bir Aşk Hâtırası	7
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Eski Zaman Odası	14
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Bozkır	15
“	88	16 My. 1945	Şinasi ÖZDEN	Barış	2
“	“	“	Ahmet Muhip DIRANAS	Akar Çeşme	5
“	“	“	Mehmet Ali Ermiş	Barış	5
“	“	“	Oğuz Kâzım ATOK	19 Mayıs Hâtıraları	12
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Elma Ağacıyla	12
“	“	“	Ziya Osman SABA	Nişanlılık	14
“	89	1 Hz. 1945	Charles BAUDELAİRE (Çev.) Orhan Veli KANIK	Alıp Götüren Koku	5
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Binbir Gece Masalı	5
“	“	“	Necati CUMALI	Ölmeye Yakın	7
“	“	“	Kemal Sadık GÖĞCELİ	Yalnızlık	7
“	“	“	Sabahattin TEOMAN	Kır Sofrası	14
“	“	“	Osman DARICI	Düş	14
“	90	16 Hz. 1945	Osman ATTİLÂ	Toprak, Ben Senin Kulunum!	7
“	“	“	Osman DARICI	Bahar Günleri	7
“	“	“	Ankaralı Âşık Ömer	Toprak Destanı	15
“	91	1 Tm. 1945	Alfred De MUSSET (Çev.) Orhan Veli KANIK	Pépa’ya	4
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Toprak Hasreti	13
“	“	“	Muazzez ARIOBA	İçimin Dünyasında	15
“	“	“	Edremitli Mehmet ÇAKIRTAŞ	Toprağa Sesleniş	15
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Ayrılık	16
“	92	16 Tm. 1945	Ahmet Kutsi TECER	Nadas Türküsü	3
“	“	“	Paul VERLAİNE (Çev.) Cahit Sıtkı TARANCI	Green (Yeşil)	5
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Anamız Toprak Değişmiş	8
“	93	1 Ağ. 1945	İbrahim ÖZTÜRK	Lozan Destanı	4
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Meriç’te Akşam	7
“	“	“	Necati CUMALI	Dönüş	9
“	“	“	Yunus Kâzım KÖNİ	Pir Sultan Dilinden	9

“	“	“	François YILLON (Çev.) Orhan Veli KANIK	Asılmışların Baladı	16
“	94	16 Ağ. 1945	Ahmet Kutsi TECER	Bir Toprak İşçisine	5
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Zeytin Gölgesi	5
“	“	“	Alfred De MUSSET (Çev.) Cahit Sıtkı TARANCI	Hüzün	9
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Hasandede Köyü	9
“	“	“	Paul VALERY (Çev.) Orhan Veli KANIK	Dost Orman	15
“	95	1 Ey. 1945	Oğuz Kâzım ATOK	30 Ağustos Mehmetçigi	2
“	“	“	Lütfü KANAK	Sesleniş	2
“	“	“	Oktay Rıfat (HOROZCU)	Valery'nin Hâtırası Konuşuyor	6
“	96	16 Ey. 1945	Paul VARLAÏNE (Çev.) Orhan Veli KANIK	Dans Edelim Gel	7
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Körfez	16
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Yağmur Havası	16
“	“	“	Osman ATTILÂ	Ölümlü Dünya	16
9	97	1 Ek. 1945	Charles BAUDELAÏRE (Çev.) Cahit Sıtkı TARANCI	Ne Dersin Bu Akşam?	7
“	“	“	Mehmet HOKNA	Çocukluğum	19
“	98	16 Ek. 1945	Teophile GAUTIER (Çev.) Orhan Veli KANIK	Çin İşi	5
“	“	“	Ziya HANHAN	Kale Akşamları	9
“	“	“	Ali KUBLÂY	Anamın Hâtırası	14
“	99	1 Ks. 1945	Ahmet Kutsi TECER	29 Ekim	7
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Geçit Resminden Manzum Notlar	19
“	“	“	Victor HUGO (Çev.) Orhan Veli KANIK	Boaz Uykuda	21
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Birlikte Geçen Yaz	23
“	“	“	Başaran	Eller	24
“	“	“	Lütfü KANAK	Yalnızlık	24
“	100	16 Ks. 1945	Ahmet Kutsi TECER	Güzelleme	11
“	“	“	Talibi COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN)	Çeçen Kızları	18
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	İzmir Hârıraları	19
“	“	“	Necati CUMALI	Şarkılar III	23
“	101	1 Ar. 1945	Gerard De NERVAL (Çev.) Cahit Sıtkı TARANCI	Fantazya	4
“	“	“	Hüseyin ULAŞ	İçindesin	5
“	“	“	Ankaralı Aşık Ömer	Ürgüp'te Bağbozumu Destanı	10
“	“	“	Osman DARICI	Sarı Kızın Sarı Saçları	16
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Küçük Binici	19
“	“	“	Kemal OR	Bir Gelin Götürürler	22
“	102	16 Ar. 1945	Lütfü KANAK	Gel Demedi	4
“	“	“	Paul VALERY (Çev.) Sabri Esat SİYAVUŞGİL	Deniz Mezarlığı	8-9
“	“	“	Celâl ÇUMRALI	Korku ve Aşk	13
“	“	“	Cahit Sıtkı TARANCI	Otuzbeş Yaş Şiiri	17
“	“	“	Meliha İLSEVEN	Şehit Sesleri	17
“	103	1 Oc. 1946	Selâhattin BATU	Akan Sular	7
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Nuh'un Gemisi	7
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Al Bir At Üstünde	18
“	“	“	Turhan AYDOĞAN	Soru	22-23
“	“	“	Cesarettin ATEŞ	Yeter	23
“	“	“	Mehmet BAŞARAN	Yağmuru Bekleyen Toprak	23
“	104	16 Oc. 1946	Osman DARICI	Yaşamak Sevinci	4
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Beş Bin Yıldır Üflenlen	12

“	“	“	Başaran	Yorgun Bakışlar	12
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Badem Dalı, Nar Ağacı	16
“	105	1 Şb. 1946	Charles BAUDELAİRE (Çev.) Cahit Sıtkı TARANCI	Akşamın Ahengi	3
“	“	“	Ceyhun Atuf KANSU	Bebek Bilmezsin	3
“	“	“	Cemal YEŞİL	Kuruyan Çiçek	3
“	“	“	Engin GÖNÜL	Sen ve Hayat	7
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Kara Toprak	7
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Gazi Osman Paşa	9
“	“	“	Mehmet ÇAKIRTAŞ	Bilemedim Oy!	15
“	“	“	Osman DARICI	Değirmen Türküsü	19
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Kokar Yanıksı Yanıksı	19
“	106	16 Şb. 1946	Kemalettin KAMU	Bir Bahar Akşamı	4
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Bahar Yağmuruna	4
“	“	“	Paul VERLAİNE (Çev.) Cahit KÜLEBİ	Âşıkane Konuşma	10
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Fotoğraf Albümü	11
“	“	“	Faik ALİ OZANSOY	Çöl	23
“	“	“	Arif ÜNLÜ	1939 – 1945	23
“	107	1 Mr. 1946	Cahit Sıtkı TARANCI	Otuzbeş Yaş Şiiri	5
“	“	“	Attilâ İLHAN	Gâvur Dağlarından Rivayet	5-6
“	“	“	Fazıl Hüsni DAĞLARCA	Çakır'ın Destanı	6
“	“	“	Ömer Bedrettin UŞAKLI	Kim Bilir	6
“	“	“	Selâhattin ERTÜRK	Bayrak	8
“	“	“	Kemal OR	Turnam	10
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Güzellere Güzelleme	15
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Eğin Türküsü	15
“	108	16 Mr. 1946	Âşık Dursun CEVLÂNİ	Turnalar	6
“	“	“	Cahit KÜLEBİ	Başıma Gelenler	7
“	“	“	Mehmet HOKNA	Güz	10
“	“	“	Celâl ÇUMRALI	Gevheri'yi Anarken	10
“	“	“	Meliha İLSEVEN	Kar	10
“	“	“	Arehibald MECLEHH (Çev.) Nermin SULEY	Harpte Düşen Genç Ölüler	14
10	109	1 Ns. 1946	İbrahim ÖZTÜRK	Kahraman İnönü'ye	2
“	“	“	Adnan BULAK	Kuruyan Ağacın Şarkısı	3
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Dert Treni	5
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Atiye Abla	7
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Musiki	16
“	“	“	Selâhattin ERTÜRK	Vatan Sevgisi	16
“	“	“	Langston HUGHES (Çev.) Melih Cevdet ANDAY	Ben De	23
“	110	16 Ns. 1946	Abdurrahman ORHUN	Susuzluktan Öldüm Pınar Başında	3
“	“	“	Cahit KÜLEBİ	Evvel Zaman	5
“	“	“	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Batan Gemi	7
“	“	“	Attilâ İLHAN	Sığirtmaç	7
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Kuş Uçmaz Kervan Geçmez	15
“	“	“	Necati CUMALI	Eski Günler	17
“	111	1 My. 1946	İbrahim Zeki BURDURLU	Mektup	3
“	“	“	Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU	23 Nisan	6
“	“	“	M. Zeki KURUCA	Koro	11
“	“	“	Osman DARICI	Küçükhisar'dan Çıtak Halil	11
“	“	“	Tufan ŞENTÜRK	Olmaz Mı?	14
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Nedek Hey Sevdiceğim	19
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Gece Kar Yağıyor	19
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Nerdesin	20

“	“	“	Dursun CEVLÂNİ	Giden Kız	20
“	“	“	Ahmet BAŞER	Güzellere Güzelleme	20
“	“	“	Mehmet ÇAKIRTAŞ	Edremit Akşamları	21
“	“	“	Melih Cevdet ANDAY	36,7	23
“	“	“	Melih Cevdet ANDAY	Yalan	23
“	112	16 My. 1946	Behçet Kemal ÇAĞLAR	İnönü Destanından Parçalar	6-7
“	“	“	Vedat Dünder ALPAYDIN	Sevda Hali	9
“	“	“	Selâhattin BATU	Elma	10
“	“	“	Ebet Mahir YALNIZ	Bahçe	11
“	“	“	Mustafa Kemal YILMAZ	Meyvalar	14
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Böyle Mi Geçecek Günlerim?	15
“	“	“	Muammer KURTAY	Tereddüt	18
“	“	“	Fatin ERİŞİRGİL	Ninni	18
“	“	“	Paul CLAUDEL (Çev.) Şinasi ÖZDENOĞLU	Mayıs Üzüntüsü	21
“	“	“	Süreyya ILGAZ	Ağlamak İstiyorum	21
“	113	1 Hz. 1946	Seniha KANBAY	Türk Kadını Seçime	4
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Çamlıbel	6
“	“	“	N. ÇAKILDAĞ	Yar Mı Gelecek?	6
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Bir Dosta Mısralar	10
“	“	“	Âdil TALİP	Yolcular	15
“	“	“	Osman DARICI	Trenin Uğradığı Köy	17
“	“	“	Mümtaz Zeki TAŞKIN	Şileli Kızlar Bez Dokur	22
“	114	16 Hz. 1946	Ahmet ONBAŞIOĞLU	Deli Dumrul	5
“	“	“	Oğuz Kâzım ATOK	Yağmur	5
“	“	“	Ahmet BAŞER	Rahmet	8
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Bir Romanın İçinde	10
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Parktakiler	11
“	“	“	Dursun CEVLÂNİ	Türkmen Kızı	11
“	“	“	Muzaffer GÖRKAN	Yemen Türküsü	18
“	115	1 Tm. 1946	Kaygılı Âşık	Seçim Destanı	4
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Er Mektubu	6
“	“	“	Mehmet ÇAKIRTAŞ	Ağıt	8
“	“	“	Mehmet BAŞARAN	Temelden Çatıya	11
“	116	16 Tm. 1946	İbrahim Zeki BURDURLU	Burdur’a Dönüş	11
“	117	1 Ağ. 1946	Turhan OĞUZKAN	Âşıklık Hali	10
“	“	“	Selâhattin ERTÜRK	Yakarış	10
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Koşma	10
“	“	“	Halim YAĞCIOĞLU	Yalnızlığın Şiiri	10
“	“	“	Hüseyin ULAŞ	İçindesin	22
“	118	16 Ağ. 1946	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Erzincan Şiiri	10
“	“	“	Mehmet ÇAKIRTAŞ	Keçiborlu	10
“	“	“	Dursun CEVLÂNİ	Güzelleme	10
“	“	“	Hasan GÜLTEKİN	Eşinden Ayrılan Turnam	10
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Kıskanmak	10
“	“	“	Âşık Başer	Köyümüz	10
“	“	“	Salih Halim BAYAV	Dikkat	20
“	119	1 Ey. 1946	Rıza APAK	Harman Sonu	8
“	“	“	Mehmet BALKAN	Akşehir Gölünde Akşam	9
“	“	“	M. Şerif ONARAN	Öğle Zamanı Kula	9
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Gök	9
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	İğde Ağacı Diyor Ki	9
“	“	“	M. Yaşar PINARLIGİL	Yankı	9
“	“	“	Oğuz Kâzım ATOK	Fuzuli	9
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Bir Ses Ağlar	9
“	“	“	Ç. ALTAN	Hasta	9
“	“	“	Orhan Murat ARIBURNU	Diyet	20
“	“	“	Mehmet BOZKURT	Yolcu	22

“	120	16 Ey. 1946	Halil SOYUER	Kazdağ Özlemi	5
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Harp Bir Hâtıra Oldu	7
“	“	“	Zeki Ömer DEFNE	Bursa’m Benim	7
“	“	“	Tahsin SAYGUNİŞİK	Çaldıran	9
11	121	1 Ek. 1946	Ceyhun Atuf KANSU	Dağ Türküsü	10
“	“	“	Şinasi ÖZDENOĞLU	Ağaçlar Üstüne	15
“	“	“	Mehmet ÖNDER	Yayla Güzeli	22
“	122	16 Ek. 1946	Dündar AKÜNAL	Geldin	5
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Dünyalık	10
“	“	“	M. Zeki KURUCA	Güze Girerken	10
“	“	“	Melih BAŞAR	Bir Ses	10
“	“	“	Baki Süha EDİBOĞLU	Mezarlık	10
“	“	“	Rıza APAK	Sabahın Seher Vaktinde	10
“	“	“	A. Celâl ŞİMŞEK	Bekleyiş	10
“	“	“	Cahit KÜLEBİ	Tabanca	21
“	123	1 Ks. 1946	Cemal YEŞİL	Düşünce	5
“	“	“	Melih Cevdet ANDAY	Ölü	29
“	“	“	Melih Cevdet ANDAY	Mezarlık	29
“	“	“	Âşık Mehmet Emin ÖZEN	Cumhuriyet Destanı	30
“	124	16 Ks. 1946	Ankaralı Âşık Ömer	Atatürk’e Bir Ağıt Daha	5
“	“	“	Selâhattin BATU	İstanbul	7
“	“	“	Aziz Behiç SERENGİL	Bilsem Ki	15
“	“	“	Halil SOYUER	Deniz Özlemi	15
“	125	1 Ar. 1946	Nüzhet ERMAN	İstanbul Camileri	11
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Hep Böyle Düşünceler İçinde	14
“	126	16 Ar. 1946	Osman ATTİLÂ	Güzden Kışa Girerken	8
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Şair	8
“	“	“	Ahmet Muhip DIRANAS	Dağdan Aşağı	21
3.Seri					
1	1	Oc. 1947	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Kimlik Kâğıdım	3
“	“	“	Selâhattin BATU	Portakal	6
“	“	“	Ömer ERDOĞAN	Çağrı	11
“	“	“	M. Zeki KURUCU	Toprağa Şiirler	14
“	“	“	Âşık Seyfullah DEĞİRMENCI	Kızılırmak	18
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Görmedik Doğrusu Böyle Sonbahar	26
“	2	Şb. 1947	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Mehtapta Omuzbaşları	3
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Sevda Havası	13
“	“	“	Ömer ERDOĞAN	Köyüme Mektup	21
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Dünyaya Sitem	28
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Bu Yollarda Kalakaldım	30
“	3	Mr. 1947	Behçet Kemal ÇAĞLAR	Mercan Suyu Türküsü	7
“	“	“	Karadeniz Ereğlisi Halk Şairi Berbadi	Halkevleri	11
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Kayıp Yârim	14
“	“	“	Ömer ERDOĞAN	Bizim Köyden Gelen Mektup	20
“	4	Ns. 1947	Rıza APAK	Bahar	22
“	“	“	Osman ATTİLÂ	Kızıldağ’da Bir Değirmen	31
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Göklerin Çağrısı	31
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Bir Bahar Karşılması	34
“	“	“	Tufan Mahmut MAKAL	Sabanın Tutağında	34
“	5	My. 1947	Karacaoğlan	Elif	15
“	“	“	Karacaoğlan	Kömür Gözlüm	15
“	“	“	Karacaoğlan	Gamlanma Gönül	15
“	“	“	Karacaoğlan	Bülbül Havalanmış	15
“	“	“	Fehmi KABADAYI	Bahar Düşüncesi	16
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Huzur	16
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Bahar	21

“	“	“	Nüzhet ERMAN	Âşık Garip Gibi	37
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Umut Dalları	37
“	6	Hz. 1947	Selâhattin BATU	Tasavvur	5
“	“	“	Hakkı SAYIN	Nedir?	5
“	7	Tm. 1947	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Bir Can Görünür	8
“	“	“	Ayhan HÜNALP	Uzaklara Giden Gemiler	8
“	“	“	Şemsi BELLİ	O Günler	10
“	“	“	Mehmet BOZKURT	Ebedi Sır	10
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Söyliemediğim	15
“	“	“	Tufan Mahmut MAKAL	Meyvalar	15
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Gün	29
“	“	“	Mehmet Emin YURDAKUL	Biz Nasıl Şiir İstiyoruz	39
“	“	“	Osman DARICI	Düğün	42
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Adı Mı Olur?	43
“	“	“	Mehmet Necati ÖNGAY	Tılsım	43
“	8	Ağ. 1947	Coşkun ERTEPINAR	Kutsal Vatan	4
“	“	“	Halil SOYVER	İçleniş	28
“	“	“	Necdet ATILGAN	Koşma	32
“	“	“	Mahmut YAĞMUR	Orak Ayında	32
“	9	Ey. 1947	Ahmet Kutsi TECER	30 Ağustos	2
“	“	“	Hakkı SAYIN	Uzak	6
“	“	“	Nihat ETİZ	Yaşamak Ne Güzel	7
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Uyanış	15
“	“	“	Nuri ÜNAL	Irmak	15
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Kır Öğlesi	25
“	“	“	Süleyman EGE	Bostan Tarlası	25
“	“	“	Mustafa BAKKAL	Vatanım	27
“	10	Ek. 1947	Erdoğan KONURALP	Türbe	11
“	“	“	Ömer ÇAM	Hayat Böyledir İşte	16
“	“	“	İsmail Safa ESGİN	Erdek Akşamları	31
“	“	“	Sabahat ERDEMİR	Nurlu Geceler	37
“	“	“	Muvaffak Sami ONAT	Gel Gör Ki Şair Yine Âşıktır	42
“	“	“	İsmail Safa ESGİN	Yolculuk Düşünceleri...	42
“	11	Ks. 1947	Aydemir AKMUT	Fırat Kıyısında Akşam	4
“	“	“	Celâl ÇUMRALI	Emrah'ı Anarken	9
“	“	“	Şerif BAYKURT	Drama Kızları	9
“	“	“	Hakkı SAYIN	Aydın'da Yaz Akşamları	24
“	“	“	Halil SOYUER	Deniz Özlemi	24
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Dumlu Dağına	30
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Hep Aynı Şarkı	35
“	12	Ar. 1947	Necdet ATILGAN	Yandıkça Anacağız Andıkça Yanacağız	8
“	“	“	Haluk SEREN	Kendine Çekiliş	12
“	“	“	Nüzhet ERMAN	Camiler, Ağaçlar ve İstanbul	16
“	“	“	Şinasi ÖZDENOĞLU	Boz Damların Şarkısı	25
“	“	“	Mehmet ÇAĞLAR	Yeşil	33
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Martılar	33
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Gönüle	35
“	“	“	Mithat Cemal KUNTAY	Türk Öğretmenlerine	47
2	13	Oc. 1948	Hakkı SAYIN	Kınayış	11
“	“	“	Mustafa BAKKAL	Ürperiş	11
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Kırlangıçlar, Çocuk ve Yolculuk	22
“	“	“	Melih BAŞAR	Kuşlar	44
“	“	“	Adnan BULAK	Zeytin Ağacı	44
“	“	“	Zeki Ömer DEFNE	Nerden Teşrif?	44
“	14	Şb. 1948	Eşref DERE	Kaya ve Dalgalar	10
“	“	“	Mustafa ŞAHİN	Bayrağım	12

“	“	“	Nüzhet ERMAN	Dört Başı Mamurluk	22
“	“	“	Ali SERT	Ziyaret	22
“	“	“	Süleyman EGE	Yağmuru Özleyiş	22
“	“	“	Aziz ÜSTÜN	Ortaköy	29
“	“	“	Mustafa BAKKAL	Hayattan Parçalar	41
“	“	“	Bayram ÇUKURKAVAKLI	Manzume	41-42
“	“	“	Mehmet Ali GÜRSOY	Gönlüme	42
“	“	“	Hermann HESSE (Çev.) Behçet NECATİGİL	Kırlar Üstünde	42
“	15	Mr. 1948	Nâzım Refet KAYAKIRAN	Türkiye	8
“	“	“	Subutay KARSAN	Gelişi	10
“	“	“	Şinasi ÖZDENOĞLU	Bu Gemi	10
“	“	“	Ahmet Tufan ŞENTÜRK	Ermenek Türküsü	17
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Hepsi Bana Dert Olur	27
“	“	“	Halil SOYUER	Dağlar	27
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Maralım	27
“	“	“	Şevket BOHÇA	Ölüm	27
“	“	“	Yahya Kemal BEYATLI	Siste Söyleniş	45
“	“	“	İbrahim MİNNETOĞLU	Eski Konak-Yeni Ev	45-46
“	16	Ns. 1948	Nüzhet ERMAN	Bahar Akşamı	9
“	“	“	Mahmut YAĞMUR	Ümit	9
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Tanrı'ya Hitap	15
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Yalnızlık	17
“	“	“	Aziz ÜSTÜN	Ben Olsam	28
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Tezgâh Dokuduğun Odada	42
“	“	“	Bekir Sıtkı ERDOĞAN	Konya'da	42
“	“	“	Agnes Rogers HARPER'S	Kızıma Öğütler	43
“	17	My. 1948	Nüzhet ERMAN	Bir Kaza Kaymakamı	7
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Kesilmeyen Umut	7
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Hayal Edecek Halin Varsa	14
“	“	“	Mithat ATA KURT	Urfa	26
“	“	“	Ahmet Kutsi TECER	Orada Bir Köy Var Uzakta	43
“	18	H. 1948	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	19 Mayıs Destanı	4
“	“	“	Hakkı İhsan SAYIN	Gidiş	6
“	“	“	Nâzım Refet KAYAKIRAN	Beklemek	9
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Ruhların Arkasından	9
“	“	“	Hüseyin ÖZTÜRK	Yurdum	11
“	“	“	Ayhan HÜNALP	Harp Sonu	18
“	“	“	Mevlüt KOCA	Bilmemişim	28
“	“	“	Faruk NİŞLİ	Papatya Saçlı Kadın	42
“	“	“	Faruk NİŞLİ	Gözyaşı	42
“	“	“	Faruk NİŞLİ	Bulutlar	42
“	“	“	Arif Hikmet PAR (PAROĞLU)	Portre	44
“	19	Tm. 1948	Ayhan HÜNALP	Denizde Kum Bizde Şehit	2
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Dönülmez Zaman İçin	5
“	“	“	Ayhan HÜNALP	Kervan	5
“	“	“	Şevket BOHÇA	Şüphe	17
“	“	“	Ali Osman ATA K	Çoruh'ta Bahar	30
“	“	“	İhsan EMRE	Allah'ım	30
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Âşık'ın Öğüdü	32
“	“	“	Halil SOYUER	Gündüz	38
“	“	“	Nihat ETİZ	Bahar Gibisin	38
“	“	“	Cemal Oğuz ÖCAL	Yunus'la Bir Dertleşme	38
“	20	Ağ. 1948	Hakkı İhsan SAYIN	İstanbul'da Yaz Akşamları	5
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Yağmur Dileği	11
“	“	“	Nâzım Refet KAYAKIRAN	Bir Hal Oldu Bana	20
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Güzelleme	34
“	“	“	Ali Sert	Mevsim	34

“	“	“	Burhanettin ŞAVLI	Yalkuz Ağaç	46
“	21	Ey. 1948	Haşim Nezihi OKAY	30 Ağustos Büyük Kahramanı Mehmetçik’e	9
“	“	“	İbrahim ÖZTÜRK	Dumrupınar’da	18
“	“	“	Mevlüt KOCA	Kına Gecesi	29
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Yalnızlığım	33
“	22	Ek. 1948	Nihat ETİZ	Gece	7
“	“	“	Mahmut KURU	Türkiye	16
“	“	“	İsmail SÖNMEZ	Yolculuğu Var Şu Kuşun	16
“	“	“	Şevket BOHÇA	Odam	23
“	“	“	Yaşar KÖKSAL	Anamas Dağlarında	29
“	“	“	M. Rauf KETHÜDAOĞLU	Aşk Rüyası	33
“	“	“	Aziz ÜSTÜN	Mektup	33
“	23	Ks. 1948	Haşim Nezihi OKAY	25’inci Yılda	4
“	“	“	Nihat ETİZ	Akhisar’dan Uzakta	7
“	“	“	Ali Osman ATAĞ	Erzurum	30
“	“	“	Subutay KARSAN	Gelişi II	35
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Gariplik	35
“	“	“	Mahmut KURU	Sevgilim Sen İşit	43
“	24	Ar. 1948	Osman ATTİLA	Sabahleyin	17
“	“	“	Kemal ÇAL	Deniz Rüzgârları	20
“	“	“	Ayhan HÜNALP	Pendik	26
“	“	“	Mevlüt KOCA	Bir Eksikliğinin Var	32
“	“	“	Şemsi BELLİ	Şarkıcı Kız	32
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Yine O Kız İçin	37
“	“	“	Ziya Osman SABA	Çocuklar Bakıyorlar	43
“	“	“	İsmail Âli SARAR	Bir sevdalı Konuşuyor	43
3	25	Oc. 1949	Nihat ETİZ	Bir Hayal Bekliyorum	6
“	“	“	Nâzım Refet KAYAKIRAN	Hürriyeti Yadırgama	16
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Devran	21
“	“	“	Osman DARICI	Onmamış Kişi	33
“	“	“	M. Rauf KETHÜDAOĞLU	Toprak	33
“	“	“	Elbistanlı Ahmet ÇITAK	Şaşkın At	33
“	“	“	Yüksel SEZEL	İster İstemez	36
“	“	“	Langston HUGHES (Çev.) Melih Cevdet ANDAY	Bir Zenci Kız İçin Türkü	42
“	“	“	Halil SOYUER	Parça Parça	42
“	“	“	Hâmi ARIKAN	Gittin	42
“	26	Şb. 1949	Kemalettin KOÇ	Kasabam	6
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Kendine	27
“	“	“	Süleyman SUNGUR	Şubat	27
“	“	“	Mehmet ÇAKIRTAŞ	Yalan Dünya	33
“	“	“	Ali Osman ATAĞ	Ardanuç	33
“	“	“	Burhanettin ŞAVLI	Gariplik	36
“	“	“	Melih BAŞAR	Karlı Düşünceli Kaderli Şiir	42
“	“	“	Nevzat ÜSTÜN	Zaman	42
“	“	“	Ayhan HÜNALP	Venedik	43
“	27	Mr. 1949	Cemal Oğuz ÖCAL	Halkevleri	11
“	“	“	Adnan S. YÜCEBAŞ	Engine Açılan Gemi	24
“	“	“	Celâlettin EMREM	Bir Kandilin Rüyası	25
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	İskenderun Şehri	25
“	“	“	Kemal ÇAL	Hastalar	25
“	“	“	İlhan GEÇER	Deniz Hasreti	25
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Yandı	28
“	“	“	Habip KARAASLAN	Maraş	31
“	“	“	Halis TOPÇU	Tereddüt	31
“	28	Ns. 1949	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Gerçek	3
“	“	“	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Düşman Tekrar Saldırıyordu	3

“	“	“	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Toprak ve Gökyüzü	3
“	“	“	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Ecel De Bizim, Tepe De	3
“	“	“	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Şaha Kalkan Toprak	3
“	“	“	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Enginlere Doğru	3
“	“	“	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA	Üç Şehitler Tepesi, Üç Şehitlerin	3
“	“	“	Burhanettin ŞAVLI	Falcı	25
“	“	“	Nihat ETİZ	İzmir	25
“	“	“	Mustafa BAKKAL	Akşam Üzeri	25
“	“	“	İlhan GEÇER	Manzara	25
“	“	“	Şevket BOHÇA	Saçlar	27
“	“	“	Ayhan HÜNALP	Dağ Çobanı	29
“	“	“	Rıza BULUT	Sabah Oldu	33
“	“	“	İsmail SÖNMEZ	Zaruret	43
“	“	“	İsmail SÖNMEZ	Dünyam	43
“	“	“	İsmail SÖNMEZ	Anlar Mıydık?	43
“	29	My. 1949	Nihat ETİZ	Bahara Giden	26
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Baharın Dönüşü	26
“	“	“	Cemal Oğuz ÖCAL	Bahar Bayramı	26
“	“	“	Yavuz İsmet ANIL	Kır Çiçekleri	26
“	“	“	Cahit ALP	Söğüt	26
“	“	“	Osman ATTILÂ	Yitirdim	27
“	“	“	Turhan OĞUZKAN	Felekten Bir Akşam	27
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Baharı Dâvet	27
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Coşar	27
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Bu Köyün	27
“	“	“	Mustafa SALMAN	Altmış Altıya Bağladım	35
“	30	Hiz. 1949	Semih KARTAL	İçimde	9
“	“	“	Turgut YÜCEL	Kuşları Anarken	23
“	“	“	Hakkı İhsan SAYIN	Denizli’de Yaz	30
“	“	“	Cevat ATMACA	Eski Aşk	30
“	“	“	Kemalettin KOÇ	Erdek’te Kirez Bayramı	31
“	31	Tm. 1949	Nihat ETİZ	Ankara Mektubu	15
“	“	“	M. Rauf KETHÜDAOĞLU	Toprağın İçinde	19
“	“	“	Cevdet ATMACA	Fal	22
“	“	“	Ömer TANRIKULU	Yoksul Tesellisi	22
“	“	“	Habip KARAASLAN	Öküze Övgü	32
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Yarıda Kalan Şarkı	37
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Tanıdığım Ağaç	37
“	“	“	Hakkı İhsan SAYIN	Çalınan Çocuk	37
“	“	“	Kemal ÇAL	Kavaklıdaki Ev	37
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Kelimelerin Dili	37
“	“	“	Şinasi ÖZDENOĞLU	Gözlerin	43
“	32	Ağ. 1949	Nâzım Refet KAYAKIRAN	Yârin Selâmı İçin	7
“	“	“	Suphi AYTİMUR	Hep O Sevgili	20
“	“	“	Hüseyin ÖZTÜRK	Köyümde Bir Yaz Günü	31
“	“	“	Süleyman SUNGUR	Kırkıdan Sonra	31
“	“	“	Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU	Düşünce	31
“	“	“	Subutay KARSAN	Gene Yolculuk	31
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Koşma	31
“	“	“	Turgut YÜCEL	Sılayı Anış	37
“	“	“	Mustafa ŞAHİN	Anadoluma	37
“	33	Ey. 1949	Suphi AYTİMUR	Hülya	10
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Âlemle Âlem Oldu Bu Gönül	16
“	“	“	Nuran YULUĞ	“Yol 34 Saat”Ten	23
“	“	“	Celalettin EMREM	Sedef Kutu	33
“	“	“	Uzunköprülü Basri KARAKUŞ	Soru	33
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Türk Bayrağı	33

“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Durulmaz	33
“	“	“	Rüştü ÇETİNER	Müjde	40
“	“	“	Turhan DÖKMECİ	Postacımla Dertleşme	40-41
“	34	Ek. 1949	Ayhan HÜNALP	On Dört Eylül	7
“	“	“	Saime ERSOY	Kars- Ardahan İçin	10
“	“	“	Hüseyin Cahit TUNÇER	Garip	12
“	“	“	İlhan GEÇER	Postacı İle Hasbihal	13
“	“	“	Nihat ETİZ	Ege Türküsü	15
“	35	Ks. 1949	Muzaffer UYGUNER	Nebata Tırmanan Böcek	5
“	“	“	Seyfettin BAŞÇILLAR	Ümit	9
“	“	“	Avni ÖZTÜRE	Yorgan Altında Yazılan Şiir	20
“	“	“	Tevfik TANYOLAÇ	Cumhuriyet’in 26’ncı Yıldönümünde	28
“	“	“	Cahit ALP	Uç Zaman	32
“	“	“	Mustafa Necati KARAER	Zaman Şarkısı	36
“	“	“	Muvaffak Sami ONAT	Çatlamasaydı Sabır	39
“	“	“	Orhan BABAOĞLU	Seven Kişi	39
“	“	“	Orhan BABAOĞLU	Hayal	39
“	36	Ar. 1949	Kemalettin KOÇ	Büyük Ölüye	6
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Atatürk İçin	7
“	“	“	Tevfik TANYOLAÇ	Ankara Etnografya Müzesinde	11
“	“	“	Nuran YULUĞ	Atatürk İçin	12
“	“	“	Nihat ETİZ	Yurdum Dedikçe	18
“	“	“	Habip KARAASLAN	Bizim Mahalle	22
“	“	“	Ali İzzet ÖZKAN	Ninni	31
4	37	Oc. 1950	Osman ATTİLÂ	Bu Memleket Baştan Başa Gurbettir	14
“	“	“	Mustafa Noyan AKSU	Olan Olur	27
“	“	“	Nihat ETİZ	Yâr Diye	29
“	38	Şb. 1950	Ebet Mahir YALNIZ	Bir Yeşil Köyden	39
“	“	“	Vedat AKBULUT	Lâternacı	44
“	39	Mr. 1950	Ayaşlı Mehmet	Geçmiş Olsun Derim Eskişehir’im	12
“	“	“	Kemal ÇAL	Çanakkale Nöbet Saatleri	12
“	“	“	Âşık Veysel ŞATIROĞLU	Ne Fayda	12
“	“	“	İbrahim Tarık ÇAKMAK	III. Ahmet Çeşmesi	18
“	“	“	Celâlettin EMREM	Bir Gece Kandilinde	27
“	“	“	Jülide Gülizar GÖKSAN	Küsüverdi	27
“	“	“	İbrahim Zeki BURDURLU	Akşam Oluyor	31
“	“	“	Şahap TAN	Gülнар Türküsü	43
“	“	“	Halil SOYUER	Halkevi	43
“	40	Ns. 1950	Şinasi ÖZDENOĞLU	Kalenderlik Üstüne Koşma	4
“	“	“	İlhan GEÇER	Akşamların Getirdiği	20
“	“	“	Yavuz İsmail ANIL	Denize Karşı	20
“	“	“	Âşık Dursun CEVLANÎ	Sevdiğimin Benleri	20
“	“	“	Turgut YÜCEL	Kış	34
“	“	“	Mehmet GÖKALP	Kemalettin Kamu’nun Hatırasına	40
“	“	“	Bekir Sıtkı ERDOĞAN	Kaybolan Şehir	45
“	“	“	Ahmet Tufan ŞENTÜRK	Kavga	46
“	41	My. 1950	Cahid ALP	Yurdumdadır	14
“	“	“	Fikret BÜYÜKAĞAOĞLU	Barbaros’un Anıtı Karşısında	39
“	“	“	Nâzım Refet KAYAKIRAN	Mevsim Üzerinde	40
“	“	“	Zeki KORKMAZ	Âşık Veysel’e	40
“	“	“	Uzunköprülü Basri KARAKUŞ	Yol Bu Dünya	40
“	“	“	İlhan GEÇER	Sahil Şehrinde Geceler	40
“	“	“	Feyzi HALICI	Sultan Dağları	45
“	“	“	Gothe (Çev.) Melahat TOGAR	Prometheus	46-47

“	42	Hz. 1950	Suphi AYTİMUR	Gece Şarkısı	15
“	“	“	Hakkı SAYIN	Menderes Şarkıları	28
“	“	“	Adnan YÜCEBAŞ	Eksilmiyen	37
“	“	“	Cevdet H. ARSLANGÜL	Sitem: I	37
“	“	“	Cevdet ATMACA	Ankara’ya Hasret	39
“	43	Tm. 1950	Subutay KARSAN	Pazarlık	5
“	44	Ağ. 1950	Adnan S. OKUR	Hür	9
“	“	“	Nihat ETİZ	Güzel	9
“	“	“	Coşkun ERTEPINAR	Osman Gazi Destanı	14
“	“	“	Mübin MANYASIĞ	Yol Boyunca	15

Derginin ilk serisinde 1, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30,40, 41, 42, 43 ve 94. sayılarında şiir yayımlanmamıştır. İkinci seride ise 74. ve 80. sayılarda şiir yayımlanmamıştır. Üçüncü seride ise tüm sayılarda en az bir şiir yayımlanmıştır. Yapılan incelemede ikinci serinin 80. sayısı Anayasa sayısı olarak yayımlandığı için şiir yayımlanmadığı görülmüştür. Ayrıca serilere göre en çok şiir yayımlanan sayıların bilgisi şöyledir: ilk seride, 1 BK. 1939 tarihli 82. sayı ve 1 İK. 1940 tarihli 83. sayılarda 6 tane şiir bulunmakta, ikinci seride; 1 My. 1946 tarihli 111. sayıda 13 tane şiir bulunmakta ve üçüncü seride ise; Ns. 1949 tarihli 28. sayıda 17 tane şiir bulunmaktadır. Yapılan inceleme sonucunda üçüncü serinin 28. sayısının derginin en çok şiir yayımlanan sayısı olduğu belirlenmiştir.

Derginin tamamında 319 şair tespit edilmiştir. Ayrıca 1050 tane şiirin yer aldığı ve bu şiirlerin 25 tanesinin tercüme şiir olduğu tespit edilmiştir.³¹ Tercüme yapan şairlerin ise şiir sayılarına göre; Orhan Veli Kanık 8, Cahit Sıtkı Tarancı 5, Melih Cevdet Anday 2, Behçet Necatigil 1, Cahit Külebi 1, Hamit Dereli 1, Kemalettin Kamu 1, Melahat Togar 1, Nermin Suley 1, Sabahattin Teoman 1, Sabri Esat Siyavuşgil 1, Şinasi Özdenoğlu 1 şeklinde olduğu belirlenmiştir. Derginin en çok şiir yazan şairlerinin şiir sayılarının; Ceyhun Atuf Kansu 57, İbrahim Zeki Burdurlu 35, Âşık Veysel Şatıroğlu 34, Behçet Kemal Çağlar 31, Coşkun Ertepinar 28, Nüzhet Erman 28, Osman Attilâ 24, Ali İzzet Özkan 20, Turhan Oğuzkan 20, Ahmet Kutsi Tecer 18, Osman Darıcı 17, Baki Süha Ediboğlu 16, Sıtkı Akozan 15, Fethi Tevet 12, Hikmet Turhan Dağlıoğlu 12, Nihat Etiz 12, Mehmet Necati Öngay 12, Cenap Şehabettin Gedikoğlu 10, Mehmet Çağlar 10 vb. şeklinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Behçet Kemal Çağlar’ın Âşık Ömer imzasıyla 3 şiir daha yayımladığı tespit edilmiştir. Birçok anlayıştan şairin imzası olan dergide kadın şairlerin sayısının oldukça az olduğu görülmüştür. Kadın yazarlar arasında şu isimler tespit edilmiştir:

³¹ *Kızıma Öğütler* başlıklı şiir tercüme şiirdir ancak tercüme eden kişi belirtilmemiştir.

Engin Gönül (Emine Hazım REMZİ), Fevziye Abdullah (Tansel), Jülide Gülizar Göksan, Halide Nusret Zorlutuna, Meliha İlseven, Sabahat Erdemir, Saime Ersoy, Seniha Kanbay, Şüküfe Nihal Başar. Ayrıca şiir tercüme eden şairler arasında Melahat Togar ve Nermin Suley (Abadan Unat) isimleri de bulunmaktadır.

Derginin yayın politikasında yeni isimlerin yazılarına yer verileceği belirtilmiştir. Bunun için önce CHP. Sanat yarışması yapılmış ve şiir başlığı altında yarışmada derece alan isimler yarışma neticesinde tanıtılmıştır. Ayrıca ilerleyen yıllarda Ankara Halkevi Edebiyat yarışmaları düzenlenmiş ve şiirleri beğenilen isimlerin derginin ilerleyen sayılarında şiir yayımladığı görülmüştür. Yani birçok yeni isim edebiyat dünyasına kazandırılmıştır.

Şair ve şiir sayılarının serilere göre incelemesi ise şu şekildedir:

Birinci seride 186 şiir metni, 61 şairin ismi ve bir Yolcu imzası bulunmaktadır. Seride bir tercüme şiir bulunmakta ve şiirin yazarı Rudyard Kipling'dir. En çok şiir yazan isimler ve şiir sayıları; Behçet Kemal Çağlar 18, Ceyhun Atuf Kansu 16, Sıtkı Akozan 15, Fethi Tevet 12, Hikmet Turhan Dağlıoğlu 11 vb. şeklindedir.

İkinci seride 547 şiir, 171 şair ismi bulunmaktadır. Şiirlerin 20 tanesi ise tercüme şiirdir. Tercüme şiirlerin yazarları arasında; Alfret De Musset, Charles Baudelaire, Paul Valery, Paul Verlaine, Stephane Mallarme, Victor Hugo, François Yillon, Teophile Gautier, Gerard De Nerval, Arehibal Meclehh, Paul Claudel isimleri yer alır. En çok şiir yazan isimler ve şiir sayıları; Ceyhun Atuf Kansu 41, İbrahim Zeki Burdurlu 32, Nüzhet Erman 21, Âşık Veysel Şatıroğlu 18, Osman Atılâ 18, Turhan Oğuzkan 18, Ahmet Kutsi Tecer 16, Baki Süha Ediboğlu 15, Osman Darıcı 15, Ali İzzet Özkan 13, Behçet Kemal Çağlar 10, Coşkun Ertepinar 10 vb. şeklindedir.

Üçüncü seride 317 şiir, 134 şair bulunmakta ve şiirlerin 4 tanesi tercüme şeklindedir. Tercüme şiirlerin yazarları Gothe, Hermann Hesse, Agnes Rogers Harper's ve Langston Hughes'dir. En çok şiir yazan isimler ve şiir sayıları; Âşık Veysel Şatıroğlu 15, Nihat Etiz 12, Coşkun Ertepinar 11, Cenap Şehabettin Gedikoğlu 10, Hakkı İhsan Sayın 10 vb. şeklinde sıralanmaktadır.

II.2. Şair Adına Göre Şiirler Dizini

- AÇIKHAN, Nurettin; *Çardak*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 8 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Nalbantlık*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- AKATAY, Sırrı; *Yiğitlerin Geçidi*, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 6 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Yoldaki Bayrak*, C. 2, S. 17, 1 Hz. 1942, s. 19 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Hasret*, C. 3, S. 30, 16 BK. 1942, s. 18 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AKBULUT, Vedat; *Lâternacı*, C. 4, S. 38, Şb. 1950, s. 44 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AKHASANOĞLU, Necmettin Veysi; *Tarla Başında*, C. 2, S. 10, İT. 1933, s. 308 (Destan nazım şekliyle ve 11'li hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sakarya Çağlarken*, C. 2, S. 11, BK. 1933, s. 441 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- AKMUT, Aydemir; *Fırat Kıyısında Akşam*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 4 (Rime-Plat nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AKOZAN, Sıtkı; *Gılgamış'ın Zaferi*, C. 10, S.58, 1 BK. 1937, s. 365 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Mabedin Yollarında*, C. 10, S.59, 1 İK. 1938, s. 402 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ülkü Yolcuları*, C. 10, S.60, 1 Şb.1938, s. 505 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Niçin Niçin*, C. 11, S.61, 1 Mr. 1938, s. 64 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Gün Piyesi*, C. 11, S.62, 1 Ns. 1938, s. 161 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İhtiyar*, C. 11, S.65, 1 Tm. 1938, s. 406 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yolcu*, C. 11, S.66, 1 Ağ. 1938, s. 528 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Bir Yazın Romanı*, C. 12, S.69, 1 İT. 1938, s. 264 (Sone nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sür Yiğitim Atını*, C. 13, S.73, 1 Mr. 1939, s. 58 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Böyle Demişti Bir Gün Aşkın Çobanı*, C. 13, S.74, 1 Ns. 1939, s. 122 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Geceler*, C. 13, S.78, 1 Ağ. 1939, s. 508 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gülün Çocukları*, C. 14, S.83, 1 İK. 1940, s. 454 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dedikodu*, C. 15, S.89, 1 Tm. 1940, s. 406 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yolcu Uğurlar Ola*, C. 16, S.91, 1 Ey. 1940, s. 4 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Nöbetçi*, C. 17, S.98, 1 Ns. 1941, s. 156 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- AKSOY, Hulûsi; *Halıcı Kızlar*, C. 2, S. 15, 1 My. 1942, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- 19 Mayıs Bayramı*, C. 2, S. 17, 1 Hz. 1942, s. 5 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Mucur Pazarı*, C. 3, S. 25, 1 BT. 1942, s. 27 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bağ Bozumu*, C. 3, S. 32, 16 İK. 1943, s. 11 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AKSU, Mustafa Noyan; *Olan Olur*, C. 4, S.37, Oc. 1950, s. 27 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AKTAN, Necmi; *Süvariler*, C. 1, S. 5, 1 BK. 1941, s. 18 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- AKTAY, Salih Zeki; *Hayal*, C. 3, S. 15, My. 1934, s. 201 (Serbest nazım ve serbest ölçü ile yazılmış lirik bir şiir.).
- AKÜNAL, Dünder; *Geldin*, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ALP, Cahid; *Söğüt*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 26 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Uç Zaman*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 32 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yurdumdadır*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 14 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ALPAYDIN, Vedat Dünder; *Sevda Hali*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 9 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ALPER, Muzaffer; *Ankara*, C. 9, S.53, 1 Tm. 1937, s. 370 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ALTAN, Ç(etin).; *Hasta*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Yedilik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ANDAY, Melih Cevdet; *Yalan*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 23 (Sekizlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- 36,7, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 23 (Yarı çapraz nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mezarlık*, C. 11, S. 123, 1 Ks. 1946, s. 29 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ölü*, C. 11, S. 123, 1 Ks. 1946, s. 29 (Sekizlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ANIL, Yavuz İsmail; *Kır Çiçekleri*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 26 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Denize Karşı*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 20 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ankaralı Âşık Ömer (Behçet Kemal ÇAĞLAR), *Toprak Destanı*, C. 8, S. 90, 16 Hz. 1945, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ürgüp’te Bağbozumu Destanı*, C. 9, S.101, 1 Ar. 1945, s. 10 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Atatürk’e Bir Ağıt Daha, C. 11, S. 124, 16 Ks. 1946, s. 5 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- APAK, Rıza; *Harman Sonu*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 8 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sabahın Seher Vaktinde*, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar*, C. 1, S. 4, Ns. 1947, s. 22 (Altılık nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- ARAY, Ahmet Vefa; *Pamuk Tarlası*, C. 2, S. 18, 16 Hz. 1942, s. 7 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sinsin*, C. 3, S. 34, 16 Şb. 1943, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ARIBURNU, Orhan Murat; *Diyet*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 20 (Dörtlük nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ARIKAN, Hâmi; *Gittin*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 42 (Mani nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ARIOBA, Muazzez; *İçimin Dünyasında*, C. 8, S. 91, 1 Tm. 1945, s. 15 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ARSLANGÜL, Cevdet H.; *Sitem: I*, C. 4, S. 42, Hz. 1950, s. 37 (Mani nazım şekli ve 7’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- ARTAM, Nurettin; *Kırkından Sonra*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 19 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ASLAN, Mehmet; *Avşar Elleri*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Köy Ufukları*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ASLANOĞLU, İbrahim; *Şimdi*, C. 1, S. 6, 16 BK. 1941, s. 22 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Âşık Başer, *Köyümüz*, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Âşık Mehmet, *Bülbül*, C. 2, S. 16, 16 My. 1942, s. 22 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ATAK, Ali Osman; *Çoruh’ta Bahar*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 30 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Erzurum*, C. 2, S. 23, Ks. 1948, s. 30 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ardanuç*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 33 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- ATAKURT, Mithat; *Urfa*, C. 2, S. 17, My. 1948, s. 26 (Mani nazım şekli ve uzun mısralar 14’lü kısımlar 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ATEŞ, Cesarettin; *Yeter*, C. 9, S.103, 1 Oc. 1946, s. 23 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).

- ATILGAN, Necdet; *Koşma*, C. 1, S. 8, Ağ. 1947, s. 32 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yandıkça Anacağız Andıkça Yanacağız*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 8 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılış epik bir şiir.).
- ATMACA, Cevat; *Eski Aşk*, C. 3, S. 30, Hz. 1949, s. 30 (Onluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ATMACA, Cevdet; *Fal*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 22 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ankara’ya Hasret*, C. 4, S. 42, Hz. 1950, s. 39 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- ATOK, Oğuz Kâzım; *Özleyiş*, C. 3, S. 26, 16 BT. 1942, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İkinci İnönü*, C. 6, S. 61, 1 Ns. 1944, s. 4 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- 19 Mayıs Gençliği*, C. 6, S. 65, 1 Hz. 1944, s. 8 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- 19 Mayıs Hâtıraları*, C. 8, S. 88, 16 My. 1945, s. 12 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- 30 Ağustos Mehmetçigi*, C. 8, S. 95, 1 Ey. 1945, s. 2 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Yağmur*, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Fuzuli*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Mani nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ATTİLÂ, Osman; *Yavukluya Deyişler*, C. 16, S.93, 1 İT. 1940, s. 244 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dilerim*, C. 16, S.96, 1 Şb. 1941, s. 514 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Afyon Türküsü*, C. 1, S. 2, 16 BT. 1941, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yollara Düştüm Bu Sabah*, C. 1, S. 5, 1 BK. 1941, s. 11 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Yağmuru*, C. 1, S. 9, 1 Şb. 1942, s. 18 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Şadırvan, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 14 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gelincik, C. 2, S. 22, 16 Ağ. 1942, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yıldızlara Arzuhal, C. 3, S. 25, 1 BT. 1942, s. 7 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kır Türküsü, C. 5, S. 56, 16 İK. 1944, s. 12 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Mavilik, C. 6, S. 67, 1 Tm. 1944, s. 8 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

30 Ağustos Sabahında, C. 6, S. 71, 1 Ey. 1944, s. 5 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Karlı Dağda, C. 6, S. 72, 16 Ey. 1944, s. 8 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Atatürk İçin, C. 7, S. 76, 16 İT. 1944, s. 18 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Mutluluk, C. 7, S. 83, 1 Mr. 1945, s. 16 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Toprak, Ben Senin Kulunum!, C. 8, S. 90, 16 Hz. 1945, s. 7 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Ölümlü Dünya, C. 8, S. 96, 16 Ey. 1945, s. 16 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 9’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Böyle Mi Gececek Günlerim?, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 15 (Dörtlük nazım birimi ve 9’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dünyalık, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 10 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

Güzden Kışa Girerken, C. 11, S. 126, 16 Ar. 1946, s. 8 (Çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Hep Böyle Düşünceler İçinde, C. 11, S. 125, 1 Ar. 1946, s. 14 (Üçlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kızıldağ’da Bir Değirmen, C. 1, S. 4, Ns. 1947, s. 31 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Sabahleyin, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 17 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Yitirdim*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 27 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bu Memleket Baştan Başa Gurbettir*, C. 4, S. 37, Oc. 1950, s. 14 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ayaşlı Mehmet, *Geçmiş Olsun Derim Eskişehir'im*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 12 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AYDOĞAN, Turhan; *Soru*, C. 9, S.103, 1 Oc. 1946, s. 22-23 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- AYTEKİN, Sefer; *Ho Öküzüm Ho*, C. 1, S. 7, 1 İK. 1941, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- AYTİMUR, Suphi; *Bir Ses Ağlar*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Söyliyemediğim*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 15 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Uyanış*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 15 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hep Aynı Şarkı*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 35 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yalnızlığım*, C. 2, S. 21, Ey. 1948, s. 33 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yarıda Kalan Şarkı*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 37 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hep O Sevgili*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 20 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hülya*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 10 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 10'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gece Şarkısı*, C. 4, S. 42, Hz. 1950, s. 15 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BABAOĞLU, Orhan; *Büyük Suya*, C. 4, S. 43, 1 Tm. 1943, s. 3 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Turna*, C. 4, S. 45, 1 Ağ. 1943, s. 13 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Işığa Koşmak*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. 15 (Destan nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- Kekliğe Ağıt*, C. 5, S. 54, 16 BK. 1943, s. 3 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hayal*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 39 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kaziye ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Seven Kişi*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 39 (Dörtlük nazım birimi ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAKKAL, Mustafa; *Vatanım*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 27 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Ürperiş*, C. 2, S. 13, Oc. 1948, s. 11 (Yarı apraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hayattan Parçalar*, C. 2, S. 14, şb. 1948, s. 41 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akşam Üzeri*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 25 (Üçlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BALKAN, Mehmet; *Akşehir Gölünde Akşam*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BANARLI, Nihad Sami; *Mimar Sinan Gününde*, C. 9, S. 50, 1 Ns 1937, s. 84 (apraz kafiye nazım şekliyle ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Söğütler Boyunca...*, C. 10, S.56, 1 BT. 1937, s. 146 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yunus Gibi*, C. 15, S.86, 1 Ns. 1940, s. 104 (Gazel tipi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAşAR, Melih; *Bir Ses*, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 10 (Yarı apraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kuşlar*, C. 2, S. 13, Oc. 1948, s. 44 (Dokuzluk nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Karlı Düşünceli Kaderli şiir*, C. 3, S. 26, şb. 1949, s. 42 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAşAR, şüküfe Nihal; *şile Yolları*, C. 2, S. 10, İT. 1933, s. 309-310 (Serbest nazım şekliyle ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- oban Nine*, C. 15, S.85, 1 Mr. 1940, s. 16 (Üçlük nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- BAşARAN, Mehmet; *Yağmuru Bekleyen Toprak*, C. 9, S.103, 1 Oc. 1946, s. 23 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).

- Temelden Çatıya*, C. 10, S. 115, 1 Tm. 1946, s. 11 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Hasanoğlu Köy Enstitüsü Yüksek Kısım Öğrencilerinden Başaran; *Bir Atlıya*, C. 6, S. 63, 1 My. 1944, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Eller*, C. 9, S. 99, 1 Ks. 1945, s. 24 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yorgun Bakışlar*, C. 9, S.104, 16 Oc. 1946, s. 12 (Karma kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAŞÇILLAR, Seyfettin; *Ümit*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 9 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAŞER, Ahmet; *Güzellere Güzelleme*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 20 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Rahmet*, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Battal Aşık, *Güzel Vatanım*, C. 4, S. 46, 16 Ağ. 1943, s. 4 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- BATU, Selâhattin; *Akan Sular*, C. 9, S.103, 1 Oc. 1946, s. 7 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Elma*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İstanbul*, C. 11, S. 124, 16 Ks. 1946, s. 7 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Portakal*, C. 1, S. 1, Oc. 1947, s. 6 (Karma kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tasavvur*, C. 1, S. 6, Hz. 1947, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAUDELAİRE, Charles; *Sevgililerin Ölümü*, Çev. Sabahattin TEOMAN, C. 7, S. 83, 1 Mr. 1945, s. 14 (Sone nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Alıp Götüren Koku*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 8, S. 89, 1 Hz. 1945, s. 5 (Sone nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ne Dersin Bu Akşam?*, Çev. Cahit Sıtkı TARANCI, C. 9, S. 97, 1 Ek. 1945, s. 7 (Sone nazım şekli ve 15’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Akşamın Ahengi*, Çev. Cahit Sıtkı TARANCI, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 3 (Pantun nazım şekli ve 15’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BAYAV, Salih Halim; *Dikkat*, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 20 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- BAYKURT, Şerif; *Drama Kızları*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 9 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BEKMAN, Münir Müeyyet; *30 Ağustos*, C. 6, S. 31, Ey. 1935, s. 64-65 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile hece ile yazılmış epik bir şiir.).
- Canımız Armağan Olsun*, C. 6, S. 33, İT. 1935, s. 230 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14’lü hece ile yazılmış epik bir şiir.).
- BELLİ, Şemsi; *O Günler*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Şarkıcı Kız*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 32 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BERKTİN, Bezmi; *Bir Turna Kanadında*, C. 11, S.63, 1 My. 1938, s. 279 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BERKTİN, Cezmi; *Gök ve Deniz*, C. 11, S.62, 1 Ns. 1938, s. 112 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BEYATLI, Yahya Kemal; *Siste Söyleniş*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 45 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BOHÇA, Şevket; *Ölüm*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 27 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Şüphe*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 17 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Odam*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 23 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Saçlar*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 27 (Sarma kafiye nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BOSO, Mustafa; *Köylüm*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- BOZKIR, Kamuran; *Yüreği Kara Heriflere Dair*, C. 6, S. 33, İT. 1935, s. 227-229 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış satirik bir şiir.).
- Kubilay İçin*, C. 6, S. 35, İK. 1936, s. 389-392 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış didaktik bir şiir.).

- Yeni Bir Yol Üstündeyiz*, C. 6, S. 36, Şb. 1936, s. 421-422 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış didaktik bir şiir.).
- Halkevleri*, C. 7, S. 37, Mr. 1936, s. 74-75 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış didaktik bir şiir.).
- Hoş Geldin Köylü Kardeşim*, C. 7, S. 38, Ns. 1936, s. 156-157 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış pastoral bir şiir.).
- Celal Sahir İçin*, C. 6, S. 34, BK. 1936, s. 299 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış didaktik bir şiir.).
- BOZKURT, Mehmet; *Yolcu*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 22 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ebedi Sır*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 10 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BULAK, Adnan; *Geceye Sinen Beste*, C. 8, S. 85, 1 Ns. 1945, s. 4 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kuruyan Ağacın Şarkısı*, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 3 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Zeytin Ağacı*, C. 2, S. 13, Oc. 1948, s. 44 (Dokuzluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BULUT, Rıza; *Sabah Oldu*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 33 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BURDURLU, İbrahim Zeki; *Toprak İnsanları Tanrı Önünde*, C. 1, S. 7, 1 İK. 1941, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Süyen Çekirdeğinin Tekerlemesi*, C. 3, S. 30, 16 İK. 1942, s. 4 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Toprak Dam Konuştu*, C. 1, S. 9, 1 Şb. 1942, s. 18 (Semai nazım şekli ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Döndü’nün Bohçası*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 20 (Yedilik nazım birimiyle ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Asker Çocuğun Andı*, C. 2, S. 15, 1 My. 1942, s. 15 (Destan nazım şekli ve 7’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Bir Tarla Bir Sabah Gördü*, C. 2, S. 16, 16 My. 1942, s. 18 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Toprak İnsanın İlk Sözü*, C. 2, S. 20, 16 Tm. 1942, s. 19 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Benim Aşkım Delicedir, C. 2, S. 22, 16 Ağ. 1942, s. 19 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Burdur, C. 3, S. 26, 16 BT. 1942, s. 3 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bu Adam Toprağa Gönlünü Verdi, C. 3, S. 28, 16 İT. 1942, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Durdu Bacının Döne’si, C. 3, S. 29, 1 BK. 1942, s. 9 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve uzun dörtlükler 11’li hece kısa dörtlükler 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bal, C. 3, S. 35, 1 Mr. 1943, s. 6 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Benim İçin, C. 4, S. 48, 16 Ey. 1943, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gök, Dağlar ve Yayık Sesleri, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Kaynak Başı, Su Başı, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Sığırtmaç’a Söyledim, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Sürü, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Tezgâh Dokuduğun Odada, C.5, S. 53, 1 BK. 1943, s. 4 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Kahraman İçin, C. 5, S. 54, 16 BK. 1943, s. 7 (beşlik nazım birimi ve 8’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Ayrılık Dense De, C. 5, S. 55, 1 İK. 1944, s. 4 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Harman Sonu Zeybeği, C. 5, S. 60, 16 Mr. 1944, s. 11 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Keloğlan, C. 6, S. 69, 1 Ağ. 1944, s. 14 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Sürüp Giden Bu Aşk, C. 6, S. 71, 1 Ey. 1944, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Evimiz Hür Vatan Gibi*, C. 7, S. 76, 16 İT. 1944, s. 18 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yayla*, C. 7, S. 77, 1 BK. 1944, s. 7 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Ev İçi Şenliği*, C. 7, S. 84, 16 Mr. 1945, s. 14 (Karma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bozkır*, C. 8, S. 87, 1 My. 1945, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Anamız Toprak Değişmiş*, C. 8, S. 92, 16 Tm. 1945, s. 8 (Destan nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Yağmuruna*, C. 9, S.106, 16 Şb. 1946, s. 4 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Atiye Ablâ*, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mektup*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 3 (Serbest nazım ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Burdur'a Dönüş*, C. 10, S. 116, 16 Tm. 1946, s. 11 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tezgâh Dokuduğun Odada*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 42 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Atatürk İçin*, C. 3, S. 36, Ar. 1949, s. 7 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Akşam Oluyor*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 31 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- BÜYÜKAĞAOĞLU, Fikret; *Barbaros'un Anıtı Karşısında*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 39 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- CLAUDEL, Paul; *Mayıs Üzüntüsü*, Çev. Şinasi ÖZDENOĞLU, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 21 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- COŞKUN, Talibî (Hacı Bektaş COŞKUN); *Koşma*, C. 5, S. 58, 16 Şb. 1944, s. 6 (Mani nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Öğüt*, C. 6, S. 72, 16 Ey. 1944, s. 5 (Destan nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Kızlara Türkü*, C. 7, S. 77, 1 BK. 1944, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Gören Var Mı?*, C. 7, S. 79, 1 Oc. 1945, s. 14 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İmeci*, C. 7, S. 82, 16 Şb. 1945, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çeçen Kızları*, C. 9, S.100, 16 Ks. 1945, s. 18 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- CUMALI, Necati; *Pazar Günü*, C. 8, S. 85, 1 Ns. 1945, s. 17 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Ölmeye Yakın*, C. 8, S. 89, 1 Hz. 1945, s. 7 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dönüş*, C. 8, S. 93, 1 Ağ. 1945, s. 9 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Şarkılar III*, C. 9, S.100, 16 Ks. 1945, s. 23 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Eski Günler*, C. 10, S. 110, 16 Ns. 1946, s. 17 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇAĞLAR, Behçet Kemal; *Asırlarca*, C. 1, S. 4, My 1933, s. 313 (Dörtlük nazım birimi ve 14’lü hece ile yazılmış epik bir şiir.).
- On Yıldan Sonra*, C.2, S. 9, BT. 1933, s. 192 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14’lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Ne Zaman, Ah Ne Zaman?*, C. 4, S. 23, İK. 1935, s. 335 (Dörtlük nazım birimi ve 14’lü hece ile yazılmış lirik bir şiir.).
- Oğuz On Dört Yaşında*, C. 8, S. 45, İT. 1936, s. 187 (Beşlik nazım birimiyle ve 14’lü hece ile yazılmış epik bir şiir.).
- Partimize Davet*, C. 7, S. 39, My. 1936, s. 225 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Toprak Hasreti*, C. 8, S. 46, BK. 1936, s. 280 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 13’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Halkevinin Çocuğu*, C. 9, S. 49, 1 Mr. 1937, s. 26-27 (serbest nazım ve 14’lü hece ile yazılmış didaktik bir şiir.).
- Hamid Gününde*, C. 9, S. 51, 1 My. 1937, s. 194 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Toroslardan İnerken*, C. 9, S.53, 1 Tm. 1937, s. 322 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14’lü heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Yaşamak, C. 10, S.57, 1 İT. 1937, s. 259-260 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

O İhtilâl Bayrağı, C. 10, S.60, 1 Şb.1938, s. 504-505 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Toprak Anama, C. 11, S.62, 1 Ns. 1938, s. 112 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

19 Mayıs, C. 11, S.64, 1 Hz. 1938, s.302 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Niçin Niçin Bu Kalıp, C. 11, S.66, 1 Ağ. 1938, s. 516 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Neden Sonra Kendine Gelirken, C. 12, S.68, 1 BT. 1938, s. 100 (Üçlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

On Beşinci Durakta, C. 12, S.69, 1 İT. 1938, s. 207 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

Mezarın Başında, C. 14, S.82, 1 BK. 1939, s. 292 (Serbest nazım, gazel tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yolculuklarım, C. 14, S.82, 1 BK. 1939, s. 351-352 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Halay, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 6 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Güzelleme, C. 3, S. 33, 1 Şb. 1943, s. 7 (Üçlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Meçhul Şehide Sesleniş, C. 6, S. 71, 1 Ey. 1944, s. 7 (Mani nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Eğin Destanı, C. 5, S. 56, 16 İK. 1944, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Geçit Resminden Manzum Notlar, C. 9, S. 99, 1 Ks. 1945, s. 19 (Serbest nazım ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Toprak Hasreti, C. 8, S. 91, 1 Tm. 1945, s. 13 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Meriç'te Akşam, C. 8, S. 93, 1 Ağ. 1945, s. 7 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Beş Bin Yıldır Üflenlen, C. 9, S.104, 16 Oc. 1946, s. 12 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).

- Batan Gemi*, C. 10, S. 110, 16 Ns. 1946, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli 14'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İnönü Destanından Parçalar*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 6-7 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Kimlik Kâğıdım*, C. 1, S. 1, Oc. 1947, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Mehtapta Omuzbaşları*, C. 1, S. 2, Şb. 1947, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mercan Suyu Türküsü*, C. 1, S. 3, Mr. 1947, s. 7 (Dörtlük nazım birimi ve uzun dörtlükler 11'li hece kısa dörtlükler 7'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇAĞLAR, Mehmet; *Akseki*, C. 6, S. 68, 16 Tm. 1944, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Cumhuriyet'e*, C. 7, S. 75, 1 İT. 1944, s. 24 (Serbest nazım ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Harman*, C. 7, S. 81, 1 Şb. 1945, s. 12 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kokar Yanıksı Yanıksı*, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 19 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Türküsü, Eğin*; C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 15 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Musiki*, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 16 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gece Kar Yağıyor*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 19 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Er Mektubu*, C. 10, S. 115, 1 Tm. 1946, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Gök*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yeşil*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 33 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇAKILDAĞ, N.; *Yar Mı Gelecek?*, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇAKIRTAŞ, Mehmet; *Toprağa Sesleniş*, C. 8, S. 91, 1 Tm. 1945, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- Bilemedim Oy!*, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Edremit Akşamları*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 21 (Destan nazım şekli ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ağıt*, C. 10, S. 115, 1 Tm. 1946, s. 8 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Keçiborlu*, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yalan Dünya*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 33 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ÇAKMAK, İbrahim Tarık; *III. Ahmet Çeşmesi*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 18 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇAL, Kemal; *Deniz Rüzgârları*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 20 (Sekizli nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hastalar*, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 25 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kavaklıdaki Ev*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 37 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çanakkale Nöbet Saatleri*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 12 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- ÇAM, Ömer; *Hayat Böyledir İşte*, C. 1, S. 10, Ek. 1947, s. 16 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇETİNER, Rüştü; *Müjde*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 40 (Dokuzluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÇITAK, Elbistanlı Ahmet; *Halk ve Memur*, C. 1, S. 1, 1 BT. 1941, s. 16 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- Halk ve Tüccar*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- Subaylarımız*, C. 1, S. 4, 16 İT. 1941, s. 17 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Bütün Halkevlerine Armağan*, C. 1, S. 11, 1 Mr. 1942, s. 13 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Şaşkın At*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 33 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).

- ÇUKURKAVAKLI, Bayram; *Manzume*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 41-42 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 7'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- ÇUMRALI, Celâl; *Korku ve Aşk*, C. 9, S.102, 16 Ar. 1945, s. 13 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gevheri'yi Anarken*, C. 9, S.108, 16 Mr. 1946, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Emrah'ı Anarken*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DAĞLARCA, Fazıl Hüsnü; *Çakır'ın Destanı*, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düşman Tekrar Saldırıyordu*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Ecel De Bizim, Tepe De*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Enginlere Doğru*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Gerçek*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Şaha Kalkan Toprak*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Toprak ve Gökyüzü*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Üç Şehitler Tepesi, Üç Şehitlerin*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan; *Ankara Kalesi*, C. 12, S.67, 1 Ey. 1938, s. 78 (Destan nazım şekli ve 7'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Derebeyleri*, C. 12, S.69, 1 İT. 1938, s. 258 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Atam'a Ağıt*, C. 12, S.70, 1 BK. 1938, s. 316 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yaylalar*, C. 13, S.78, 1 Ağ. 1939, s. 524 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Kal'e Kapıları*, C. 14, S.81, 1 İT. 1939, s. 250 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Dağların Efesi*, C. 14, S.82, 1 BK. 1939, s. 350 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Başın Sağ Olsun*, C. 14, S.84, 1 Şb. 1940, s. 559 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Karda Kan İzleri*, C. 15, S.85, 1 Mr. 1940, s. 32 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gönülle Hasbihal I*, C. 15, S.90, 1 Ağ. 1940, s. 528 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gönülle Hasbihal II*, C. 16, S.95, 1 İK. 1941, s. 436 (Beşlik nazım birimi ve muhammes tipi kafiye ile yazılmış lirik bir şiir.).
- Gönülle Hasbihal*, C. 17, S.100, 1 Hz. 1941, s. 314, 316 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- 23 Nisan*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- DAL, Behlül; *Taşhan’daki Tunç Kadın*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 20 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- DANİŞ, Mehmet; *Enstitüm*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- DARICI, Osman; *Düziçi Baharı*, C. 5, S. 59, 1 Mr. 1944, s. 4 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gurbette*, C. 5, S. 60, 16 Mr. 1944, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gerçek Güzele*, C. 6, S. 62, 16 Ns. 1944, s. 11 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düğün*, C. 6, S. 69, 1 Ağ. 1944, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kına Gecesi*, C. 7, S. 78, 16 BK. 1944, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Türkmen Kilimi*, C. 7, S. 81, 1 Şb. 1945, s. 12 (Karma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Benim Sevgim*, C. 7, S. 84, 16 Mr. 1945, s. 14 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Toprak Bahara Erişti*, C. 8, S. 85, 1 Ns. 1945, s. 17 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

- Bahar Günleri*, C. 8, S. 90, 16 Hz. 1945, s. 7 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düş*, C. 8, S. 89, 1 Hz. 1945, s. 14 (Karma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sarı Kızın Sarı Saçları*, C. 9, S.101, 1 Ar. 1945, s. 16 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yaşamak Sevinci*, C. 9, S.104, 16 Oc. 1946, s. 4 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Değirmen Türküsü*, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 19 (Mani nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Küçükhisar’dan Çıtak Halil*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 11 (Dörtlük nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Trenin Uğradığı Köy*, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 17 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Düğün*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 42 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Onmamış Kişi*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 33 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DEFNE, Zeki Ömer; *Kadaların Benim Olsun Erzurum*, C. 6, S. 67, 1 Tm. 1944, s. 8 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ayrılış Destanı*, C. 7, S. 78, 16 BK. 1944, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bursa’m Benim*, C. 10, S. 120, 16 Ey. 1946, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Nerden Teşrif?*, C. 2, S. 13, Oc. 1948, s. 44 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DEĞİRMENCİ, Âşık Seyfullah; *Kızılırmak*, C. 1, S. 1, Oc. 1947, s. 18 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DERE, Eşref; *Yar Görünür*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 19 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kovan*, C. 3, S. 34, 16 Şb. 1943, s. 17 (Dörtlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kuş Göçü*, C. 4, S. 38, 16 Ns. 1943, s. 4 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Ekinle Orak*, C. 4, S. 37, 1 Ns. 1943, s. 6 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İncilenen Istırap*, C. 5, S. 49, 1 BT. 1943, s. 14 (Sone nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kaya ve Dalgalar*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 10 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DIRANAS, Ahmet Muhip; *Ağrı*, C. 5, S. 69, 1 Ağ. 1944, s. 15-16 (Serbest nazım ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akar Çeşme*, C. 8, S. 88, 16 My. 1945, s. 5 (Gazel nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dağdan Aşağı*, C. 11, S. 126, 16 Ar. 1946, s. 21 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 9’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DOĞAN, Tufan; *İçimden Haykıran Ses*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 5 (Rime-Plat nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Köylü Kızları*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 6 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- DÖKMECİ, Turhan; *Postacımla Dertleşme*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 40-41 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dursun Cevlânî (Dursun KILIÇ); *Turnalar*, C. 9, S.108, 16 Mr. 1946, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Giden Kız*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 20 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Türkmen Kızı*, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 11 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güzelleme*, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 10 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sevdiğimin Benleri*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 20 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- DÜNDAR, Ali; *Demirciler*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 6 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kız Kardeşim Ayşe DüNDAR’a*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 6 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- EDİBOĞLU, Baki Süha; *Cenub*, C. 17, S.98, 1 Ns. 1941, s. 128 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Gece Yarısından Sonra*, C. 3, S. 30, 16 İK. 1942, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hezimet*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 21 (Serbest nazım ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mezarlık*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 21 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Peyzaj*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 21 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sır*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 21 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tanrıma*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 21 (Serbest nazım ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yağmur*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 21 (Yarı çapraz nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sabah Oluyor*, C. 3, S. 25, 1 BT. 1942, s. 11 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Aşk Türküsü*, C. 4, S. 45, 1 Ağ. 1943, s. 3 (Rime-Plat nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İkinci Diriliş*, C. 6, S. 64, 16 My. 1944, s. 12 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kervan Güzeli*, C. 7, S. 84, 16 Mr. 1945, s. 4 (Serbest nazım ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Körfez*, C. 8, S. 96, 16 Ey. 1945, s. 16 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gazi Osman Paşa*, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 9 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Parktakiler*, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 11 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mezarlık*, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- EFE, Necdet Rüştü; *Saz Şairinin Ölümü*, C. 6, S. 34, BK. 1935, s. 280-285 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış lirik bir şiir.).
- EGE, Süleyman; *Bostan Tarlası*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 25 (Dokuzluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Yağmuru Özleyiş*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 22 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- EMRE, İhsan; *Allah'ım*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 30 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- EMREM, Celâlettin; *Bir Kandilin Rüyası*, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 25 (Serbest nazım ve 7'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sedef Kutu*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 33 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Gece Kandilinde*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 27 (Dörtlük nazım birimi, koşma kafiye düzeni ve 7'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERDEMİR, Sabahat; *Nurlu Geceler*, C. 1, S. 10, Ek. 1947, s. 37 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERDEN, Mitat; *Akçadağ'a Selâm*, C. 3, S. 36, 16 Mr. 1943, s. 18 (Terzarıma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERDİN, Kazım; *Teselli*, C. 11, S.65, 1 Tm. 1938, s. 416 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERDOĞAN, Bekir Sıtkı; *Konya'da*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 42 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kaybolan Şehir*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 45 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERDOĞAN, Ömer; *Çağrı*, C. 1, S. 1, Oc. 1947, s. 11 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Köyüme Mektup*, C. 1, S. 2, Şb. 1947, s. 21 (Dörtlük nazım birimi, koşma kafiye düzeni ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bizim Köyden Gelen Mektup*, C. 1, S. 3, Mr. 1947, s. 20 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERGÜL, Niyazi Sabri; *Benim Koşmalarımdan*, C. 15, S.86, 1 Ns. 1940, s. 128 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERİŞİRGİL, Fatin; *Ninni*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 18 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERMAN, Nüzhet; *İğde Çiçeği*, C. 2, S. 20, 16 Tm. 1942, s. 19 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Türkmen Güzeli*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 20 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Petek, C. 3, S. 25, 1 BT. 1942, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Taşpınar, C. 4, S. 38, 16 Ns. 1943, s. 6 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Selâm, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 31 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bağ Bozumu, C. 5, S. 50, 16 BT. 1943, s. 4 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bulutçuk, C.5, S. 53, 1 BK. 1943, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bahar, C. 5, S. 60, 16 Mr. 1944, s. 8 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Elma Ağacı, C. 6, S. 71, 1 Ey. 1944, s. 14 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yeşil, C. 7, S. 78, 16 BK. 1944, s. 4 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Erciyeş'in Doruğunda, C. 7, S. 82, 16 Şb. 1945, s. 12 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bahar ve Dünya, C. 7, S. 84, 16 Mr. 1945, s. 4 (Karma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Nasrettin Hoca, C. 7, S. 83, 1 Mr. 1945, s. 19 (Karma kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Binbir Gece Masalı, C. 8, S. 89, 1 Hz. 1945, s. 5 (Mani nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Eski Zaman Odası, C. 8, S. 87, 1 My. 1945, s. 14 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Nuh'un Gemisi, C. 9, S.103, 1 Oc. 1946, s. 7 (Karma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Fotoğraf Albümü, C. 9, S.106, 16 Şb. 1946, s. 11 (Karma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kuş Uçmaz Kervan Geçmez, C. 10, S. 110, 16 Ns. 1946, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Koşma, C. 10, S. 117, 1 Ağ. 1946, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Harp Bir Hâtıra Oldu*, C. 10, S. 120, 16 Ey. 1946, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İstanbul Camileri*, C. 11, S. 125, 1 Ar. 1946, s. 11 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Görmedik Doğrusu Böyle Sonbahar*, C. 1, S. 1, Oc. 1947, s. 26 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Göklerin Çağrışı*, C. 1, S. 4, Ns. 1947, s. 31 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Âşık Garip Gibi*, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 37 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Camiler, Ağaçlar ve İstanbul*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 16 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dört Başı Mamurluk*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 22 (Karma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Akşamı*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Kaza Kaymakamı*, C. 2, S. 17, My. 1948, s. 7 (Serbest nazım ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERMİŞ, Mehmet Ali; *Barış*, C. 8, S. 88, 16 My. 1945, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- EROZAN, Celâl Sahir; *O Geliyor*, C. 1, S. 4, My. 1933, s. 274-275 (Serbest nazım şekliyle ve serbest hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- ERSOY, Saime; *Kars- Ardahan İçin*, C. 3, S. 34, Ek. 1949, s. 10 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ERTEM, (Sadri); *Ankara ’ya*, C. 2, S. 11, BK. 1933, s. 384 (Destan nazım şekliyle ve 11’li hece ölçüsüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Köylüme*, C. 3, S. 14, Ns. 1934, s. 125 (Sone nazım şekliyle ve 11’li hece ölçüsüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ERTEM, Abdullah; *Ayşe*, C. 12, S.67, 1 Ey. 1938, s. 52 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Garip Bir Hal*, C. 12, S.67, 1 Ey. 1938, s. 52 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bu Gece*, C. 12, S.71, 1 İK. 1939, s. 428 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kelebekler, C. 12, S.71, 1 İK. 1939, s. 428 (Serbest nazım şekli ve 8’li heceyle yazılan lirik bir şiir.).

ERTEPINAR, Coşkun; *Özlenen Âlem*, C. 8, S. 48, Şb. 1937, s. 444 (Dörtlük nazım birimi, koşma kafiye düzeni ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Şüphe, C. 8, S. 48, Şb. 1937, s. 444 (Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Geceler ve Gündüzler, C. 9, S.54, 1 Ağ. 1937, s. 425 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Korku, C. 10, S.55, 1 Ey. 1937, s. 24 (Dörtlük nazım birimi ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yollanmak, C. 10, S.55, 1 Ey. 1937, s. 91 (Üçlük nazım birimi ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Böceğim, C. 10, S.57, 1 İT. 1937, s. 234 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kaos, C. 10, S.57, 1 İT. 1937, s. 234 (Sarma kafiye nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Öyüş, C. 4, S. 37, 1 Ns. 1943, s. 4 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Bir Gün, C. 3, S. 32, 16 İK. 1943, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bebeğin Uykusu, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 31 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Telli Turnam, C. 5, S. 54, 16 BK. 1943, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bahara Şakıma, C. 5, S. 55, 1 İK. 1944, s. 4 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Çiçeklenen Sabır, C. 5, S. 58, 16 Şb. 1944, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kardeş Duygusu, C. 6, S. 72, 16 Ey. 1944, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Badem Dalı, Nar Ağacı, C. 9, S.104, 16 Oc. 1946, s. 16 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

İğde Ağacı Diyor Ki, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Şair, C. 11, S. 126, 16 Ar. 1946, s. 8 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bu Yollarda Kalakaldım, C. 1, S. 2, Şb. 1947, s. 30 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Bahar Karşılması, C. 1, S. 4, Ns. 1947, s. 34 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kutsal Vatan, C. 1, S. 8, Ağ. 1947, s. 4 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Kırlangıçlar, Çocuk ve Yolculuk, C. 2, S. 13, Oc. 1948, s. 22 (Karma kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Hepsi Bana Dert Olur, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 27 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Hayal Edecek Halin Varsa, C. 2, S. 17, My. 1948, s. 14 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dönülmez Zaman İçin, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 5 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

İskenderun Şehri, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 25 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kelimelerin Dili, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 37 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Âlemle Âlem Oldu Bu Gönül, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 16 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Osman Gazi Destanı, C. 4, S. 44, Ağ. 1950, s. 14 (Serbest nazım ve serbest ölçü ile yazılmış epik bir şiir.).

ERTÜRK, Selâhattin; *Bayrak*, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 8 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Vatan Sevgisi, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 16 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Yakarış, C. 10, S. 117, 1 Ağ. 1946, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

ESGİN, İsmail Safa; *Erdek Akşamları*, C. 1, S. 10, Ek. 1947, s. 31 (Sone nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yolculuk Düşünceleri..., C. 1, S. 10, Ek. 1947, s. 42 (Dörtlük nazım birimi, mani tipi kafiye ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- ESİN, Necmettin; *Demiryolları*, C. 14, S.83, 1 İK. 1940, s. 442 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ESKİ, Tolmacıklı Hilmi; *Bayburt Destanı*, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 9 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ETİZ, Nihat; *Yaşamak Ne Güzel*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 7 (Yedilik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Gibisin*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 38 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gece*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 7 Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akhisar'dan Uzakta*, C. 2, S. 23, Ks. 1948, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Hayal Bekliyorum*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 6 (Yedilik nazım birimi ve 14'li heceyle lirik bir şiir.).
- İzmir*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 25 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahara Giden*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 26 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ankara Mektubu*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 15 (Altılık nazım birimi ve 9'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ege Türküsü*, C. 3, S. 34, Ek. 1949, s. 15 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yurdum Dedikçe*, C. 3, S. 36, Ar. 1949, s. 18 (Yedilik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yâr Diye*, C. 4, S. 37, Oc. 1950, s. 29 (Destan nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güzel*, C. 4, S. 44, Ağ. 1950, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- FER, Muslih; *Sükûnun Alevleri*, C. 14, S.81, 1 İT. 1939, s. 251 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GAUTIER, Teophile; *Çin İşi*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 9, S. 98, 16 Ek. 1945, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GEÇER, İlhan; *Deniz Hasreti*, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 25 (Beşlik nazım 14'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Manzara*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 25 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Postacı İle Hasbihal*, C. 3, S. 34, Ek. 1949, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akşamların Getirdiği*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 20 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sahil Şehrinde Geceler*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 40 (Karma kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GEDİKOĞLU, Cenap Şehabettin; *Huzur*, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 16 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Umut Dalları*, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 37 (Üçlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gün*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 29 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kır Öğlesi*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 25 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Martılar*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 33 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yalnızlık*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 17 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güzelleme*, C. 2, S. 20, Ağ. 1948, s. 34 (On üçlü nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Baharın Dönüşü*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 26 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tanıdığım Ağaç*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 37 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düşünce*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 31 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GENCOSMAN, M. Nuru; *Yaslı Bahar*, C. 15, S.88, 1 Hz. 1940, s. 334 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GİRAY, Fethi; *Dönmek Arzusu*, C. 3, S. 27, 1 İT. 1942, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GOCUL, Basri; *Aydın Yaylalarında*, C. 12, S.68, 1 BT. 1938, s. 169-170 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Çin'e Yürüyüş*, C. 14, S.82, 1 BK. 1939, s. 360-363 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- GOTHE Johann Wolfgang von; *Prometheus*, Çev. Melahat TOGAR, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 46-47 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- GÖĞCELİ, Kemal Sadık (Yaşar KEMAL); *Halay*, C. 3, S. 27, 1 İT. 1942, s. 27 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güzelleme*, C. 4, S. 48, 16 Ey. 1943, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Işık*, C.5, S. 53, 1 BK. 1943, s. VI (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yalnızlık*, C. 8, S. 89, 1 Hz. 1945, s. 7 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖKALP, Mehmet; *Kemalettin Kamu'nun Hatırasına*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 40 (Karma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖKÇE, (Mustafa) Enver; *Ağut*, C. 4, S. 43, 1 Tm. 1943, s. 3 (Üçlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Alıp Satıcı Gönül*, C. 5, S. 54, 16 BK. 1943, s. 3 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖKIRMAK, Lütfi; *Koşma*, C. 13, S.73, 1 Mr. 1939, s. 30 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖKSAN, Jülide Gülizar; *Küsüverdi*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 27 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖKYAY, Orhan Şaik; *Bana Bir Seslenen Var*, C. 11, S.61, 1 Mr. 1938, s. 42 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bayburt Türküsü*, C. 11, S.64, 1 Hz. 1938, s. 338 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bu Vatan Kimin*, C. 12, S.69, 1 İT. 1938, s. 208 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- GÖNÜL, Engin (Emine Hazım REMZİ); *Sen ve Hayat*, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖRKATAN, Muzaffer; *Yemen Türküsü*, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 18 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÖVSA, İbrahim Alâettin; *Tavaş*, C. 12, S.70, 1 BK. 1938, s. 321-322 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- GÜLTEKİN, Hasan; *Eşinden Ayrılan Turnam*, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 10 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÜNER, Fikret; *Sancaktar Kadın*, C. 14, S.82, 1 BK. 1939, s. 326 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- GÜREVİN, Server Ziya; *Halkevleri*, C. 1, S. 2, Mr. 1933, s.115 (Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14’lü hece ölçüsüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- GÜRLER, Celâl Sıtkı; *Gölgeler Suyu Düştü*, C.1, S. 6, Tm. 1933, s. 456(Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14’lü hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÜRLEV, Sami; *Meltem*, C. 6, S. 63, My. 1944, s. VIII (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- GÜRSOY, Mehmet Ali; *Gönlüme*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 42 (On birlik nazım birimim ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- HAKKI, İsmail; *Hava Şehitlerine Ağıt*, C. 6, S. 66, 16 Hz. 1944, s. 23 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HALICI, Feyzi; *Sultan Dağları*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 45 (Serbest nazım ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HANHAN, Ziya; *Kale Akşamları*, C. 9, S. 98, 16 Ek. 1945, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HARMANKAYA, Nedim; *Arkadaşlık*, C. 7, S. 79, 1 Oc. 1945, s. 5 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HARPER’S, Agnes Rogers; *Kızıma Öğütler*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 43 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- HESSE, Hermann; *Kırlar Üstünde*, Çev. Behçet NECATİGİL, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 42 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- HOKNA, Mehmet; *Çocukluğum*, C. 9, S. 97, 1 Ek. 1945, s. 19 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güz*, C. 9, S.108, 16 Mr. 1946, s. 10 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HOROZCU, Oktay Rıfat; *Valery’nin Hâtırası Konuşuyor*, C. 8, S. 95, 1 Ey. 1945, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HUGHES, Langston; *Ben De*, Çev. Melih Cevdet ANDAY, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 23 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).

- Bir Zenci Kız İçin Türkü*, Çev. Melih Cevdet ANDAY, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 42 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 9'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- HUGO, Victor; *Boaz Uykuda*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 9, S. 99, 1 Ks. 1945, s. 21 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 13'lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- HÜNALP, Ayhan; *Uzaklara Giden Gemiler*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 8 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Harp Sonu*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 18 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Denizde Kum Bizde Şehit*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 2 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Kervan*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Pendik*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 26 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Venedik*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 43 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- Dağ Çobanı*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 29 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- On Dört Eylül*, C. 3, S. 34, Ek. 1949, s. 7 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- KILKIŞ, Hüseyin Hüsnü; *Türklüktür Bu!*, C.2, S. 7, Ağ. 1933, s. 28-29 (Destan nazım şekliyle ve 11'li hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- ILGAZ, Süreyya; *Ağlamak İstiyorum*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 21 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İŞİTMAN, Ziya Tarık; *Bolu Türküsü*, C. 1, S. 8, 16 İK. 1942, s. 20 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İLHAN, Attilâ; *Gâvur Dağlarından Rivayet*, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 5-6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Sığırtmacı*, C. 10, S. 110, 16 Ns. 1946, s. 7 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- İLSEVEN, Meliha; *Şehit Sesleri*, C. 9, S.102, 16 Ar. 1945, s. 17 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 15'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Kar*, C. 9, S.108, 16 Mr. 1946, s. 10 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- İNCEOĞLU, H.; *Güzel Van*, C. 4, S. 47, 1 Ey. 1943, s. III (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KABADAYI, Fehmi; *Bahar Düşüncesi*, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 16 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KAM, İren; *Ne Olur?*, C. 6, S. 64, 16 My. 1944, s. V (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KAMU, Kemalettin Kâmi; *Akdeniz’den*, C.1, S. 6, Tm. 1933, s. 431 (Dörtlük nazım birimi, murabba kafiye düzeni ve 14’lü hece ölçüsüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Atam’a Ağıt*, C. 7, S. 76, 16 İT. 1944, s. 16 (Dörtlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Bahar Akşamı*, C. 9, S.106, 16 Şb. 1946, s. 4 (Dörtlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KANAK, Lütfü; *Ekin Biçilirken*, C. 2, S. 22, 16 Ağ. 1942, s. 3 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gözem*, C. 3, S. 29, 1 BK. 1942, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bu Sabah Bir Gelin Gördüm*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 17 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akdağ Madeni Türküsü*, C. 5, S. 49, 1 BT. 1943, s. 14 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Yayla Çocuğu*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Her Akşam*, C. 5, S. 58, 16 Şb. 1944, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sesleniş*, C. 8, S. 95, 1 Ey. 1945, s. 2 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yalnızlık*, C. 9, S. 99, 1 Ks. 1945, s. 24 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gel Demedi*, C. 9, S.102, 16 Ar. 1945, s. 4 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KANBAY, Seniha; *Türk Kadını Seçime*, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 4 (Rime-Plat nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- KANIK, Orhan Veli; *Bir Roman Kahramanı*, C. 7, S. 79, 1 Oc. 1945, s. 14 (Onluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Giderayak*, C. 7, S. 79, 1 Oc. 1945, s. 14 (Dokuzluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İstanbul Türküsü*, C. 7, S. 81, 1 Şb. 1945, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KANSU, Ceyhun Atuf; *Sevdiğim Güneş*, C. 13, S.73, 1 Mr. 1939, s. 30 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Rüzgâr'a Sualler*, C. 14, S.80, 1 BT. 1939, s. 132 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Olsaydım*, C. 14, S.83, 1 İK. 1940, s. 428 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Erzincan Türküsü*, C. 14, S.84, 1 Şb. 1940, s. 553 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çocukluğum*, C. 15, S.86, 1 Ns. 1940, s. 164 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bekleyiş*, C. 15, S.88, 1 Hz. 1940, s. 324 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yolculuk*, C. 15, S.90, 1 Ağ. 1940, s. 538 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Rüya*, C. 16, S.92, 1 BT. 1940, s. 152 (Dörtlük nazım birimi ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mektup*, C. 16, S.93, 1 İT. 1940, s. 228 (Karma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ayna*, C. 16, S.95, 1 İK. 1941, s. 412 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bayram*, C. 16, S.96, 1 Şb. 1941, s. 508 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Köroğlu'na Sesleniş*, C. 17, S.98, 1 Ns. 1941, s. 136 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Nikbinlik*, C. 17, S.100, 1 Hz. 1941, s. 294 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Doğduğum Köy*, C. 17, S.101, 1 Tm. 1941, s. 430 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Aşk İçin Romans, C. 17, S.101, 1 Tm. 1941, s. 436 (Dörtlük nazım birimi ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Musikî Hasreti, C. 17, S.102, 1 Ağ. 1941, s. 523-526 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Köylü Kızı İçin Şiir, C. 1, S. 2, 16 BT. 1941, s. 5 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Kırşehir Türküsü, C. 1, S. 1, 1 BT. 1941, s. 8 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gönlüm Hürriyetindir, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yağmur, C. 1, S. 5, 1 BK. 1941, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bor'da Bir Sabah, C. 1, S. 10, 16 Şb. 1942, s. 4 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bayrak, C. 1, S. 9, 1 Şb. 1942, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Oyunlar, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bahar Geldi Diye, C. 2, S. 13, 1 Ns. 1942, s. 6 (Dörtlük nazım birimi ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Şu Kabayelin Ardından, C. 2, S. 16, 16 My. 1942, s. 8 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Şu Sonsuz Koşu, C. 2, S. 17, 1 Hz. 1942, s. 19 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Bor'da Bir Akşam, C. 2, S. 20, 16 Tm. 1942, s. 16 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bor'da Bir Öğle, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 17 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Güzel Güne Özlem, C. 2, S. 22, 16 Ağ. 1942, s. 3 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 9'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Kır Çeşmesinde, C. 2, S. 21, 1 Ağ. 1942, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Süt, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli, uzun dörtlükler 11'li hece, kısa dörtlükler 8'li hece yazılmış lirik bir şiir.).

Uyuyan Güzel Anneye, C. 2, S. 24, 16 Ey. 1942, s. 17 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Erik Ağacı, C. 3, S. 28, 16 İT. 1942, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Ey İbibik Kuşu, C. 3, S. 28, 16 İT. 1942, s. 15 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Sonsuz Sevinçti Bu, C. 3, S. 29, 1 BK. 1942, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Buğday Tarlasına Şiir, C. 3, S. 29, 1 BK. 1942, s. 11 (Dörtlük nazım birimi ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Hayata Kahkaha, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 4 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Küçük Dua, C. 3, S. 32, 16 İK. 1943, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Marmara Türküsü, C. 3, S. 35, 1 Mr. 1943, s. 4 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kardeş Sofrası, C. 4, S. 39, 1 My. 1943, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Bahar Bayramı, C. 4, S. 40, 16 My. 1943, s. 7 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Rüzgârlar Ninnisi, C. 4, S. 45, 1 Ağ. 1943, s. 11 (Çapraz kafiye ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Güzel Kavaklara Karşı, C. 4, S. 48, 16 Ey. 1943, s. 10 (Çapraz nazım şekli ve 9’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Seher Yeline, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 14 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Güz Bayramı, C. 5, S. 54, 16 BK. 1943, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kutlu Zenginlik, C. 5, S. 57, 1 Şb. 1944, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kısıklı Kahvesinde, C. 6, S. 70, 16 Ağ. 1944, s. 7 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Çiçek Açmış Badem Dalı, C. 6, S. 69, 1 Ağ. 1944, s. 7 (Sarma kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Çiçekler ve Çocuklar, C. 7, S. 77, 1 BK. 1944, s. 12 (Altılık nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Vatan ve Dünya, C. 7, S. 84, 16 Mr. 1945, s. 5-6 (Serbest nazım, karma kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Elma Ağacıyla, C. 8, S. 88, 16 My. 1945, s. 12 (Sarma kafiye nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Zeytin Gölgesi, C. 8, S. 94, 16 Ağ. 1945, s. 5 (Karma kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yağmur Havası, C. 8, S. 96, 16 Ey. 1945, s. 16 (Karma kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

İzmir Hâtıraları, C. 9, S.100, 16 Ks. 1945, s. 19 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Küçük Binici, C. 9, S.101, 1 Ar. 1945, s. 19 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bebek Bilmezsin, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dağ Türküsü, C. 11, S. 121, 1 Ek. 1946, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

KARAASLAN, Habip; *Er Mektubudur*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 20 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gelsin, C. 6, S. 69, 1 Ağ. 1944, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Maraş, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 31 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Öküze Övgü, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 32 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bizim Mahalle, C. 3, S. 36, Ar. 1949, s. 22 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Karacaoğlu; *Bülbül Havalanmış*, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Elif, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 15 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gamlanma Gönül, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 15 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- Kömür Gözlüm*, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Karadeniz Ereğlisi Halk Şairi Berbadi, *Halkevleri*, C. 1, S. 3, Mr. 1947, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- KARAER, Mustafa Necati; *Zaman Şarkısı*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 36 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KARAKUŞ, Uzunköprülü Basri; *Soru*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 33 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Yol Bu Dünya*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 40 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- KARAMUSTAFA, Yekta; *Çocukluğa Hasret*, C. 15, S.89, 1 Tm. 1940, s. 420 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KARAN, İsmail; *Geliyom*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KARATAY, Şemsa; *Sahilde Düşünceler*, C. 11, S.64, 1 Hz. 1938, s. 337 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gidene*, C. 12, S.68, 1 BT. 1938, s. 152 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ne Diye Unutayım*, C. 12, S.68, 1 BT. 1938, s. 152 (Dörtlük nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mısrarlarım*, C. 14, S.83, 1 İK. 1940, s. 428 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sensiz Günlerim*, C. 14, S.83, 1 İK. 1940, s. 448 (Dörtlük nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KARSAN, Subutay; *Gelişi*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gelişi II*, C. 2, S. 23, Ks. 1948, s. 35 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gene Yolculuk*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 31 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Pazarlık*, C. 4, S. 43, Tm. 1950, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- KARTAL, Semih; *İçimde*, C. 3, S. 30, Hz. 1949, s. 9 (On birlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- KAYAKIRAN, Nâzım Refet; *Türkiye*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 8 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Beklemek*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 9 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Hal Oldu Bana*, C. 2, S. 20, Ağ. 1948, s. 20 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hürriyeti Yadırgama*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 16 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Yârin Selâmı İçin*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 7 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mevsim Üzerinde*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 40 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kaygılı Âşık, *Seçim Destanı*, C. 10, S. 115, 1 Tm. 1946, s. 4 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- KAZMAZ, Süleyman; *Dünkü ve Bugünkü Yollar*, C. 14, S.82, 1 BK. 1939, s. 334 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Deniz Karşısında*, C. 15, S.86, 1 Ns. 1940, s. 112 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KESKİNOĞLU, Fuat Ömer; *Bahçeler*, C. 2, S. 20, 16 Tm. 1942, s. 11 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KETHÜDAOĞLU, M. Rauf; *Aşk Rüyası*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 33 (On birlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Toprak*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 33 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Toprağın İçinde*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 19 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KILICOĞLU, Hakkı; *Bayrağa Sarılmış Bir Kız İçin*, C. 12, S.69, 1 İT. 1938, s. 264 (Dörtlük nazım birimi, mani kafiye ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KISAKÜREK, Âbidin Mümtaz; *Düşeli*, C. 1, S. 6, 16 BK. 1941, s. 8 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Olam*, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 11 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KİPLİNG, Rudyard; *Eğer*, Çev. Hamit DERELİ, C. 7, S. 38, Ns. 1936, s. 133-134 (Sekizlik nazım birimiyle ve serbest ölçüyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- KOCA, Mevlüt; Bilmemişim, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 28 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kına Gecesi*, C. 2, S. 21, Ey. 1948, s. 29 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Eksikliğin Var*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 32 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KOÇ, Kemalettin; *Kasabam*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Erdek’te Kirez Bayramı*, C. 3, S. 30, Hz. 1949, s. 31 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Büyük Ölüye*, C. 3, S. 36, Ar. 1949, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- KOÇER, Nevşehirli Osman Çetin; *Halkevleri*, C. 1, S. 11, 1 Mr. 1942, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- KONURALP, Erdoğan; *Türbe*, C. 1, S. 10, Ek. 1947, s. 11 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KORKMAZ, Zeki; *Âşık Veysel’e*, C. 4, S. 41, My. 1950, s. 40 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KÖKSAL, Yaşar; *Anamas Dağlarında*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 29 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KÖNİ, Yunus Kâzım; *Âşık Dilinden*, C. 6, S. 72, 16 Ey. 1944, s. 2 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Arzuhal*, C. 7, S. 78, 16 BK. 1944, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Üzüntü*, C. 7, S. 79, 1 Oc. 1945, s. 5 (Beşlik nazım birimi ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Pir Sultan Dilinden*, C. 8, S. 93, 1 Ağ. 1945, s. 9 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KÖYCÜ, Örtülü Halkodası Reisi Hüseyin; *Halkevi Sizindir, Evinize Gel*, C. 3, S. 35, 1 Mr. 1943, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- KUBLÂY, Ali; *Anamın Hâtırası*, C. 9, S. 98, 16 Ek. 1945, s. 14 (Altılık nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- KUNTAY, Mithat Cemal; *Atatürk'e*, C. 12, S.70, 1 BK. 1938, s. 318 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Türk Öğretmenlerine, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 47 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KURDAKUL, Şükran; *Denizli Kilimi*, C. 5, S. 58, 16 Şb. 1944, s. II (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KURGAN, Şükrü; *Ağıt*, C. 12, S.70, 1 BK. 1938, s. 312 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Ozan Gibi I, C. 13, S.76, 1 Hz. 1939, s. 333 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Ozan Gibi II, C. 14, S.79, 1 Ey. 1939, s. 40 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KURTAY, Muammer; *Tereddiit*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 18 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KURU, Mahmut; *Türkiye*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 16 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
Sevgilim Sen İşit, C. 2, S. 23, Ks. 1948, s. 43 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KURUCA, M. Zeki; *Yirmi Yıl*, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 31 (Mani nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Koro, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 11 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
Güze Gिरerken, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 10 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Toprağa Şiirler, C. 1, S. 1, Oc. 1947, s. 14 (Dörtlük nazım birimi ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KUTLU, Feyzi; *Benim Göklerim*, C. 9, S.53, 1 Tm. 1937, s. 370 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Yarı Yol, C. 10, S.59, 1 İK. 1938, s. 402 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KÜLEBİ, Cahit; *Koşma*, C. 5, S. 56, 16 İK. 1944, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
Başıma Gelenler, C. 9, S.108, 16 Mr. 1946, s. 7 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Evvel Zaman*, C. 10, S. 110, 16 Ns. 1946, s. 5 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tabanca*, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 21 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- KÜLTÜR, İsmet; *Bir Hapishane Türküsi*, C. 4, S. 41, 1 Hz. 1943, s. 12 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- MAKAL, Tufan Mahmut; *Sabanın Tutağında*, C. 1, S. 4, Ns. 1947, s. 34 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Meyvalar*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 15 (Üçlük nazım birimi ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- MALLARMÉ, Stéphane; *Deniz Meltemi*, Çev. Kemalettin KAMU, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 13'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Deniz Meltemi*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 7, S. 82, 16 Şb. 1945, s. 5 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- MANYASIĞ, Mübin; *Yol Boyunca*, C. 4, S. 44, Ağ. 1950, s. 15 (Sekizlik nazım birimiyle ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- MECLEHH, Arehibald; *Harpte Düşen Genç Ölüler*, Çev. Nermin SULEY, C. 9, S.108, 16 Mr. 1946, s. 14 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Mete; *Biz*, C. 3, S. 15, My. 1934, s. 201 (Dörtlük nazım birimi ve 11'li hece ile yazılmış epik bir şiir.).
- MİNNETOĞLU, İbrahim; *Eski Konak-Yeni Ev*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 45-46 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- MİROĞLU, Ahmet Cemil; *Çoban*, C. 1, S. 5, Hz. 1933, s. 376 (Koşma nazım şekli ve 11hece ile yazılmış pastoral bir şiir.).
- Askerin Ölümü*, C.1, S. 6, Tm. 1933, s. 456 (Üçlük nazım birimi ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Cumhuriyet Onbirine Basıyor*, C.2, S. 9, BT. 1933, s. 163 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Gazi'nin Heykeli*, C. 2, S. 11, BK. 1933, s. 385 (Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Köyümden Türküler*, C. 13, S.75, 1 My. 1939, s. 239-240 (Dörtlük nazım birimi ve uzun mısralar 14'lü hece, kısa mısralar 7'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Zeybek!*, C.2, S. 8, Ey. 1933, s. 139 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Mitat Ömer; *Zeynep Gel, Doğru Söyle*, C. 1, S. 3, Ns. 1933, s. 230 (Sarma kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gönül Zeynebe Değil...*, C.2, S. 8, Ey. 1933, s. 138 (Karma kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Zeyneb'in Gönülü...*, C. 3, S. 14, Ns. 1934, s. 124 (Karma kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Zeynebin Bütün Günü*, C. 3, S. 15, My. 1934, s. 200 (Serbest nazım biçimi ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- MUSSET, Alfred De; *Pépa'ya*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 8, S. 91, 1 Tm. 1945, s. 4 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hüzün*, Çev. Cahit Sıtkı TARANCI, C. 8, S. 94, 16 Ağ. 1945, s. 9 (Sone nazım şekli ve 10'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- NAYIR, Yaşar Nabi; *Yaşamak*, C.2, S. 8, Ey. 1933, s. 139 (Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Baş Döndürücü Hız*, C.2, S. 9, BT. 1933, s. 191 (çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- İnanımız Bir Olsun*, C. 2, S. 11, BK. 1933, s. 385 (Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14'lü hece ölçüsüyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- NERVAL, Gerard De; *Fantazya*, Çev. Cahit Sıtkı TARANCI, C. 9, S.101, 1 Ar. 1945, s. 4 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 13'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Nevşehirli Âşık Yahya (Yahya SERTBAKAN), *Geçinmeye, İdareye Dair*, C. 1, S. 2, 16 BT. 1941, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- NİSARİ, Aydın; *Karacaoğlan'a Sesleniş*, C. 6, S. 64, 16 My. 1944, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- NİŞLİ, Faruk; *Bulutlar*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 42 (Yedilik nazım birimi ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gözyaşı*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 42 (Sarma kafiye nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Papatya Saçlı Kadın*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 42 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- OĞAL, Cemal Oğuz; *Çanakkale'ye Doğru*, C. 15, S.89, 1 Tm. 1940, s. 406 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- OĞUZKAN, Turhan; *Halı*, C. 2, S. 13, 1 Ns. 1942, s. 17 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- 23 Nisan, C. 2, S. 15, 1 My. 1942, s. 18 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Bohça*, C. 2, S. 21, 1 Ağ. 1942, s. 16 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kıyı İnsanı Dinleyin*, C. 2, S. 24, 16 Ey. 1942, s. 19 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akın*, C. 3, S. 27, 1 İT. 1942, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Aşkım Bana Düğün Dernek*, C. 3, S. 29, 1 BK. 1942, s. 11 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Deniz Rüzgârı*, C. 3, S. 33, 1 Şb. 1943, s. 16 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güzelleme*, C. 4, S. 48, 16 Ey. 1943, s. 12 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Bahar Sabahı Duyguları*, C. 6, S. 62, 16 Ns. 1944, s. 12 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Geçkinler Korosu*, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Genç Sevdanın Şarkısı*, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Delikanlılık Çağına Övgü*, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İçli Delikanlının Şarkısı*, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kaygusuz Delikanlının Şarkısı*, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 6 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sonbahar*, C. 7, S. 81, 1 Şb. 1945, s. 10 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Birlikte Geçen Yaz*, C. 9, S. 99, 1 Ks. 1945, s. 23 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Bir Dosta Mısralar*, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 10 (altılık nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Âşıklık Hali*, C. 10, S. 117, 1 Ağ. 1946, s. 10 (Sone nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Sevda Havası*, C. 1, S. 2, Şb. 1947, s. 13 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Felekten Bir Akşam*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 27 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- OKAY, Haşim Nezihi; *Gazi*, C.2, S. 9, BT. 1933, s. 162 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 14’lü hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- 30 Ağustos Büyük Kahramanı Mehmetçik’e*, C. 2, S. 21, Ey. 1948, s. 9 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- 25’inci Yılda*, C. 2, S. 23, Ks. 1948, s. 4 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- OKUR, Adnan S.; *Hür*, C. 4, S. 44, Ağ. 1950, s. 9 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçü ile yazılmış lirik bir şiir.).
- ONARAN, M. Şerif; *Öğle Zamanı Kula*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Sarma kafiye nazım şekli ve 12’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ONAT, Muvaffak Sami; *Gel Gör Ki Şair Yine Âşıktır*, C. 1, S. 10, Ek. 1947, s. 42 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çatlamasaydı Sabır*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 39 (Dörtlük nazım birimi, yarı çapraz kafiye ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ONBAŞIOĞLU, Ahmet; *Deli Dumrul*, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- OR, Kemal; *Haşhaş Tarlasında Yanık Emine*, C. 2, S. 17, 1 Hz. 1942, s. 28 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Akşehir*, C. 5, S. 5 8, 16 Şb. 1944, s. 13 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Gelin Götürürler*, C. 9, S.101, 1 Ar. 1945, s. 22 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Turnam*, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 10 (Mani nazım şekli ve uzun mısralar 11’li, kısa mısralar 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ORHUN, Abdurrahman; *Susuzluktan Öldüm Pınar Başında*, C. 10, S. 110, 16 Ns. 1946, s. 3 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- ORTAÇ, Yusuf Ziya; *Bir Gün*, C.5, S. 53, 1 BK. 1943, s. 4 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- OZANSOY, Halit Fahri; *Git Oraya..*, C. 4, S. 40, 16 My. 1943, s. 4 (Çapraz kafiye ve 12’li heceyle azılmış pastoral bir şiir.).
- OZANSOY, Faik Ali; *Çöl*, C. 9, S.106, 16 Şb. 1946, s. 23 (Yeni mesnevi nazım şekli ve aruz ölçüsüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖCAL, Cemal Oğuz; *Koroğlum*, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Sinan İçin*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 15 (Rime-Plat nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yunus’la Bir Dertleşme*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 38 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Bayramı*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 26 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Halkevleri*, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 11 (Rime-Plat 14’lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ÖNDER, Mehmet; *Yayla Güzeli*, C. 11, S. 121, 1 Ek. 1946, s. 22 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖNGAY, Mehmet Necati; *Gerek*, C. 11, S.61, 1 Mr. 1938, s. 64 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hayata Veda*, C. 12, S.72, 1 Şb. 1939, s. 476 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tılısım*, C. 12, S.72, 1 Şb. 1939, s. 476 (Dörtlük nazım birimi koşma tipi kafiye 14’lü hece ile yazılmış lirik bir şiir.).
- Adı Mı Olur?*, C. 13, S.77, 1 Tm. 1939, s. 444 (Dörtlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Vatan Türküsü*, C. 1, S. 4, 16 İT. 1941, s. 11 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Anlaşma*, C. 3, S. 34, 16 Şb. 1943, s. 9 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Hasanoğlu Türküsü*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 6 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Cumhuriyet’e Şiir*, C. 7, S. 75, 1 İT. 1944, s. 46 (Beşlik nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

- Al Bir At Üstünde*, C. 9, S.103, 1 Oc. 1946, s. 18 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Nedek Hey Sevdiceğim*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 19 (Dörtlük nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Adı Mı Olur?*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 43 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Tılsım*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 43 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖRGEEVREN, (Ahmed) Süreyya; *Kıskanırım*, C. 2, S. 13, 1 Ns. 1942, s. 20 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖZDEN, Şinasi; *Bir Toprak Adamının Sevinci*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. 4 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Selâm*, C. 5, S. 51, 1 İT. 1943, s. 11 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düven Başında Söylenmiş Ağıt*, C. 5, S. 59, 1 Mr. 1944, s. 6 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçü ile yazılmış lirik bir şiir.).
- Barış*, C. 8, S. 88, 16 My. 1945, s. 2 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çoban Kulübesi*, C. 7, S. 81, 1 Şb. 1945, s. 6 (Altılık nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖZDENOĞLU, Şinasi; *Ağaçlar Üstüne*, C. 11, S. 121, 1 Ek. 1946, s. 15 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Boz Damların Şarkısı*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 25 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bu Gemi*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gözlerin*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 43 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kalenderlik Üstüne Koşma*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 4 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖZEN, Âşık Mehmet Emin; *Cumhuriyet Destanı*, C. 11, S. 123, 1 Ks. 1946, s. 30 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ÖZKAN, Ali İzzet; *Türk Devleti*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 21 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Üyük Destanı, C. 1, S. 5, 1 BK. 1941, s. 16 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Çiçekler, C. 2, S. 13, 1 Ns. 1942, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gelin, C. 5, S. 58, 16 Şb. 1944, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dertli Âşık, C. 6, S. 66, 16 Hz. 1944, s. 5 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dağlar, C. 6, S. 68, 16 Tm. 1944, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Türkmen Kızı, C. 6, S. 71, 1 Ey. 1944, s. 27 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Sarı Bülbul, C. 7, S. 73, 1 BT. 1944, s. 13 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Hasandede Köyü, C. 8, S. 94, 16 Ağ. 1945, s. 9 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Kara Toprak, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Güzellere Güzelleme, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dert Treni, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Nerdesin, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 20 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Romanın İçinde, C. 10, S. 114, 16 Hz. 1946, s. 10 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kıskanmak, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 10 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Yandı, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 28 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bu Köyün, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 27 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Koşma, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 31 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Türk Bayrağı*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 33 (Destan nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Ninni*, C. 3, S. 36, Ar. 1949, s. 31 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖZKANLI, Cahit; *Tütüncü Kızlar*, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 21 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yaylaya Göç*, C. 2, S. 24, 16 Ey. 1942, s. 16 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Gidip Görmek Gerek*, C. 3, S. 26, 16 BT. 1942, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Bağ Bozumu*, C. 3, S. 31, 1 İK. 1943, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yaylaya Göç*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. V (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Değirmen*, C. 5, S. 54, 16 BK. 1943, s. 3 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖZTÜRE, Avni; *Yorgan Altında Yazılan Şiir*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 20 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÖZTÜRK, Hüseyin; *Yurdum*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 11 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Köyümde Bir Yaz Günü*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 31 (Çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- ÖZTÜRK, İbrahim; *Lozan Destanı*, C. 8, S. 93, 1 Ağ. 1945, s. 4 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Kahraman İnönü'ye*, C. 10, S. 109, 1 Ns. 1946, s. 2 (Dörtlük nazım birimi, murabba tipi kafiye ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Dumlupınar'da*, C. 2, S. 21, Ey. 1948, s. 18 (Rime-Plat nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- ÖZTÜRK, R. P.; *Bu Akşam*, C. 6, S. 32, BT. 1935, s. 30 (Dörtlük nazım birimi, murabba kafiye düzeni ve 14'lü hece ile yazılmış lirik bir şiir.).
- PAR(PAROĞLU), Arif Hikmet; *Portre*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 44 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- PAROĞLU, Arif Hikmet; *Tütün Dizen Kızlar*, C. 2, S. 15, 1 My. 1942, s. 27 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Bergama Kermesi Efelerine*, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 3 (Dörtlük nazım birimi, koşma kafiye ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- PINARLIGİL, M. Yaşar; *Yankı*, C. 10, S. 119, 1 Ey. 1946, s. 9 (Yedilik nazım birimi ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- POLAT, Rıza; *Beni Beni*, C. 1, S. 2, 16 BT. 1941, s. 2 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bartın Türküsü*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 21 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SABA, Ziya Osman; *Bu Sakin Öğle Vakti*, C. 6, S. 64, 16 My. 1944, s. 12 (Sekizlik nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Nişanlılık*, C. 8, S. 88, 16 My. 1945, s. 14 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çocuklar Bakıyorlar*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 43 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SABİT, Kemal; *Fener*, C. 14, S.84, 1 Şb. 1940, s. 520 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SALMAN, Mustafa; *Altmış Altıya Bağladım*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 35 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- SARAR, İsmail Âli; *Bir sevdalı Konuşuyor*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 43 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SAYGUNİŞİK, Tahsin; *Çaldıran*, C. 10, S. 120, 16 Ey. 1946, s. 9 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- SAYIN, Hakkı İhsan; *Nedir?*, C. 1, S. 6, Hz. 1947, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Uzak*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Aydın’da Yaz Akşamları*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 24 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kınayış*, C. 2, S. 13, Oc. 1948, s. 11 (Üçlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gidiş*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 6 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İstanbul’da Yaz Akşamları*, C. 2, S. 20, Ağ. 1948, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Denizli'de Yaz*, C. 3, S. 30, Hz. 1949, s. 30 (Rime-Plat nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çalınan Çocuk*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 37 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Menderes Şarkıları*, C. 4, S. 42, Hz. 1950, s. 28 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SEREN, Haluk; *Kendine Çekiliş*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 12 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SERENGİL, Aziz Behiç; *Dönüş*, C. 7, S. 83, 1 Mr. 1945, s. 14 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bilsem Ki*, C. 11, S. 124, 16 Ks. 1946, s. 15 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SERT, Ali; *Ziyaret*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 22 (On birlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mevsim*, C. 2, S. 20, Ağ. 1948, s. 34 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SEZEL, Yüksel; *İster İstemez*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 36 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SOLOK, Cevdet Kudret; *Zelzeleden Sonra*, C. 14, S.84, 1 Şb. 1940, s. 491-495 (Serbest nazım ve serbest ölçü ile yazılmış lirik bir şiir.).
- Allah, Ben V.S....*, C. 17, S.97, 1 Mr. 1941, s. 32 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SOYUER, Halil; *Kazdağ Özlemi*, C. 10, S. 120, 16 Ey. 1946, s. 5 (Beşlik nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Deniz Özlemi*, C. 11, S. 124, 16 Ks. 1946, s. 15 (Beşlik nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İçleniş*, C. 1, S. 8, Ağ. 1947, s. 28 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Deniz Özlemi*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 24 (Terzarima nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dağlar*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 27 (Destan nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Gündüz*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 38 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Parça Parça*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 42 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Halkevi*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 43 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- SÖNMEZ, İsmail; *Yolculuğu Var Şu Kuşun*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 16 (Sekizlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Anlar Mıydık?*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 43 (Beşlik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Dünyam*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 43 (Yedilik nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Zaruret*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 43 Yedilik nazım birimi ve serbest ölçü ile yazılmış lirik bir şiir.).
- SÖZDOĞURAN, Çolak Hacı; *Kara Gün Oldu Bugün*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. VII (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- SUNGUR, Süleyman; *Şubat*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 27 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- Kırkından Sonra*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 31 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ŞAHİN, Mustafa; *Bayrağım*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 12 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Anadoluma*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 37 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ŞATIROĞLU, Âşık Veysel; *Çiftçiler*, C. 1, S. 7, 1 İK. 1941, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ağıt*, C. 1, S. 4, 16 İT. 1941, s. 13 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Aylar Geçti*, C. 1, S. 8, 16 İK. 1942, s. 6 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Türk’üz Türkü Çağırırız*, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 7 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Adapazar’da Bahar*, C. 2, S. 16, 16 My. 1942, s. 18 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Sular Çağlarken Baharda*, C. 2, S. 18, 16 Hz. 1942, s. 5 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gönülle Konuşma, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Sazıma, C. 2, S. 21, 1 Ağ. 1942, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Derdimi Dökersem, C. 4, S. 42, 16 Hz. 1943, s. 16 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Sen Bir Ceylân Olsan, C. 4, S. 41, 1 Hz. 1943, s. 9 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Mektup, C. 4, S. 44, 16 Tm. 1943, s. 3 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Gövel Turnam, C. 4, S. 45, 1 Ağ. 1943, s. 13 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Beserek Dağı, C. 6, S. 64, 16 My. 1944, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Toprak, C. 6, S. 65, 1 Hz. 1944, s. 18 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Seherde Kuşlar, C. 7, S. 78, 16 BK. 1944, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Seçilmez, C. 8, S. 85, 1 Ns. 1945, s. 4 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Ayrılık, C. 8, S. 91, 1 Tm. 1945, s. 16 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Çamlıbel, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 6 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Erzincan Şiiri, C. 10, S. 118, 16 Ağ. 1946, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dünyaya Sitem, C. 1, S. 2, Şb. 1947, s. 28 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).

Kayıp Yârim, C. 1, S. 3, Mr. 1947, s. 14 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bahar, C. 1, S. 5, My. 1947, s. 21 (Dörtlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Can Görünür, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Dumlu Dağına*, C. 1, S. 11, Ks. 1947, s. 30 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gönüle*, C. 1, S. 12, Ar. 1947, s. 35 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Maralım*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 27 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Tanrı’ya Hitap*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 15 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- 19 Mayıs Destanı*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 4 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Âşık’ın Öğüdü*, C. 2, S. 19, Tm. 1948, s. 32 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Devran*, C. 3, S. 25, Oc. 1949, s. 21 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış satirik bir şiir.).
- Kendine*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 27 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Coşar*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 27 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Durulmaz*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 33 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ne Fayda*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ŞAVLI, Burhanettin; *Yalkuz Ağaç*, C. 2, S. 20, Ağ. 1948, s. 46 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gariplik*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 36 (Onluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Falcı*, C. 3, S. 28, Ns. 1949, s. 25 (Sarma kafiye nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ŞENTÜRK, Ahmet Tufan; *Olmaz Mı?*, C. 10, S. 111, 1 My. 1946, s. 14 (Dörtlük nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ermenek Türküsü*, C. 2, S. 15, Mr. 1948, s. 17 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kavga*, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 46 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).

- ŞİMŞEK, A. Celâl; *Bekleyiş*, C. 11, S. 122, 16 Ek. 1946, s. 10 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TALİP, Âdil; *Yolcular*, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 15 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TAN, Şahap; *Gülınar Türküsü*, C. 4, S. 39, Mr. 1950, s. 43 (Dörtlük nazım birimi ve uzun dörtlükler 11’li, kısa dörtlükler 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TANPINAR, Ahmet Hamdi; *Yağmur*, C. 3, S. 32, 16 İK. 1943, s. 6 (Dörtlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bursa’da Zaman*, C. 4, S. 38, 16 Ns. 1943, s. 2 (Serbest nazım ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Güller ve Kadehler*, C. 4, S. 44, 16 Tm. 1943, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Her Şey Yerli Yerinde*, C. 7, S. 77, 1 BK. 1944, s. 3 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TANRIKULU, Ömer; *Kesilmeyen Umut*, C. 2, S. 17, My. 1948, s. 7 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ruhların Arkasından*, C. 2, S. 18, Hz. 1948, s. 9 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yağmur Dileği*, C. 2, S. 20, Ağ. 1948, s. 11 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gariplik*, C. 2, S. 23, Ks. 1948, s. 35 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yine O Kız İçin*, C. 2, S. 24, Ar. 1948, s. 37 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Baharı Dâvet*, C. 3, S. 29, My. 1949, s. 27 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Yoksul Tesellisi*, C. 3, S. 31, Tm. 1949, s. 22 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TANSEL, Fevziye Abdullah; *Kaybolmıyan Bir Akşam*, C. 8, S. 46, BK. 1936, s. 299 (Çapraz kafiye nazım şekliyle ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Koşma*, C. 8, S. 46, BK. 1936, s. 299 (Semai nazım şekliyle ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düşünceler*, C. 8, S. 47, İK. 1937, s. 392 (Altılık nazım birimiyle ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Hayat Bir Aldanıştır*, C. 9, S. 49, 1 Mr. 1937, s. 10 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Devir Nazariyesi*, C. 10, S.56, 1 BT. 1937, s. 159 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kaybolmayan Işıklar*, C. 11, S.63, 1 My. 1938, s. 260 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Duyuşlar*, C. 12, S.71, 1 İK. 1939, s. 422 (Üçlük nazım irimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TANYOLAÇ, Tevfik Abdurrahman; *Fuzuli'ye*, C. 5, S. 49, 1 BT. 1943, s. 4 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Cumhuriyet'in 26'ncı Yıldönümünde*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 28 (Dörtlük nazım birimiyle ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Ankara Etnografya Müzesinde*, C. 3, S. 36, Ar. 1949, s. 11 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- TARANCI, Cahit Sıtkı; *Uyku*, C. 1, S. 10, 16 Şb. 1942, s. 4 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Geliyor*, C. 2, S. 13, 1 Ns. 1942, s. 4 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bahar Yeli*, C. 2, S. 15, 1 My. 1942, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ajans Dinlerken*, C. 2, S. 21, 1 Ağ. 1942, s. 5 (Altılık nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gündüz Olsun*, C. 4, S. 41, 1 Hz. 1943, s. 9 (Sekizlik nazım birimi ve 9'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Aşk Hâtırası*, C. 8, S. 87, 1 My. 1945, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Otuzbeş Yaş Şiiri*, C. 9, S.102, 16 Ar. 1945, s. 17 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Otuzbeş Yaş Şiiri*, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 5 (Beşlik nazım birimi ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TAŞKIN, Mümtaz Zeki; *Şileli Kızlar Bez Dokur*, C. 10, S. 113, 1 Hz. 1946, s. 22 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TECER, Ahmet Kutsi; *Uçsuz Bucaksız Bir Toprakta*, C. 1, S. 7, 1 İK. 1941, s. 11 (Sarma kafiye nazım şekli ve 9'lu heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

Konya Destanı, C. 1, S. 1, 1 BT. 1941, s. 16 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Havacıya Türkü, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 9 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

İzcilere Öğüt, C. 1, S. 4, 16 İT. 1941, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

Halay Çeken Kızlar, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 6 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Halay, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 6 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Alplar Türküsü, C. 1, S. 11, 1 Mr. 1942, s. 13 (Destan nazım şekli ve 7’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

Nenni Nenni!, C. 2, S. 18, 16 Hz. 1942, s. 11 (Altılık nazım birimi ve 5’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Güzelleme, C. 4, S. 39, 1 My. 1943, s. 3 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Toprak Cenneti, C. 4, S. 46, 16 Ağ. 1943, s. 13 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

Otuz Ağustos, C. 4, S. 47, 1 Ey. 1943, s. 4 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Sorarım, C. 5, S. 50, 16 BT. 1943, s. 2 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Nadas Türküsü, C. 8, S. 92, 16 Tm. 1945, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Bir Toprak İşçisine, C. 8, S. 94, 16 Ağ. 1945, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

29 Ekim, C. 9, S. 99, 1 Ks. 1945, s. 7 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Güzelleme, C. 9, S.100, 16 Ks. 1945, s. 11 (Altılık nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

30 Ağustos, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 2 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Orada Bir Köy Var Uzakta, C. 2, S. 17, My. 1948, s. 43 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- TEMELEVREN, İhsan; *Gönül Dünyası*, C. 14, S.81, 1 İT. 1939, s. 234 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TEOMAN, Sabahattin; *Beterin Beteri*, C. 8, S. 86, 16 Ns. 1945, s. 16 (Onluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kır Sofrası*, C. 8, S. 89, 1 Hz. 1945, s. 14 (Dokuzluk nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TEVET(OĞLU), Fethi; *Erzincanlı Bir Terhis Askerinin Çilesi*, C. 14, S.84, 1 Şb. 1940, s. 548 (Yeni mesnevi nazım şekliyle ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Işık Olsam*, C. 15, S.86, 1 Ns. 1940, s. 142 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- En Güzel*, C. 15, S.87, 1 My. 1940, s. 216 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Senden Uzakta*, C. 15, S.87, 1 My. 1940, s. 216 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Halkımın Felsefesi*, C. 15, S.88, 1 Hz. 1940, s. 315-316 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Senden Ayır*, C. 15, S.89, 1 Tm. 1940, s. 390 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Senden Uzak*, C. 15, S.89, 1 Tm. 1940, s. 390 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İlk Mektuplarımdan*, C. 16, S.91, 1 Ey. 1940, s. 54, 64 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Son Yazdıklarım*, C. 16, S.92, 1 BT. 1940, s. 122, 128 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Düğün Günü Gelince*, C. 16, S.93, 1 İT. 1940, s. 219-220 (Beşlik nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Bir Delinin Şiirleri*, C. 16, S.95, 1 İK. 1941, s. 399-400 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İki Eşya ve Ömür*, C. 17, S.97, 1 Mr. 1941, s. 42 (Sarma kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TOMAS, Şakir; *Resmî Elbiselik Kumaşı Yarbaşı’nda Karşılarken*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 9 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).

- TOPÇU, Halis; *Tereddüü*, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 31 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TUĞRUL, Mehmet; *Vatan*, C. 3, S. 30, 16 İK. 1942, s. 11 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Oyundan Sonra*, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 7 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ekinim*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 3 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Köy*, C. 3, S. 26, 16 BT. 1942, s. 17 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Değirmen*, C. 4, S. 47, 1 Ey. 1943, s. 13 (Destan nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TUNÇER, Hüseyin Cahit; *Garip*, C. 3, S. 34, Ek. 1949, s. 12 (Altılık nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TÜRKKAN, Mahir; *Menderes Türküsü*, C. 1, S. 10, 16 Şb. 1942, s. 6 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Gencer Türküsü*, C. 1, S. 12, 16 Mr. 1942, s. 8 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- TÜRKMENOĞLU, Mehmet; *Çoban*, C. 8, S. 44, BT. 1936, s. 145 (Serbest nazım şekli ve serbest ölçü ile yazılmış pastoral bir şiir.).
- ULAŞ, Hüseyin Avni; *Bizim*, C. 7, S. 75, 1 İT. 1944, s. 18 (Üçlük nazım birimi ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- İçindesin*, C. 9, S.101, 1 Ar. 1945, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- İçindesin*, C. 10, S. 117, 1 Ağ. 1946, s. 22 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ulaşlı Âşık Süleyman, *Yarma Üzerine*, C. 1, S. 4, 16 İT. 1941, s. 15 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- UŞAKLI, Ömer Bedrettin; *Çoruh*, C. 1, S. 4, 1 My. 1933, s. 314 (Koşma nazım şekli ve 11’li hece ile yazılmış lirik bir şiir.).
- Yaralı Kaplan*, C. 3, S. 27, 1 İT. 1942, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kiraz Bayramları*, C. 4, S. 41, 1 Hz. 1943, s. 5 (Beşlik nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Kim Bilir*, C. 9, S.107, 1 Mr. 1946, s. 6 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- UYGUNER, Muzaffer; *Nebata Tırmanan Böcek*, C. 3, S. 35, Ks. 1949, s. 5 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÜLKÜ, Feyzullah Sacit; *Ateş ve Nur*, C. 2, S. 10, İT. 1933, s. 307 (Üçlük nazım birimiyle ve 10’lu hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Büyük Zafer*, C.2, S. 7, Ağ. 1933, s. 30-31 (Altılık nazım birimiyle ve 11’li hece ölçüsüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Birinci İnönü*, C. 2, S. 12, İK. 1934, s. 440serbest nazım şekli ve 11’li hece ölçüsü ile yazılmış epik bir şiir.).
- ÜNAL, Nuri; *Irmak*, C. 1, S. 9, Ey. 1947, s. 15 (Dörtlük nazım birimi ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÜNLÜ, Arif; 1939 – 1945, C. 9, S.106, 16 Şb. 1946, s. 23 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÜNSAL, Recai; *Çiftçiye Öğüt*, C.5, S. 53, 1 BK. 1943, s. 12 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- ÜSTÜN, Aziz; *Ortaköy*, C. 2, S. 14, Şb. 1948, s. 29 (Destan nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ben Olsam*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 28 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Mektup*, C. 2, S. 22, Ek. 1948, s. 33 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- ÜSTÜN, Nevzat; *Zaman*, C. 3, S. 26, Şb. 1949, s. 42 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış satirik bir şiir.).
- VALERY, Paul; *Dost Orman*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 8, S. 94, 16 Ağ. 1945, s. 15 (Sone nazım şekli ve 10’lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Deniz Mezarlığı*, Çev. Sabri Esat SİYAVUŞGİL, C. 9, S.102, 16 Ar. 1945, s. 8-9 (Altılık nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- VANCI, Enver; *Enstitü Marşı*, C. 4, S. 41, 1 Hz. 1943, s. 14 (Dörtlük nazım birimi ve 7’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- VARLIK, Şadı; *Erken Batıyor*, C. 14, S.83, 1 İK. 1940, s. 454 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- VERLAİNE, Paul; *Green (Yeşil)*, Çev. Cahit Sıtkı TARANCI, C. 8, S. 92, 16 Tm. 1945, s. 5 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 14’lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Dans Edelim Gel*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 8, S. 96, 16 Ey. 1945, s. 7 (Dörtlük nazım birimi ve 9'lu heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Âşıkane Konuşma*, Çev. Cahit KÜLEBİ, C. 9, S.106, 16 Şb. 1946, s. 10 (Yeni mesnevi nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YAĞCIOĞLU, Halim; *Dibek Döğen Kızlar*, C. 1, S. 3, 1 İT. 1941, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Pazar Yeri*, C. 1, S. 6, 16 BK. 1941, s. 14 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Beşik*, C. 2, S. 19, 1 Tm. 1942, s. 14 (Koşma nazım şekli ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Çeşme Türküsü*, C. 2, S. 21, 1 Ağ. 1942, s. 16 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- A Benim Katırtırnağım*, C. 5, S. 52, 16 İT. 1943, s. 13 (Çapraz kafiye nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yalnızlığın Şiiri*, C. 10, S. 117, 1 Ağ. 1946, s. 10 (Serbest nazım ve 11'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YAĞMUR, Mahmut; *Orak Ayında*, C. 1, S. 8, Ağ. 1947, s. 32 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Ümit*, C. 2, S. 16, Ns. 1948, s. 9 (Çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YALÇIN, Sırrı; *Yolculuk*, C. 3, S. 32, 16 İK. 1943, s. 11 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Döndük*, C. 4, S. 37, 1 Ns. 1943, s. 20 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Yayla Ağıtı*, C. 4, S. 40, 16 My. 1943, s. 16 (Semai nazım şekli ve 8'li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- YALNIZ, Ebet Mahir; *Bahçe*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 11 (Çapraz kafiye nazım şekli ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Bir Yeşil Köyden*, C. 4, S. 38, Şb. 1950, s. 39 (Karma kafiye nazım şekli ve 14'lü heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YEŞİL, Cemal; *Yaşasın Ana Vatan!*, C. 8, S. 86, 16 Ns. 1945, s. 7 (Dörtlük nazım birimi ve 14'lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- Düşünce*, C. 11, S. 123, 1 Ks. 1946, s. 5 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 12'li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

- Kuruyan Çiçek*, C. 9, S.105, 1 Şb. 1946, s. 3 (Yeni mesnevi nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YILLON, François; *Asılmışların Baladı*, Çev. Orhan Veli KANIK, C. 8, S. 93, 1 Ağ. 1945, s. 16 (Balad nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- YILMAZ, Mustafa Kemal; *Türkü Söyleyin*, C. 2, S. 14, 16 Ns. 1942, s. 5 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Meyvalar*, C. 10, S. 112, 16 My. 1946, s. 14 (Yarı çapraz kafiye nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YILMAZ, Mehmet; *İnşaatçılık*, C. 2, S. 23, 1 Ey. 1942, s. 8 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- Yolcu; *Koşma*, C. 12, S.72, 1 Şb. 1939, s. 514 (Dörtlük nazım birimi, koşma tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YULUĞ, Nuran; “*Yol 34 Saat*”*Ten*, C. 3, S. 33, Ey. 1949, s. 23 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- Atatürk İçin*, C. 3, S. 36, Ar1949, s. 12 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış epik bir şiir.).
- YUND, Kerim; *Sevgiyi Bulmuşum Yeşil Ağaçta*, C. 1, S. 9, 1 Şb. 1942, s. 15 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).
- Silifke Türküsü*, C. 2, S. 20, 16 Tm. 1942, s. 11 (Beşlik nazım birimi, muhammes tipi kafiye ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Peygamber Çiçeği*, C. 2, S. 22, 16 Ağ. 1942, s. 6 (Semai nazım şekli ve 8’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YURDAKUL, Mehmet Emin; *Biz Nasıl Şiir İstiyoruz*, C. 1, S. 7, Tm. 1947, s. 39 (Üçlük nazım birimi ve 15’li heceyle yazılmış didaktik bir şiir.).
- YÜCEBAŞ, Adnan S.; *Engine Açılan Gemi*, C. 3, S. 27, Mr. 1949, s. 24 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Eksilmiyen*, C. 4, S. 42, Hz. 1950, s. 37 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- YÜCEL, Hasan Âli; *İnönü*, C. 9, S. 52, 1 Hz. 1937, s. 257-258 (Serbest nazım ve 14’lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).
- YÜCEL, Turgut; *Sılayı Anış*, C. 3, S. 32, Ağ. 1949, s. 37 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).
- Kuşları Anarken*, C. 3, S. 30, Hz. 1949, s. 23 (Serbest nazım ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

Kış, C. 4, S. 40, Ns. 1950, s. 34 (Dörtlük nazım birimi ve serbest ölçüyle yazılmış lirik bir şiir.).

ZORLUTUNA, Hâlîde Nusret; *Güz Geldi!*, C. 16, S.95, 1 İK. 1941, s. 406 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış lirik bir şiir.).

Dağların Efesi, C. 17, S.98, 1 Ns. 1941, s. 120 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Sen Her Şeyden Üstünsün, C. 17, S.99, 1 My. 1941, s. 210 (Dörtlük nazım birimi ve 14’lü heceyle yazılmış epik bir şiir.).

Dağlar, C. 17, S.101, 1 Tm. 1941, s. 406 (Koşma nazım şekli ve 11’li heceyle yazılmış pastoral bir şiir.).

II.3. Şiirlerin Genel Özellikleri

Şiirler incelendiğinde, yaşanan dönemle ilgili yani yapılan reform ve yeniliklerle ve “ülkü” mücadelesinde verilen kayıplarla ilgili şiirlerin olduğu görülmüştür. Bu söylediklerimize örnek olarak Cumhuriyet’le, toprak reformuyla, seçimlerle, Halkevleri’yle, Kubilay’ın şehit edilmesiyle ve Aralık 1939 da yaşanan Erzincan depremiyle ilgili yazılan şiirler verilebilir. Yani yazarlar yaşadıkları dönemin sosyal olaylarına kayıtsız kalmamışlardır. Ayrıca II. Dünya Savaşı ile ilgili şiirler de dergide yer almıştır.

Şiirler konuları bakımından incelendiğinde; en çok şehirler, köyler, geçmişte yaşamış tarihi kahramanlarla ilgili şiirlerin bolluğu dikkat çekmektedir. Ayrıca tanınmış şairlere ithafen yazılmış şiirlerin yanında Binbir Gece Masalları, Nasrettin Hoca ve Keloğlan için yazılmış şiirler de bulunmaktadır. Bütün bunların yanında kuşlar, ağaçlar, camiler, bahar-bahar şenlikleri, Millî Mücadele ile ilgili; savaşlar, zaferler, kahramanlıklar, Atatürk ve İnönü ile ilgili şiirlerin bolluğu da dikkat çekmiştir.

Bütün bunların yanında bireysel konularda; aşk, ayrılık, yalnızlık, özlem ve ölüm gibi temlerin bolca işlendiği görülmektedir. Yani şiirlerin konu bakımından geniş bir yelpazeye sahip olduğu söylenebilir. Aslında şiirlerin bu konularda yoğunlaşma sebebi Gökalp’ın “Halka Doğru” fikriyle yakından ilişkilidir. Çalışmanın giriş kısmında da belirtildiği gibi Gökalp, aydınların halka gitmesi gerektiğini söyler. “Halktan kültür almalı halka medeniyet götürmelidir” (Gökalp, 2017: 62,63) der. *Ülkü*’de yayımlanan şiirlerde şekil, içerik ve ölçü bakımından “milliyetçi – memleketçi” bir şiir anlayışının hâkim olduğu söylenebilir. Yani bu dönemde (1933 – 1950) şekil, içerik, konu ve ölçü olarak “milliyetçilik” fikrinin hâkim olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

II.3.1. Şiirlerin Biçim Özellikleri

Dergide Halk şiiri, Divan şiiri, Batı şiiri şekillerine yer verildiği görülmektedir.

Ülkü’de Divan şiirinden alınan nazım şekillerinden gazel, mesnevi, murabba, muhammes gibi nazım şekilleri örneklerine rastlanmaktadır. Bu şiirlerde şekil eski

olsa da konu ve üslup tamamen yenidir. Bu şiirler sadece kafiye örgülerini korumuşlar, aruzla değil daha çok heceyle yazılmışlardır.³²

Dergide, Halk şiirinden alınan nazım şekillerinden koşma, destan semai ve mani nazım şekline rastlanmaktadır. Bu şiirler kafiye örgüleri ve konuları bakımından bire bir örtüşmektedir.³³

Batı edebiyatından alınan nazım şekillerinde ise yeni mesnevi (düz uyak), sone, rime-plat, terzarima, balad ve pantun bulunmaktadır.³⁴

Serbest nazım şekillerinin edebiyatımıza Fransız edebiyatından girdiği bilinmektedir. Bu şiirlerde bentlerin şairin isteğine göre biçimlendiği bilinmektedir. Şiirlerin vezinli-kafiyeli, vezinsiz-kafiyeli ve vezinsiz-kafiyesiz bir tarzda yazıldıkları görülmektedir.³⁵

Ülkü'de yayımlanan şiirler nazım şekilleri bakımından incelendiğinde koşmanın 170, destanın 102, semainin 59, maninin 12 tane olduğu görülmektedir. Batı edebiyatı nazım şekillerinden yeni mesnevi 60, sone 10, rime-plat 8, terzarima 2, balad 1, pantun 1 tanedir. Dörtlüklerle kurulu değişik kafiye düzenleriyle yazılmış şiirler 306 tanedir.³⁶ Ayrıca serbest nazım şeklinde 208, şiir bulunmaktadır.

Üçlük nazım birimi 15, beşlik nazım birimi 48, altılık nazım birimi 13, yedilik nazım birimi 9, sekizlik nazım birimi 8, dokuzluk nazım birimi 6, onluk nazım birimi 4, on birlik nazım birimi 4, on üçlük nazım birimi 1 ve gazel nazım şekliyle 3 tane şiir yer almaktadır.

Dörtlük nazım birimi ile yazılan şiirlerin 13 tanesinin murabba nazım şekliyle, beşlik nazım birimi ile yazılan şiirlerin 15 tanesinin ise muhammes nazım şekliyle yazıldığı görülmektedir.

Ayrıca üçlük, dörtlük, beşlik, altılık, yedilik, sekizlik, dokuzluk, onluk, on birlik nazım birimleriyle yazılmış şiirlerin 55 tanesinin serbest ölçüyle yazıldığı ve

³² Ayrıntılı bilgi için bk. Cem Dilçin, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, 2019: 391; Mehmet Aça, vd., *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*, 2012: 162.

³³ Bilgi için bk. Cem Dilçin, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, 2019: 373.

Batı Edebiyatından alınan nazım şekillerinin sadece mecmuada yayımlanan şiirlerde kullanılanlarını çalışmamız a aldık.

³⁴ Ayrıntılı bilgi için bk. Nurullah Çetin, *Şiir Çözümleme Yöntemi*, 2015: 142.

³⁵ Ayrıntılı bilgi için bk. Nurullah Çetin, *Şiir Çözümleme Yöntemi*, 2015: 161; Cem Dilçin, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, 2019: 385.

³⁶ Dörtlüklerle yazılan şiirler arasında çapraz kafiyeyle 130, yarı çapraz kafiyeyle 26, sarma kafiyeyle 25, karma kafiyeyle 19 tane şiir bulunmaktadır.

serbest nazım şekliyle yazılmış şiirlerin ise 37 tanesinin ölçülü olarak yazılmış olduğu görülmektedir.

Şiirlerde kullanılan nazım şekilleri incelendiğinde 343 tane ile en çok Halk edebiyatından alınan nazım şekillerinin kullanılmıştır. Onu 282 tane ile Batı edebiyatından alınan nazım şekilleri takip etmiştir. Daha sonra ise 217 tane ile eşit düzenli serbest şekiller gelmiş ve en sonda ise 208 tane ile serbest nazım şekilleri yer almıştır. Bu da halk şiirine verilen değeri açıkça göstermektedir. Ancak Batı edebiyatından alınan şekiller ve serbest nazım da azımsanmayacak kadar çoktur. Bu durum şairlerin 1933 – 1950 döneminde çağdaş şekilleri de kullandıklarını göstermektedir.

II.3.2. Şiirlerin Ahenk Özellikleri

Ahengi sağlayan ölçüdür. Şiirde üç tür ölçü kullanılır. Bunlar aruz, hece ve serbest ölçüdür.

Aruz ölçüsü, Divan edebiyatı, Tanzimat Dönemi ve Servet-i Fünûn Dönemi'nde ağırlıklı olarak kullanılmış, ilerleyen zamanlarda kullanımı gittikçe azalmıştır. Yapılan incelemede aruz ölçüsünün az da olsa *Ülkü*'deki şiirlerde kullanıldığı görülmektedir.

Şiirler ölçüleri bakımından incelendiğinde aruz ölçüsüyle yazılan sadece 9 tane şiir tespit edilmiştir. *Ülkü*'de büyük oranda hece ölçüsü ağırlıklı şiirler yer almaktadır.

Hece ölçüsüyle yazılan şiirlerin sayılarına bakıldığında: 15'li heceyle 4, 14'lü heceyle 141, 13'lü heceyle 4, 12'li heceyle 30, 11'li heceyle 429, 10'lu heceyle 12, 9'lu heceyle 10, 8'li heceyle 123, 7'li heceyle 18 ve 5'li heceyle 1 tane yazılmış şiir yer almaktadır.

Cumhuriyet Dönemi'nde şairlerin yavaş yavaş serbest ölçüye geçtikleri bilinmektedir. *Ülkü*'deki şiirlerde serbest ölçüyle yazılan 269 tane şiir bulunmaktadır.

Kısaca dergide aruz ölçüsü ile yazılan şiirler az olsa da üç ölçü de kullanılmıştır. En çok kullanılan ölçü hecedir ve toplamda 772 şiir heceyle yazılmıştır. Kullanılan hece ölçüleri içinde 429 şiirle 11'li hece ölçüsü kalıbı en çok kullanılan hece ölçüsü olmuştur. Bu da bize şairlerin ölçü yönünden millî kaynaklara dönme çabasında olduklarını göstermektedir. Derginin yayın politikası da öz kaynaklara dönmek olduğu için bu gayet doğaldır.

II.3.3. Şiir Türleri

Şiir türleri beş başlık altında incelenir. Bunlar lirik şiir, epik şiir, pastoral şiir, didaktik şiir ve satirik şiirdir.³⁷

İsa Kocakaplan, bu sınıflandırmanın kuşatıcı olmadığını, pek çok şiirde türlerin iç içe geçtiğini, lirizmin hemen hemen her şiirde bulunduğunu, şiirlerde lirik, epik ve pastoral özelliklerin birlikte bulunabileceğini ifade eder (Aça, Gökalp, vd., 2012: 170).

Bu çalışmada, şiirler gruplandırırken hemen hemen her şiirde lirik özelliğin olduğu görülmüştür. Diğer türler belirlenirken baskın özelliğe göre bir tespit yapılmıştır.

Türlerine göre şiirlerin sayısal değerleri yaklaşık olarak şöyledir: lirik 797, epik 117, pastoral 54, didaktik 62, satirik şiir 20 tanedir. Lirik şiir başlığında 250, epik şiir başlığında 67, pastoral şiir başlığında 36, didaktik şiir başlığında 47 ve satirik şiir başlığında 17 şairin olduğu belirlenmiştir.

Şiir türleri bakımından yapılan inceleme sonucunda bazı şairlerin birden fazla türde şiir yazdığı görülmektedir. 5 türde de şiir yazan tek şair ise Âşık Veysel Şatıroğlu'dur.

4 türde şiir yazan şairler ve şiir türleri şu şekildedir: Ahmet Kutsi Tecer, Behçet Kemal Çağlar ve Osman Atılâ'nın; lirik, epik, pastoral ve didaktik şiir, Ayhan Hünalp'ın; lirik, epik, pastoral ve satirik şiir yazdıkları görülmektedir.

3 türde şiir yazan şairler ve şiir türleri ise şu şekildedir: Ahmet Cemil Miroğlu, Ali İzzet Özkan, Coşkun Ertepinar, Ceyhun Atuf Kansu, Halide Nusret Zorlutuna, Hikmet Turhan Dağlıoğlu, İbrahim Zeki Burdurlu ve Turhan Oğuzkan'ın lirik epik ve pastoral şiir yazdıkları görülmektedir. Cemal Oğuz Öcal, Nâzım Refet Kayakıran, Sıtkı Akozan ve Tevfik Abdurrahman Tanyolaç'ın lirik, epik ve didaktik şiirler yazdıkları görülmektedir. Ahmet Çıtak'ın epik, didaktik ve satirik şiir, Kamuran Bozkır'ın; pastoral, didaktik ve satirik şiir, Halil Soyuer'in ise lirik, pastoral ve didaktik şiir yazdıkları görülmektedir.

Türlere göre en çok şiir yazan şairler ve şiir sayıları şöyledir:

³⁷ Ayrıntılı bilgi için bk. Cem Dilçin, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, 2019: 395; Mehmet Aça, vd. *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*, 2012: 170.

Lirik şiirde: Ceyhun Atuf Kansu'nun 49, İbrahim Zeki Burdurlu'nun 28, Nüzhet Erman'ın 26, Âşık Veysel Şatıroğlu'nun 25, Coşkun Ertepinar'ın 25, Behçet Kemal Çağlar'ın 13, Ankaralı Âşık Ömer imzasıyla ise 3, Osman Attilâ'nın 20, Turhan Oğuzkan'ın 17, Osman Darıcı'nın 15, Ali İzzet Özkan'ın 14, Baki Süha Ediboğlu'nun 14, Fethi Tevet'in 13, Nihat Etiz'in 12, Mehmet Necati Öngay'ın 10 vb. tane şiiri bulunmaktadır.

Epik şiirde: Behçet Kemal Çağlar'ın 13, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın 7, Oğuz Kâzım Atok'un 4, Ahmet Cemil Miroğlu'nun 4, İbrahim Öztürk'ün 3, Ahmet Kutsi Tecer'in 3, İbrahim Zeki Burdurlu'nun 3, Hikmet Turhan Dağlıoğlu'nun 3, Sıtkı Akozan'ın 3, Feyzullah Sacit Ülkü'nün ise 3 vb. tane şiiri bulunmaktadır.

Pastoral şiirde: İbrahim Zeki Burdurlu'nun 5, Ali İzzet Özkan'ın 4, Ceyhun Atuf Kansu'nun 4, Âşık Veysel Şatıroğlu'nun 3, Cahit Özkanlı'nın 3, Ayhan Hünelp'in 2, Halil Soyuer'in 2, Osman Darıcı'nın 2 tane şiiri olduğu belirlenmiştir. Diğer 28 şairin ise 1 şiiri bulunmaktadır.

Didaktik şiirde: Ahmet Kutsi Tecer 5, Behçet Kemal Çağlar'ın 4, Kamuran Bozkır'ın 4, Âşık Veysel Şatıroğlu'nun 2, Basri Karakuş'un 2, Mehmet Çakırtaş'ın 2 ve Yaşar Nabi Nayır'ın 2, Sadri Ertem'in 2 tane şiiri vardır. Diğer 39 şairin ise 1 şiiri bulunmaktadır.

Satirik şiirde: Ahmet Çıtak'ın 3 ve Âşık Veysel Şatıroğlu'nun 3 ve Ahmet Çıtak'ın 3 tane şiiri olduğu belirlenmiştir. Diğer 15 şairin ise 1 şiiri bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
(TÜRLERE GÖRE ŞİİR METİNLERİ)

III. TÜRLERE GÖRE ŞİİR METİNLERİ

Bu bölümde *Ülkü*'de yayımlanmış tüm şiirlerin türlerine göre gruplanmış hali bulunmaktadır. Şiirler lirik, epik, pastoral, didaktik ve satirik başlıkları altında ve aynı şaire ait şiirler art arda olacak şekilde verilmiştir.

III.1. Lirik Şiirler

Mitat Ömer:

Zeynep, Gel, Doğru Söyle

*Zeynebi ilk beğenen
Recep Beyefendiye*

Anam sağ kalsaydı, şimdi seksen yaşında olacaktı. Beşiğimin başı ucunda bana “Zeynebim” türküsünü söylerken “ben on yaşında iken Zeynebi gördüm. Kırk yaşında ve bir Türkmen ağasının karısı idi...” derdi. Her Urfalı Zeynebi Urfalı bilir. Urfa Türk kültürünün canlı kaynaklarından ise de bence Zeynep bütün Türklerindir.

Köyde bir göz atmadan, en yosma gence bile;
Zıvanadan çıkardı, en ağır başlıları.
Kırdırdı birbirine gençleri, yaşlıları;
Bir çiğnem sakız gibi dolaştı dilden dile...

Ne genç, saydı, ne geçkin, çıldırttı erkekleri;
Sanki bir kara sevda salgını köyü sardı.
Daha bir yıl geçmeden tutğunu yüze vardı.
Şimdi birleşmiş gibi çarpıyor yürekleri.

Gönüllere boşandı, gözlere doldu, Zeynep;
Her erkek, düşünmeden, ona gönül bağladı.
Kadın, kız bir ağızdan hıçkırarak ağladı:
-Yuvamızı dağıtan bir yangın oldu Zeynep...

-Kız, dediler, süzme baldan da sarı,
O, cana yakın gözle, sen bir ahu gibisin;
Benzin, güllerden pembe, ağzın inci pınarı;
Fildişi göğsünle sen, bir içim su gibisin.

Kız yüzün ne büyülü? Kız, yalazdan mı sesin?
Yüzünü görenlerin benzi sarardı, soldu.
Sesini duyan gencin bağı yandı, kül oldu.
Zeynep, gel, doğru söyle, in misin, cin mi, nesin?

Mitat Ömer

(C. 1, S. 3, Nisan 1933, s. 230)

Gönül Zeynebe Değil...

-2-(*)

Ankara: 1931
Recep Beyfendiye:

Anlaşılmaz bu kızın ne büyü var kanında?
Gözler gölgesi gibi dolaşır dört yanında;
Gönüller gözlerinde sinecek bir yer arar.
Hiç kimse sevilmedi, sevmeden Zeynep kadar...

Sevgiye, gözyaşına, hiç kimseye kanmadı.
Ne güldü, gülümsedi; ne de duyuldu sesi!
Ne yer buldu gözünde bir bulutun gölgesi.
Zeynep, yıldırım gibi, hep yaktı, hiç yanmadı...

Bir yudum su verdi, kurumuş dudaklara;
Coşkun dereler gibi durmadan aktı geçti.
Bir içim su!... diyenin bağrını yaktı geçti.
Ona açılan kollar, sarıldı topraklara...

Anlaşıldı bu kızın gönlü yok, duygusu yok.
Uğrunda can vererek ölene saygısı yok.
Sevmekten de korkmuyor, sevmek kaygusu yok.
Gönül, Zeyneb'e değil, artık kendine acı!...

Mitat Ömer

(C. 2, S. 8, Eylül 1933, s. 138)

(*) Zeynep'in başlangıcı, *Ülkü*'nün üçüncü sayısındadır. Seri olarak yazılan Zeynep'in daha beş parçası vardır.

Zeynebin Gönlü...

-3-(*)

Recep Beyfendiye

Kim demiş ki "Zeynebin gönlü yok, duygusu yok
Sevmekten de korkmuyor, sevmek kaygusu yok"
Zeynep de, her kız gibi, doğduyu bir anadan;
Onu da, her kız gibi, yaratmışken yaradan,
Daha doğduğu günde, ağlar gibi güldü o.
Daha doğduğu günde, bir külçe gönüldü o.

Zeynebin gönlü, sanki, işlenmiş bin duygudan;
Onunla görür, duyar, onunla dinlerdi o.
Ölürmüş her duygusu, sanki, bin bir kaygudan;
Yüzü gülerken bile, içinden inlerdi o.

Bu gönül, tâ, beşikten öldüğü güne değin
Yandı, tutuştu, durdu: sevmek, sevmek için.
Sevdi, sevildi; kimse sezmeden düne değin,
O, bir yanar dağ gibi, kaynadı için için...

Gizledi sevgisini, sevdiğinden de Zeynep;
Bir çift söz konuşmadı sevdiği genç adamlar...
Kuruttu gözyaşını gönlünde damla, damla;
Kıskandı sevdiğini, kendisinden de Zeynep...

Ankara -1933-
Mitat Ömer

(C. 3, S. 14, Nisan 1934, s. 124)

(*) Zeynebin iki parçasını Ülkü'nün geçmiş sayılarında basmıştık. Beş parçasını da bundan sonraki sayılarda basacağız.

Zeynebin Bütün Günü

-4-

Recep Beyefendiye:

Yüreğim sızlıyor aylardan beri,
İçimi, kimseye, dökemiyorum.
Dışimle koparıp sökemiyorum,
Gönlümü kısıkvrak eden çenberi...
Aşınmaz dişlerin çelik mi çenber?..

Bu çenber, bütün gün ısırır, sıkar,
Sayısız dişlerle kemirir beni.
Yüreğim eriyip göğsümü tıkar;
Bir sonsuz üzüntü bitirir beni.
Bütün gün gülsem de içim kan ağlar..

Akşam yaklaştıkça yanar içerim:
Gündüzü gözetler, gece, pusuda.
Güneş can verirken kararan suda;
Bağırma boşalan kanı içerim...
Her akşam, gündüzü, geceler boğar...

Her akşam pusuya yatan geceler!
Güneşi enginde yutan geceler...
Başımı yastığa koysam da beni,
İğneli beşikte tutan geceler.
En gizli yarayı gece didikler...

Ne gündüzüm gündüz, ne gecem gece!
Sesimi duymuyor, yer pek, gök ırak.
Kimsesiz öksüzüm, ben, ondan uzak..
Gönlünde hıçkırıp, der, Zeynep Ece:

Bir gönül ağrısı içimde sızım;
Bu gizli çıbanı, kime söylesem...
Gidecek yerim yok, görececek kimsem!...
Yol uzun, gök sağır, yapayalnızım...

Mithat Ömer

(C. 3, S. 15, Mayıs 1934, s. 200)

Ömer Bedrettin UŞAKLI:

Çoruh

Yüzüm gibi solmuş koynunda sular,
Yandın mı bu gurbet elinde Çoruh?..
"Bayburtlu Zihni"nin koşması mı var?
Türküler söyleyen dilinde Çoruh?..

Yeşil sularına kaynak olaydım,
Denize döktüğün toprak olaydım,
Ne olur, bir kuru yaprak olaydım,
Denize yollanan selinde Çoruh!..

Bu yerde tutmam artık gönlümü,
Boş bir çardak gibi, gel, yık gönlümü,
Beni bıraksan da yanık gönlümü
Denize götürmek elinde Çoruh...

Ömer Bedrettin (UŞAKLI)

(C. 1, S. 4, Mayıs 1933, s. 314)

Yaralı Kaplan

Kafesi olsa da güneş huzmesi,
Bal rengi gözlerde ölümdür tüten.
Artık ne ceylân, ne su ürpermesi,
Göğsünden yaralı kaplanım, göğsünden!

Sırtında her benek bir sönük yıldız,
Bir gün bu yıldızlar parıldar suda;
Ne yapsın dağları güneş, kaplansız?
Kaplan yıldızına hasret var suda!

Kanlı bir pençeyle kırılsın kafes,
Kuşlar kanat taksın ceylân tüyünden.
Limon çiçeğinden es rüzgârım es,
Dirilsin yaralı kaplan büyüden!

Onsuz güremeyi unuttur gökler,
Şelâle kahrından susar, dökülmez;
Her bulut bir kaplan şeklinde gezer,
Ölmez bu yaralı kaplanım, ölmez!

Ömer Bedrettin UŞAKLI

(C. 3, S. 27, 1 İkinci Teşrin 1942, s. 5)

Kiraz Bayramı

— Çiniler memleketi için —

Çini kapılarından bahara giriyorum;
Şeftali çiçekleri yazma oyalarında.
Gözlerimi içimden renge çeviriyorum;
Sırmalar ve yazmalar bir türkü rüzgârında,
Şeftali çiçekleri yazma oyalarında...

Türküler, şen ve hazin, dalga dalga türküler...
Türküler, bahçelerde, sıcak maviliklerde.
Kimi gözlerimde yaş, kimi kalbimde titrer;
Billûr su başlarında, dağlarda perde perde...
Türküler, bahçelerde, sıcak maviliklerde...

İnce kızlar işlesin dalları, yaprakları;
Kızıl çiniden olsun akşamı çizen resim.
Gözüm, gönlüm yoğursun masmavi toprakları;
Rüzgâr gibi geçmesin bu türkü dolu mevsim,
Kızıl çiniden olsun akşamı çizen resim.

Çiniden kâselerde, yeşil dallarda bayram;
Kıvalı parmaklarda zümrütler ve yakutlar...
Elâ gözlerinde bayram, Hisar başında bayram;
Kiraz bahçelerini bülbül mü, gül mü kutlar?
Kıvalı parmaklarda zümrütler ve yakutlar...

Kütahya Gecesi, 13 Nisan 1943.
Ömer Bedrettin UŞAKLI

(C. 4, S. 41, 1 Haziran 1943, s. 5)

Kim Bilir

Güneşle beraber söndüğüm akşam,
Ağlıyacak hangi rüzgâr, kim bilir?
Mermer bir heykele döndüğüm akşam,
Baş ucumda kimler yanar, kim bilir?..

Her yanında yanık bülbüller öten
Bahçelerden bir gün sessiz geçerken,
Tabutumu yeşil dallar içinden
Seyredecek hangi bahar kim bilir?..

“Nerde bizi candan seven o yolcu?”
“Niçin türküleri aksetmez oldu?”
Diyerek ruhuma çam kokusunu
Yollıyacak hangi dağlar kim bilir?..

O yıl güllerimi kimler derecek?..
Bağımda üzümler nasıl erecek?..
Bana en son yudum suyu verecek
Hangi pınar, hangi pınar, kim bilir?..

Ömer Bedrettin UŞAKLI

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 6)

Stéphane MALLARMÉ:

Deniz Meltemi

STÉPHANE MALLARMÉ'DEN

Ten bitirdi hazlarını, tükendi kitap;
Kaçsam, kaçsam uzaklara... Üstümde mehtap;
Sanıyorum en güzeli mestoluşların
Gökle engin arasında uçan kuşların.
Kim tutacak denizlere bağlı bu gönlü?
Ne gözlere gülümseyen bahçemin gülü,
Ne sütbeyaz kâğıtlara aksi lâmbamın,
Ne dizinde yavrusunu emziren kadın.
Gideceğim, güzel gemi, haydi demir al,
O ellere yelken aç ki sanılır masal...
Bir üzüntü, küskün ama umutlarına
İnanıyor mendillerin elvedâna.
Belki deli rüzgârlara uyan direkler,
Karayelde bir kazaya baş egecekler
Ve görünmez olacaklar... Denizler derin
Gönül, dinle türküsünü gemicilerin...

Temmuz 1944
Kemalettin KAMU

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 3)

Kemalettin Kâmi KAMU:

Bir Bahar Akşamı

Bağrına siniyor gün dalgaların;
Suların sırması, beni de sarın!

Yakamı, şapkamı bir yana atıp
Gün gibi sönmek istiyorum.

Birden eteğimi tutuyor yarın;
Sırma sular eşi eriyen karın,
Ürkek bir gölgeyi önüme katıp
Evime dönmek istiyorum.

Kemalettin KAMU

(C. 9, S. 106, 16 Şubat 1946, s. 4)

Celâl Sıtkı GÜRLER:

Gölgeler Suyu Düştü

Bir sürü bulut gibi güneşi kapatarak,
Akşam üstü martılar göl üstüne üşüştü...
Güneşin kızıl aksi suları kanatarak,
Uzıyan gölgelerle beraber suya düştü...

Gölgeler suya düştü, dağıtıp saçlarını;
Son kalan kuşlar bile göl üstüne üşüştü..
Titreşirken içinde yeşil çam ağaçları;
Renkli bir tablo gibi gölgeler suya düştü...

Celâl Sıtkı (GÜRLER)

(C. 1, S. 6, Temmuz 1933, s. 456)

Yaşar Nabi NAYIR:

Yaşamak

Yaşamak, güzel şey bu, çocuklar, güzel şey bu...
-Yaşamak, her lâhzayı ayrı ayrı yaşamak-
Yaşamak, güzel şey bu, çocuklar, güzel şey bu...
Yaşamak, güzel şeydir bir türkü haykırarak

Uyumak ölüm demek, çocuklar, ölüm demek,
Yol uzun, günler kısa, varılacak yer ırak.
Uyumak ölüm demek, çocuklar, ölüm demek,
Geliniz yaşayalım uykumuzu kırarak.

Vaktimiz yok ölümü düşünmeye, çocuklar,
Düşünsünler ölümü canlı ölümler bırak.
Vaktimiz yok ölümü düşünmeye, çocuklar,
Ahret onların olsun, bize yeter bu toprak.

Yaşar Nabi (NAYIR)

(C. 2, S. 8, Eylül 1933, s. 139)

Necmettin Veysi AKHASANOĞLU:

Tarla Başında

Ekin biçiyorken bakındı (Vermiş),
İlişti gözüne Çakır (Emine)!
İnsanın içinde bir yel esermiş,
Yalnız rastlayınca sevgilisine..

Gözü gök rengine benzer de ondan
O tombul, şen kıza herkes (Çakır) der;
(Vermiş)i çıldırtmak ister de ondan
O, böyle süslenip tarlaya gider...

Nazar boncuğudur (Vermiş)in gülü,
Köyü her belâdan tanrı esirger;
O kumral saçları tek tek örgülü,
Omuzundan sarkıp beline değer...

Gelincik çiçeği dudakları var;
Sesi ne kadar hoş, hele gülmesi;
(Vermiş)in kalbine sanki ok saplar,
O ince belinin bir bükülmesi!...

Olmasaydı yolda geçen kimseler,
Kızla gizli gizli konuşacaktı;
Ah, bir gez elinden su içse eğer,
İçinin yangını savuşacaktı...

(Emine) ayrıldı çatıp kaşını,
Bu gidiş (Vermiş)in gönlünü yaktı
Yeniyle silerken de gözyaşını,
Bitkin göğdesini yere bıraktı...

Erini sevenler kaş neden çatar?
Bu da bir cilve mi? Yoksa bir naz mı?
Gönül istiyor bir arkadaş, neden?
Acep yalnızlığa dayanamaz mı?

Bir ay sonra oldu bir köy düğünü,
Kavuşmuştu (Vermiş) (Emine)sine;
Gelin olduğunun ertesi günü,
Elöpmeğe gitti kız ninesine...

Necmettin Veysi (AKHASANOĞLU)

(C. 2, S. 10, İkinci Teşrin 1933, s. 308)

Salih Zeki AKTAY:

Hayal

Uzun uzun yaslarla anlatıyor her kıyı,
O kadının ölmeden söylediği şarkıyı.

Boynu bükük bir kuru salkımın gölgesinde;
Yanmış bir ruh alevi uçarken son sesinde..

“Bana bir söğüt verin, bir yeşil söğüt verin,
Şu sararmış alnıma bir tel söğüt çekiverin..”

“Karanlıkta gizlice;
İçmeden meşum gece,
Onu içen kanımı..”

Hep böyle arıyarak koşacağım sevgimi,
Bu kaybolan derdime kimden sorayım kimi?..
Akıp giden nehirler almış bütün içimi...

“Bana bir söğüt verin!
Bir söğütle çevirin,
Şu sararan alnımı..”

Başı dizinde susmuş.. Susmuş geceden korkan;
O hayali soruyor enginlerde, derinde.
Bir bulutlu sineden damlamadan yere kan,
Arıyor izlerini eli kırık yerinde..

“Ben sonbahar istemem ince bir dal getirin...”

Salih Zeki (AKTAY)

(C. 3, S. 15, Mayıs 1934, s. 201)

Behçet Kemal ÇAĞLAR:

Ne Zaman, Ah Ne Zaman?

(*)

Gambridge: 14.11.1934

Sen ara “Truva”yı istediğin kadar öğ;
Bana neler söylüyor, şimdi, bilsen, “Boğazköy”!
Sen dal “Venüs”ün kırık kollarının yasına;
Yaslanmak istiyorum ben “Sipil kayası”na!

Bir teneffüs etseler “Eti” zamanlarını:
“Bayron”lar verecekler hayretten canlarını!
Kiklopların sırtına bile ağırdır bu yük:
Şu kırık taşlarında neler taşıyor “Höyük”!

O ruh denizden engin; o baş gökten yukarı..
Ne “Olemp” ilâhları, ne “Biblos kadınları”!
Hepsi orda: Güzellik, erlik, kültür ve inan..
Uzaklara sıçrayan birkaç kıvılcımından

Nur gördü Akdeniz’in uzak yakın adası...
Ne zaman yazılacak Boğazköy ilyadası?

Behçet Kemal (ÇAĞLAR)

(C. 4, S. 23, İkinci Kânun 1935, s. 335)

(*) İngiltere kütüphanelerinde “Eti” tarihlerine ait yeni ve değerli eserleri karıştırırken; atalarımız Eti’lerin medeniyet mürebbiliğine ve Anadolu’nun ilk ana medeniyetlere beşik olduğuna dair ilmî delillere, bitaraf itiraflara rast geldiğim anlardan birinde ağzımdan çıkan bu ateşli sualle gönlümden kopan bu mısraları bir samimî arzusunun bir irticali haykırışı diye neşredilmeğe gönderiyorum..

“Höyük” ve “Boğazköy”: Eti medeniyetinin merkezleri.

“Sipil kayası”, bir meşhur Eti eseri.

“Truva” “Olemp” ve “Biblos”: Bizce maalesef bunlardan evvel bilinen şeyler! Birçok Avrupa şairlerinin ana medeniyet ve mitoloji diye bayıldıkları şeyler...

Toprak Hasreti

Onsuz nasıl fark ederim büyük gerçeği?..
Sırtında hem doğduğu hem can vereceği..
Attan düşmüş, baygın kalmış Mogul gibiyim;
Anasına hasret giden oğul gibiyim:
Penceremden görünmüyor toprak aylardır..
Ondan başka anlayacak beni, kim vardır?
Başka şeyler gözlerimde uzak ve ürkek..
Benim hayat masalımın kahramanı tek:
Bir dudağı gökte öbür dudağı yerde
Hasret ağız gibi kuru boz kırım nerde?
Ne ruhumda cezbe benim, ne benzimde kan;
Miknatisî sahasını çoktan bırakan

Demir gibi başladım ah ben pas tutmağa:
Bastığım yok yalın ayak, çoktan toprağa..
Onsuz bende yersiz demek hem neşe hem gam
Ben onunum, ben onundum, onsuz olamam;
Her köylüye rast gelişte kolundan tutup
“Gel kayıp öz kardeşine haber ver asıl”
Deyip sormak istiyorum: “Anamız, nasıl?”..

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 8, S. 46, Birinci Kânun 1936, s. 280)

Hamid Gününde

Kafayla övünecek, gönülle yanacağız,
Hâmid’i anıyoruz, Hâmid’i anacağız.
Her türlü badireden sonra dik ve ak olan,
Türk sanatının en baş burcuna bayrak olan,
Boş göğsü ilk isyanı haykıran büyük adam;
Şarkın zincirlerini ilk kıran büyük adam;
Millet, vatan fikrine ilk defa biraz eren
“Ruh” denen şeye, bizde, ilk defa tam dil veren
Ve Türkçede ilk defa odur getiren dile
İnsanı kudretleri, za’fı, enginliğiyle..
Hâmid ispat etti ki: çok şeyde baş olan Türk
Hamasette, kudrette dünyaya ün salan Türk
Başarı şiiirde de isterse baş olmayı;
Kılıç ucunda kansa kirpikte yaş olmayı...
Türkler mabud tanımaz, eser takdir ederler,
Tebcili hak etmiş o verip otuz beş eser..
Bu eserler, baş şahid türkün şairliğine...
Emsalsiz Türk sanatı, eşsiz olacak yine
Atatürk’ün verdiği tarihle, dille, hızla;
Eser yaratacağız inkılâp aşkımızla!
Şuursuz devirlerin kahrına kurban giden
Şairlerin hepsinin sayarım bugünü ben!
Yaratıcı sanatın kahrolmuş kurbanları
Geldi sizi anlamak ve saymak zamanları..
Sanatkâr! İlk davayı buldun sonsuz ağrına!
Şimdi, seni bir millet basmaktadır bağrına...

Artık aydınlıktasın, yok nisyan denen gece..
Bakmasınlar saç uzun, göz çevresi mor diye;
Geçme dilenci gibi köşelerden gizlice
Herkes kalksın ayağa şair geçiyor diye...

Açık sana imkânın hududsuz ufukları
Dört yanında ilhamın sonsuz kaynakları var,
Yürü! yolunda alnın gibi, açık, yukarı
Ey dâva saflarının bayraktarı sanatkâr!

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 9, S. 51, 1 Mayıs 1937, s. 194)

Yaşamak

Fısıldıyor arada yüzüme yaklaşarak
İdeâl, vatan, kadın... hülâsa bir çift dudak:
“Sızmak neden toprağa akmak varken taşarak?”
“Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.”

Yatmak, dinlenip koşmak için yatmak ne güzel;
Bulmak, görmek, öğrenmek ve yaratmak ne güzel;
Hayata biraz daha hayat katmak ne güzel!
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Feragate, şöhrete, murada ermek için;
Ya mâbede, ya kalbe ya koyna girmek için;
Bir gün ana südünün hakkını vermek için;
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

El hazır okşamaya, yahut yumruk sıkmaya;
Kafa, herân plânlı yapmaya ve yıkmaya;
Kalb, herân dayanıklı batmaya ve çıkmaya..
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Ayaklar bataklığa değse bile alın ak,
Derdin adım başında anasını satarak;
El, kalem, kılıç, çekiç, sapan, pergel tutarak;
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Mutlaka iyi bir şey bırakmakçin arkada,
Meşekkatın o çetin zevkini tada tada,
Kürsüde, fabrikada, siperde ve tarlada;
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Tarihine yeni bir şan daha katmak için;
Tetikte, safra gibi hayatı atmak için;
Ölmek ülkü yolunda, ölmek yaşatmak için..
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Göğüste gerek gönül, tohum toprakta gerek;
Post yerde, bayrak burçta, insan ayakta gerek;
Yaşamak inanarak, güvenerek, severek..
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Sevginin bahçesinde, şüphenin dehlizinde,
Katı toprak üstünde, sevgilinin dizinde,
İnönü'nün hızıyla Atatürk'ün izinde
Ooh! yaşamak, öldükten sonra bile yaşamak.

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 10, S. 57, 1 İkinci Teşrin 1937, s. 259-260)

Toprak Anama

-Taşpınar köyünde-

Kırk köklü ayırık gibi candan bağılıyım sana;
Sen günden, ben hasretten kül olduk yana yana;
Sen suyu, ben sevgiyi bir içsek kana kana.
Bozkır! derisi bakır, yüreği altın ana!

Suratın asık yine; oğluna neden kızdın?
Buldun da bol güneşi, içdin, sırtüstü sızdın;
Kardan yorgan altında kim bilir ne yalınızın;
Ah! gizli gizli nasıl boşaldın, doldun, ana?

Kahrolacak bir parça daha yalnız bıraksan;
Dudakları, gözleri senden kuru, bir baksan,
Kalk, bağrına çek onu, nasıl doğrulacaksan,
Hasretin çarmıhına gerilen oğlun, ana!

B. K. ÇAĞLAR

(C. 11, S. 62, 1 Nisan 1938, s. 112)

Niçin Niçin Bu Kalıp

En dipteki şeyde de var bir nisbî yükseliş;
En katı cisme bile bir buhar hali gelmiş:
Havayı, yeri baştan başa bulut yapan yaz..
İkimiz de uçacak gibi hafif, bembeyaz;
Yeşil deniz üstünde bir çift beyaz güvercin..
Kaygılı gördün beni, yine burkuldu için;
Susma, bu anda susma, söyle: ne dersen “peki!”
“Dövünmek yeter artık: yanındayım” deme ki,
Üzümden sıkı sıkı çıkardı şarabı Cem;
Hayyam’ı, Şirazi’yi, Sadî’yi veren Acem
Kerbelâ’nın uğruna dövünüyor yıllardır;
İsmail, tepindi de ondan bir zenzem vardır;
Sokrat’ın tefekkürü masaldan başka neydi
Eflatun elleriyle başını dövmeseydi?
Mecnun kimdi Leylâ’dan kaçmasa küs ve nankör?
Homer kimdi boyuna çırpınmasa, hasta, kör?
Napolyon, Napolyon mu olurdu didinmese?
Bodler, Bodler olmazdı uçuruma inmese.
Bülbül, neden çırpınır gülün üstünde bile?
Beni bunlardan biri saymayınca nafile
Anlayamazsın: neden tedirkinim, küskünüm?
Dünü sarıp yarını kucaklıyor her günüm;
İstikbal, mazi ve hâl birânda içerimde
Gel sen ol da dövünüp durma benim yerimde...
Sema, kadehlerini sunan firuze tepsi;
Hepsi benim olmalı: gökte ne varsa hepsi;
Kim demiş sade ışık, manzara benim payım?
Ya yıldızları nasıl içime sığdırayım?
Denizde mehtap avı tertip eden deliyim!
Ben nereye gidersem seni götürmeliyim:
Benimle olmalısın -düşün, uyu, çalış, gez-
İçimdeki hayalin, hatıran, şu bu yetmez:
Nereme koymalıyım seni böylece alıp?
Dövünmem, bu dövünme: niçin niçin bu kalıp?..

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 11, S. 66, 1 Ağustos 1938, s. 516)

Neden Sonra Kendine Gelirken

Bir iki tel daha kazanmış sesin;
Ezik -ezik dışın, hırsın, hevesin..
İnbikten çekilmiş gibi tazesin.

Kendince başlangıç, ilce masalsın;
Ölen kötülüğünde taze bir dalsın,
Çiçek açma: kokun içinde kalsın.

Yüzünü görünmez çizgiler örmüş,

Gözlerin yarların dibini görmüş;
Artık som altunsun, artık som gümüş;

Yeter ateş bekler gibi duruşun,
Güldürmüş gümüşü, sızmışta kurşun,
Potan örselenmiş, kal'olunmuşun(*)).

Ayıldın ya, sorma: nerdesin, neden;
Örslerde dövüldün, geçtin haddeden;
Sende de cüruftan ayrıldı maden.

Yeter şadırvanlık: toplan, sin artık;
Dert, deniz; sen, onun dibisin artık..
Tüten bir buhurdan gibisin artık...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 12, S. 68, 1 Birinci Teşrin 1938, s. 100)

(*) Gümüşü ihtiva etmesi muhtemel kurşunu bir balçık potaya koyup fırına sürerler, kurşun erir sızar, geriye kalan külçecik, bir aralık açılıp kapanır, buna "gümüş güldü" derler.

Mezarının Başında

Seninçin yâs tutuyor bulutlarıyla gökler
Ve binalar yarıya inmiş bayraklarıyla.
İri göz yaşlarıyla ağlamakta insanlar
Ve dallar tane tane düşen yapraklarıyla.
Bekçindir baş ucunda şehirler kalemleri
Tarlalar başakları köyler oraklarıyla.
Şimdi dolan bir gözdür sis içinde her kıyı;
Hasretinden yanıyor Bozkır çoraklarıyla.
Bugün aşındırdılar senin örtündür diye
Sevişen çiftler bile yeri dudaklarıyla.
Yırttı bayramlığını en hevesli çocuklar
Gelinler göz yaşını sildi duvaklarıyla
Eşyanın cansızlığı vakfene iştirâkten:
Mermerler birer beniz ürpermiş aklarıyla.
Gençler değil sade başı silindirililer
Geçiyor köylüler yalın ayaklarıyla....

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 14, S. 82, 1 Birinci Kânun 1939, s. 292)

Yolculuklarım

I

Bir saman çöpü gibi sele düştüğüm yeter;
Bir yeni inşa için yoğruluyorsa eğer
Bir saman çöpü gibi gireceğim çamura...
Ben maya olacağım bir uçtan bu hamura;
Yaratmak hırsı vardır en çelimsiz emekte.
Peteğin bir gözü de benden bal beklemekte..
Bir dört yol ağzındayım yatağımda her fecir
Her yolun sonunda bir Aslı beklemektedir
Unuttum bir kız için yola düşen Kerem kim?
Tasam yok "ben bu yolun kangısına gideyim?"
Her yol yurduma çıkar, her yolun sonunda halk..
Sevgilin, bilmediğin, bilmeden bekliyor, kalk!..

II

Murada erdim artık yurdumun bağında ben,

Kâh Murad suyunda ben, kâh Murad dağında ben,
Bozkır'a yağan yağmur bence şefkat göz yaşı;
Her yeni yurt tepesi bir yeni omuz başı.
Her gün yeni bir iklim girerken yatağıma
Bir yeni yurt meyvası büsedir dudağıma
Hıstan çok düşünceyle titriyor oldukça el
Bir yeni yerli kumaş en sıcak tenden güzel..
Getirdim bahçeme ben her yamaçtan bir fidan
Bir gün Muğla, bir gün Muş, bir gün İzmir, bir gün Van.
Getirdim harmanıma her ovoidan bir başak
Bir gün Mersin, bir gün Kars, bir gün Of, bir gün Uşak.
Her köy bir çiçekli dal, ben durmayan bir arı;
Dolaştım bozkırları, dağları, ormanları;
İller dönsün elinde yâd illerin dalıyle.
Dolu şimdi peteğim memleketin balıyle.
Sanma gördüm Tortum'u, Tarsus'u ben boş yere:
Her şelâle altında ruh yıkadım bir kere.
Alnıma koydum Kop'un, Erciyeş'in karından
Ve dökündü beş nehri duyğum omuzlarından..

III

Tattım aynı kaynaktan ormanda ben, kumda ben..
Memleket vahdetini yoğurdum ruhumda ben:
Mardinli 'ye Aydın'dan üzüm yedirmekteyim;
Ya yakamı yırtmakta ya da giydirmekteyim,
Ağrı'daki çıplağı Uşak'taki kumaşla..
Ruhumda el eledir bir zeybek bir dadaşla...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 14, S. 82, 1 Birinci Kânun 1939, s. 351-352)

Toprak Hasreti

Onsuz nasıl farkedirim büyük gerçeği?
Attan düşmüş, baygın kalmış Moğul gibiyim;
Anasına hasret giden oğul gibiyim:
Penceremden görünmüyor toprak aylardır.
Ondan başka anlıyacak beni, kim vardır?
Başka şeyler gözlerimde uzak ve ürkek;
Benim hayat masalının kahramanı tek..
Ne ruhumda cezbe artık ne benzimde kan,
"Miknatıslı saha"sını çoktan bırakan
Demir gibi başladım ah ben pas tutmağa:
Yalınayak bastığım yok çoktan toprağa..
Onsuz bende yersiz demek hem neşe, hem gam;
Ben onunum, ben ondanım, onsuz olamam;
Bana gelmez soysuz denmek onu unutup..
Diyeceğim, her köylünün omuzundan tutup
"Dur, kayıp öz kardeşine haber ver asıl,"
"Tanı beni, söyle: toprak anamız nasıl?"

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 8, S. 91, 1 Temmuz 1945, s. 13)

Batan Gemi

Sarmaş dolaşdı bulut tepeyle, suyla kaya;
Deniz, birleşmelere serilmiş bir atlasdı.
Tabiat, hazırda bir büyük şey doğurmaya;
Yoksa etrafı öyle dururken albasmazdı..

Sanmıştım: ben kaldırsam ellerin göğde deyer.
Dağlar gibi hem dimdik hem de delik-deşıktik.
Nasıl yanan alnımız gibiydi mor tepeler;
O akşam tabiata nekadar birleştik.

Sonsuzluğun ilk özü geçeceğı zamanda
Kuru kütükler gibi çıtırdayıp eridik.
Madem açık alnımız göğde deydi o anda
Niçin yalınayakla yere basmış deyildik?

Gün, yıldırımış gibi, bizden geçebilirdi;
Kavrulurdu, çınarmış gibi, yer, altımızda.
Yerüstü ömrümüzde gökten birşey belirdi,
Birtak defa, geliş- gidiş aynı hızda..

Değdiğimiz perdeyi aşamadık ta, Eyvah,
“Bir güzel akşam” deyip geçiverdik öteye,
Akşam atlas yelkenli gemi, kaptan da Allah,
Tek çıkabilen çiftlik ambardan göverteye.

Demekki nasibimiz hep topraktı, hep taştı;
Ne ruhda tadabildik ne bedende o demi.
Ne engine açıldı ne kıyıya yanaştı
“Faniler adam olmaz” diyerek battı gemi.

Behçet Kemal ÇAĞLAR.

(C. 10, S. 110, 16 Nisan 1946, s. 7)

Mehtapta Omuzbaşları

Ân oldu döşek kuştüyü, ân oldu çimendi;
Kanmazdı gönül; ben kimi sevdimse tükendi..
Gün gün değişip eskide ısrar arıyordum;
Her mevsimi bir başka çeşit yâr arıyordum:
Allah gibi affetmeyi, râmetmeyi bilsin;
Bahşetmeyi bol bol ve haram etmeyi bilsin;
Yaprak gibi renk renk, yine toprak gibi sessiz;
Arzusu çiçeklense de tatminde hevesiz;
Arzuma uyup, kalkmalı ruhundaki örtü...
Yıllarca devam etti huzursuz bu gürültü.
Gönlün, yine “sevsem” diye bir yandığı gündü
Mehtapta omuzbaşları dağlarda göründü,
Yelden ve sudan ruha geçen bir sesi vardı;
Her meyvada bir lezzeti, bir busesi vardı:
İdrâk edecek insana bir başkaca tat yok;
Her ân elin altında fakat yok!
Ölsem geçemem koynuna girmek hevesinden:
Kaç türlü süt emdim ben o toprak memesinden.
Körfezde gözün parlıyor, ormanda saçın var;
Bir gün beni devleştirecek dev güzelim yâr!
Bas bağrına, dindir ve barındır beni, yurdum!
Kâh sahile, kâh bozkıra, kâh yaylaya vardım;
Koynun sayılan yer bulunur en son içinde...
Akşam palan üstünde, sabah furgon içinde;
Aslı'm! bu mudur âşıkının farkı Kerem'den?
Sen gizlemedin vuslatının zevkini benden

Bir kerre karanlıkta, yarım kerre sabahta;
Tercan'da belirdindi, sarılsan ya Kemah'ta!
Bil, hepsi: ziyaret te seyahat te bahane;
“Yani ki türâ mîtalebem hâne be hâne” (*).

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 1, S. 2, Şubat 1947, s. 3)

(*) Bir Acem şairinin meşhur bir mısraı Tanrıya: “Ev ev seni aramaktayım” diye seslenen bir şiir.

Mercan Suyu Türküsü

Sana indim çıka çıka Mercanım,
İçime ak, beni yıka Mercanım!
Doğmuşum kıyında, ninnim olmuşun,
Kulak vermem vara-yoka Mercanım!

Mercanla sulamışlar,
Dile gelmiş kamışlar;
Gelsin Mercandan içsin
Gönülden susamışlar.

Dağ diye geçmişi aşar gelirsin,
Rüyada seslensem koşar gelirsin;
Huyun-suyun tıpkı bana benziyor,
Sen bir gönülden mi taşar gelirsin?

Kahveye fincan gerek,
Gerdana mercan gerek,
Gönülden susadı mı?
İnsana Mercan gerek!

Coşkun gönlün deli huyu Mercanım;
Gönlüm suyu, gözüm suyu Mercanım
Ne kıyı hoş ne de kuyu Mercanım!
Mercan suyu, Mercan suyu, Mercanım!

Kevser koyup adını
Cennete çıkarmışlar,
Adem'in toprağını
Mercan ile karmışlar.

Köpük köpük ala dağlar kuzusu,
Yeni gitti hasretinin sızısı;
Yılda bir Mercandan içen yiğidin
Gurbette bükülmez derler bazusu.

İrafa fincan koydum,
Yoluna bir can koydum;
Ben doğmamış kızımın
Adını Mercan koydum.

Fincan fincan içinde,
Uçarken can içinde;
Damlatsınlar ağzıma
Mercan fincan içinde.

Al al sarsın canımı
Dizi dizi mercanlar,
Siz sunun Mercanımı
Aman toprak fincanlar.

Bir tek toprak fincan hey!
Aman Mercan Mercan hey!

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 1, S. 3, Mart 1947, s. 7)

R. P. ÖZTÜRK:

Bu Akşam

Başım, batan bir güneş gurbetin denizinde,
İçim, öksüz bir çocuk dalgaların dizinde.
Kulaklarım, gönlümün alıcı telsizinde,
Mor gölgeler altında eriyorum bu akşam.

Şarkılı kıyıların haykırıyor sahibi,
Kara kaygan suların görünmez oldu dibi.
Eşsiz doğan ruhumu babasız İsa gibi,
Derdimin çarmihına geriyorum bu akşam..

Batı rengimden esmer, batı saçımdan kara,
Bir kanlı gül gibidir, batıda açan yara.
Üşümesin diyerek mavi atlas sulara,
Al atlastan içimi seriyorum bu akşam..

R. P. ÖZTÜRK

(C. 6, S. 32, Birinci Teşrin 1935, s. 130)

Necdet Rüştü EFE:

Saz Şairinin Ölümü

1921 senesi ağustos
Ben bir sabah görmüştüm göke varan torosu!
Sıcaklar kurutmuşken kırlarda çiçekleri,
Eylül gibi serindi bu dağın etekleri:
Üstünde konaklamış gibi beyaz bir ordu
Yalçın yamaçlarında karlar görünüyordu!...
Misafir olmak için rastgele bir obaya,
Yorgun atımı sürdüm yakın bir kasabaya!...
Girince on dükkânlık sevimli bir çarşıya
Süslü bir cenazeye geldim karşı karşıya:
Kırmızı şal üstünde iki üç yaban gülü,
Giden kadın belliydi henüz pek genç bir ölü!
Saygiyle yol verirken bu zavallı tazeye
Düşkün bir adam gördüm katılmış cenazeye:
Boynunda meşin torba, içinde bir saz vardı,
Kasketinden dökülen beyaz, uzun saçlardı!..
Buruşuk bir kâğıttan farkı yoktu bu yüzün;
Dertli satırlar gibi çizgilenmişti hüznü!
Onun garip halini düşünürken derinden,
Kafile kaybolmuştu yolun dönüm yerinden!...
Misafiri olduğum güler yüzlü bir köylü
Anlattı bana kimdir rastladığım genç ölü:
Sıtmadan inilleyen kocasının yerine
Çalışıyorken kapmış ayazı ciğerine;

İnce bir derde düşmüş kasabanın gelini,
Tabutuna sarmışlar, beş ay sonra, telini!..

Saz taşıyan adamı biraz tarif edince,
Ev sahibim kapıldı ansızın bir sevince:
Dedi:

□ «Aşık cansız» dır.. Beğenirim sesini,
“Mutlak şenlendiriyor şimdi köy kahvesini!”
“Bülbüle taş çıkartır sazının üç telinden”
“Gel; türkü dinleyelim onun yanık dilinden!”
Fırladık kulübeden, kısa bir yolu aştık,
Kasabanın biricik kahvesine ulaştık!...
«Gün aydın» dedik halka, başka selâm verdiler,
Sonra, bir işaretle, bize yer gösterdiler!...

Dostluğun kaynağıydı girdiğimiz köy damı,
Gördüm beni hayrete veren dertli adamı:
Kaçırma korkuşuyla aşkın hevesini,
Kimse çıkarmıyordu bekleyorken sesini!....
Ansızın iskemleler çekildi, sıralandı,
Saz şairin gözü bir lahza sönüp yandı:
Elini dolaştırıp sazının üç telinde;
Şu koşmayla inletti bizi gurbet ilinde:

Göynümü yıksa da büsbütün keder
Gene bu sevdada sebatı vardır!..
Çilekeş canlara serdarlık eder.
Elinde feleğin beratı vardır!...

Görenler: ne bitmez sevdadır.. diyor,
Ömrümde, yar gibi, elden gidiyor!!...
Kanlı yaşlarını sebil ediyor
Gözümün tükenmez hayratı vardır!

Hiç böyle aşık rastladın mı sen:
Hasrettir yel gibi başımdan esen!...
Keremden cefalı masal dinlersen
Cansızın bir koca hayatı vardır!...

Divarlarda ölünce tellerdeki son perde,
Yanına doğru gittim, duramadım siperde!..
Dedim:

□ «Bu yaşa kadar neler geçmiş başından»
“Bunu duymak isterim bir köy arkadaşından?...”

Herkes ısrar edence, sazı elinden attı,
Aşık cansız, ömrünü bana şöyle anlattı:
Benim rahmetli babam Yozgatlı bir yiğitmiş,
Üç defa yaralanmış, üç defa harbe gitmiş:
Dördüncü gidişinde fakat dönmemiş geri,
Şehit oğlu!... demişler bana o gündenberi!..
Ben yoksul anamı da bir gün ölü bulmuşum,
Dert içinde kaynamış, ezilmiş, yoğrulmuşum!
Sonra bir ömür geçmiş: görülmez, çok dumanlı..
Ben meydana çıkmışım nihayet delikanlı!...

Fakat, koç yiğit değil; halsiz, dermansızmışım,
Katıksız büyümüşüm; çalımsız, kansızmışım!..
Bakıp besleyecekken bu şehit evladını,
Ona takıvermişler hemen: “cansız adını!”
İşte o günden beri bu lâkabı almışım,
Köylerde boynu bükük bir hayata dalmışım!..

“Hey anam, hey” geçmeden fazla zaman aradan,
Ölmeden cehenneme attı beni yaradan:
Aşk ödile dağılandım, kara baht kıydı bana,
(Kocasinem) köyünde vuruldum Kezibana!
Bu, bizim eski ahbab, bir ağanın kızıydı!
Bu kız gözlerde yaştı, gönüllerde sızıydı!..
Dünyayı görmez oldum bakınca gül yüzüne:
Onun da perde çekti benim aşkım gözüne:
Ben gayriye bakamam, o beni görmek ister,
Elim başka şey tutmaz, saçını örmek ister!..
Çattım, tam kızı alıp gidecekken gerdeğe
Bir, kahpeler kahpesi, altın babası beye!
Hey ağam; neler yapmaz dünyada para hızı,
Senin anlayacağın: aldı elimden kızı!..

Biz merakla beklerken masalın arkasını,
Aşık cansız çıkardı bakır tabakasını
Tütünün dumanları havada halkalandı;
Sonra şu türküsüyle yüreklerimiz yandı:

Ne babamı gördüm, ne de ninemi!..
Yar için ateşe yaktım sinemi!..
Akmaktan kalmadı gözümün nemi:
Yirmi üç senedir Kezibansızım!

Sanki bir kor parçası düşmüş gibi özüne,
Sazı elden bırakıp, devam etti sözüne:
Daha nişan takılmış, nikâh kıyılmamıştı,
Ümidim sönmemişti, gözlerim yılmamıştı:
Azmettim, hasret denen, zinciri kırmak için:
Kezibanı bir gece dağa kaçırmak için!
Beni seven gençlerle birleştik çete gibi,
Fakat ilân edildi o sabah balkan harbi:
Oyun oynayacakken kızı alacak beye
Bizi jandarmalarla çağırdılar şubeye!
Hududa götürdüler bütün arkadaşları...
Yüreğime sızmıştı gözlerimin yaşları:
Çünkü muayenede vücuduma baktılar,
□ «Sen çürüksün!..» dediler, köyümde bıraktılar!..

O zengin bey görünce beni harbe gitmemiş;
Şubede el altından, yaptı ki bir öyle iş
□ «Yanlış oldu!..» diyerek, çağırdılar yeniden,
Bu sefer, sapasağlam bir asker olmuştum ben!
Daha o gün alırken omzuma heybeyi,
Çürüğe çıkartılmış işittim zengin beyi!..
Ah!.. saltanat devrinde çok haksızlık olurdu,
Böyle zengin bir adam her şeyden kurtulurdu!..

Zengin olmadığımndan, ben boyladım hududu,
Evinde bıraktılar o paralı haydudu!..

Ne dersiniz cansıza harb yerinde can geldi,
Silâhı kavrayınca, dizime derman geldi:
Gerçe harbde kazandım üç ayda yedi yara
Yaman bir satır çaldım fakat ben düşmanlara!..

Her yaramın üstünü örtüp bir nişanımla,
Savaş bitince döndüm köye yüce şanımla!..
Aşkımın hasretile, dönünce öz vatana,
Onun şehidliğini haber verdiler bana:
Kezibanı herifin cefası eritmişti,
Üç ortağın kahriyle duydum ölüp gitmişti!
Dedim:

□«Bari, yattığı topraklara varayım
Yüzünü göremedim, mezarını arayım!..»
Ağlayarak giderken Yozgat'tan Yahşihana
Herkes: «Meczip!..» diyerek, lakap takmıştı bana..
Kimi derviş sanırdı, kimi serseri derdi,
Alay eden çocuklar peşim sıra giderdi!
Ne derdimden kurtuldum, ne mezarını buldum,
Ben aşkımın uğrunda âleme rezil oldum!..

Aşk sustu, sazına yeni bir tel bağladı,
Bu sefer şu türküyle içimizi dağladı:

Gönlüme saplanan bir çift göz oldu,
Hasreti bağrımnda kaldı, öz oldu!..
Benim meczupluğum halka söz oldu,
Harbde şerefliydim, şimdi şansızım!

Şairin bu türküsü köylüleri inletti,
Sonra sazı bıraktı, sözüne devam etti:

Gerçe: «Ölmedi!..» diye, ilkönce aldattılar.
Sonra olan biteni çaresiz anlattılar:
Ben harbe yollanınca, bey açmış kesesini,
Buna çıkaramamış kızcağız da sesini:
Babasının vergiye borçlarını ödemiş.

Kız bunun üzerine, çaresiz «Olur!» demiş!..
Bakmadan götürmüşler onun körpe çağına
Beyin Yahşihan'daki üç katlı konağına!..
Meğer katil herifte üç karı daha varmış:
Ezmeye başlamışlar güzel görünce onu,
Bizim nazlı Keziban verem olmuş en sonu!
Kız demiş:

□«Bari benim şu arzumu kollayın:
Ben ölünce gövdemi siz köyüme yollayın!..»

Eve gelin alarak köyün en tazesini,
Kapıdan çıkarmışlar bir gün cenazesini:
O elmas parçasına yaptırmışlar bir kutu,
Bir atın üzerine yüklemişler taburu:

Beyin çiftliğindeki yavaşmalardan biri
Gûya onu köyüne götürüp dönmüş geri!..

Nice kasaba gezdim.. bir değil, elli değil,
Nereye bırakmışlar tabutu belli değil!..
Ne gören var.. ne bilen.. gayri ümidim bitti,
Mezarı aramaktan ihtiyar oldum gitti!..
Hey ağam! Yirmi üç yıl geçti tamam aradan.
Genç kadın cenazesi görürsem ben ne zaman
«Bu şehit Kezibana hürmet etmektir» derim,
Arkasına takılıp mezarlığa giderim!..

Kalbim onun derdile sarsılırken derinden
Şu inilti yükseldi sazımın tellerinden:

Nereye gömdüler bizim gelini,
Onun da büktü mü toprak belini?..
Gayri ben aşamam gurbetelini!
Dizimde derman yok: Hasta kansızım!..

Saz şairi boğmuşken bizi kendi yasına,
Baktık sokmak üzere sazını torbasına!..
□«Ne olursun, sazını yine ele al.. dedik,
Keziban'ın ruhuna son türkünü çal!» dedik;
Cansız bu arzumuzu yerine getirmişti,
Şu satırları çalıp, türküyü bitirmişti:

Gençlikte sevmiştim, bir nazlı güzel,
Onu da kendine mal etti ecel!..
Gönlümde kalmadı başka bir emel:
Yozgad'ın garibi aşık cansızım!..

Sustu.. sazı bıraktı.. bir anda yere düştü..
Kederi sona ermiş: Aşık cansız ölmüştü!

Necdet Rüştü (EFE)

(C. 6, S. 34, Birinci Kânun 1935, s. 280-285)

Fevziye Abdullah TANSEL:

Koşma

Üstümde uçar turnalar
Kanadını vura vura.
Ovalar, mor dağlar aştım
Yar izini sora sora.

Ne işim var bu ellerde,
Kül olsam yandığım yerde,
O yar, eski günler nerde?
Usanç geldi kura kura.

Gözümden yak gözlerini,
Beni ağlat, öldür beni,
Aşkın alev hançerini
Yüreğimde bura bura.

Fevziye Abdullah (TANSEL)

(C. 8, S. 46, Birinci Kânun 1936, s. 299)

Kaybolmıyan Bir Akşam

İçimde bir akşam var: bu, seni batan bir gün,
Kararan bir denizde kaybettiğim bir akşam.
Bu, engin denizleri göğsüme boşaltan gün,
Bu, içimde bin bir ses işittiğim bir akşam.

Gönlümün senden başka herkese kapandığı,
Bu, benden uzakta bir yere gittiğim akşam.
İçimin yaşardığı, gözlerimin yandığı,
Varlığını kanımda erittiğim bir akşam..

F. A. (TANSEL)

(C. 8, S. 46, Birinci Kânun 1936, s. 299)

Düşünceler

Uzak ve terkedilmiş, sonsuz ve tozlu yollar...
Işıktan bakışında eriyor gibi günün,
Susan beyaz bulutlar... ah, içimde neler var...
Yıllar akan bir sudur, ve günler akıp giden
Suların kıyısında
Kuruyan sazlar gibi, solan çiçekler gibi...

Gözlerim, varlığımın ermediği yerlerde,
Benden uzakta, düne yakın olan bir yerde...
Rüyalarım, onları yaşatmak istiyorum,
Yaşadığım an gibi,
Seni karşımda bulsam, bakabilsem diyorum,
Bir "güne bakan" gibi...

Saadet görünmiyen atlanmış bir zamandır,
Yaşamak, kendimizi unuttuğumuz andır...
Uyuyan topraklara çöken sarı ışıklar,
Üzüntülü sulara eriyen kırışıklar,
İçimde ılık bir hâz ve bir yaş bırakıyor...
Yaşarmıyan günlerim gözlerimden akıyor...

Fevziye Abdullah (TANSEL)

(C. 8, S. 47, İkinci Kânun 1937, s. 392)

Hayat Bir Aldanıştır

Eritirim ömrümü bir gurbet denizinde,
Bu gurbet, bilsem, kimden uzak olduğumdandır?..
Tanrım gibi bilinmez bir sevgili izinde
Dolaşan hayalime, sonsuzluklar vatandır.
Nasıl anlatmalı ve duyurmalıyım sana
İçimden geçenleri?..
Belki, yıllardan beri
Hasretim, görmediğim gözlerin bakışına,
Hasretim bir sevginin,
Göğsümü alev alev kavurup yakışına..
Ve gözlerin,
Kimsesiz göklerden, denizlerden tüten bir buğu gibi.
Duyduğum bu hasreti serinleten bir damla,
Eriten bir su gibi.
Daha sonra,
Bu aşkı kaybetmenin acısı;
Gün günden şüphelerin belirttiği bir sızı

Derinleşir: yerinde dönen bir burgu gibi.

Bir aldatıştır hayat, hayat bir aldaniştir,
Bakışların diline güvenirse.. yanlıştır.
Düşünmek istiyorum,
Bıkmadan, usanmadan senelerce düşünmek.
Sana, olduğumdan başka görünmek istiyorum.
Donan sesler gizlenir,
Gözümün pınarında.
Bu sesler, dile gelir
İçimin baharında.
Sen sevmeden söylerken nasıl sevildiğimi,
Ben, gizlemek isterim: candan lan sevgimi..
Bir aldaniştir hayat, hayat bir aldaniştir.

F. A. (TANSEL)

(C. 9, S. 49, 1 Mart 1937, s. 10)

Devir Nazariyesi

Varlığımız yaşarmış, bir gün biz yok olunca,
Ruhumuz önce bir kuş, sonra yaprak olurmuş.
Ve belki de bir çiçek... O çiçek de solunca,
Bir insan doğmak için kara toprak olurmuş.

Bir kuş olsam... O beni vurur tâ can evimden,
İçimi görünmez bir sızıyla yakmak için,
Bir çiçek olsam... kırar en ince bir yerimden
Beni sevgilisinin göğsüne takmak için.

O, bağrıma bastıkça ezen bir taş gibidir,
Ben taş olsam... Sürükler ömrümü bir sel gibi...
Hayali gözlerimde dinmiyen yaş gibidir,
Oğrunda toprak olsam çiğner geçer el gibi.

Fevziye Abdullah (TANSEL)

(C. 10, S. 56, 1 Birinci Teşrin 1937, s. 159)

Kaybolmayan Işıklar...

Güneş karanlıkları
eriterek doğarken,
yanan bakışlarından dökülen ışıklarla
bahçemde bir gül açtı beyaz yapraklarını,
kansız damarlarında bükülen ışıklarla...
Ve sonra,
karanlıklar
aydınlığı boğarken,
gün çekti, hazla yakan alevden oklarını...
Kaybettiği güneşin yokluğuyla üşüdü,
sönmeyen hayaliyle,
yandı zavallı gülüm!
altun rüyalarını andı, zavallı gülüm...
Yükselirken bir yıldız nemli bakışlarıyla,
Damarlarına çiğden yaşlar döken bir sızı
Yaktı donan kalbini, içe çöken bir sızı...

O, belki bu hasrette,
kavrulup dökülecek..

Belki de yarın tatlı
ışıklarla gülecek..

Sana o kadar yakın, o kadar yakındım ki
kalbimde duyuyordum:
Damarlarında akan kanın şırıltısını..
Seni kaybettim, fakat
kalbimde duyuyorum,
bir damla ışık gibi
gözlerinin içime dolan pırıltısını,
Gözlerinin gözümde kalan parıltısını...

Fevziye Abdullah (TANSEL)

(C. 11, S. 63, 1 Mayıs 1938, s. 260)

Duyuşlar

Gitme!.. Sensiz bana mehtâp şu yanan yıldızlar.
bir kıvılcım ışığımdan daha fersiz geliyor;
bir onulmaz yara bu... senden uzakken sızlar.

Gün olur kıskanırım kuşları andıkça seni,
günü, rüzgârları bazan sana mahrem sanırım,
ararım, ömrüme bir neş'e katan gözlerini!

Gün olur, sapsarı yapraklara daldıkça gözüm,
yeşeren otlar, içimde eriyen bir yaş olur;
Titrerim: kapkara topraklara daldıkça gözüm..

O zaman şükrederim ben, yaşıyorsun diye sen,
kovalar günlerimi senle dolu hâtıralar,
bir teselli dökülür: yalnız, uzak göklerden..

Ağarır sanki, yasım renk dolu rüyâlarla,
gelecek yıllar içimde yeni bir hazla doğar;
İşlerim ömrümü yıldızlaşan hülyâlarla..

Fevziye Abdullah (TANSEL)

(C. 12, S. 71, 1 İkinci Kânun 1939, s. 422)

Coşkun ERTEPINAR:

Özlenen Âlem

Bir gece, bir tepeden aşan gün gibi,
Acıyan bir bakışla geriye saçıversem:
Elbisem, kitaplarım, yatağım ve evimi,
Koşsam ufkun ardına bir kapı açıversem.

Bir kapı açıversem, bir kapı, bir aralık...
Beni içine alsa mavi sonsuzluk artık.
Elverir bu acılar, bu kasvetli ayrılık
Yıllardır özlediğim âleme kaçıversem.

Orada kaynaşmıştır renkler, eşya, isimler.
Orada adlanmamış fanî diye mevsimler.
Orada, bilmiyorum, yaşıyor şimdi kimler?
Oraya bir tüy olup rüzgârla uçuversem...

11.12.1936: Ankara
C. E.

(C. 8, S. 48, Şubat 1937, s. 444)

Şüphe

Kafatasım şüphe dolu,
Beynimi böcekler yedi.
Gün aşınca gecekolu
Aydınlığı tepeledi.

Sürgülemiştim kapımı,
Girmesin cin, şeytan diye.
Temelden yıktı yapımı
Mefisto kesildi şüphe.

1936: Sivas
Coşkun ERTEPINAR

(C. 8, S. 48, Şubat 1937, s. 444)

Geceler ve Gündüzler:

Sevincim, kederim erir ışıktı,
Beni karanlıklar içimden sarar.
Kaybolurum gündüz bir aralıkta,
Gözümde geceden kalma hulyalar ...

Herkes bir noktadır, herşey hudutlu,
Seçemem noktalar içinde yolu.
Gündüzün, bilseniz, ne işkence bu,
Kalbi görünmeyen eller tırmalar.

Gece devleşenler muhayyilemde,
Gündüzün belirsiz, silik bir gölge;
Ruhum kısırlaşan, sanki bir cüce
Ve bu âlem beni saran dört duvar ...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 9, S. 54, 1 Ağustos 1937, s. 425)

Korku

Sırrı elinde yokluğun,
Akıyor su gibi zaman.
Aşarda tepeyi yolun,
Derin uyku gibi zaman.

Engin ararken ömür,
Birden uçurum görünür;
Eteklerine sürünür,
Geçer korku gibi zaman...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 10, S. 55, 1 Eylül 1937, s. 24)

Yollanmak:

Sıra dağların ardında,
Adım kaynaşmış adında
Biri var sanıyorum.

Her gün dolaydan dolayı
Geçip ovayı, yaylayı
Ona yollanıyorum...

(C. 10, S. 55, 1 Eylül 1937, s. 91)

Böceğim

Bir ince vızıltı dağıtıp her an
Nasılki sırdaştı Kerem Sofuyulan
Âlemin tebessüm saçtığı yoldan.
Bu ince vızıltı beni ayıran

Aynı senfonidir işiteceğim.
Fanî varlığıma sır çekilince
Hülyamı besteler gündüz ve gece.
Bir ince vızıltı, derin ve ince,

Onunla bir ömür yol gideceğim.
Odur, binbir sırrı bana anlatan,
Başımın üstünde döner böceğim.
Ben de böceğimle öyle bir şeyim...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 10, S. 57, 1 İkinci Teşrin 1937, s. 234)

Kaos

Çözülse düşünceler alnımdan
Ve uça avuçlarımdan ümit;
Yollar madem ki, bitmiyor git, git...
Güçtür mademki, demek; elveda...

Ruhum ebedi azaptan kaçır,
Ruhum ebedi azaba açık..
Taşıyamam bu başı ben artık
Uçurumlaştı önümde yollar...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 10, S. 57, 1 İkinci Teşrin 1937, s. 234)

Bir Gün

İlk göç mevsiminde kırlangıçlarla
Yolları izleyip gelirim bir gün.
Turnalar, leylekler, bütün kuşlarla
Baharı gözleyip gelirim bir gün.

Ayrı düştük şunun bunun yüzünden,
Vurulmuş bir ceylân gibi gözünden;
İçim buruk buruk gurbet sözünden,
Sılayı özleyip gelirim bir gün.

Sayılmıyor geçen günler parmakla,
Fena düşü iyilere yormakla,
Kavuşulmaz dağ ardında durmakla,
Yürekte sızlayıp gelirim bir gün.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 3, S. 32, 16 İkinci Kânun 1943, s. 9)

Bebeğin Uykusu

Şurda biri var kucakta
Çiçeklere, kuşlara eş.

Sesi köşede, bucakta,
O, bize gün, bize güneş.

Kuşu bebek, keklik bebek
Neşemizdir dilimizde.
O, bütün bir hayata denk,
Altın toptur elimizde.

Gün dolusu ninni ona,
Şimdi dağlar, taşlar uyur.
Gece yarısı ninni ona;
Hep uyanık başlar uyur.

Uyur artık, uyur şimdi,
Kuşlar, ağaçlar uykuda.
Nefes nefes büyür şimdi
Kapar gözlerini o da...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 31)

Telli Turnam

Ağaç yaprak döktü, otlar sarardı,
Büründü dağların başı dumana.
Telli turnam döne döne yol sordu,
Silinip gözünün yaşı dumana.

Ağlama turnam, saz boyunlu turnam,
Bu sağlar böyle; naz boyunlu turnam,
Atıl, süzül, Ayvaz boyunlu turnam,
Atıl şu dumandan karşı dumana.

Katarından ayrı düşen turnam hey,
Çimendağ'ı garip aşan turnam hey,
Derim suya teli düşen turnam hey,
Karıştı gönlünün düşü dumana.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 13)

Bahara Şakıma

Şakrak kuşlar konsun dallarımıza,
Kardeş bahçesi şen olsun, şen olsun.
Gün bereket saçsın yollarımıza,
Komşu sofrası gen olsun, gen olsun.

Selâm olsun renge, bahara selâm,
Tarlaya, tohuma, eş dosta selâm.
Uyanan filize, damara selâm,
Ve selâm Tanrıya, üstüste selâm.

Şakısın, şakısın dudaklarımız,
İçimiz, dışımız ışık, aydınlık.
Oğul bal dolsun peteklerimiz,
Yaylâmız çiçekli, gönümüz ılık.

Yeniden doğuşun en güzeli bu,

Kapımızda Tanrı selâmı güneş.
Buğulandı toprak, uyandı özsü;
Gönlal çiğdem gibi, çiğdem günle eş...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 5, S. 55, 1 İkinci Kâmun 1944, s. 4)

Çiçeklenen Sabır

Çiçeklendiği gün sabır ağacı,
Işıklı sabahlar türküsü başlar.
Ruhun özleyişi, o sonsuz acı,
O dil buran acı öyle yavaşlar.

Uyuyan istekler uyanır can can,
Duygular özüne kanıp doyunca.
O zaman, sen misin, el el çağırın,
Ey arzular kızı, gökler boyunca.

Sen, ölümsüzlerin geçmez baharı,
Domurcuk çocuğu özleyişlerin.
Sen verdin ruhuma bu duyguları;
Sensin yaratıcı bu deyişlerin.

Mevsimden mevsime sıçrayıp uçmak
Kırlangıçlar gibi... ne tatlı hürlük?
Sana düşer, çağır, öz bahtı açmak,
İri salkımlara olayım kütük.

Çiçeklendiği gün sabır ağacı,
Gerçeklenir dilde bütün dilekler.
Ruhun katlandığı o sonsuz acı,
Işıklı bir sabah yolunda diner.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 5, S. 58, 16 Şubat 1944, s. 9)

Kardeş Duygusu

Ben günleri iplik iplik dokudum,
Kutnu kumaş gibi.. bir hayat dengi.
Kardeş çehresinde dil dil okudum,
Sevinci, kederi gizleyen rengi.

Kimi ağıt dizer keklige, kuşa,
Kimi sorar sorar almaz karşılık.
Tırmanırız böyle hep bir yokuşa,
Kutlu sevinçlerin gününe âşık.

Bir ulu ağaçtan düşen bir yaprak
Sızlatır kimini, gözde yaş gibi.
Kimi her gün açar yeni bir şafak,
Taşınır ruhunda mavi bir gemi.

Kimi bilmez nedir acıtan, tadı;
Takılmış, günlerin ardından koşar.
Günlerin rüzgârdır uçan kanadı,
Aşar başımızın üstünden, aşar.

Ve bir çağılıdır içimde benim
Bu durmadan akan insan, toprak, su.
Sanırım ölmeyen bir mevsimdenim,
Doldurmuş ruhumu kardeş duygusu.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 6, S. 72, 16 Eylül 1944, s. 5)

Badem Dalı, Nar Ağacı

Bizim elde çiçek açmaz
Bu mevsimde, böyle günde.
Ve kuş uçmaz, kervan göçmez,
Ne yerinde, ne göğünde.

Rüzgâr çarpar yüzümüze,
Kar çıkardı dizimize.
Ağır geldi, gurbet bize
Bu renk, ışık düğününde.

Gurbet taşı, sabır taşı,
Yol kenarı, pınar başı.
Sular gider kime karşı,
Şu kıvrılan yol yönünde?

Badem dalı, nar ağacı,
Size çiçek, bize acı.
Bizim elde ana, baci
Yol gözlüyor cam önünde...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 9, S. 104, 16 Ocak 1946, s. 16)

İğde Ağacı Diyor Ki

Dallarımda güneş uyur,
Yaprak kızgın, istek kızgın.
Sarı çiçek domur domur,
Toprak kızgın, dilek kızgın.

Kokum vurur yel estikçe,
Kuş tüyü yastık istetir.
Baygın gündüz, ılık gece,
Beni içimden titretir.

Bilmez ki ne ektiğimi,
Kokudan, sıcaktan, hazdan.
Bilmez ki ne ektiğimi,
İnsanoğlu, sarı tozdan.

İçin için, deli dolu.
Dalımı büken yel nedir?..
Bilmez, bilmez, insanoğlu,
Gövdeme çöken el nedir?..

Dallarımda güneş uyur,
Çiçek çiçek ter dökerim.
Bana bir özge hal olur,
Mevsim boyunca çekerim...

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

Şair

Bir garip yolcu o,
Esen yele uymuş.
Ne yaprak, ne su o,
Kimbilir ne duymuş...

Atı yok, atlıdır,
Uçmaz, kanatlıdır;
Gök yedi katlıdır.
Her katına doymuş.

İçinde sonsuzluk,
Yine de susuzluk...
Onu huzursuzluk
Gör ne hale koymuş.

Ruhu öyle yüklü,
Sabrı öyle köklü;
Bağrını köpüklü,
Mavi sular oymuş.

Güzelin burcu o,
Bir garip yolcu...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 11, S. 126, 16 Aralık 1946, s. 8)

Bu Yollarda Kalakaldım

“Atım kaçtı, ben yoruldum”,
Sarılamadım boynuna.
Gelin atım, sülün atım;
Durup ta baktım yoluna...

Düştü başım, yana düştü;
Diyemedim, ceylan atım,
Elma gözlüm. Gün erişti,
Bu yollarda kalakaldım.

“Atım kaçtı, ben yoruldum”,
Geceye döndü hayatım.
Alınyazıma darıldım,
Sana değil, sana atım.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 1, S. 2, Şubat 1947, s. 30)

Bir Bahar Karşılması

Yirminci yüzyılın ortasındayız;
Dindi artık çağlayan kan!
Ölen öldü, kalan kaldı;
Fakat belli değil gülen, ağlayan!

Belli değil, fakat içimiz öyle dolu ki...
Güneş altında görülmedi,

Görülmedi çünkü
Bugünedek gördüklerimiz...

Yine de ne gülersiniz?
Beyaz beyaz, çılgın çılgın...
Ey eski baharlardan alışkın
Bahçeler dolusu ağaçlar!

Gülmek güzel şey, fakat gülebilmeli;
Ey dalları çiçek yüklü, sevinç yüklü,
Olup bitenlerden habersiz,
Gamsız eriklerimiz!

Coşkun ERTEPINAR

(C. 1, S. 4, Nisan 1947, s. 34)

Kırlangıçlar, Çocuk ve Yolculuk

Akşamın en güzel saatindeyiz çocuğum,
Kaldır başını sonsuz gökler üzerine.
Gör nasıl düğün yapıyor kırlangıçlar havada,
Altta yeşil bir cihan açılmış ta gözlerine.

Bu küçük kuşlar, çocuğum, yolculuğu çok severler,
Beğenmedikleri iklimi terk edebilirler kolayca.
Mavi yüksekliklere çıkarlar bir anda,
Bir anda da inip sulara kanad sürerler.

Yol izlemekte hele pek ustadır kırlangıçlar,
Nerde bahar, nerde güzel akşamlar, onlar orda.
Düğün bayram ederler, böyle uçarlar uçarlar...
Biz serazat değiliz fakat kırlangıçlar kadar.

Kaldır, kaldır üzüntüsüz başını çocuğum,
İçine sevinç dolsun bu küçük kuşlar gibi.
Yer yeşil, su serin, gökler alabildiğine mavi,
İsterim böyle günde başlasın son yolculuğum.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 2, S. 13, Ocak 1948, s. 22)

Hepsi Bana Dert Olur

Neye, kime hasretim yıllardır,
İçime nereden düştü bu kor benim?
Kimin yüzüne baksam gözlerimden okunur,
Avcı kovmuş ceylan gibi ürkerim.
Bulut ağsa daldan dala
Bana dokunur;
Yağmur yağsa siyim siyim
Efkâr basar gönlümü;
Gemi kalkar engine,
Yolcu gider uzağa,
Hepsi, hepsi bana dert olur.
Elâlemin yüzü güler, şu benim
Garipliğe hasret çeken halim ne?
Bari yol verin de yollar boyu gideyim;
Kadirbilir, halden anlar,
Ey büyük adları dillerde efsane,

Dağlar! dağlar! dumanlı dağlar!

Coşkun ERTEPINAR

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 27)

Hayal Edecek Halin Varsa

Geçince ömrün taze, civan devri,
Kalır yalnız üzüntü, yalnız imrenme, yalnız tasa;
Hayal et bari sen de Ey gönül, hayal!
Eğer hayal edecek halin varsa...
Ve sor kendine bir kez: Umulan düş nerde?
İşte her şey darmadağın, her şey kırık dökük...
Gün aştım aşacak; kapanmak üzere perde;
Bizse bu aynada sanki bir duman gördük.
Kime yansak hali; içimiz deryalar gibi dolu...
En çok nazımızı çeken de şaşırmış!
O da bitkin, çaresiz, düşünceli;
Düşünceli ah, düşünceli insanoğlu,
Bir taş çevrilir ortada, üğünen kendisi;
Su sesi, kuş sesi, hep o hava.. yum gözünü dinle:
Dal hışırdar, rüzgâr sızlar, yaprak deli divane;
Mevsimlerin pervanesinde dönen kendisi.
Geçince ömrün taze, civan devri,
Kalır yalnız üzüntü, yalnız imrenme, yalnız tasa;
Hayal et bari sen de Ey gönül, hayal!
Eğer hayal edecek hayâlin varsa...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 2, S. 17, Mayıs 1948, s. 14)

Dönülmez Zaman İçin

Ben o çocukları seviyorum,
İçimde yaşıyan çocukları.
Seni beni kıramıyan,
Acıyı tatlıyı ayıramıyan çocukları,

Her suyun içilir olduğunu,
Her dağın geçilir olduğunu,
Her kucağın açılır olduğunu
Sanan çocukları..

Açıl kapım açıl! denmesin yoksa,
Açılmaz olur mu o masal dünya?
Yıldızlı göklerin altında
Ateşböceği gibi yanan çocuklara.

O çocuklar ki som tazeliğin nakışdır,
Uçan zamanı bilmez, kaçan ânı bilmez,
Çatlamış iri narlar gibi dudakları
Biteviye sevinçler, bereketler taşır.

O çocuklar... O çocuklar...
Ne candan özlüyorum o çocukları!
Duru sular gibi, pak duygular gibi
İçimin güzel, uslu çocukları...

Tanrım! Tanrım! ne çabuk da gelip geçti

Kokuların, renklerin ortasında,
O eski BEN'lerin yaşadığı dünya?
Şimdi uzaklarda sisler, sisler arkasında...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 5)

İskenderun Şehri

Dağların çepçevre, yemyeşil;
Denizin masmavi, denizin ıslıl ıslıl..
Körfezinde rüzgâr bile uyur mışıl mışıl,
Güzelsin, güzelsin, İskenderun şehri.

Akşamlarında bir başka görkem var,
Sabahlarında ayrı bir yumuşaklık;
Yazın havanı kavursa da sıcaklık,
Yıkar bağrım suların en serini.

İnci gibi sıralanmış evlerin
Kordon boyunca..
Ve gemiler, limanında bir uçtan bir uca,
Sular üstünde ayrı birer şehir gibi.

Bu sessiz koyda dinleniyorlar şimdi,
Herbiri kendi düşünde deniz aşırı ülkelerin.
Düşünüyorlar gibi köpüklü dalgaları,
Uzaktan selamlanıp geçilen adaları...

Düşünüyorlar. gibi bu gemiler,
Güven dolu bir diyarda,
Kendilerinin olanları,
Uzaklarda, uzaklarda kalanları...

Ve sen içindesin, İskenderun şehri,
Masallarda duyulan bir güzelliğin;
Güzellikler arasında bulur insan güzellikleri.
Şahidim olsun kordonun sıra sıra palmyeleri.

Güzelsin, güzelsin İskenderun şehri..
Herkesi kaderince güldürebilir
Ve kaderince söyletebilirsin bir şairi.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 25)

Kelimelerin Dili

Bir dili var kelimelerin,
İnsanların konuştuğu dilden başka;
Gece karanlıkta fısıldaşırız,
Gündüz aydınlıkta...

Kelimeler var, bir olgun mevsim gibi ılık;
Kelimeler var, korkar kaçınıyorum.
Üşürüm, gün yüzlü kelimelerde ısınırım;
Kelimeler var, ayrılığına dayanamam.

Kelimeler var, duruşu dost, bakışı dost;

Kelimeler var, ellere birşey demez,
Bir duygulu el gibi okşar içimi benim;
Ben onlarsız olamam...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 37)

Âlemle Âlem Oldu Bu Gönül

Ben başka insanım:
Denizi de severim
Bulutları da;
Kırdaki kuru otları,
Taş altındaki kurtları da..

Ben başka insanım:
Karıncı kardeşimdir,
Arı da.
Başım aşağıda
Gönlüm yukarıda..

Ben başka insanım;
Aydınlığı da sezerim,
Karanlığı da;
Derinlerdeki inciye,
Pırl pırl balığı da..

Ben nice insanım ki, bilmem?
Senin haline da yanarım,
Kendi halime de
Ve görürüm dört adım ilerde
Cümlemizi bekleyen son ne?

Bence sis kalmadı aynada
Uyuyana da, uyanığa da
Ün olsun, inan olsun!

Yüz bin gözle açılıp
Gerçeği gördü bu gönül;
Şol Yunus'ça bir şevk içre
Âlemle âlem oldu bu gönül..

Coşkun ERTEPINAR

(C. 3, S. 33, 1 Eylül 1949, s. 16)

Nihad Sami BANARLI:

Mimar Sinan Gününde

Binlerce baş değerken mabedlerinde yere,
Gönüllere dolan sır sanatının sırrıdır.
En derin vecdi veren bu öz türk gönüllere,
Dağ gibi bir kubbenin, bir çatının sırrıdır.

Türk kızı kadar nârin, türk suları kadar ak
Sütunlarında yurdun engin sevdaları var.
Ve kubbelerindeki ahenge uyar, ancak
Yurdumun o heybetli, dumanlı dağları var.

Yalçın köprülerinde büllûr şadırvanında

Ak taşları yıkayın; su değil, asırlardır.
Şarkın bu en sanatkâr, kudretli insanında
Yalnız türkün o asil ve coşkun kanı vardır.

Ve Ey yalçın taşlara türk ruhunu işleyen!
Milletin, bir kalb gibi bugün seni anıyor.
Ve gittikçe yükselen, gittikçe genişleyen
Bir imanla, yaratan âşıkına inanıyor:

Türk kızı kadar nârin, türk suları kadar ak,
Sütunlarında yurdun engin sevdaları var.
Ve kubbelerindeki ahenge uyar, ancak
Yurdumun o heybetli, dumanlı dağları var.

Nihad Sami BANARLI

(C. 9, S. 50, 1 Nisan 1937, s. 84)

Söğütler Boyunca...

Söğütler boyunca, yurdumda seni
Arayıp dolanan seller benimdir.
Bir ince pınara gölge salup ta,
Yüzünü gizleyen dallar benimdir.

Hangi dal bilirsin, yolun üstünde
Bir çiçek açmasın, seni görsün de?..
Kâhi ince dalda, kâhi göğsünde
Açan burca burca güller benimdir.

Deli rüzgârlarım esen günümde
Başımı alıp ta yürüdüğümde,
Omzumda bir lüle saçken, önümde
Yol olup uzayan teller benimdir.

Her akşam, bir nöbet örseler tasam;
Dışında meltemler, içimde; sam,
Ne çıkar, ömrümce seni bulmasam:
Türkünü çağırın diller benimdir.

Banarlı, şaşar mı seyri yolunun?
Göklerde dolanan ay gibi dolun
Bir gelin hâliyle Anadolu'nun
Bağrına yaslanan iler benimdir.

Nihad Sami BANARLI

(C. 10, S. 56, 1 Birinci Teşrin 1937, s. 146)

*Dest-bûsî ârzusuyle ölürsem dûstlar
Kûze Eyleneğ toprağım sûnunğ anıñğla yâre sû
Fuzuli*

Yunus Gibi

Deli poyrazla yelken gibi dolasım gelür
Engine açılasm, ufka dalasım gelür

Ben engine dalayım; ya, çöllerde kalayım..
Sensiz nice olayım? Bir yol, bilesim gelür

Bardak, bardak dediğın çanak, toprak değil mi?

Senin içtiğin suya bardak olasım gelür

Ben kırdı çiçek olsam; hayat, ışıık, renk olsam;
Seni göreceğk olsam; yine solasım gelür

Gündüz çiçeğın olsam; gece ışığın olsam.
Makbûl âşığın olsam! Duâ kılasım gelür

Ben Emrah sen Selvihan; bir yol benim olursun;
Korkum; sana varmadan düşüp ölesim gelür

Banarlı! Bu sözleri uluorta söyleme!
Sana sorgu sorarlar, bir zorlu mevsim gelür

Nihad Sami BANARLI

(C. 15, S. 86, 1 Nisan 1940, s. 104)

Feyzi KUTLU:

Benim Göklerim

Gururu kalmamış... ağır göklerin.
Altında her şeyin diz çökmüş dağlar,
Kalbi, çatlayacak nerdeyse yerin;
Ufuklar da donmuş görünmez rüzgâr.

İçimde, renk, ışık variken yoktur,
Bu yokluktan korkar, korkar titrerim;
İstediğim yalnız sonsuz boşluktur;
Gözlerin orada benim gözlerim.

Feyzi KUTLU

(C. 9, S. 53, 1 Temmuz 1937, s. 370)

Yarı Yol

Yüzünü gördüğüm, baktığın zaman,
Karanlık içimde erir erirdi.
Yine, gölgen gibi koşsam ardından;
Gözlerin ruhumu dinlendirirdi...

Feyzi KUTLU

(C. 10, S. 59, 1 İkinci Kâmun 1938, s. 402)

Muzaffer ALPER:

Ankara

Tapan gönlümle sana, deniz, kara dolaşsam,
Ufuklarda yürüsem, yüce, tepeler aşsam,
Seni anlatmak için canla başla savaşsam,
İçinden de sıcaksın, uzaktan da Ankara.

Gece ışıklarınla benziyorsun elmasa,
Kara esvabın bile, sokamaz seni yasa,
Uzun yıllar geçse de borçlusun sen Sivas'a,
İçinden de sıcaksın, uzaktan da Ankara.

Derin sevgilerimle sana dalub bakarken,
Gözüm yandı, kamaştı doyamadım yine ben,
Çankaya çelengini çılınca sev emi sen,
İçinden de sıcaksın, uzaktan da Ankara.

Muzaffer ALPER

(C. 9, S. 53, 1 Temmuz 1937, s. 370)

Sıtkı AKOZAN:

Mabedin Yollarında

Sana varan yollarda, dökülmüş yaşlar gördüm
Eşiğinde diz çökmüş, gönüllerin gururu.
Etrafıma bakındım, ıssızlık dile gelmiş
Sesler, seni arıyor; hisler, sana eyilmiş...
Ben de geldim kapına; işit, Ey gözüm nuru.
Adını ana ana sesimden çelenk ördüm.

Alnımı yere koydum, yalvardım, andım seni;
El kaldırıp çağırdım, duymadım sesini:

Akşam; dönüş yolunda karanlıklar ağardı
Kubbelerin üstünde sesler sana ağlardı.

Sıtkı AKOZAN

(C. 10, S. 59, 1 İkinci Kâmun 1938, s. 402)

Niçin, Niçin

Bir tel gibi bağlandım kıvrılarak sazına
Gölge oldum, yürüdüm, adım adım peşinde
Güne kattım gecemi, yıprandım için için..
Gözlerimi kararttım çölünün güneşinde
Bir dal gibi yeşerdim.. Çiçek taktım yazına
Şimdi bir yumak gibi dağıldım... Niçin niçin?

Aylardan yıllar ördüm: Günleri dize dize
Hırpalanmış ömrüme bakarak geldim dize.

Gözlerimin yaşına: Hayat, budur, dediler..
Ümit denilen bağa kalb eken hicran biçer
Anladım ben: Gönül bu...Biraz avunmak diler...
Aşk yolunda susayan damla damla sabr içer.

Sıtkı AKOZAN

(C. 11, S. 61, 1 Mart 1938, s. 64)

Bir Gün Piyesi

Dallarına hayatın tırmandın tırtıl gibi
Yarımlar, siler diye, gönüllerin pasını
Ümidin kapısında bekledin bir yıl gibi
Mevsimler gidermedi bir çağın tasasını.

O çözüldü dalından, sen sarıldın köküne
Güneşinden nur aldı, yıldız verdi göküne
Şölenler doyurmadı, cümbüşler eksik kaldı
Dudaklardaki sesler yavaş, yavaş alçaldı...

İnsan oğlu dediler; inanır, kanmak ister
Şiir diye yazdılar, iç telinin sesi bu
Gözler yalan söylesin, gönül aldanmak ister
Tek mısrada oynanmaz bir ömrün piyesi bu...

Sıtkı AKOZAN

(C. 11, S. 62, 1 Nisan 1938, s. 161)

İhtiyar

Kim bilir vaktiyle ne kadar şendin,
Belki her derneğin bülbülü sendin...
Şimdi neden böyle susup tükendin?
Yosmalar sazında ozan iken sen?

Niçin şekva olmuş dudağında ses,
Boğulmuş göğsünde inleyen nefes?
İlham engininde dalgalan da, es
Gönül deryasında tufan iken sen...

Gamla mı örülmüş ömrün çelengi
Saçlarına sinmiş kışların rengi
Sesinin değişmiş eski ahengi
Güzeller dilinde destan iken sen...

Yıllardır, dolaştın hayâl bağı
Aşamadın sen de hasret dağını
Kaldırdın gönülden aşk otağını
Şairler tahtında sultan iken sen...

Ne yazık ki sen de erken kocadın
Dolaşır dillerde “ihtiyar” adın...

(C. 11, S. 65, 1 Temmuz 1938, s. 406)

Sıtkı AKOZN

Yolcu

Selinden kaçarken azgın sağanağın
Yolunu sis bastı aştığın dağını
Geçtiğin yollarda kaldı uğrağın
Söyle yolcu, şimdi nerde durağın?..

Dedin ki çözüldü bu eskimiş bağ...
Alnımın teriyle suladığım bağ
Dikenlerden ördü ümidime Ağ.
Yutkundum önünde viran kaynağın.

Alnında yazgın mı, boynunu büken?
Aşk mıdır içine bu derdi eken?
Saçların ağarmış niçin pek erken?
Hicranla mı geçti senin de çağın?..

Kaygın nedir, söyle eşin mi kayıp,
Neden geziyorsun sen garip garip...
Sana da mı vuslat olmadı nasip,
Boş mu kaldı yoksa öksüz kucağın!..

Bu; uzun bir yoldur gelmiyor ucu...
Dertleşe, dertleşe gidelim yolcu...

(C. 11, S. 66, 1 Ağustos 1938, s. 528)

Sıtkı AKOZAN

Bir Yazın Romanı

Mor dağlardan süzülüp şehre girince akşam
Caddeler ışık tuttu, karanlıklar allandı.

Sokakların türküsü gölgelerde uyandı..
Nerde sızıp can verdi güneşleri için sam?

Gece epey uzamış, evler hâlâ uyanık
Pencereler rakseder ışıklarla kol kola
Dudaklarda ateş var, gönüller içten yanık
Bu yıl gençlik yaraşmış ak saçlı İstanbul'a.

Gecelerin sırrını masallaştırırken ay;
Perdelerde okunur odaların iç yüzü
Uykusuz gözler gibi damlar bekler gündüzü.

Semtlar almış mevsimin cümbüşünden biraz pay
Balkonlarda sayıklar gözlerden kaçan uyku
Bir yazın romanını mısralaştırdım oku..

Sıtkı AKOZAN

(C. 12, S. 69, 1 İkinci Teşrin 1938, s. 264)

Sür Yiğitim Atını

Sür yiğitim atını, ufuklar morlaşmadan,
Gurbet bitmez, yol uzar baht ile dalaşmadan,
Yâr evi seyran olmaz hasreti paylaşmadan,
Her dağ sana yol verir ateş çıksa taşından..

Sür yiğitim atını, zaman arkadan gelir...
Bir gün görmek isteyen ömründen yıllar verir
Aşka inanan gönül hasret odunda erir,
Varsın gözler boğulsun kirpiklerin yaşından...

Sür yiğitim atını, şahlanmasın alkıştan,
Gözlerin bulunmasın arkada yan bakıştan,
İçin sakın ürkmessin önüne çöken kıştan,
Yaksın güneş alnını, yeller essin başından..

Bir yaz gibi yeşerttin çölde gönül dalını,
Çala çala susturdun hasretin kavalını,
Mısralara söyledin bir ömrün masalını,
Anlamayan kafanın korkma çatık kaşından...

Sıtkı AKOZAN

(C. 13, S. 73, 1 Mart 1939, s. 58)

Böyle Demişti Bir Gün Aşkın Çobanı

Bir salkım söğüt gibi dallarım değdi yere,
Gölge saldım sulara göğsümü gere gere..
Rengimi yaktı güneş, gene tapmadım aya,
Böyle solup yeşerdim günleri saya saya..

Böyle demişti bana bir gün aşkın çobanı,
Gönül diye bir şey yok, sevgi eski bir masâl..
Varsın gazaller yazsın bize şehrin ozanı,
O, bir mavi boncuktur; ister bırak ister al..

Hicrân ümittin cömert, ben onunla avundum,
Gözlerimin yaşından ellere sevinç sundum...

Sıtkı AKOZAN

(C. 13, S. 74, 1 Nisan 1939, s. 122)

Geceler

Mor dağlarda kurarken akşamlar otağını
Gözler yollarda kalır görmeden rüyasını
Enginde ölen günün tutmak için yâsını:
Kara tüllerden biçer geceler yaşamağını.

Baktım, karanlıklara elmaştan tâç örmüş ay
Gölgeleri dinledim, ağıt söylerken yele
Sordum, dedi yürekler; biz iç açmayız ele,
Hasret dile gelse de söylemez kolay kolay...

Karanlık nurdan yakın, gece gündüzden cömert
Her doğan sabah dokur gönüllere yeni dert.

Akşamın eşiğinde günler gibi diz çöken:
Kızıl ufkun sesinden damla damla kâm aldı
Ya senin derdin ne ki: saçın ağarmış erken,
Niçin yüzün gülmüyor, kaşların çatık kaldı?

Gece ömrün tadıdır, gönül ona inandı,
Masallaşır koynunda tarih olan seneler,
O kocalmaz anadır neler yaratır, neler...
Geceler olmasaydı, günler biraz yalandı.

Sıtkı AKOZAN

(C. 13, S. 78, 1 Ağustos 1939, s. 508)

Gülün Çocukları

Yaz göçünce bağlardan benzi sarardı güzün
Ese ese göllerde seher yeli sam oldu.
Gözler ışık ararken çöktü güne bir hüznün
Ne çabuk akşam oldu, ne çabuk akşam oldu?

Zaman, seldir dediler... Akmadan durur mu gün?
Hazan diye bir an var düşün sarmaşık, düşün...

Ah olmadan sinede hicranların dumanı,
Kökleşmeden gönülde rüyaların yalanı,
Gülün çocuklar, gülün, ömrün sırrına varın;
Gülün çocuklar, gülün, saçlar ağarır yarın...

Sıtkı AKOZAN

(C. 14, S. 83, 1 İkinci Kânun 1940, s. 454)

Dedikodu

*Sermaye-i şâirân tükenmez
Dünya tükenir yalan tükenmez
Şeyh Galib*

Bu da bir dedikodu, eski bir dedikodu
Bir söz var ki söylenmez, doğar; o da yalansa:
His dalında renklenen mor çiçekler dumansa...
Âşık, varsın haykırınsın, bulutlansın bakışlar
Şâir, mısra' yaratsın; dalgalansın alkışlar
Bir nabzın çalışını; kim yazdı, kim okudu?

Sen sabahlar yaratsan; bülbül olmaz el oğlu
Sarsar olsan sarsılmaz ilham elinin burcu
Her mızraba ses vermez, bu saz tılsım dolu
Canevine bağlıdır san'at telinin ucu.

İnkâr için özünü ters üflemiş kavalı
Niçin kesmek istemiş şeyhin bindiği dalı?

Sıtkı AKOZAN

(C. 15, S. 89, 1 Temmuz 1940, s. 406)

Yolcu Uğurlar Ola

Dünkü fecrin rengine bakmadan doya doya
Gölgen vurdu toprağa gözlerin daldı yola
Saçlarını okşasın gurbetin sert rüzgârı
Ufuklara can versin genç ömrünün baharı

Bir ateş ol, yanarken dumanın çıksın aya
Yolcu uğurlar ola, yolcu uğurlar ola...

El çekildi elinden, artık yok sana yardım
İki el bir baş için; işte sen, işte hayat..
Bir mevsim var önünde bitecek adım adım
Ayak bastığım yerde yapraklansın her ağaç...

Toprağı tut altın yap, gök yüzüne kanat aç
Kendine yıllar yarat, kendine yıllar yarat.

Ömrün hicran komuşlar öncekiler adını
Hicran olsun, zevk olsun... Yaşamak haktır yolcu
Yıllar yollarda erir bil günlerin tadını
Bilmiyorsun bu yolun nerde bitecek ucu.

Yarın bahtın rakseder güneşlerle kol kola
Yolcu uğurlar ola, yolcu uğurlar ola.

Sıtkı AKOZAN

(C. 16, S. 91, 1 Eylül 1940, s. 4)

Orhan Şaik GÖKYAY:

Bana Bir Seslenen Var

Adını kimseden hiç işitmediğim
Bir yerlerden bana bir seslenen var..
Senin bilmediğin, benim gitmediğim
Bir yerlerden bana bir seslenen var..

Dallarını eğip te tutamadığım,
Hoş yemişlerinden hiç tatamadığım.
Gölgesi altında bir yatamadığım
Ağaçlar içinden bir seslenen var..

Bazı yakınlardan, bazı ıraklardan,
Kimi meyvalardan, kimi yapraklardan,
Yoldan gelmişlerden, yola çıkacaklardan,
Yolun kendisinden bir seslenen var..

Bir kervana köle deseler satsalar,

Geçen bulutlara su olsam katsalar,
Beni benden alıp bırakıp gitseler,
Gidilmez yerlerden bir seslenen var..

İklimler dışından, iklimler içinden,
Varmışla yokmuştan, ve Çin'den Maçın'den
İşte bir yerlerden bir seslenen var..
Gelecek günlerin çoktan geçmişinden.

Orhan Şaik GÖKYAY

(C. 11, S. 61, 1 Mart 1938, s. 42)

Bayburt Türküsü

Sıla dedim, geldim gurbete düştüm,
Gurbetten de beter buldum Bayburdu,
Kavuşmak diledim, hasrete düştüm
Tâ bağrımda tüter buldum Bayburdu.

Döne döne akan suları vardı,
Bana bana akan suları vardı,
Yana yana akan suları vardı,
Bağrı yanık yatar buldum Bayburdu..

Ne bir filiz ne bir umut yeşerir,
Bir halin var yarama köz düşürür,
Baka baka kuru gözüm yaşarır,
Derdime dert katar buldum Bayburdu..

Sılam bana ses vermiyor küs müdür?
Dağdan dağa bir perişan ses midir?
Türkü müdür, ağıt mıdır, yas mıdır?
Son deminde, biter buldum Bayburdu..

Gökyay'ım der: geldiğime peşiman,
Böyle mi olur hasretine kavuşan?
Gül dalında bülbülleri perişan,
Yanık yanık öter buldum Bayburdu..

Orhan Şaik GÖKYAY

(C. 11, S. 64, 1 Haziran 1938, s. 338)

Mehmet Necati ÖNGAY:

Gerek

Su olup akmak gerek
Mutlak adem'e, adem'e.
Sönmez ateş yakmak gerek,
Arza kademe, kademe.

Isıtmak ve aydınlatmak,
Gerek dünyayı, dünyayı!
Güneşi tutup fırlatmak,
Çalmak gökyüzünden ayı!

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 11, S. 61, 1 Mart 1938, s. 64)

Hayata Veda

Yıkılan bir kalptir, kırılan ümit;
Ebedî çırpınış hayat, çocuğum.
Bir başka dünyaya açılan geçit,
Ölümle geçilir heyhat, çocuğum!..

Renk, şekil kaybolur, söner gözde fer;
Rüzgâr zehir eser, gökler Ağ. olur.
Bir başka âleme ilk ve son sefer,
Yapana, ağlayan, şep çırağ olur.

Ne varsa çözülür dünyada her bağ,
Ebedî âlemde ruh ışık olur.
Kuş bir çığlık salar: Hayata vedâ!
Bu ses gönülde nur; sarmaşık olur..

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 12, S. 72, 1 Şubat 1939, s. 476)

Tılsım

Ne şair şairdir, ne şiir şiir,
Gözleri can alan yar olmayınca..
Kuşlar dilleşmese aşkıma dair,
Kışın tadı gelmez kar olmayınca..

Her mevsim bir tılsım yaratır, geçer,
Ömür sevgilerden damlalar içer,
Her yiğit mutlaka bir güzel seçer,
Yaşanmaz bir tılsım var olmayınca..

Neyeleyim dünyayı yar olmayınca..

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 12, S. 72, 1 Şubat 1939, s. 476)

Adı Mı Olur?

Hayâl âlemleri olmasa eğer,
Bu çetin hayatın tadı mı olur?
Açılan çiçekler solmasa eğer,
Gençlik çağımızın yadı mı olur?

Hayâl yollarında âvâre gezen,
Dağlarda alıçtan tesbihler dizen,
San'atı bilmeden şiirler düzen,
Necati Öngay'ın adı mı olur?..

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 13, S. 77, 1 Temmuz 1939, s. 444)

Hasanoğlu Türküsü

Gün doğdu İdris dağına,
Kahramanlar kaynağına.
Kavuştun altın çağına,
Başından uçtu dumanın.

Güldü Elmadağ'ın yüzü,
Kıvanç sardı gönlümüzü.
Harcayalım ömrümüzü,

Bereket taşsın her yanın.

Uğurlar ola dertlere,
Lânet bütün namertlere.
Kıyılır mı bu yurtlara?
Noldu ardıçlı ormanın?

Yol ver gayrı bunca gama,
Kavuştun suya, harmana,
Kavuştun aydın akşama,
Geldi ergenlik zamanın.

Var olsun Köy Enstitüsü,
Köyü yükseltmek ülküsü.
Ekinler toprağın süsü,
Damarda çağlıyan kanın.

Saat, mesafe yok sende,
Yapılacak iş çok sende.
Sığmıyoruz gölgende,
Dünya değer armağanın.

Kepir hozanlar sürüldü,
Küflü defterler dürüldü,
Ölü bebeler dirildi,
Sırası değil durmanın.

Düzen takan yenilendi,
Eski demirler bilendi.
Enstitü toprağı yendi,
Günü, türkü çağırmanın.

Türk köylüsüdür ayılan,
Tatlı seslerdir duyulan,
Kuru dallardır kıyılan,
Göklerinde Lalahan'ın.

Açsın güller, açsın renk renk,
Biz toprakla edelim cenk.
Çalışalım ölenedek,
Yolu bu, halka varmanın.

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 6)

Anlaşma

Arındım duru sularla,
Çiçek gibi duygularla.
Barış yaptım kaygılarla,
Hakikat yüzün görelî.

Açtım, soldum nergis gibi,
Deniz üstünde sis gibi.
Gezdim derviş Yunus gibi,
Gam defterini dürelî.

Armut aşladım alıca,
Ondan çıktı bir delice.
Filfillice, burn-eğrice,
Has buğday unum yöreli.

Alinteri, el emeği,
Giydim alevden gömleği.
Anladım kahpe feleği,
Harmanda düven süreli.

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 3, S. 34, 16 Şubat 1943, s. 9)

Al Bir At Üstünde

Al bir at üstünde Anadolu'yu
Köy köy, şehir şehir gezmek hoş olur.
Binbir Kızılca'yı, binbir Bolu'yu
Kuş gibi, göklerden süzmek hoş olur.

Kör eden kör olmuş Deli Boran'ı!
Ahlar usul usul işler yakaya.
Atım, şu çıktığın yokuşu tanı;
Bu yokuştan bakmış Köroğlu, aya.

Şu bel: Çamlıbeldir; erler durağı,
Şu dağ: yiğitlere arka olan dağ.
Beyler toplayalı tası, tarağı
Toprak çocukları Köroğlular, sağ.

Al bir at üstünde Anadolu'yu
Köy köy, oba oba gezmek hoş olur.
Kars'ı, Kağızman'ı, Kastamonu'yu
Kuş olup göklerden süzmek hoş olur.

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 9, S. 103, 1 Ocak 1946, s. 18)

Nidek Hey Sevdiceğim

Cümle dilekler, dualar
Yarı yoldan ileri varmadılar.
Hal böyleyken bile insanlar
Dua etmeden duramadılar.

Nimet yüklü, mihnet yüklü dünyadan
Eza verir ayrı düşmek korkusu.
Huzura cirit oynatır
Gemi aزی alan su.

Şol ezeli muammayı tekrarlar
Şimşek, gökgürültüsü, yıldırım.
Toprağın Kulağında kımıl kımıl kımıldar
Hürriyet istiyen tohum.

Ezel, ebet çeşmesinde ruhumuz
Çimer durur bir güvercin misâli.
Düşünceler ömrümüzü törpüler

Bizden gayrı varlıkların vebâli.

Derdin ne çekirdek, derdin ne çiçek?
Neye ağlar, gülersiniz ağaçlar!
Nidek hey sevdiceğim, nidek!
Derdimize derman vermez ilâçlar.

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 19)

Adı Mı Olur?

Hayâl âlemleri olmasa eğer
Bu çetin hayatın tadı mı olur?
Açılan çiçekler solmasa eğer
Gençlik çağımızın yâdı mı olur?

Hayat yollarında âvare gezen
Dağlarda alıçtan tesbihler dizen
Sanatı bilmeden şiirler düzen
Necati Öngay'ın adı mı olur?

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 43)

Tılsım

Ne şair şairdir, ne şiir şiir
Gözleri can alan yâr olmayınca
Kuşlar dilleşmese aşkıma dair
Kışın tadı gelmez kar olmayınca.

Her mevsim bir tılsım yaratır geçer
Ömür sevgilerden damlalar içer,
Her yiğit mutlaka bir güzel seçer
Yaşanmaz bir tılsım var olmayınca.

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 43)

Cezmi BERKTİN:

Gök ve Deniz

GÖKLER:

“Bana gelmek istersen”
“Çam kokulu bir dağa tırmanmak lazım.” diyor.

DENİZ:

“Bana gelmek istersen”
“Yosun kokan rüzgârın çizdiği izde koşup”
“Ufuklar aşmalısın”
“Bana yaklaşmalısın”
“Yoksa her gün, her saat sonsuzluğa doyduğun”
“O çekilmez hasrete katlanmak lazım.” diyor.
Biri, kuş uçurtmayan karlı dağlardan yüksek,
Biri, bir erkek kalbin sevgisi kadar geniş;
Bu iki sonsuzluktan birini seçmeliyim
Biri, bir martı gibi
Enginde süzülüşür.
Biri... Bir kartal gibi Allah'a doğru gidiş.

Cezmi BERKTİN

(C. 11, S. 62, 1 Nisan 1938, s. 112)

Bezmi BERKTİN:

Bir Turna Kanadında

Bir turna kanadında bütün arzularımız,
Güneye yelken açan,
Bir turna kanadında.

Her mevsim içmek için güneşi çok yakından,
Bir ince tüy olalım
Bir turna kanadında.
Geçerken ufukları sıska dallar açarsa

Kupkuru ellerini
Gülerek gösterelim ve gülerek diyelim:
“Varımız ve yoğunumuz
Bir turna kanadında.”

Işıktan, hararetten titreyen mesafeler
Yollarda şeritleşir,
Yaza hasret gönüller,
Ufuklarda bekler:
“Güneş geliyor diye bir turna kanadında.”

Ve bir sabah dinlenir bir hurma yaprağında
Bu turna kanatları
Bembeyaz bir ufuktan gümüşleşince sular.

Ve bir kanat güneşi
Sürüklerken ardından
Arzular tekrar yanar dallarda kucak kucak,

Mevsimin saçlarından
Düşerken bir tel yaprak
Düğümленir sonbahar bir turna kanadında.

Bezmi BERKTİN

(C. 11, S. 63, 1 Mayıs 1938, s. 279)

Şemsa KARATAY:

Sahilde Düşünceler

Koşuyor, denizin esmer gölgelerinde
Dalgalar kayıyorlar, birbirinin sırtından
Ben yolumun çamlarla neftileşmiş yerinde
Göz yaşı döküyorum sebepsiz sıkıntıdan...

Işıktan zincir gibi yanar karşımda şehir..
Bir dantelli andırır sahilde akisleri..
Bütün bu güzellikten bana şu duyus gelir:
“Yaşamak” bir ülkeye bağlanmak hevesleri..

Bir avuç yıldız gibi yanıp, söndükçe sular..
Işıklı bir akışla kayalıkları yalar..
Sönük umutlarıma can verir yakamozlar;
“Yaşamak” bir ülkeye bağlanmak hevesleri..

Şemsa KARATAY

(C. 11, S. 64, 1 Haziran 1938, s. 337)

Gidene

Bulutlardan çok koyu alnımda kırışıklar
Gözlerimde kalmadı artık dünden ışıklar
Günler bahtımdan kara, bahtım geceler gibi.

Hiçbir kuvvet bendeki yerini dolduramaz
Hiçbir istek gönlümden rengini solduramaz
Heran bu anılışın kalbimi deler gibi...

Gülüşen dudakların tâ içten düşmanıyım,
Düşmanım kıvanç duyan her gönül sahibine;
İstiyorum, durmadan yalnız seni anayım,
Günler bahtımdan kara, bahtım geceler gibi...

İçimde neş'e için ayırdığım her yere;
Bir yığın oldu sanki acılar sine sine,
Gönlümse baharında sanki donan bir dere;
Günler bahtımdan kara, bahtım geceler gibi...

Şemsa KARATAY

(C. 12, S. 68, 1 Birinci Teşrin 1938, s. 152)

Ne Diye Unutayım

Sana kavuşmak kadar tatlı olsa ayrılık
Yaşattırdım onu da içimde bir haz diye;
Günlerim hayat veren bakışın kadar ılık
Gececekti daha çok bağlanarak sevgiye...

Seni yaşatabilsem yaşadığım an kadar,
Geriye düşünecek, tasa edecek ne var?
İçimi varlığının verdiği bir haz yakar..
Seni candan severken unutayım ne diye?..

Ş. K.

(C. 12, S. 68, 1 Birinci Teşrin 1938, s. 152)

Mısralarım

Senden kopan bir parça, senden gelen bir sestir,
Bana bütün zevklerden daha üstün hevestir,
İlhamını verdiğin sana has mısralarım!.

Var onda bahar gibi renkli his çiçekleri
Bir hayat kaynağıdır gözünün bebekleri.
Sevgim dönmek bilmeyen hızla gider ileri
Senin kokun olmıyan şiirler bana yarım.

Bahtım! boşa harcanan günün yasını unut
Duygum: hiç aldanmazsın sevgimin yolunu tut
Bana sonsuz teselli, bana ölmez bir umut
İlhamını verdiğin sana has mısralarım.

Şemsa KARATAY

(C. 14, S. 83, 1 İkinci Kânun 1940, s. 428)

Sensiz Günlerim

Yıllar serin bir rüzgâr yollarında bahtımın
Ümit çiçekleriyle sevgimin süsleridir.

Aşkın gözümde tüten hazlarımdan biridir.
Bu duygum en temizi, hepsinden ileridir..

Sana bunu anlatmak için ne yapmalıyım?
Neden, neyi bir ilâh yaparak tapmalıyım?
En ufak duygulardan ilham mı kapmalıyım?
Susma, sükût anların beni hırçınlaştırır..

Saâdet muhayyel bir dünyanın neş'esi mi?
Sevişmekse yalnız hayâlin hevesi mi?
Bu mısralar benim mi, ızdırabın sesi mi?
İşte sensiz günlerim beni böyle taşırır..

Şemsa KARATAY

(C. 14, S. 83, 1 İkinci Kânun 1940, s. 448)

Kâzım ERDİN:

Teselli

İpek tüller içinde, gençliğin ilk rüyası
Ve güzel saksısında filizlenen tomurcuk.
Kalbin ürperişleri saadet vediası,
Engini ışıık dolu ve durgun sanan çocuk.

Unutulan bir acı, içte gizlenen dua,
Renk dünyası taşıyan ümit, emel bir mevsim.
Titreyen dudaklarla yapılamayan bir vedâ,
Sonradan bir ufukta gün gibi biten isim.

Senelerce bekleyiş... ah belirmeyen gölge,
Bir mendil gibi artık kumsalda unutulmuş,
Dilde tekrarlanan dün, bu kirpiklerde nem ve
Nihayet bir söğüdün gölgesinde duruluş.

Kâzım ERDİN

(C. 11, S. 65, 1 Temmuz 1938, s. 416)

Abdullah ERTEM:

Garip Bir Hal

Bir solgun ümittir beni terk eder
O demler ki hayâl olmadan önce
İçimde yaralı bir bülbül inler
Açılan göneler solmadan önce...

Sahilde bir gündü başbaşa gûya
Henüz hatırımda o tatlı rüya
Gel seni göreyim, gel, doya doya,
Bana garip bir hal olmadan önce...

Abdullah ERTEM

(C. 12, S. 67, 1 Eylül 1938, s. 52)

Ayşe

Sıva kollarını sıva göresin
Dökülsün saçların dağılsın Ayşe
Sık bas adımların sık bas dönesin
Kızlar hayran olsun bayılsın Ayşe...

Sık bas ki adımlar kıvrılır olsun

Vurdukça fistanın sıyrılır olsun
Dizlerin bir lâhaza kırılır olsun
Toprakta kan izi sayılsın Ayşe...

Vurdukça dizlerin kırılır gibi
Sarı sırma fistan sıyrılır gibi
Yaralı bir ceylân kıvrılır gibi
Cepkeninde al kan yayılsın Ayşe...

A. E.

(C. 12, S. 67, 1 Eylül 1938, s. 52)

Kelebekler

Bütün esrâr ile bekler,
Saf saf olmuş kelebekler,

Sarı güller gibi yer yer,
O bakışlar o benekler,
Yere baygın düşecekler..

Bütün esrâr ile bekler,
Saf saf olmuş kelebekler..

A. ERTEM

(C. 12, S. 71, 1 İkinci Kânun 1939, s. 428)

Bu Gece

Tellere parmak vur sayılır gibi,
Nâzenin göğsünde yayılır gibi,
Seherde mest olup bayılır gibi,
Goncalar, bülbül var sansın bu gece..

Ciğerde sızı var eyvahı yok mu,
Dökülen saçların günahı yok mu,
İnleyen sesimin ilâhı yok mu?
Bülbüller ahımla yansın bu gece..

A. E.

(C. 12, S. 71, 1 İkinci Kânun 1939, s. 428)

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU:

Ankara Kalesi

-Hamit Koşay'a -

Ankara burgazından
Bakıyorum dört yana
Gecenin ayazından
Ürperdim yana yana.

Tâ... karşıda duruyor,
Atatürk'ün durağı
Kalbim hızla vuruyor,
Geriliyor her bağı.

Işıklar baştan başa
Koca şehri kuşatmış,
Dayandım da bir taşla
Dinledim, her şey yatmış.

Kayalıkta kurulmuş
Bir kartal yuvasıdır,
Tarihlere vurulmuş
Yiğitlik damgasıdır.

Gök yüzüne yükselen,
Hey Ankara kalesi
Derinden kopup gelen
Bu sesler; tarih sesi.

Yıllara çağdaş olan
Bu kalede neler var?
İçime hızla dolan,
Rüzgâr bana fısıldar:

“Yosma Hitit kızları,
Bu yaylada coştular
Doğunca yıldızları,
İlden ile coştular.

Roma’nın kayserleri,
“Ansir” i donattılar.
Selçuk, Timur erleri
Burda at oynattılar.

Geçti nice kervanlar,
Bu kalenin önünden
Köpürdü şadırvanlar,
Kervanların yönünden.

Karşımda canlanıyor,
Geçmişlerin izleri
Alan dumanlanıyor,
Kan sarıyor izleri.

Bağrındaki yaralar,
Tarihine tanıktır,
Seni yıllar yaralar
Sana gönlüm yanıktır.

Ankara’nın burgazı,
Varlığını durma an!
Benden sana bu yazı
Belki kalır armağan!..

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 12, S. 67, 1 Eylül 1938, s. 78)

Atam’a Ağıt

Ah Atam, vah Atam! Biricik Atam,
Yaralı bağrıma ateşler katam,
Başımı taşına koyarak yatam.
Bir güneş batar mı, ölür mü Atam?
Gösterin Tanrı’yı sorup da çatam.

Durası kalbime agular dolsun,

Analar ağlasın saçını yolsun,
Güneşler doğmasın, çiçekler solsun.
Toprağa girer mi, ölür mü Atam?
Gösterin Tanrı'yı sorup da çatam.

Yaslara ortak, sevince ortak,
Saçları alevdi, alnı, kalbi ak,
Uğrunda edeyim kendimi adak.
Bir güneş batar mı, ölür mü Atam?
Gösterin Tanrı'yı sorup da çatam.

Acısı bitirdi yaktı duyanı,
Bir ölüm havası sardı dört yanı,
Göklere erişti adıyla sanı.
Bir güneş söner mi, ölür mü Atam?
Gösterin Tanrı'yı sorup da çatam.

Bir dağa benzerdi, yüksekti başı.
Ağlıyor yurdumun toprağı, taşı.
Diner mi bu acı, kanlı göz yaşı.
Bir güneş söner mi, ölür mü Atam?
Gösterin Tanrı'yı sorup da çatam.

Bizleri bırakıp gittin mi atam?
Kendimi taşlardan taşlara atam,
Bırakın Atam'ın koynunda yatam.
Gösterin Tanrı'yı sorup da çatam.
Bir güneş söner mi, ölür mü ATAM?.

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 12, S. 70, 1 Birinci Kânun 1938, s. 316)

Kal'e Kapıları

Yaşayan bir tarihtir kalelerin kapısı,
Ortaçağ'ı yaşatan bu bir savaş yapısı.
Paslı demir kapılar asırların bekçisi,
Yıkık burçlar geçmişin canlı bir dilekçisi.
Nerde şimdi buranın o mağrur sahipleri?
Kralların, Beylerin, sakî, musahipleri,
Topraklara karıştı buradaki her heves,
Gelmez oldu derinden ne bir türkü ne bir ses. .
Yığın yığın kemikler yiğitlerin başıdır,
Kitâbeler, mermerler kal'elerin yaşıdır.

İçin için ağlatır, şu yosunlu pınarı,
Kanalları çürümüş bu kal'e kapıları...

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 14, S. 81, 1 İkinci Teşrin 1939, s. 250)

Başın Sağ Olun

-Son Zelzele Münasebetiyle-

Neleri beklerken neleri gördük,
Doğacak günlerin altın çağ olsun.
En büyük acıyı kalblere ördük.
Sevgimiz yarana derman dağ olsun.

Kim derdi felâket büksün belini,
Önleriz korkmadan belâ selini
Bir daha çekelim başa geleni,
Acımız bizlere kopmaz bağ olsun

Kırıldı yavrunun kanadı kolu,
Yıkılmış ellerde baykuşlar dolu,
Uzayıb gitmesin ayrılık yolu,
Dört yanın gülsitan, çölün bağ olsun.

Amasya, Erzincan, Tokad'la, Sivas
Kapladi her yeri baştan başa yas,
Ak saçlı dul anam, bağrına taş bas.
Gönüller sevgini ören Ağ. olsun.

Gel, Ey Anadolu türklüğün varı!
Ağlayub ovunma sen zarı zarı,
Çektiğin yetişir, el verir bâri
Üstüne gün doğsun, başın sağ olsun!..

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 14, S. 84, 1 Şubat 1940, s. 559)

Karda Kan İzleri

Kimindir uzayan bu kan izleri?
Ormanda düşenler kurt pençesine,
Tüfekler çevrilir hayvan sesine,
Can veren yolcular yaktı bizleri.

Karada kan izleri, gönül izleri,
Kaplamiş ormanı bir ölüm yası
Ötede can veren bir kurt anası
Yalvaran gözlerle yaktı bizleri.

Kıymayın yurdunda hür gezenlere
Bu kanlar kan değil, isyan ateşi,
Bir kızıl alevdir yakan güneşi
Yaşamak bir haktır, hak sezenlere.

H. Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 15, S. 85, 1 Mart 1940, s. 32)

Gönülle Hasbihal I

Gençliği tükettim baht kapısında,
“Defterim dürüldü” sansam mı gönül?
Kandilim sönmeden kalb yapısında,
Yılları yıllarla ansam mı gönül?

A gönül ne çabuk usanıb bezdin?
Acı göz yaşında sevinçler sezdin,
Şu hayat çölünde boş yere gezdin
Bağrımı zehrine bansam mı gönül?

Bahçemde açmadık gülleri derdin
Benden esirgedin agyâre verdin,
Boynumu bükdürdün, dirsek çevirdin
Sana ben bilerek kansam mı gönül?

Elleri güldürüb bahtiyar ettin,
Beni ondurmadın tarumar etdin
Kalbimi vîrâne bir diyar etdin,
Uğruna tutuşub yansam mı gönül?

Başımdan geçenler saymaya gelmez,
Küllenen ateşten duman yükselmez,
Feryadım duyulmaz, gökleri delmez,
Ecelin câmina kansam mı gönül?..

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 15, S. 90, 1 Ağustos 1940, s. 528)

Gönülle Hasbihal II

Ayrılık yarası kalblerde kanar
Düşene kim acır, adını anar?
Pervâne yanarsa ateşde yanar,

Kimseye müdâra edemem gönül,
Arkana düşüb de gidemem gönül.

El şöyle dursun, yâr kahrım çekmez,
Gönül bağlarında keklikler sekmez,
Bana bir gül yeter, güllük gerekmez,

Elinden nereye varayım gönül,
Bırak da yaramı sarayım gönül.

Gün olur senin de bir adın kalır,
Gözyaşın, gururun, inadın kalır,
Ne aşkın, ne zevkin, ne tadın kalır,

Üstelik bir hisab sorarlar gönül,
Koşdurub koşdurub yorarlar gönül.

Dağlı'yı gel salma gurbet ellere,
Elinle fırsatı verme ellere,
Nâfile kendini atma sellere,

Acırım sellerde boğulsan gönül,
Bir kapı bulmazsın kovulsan gönül...

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 16, S. 95, 1 İkinci Kânun 1941, s. 436)

Gönülle Hasbihal III

I

Derler ki, gönüller virâne olmaz,
Renkleri solsa da cevheri solmaz,
Boşalan gönüller kolayca dolmaz,

Asılsız dâvâdır, inanma gönül,
Beyûde köpürüb çalkanma gönül.

Nasîbim olmamış bir kuru çıra,
Yollarım çevrildi ıssız bozkıra,

Çökesi tahtında aranmaz sıra,

İçimde yükselen dumansın gönül,
Vefâsız, döneksin, yamansın gönül.

Bir sıla hasreti çekdim yanında,
Hayâtın sırrı var hüsn-ü ânında,
Merhamet okunur imtihanında,

Yüzünden bermurâd olmadım gönül,
Derdinden boşalıb dolmadım gönül.

Gâh bana şah oldun, gâh tapan bir kul,
Ne benden uzaklaş ne bana sokul,
Dilerim Tanrı'dan ettiğinden bul,

Neyleyim kendini bilmedin gönül,
Gözümün yaşını silmedin gönül.

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 17, S. 100, 1 Haziran1941, s. 314)

Gönülle Hasbihal VI

II

Şikâyet kendimden kimseden değil,
Ölsem de yaşarım bunu böyle bil,
Ne hükmet kimseye ne de sen eğil,

Güzeli, çirkini seçmeyen gönül,
Yolları yolumdan geçmeyen gönül.

Yanmazdım bir kere âbad olaydım,
Elinden kurtulub âzad olaydım,
Âvare dolaşib dilşâd olaydım,

Hastayım hayatın zevki yok gönül,
Bahtımın cefâsı, derdi çok gönül.

Anladım bu yollar dönülmez bir yol,
Başımdan ayrıl da ellere taç ol,
Yeter ki gün geçir, kalblere gir, dol,

Çağını geçmesin gelişmen gönül,
Atını şahlandır delişmen gönül.

Feleğin kahriyle yüreğim dağlı,
Kanadım kırıktır, kollarım bağlı,
Ateşler içinde tutuşan Dağlı,

“Kapıda bir garib sâildir gönül”
Her zaman cevrine kaildir gönül.

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 17, S. 100, 1 Haziran1941, s. 316)

Basri GOCUL:

Aydın Yaylalarında

Ateşlendi yanıyor koca çıra yığını
Görmeye koyuldular cümbüş hazırlığını:

Kebablık kuzuları şişliyor birkaç kişi,
Güzel parlasın diye yağlanmada kamalar,
Defler ısıtılıyor, akortta bağlamalar,
Yosmaların üstünde sofrayı düzme işi...

Efe, bağdaş kurunca sırt dayayıp bir çama
Yer aldılar zeybekler önünde halkalama.
Ve güneş batıyorken sükûta dalan yayla
Birdenbire uyandı üç beş uzun narayla
Halkaların ortasında seçme seçme köçekler
Yan yana dizildiler birer adım arayla.
Bütün hünerlerini bu gece dökecekler
Oyundan çıkabilmek için çokça parayla.
Galiba, hem galiba, dostlarım, bir tanesi
Ayrılacak Efenin gönlü gibi bir payla..
Bir genç zeybek çakmışça dileğini gözünden
Havaya başlattırdı Efe'nin türküsünden:

Lâğabı Ödemişli,
Gözleri menevişli,
Kaplama altın dişli,
Haspayı yar mı sandın?
Hay be saymaz olaydın!
Şaştı ya, Efem, Aydın?!

Yazın bir kara yazı,
Yasın bir gönül yası.
Aldattı kör olası.
Haspayı yar mı sandın?
Hay be saymaz olaydın!
Şaştı ya, Efe, Aydın?!

Dudağı degecekken şarap dolu bardağa
Coştı, bağırdı Efe: Tekrarlayın bir daha!!
Eller hep kalçalarda, başlar az öne eğri,
Koşuyorlar çengiler birileri, bir geri.
Telâştan silemiyor çevreler akan teri,
Dizler sert çöküşlerle döğmede sık sık yeri,
Baş dönmesi veriyor zil ve kaşık sesi...

Kafalar tütsülendi artık Eyiden Eyi,
Nerdeyse açılacak bol püsküllü keseler.
Ayıp mıdır yosmalar oyunu süsleseler..

Oyunun art tarafı Efe'nin kır gerdeği,
Gökte yıldızlar görsün.. kapatayım perdeyi...

Basri GOCUL

(C. 12, S. 68, 1 Birinci Teşrin 1938, s. 169-170)

Hakkı KILICOĞLU:

Bayrağa Sarılmış Bir Kız İçin
Bak şu imanlı kıza

Sevgiden gelmiş hıza,
Yurda olan aşkını
Söylüyor Ayyıldıza...

Hakkı KILICOĞLU

(C. 12, S. 69, 1 İkinci Teşrin 1938, s. 264)

Şükrü KURGAN:

Ağıt

*“Tanrı’yı düşündü de kendisi gibi yüce
Türk, göğe Tanrı dedi seni görmeden önce
Yeryüzünde bu adı yalnız dağlara verdi.”*

Göçen bir ordu değil, bir milletin başbuğu,
Bu millet Türk milleti, gökten alındı tuğu!
Suçunu gizlemesin kızıl günahkâr doğu,

Işıklar yanmaz ola; gün, ay yasa bata Türk,
Ey tanrı milletin en büyüğü Atatürk!.

Ne tat kaldı acunun baharında, güzünde;
Ne heybet var gökünde, ne ışık gündüzünde,
En büyük gücü sendin Tanrı’nın yer yüzünde,

Dağlar, taşlar ağlaya;; gün, ay yasa bata Türk,
Ey tanrı milletin en büyüğü Atatürk!.

Destanını haykırdım bu yurda âşık diye,
Dünya Türk’e, Türk ona acısın yazık diye.
Tanrı kıskandı seni, kendinden ışık diye..

Gözler yoluna dala; gün, ay yasa bata Türk,
Ey tanrı milletin en büyüğü Atatürk!.

Ne doğudan sel gibi kopan Atillâ, Cengiz,
Sana eş olamadı ne yel, ne dağ, ne deniz,
Bunak din büyükleri!. Nerede mahşeriniz?.

Yedi kat gök yıkıla; gün, ay yasa bata Türk,
Ölüm olam kavuşam sana nola ATATÜRK!.

Şükrü KURGAN

(C. 12, S. 70, 1 Birinci Kânun 1938, s. 312)

Ozan Gibi I

Sel ırmağa koşadurur
Akar çağlayı çağlayı
Gönül dağlar aşadurur
Kara bağlayı bağlayı

Ak başınız gökte m-ola(*)
Dağlar yüceli yüceli
Sılama az kaldı m-ola
Yensem eceli eceli

Bir gül için ahlar ider
Bülbül yoluna yoluna
Bir canımı bin Eyleyem

Verem yoluna yoluna

Kalem olam hasretini
Yazam inceli inceli
Köle olam fermanına
Gündüz geceli geceli..

Şükrü KURGAN

(C. 13, S. 76, 1 Haziran 1939, s. 333)

(*) “Gökte mi ola” demektir.

Ozan Gibi II

Gönül yanar imil imil,
Bir lâhza yandım derm-ola?
Ateşine seller değil,
Deryalar kâr ederm-ola?

Dert içinde taş olunca,
Sır gözünde yaş olunca,
Gam, kervana baş olunca,
Kara bahtın çıkar yola..

Sıra dağlar menekşe gül,
Kader gülmez, sen ona gül.
Pınarımsın, bana dönük,
Akma böyle sağa sola..

Şükrü KURGAN

(C. 14, S. 79, 1 Eylül 1939, s. 40)

Mithad Cemal KUNTAY:

Atatürk’e

Kara toprak diye en hissiz ayaklar hattâ
Basamaz toprağa, toprakta cenazen varken,
Ne büyüktün ki huzurunda küçüktür matem
Onsekiz milyon adam tek kişidir ağırlarken...

Mithad Cemal (KUNTAY)

(C. 12, S. 70, 1 Birinci Kânun 1938, s. 318)

Türk Öğretmenlerine

Bazan ölümler yurdu korur, bazı da sağlar;
Göz nuru karışmazsa şahadet kanı çağlar.

Yoksulluğun ufkunda erirken bile mağrur,
Sensin o hazin nûr, o derin nûr, o büyük nûr.

Hoşnutsun, eğilmiş okuyorsan, yazıyorsan;
Ey terli alın, Ey güneşin öptüğü insan!

Şöhret aramaz, şan aramaz, nâm aramazsın;
Cemiyetin omuzunda da yokmuş gibi azsın!

İlmin sesi haykırmaz: ilim şarlatan olmaz.
Sessiz de seven yoksa vatanlar vatan olmaz!

Sen yurdunu, haykırmayarak gizli seversin,
Kalmışsa eğer, ömrümü Tanrım sana versin!

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 47)

İbrahim Alâettin GÖVSA:

Tavaf

Bir milletin melâlini söyler derin derin
Derya, önünde çırpınarak Dolmabahçe'nin,

Gönlümde hatıralar, Eylerim tavaf,
Artık O doğmuyor diye muzlimdi her taraf.

Çamlar hüznü, yollara düşmüş söğüt, çınar,
Yaprak döküp huzura kapanmıştı sonbahar.

Mermerli methalin O'na lâyük vekarı boş.
Heyhat o muhteşem kapının intizarı boş.

Sessiz nöbetçiler de heyulâ dolaşmada.
Her yerde bir kederli muamma dolaşmada.

Susmuş bütün saray, nefes almaz o izdiham.
Son uykusunda tek rahat etsin deyip Atam.

Son uykusunda öyle mi bir devr uyandıran,
Bir ırka can veren Atatürk adlı kahraman?

Düşsün olur mu toprağa göçmüş cihan gibi,
Sönsün o mavi gözleri bir âsûman gibi.

Sussun o mâvera konuşan mâdeni sada,
Dursun olur mu hilkate bir fâhr olan zekâ?

Sözler ki çağlayıp güldüren bir pınar gibi,
Hisler ki şahlanıp atılan dalgalar gibi.

Âtiyye, hâle, geçmişe her anda bir temas,
Bin türlü ihtisas ile bin türlü ihtiras.

Milyonla halkı cezb ile mihrak olan zekâ,
İfratı, hadsi, vecdi, tezadiyle bir dehâ..

Bir meşaleydi neşesi her bezme nur olur,
Bir harikaydı benliği bir mülkü doldurur.

Cismiyle pek güzeldi ve ruhiyle devdi O,
Bir yıldırımdı, bir mütekâsif alevdi O.

Eyvah O varlığın bize kalmış fesanesi,
Yastıkta bir ışıık yele, arslan nişanesi.

Karşımda servilik ve gurubun vuran alı,
Göklerde şimdi Çankaya'nın şanlı kartalı.

Ey nam alan, zafer yaratan, inkılâp açan,
Ey yol veren hükümleri tarihe bir zaman.

Ey eski kahramanları geçmiş asırların!
Gazi'ye ihtiram ile kalkın ve toplanın.

Saf bağlayıp selâma durun hep! O'dur gelen,
Türk ırkının muhabbeti üstünde yükselen.

Ölmez evet gönüllerde heykel kuran ATAM.
Lâkin nedir içimdeki pâyansız inhidam?..

İbrahim Alâettin GÖVSA

(C. 12, S. 70, 1 Birinci Kânun 1938, s. 321-322)

Yolcu:

Koşma

Açıldı, serpildi bir fidan oldu,
Şu sevgi bağının gülüne bakın.
Bu nura yanmaktan can nasıl kaçır?
Şu âlev saçının teline bakın.

Ay gibi ufkumda doğdu, yüceldi.
Bağrımı o yaktı, o vurdu, deldi.
En gizli yarama el attı, geldi;
Kınalı parmaklı eline bakın.

O gözler, derindir, derindir derin;
O küskün bakışı su gibi serin,
Gelişi, gülüşü her hâli şirin,
Kıvrılan o ince beline bakın.

Yâr oldu o bana, küstü ağyâre,
Bin minnet, bin selâm yolladım yâre,
Esmedi fakat hiç o hoş diyâre,
Vefasız dağların yeline bakın.

Heryanı şu hasret yolunun yârdır;
Düz yeri dikenli, geçitler dardır.
Sıcak göz yaşımından damlalar vardır.
Şu gurbet ilinin seline bakın.

Yolcuyum! Gözlerim yolları gözler:
Garibim, gönül hep o yârı özler,
Benzimi sarartan o yeşil gözler:
Bakmaz mı bu hasret iline? Bakın...

Yolcu

(C. 12, S. 72, 1 Şubat 1939, s. 514)

Ceyhun Atuf KANSU:

Sevdiğim Güneş

Güneşi seviyorum: bakamadığım için,
Kalbimi onun kadar yakamadığım için,
Sonsuz mesafelere çıkamadığım için,
Sonsuz mesafeler ki: rüyalarım ondadır.

Sabahları denize altın pullar giydirir,
Akşamları dağlara eteğini değdirir,

Bu güzellik içinde dik başımı eğdirir,
Eğilen dik başım ki: h lyalarım ondadır.

Ceyhun A. KANSU

(C. 13, S. 73, 1 Mart 1939, s. 30)

Rüzgâr'a Sualler

Dağlardan haber verin Ey rüzgârlar dağlardan,
Kuş sesi gelmiyor mu salkım kokan bağlardan,
şarkı söyleyen yok mu artık eski  ağlardan,
Haber verin rüzgârlar dağlarım yıkıldı mı?

Güneşli ş hikalar ufuktan silinmesin,
Y celere çıkılıp baş eğik gelinmesin,
Olur mu bahçelerde kızıl g l salınmasın,
Gezindiğim korular gün gelip yakıldı mı?

Elele tutuşup da uzaklara giderdik,
Bulutlara binerdik yıldızları tutardık,
Mavi fistan giyinmiş aya selâm ederdik,
Yığın, yığın bulutlar göklerden çekildi mi?

Duydum elma ağacım kurtlanarak çürümüş,
Gümüş havuzlu saray sıcaklardan erimiş,
Anamın mezarında hep    ekler kurumuş,
Beni bekleyen yârin boynu da büküldü m ?..

Ceyhun KANSU

(C. 14, S. 80, 1 Birinci Teşrin 1939, s. 132)

Olsaydım

 ncecik bir kiraz dalı olaydım,
Kirazımı vermez solar kururdum,
Leyl k kokan bahar yeli olaydım,
Dağ başını açmaz kalır dururdum...

Kaval olsam sesim vermez susardım,
Suya düşer, dallar gibi   r rd m,
Kuş olsam kendimi  amda asardım,
Ölüm nasıl şeymiş ben de görürdüm...

Ceyhun A. KANSU

(C. 14, S. 83, 1  kinci Kânun 1940, s. 428)

Erzincan Türküsü

Kışlarımız vardı, kışın kışlardık
Yaylaklarımız vardı, yazın yaylardık,
Toprak çökmeden önce biz de beylerdik,
Toprak   kt  kanımız kana karışdı.

Anaların gözleri bakmaz oldular,
Deli sular kesildi akmaz oldular,
Kalanlar bu derdi çekmez oldular,
Ağlamalar, dualar göğe erişdi.

Yerlerinden oynadı yüce dağlarım,
Çocuğumun kanını emdi bağlarım,
G l diyorlar, ben nasıl gönül eğlerim,

Kocadım bir günde, alnım kırıışdı.

Yayla yiğitlerini vurdu yatırdı,
Gelinlik kızlarımı aldı götürdü,
Bu ne iş insanları yedi bitirdi,
Sanki ovada iki ordu vuruştı...

Ceyhun KANSU

(C. 14, S. 84, 1 Şubat 1940, s. 553)

Çocukluğum

Neş'eyle uyandığım o Mayıs sabahları,
Başımı annem gibi okşayan tatlı rüzgâr,
İçlerinde zanbaklar açan çiçek tarhları,
Üstünde kertenkele dolaşan eski duvar..

Baharda bayıltıcı kokan iğde dalları,
Penceremin altında tırtılın yediği gül,
Dağdan akan suların sihirli masalları,
Kalbime çok dokunan; kafeste kilidli bülbül...

Sevebilmek herşeyi, bir ağacı, bir kuşu,
Gündüz koşmak, geceyi, göğü babamdan sormak,
Tâ içinden seyretmek, tabiatde oluşu,
Koşmak, koşmak! Nihâyet billûr bir çaya varmak...

Ne olurdu ben şu an, beşiğimde olsaydım,
Ve annem baş ucumda bir ninni söyleseydi,
Kendimi bir an için, ilk yaşımda bulsaydım,
Ve annem baş ucumda "Yavrucuğum" deseydi.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 15, S. 86, 1 Nisan 1940, s. 164)

Bekleyiş

Mezarında kalbinmiş çiçeklenen, kokladım
Ilık göğsün gibiydi toprağımı yokladım,
Güneşin doğuşunda, batışında bekledim,
Çok derinlerde miydin seslenemedin.

En yaşlı ağaçlara bakdım beyaz giyinmiş,
Toprak da karasını beğenmemiş soyunmuş,
Bahar ayları duydum senin sevinç ayınmış,
Kefenin mi çürüdü süslenemedin.

Karınca yuvaları artık açık dünyaya,
Yılanlar deliklerden uzanıyorlar suya,
Sen niçin daldın anne zamansız bir uykuya,
Niçin en güzel çiçek, bu yıl açmadı.

Tomurcuğa benzerim, ümidimi saklarım,
Yağmur gibi toprağa geçmeli dileklerim,
Senin de çiçek olup yeşermeni beklerim,
Çiçek ayı geçmedi, bahar geçmedi.

C. Atuf KANSU

(C. 15, S. 88, 1 Haziran 1940, s. 324)

Yolculuk

Karlı bir şâikaya doğru çıkıyor yolum,
İster misin sevgilim el ele yürüyelim,
Her renkten çiçeklerle dolu bak iki kolum,
Yarısını sen taşı çiçekleri bölelim.

Ekin tarlalarında gelinciklere selâm,
Kâinat büyük bir ev, dünya ıııklı odam,
Her ân başka bir dgörünen büyülu dam,
Yaşayan kıızılıklar pencerede, her akşam.

Hülyâlarımla dolu bir destidir masâllar,
Döküldükçe, altın bir su gibi akar yollar,
Ve ıslak bir mendile gözlerimi bağlarlar,
Duyuyor musun? dağlar beni çağırıyorlar.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 15, S. 90, 1 Ağustos 1940, s. 538)

Rüya

Kavaklarımca yüksek hülyalarım var.
Ucu göklere değer eşsiz hülyalar,
Düşündükçe benimdir sular ve dağlar,
Bana isteklerimi taşır rüyalar.

Yastığımın altında bir güzel masal,
Ve uyku rüyalarla çiçeklenmiş dal,
Masmavi bir denizde dolaşmakta sal,
Yakın, yeşil adamda bembeyaz kumsal.

Meşe dalındaki kuş, sabah oldu der,
Ben derim ki uyusak kuşum, beraber,
Üstümüze büyülu bir yorgan serer,
Örtüsünde yıldızlar dolu geceler.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 16, S. 92, 1 Birinci Teşrin 1940, s. 152)

Mektub

Beklediğim mektub geldi, göklerden,
Beni bahçesine çağırıyor ay,
Kırık bir dal gibi suya değerken,
Beklediğim mektup geldi, göklerden.

Eşsiz bir mavilik değmiş kâğıda,
Öyle mavilik ki dünyalar değer,
Ne renkler, ne renkler var aşağıda,
Bana mektubdaki mavilik yeter.

Bulutlardaki nem kâğıda sinmiş,
Yıldızlarımı mı koklamakdayım?
Özlediğim bahçe dünyaya inmiş,
Ve içinde seni beklemekdeyim.

Mektup istemiştim Cennet'i değil,
Bembeyaz kâğıda onu çizmişsin,
Seni arıyorum mavi yollarda,

Mavi yollarda ki, akşam gezmişsin.

Beklediğim mektub geldi, yollardan,
Bana Cennetimi taşıyan mektub,
Kuyumda boşalan kovalar dolub.
Çiçekler döküldü altın dallardan.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 16, S. 93, 1 İkinci Teşrin 1940, s. 228)

Ayna

Bir su içinde rüya seyretmekteyim,
Peri padişahının ay yüzlü kızı,
Eşsiz aynamda seni beklemekdeyim,
Ki elmalarım oldu bol ve kırmızı...

Suda yüzmekde eşiz aynamın içi,
Bir masal kadar dolu gölgelikde su,
Gözlerinden damlamış dallardaki çiğ,
Senden dökülmekdedir iğde kokusu.

İstikbâli işledim onun içine,
Ümidlerimin renkli çinileriyle,
Öyle bir istikbâl ki rüya ve ışık,
Şekil verdi büyülü elleri ile.

Aynam, içinde yalnız ben olmalıyım,
Seni işleyen sana hayran olan ben,
Bir ışık bahçesinde yaşamalıyım,
En koyu gecelerde sana bakarken.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 16, S. 95, 1 İkinci Kânun 1941, s. 412)

Bayram

Ne güzel bayramları vardı çocukluğumun,
Bir mavi balon bana bahtiyarlık verirdi,
Ne güzel bayramları vardı çocukluğumun,
Küçük bahçemiz bana cennet gibi gelirdi.

Kandilleri yanardı küçük minâremizin,
Yeni bir hayat başlar içinde evimizin,
Tatlıları yapılır bayram günlerimizin,
Annemin beyaz eli tâze yufka kokardı.

Badem şekerlerini herşeyden çok severdim,
Avuç, avuç yediğim badem şekerlerini,
Gıcırdayan eski bir salıncağa binerdim,
Dolaşırdım çocukluk dünyamın göklerini.

Son bayram gecesinin rûhuma çöken sisi,
En güzel günlerime pencerelerden vedâ,
Dolaba kaldırılan bir bayram elbisesi
İle bütün neş'em de kapanırdı dolaba.

Ne güzel bayramları vardı çocukluğumun,
Hiçbir şey istemedim yalvarırdım Allah'a,

Tâ kalbimde duyduğum belirsiz bir oluğun,
İçinden rüyâlarım boşanırdı sabaha.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 16, S. 96, 1 Şubat 1941, s. 508)

Nikbinlik

Toprak bir destiyim ki, ağızıma kadar dolu,
Mayıs ayı gibiyim, saâdetden deliyim,
Bahçemde dikenlerim bile güzel kokulu,
Uykularımda bile gün ışığı doluyum.

Bir çaya düşüverir dalgalarla gezerim,
Adımı mavi göller üzerine çizerim,
İğde çiçeklerinden yâre boncuk dizerim,
Beklerim kardeşimi karlı Elmadağı'nda.

Annemin masalları gibi hayal doluyum,
Kırıldıkça yeşeren bir ağacın dalıyım,
Bahtiyâr olmak için hep çocuk kalmalıyım,
Yıkanmalıyım her gün hayatın ırmağında.

Hürüm, istediğim an dikmenlere kaçarım,
Kuşlara imrenirsem kanatlanıp uçarım,
Bütün kaynaklar benim; avuç avuç, içerim,
Yorulursam uyurum rüzgârın kucığında.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 17, S. 100, 1 Haziran 1941, s. 294)

Aşk İçin Romans

Bir ümid çiçek açar dallarımızda,
Buzlu bir su belirir ellerimizde,
Bir iğde kokusu ki yollarımızda,
Altın arabalarla başlar yolculuk.

Mavi bir göl özlenir, sular geçilir,
Rüzgâra imrenilir gökde, uçulur,
Kapılar vurulur, bir sabah açılır,
Karşılar hepimizi eşsiz bir çocuk.

Dinler masalımızı sonuna kadar,
Geçer, bir bulut gibi geçer bu bahar,
Kırık desti boşalır, biter rüyâlar,
Çağırır hâtıralar iklimi bizi.

Gölgeler kucaklar bir an rûhumuzu,
Duyarız bir göz gibi dolduğumuzu,
İçimizde engin bir hayâl havuzu,
Ararız, dalga, dalga sevdiğimizi.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 17, S. 101, 1 Temmuz 1941, s. 436)

Musiki Hasreeti

Gel, Ey benim rûhumun cenneti, gel, sen
Kemanlar sükûnete çağırın beni.
Ilık, ılık bahardır yaylalarda esen,

Duydum, rüzgârın beni beklediğini.

Ağaçlardan inerek kondu ruhuma,
Kuşlar... oh! bu melodi, bahar kadar şen,
Yumma gözlerini bu akşam hiç yumma,
Allahımla konuşmak istiyorum ben.

Haydi, kemanlar, bütün kemanlar çalsın,
Sürüklesin bir büyü beni dünyâdan,
Bir ninni ki, çocuklar uyuyakalsın,
Ve, bir dünya kurulsun, ses ve rüyâdan.

Bulut gibi erir, bu ses, yavaş yavaş,
Ve sonra uzaklardan gelir bir ordu,
Ey! zafer musıkisi, burcumda dolaş,
Hür ruhum her an sana sesleniyordu.

Bir flüt bildirir ki; fırtına dindi,
Kemanlar müjdeleyor yeni bir mevsim,
Bütün yıldızlarda, bak elim gezindi,
Bir gök şarkısı kadar engin musıkim.

Fırtınanın sonunu bildirsin ziller,
Ve âyin davulları sonuna kadar,
Vurun, tokmağı, vurun, sarsılsın bu yer,
Parça, parça bölünsün içimde dağlar.

Musiki hasretimi doyursun Allah,
Her sabah ve her akşam dinlediğim bu,
Bu hasretle uyandım belki her sabah,
Her akşam bu hasretle sevdim uykuyu.

Ey! kıyılardan uzak, Ey, yeşil ada,
Ey! bütün hayatımın yolculuğu, sen!
Çağır ki, rûhum yalnız seni duymada,
Dalgalarla elele geliyorum ben.

Kızaran ufuklarda aradım seni,
Bir büyü taşıyordu bastığım toprak,
Bekledim, heran, bana gülümsemi,ni,
O eşsiz gülüşünü hatırlayarak.

Amma, ben doyasıya içsem ne olur?
Bütün kovalarımı oldursak biran,
Sulasam rûhumu ki açsa renk, renk nur,
Ve bir musiki ile örtülse zaman,

Rüzgâr bir örtü gibi sallarken gölü,
Mâvi bir göl içinde beyaz kuğular,
Sulara çiçekler bir zaman gönülü,
Ve sonra, halka, halka, açılır sular.

Kuğular, güzel kuşlar, bembeyaz kuşlar,
Dönerler, halka halka mâvi bir yolda,
Dalga dalga yayılır, ince gülüşler,

Bir kalb çarpıntısı ki duyulur gölde.

Yeşil yeşil sazlardan rüzgâr seslenir,
Eşleşir kuğular...ve... akşam... duyulur,
Dağ ardından ay çıkar göle yaslanır,
Dal, dal olur yıldızlar suya eyilir.

Döner, kuğular; döner, bitmez bu oyun,
Rüzgâr coşar, göl coşar, kuğular coşar,
Rengi bembeyaz olur, bu mâvi suyun,
Bir rüyâ mevsimine göçer kuğular.

Gel, Ey, benim rûhumun cenneti, gel, sen,
Sükûnu sevmiyor, hiçbir zaman rûhum,
Beni mes'ud ediyor, msıkım, gölgen,
Ve bu kaynak başında serinleyorum.

Ne zaman geleceksin, ebedi neş'em,
Altın neş'em benim, sen, söyle ne zaman?
Rûhumu kâğıdına bir çizebilsem,
Bu büyük hasretimi duyursam biran.

Bir flüt içli, içli çağırsın şimdi,
Bir yağmur başlangıcı, o fırtınaya,
Fırtınayı özledim; gel, Ey, sevgili,
Dinle rûhumda çalan orkestrayı.

Kemanlar! yavaş yavaş ve ince, ince,
İlkönce: iştiyaklar: saf ve çok zengin,
Sonra... rüyâ.. rûhumun derinliğince,
Ve ufuksuz bir deniz.. mâvi ve engin.

Haydi kemanlar, bütün kemanlar coşsun,
Söyleyiniz dünyâya, isteklerimi,
Aşkım, bir çocuk gibi saf ve hür koşsun,
Eller! artık bırakın eteklerimi.

Musıkım! benim güzel çocuğum, gel, gel,
Yıllardır hasret kalmış kollarım sana,
Musıkım! dağlara ve göllere yüksel,
Hürriyet toprağına, kendi yurduna.

İçimde tutuşmuş bir ruh âyini var,
Buldum öz musıkimi, Ey, eşsiz cennet,
Zaferi selâmlasın, bütün davullar,
Rûhumda filizlendi, sonsuz bereket.

Susmayın, susmayın, siz, güzel çocuklar,
Fırtına beni serhoş ediyor: devam!
Allahımla konuştum, bu sefer, dağlar.
Selâm! Musıkım! sana, dağlardan selâm.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 17, S. 102, 1 Ağustos 1941, s. 523-526)

Kırşehir Türküsü

*Biter Kırşehir'i'nin gülleri, biter!
Dadaloğlu*

Bağlarından geçtim, suyundan içtim,
Pembe hatmi oldum, evlerde açtım,
Mucur'da yaylâdım, kış geldi göçtüm,
Kendime yar seçtim ben Kırşehiri.

Kervansaray pembe pembe gülünce,
Emirburnu kızıl kızıl olunca,
Eğik dallar elma, armut dolunca,
Kendime yar seçtim ben Kırşehiri.

Irmak boyu ökse dedim yürüdüm,
Halıcı kızları gördüm eridim,
Çimdim sularda çimdim, kurudum,
Kendime yar seçtim ben Kırşehiri.

Ekiz arasında kavaklar ulu,
Elmalar ısırđım sulu, hep sulu,
Dallar yemiş dolu, ben yemiş dolu,
Kendime yar seçtim ben Kırşehiri.

Üç göze uzandım, değirmen oldum,
Buğdayı üğüttüm beyaz un aldım,
Sular gürüldedi, köpükler saldı,
Kendime yar seçtim ben Kırşehiri.

Ceyhunum, pembe bir güzeli sevdim,
Dağ, dağ, gezdim, sevdim, pek deli sevdim,
İçimi ırmakta yıkadım ovdum,
Kendime yar seçtim ben Kırşehiri.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 1, S. 1, 1 Birinci Teşrin 1941, s. 8)

Gönlüm Hürriyetindir

İlk sıcak somunumu bir dilenciye verdim,
Yıldız ışıklarını bütün gökle bölüştüm,
Ruhumu bir seccade gibi işledim, serdim,
Uçurtması çalınan çocuk için döğüştüm.

Düşündüm bir ağacın gölgeğinde seni,
Ey mustarip insanlık, yaprak yaprak düşündüm,
Bütün evler hep bana çevirmiş gözlerini,
Düşündüm hürriyeti, toprak toprak düşündüm.

Bir yağmur bulutunu yuvarladım dağlardan,
Tarlalara, kızlara, çocuklara armağan.
Bir ilkbahar kokusu dokudum rüzgârlardan,
Güldü kalbinden, bütün mevsimlerde ağılayan.

Ovada bulduğumu karlı dağda kaybettim,
Aradım... Dağda buldum, ovaya indim, noldu?
Sürülere acıdım, varıp yaylaya güttüm,
Kekik koktu dışarı, içime rüzgâr doldu.

Bir ağaca bağlanmış kır atıma seslendim,
Yürü, gidelim haydi, bahar kurudu dalda,
Bir iyilik yağmuru sardı beni, ıslandım,
Güğüm güğüm iyilik dağıtacağım yolda.

Sen güzel kız, selâmla pencereden baharı,
Ey bahçesi kaybolmuş çocuk! bahçem senindir,
Koş atım, yaylâ yaylâ koş, geçelim kırları,
Bir sevgim var içimde, gönlüm hürriyetindir.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 15)

Yağmur

Bu yağmur, bu serin, bu güzel yağmur,
Yağıyor bu sabah sanki içimde,
Dokunma, gözlerim yağmur doludur,
Bulutlar içimin derinliğinde.

Çimenler ıslanır, yollar ıslanır,
Çağırır pencerem, yağmur seslenir,
Ufuklar bir beyaz renkle sislenir,
Yaşarım bir yağmur serinliğinde.

Beyaz bulutlara âşık olurum,
Geçerler üstümden bakar kalırım,
Bulutlar başımda düştür, dalarım,
Dinlerim tarlama yağın yağmuru.

Oluk oluk akar, eğleşir gider,
Yapraklarla birşey söyleşir gider,
Gider, güzel yağmur, ağlaşır gider,
Yıkayıp bırakır gönlümü duru.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 1, S. 5, 1 Birinci Kâmun 1941, s. 8)

Bor'da Bir Sabah

Yürürüm, duvarlar boyu yürürüm,
Tozlu dallar sarkar kerpiç duvardan,
Sarı buzağılar atlar, görürüm,
Yaşlı koçlar ayrı yürür davardan.

Bir ağaç köprüden koşar, geçerim,
Kavak dallarında öter, uçarım,
Böğürilende pembe çiçek açarım,
Yürürüm, dilimde türkü, yollardan.

Sorarım kuyuya: nettin gelini?
Deveyi yuttun da, yedin malını,
Yeğidi çökerttin, kırdın dalını,
Gelinin ağdı düşmez dillerden.

Gönlüme yayılır köpük kokusu,
Çağlaya, çağlaya dağılırken su,
Yeşil yeşil kokar köpük yiyen su,

Bir mavilik akar gelir göllerden.

Pembe nanelerde ak kelebekler,
Islak kanatlarla uçar sinekler,
Oyun oynar suda büyülü renkler,
Böğürtlenler suyu öper, dallardan.

Su içinde yeşil sazlar gerinir,
Gün ışığı halka, halka görünür,
Oyuklarda beyaz köpük arınır,
Kayalar renk giyer altın ellerden.

Yeşil su altın su; güzel çağlayan,
Gönlümdür sularla düşen oynayan,
Vuruldum sabahtan, sevdim sabahtan,
Güzelin adını sor güzellerden.

Yârime benzeyen kızlar yollarda,
Benim kuşlarımdır öten dallarda,
Annemin sesini duydum dillerde,
Bir kucak mutluluk derdim güllerden.

(C. 1, S. 10, 16 Şubat 1942, s. 4)

Ceyhun Atuf KANSU

Oyunlar

Açılın, şöyle bir açılın beyler,
Başlıyor yaylâlar, dağlar oyunu,
Elele tutuştu şehirler köyler,
Kurban edin yurda, kesin koyunu.

Vur Ey Çorumlun vur, inlesin davul,
Saz oldun gönlümde vurdun çalındın.
Oyunda birleşir babayla oğul,
Bir şenlik içinde süzülür alay.

Türkmen kızı, söğüt dalı mısın sen?
İnce ince, hafif hafif salındın.
Bağlama adını döktü tellerden,
Saz oldun gönlümde vurdun çalındın.

Unutma sevgimi iğdeli gelin,
Mendilinde sakla isteklerini,
Adımı çiziyor gül beyaz elin.
Türkülerine koy dileklerini.

Ağır ağır başlar sonra açılır,
Hoplatır, hoplatır beni uçurur,
Ağırdan ağırdan coşup saçılır,
Sivas köy halayı çekilir durur.

Bar oynuna ayak ayak katıldım,
Dadaşlarım size ayak uydurdum,
Ortanıza coşkun coşkun atıldım,
Gönlümün içinde raksetti yurdum.

Sepetçioğlu mu dönen meydanda,
Karlı çamlar gibi inmiş ovaya,
Şanını haykırmış sanki oyunda,
Kahramanlık katmış bu şen havaya.

Köroğlum mu yüce dağdan seslenen,
Dağlar mı, dağlar mı çağırın beni?
Ardını dağlara verip yaslanan,
Sanmaz mı beylere bir bey kendini...

Davulcum gönlümde döndün, dolaştın,
Defineler buldum her oyununda,
Çiçek dağı dedin, dağları aştın,
Burcuma bir bayrak oldun sonunda.

Zeybekler ilâhlar gibi geldiniz,
Dikildi ruhuma en güzel heykel.
Hayatın, zaferin heykelleri siz,
Yurdumun dağları kadar hür... güzel!

Ceyhun'um gönlümü kattım oyuna,
Gümbürder içimde davul, gümbürder.
Göçettim yaylânın serin koynuna,
Selâmım dağlardan yâra bu sefer.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 7)

Bahar Geldi Diye

I

Gül dalına kondur desem,
Seni buzlu çiğle yusam,
Öpüp selâmımı kosam,
Geldi, bahar geldi diye.

Seni sevgimle doldursam,
Çiğdemler gibi güldürsem,
Dağlardan inip bildirsem,
Geldi, bahar geldi diye.

Beyaz beyaz arzularım,
Şu otlayan kuzularım,
Seni bekler, arzularım,
Geldi, bahar geldi diye.

Düzlerim serinlik dolu,
Yeşeren toprak uykulu,
Gönlüm rüzgârlardan deli,
Geldi, bahar geldi diye.

II

Babanı tarlada gördüm,
Coşkun selâmımı verdim,
Ak anana seni sordum,
Geldi, bahar geldi diye.

Uyuduğunu söyledi,

Beni kapıda eğledi,
İrmak durmadı, çağladı,
Geldi, bahar geldi diye.

Dedim, vurgunum kızına,
Baharı serpsem yüzüne,
Sabahlar dolsun gözüne,
Geldi, bahar geldi diye.

Uyandırdım, gül dalını,
Bağışla sen vebalimi,
Yar kucakla bu kulunu,
Geldi, bahar geldi diye.

Gül sepetini doldurduk,
Elele göğe kaldırdık,
Arzuya salıncak kurduk,
Geldi, bahar geldi diye.

III

Ceyhun'um, için bir bahar,
Bir başka bahar dışında,
Yaylâda ördüğün rüzgâr,
Dağılır yârin başında,
Geldi, bahar geldi diye...

Ceyhun Atuf Kansu

(C. 2, S. 13, 1 Nisan 1942, s. 6)

Şu Kabayelin Ardından

Şu kabayelin ardından,
Eriyecek dağlarda kar.
Şu kabayelin ardından,
Sular gürül gürül akar.

Değince toprak damlara,
Kabayelim, ılık yelim,
Bahar iner akşamlara,
Tomur tomur olur gülüm.

Karşıdan esince şöyle,
Uyanıverecek toprak...
Tozlu çingirak sesiyle,
Çayır yolları dolacak.

Gizli çiğdemler gülecek,
İçindeki tepelerde.
Kimse, kimse bilmeyecek,
Açacak bir bir seherde.

Şu kabayelin ardından,
Bekle! yeşermiş olarak,
Taze bir şarkıyla toprak,
Tarla tarla uyanacak.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 16, 16 Mayıs 1942, s. 8)

Bor Da Bir Öğle

Yıkansam, yıkansam çağlayan ırmakta,
Kurulasa beni havlum gibi sıcak,
Cevizler altında uyusam toprakta,
Cevizler kadar bol rüya: kucak kucak.

Beyaz sisler içinde nefes alır dağlar,
Sükûneti yaprak, yaprak seyredirim,
Kavaklarım susar ve gizlenir rüzgâr,
Kendine kapanmış öğleyi severim.

Arasıra dallar arasından rüzgâr,
Serpilir, dökülür, ıslatır havayı,
Kafesinden kaçmış gibi bir ân uçar,
Ve bir çocuk gibi dolaşır odayı.

Mavi bozkır göğü altında uykulu,
O sakın öğleler başlar gölgelerde,
Yorgun ve yüklü bir eşek geçer yolu,
Hayat şarkı söyler çağlayan derede.

Ana- kız geçerler, ellerinde sepet,
Ne kadar güzel kız; sıcaklığı unutmuş,
Serinlik armağan etti, demet demet,
En güzel kaynağın ellerinden tutmuş.

Kayısı dalına sarılmış asmalar,
Yeşil korukları ısırmak isterim,
Oh! Yeşil koruklar, siz taze yosmalar,
Dudaklarınızı koklarım, öperim.

Sulara eğilmiş ceviz dalı olsam,
Bu ırmak, bu ırmak doldursa içimi,
Rüzgârla beraber ırmakta dağılsam,
Bir çocuklar bilse niçin gittiğimi.

Islak kayaları öpebilsem derim,
Bir ses ninni söyler, gelir yaz uykusu,
Suları, o eşsiz suları özlerim,
Pencerem altında akarken güzel su!..

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 17)

Bor'da Bir Akşam

Altın bir elma düşer mavi dalından göğün,
O renk renk gölgeleri dökülür gün sonunun,
Bir nur havuzu dolar pembeliğe günün,
Eteklerini tutar dağlar altın buğunun.

Salkım söğütlerin nur dökülür yaprak yaprak,
Ilık rüzgâr dökerek geçer bütün dalları,
Bir akşam yemişidir elimde ılık toprak,
Ve bir masal kokusu aşıp, gelir yolları.

Ellerim güneşe o kadar yakın: tutarım,

O elmayı ısırarak isterim ben bu akşam,
Eşsiz pembeliklerde yıkanırım- yatarım,
Derim: hayata vedâ, sonsuzluğuma selâm.

Bir Bor elması gibi Ey batan güneş seni,
Isırmak istiyorum seni büyüğü yemiş,
Hatırla masallarda bahtiyar geçen günü,
O günler, o günler bu özlemle zenginleşmiş.

Elim değişiyor Hasan dağına, serinliğe,
Yükseklığe uçuyor... Kar: öbek, öbek,
Pembe pembe halılar serilmiş “yürü” diye,
Bu çocuk ufukları özledi, yürüyecek.

Duru bir pembeliğin örtüsündedir dağlar,
Dağların arasından uzatıp ellerimi,
Erişmek istiyorum gök bitimine kadar,
Okşayabilmek için bütün sevdiklerimi.

Uyu, çocuğum uyu, koy başını dağlara,
Tanrının işlediği o yorganı; ufuğu,
Serdi bu eşsiz akşam, ilk yatağıma; Bor’a...
Ve bahçelerde annen ninni söylüyor uyu!

Her an değişen bir gül gibi açtı çocuğum.
Dağları okşamak... o dağları... kafesinde,
Ufku öz elmayı koklamak istiyorum,
İste, güneş orada akşamın bahçesinde.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 20, 16 Temmuz 1942, s. 16)

Bir Kır Çeşmesinde

Bir kır çeşmesinde yudum yüzümü,
Yaylâ suyu arıt beni, yu beni!
Serin bahar yeli açıp izimi,
Yârin bahçesine götür ko beni.

Bir güzel uykuya dalmış uzanır,
Güneşle yıkanmış, kurumuş taşı,
Seslensem uyanır, sussam uyanır,
Kınalı dağlardan iner rüyası.

Çamurunda davar izi, nal izi,
Bir kadın oturmuş, beler kundağı.
Çeşmenin başında ağlar bebesi,
Değmişken bir sonsuz suya dudağı.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 21, 1 Ağustos 1942, s. 8)

Bir Güzel Güne Özlem

Mayıs sabahları kadar şen,
Nerede kaldı benim gülüşüm?
Kalkardım kuşlardan da erken,
Hangi uykuya kaçtı düşüm?

Çardağa konardı ilk ıfık,
Öpüp renk renk sarmaşıkları.
Söyle neredesin sarmaşık?
Gel bana, atlayıp duvarı.

Yeşil soğanla al domates,
Fırınımızda pişmiş ekmek.
Anne, en büyük karpuzu kes,
Bir serinlikle dolsun yemek.

Yıldızlar çıkarsa bir zaman,
Yayıp seccadeyi sekiye,
Dinleriz böcekleri bir an,
Bizi çağırıyorlar diye.

Uykun yeşermedi mi daha,
Gözlerimde, o çinilerde?
Güzel annem, uyurum ama,
Sesin dolaşsın ninnilerde.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 22, 16 Ağustos 1942, s. 3)

Süt

Uyanır, derede yıkanır söğüt,
Kuzular, oğlaklar meler bir uçta,
Sarı bir inekten sağılmış bu süt,
Köpüklü ve ılık durur bakraçta.

Sütüm sana içit olsun,
Ak bebeğim, gül bebeğim.
Gönlüm sana geçit olsun,
Geç bebeğim, gel bebeğim.

Her otun özünden sağılmış gibi,
Keven kokar, çayır kokar, dağ kokar,
Ak sütün içinde kırların kalbi.
Rüzgâr memelerden süzölüp akar.

Sütüm beyaz kaymak olsun,
Bir yayıkta döv güzelim.
Muradın ak duvak olsun,
Giy güzelim, sev güzelim.

Taze çimen kokan yayla bakışım,
Mayalan da yoğurt olsun gülüşün,
Köpüklü köpüklü beyaz nakışım,
Dilesem rüyama dökülür müsün?

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 9)

Uyuyan Güzel Anneye

Anne, bahar geliyor uyansana!
Çık, altın bir eşikte bekle beni.
En güzel tılsımları buldum sana,
Koklıyabilmek için nefesini.

Yeni açmış şu erik hatırlatır,
Bana ağaçları çok sevdiğini,
Sevginle mi ıslanmış şu sonsuz kır,
Otlara bırakmışsın gözlerini.

Gül, güzel annem benim... benim rüyam,
İçimden çiçekli bir yol var sana.
Senin yerine biraz ben uyusam,
Anne, bahar geliyor uyansana!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 2, S. 24, 16 Eylül 1942, s. 17)

Erik Ağacı

Kimin gelinisin erik ağacı,
Beyaz duvak giymiş, neşelenirsin?
Bahtıyarlığına gönlüm duacı,
Dilerim her çiçek murada ersin.

Dalların mı ıslak, kalbin mi ıslak?
Güldüğün bellidir sonsuz sevince,
Bir düğün neşesi içine dalsak,
Rüyamıza erik dalı değince.

Her kalpte kutlansın diye sevincin,
Armağanlar doğsun çiçeklerinden.
Yeşil erikler sun çocuklar için,
Şarkılar örülsün isteklerinden.

Bir bahar dalını sevdim seveli,
Dökülüyor sonsuz toprağıma nur.
Öpemedim hiç bir bahar güzeli,
Ona benzer seni öpsem ne olur?

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 28, 16 İkinci Teşrin 1942, s. 5)

Ey İbibik Kuşu

Derdim nedir bilir misin
Ey garip ibibik kuşu?
Söylesem bölüşür müsün,
Ey garip ibibik kuşu?

Yaz sıcağında duyduğum,
Vadilerin içli sesi,
Gölgesinde uyuduğum
Sükûn dolu yaz öğlesi.

Nerede gümüş şadırvan,
Bol gölgesinde çınarın?
Âşığydım şırıldayan,
Gönlüme akan suların.

Bayıltıcı iğdelerde,
O sarı sarı çiçekler.
Eski baharlar nerede?

Bizi hangi dağda bekler?

Az mı uyudum sesinle,
Benim içli, garip kuşum.
Ben de senin gibi, dinle,
Bir garip derde düşmüşüm.

Ey iyi kalpli ibibik,
Benim kırlarımın kuşu,
Bir serin rüyada ibrik
İçinde uyur gözyaşı.

Anneciğim, benim kırım,
Koşsam bir uçtan bir uca,
Dertlerimi unuturum,
Çiçekli yollar boyunca.

Uzakta bıraktığım ev,
Komşu kızının gülüşü,
En büyük acıları sev
Diyor, bir ibibik kuşu.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 28, 16 İkinci Teşrin 1942, s. 15)

Bir Sonsuz Sevinçti Bu

Çiçekli bir ağaçtan neşeyi silkeledik
Yatıp gölgesine uzandık, uyuduk.
Düşlerimizi altın eleklerden eledik,
Tanrının dilinden şen şarkılar duyduk.

Dünyaya doğru kalktı bir sabah arabamız,
Beyaz atlar koştuk uçan neşemize.
Neşenin kucağında yakın akrabalarız,
Haydi, öz sevinçler dolsun evimize.

Güzel şarkılar bilen coşkunlukla bölüşsün,
Nağmesini hiç bir şarkı bilmiyenle.
Tomurcuklar gibi dal dal fışkırsın, gelişsin,
Ötsün, bir sabah o kuş kalbinde, dinle.

Gülümsiyen her yüze içten ortak olalım,
Herkesi çağırsın bu yüzük oyunu.
Bir sonsuz sevinçtir bu, ıslıl ıslıl gülelim,
Tutalım bitmeyen neşenin yolunu.

Kardeşe kardeş, dostla dostlar, neşeye neşe,
Kalbimize gökten parçalar katalım.
Rüyalarımızda şen olsun, çağlasın diye,
Büyük arzuların göğsünde yatalım.

Kardeşlere sevinçler, dostlara dost katalım,
Büyüsün bu hür, bu şen halka büyüsün.
Haydi sonsuz neşenin ellerinden tutalım,
Ne olur, her gün bir çocuk daha gülsün.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 29, 1 Birinci Kânun 1942, s. 5)

Buğday Tarlasına Şiir

Buğday, için gelincikli,
Sarı kırmızı boncuklu,
Hem başaklı, hem çiçekli,
Buğday, yârim olur musun?

Bana tüyden hafif gelir,
Gün ışığında bakışın.
Kız onbeşinde sevilir,
Söyle senin kaçtır yaşın?

Yağmurumu, gözyaşımı,
Dertlerimi, sevincimi,
Sana böleyim düşümü,
Gel, sen hoş Eyle içimi.

Şu yel, gönlümün selâmı,
Âşığım salınışına,
Sarmış belinden rüyamı,
Vurgunum yeşil döşüne.

Bir al gelincik olayım,
Yanıbaşında güleyim.
Bahar yelinden deliyim,
Buğday, yârim olur musun?

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 29, 1 Birinci Kânun 1942, s. 11)

Hayata Kahkaha

Fırlayıp atlasak dağların koynuna,
Yıldızları tutup çeksek ellerinden.
Şenlik var, şenlik var! çocuklar oyuna!
Hür bir demet yaptık dünya güllerinden.

Karlı zirvelere çıksak bir solukta,
Çiğdemler toplayıp evimize dönsek.
Düşlerimiz aksa altın bir olukta,
Şu çağlayanlardan köpüklerle insek.

Yaylâda soframız kurulsa ne olur?
En güzel şarabı göklerden sağırız.
Fıskırır arzular, göllerde durulur,
Bir serin hayata eğilir oğul, kız.

Neşe dalgalanır bütün kalelerde,
Çiçekli burçlara bayraklar çekilmiş.
Hürriyet yeşerir sonsuz yaylâlarda,
Bir bahar, bir bahar sürülüp ekilmiş.

Seslenir rüzgârlar, der ki: haydi kalk, kalk!
Beklediğin sofrayı kurulmuş evinde.
Hayatı bölüşüp paylaşıyorlar bak,
Altın ocakların kutlu alevinde.

Sen de iste, sen de, bu alev herkesin,
Bu toprak, bu gökler, bu bitmeyen hülya.
Ey ölümlü ruhum, doğduğun yerdesin,
Yeni buldum seni, Ey çiçekli dünya.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 4)

Küçük Dua

Baktım, kuşlar yuva kuruyor dallarda,
Yapraklar içinde yemyeşil bir vatan.
Hani altın köşkler vardır masallarda,
Büyük düşler gibi gönlümüzde yatan.

Beni de yurduma bir ağaç yap Tanrım,
Zengin rüyaların gölgesi olayım,
Hayata yemişler versin hep dallarım,
Bilinsin ki sonsuz bir sonbahardayım.

Gemici için bir kıyıdır özlenen,
Işıkla yıkanır bir sabah vaktında,
Gürültülü, uzak limanlardır gülen,
Hayatın sınırsız gökleri altında.

Benim yolculuğum engin denizlerde,
Değil, mavi vatan göllerinde olsun,
Geniş yelkenleri dolduracak yerde,
Şimal yeli benim içimi doldursun.

Çocuklara güzel anneler vermişsin,
Büyük ümitlerle beslensinler diye,
Bir renkli dünyanın bahçeleri için,
O en temiz ruhlar başlar yeşermeye.

Güzel vatanımı armağan et bana,
Bütün anneleri emzirdi her zaman.
Coşkun sevinçlerin ulu bayrağına,
Benim kalbim olsun rüzgâr diye dolan.

En güzel çelengi, sevgiyi sunuyor,
Gençlik, güzelliğin ölümsüz adına,
Ocaklarda büyük sevgiler yanıyor,
Kutlu özlemlerin dağları ardında.

Beni vatanımın sevinç tacı gibi,
Yaylâ çiçekleriyle işle Ey Tanrım,
Benim aşkım olsun toprağın hür kalbi,
Yol boyu, bu sonsuz aşk için yaşarım.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 32, 16 İkinci Kânun 1943, s. 9)

Marmara Türküsü

Marmara benim gölümdür,
Dalgalı deli gönlümdür,
Büyülü mavi gölümdür,

Açmış vatanın dalında.

Kıyısında at sulamış,
İstanbul'da gönlü kalmış,
Kaleler kurup da almış,
Dedem tarihin yolunda.

Karlı Uludağ sislenmiş,
Kıyılar renk renk süslenmiş,
Süleymaniye yaslanmış,
Yatar zamanın gönlünde.

Kiraz bahçesi zeytinlik,
Uçsuz bucaksız zenginlik,
Karşıda kıyılar silik,
Uyur, güneşin altında.

Ölmez güller açar bağı,
Çanakkaledir yatağı,
Vurulmuş, özler toprağı,
Düşer sancağı elinde.

Köpük olup düşsem sana,
Karışıp gitsem dalgana,
Rüyamı katsam rüyana,
Kaybolsam maviliğinde.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 3, S. 35, 1 Mart 1943, s. 4)

Rüzgârlar Ninnisi

Tanrılar soluğu geliyor uzaktan,
Sonsuzluk içilen coşkun şölenlerden.
Hayatı masallar gölgesinde tutan
Altın kalplilerin güldüğü günlerden.

Geliyor, dalların içinden uçarak
Yaprak yaprak düşüp hayatın üstüne,
Peşinden gizli bir dağ yolu açarak
Gönülleri çekip gidiyor kendine.

Bulutlar geliyor rüyalı şimalden,
Buzlu denizlerin, göllerin yurdundan.
Sonra akın akın sonsuzluğa giden
Bir sevinç koşuyor Tanrılar ardından.

Hangi güzelliğin bayramıdır, söyle,
Sana bu sonsuz türküyü söyleten?
Büyük Tanrılar mı raksediyor böyle,
Hiç tanımadığım kutlu bir sevinçten?

Oh! Toprak benim en sevgili kardeşim,
Niçin uzaktayız zengin sofralardan?
Ben ki, kendimde, küçük bir yemişim,
Sunmaz mısın beni Tanrıya dallardan?

Küçük saz, yeşil saz, dinle bu hür sesi,
Bu ulu Tanrılar ninnisidir uçan,
Taşıp gelir mavi perdeler ardından,
Başladı göklerde destanlar gecesi.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 4, S. 45, 1 Ağustos 1943, s. 11)

Seher Yeline

Uzun bir özleyiş rüyasından sonra,
Sen misin, sen misin beni uyandıran?
Gördüm, salkımlarla kurulmuş bu sofra,
Nakışlı bir sabah ışığında duran.

Nasıl hatırladın bu eski dostunu,
O, eşsiz uykular içinde gömülü,
Saniyordu artık unutulduğunu,
Bitmiş ay çiçeği, açmaz olmuş gülü.

Birdenbire uçan türkülerle geldin,
Hoş geldin! Nereden, kim bıraktı seni,
İşte, sevdiğin dal, işte gönlüm; evin,
Gel, kadri bilinmez anların gelini.

Sen, şifa verici bahar hastalığı,
Nereden geldiği bilinmeyen sevinç,
Ey, rüzgârların en taze, en ılığı,
Öz dala bu kadar geç dönülür mü hiç?

Bilirim sen bütün yurtları gezersin,
Bütün ilk öpüşler... Güllerde uyanış,
Her an kaydedilen güzel duman sensin,
Bilinmez, hangi dal, niçin, nerde yanmış,

Bana taze bir aşk havası getirdin,
Bu bir küçük soluk ama, bana yeter,
Gizli yeşermenin tılsımını verdin:
Kendi ham özünden bir ot nasıl biter.

Ey tatlı yolculuk, güzel seher yeli,
Zaman arabası durmadan gidiyor,
Yine beklemeli, yine özlemeli,
Bu ilk sabah vakti, gül vakti bitiyor.

Geçip gitmek! İşte senin güzelliğin,
Bir bulut parçası gibi geniş gökte,
Görünmeyen en son, en büyüğü şeklin,
İçinde dağılmak ve seyredilmekte.

Haydı, ılıt seher yeli; ölmez yolcu,
Beni, yine ulu duygularla bırak,
Gün batısındadır düşüncemin ucu,
Bir çiçekli kaya, seni bekliyor, bak!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 14)

Güzel Kavaklara Karşı

Benim öz ağaçlarımsınız
Doruğu ışıklı kavaklar.
Hep durmadan ışıldarsınız,
Belli, aşığınız rüzgârlar.

Hiç bir sapan taşı erişmez
Öyle dimdik gülen son dala.
Bir bitimsiz türküdür bu ses,
Düşer, uzun tozlu bir yola.

Bağışlayın bu sorgumu,
Bilmem ki nedir düşünceniz,
Topraktan göklere doğru,
Ulaşıp yükselirsiniz.

Damları, direği evlerin,
Soluklar, sesler, düşler sende.
Sende, türküsü gelinlerin,
Acı günlerde, düğün şenliğinde.

Senin elinle güzelleşir,
Dağlardan delice inen su.
Gönlünde dinlenir, yerleşir,
Sensin, hür suların uykusu.

İster misin dost, kardeş olsak,
Ben de seni rüzgârlar kadar,
Sevmeyi bilirim; eğil bak,
Uzak gölgende aşkım yatar.

Bana derdini söylemezsin,
Bildirmezsın hiç sevincini,
Yeter... başında yeller essin,
Kimseler bilmesin içini.

Yüce düşünceli kavaklar,
Benim öz ağaçlarımsınız,
Belki ulu bir aşkı saklar,
Yıllardır, güzel dallarımız.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 4, S. 48, 16 Eylül 1943, s. 10)

Güz Bayramı

Büyük hülyaların coşkun mevsimi,
Sen, altın yaprak! güzel çocuk, güz!
Hoş gör, yemişleri devşirdiğimi,
Hep böyle sarhoşluk düşündüğümüz.

Salkımlarla gelen Ey, hafif sevinç,
Durma, uçur beni bağlar üstünden,
Bu, en güzel bahtı düşündün mü hiç,
Çardaklar altında sarhoş olup sen.

Öp üzümleri, öp delicesine,

Şaraba değişsin düşüncende an,
Gel, bir batı vakti gül bahçesine,
Bir bahar topla güz yapraklarından.

Raks bayramları yer yer hür dünyada,
Delilik! o bütün başlara çelenk!
Taze bir içkiyle hayat dolmada,
Yeşeriyor, gizli rüyalar renk renk!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 7)

Kutlu Zenginlik

Düşün, düşün ki anne, ben daha çok küçüğüm,
Ilık ellerimden tut, beraber götür beni,
Oyuncakçada büyük, mavi bir gemi gördüm,
İşlenmiş, dalgaların köpüğüyle yelkeni.

Şu renk renk toplara bak, anne, ne güzel, renk renk
Dönüyor içimde bir bayram yeri, dönüyor,
Yuvarlanıyor gönlüm bu uçan toplara denk,
Bir yokuştan koşarak kalbim sana iniyor.

Kan değil, zafer akar benim savaşlarımda,
Hürriyet için ölür hep kurşun askerlerim,
İnsanlığın cenneti saklı göz yaşlarımda,
Yeni bir bahar çağı getirecek zaferim.

Korkma, korkma kaçmam ben tahta atımla dağa,
Senden daha güzel bir dağ var mı rüyalarda?
Niçin uğraşsın küçük kuş yurdundan kaçmağa,
Yaşarken annesinin yeşerttiği kırlarda.

Kırılır bütün iyi oyuncaklar, kırılır,
Çocuk kalplerinden mi yaparlar hep onları?
Niçin oyun biterken, en sonra hatırlanır,
Hâtıralarımızın en tatlı oyunları.

Satılır mı zengin bir oyuncakçada, söyle,
Anne, dün okuduğun, masaldaki güzel kız?
Yaşarken annesinin yeşerttiği kırlarda?
Bütün zenginliği verir onu alırız.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 5, S. 57, 1 Şubat 1944, s. 5)

Çiçek Açmış Badem Dalı

Benim sevincim de bir başka sevinçtir:
Bir kız kardeşim var, salınmış bahçede.
Duvağını kendi dikmiş bir gecede,
Adı, diyelim ki, badem çiçeğidir.

İlk o görmüş bahar yelinin yüzünü,
Âşık oluvermiş, gençlik, ne diyelim?
Her bir dilediği olsun, dileyelim,
Nasıl olsa ümit doldurmuş göğsünü.

Beslenip toprağın engin sevgisinden,
Dal dal selâmlamış bahar havasını.
Küçük bir bayırda kurmuş yuvasını,
Beyaz çiçeklerden, su ve dal sesinden.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 6, S. 69, 1 Ağustos 1944, s. 7)

Kısıklı Kahvesinde

Tam yerimi buldum, getir kahvemi,
Hani o sevdiğim çiçekli fincan?
Tabağında sanki rüyalar açan,
Yine hatırlatsın bana evimi.

Doluyor Hüseyin'in kahvesi bir bir,
Gelsin tavla, gitsin tavla, düşsün zar.
Gün sonu bir ağaç gönlümce uzar,
İçimde bir huzur dalı yeşerir.

Herkesin dünyası bir başka renkten,
Kimse mavi göğün farkında değil.
Güzel gök, sen bana, sen bana eğil,
Kalbimde konakla geçip giderken.

Ben âşığıyım bu gizli şeylerin,
Bu kahvelerin, bu dost ağaçların.
Düşüncesiğim şu sessiz başların,
Zamana bir şeyler söyleyenlerin.

Bakkal satışında manavda kiraz,
Sütçümüzde yoğurt, fırında ekmek.
Radyo da başladı sazdan yanadek,
Eh, şimdi keyfime diyecek olmaz.

Ne gezer... böyle bir sabah. bir akşam,
İşte gün sonuum deyip gelecek,
Ne dostluk kahvesi var içilecek,
Ne sen, ne komşum, ne küçük kasabam.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 6, S. 70, 16 Ağustos 1944, s. 7)

Çiçekler ve Çocuklar

Gülün çocukluğunu bilirim, arkadaşlık,
Evimizin yanında, bir evde otururdu.
Mayıs sabahlarını hep beraber dolaştık,
Sonra bir gölgelikte o tezgâhını kurdu;
Yeşil goncalarından güzel düşler dokudu,
Öyle kat kat açılan saf gülüşler dokudu.

Bahar arkadaşım, o tatlı çocuk, yasemin,
İlk öğrendiği şarkı aşk oldu, öğretmenden,
Şimdi odur rüyalar kokusuyla bir evin
Küçük, ama bahtiyar bahçesini ürperten.
Yasemin, bir hatıra ormanında kayboldu,
Büyüdü, nişanlandı ve aşka anne oldu.

Mert bir çocuk tanıdım bir sabah yol boyunda,
Kırmızı mendillerle gözyaşlarını silen.
Çiftçiler ve ırgatlar yaşıyormuş soyunda,
Üç öğün çorbayla ve güneşlerle beslenen.
Kimbilir şimdi hangi buğday tarlasında, hür
Toprakların bahar şenliğini düşünür?

O sevinçler çocuğu, o kız kardeşim leylâk,
Beşik günleri güzel geçti nisan ayında.
Bir mayıs günü gördüm, renkli izler açarak
Geçiyor, düşüncesi bir gelin alayında.
Çocukluk, o son sevinç gittiği gündenberi,
Eski elbiselerle karşılar her seheri.

Belirsiz bir güzellik taşır elma çiçeği,
Bütün duygularını verir Eylül sonunda.
Büyülü bir sandığa devşirip geleceği,
Kalır sevgili büyük annesinin yanında.
Dolmuş bir mevsim boyu hatıralarla göğsü,
İşte, kucağında bir taze çocuk ölüsü.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 7, S. 77, 1 Birinci Kânun 1944, s. 12)

Elma Ağacıyla

Elma ağacım, seninle
Şöyle dertleşe duralım,
Bahara hesap soralım,
Dilimle, senin gönlünle.

Düğün derken şenlik derken
Bitiverdi çiçeklenme.
Kaldı bir yeşil içlenme,
Sevinç yolunca giderken.

Hep böyle midir âdetin?
Hazırla beni bütün kış,
Sonra, bir anlık bu nakış,
Örtümü derleyip gittin.

Günüm kırkına varmadan,
Bebelerimden ayırdın;
Zaman, dal değil kırdığın,
Çinim kırılır durmadan.

Bana da böyle uğruyor
Elma ağacım her bahar.
Bilinmez nerde işi var,
Kapımı çok geç vuruyor.

Bir parça kalsa razıyım,
Kahvemi içmeden gider,
“Allaha ısmarladık, der,
Ben özlemim, ben arzuyum!”

Senden bir anlık o çiçek,

Bende bir anlık bu duygu.
Bu, zamanın altın suyu
Böyle hep akıp geçecek.

Sende kırmızı elmalar,
Bende renk renk düşünceler;
Ben borçlu, sen borçlu, ver ver
Geçen zamana selâmlar.

Hayata küsmeyelim hiç,
Sende acı, bende acı;
Dünya bu, elma ağacı,
Misafirimiz her sevinç!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 8, S. 88, 16 Mayıs 1945, s. 12)

Zeytin Gölgesi

Yaşadığım küçük köyün çevresinde
Tepelerde zeytin ağaçları vardır,
Çitlerle giden bir yol oraya varır,
Bırakır beni bir zeytin gölgesinde.

Ne güzeldir boyluboyunca uzanmak,
Yeşil küpelerdir belirmiş zeytinler.
Gök, huzurda bulup düşüncemi, iner
Mavi kanadını boşlukta çırparak.

Olsun, aşktan yana, sevinçten yana
Birşey düşünmeli, birşeyler duymalı.
Eğilmişken böyle gümrah bir gök dalı,
Birşey eklemeli gönlümüz zamana.

Özlemde başka nem olabilirdi benim,
Zeytin gölgesinden dünyaya verecek?
Bir mutlu çocuklar şehrine girecek
Defne dallarıyla kırık türkülerim.

Oh! Eski Yunan'dan bize kalan ağaç,
Barış ve hürriyet kokan sakın gölge..
Seninle beslenmiş Eflatun, o bilge,
Hikmetinden bana bir yeşil yaprak aç:

Şu mavi deniz, şu kardeş göğü gibi
Bir zeytin gölgesi olsa insan kalbi;
Dünya sevinçleri, göz yaşı ve emek,
Böylece dost kalbi altında dinlensek.

Daha mavi olur gök, dal, daha yeşil,
Sabah bildiğimiz donuk sabah değil;
Her ışıını bütün kalpleri bağlayan
Bir anne güneştir, rüyamıza doğan.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 8, S. 94, 16 Ağustos 1945, s. 5)

Yağmur Havası

Seni bekliyordum yağmur, küçük yağmur
Ekinlerim için değil, kendim için.
Hani ellerinle bende yeşerttiğin
O yağmur kokulu düşüncelerim için.

Bulutlar geçer, o göçebe yürükler,
Selâm bırakmadan bir yağmur kervanı,
Başımın üstünden dolanı dolanı
Şu susuzluğuma nisbet öyle geçer.

Gideceksin, sana niçin sitem etmeli,
Bir düşünceye bin veren bölgelere,
Toprağın yağmurdan bıktığı yerlere;
Sen de zenginliğe âşıksın besbelli.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 8, S. 96, 16 Eylül 1945, s. 16)

İzmir Hâtıraları

Bu sefer İzmir bana çok garip göründü,
Yitirmişsin bir kerre uçarı gönlünü,
Son ölçüsüne varmış bir aşk içinde,
Sonunda yalnızlık kalmış içkinde,
Hani rıhtımdaki saat kulesi,
Ne hoştur ömrümüzü söylemesi,
Her sabah uyandırıp bizi kendimizden,
O değil miydi bizi bize veren?

Şimdi başka gözle görüyorum seni,
Denizini sokaklarını, evlerini
Gel gör diyorum, gönlüme: fakir çocukları
Rıhtım boyunda güneşlenir ayakları.
Gel gör diyorum: büyük depoları,
Küçük, acı çekmiş eller doldurur onları.
Gel gör diyorum: asıl İzmir'in içinde,
Küçük sokakların garip fakirliğinde,
Kimler yaşıyor, gel gör, sefil şehri,
Fakir şehri, emekçiler şehri İzmir'i.
Belki aşkı seni böyle yanıltan.
Bir şehir görmüştün, rüyalar ardından:
Evet, eski mermer taşları görünce,
Bir büyük Ege şehri yarattın gönlünce.
Baştanbaşa Yunan çağı canlandı önünde,
Kalbin, şifa tanrılarının gününde.
Büyülü bir su içmiş gibiydin Eskülâptan,
Kim vazgeçer denizlerde hür yaşamaktan?
Altında, Homiros çağlarından kalma bir gemi,
Gönlümüz şimdi Aşille beraber gitmez mi?
Kahramanlığa, aşka ve ebedî kadınlığa,
Efez şehrinde dağılan o beşeri aydınlığa.
Bir taş parçasında tanıyınca Diyonizosu,
Kimi alıp götürmez sonsuz sarhoşluk arzusu
Çevrede, üzümlerin en güzeli, en özlüsü
Bağ bozumları içinde en güzel gözlüsü,
Tanrıça benzeri sevgili İzmir,

Salkımlar kadar bakire kalan şehir:
Sonra, tanrılar yatağında sabahadek yatan,
Göğsü bağ kokusundan, vücudu iğva kokusundan;

Bütün bir gençliği çekip o vazgeçilmez tenine
Bir sonsuz aşk yatağı kurar gecelerine.
Kim alabilir, denizin sana verdiğini,
Öyle sarıyorsun ki bir kerre sevdiğini
Aldanma da olsa bu, yine inanıyor insan,
Bakıyor, her şey geçip gitmiş, uyandığı zaman,
Ancak deniz, o erkek, o aldatılmaz deniz,
Ancak deniz, o erkek, o aldatılmaz deniz,
Düşünüyorum gençliğime ait güzel ne varsa,
Eğer yarın sabah Güneysu kalkarsa,
Denizlere verip bütün düşüncelerimi,
Beni denizlere götürsün bu gemi!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 9, S. 100, 16 Kasım 1945, s. 19)

Küçük Binici

Günaydın, güzel binici, küçük binici,
Tahta atında delice şahlanmanın sevinci,
Sen, bütün koşullarda böyle birinci!
Kış günleri eski halılar üzerinde,
Yeşil vatan çayırları gözlerinde.
Lekesiz bir sevinç sinmiş kalbine,
Güzel günlerin gemini almışsın eline,
Gidiyorsun, kendi kaygısız günlerine.
Acılı ülkelerde yaşayan kardeş çocuklar,
Seni tahta atınla görünce, koşacaklar,
Bir gün dünya hazinelerini açacaklar:
O zaman sonsuz bir oyun başlayabilir,
Bütün anneler bu oyuna karışabilir,
İşte o zaman, küçük binici, sen de kimbilir
Altında, dost ve kahraman tahta atın,
Bozulmaz neşesi içinde bu hayatın,
Başlar çocukluk günlerinde saltanatın.
Sen, hep böyle güzel kalacaksın, küçük binici,
Kalbimde, seninle dost olmanın sevinci,
Ben, önünde çayır olayım, tahta atınla geç beni,
Dünya çocuklarını severken yarışıp geç beni!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 9, S. 101, 1 Aralık 1945, s. 19)

Bebek Bilmezsin

Gül bana bebek, gülümse biraz
Böyle akşamadek ağlarsan olmaz
Sonra darılıyorum sana,
Gül, bir küçük dünya alırım sana.
Sevinçlerin ve kardeşlerin panayırı,
Gündüz ayrı sofraya, gece ise ayrı.
Hiç ağlamaz mı dersin orada insan
Gözyaşı destisi başucumuzda duran.
Ben su doldurur hüznü içerim,
Bulunmaz bir sevince dönüktür içerim,

Sana ve uyumayan bütün bebeklere,
Acı bir kökten tatlı bir dal yeşerteceklerle.
Gülmeyi öğretmeli ilk önce sana annen,
Gamla dolmuş göğsünü bol bol emzirmeden,
Bilirim o süttür saatleri besleyen sonsuzluk,
İlk ağlamayla başlayan mahzunluk.
Küçük desti, senin çeşmende budur.
Herkes kendi kaderince doldurur.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 3)

Dağ Türküsü

I.

Bir kamyon şoförü olmalıymışım ben
Bir istasyondan bir deniz şehrine işleyen.
Büyük şehirlerin eskittiği bir kamyon
Düşmüş bu kasaba yollarına en son.
Öğretmen, öğrenci, subay ve hasta taşır
Bir dağı aşır geçer bir dağa ulaşır,
Dağ eteğinde bir garip kahvede ilk mola,
Sonra yine dağlara doğru çıkılır yola.
Düşümüz dumanda, önümüz gökle dağ katı
Başlar sonsuz otlaklarda çobanların hayatı.
Ardımda harab gönlümün şehri Erzurum,
Açın, kabaca göğsünüzü dağlar ben geliyorum.

II.

Çıktık Kop dağına yol döne döne
Ayrı düştük yüce yaylasından yol ine ine.
Ey kop da ne delice suların varmış,
Dört mevsim başın duman, doruğun karımı,
Bilmem nice ateştir ki bu erimiş.
Doruğunda dedim, eteğinde dedim kar bulamadım,
Tipi basar çanlar çalar yolun dar imiş
Gurbet elde yârim kalmış haber yollayamadım.
Ey koca dağ, sana benzer bir delice başım var,
Yaylağında aşkım eser, gençliğim var, düşüm var
Sürme şoför sürme bu dağlarda eşim var,
Bırak beni şoför şu çeşmede kalayım,
İster kaya, ister çiçek, ister hava olayım,
Cevherimde ne var ise bu gençliğe karışmalı,
Arzularım şahin olup bayır belen yarışmalı.

.....
İşte kophanlarına geldik
Bir gârip su başında dinlendik.
Kop dağlarının bağrından inen su,
Şu dağların derdini bilen su,
Aşkı vardır, derdi vardır, yâri vardır, benimkine benzer ise
Benim gibi melil mahzun gezer ise
O derdi de getir bana bırak Ey su,
Çağıl çağıl geç git Bayburt ovasına bırak Ey su!

III.

Sulak Bayburt, harap Bayburt, tozlu Bayburt,
Ortaçağın elinden yadigâr kalan yurt,
Gezip tozdukça hatırıma neler gelir,
Yitirdiğim yollar gelir, yitirdiğim günler gelir.

Hatırıma Bayburt'un saat kulesi gelir,
Bayburt zamanın uykusunda dinlenir.
Canım Bayburt! ne derin uykudur bu,
Çarşın uyur, evin uyur bir ortaçağ uykusu.
Hatırıma bir Türkmen güzeli gelir,
Tel takınmış saçlarına sevini sevini gelir.
Bir yıkık evden çıkar Bayburtlu Zihni gelir,
Sesi gelir odadan, ırmaktan, dağdan
Yaktın beni kadan alayım ustam, aman,
Mesteyledin, şadeyledin sazın ile sözün ile
Yedi aylık kışın ile bir kısacık güzün ile
Ayrılık üstüne ne türküler yakılmış, Bayburt.
Binikiyüzdoksanüç Sefer'indenberi yıkılmış Bayburt.
Bayburt'un kalesi Bayburt taşından
Ayrı düştüm döşeğinden düşünden
Aman yârim ırağ etme düşünden
Beni gurbet elde aşksız koma,
Bitmez yola düştüm şevksiz koma.
Evleri gümüştan Gümüşhane'ye varayım
İki dağ arasında mola verip durayım,
Dağlar dağları sarmış ya ben kimi sarayım!
Elma dalına varıp elma yanaklımı sorayım,
Nazlı yârim benim ile su boylarınca gider misin,
Uygun gölge bulsam sana, benim ile yatar mısın?

IV.

Deniz var bu yolun sonunda deniz, kardeşim,
Hele bir deniz görünsün hele erişelim,
Bak seyreyle o zaman düşüncedeki şenliği,
Deniz rüzgârında bir kız göğsünün esenliği.
De ki: Deniz nasıl, rüzgâr nasıl, balık nasıl,
Deniz, dostluk sofrasında başlar asıl.
Trabzon'a var git şoför benim aşkım oradadır,
Uzanır güneş altında yemyeşil vâdilerim vardır.
Benim için, aşkım için yeşermişe benzer,
Ne vermişse benim için vermişe benzer.
Yağmurlarına derin bir sevda karışmış belli,
Belli bu şehvetten: fındık ekili, mısır ekili, tütün ekili.
Trabzon'da çarşı içinde çarşı,
Kadınım gülümsüyor çarşıya karşı
Bir tayfayı vurmuşlar sabaha karşı
Rakı yüzünden, kadın yüzünden, deniz yüzünden
Yirmisinde, kanlar akıyor yüzünden.
Bir delice poyraz eser gemi direği devrilir
Bu sevda uğruna insan yüz yerinden vurulur.
Trabzon uşağı yaman olur,
Eli kıvrak başı duman olur
Denizin kahrı var, sevdası macerası var serde,
Nice batmış mavnalar belirir seherde
Mehmed Reis'in sabah uykusunda.
Kendini gizler deniz, deniz pusuda,
Giyinmiş kuşanmış, deniz uşağını bekler,
Ne yosmadır o... en sağlam âşığını bekler.

V.

Duman sarmış başım duman olmuş,
Şu koca dağlarda aşkım dengini bulmuş.

Esip duruyor bir uzun kaval havası
İnsanın ala şahin olası dağlara çıkası
İnmeden öylece yaşayası geliyor
Kop dağındaki çobanların havası geliyor.
Aşkına doyamadım bu yüce dağların
Gümrah çimenlerine değip gelen rüzgârların
Kokusunda tattım gümrah saçlarınla seni
Şimdi hangi deniz bağlayabilir beni.
İlk aşkıma, yüce aşkıma dağlara dönmeliyim
Gece vakti çoban ateşinde, ünlemeliyim:
“Ey Kop dağı, sana geldim sensin arkadaşım,
Sana aşkıma söyledim sevdama taşıdım.
En yüce aşktan doğmuş koca dağ anla beni,
Besle beni, büyüt beni kurtla, kuşla, dumanla beni!”
Şimdilik bu aşk sana yetti Ey deniz,
Dalga parçalandı, aşkın yeli dindi, gün bitti Ey deniz!
Bir kamyon şoförü olmalıymışım ben
Sevda götüren, hasta götüren, mektup götüren
Nice gârip yolcum vardır, varıp taşımalıyım,
Yiğit başı duman olur, dumanlara karışmalıyım.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 11, S. 121, 1 Ekim 1946, s. 10)

Lütfi GÖKIRMAK:

Koşma

Aşk acısın ben de tattım,
Sevmek bir yükmüş bir yükmüş,
Ne vefasız yâre çattım,
Çilem büyükmüş, büyükmüş..

Fırsat bulsam diz çökerim,
Yalvarır, boynum bükerim,
Gece, gündüz yaş dökerim,
Çilem büyükmüş, büyükmüş..

Ömrüm geçti; gülemedim,
Gözüm yaşın silemedim,
Suçum nedir bilemedim,
Çilem büyükmüş, büyükmüş..

Lütfi GÖKIRMAK

(C. 13, S. 73, 1 Mart 1939, s. 30)

Ahmet Cemil MİROĞLU:

Köyümden Türküler

Bilezikli kollara asıllı bakır güğüm,
Başlarında yemeni, ağzında sakızları,
Bele kadar saçları örgülü düğüm düğüm,
Çeşme başında türkü söylüyor köy kızları

Doldu ondört Baharın,
Evleneceksin yarın..
Daha dikilmedi mi
Gelinlik esbabların?

Üç köyün yiğitleri,
İşte imtihan yeri:

“Ben olsam, diye, eri!”
Tanrımıza yalvarın!..

II

Bir sonbahar akşamı, bulutlu ve bulanık..
Sürü iniyor dağdan bir su gibi akarak..
Rüzgâra açık bağı yüzünden daha yanık,
Çoban türkü söylüyor, kavalı bırakarak:

Bir aksam dağ yolunda
Yıldız gibi belirdin..
Ben izine bağlandım,
Sen başını çevirdin..

Kabahatim ne bunda?
Günah senin boynunda:
Benden kaçıyordun da
Ruyâma neden girdin?..

III

Gergefini işliyor çardağın gölgesinde,
Bu bahçenin, bu evin bu kız biricik süsü..
Bir hıçkırık hali var, rüzgâr gibi, sesinde
Titriyen dudağından dökülürken türküsü:

Dağa vurmuş gölgesi,
Bulutta ay, Kezban’ım.
Sen de omuzlarına
Saçını yay Kezban’ım..

Darılmış söğütlere,
Sessiz akıyor dere..
Çoban gitti askere,
Günleri say Kezban’ım...

A. C. MİROĞLU

(C. 13, S. 75, 1 Mayıs 1939, s. 239-340)

İhsan TEMELEVREN:

Gönül Dünyası

Bir dünya yarattım, bir cihan kurdum,
Dili, dini başka, imanı başka.
Kışını, yazını kalbe uydurdum;
Tarih, coğrafyası, destanı başka.

Göklerinin rengi, esen yelleri,
Ovalar, vadiler, çamlı belleri;
Tepelerden inen coşkun selleri,
Karlı dağlarının dumanı başka.

Bulutsuz göklerin ay, yıldızları,
Köyün gelinleri, şehrin kızları,
Sevda diyarının kalb hırsızları;
Âşık gönüllerin sultanı başka.

Benim cihanımın ölmesi yoktur,
Dünya ve ahiret bölmesi yoktur,
Bütün kahkahadır, gülmesi yoktur;
Güzellik yeridir seyranı başka.

Beni çoktanberi dinleyen okur,
Bilirsin tezgâhı olanlar dokur,
Tezgâhım var diye değilim mağrur,
Bu sonsuz âlemin Rahman'ı başka...

Temelevren der ki gel tut sözümü,
Gayrıya benzetme benim özümü,
O iklimden geldi ye şu üzümü,
O dünyanın bağı bostanı başka...

İhsan TEMELEVREN

(C. 14, S. 81, 1 İkinci Teşrin 1939, s. 234)

Muslih FER:

Sükûtun Alevleri

Bir anda sırr-ı aşkımı idrâke muktedir
Olgun bakışlarında zekâ bir hitabedir,

Tattım hayatı gözlerinin sözlerinde ben
Mızrab-ı firkatinle garamımdır inleyen,

Engin zekân önünde eder sırlarım tâvaf,
Karşında pek lüzumsuz olur ketm-ü itiraf.

Şüphen mi var ki ben sana candan vurulmuşum..
Görmekle coşmuşum, seni bilmekle serhoşum!

Sen rehber-i ümidim olan yolda şülesin,
Bîkes nazarlarım bu karanlık yolda neylesin?

Hasret bir aynadır ki hayâlinle dop-dolu,
Nankörse hasretin seni sevmek de korkulu!..

Sevmek seninle baş başa kalmak dâasıdır!
Sevmek... senin sıcaklığının bir temasıdır!

Muslih FER

(C. 14, S. 81, 1 İkinci Teşrin 1939, s. 251)

Şadı VARLIK:

Erken Batıyor

Güneş bu iklimde erken batıyor
Bütün ağaçların yemişleri ham.
Dağlar kederinden hasta yatıyor,
Birer canlı ölü çınar, defne, çam.

Zümrüt şamdandaki al mumu yakın.
Bitinceye kadar yansın bırakın..
Yaprakları delen tırtıla bakın..
Tüyler ürperici korkunç intikam...

Suları yıpratın duygusuz kaya,
Çalı çırpı taşır leylekler aya..
Ceylân gözlü kızlar dargın aynaya,
Şehirlerde akşam, köylerde akşam...

Şadı VARLIK

(C. 14, S. 83, 1 İkinci Kânun 1940, s. 454)

Cevdet Kudret SOLOK:

Zelzeleden Sonra

Turnam Erzincanlı, Tokatlı mısın?
Sılaya dönmeğe muradlı mısın?

Aman turna kuşu aman,
Söyle kardeşlerine,
Bu yıl başka yere gidin
Erzincan yerine.

Kandırırver leylekleri,
Baharda kırlangıç ordusunu
Çevir geri,
“Bu yıl soğukmuş” diye
Erzincan illeri.

Şimdi siz neler,
Kimbilir neler görüyorsunuz,
Kimbilir nasıl hayâller kuruyorsunuz
Düşlerinizde:
Minareler,
Bacalar,
Sımsıcak yuvalar,
Yemyeşil ovalar,
Ve sâire, ve sâire..

Ben olsam sizin yerinizde,
Yüksekliği bu kadar çok,
Yıkılacağı bu kadar belli
Yerlere
Yuvamı kurduktan kelli
Saâdet bu kadar kolay
Bu kadar çabuk
Elde edilir bir şey
Zannetmem!

Bununla beraber
Kuşların kuş olduğunu,
Benim gibi okumuş
Ve duymuş olmadığını
Bilirim.
Ve her şeye rağmen,
Bilirim ki ben,
“Yuvalar bizi bekler”
Diye düşünmekte leylekler.

Şimdi mes’ud olan varsa kuşlardır.
Kuşlar ki ne radyo dinlemiş,
Ne gazete okumuşlardır.
Kuşlar ki ne zelzeleden,
Ne tipiden haberdardır.

Kimbilir nerde,

Hangi sıcak memleketlerde
Kanatlarını grip
Düşünüyorlardır:

“Soğuktur şimdi Erzincan.”
“Geceleri hava almak”
“Ve mehtaba dalmak için”
“Kadınlar çıkmaz olmuştur damlara.”
“Üşüyordur bahçeler.”
“Kardır geçilmez”
“Caddeler.”
“Artık inmiştir damlara”
“Perdeler.”

Bir dakika sükût
Ve devam:

“Fakat baharda”
“Kalkacaktır yerin örtüsü.”
“Gülecektir bize”
“Bademlerin yüz.”
“Amasya’da elmalar”
“Bizim için olacak.”
“Bizim için dut.”
“Bizim için nar.”
“Yeryüzünde her şey,”
“Her şey bizim için.”
“Buzlar çözülecek.”
“Bizim için bahar gelecek,”
“Giresun’da fındık ağaçları”
“Gülecek.”
“Kemah’da çiçekler”
“Arıların ağırlığı altında”
“Bükülecek.”
“Ve Tokat’ın bütün ovaları”
“Sürülecek.”
“Sivas’da güzeldir çiçekler,”
“Çiçeklere konacak”
“İkinci bir çiçek gibi kelebekler.”

A kuşlar,
A benim ruhumun beyaz mâtemleri!
Nasıl düşünüyorsunuz
Baharı,
Fındıkları
Bademleri?..

Sizler
Ne bahtiyar kuşlarsınız.
Sizler ki ne radyo dinlemiş,
Ne gazete okumuşlarsınız.
Ne zelzeleden,
Ne tipiden haberdarsınız.

Kimbilir nerde,

Hangi sıcak memleketlerde
Kanatlarınızı gerip,
Gagalarınızı yıldızlara çevirip
Düşünüyorsunuz..

Ah! Ben de sizin gibi yıldızlara bakıp
Sizin gibi düşünebilsem.
Mazinin üstüne
Hiç tasa duymadan
Eğilsem.
Haberim olmasa bir şeyden.
Evler yerinde,
Perdeler inik,
Sokaklar kalabalık
Zannetsem,
Zannedebilsem!..

Şimdi korkuyorum bahardan.
Baharda yurda gelen kuşlardan.
Kuşların duyacağı
İnkisardan.

Gelecekler Erzincan'a,
Bakacaklar dört yana:
Ne ev var,
Ne yol var.
Dağların yeri değişmiş.
Ormanlar yatmış yere,
Yolunu değiştirmiş dere.

Hani evler vardı,
Üstü bir yığın toprak.
Hani evlerin dışında
Sokaklar vardı sımsıcak.

Şu meydan yoktu eskiden.
Kalabalıktı caddeler.
Şimdi ne gelen var, ne giden.

Hani Kemah'ın yolları dardı,
Geçilmezdi.
Soğukça suları vardı,
İçilmezdi.
Hani evlerin damında kızlar
Aya bakardı.
Hani kızlar yardı,
Geçilmezdi.

Aman kuşlar aman,
Bana sormayın sakın
Nerde Kemah,
Ne oldu Erzincan?
Bana sormayın sakın
Düşünce yollara yollara:

“Bu yıl neden sürmemiş”
“İnsanlar ovaları?”
“Acaba hangi çocuk,”
“Hangi yaramaz”
“Ve haylaz çocuk”
“Bu yıl bozmuş yuvaları?”

Bakınca bellere bellere,
Gelmeyin dillere dillere:

“Bu dağ ne biçim dağdır,”
“Dağa benzemez?”
“Etekleri bağdır,”
“Bağa benzemez.”

Korkuyorum bahardan.
Baharda gelecek kuşlardan.
Kuşların duyacağı
İnkisardan!..
Dalıp kalmasak bari
Bugün düşlere düşlere;
Mahcup olmasak bari
Yarın kuşlara kuşlara!..

Cevdet Kudret SOLOK

(C. 14, S. 84, 1 Şubat 1940, s. 491-495)

Kemal SABİT:

Fener

Eğri büğrü yolların karıştığı yerlerde
Bir direğe çakılmış ufak bir fener vardı.
Karanlığa yaslanır, etrafını dinlerde
Uzayan yalnızlığın dilinden o anlardı.

Günler önce bir sırdı bu gizli bilmecenin
Bitmeyen bir sabırla akşamını beklerdi;
Yaklaşan gölgelerin, ardındaki gecenin
İçli bir kadın gibi yolunu gözlerdi.

Zaman zaman önünde hayâller geçip gider,
İsli hafızasında çizgileri kalırdı.
Bir sokak çocuğuna: “Bu yorganın olsun!” der
Gamlı ziyaretlerini sırtına uzatırdı.

Hayal bu ya.. Seneler bir gün gibi geçtiler
İssiz تنها yollarda bir kasaba kuruldu
Bu beldeye ulaşan bir başka yol seçtiler
Yaşanmış günler gibi fener de unutuldu.

Kemal SABİT

(C. 14, S. 84, 1 Şubat 1940, s. 520)

Fethi TEVET:

Erzincanlı Bir Terhis Askerinin Çilesi

Dönüyorum artık sılama
Kaysılar durmaz selâma

Hani ormanım kuşlarım
Yorun bana kardaşlarım

Eğri yatan dağım nerde
Baş tacım, duvağım nerde

On ay var ki haber aldım
Oy, geldim de neler buldum

Akar suyum akmaz olmuş
Ninem ateş yakmaz olmuş

Çay yok atılam, boy verem
Kaya yok başıma vuram

Mevsim bahardır: güz olur
Bağrım yanıktır: köz olur

Senin canın benim canım
Nedir bu sitem vatanım

Tevet der tarlam kazanım
Artık ben yazmam, yazamam

Tezkeremle gözüm silem
Nedir, nedir benim çilem?

Gerçek mi kara düşlerim
Nedir, nedir benim çilem?

Kulübem, konağım nerde
Nedir, nedir benim çilem?

Bir tosun sahibi oldum
Nedir, nedir benim çilem?

Bakar gözüm bakmaz olmuş
Nedir, nedir benim çilem?

Kal'e yok burcuna varam
Nedir, nedir benim çilem?

Yurdum güzeldir: göz olur
Nedir, nedir benim çilem?

Senin kanın benim kanım
Nedir, nedir benim çilem?

Ana mezarım bozamam
Nedir, nedir benim çilem?

Fethi TEVET

(C. 14, S. 84, 1 Şubat 1940, s. 548)

İşık Olsam

Rüzgâr olsam uçurtmamı uçursam
Pınar olsam ak kuzumu içirsem
Efe olsam dağda vakit geçirsem

Martinimi omuzuma asardım
Kıratımı sürer, sürer eserdim.

Kartal olsam kayalara konardım
Yara olsam sızlanırdım, kanardım
Ateş olsam yüreklerde yanardım

Kanlar alevlenir, yangın çıkardı
Erler sevdalanır, bıçak çekerti.

Dünya güzelini duysam, üzülsem
Derviş kılığında yola düzülsem
İşık olsam pencereden süzülsem

Uyuyanı uykusundan ayardım
Söğüd dallarını suya eğdim.

(C. 15, S. 86, 1 Nisan 1940, s. 142)

Fethi TEVET

Senden Uzakda

Zamânımı bölen hayallerindir
Dağ mı aramıza girmiş, deniz mi?
Gördüğüm, şu andaki hallerindir
Dağ mı aramıza girmiş, deniz mi?

Benim gördüğümü kimse görmeyor
Duyduğum, başka kulağa girmeyor
Benim erdiğime kimse ermeyor
Dağ mı aramıza girmiş, deniz mi?

Bana deli demeleri acizdir
Dünyam ki senin bıraktığın izdir
Dünyam ki mekânsız, mesafesizdir
Dağ mı aramıza girmiş, deniz mi?

(C. 15, S. 87, 1 Mayıs 1940, s. 216)

Fethi TEVET

En Güzel

Herşey bana yakın, nedir?
Herşey tuzakda, tuzakda.
Fakat o, o bir dânedir.
Bir o uzakda, uzakda.

Kuş var vurmadan av olur
Kız var bakmadan tav olur
Kırlar yatmadan ev olur
Bir o uzakda, uzakda.

Tevetoğlu ölüm dostun
Herşeylere geçen destin

Nedir yakınlara kasdın?
Bir o uzakda, uzakda.

F. T.

(C. 15, S. 87, 1 Mayıs 1940, s. 216)

Halkımın Felsefesi

Samanyolu tepelikdir(*) yârime
Ruhum gezer gökde benim yerime
Orda da mı vardı koşma, yürüme?
Acab nola yıldızların akması?
Kız oğlanın birbirine bakması.

Güneş bulutları siler, ısıldar
Güneşden de öte, ötesi mi var?
Orda da mı gözün yaprak hışıldar?
Ben kendi kendimi bile göremem
Elbet meçhüllere nisbet kuramam.

Ay tolundur: sevdiceğimin gülüşü
Kuşlar uçar gülden selâm gelişi
Yıldız düşer: bende hicrân kalışı
Yıldız nedir, güneş nedir, ay nedir?
Gök içime, içim göğe aynadır.

Her güzeli gördüm su oldum akdım
Derviş oldum bin dürlü çile çekdim
Fakir oldum her yerlerimi yakdım
Dünyaya geldim de kime kâr sanki
Sohbetimiz dosta yadigâr sanki.

Gündüzleri bağlar durur geceler
Bülbül daldan dala seveda heceler
Bu âlemde en tatlı şey acılar
Gitmek ki var gelmek nedir bilemem
Ne yitirsem bir yol daha bulamam.

Yıldızları tesbih diye çekerim
Kuş misâli bulutlara çıkarım
Yağmur gibi başdan yere çökerim
Ben toprağa çok yakınım nem olur?
Atam yatar toprak hazinem olur.

Ne meçhüllere sızlayan yaram var
Ne ümitsiz yol gösteren yârim var
Benim hakikatım, benim yerim var:
Bir avuç buğdaya bin başak verir
Hayat onda başlar ve onda erir.

Kuru ağacı var gazel doludur
Her karışı Ebed, Ezel doludur
Toprak deyüb geçemem Tanrı yoludur
Bir avuç buğdaya bin başak verir
Hayat onda başlar ve onda erir.

Tevetoğlu alnın açık, yüzün ak

Ne ki Türk'e fayda yalnız ona bak
Türk'ün felsefesi bu kara toprak
Bir avuç buğdaya bin başak verir
Hayat onda başlar ve onda erir.

Fethi TEVET

(C. 15, S. 88, 1 Haziran 1940, s. 315-316)

(*) Tepelik: Anadolu'da kadınların başlarına koydukları altın lira dizisi.

Senden Uzak

Ne beyaz ne mâvi ışık sabahda
Yollarda, denizde hasretin rengi.
İçimde yananın gizlidir dengi
Acı kuşlarında: uçan her "âh"da.

Ölenler ardından sîne çöküşü
Mezara gitmeği uzak zannetmek.
Ayrılık bilir mi, bilir mi yetmek?
Göklerin toprağa sular döküşü.

Yol mu bugün değil, ömür mü yarın?
Senden uzak, senden uzak bilinmez.
Yaralar geçse de sızılar dinmez
Nehirler içimde kurur, susarım.

Fethi TEVET

(C. 15, S. 89, 1 Temmuz 1940, s. 390)

Senden Ayrı

Gece benden çok derdli, dolu, ince
Bulunur çemenlerde sabah yaşlar
Gece ölür de ancak gündüz başlar
Sevgilim gelir, ben ona gidince.

İstifhamlar arapsaçından perçem
Sevgilimden ayrı olmam ne demek?
Götüremediğim esere emek?
Bir ağaçsam hani dalımla, serçem?

Fethi TEVET

(C. 15, S. 89, 1 Temmuz 1940, s. 390)

İlk Mektuplarımdan.. I

I

Gökyüzüne senin adın işlendi
Taşyürek yoluna düştü, ezildi
Gizli bahçem meydan oldu, gezildi
Dalımdaki bir tek elmam dişlendi.

En açık, en derin şîrimi yazdım
Bir kafesti kuşu uçdu başımın
Ve eridiğini duydum yaşımdın
Çocukluğa döndüm tekrar ve azdım.

II

Yüzümü, derdimi, günümü bilmez!
Niyçin, nasıl beni tanıdın birden?
Nasıl eser kalır gurur, kibirden?
Kirpiğinin gecesine gidilmez?

Bir kucak iplikden, bir avuç yumak
Nerde avcuma sayılan altınlar?
Senden uzak yapılacak ne iş var:
Seni bulmak ümidiyle uyumak...

Fethi TEVET

(C. 16, S. 91, 1 Eylül 1940, s. 54)

İlk Mektuplarımdan.. II

III

Ve rûyalar görmek yaşamak için
En çok bize yakın, Allah'dan uzak
Tekrar âdem doğuyorum ki tuzak
Senin nardan daha sihirli için.

Gökten inen yağmur emeklerimiz
Ki her damlasında resmimiz saklı
Ve ormanlar en hâzin, en meraklı
Ve tek karanlık göz bebeklerimiz.

IV

Ve cümleler var ki nokta sonunda
Bizim hep devam eden sözlerimiz
Kur'an inmiş Muhammed gözlerimiz
Alev parmaklarımızın onunda.

Bir bayrak ki burcuma çekiliyor
Ve gölgesinde biz yeşeriyoruz
Gece kadar, gün kadar eriyoruz
Bir müzik ki mefhumları siliyor.

Fethi TEVET

(C. 16, S. 91, 1 Eylül 1940, s. 64)

Son Yazdıklarım I

I

Daha ilk gün tereddütsüz atılış
İlk gün yıkık duvarımın tamiri.
Elbette sensin bahçemin âmiri
Bu ne bir tâyin, ne de bir satılış.

Taht o ki, yoluna tahtlar verilmiş
Dün bir şeyken bugün her şeyim olmuş
Ve bir ışık, toprak destime dolmuş
Yâr o ki, yoluna yârlar serilmiş.

II

İnsan küçük kaldı, kıymet silindi
Herşey yumruk kadar kalbe sığarmış
Ve her masal başındaki "Bir varmış"
"Bir yokmuş"lar yedi kat yere indi.

Arzumuz bitsin istedik, başladı
Gönlüm vuruldu demişdin, yalanmış
Aklım kendine güvendi, aldanmış
Bak mes'ud kalbime bak, yavaşladı.

Fethi TEVET

(C. 16, S. 92, 1 Birinci Teşrin 1940, s. 122)

Son Yazdıklarım II

III

Bastığımız yer bizden alacaklı
Borçluyuz gülümseyen yıldızlara
Vedâ selâmları, kalan kızlara
Bu işlerde ya ben ya onlar haklı

İçimizi bir ateş kavuruyor
İşte ölümü şeker diye ezdik
Bir seviye bulduk, erişemezdik
Ve istikbal avcumuzda duruyor.

IV

Mes'udum artık fazla yaşıyorum
Kalbimde Türk'e aşkım yüce, derin.
Ve övün ki bu hazinemde yerin
Ve ben borcuma denk kalb taşıyorum.

Tam günü büyük borcum ödenecek
Sakın sanma artık kalbim duracak
Kalbim vatanın bağrında vuracak
Ve ardımdan borçsuz yiğit denecek.

Fethi TEVET

(C. 16, S. 92, 1 Birinci Teşrin 1940, s. 128)

Bir Delinin Şiirleri

Dünyam var hayâlden, hâtıralardan,
Kuvvetlerim var benim gizli, gizli,
İnsanlarım sizden başla benizli,
Ki şiir okurlar boş sıralardan...

Gündüz: yüzüm yazılı. Gece: silik,
Kalbimin ses verüb susduğu vardır
Ve yaşadığınız dünya pek dardır
Ki arada hüküm siren ikilik..

Bana deli deyişiniz boşlukdan
Sevmek nedir bilmezsiniz, bir döğmek
Ve saymak yerine geçiyor söğmek
İşinize gelsem adım: Kahraman.

Yabancı sîma yok benim dünyamda
Türkmen çocukları tefrık edilmez
Hiç kimse boş yere derdini silmez
Çünkü aynı lezzet sevincede, gamda.

Ve siz geçersiniz ekseri vakit
Benim âlemimin yanı başından
Daha mânâsızım mezar taşından
Bilinmez ölümle yaptığım akit.

Bana deli deyen benden çok geri
Hürriyete âşık, hisleri esir
Onda hayat nazım ve bende nesir
Dünyam ki mutlak hürriyetin yeri.

Bak benim dünyamda esen havaya:
Tatlı değil, ılık değil, yakıcı
Bir meskende durur değil, akıcı
Âdemlerin armağanı Havva'ya.

Odur, petrol ve demirde durmayan
Benim de gözümde boşalan alev!
Cüce insanların yabancıları dev!
Ve kan gibi damarımda vurmayan!

Benim dış dünyamda mevcut tek yokuş!
Bana deli dedirtiren sevgilim!
Ey ölümlü varabileceğim iklim!
Ey salıverdiğim, uçurduğum kuş!

Fethi TEVET

(C. 16, S. 95, 1 İkinci Kânun 1941, s. 399-400)

İki Eşya ve Ömür

Çocuk rûhum iki eşya severdi
Biri aynaydı: biri iki yapar.
Ben yüzümü kapasam, eşim kapar
Ben ağlasam ağlar, gülsem gülerdi.

Aynadaki eşimi tokatlardım
Nutuk verirdim korksun, kaçsın diye.
Ben gitmezsem o gitmezdi geriye
Ayna karşısında hırstdan patlardım.

Diğer eşya arab suratlı saat
Göz oynatır, dil çıkarır dururdu.
Arpası verilince kudururdu
Onun kumandası idi kalk ve yat.

Bugün bunlar zıddıma gidiyorlar.
Biri havuzda güneşler söndürdü,
Öteki beni bu hâle döndürdü,
Hâlâ: “Son bir randevun var!” diyorlar.

Fethi TEVET

(C. 17, S. 97, 1 Mart 1941, s. 42)

Süleyman KAZMAZ:

Deniz Karşısında

Sahilde ağaran dalgalar benim,
Yaralı ruhumun nazlı güllere..
Onlarla donansam, artar güvenim;
Aramam şefkati az gönülleri...

Kıyıları papatya kordonu gibi,
Böyle uzandıkça boş ufuklara,
Güzel ve baharın en sonu gibi,
Dalıyor gözlerim o boşluklara...

Şırlayan, köpüren her küçük dalga,
Parlayan ve sönen bir tatlı bahar..

Taşlarla ebede varmada kavga:
Örmede onlara destan, kıyılar?..

Süleyman KAZMAZ

(C. 15, S. 86, 1 Nisan 1940, s. 112)

Niyazi Sabri ERGÜL:

Benim Koşmalarımdan

Yalçın kayalardan sızan su gibi
Delerim içimi, zaman olur ki..
Beni sarar gurbet bir uyku gibi
Deli eder hasret, bir an olur ki..

Geceler, gezerim, ben kemanımla,
Sabahlar dolaşır, sanki, kanımla,
Akşamlar konuşur, iç lisanımla,
Anlatamaz içi, lisan olur ki..

Hasta da yaşasam sağlar gibiyim,
Durgun da görünsem çağlar gibiyim,
Aslında geçilmez dağlar gibiyim,
Yağmurum bulunmaz, Nisan olur ki..

Niyazi Sabri ERGÜL

(C. 15, S. 86, 1 Nisan 1940, s. 128)

M. Nuru GENÇOSMAN:

Yaslı Bahar

Gönlümde bir bahar açmadan soldu,
Ne gonca, ne çiçek, ne bülbül kaldı;
Aşkımın bahçesi yaslarla doldu
İçinde bir deste sarı gül kaldı.

Ömrümde bitmedi şu sonsuz çile,
İnleyen sazımı getirdim dile;
Gülmedi bahtıma geceler bile,
Mehtabsız ufku da siyah tül kaldı.

Vuslata ermeyen yollara sapdım,
Günahkâr kul oldum, hep aşka taptım;
Kalbimi sevdaya bir mâbed yaptım,
O yıkık mâbed de şimdi kül kaldı.

Bir vefâ görmedim meyde, güzelde,
Hasretle yoldaşım sanki ezelde;
Her şeyden vaz geçtim, yazık ki elde;
Hicranlar artığı bir gönül kaldı!..

M. Nuru GENÇOSMAN

(C. 15, S. 88, 1 Haziran 1940, s. 334)

Yekta KARAMUSTAFA:

Çocukluğa Hasret

Mevsimler gelir geçer, gül açar, yaprak kurur
Yorgun gövde kocar da deli gönül genç durur.
Bir billûr âvizedir gönülde hâtıralar
O parlak menşurlara hayâlim şöyle dalar.
Bazen silik bir yazı altın kitâbe olur

Yıkık bir köy mektebi ilâhî kâbe olur.
Hayatın çizgileri belirirken yüzümde,
Bin hasretin melâli yaş olurken gözümde
Dönebilsem ne olur derim o şen âleme,
Kavuşsam o iklime, ruh okşayan melteme.
Çocukluk en mes'udu, ömürdeki çağların,
Filiz, tomurcuk, çiçek, fidanıdır bağların.
O ne engin, bir kaynak, o ne coşkun pınardır,
Yalnız neş'eye yoldaş, yalnız sevince yâdır.
Şen çılgınlık göklere, yıldızlara ulaşır,
Ufkunda renk renk hayâl, renk renk arzu dolaşır.
Dağlar yol verir ona, eğilir ona taşlar,
Ruhu göklerde uçar, bulutları kırbaçlar.
Hangimiz içlenerek anmayız o demleri,
Gelincikli dağları, o tatlı çiğdemleri.
Bâzen bir kelebeğin ardına kuş olurduk,
Neş'eli gülüşlerle coşar, serhoş olurduk
Şarkımızla gülerdi gece ayın nur yüzü,
Ayrı hazla yaşadık baharı, yazı, güzü.
Şimdi hüsrarla dolan gönül, hasretle inler,
Nasıl yanar ağlarsa sılaya dönmeyenler.
Her geçen gün hayattan bir adım uzaklaşır,
Bahardan güze atlar, kış günleri yaklaşır.
Hayat bâzen fırtına bâzen bir gülistandır,
Yaşanan yıllar değil, belki lâhza, bir andır.
Yıllar, nehirler gibi durmadan akar yıllar,
Kimini sevindirir, kimini yakar yıllar.
Nerde bir çocuk sesi çımlarsa gözüm dolar,
O ses yedi kat gökten akseder diyar, diyar.
Bir hasret sıtmasıyla, yanarım için için,
Bilmem dâ'üssıla mı nedir bu duygu, niçin?
Niçin mi dedim size... Bu içimin sızısı,
Çocukluğa vedâ ki bu da alın yazısı...

Yekta KARAMUSTAFA

(C. 15, S. 89, 1 Temmuz 1940, s. 420)

Osman ATTİLÂ:

Yavukluya Deyişler

Çay yoluna gelmez isen
Çıkar yolun çıkmaz olsun.
Sen de hâlim bilmez isen
Bakar gözün bakmaz olsun.

Çarığım dağlarda kaldı
Urbamdan çok yüzüm soldu
Bahçenden el mi gül yoldu
Kokar gülün kokmaz olsun.

Yaşmak ucun bele dolar
Ardında kuzular meler
Düşmanım karşımda güler
Gökte şimşek çakmaz olsun.

Göynüme gir kaçırayım
Göz yaşımdan içireyim

Deli çaydan geçireyim
Akar sular akmaz olsun.

Osman ATTİLÂ

(C. 16, S. 93, 1 İkinci Teşrin 1940, s. 244)

Dilerim

Yaylâ pınarını çokdan buz tutmuş,
Buzunu kırıpda içmek dilerim.
Yaylâdan göçen yâr bizi unutmuş,
Çadırı ardından göçmek dilerim.

Kuşlar konmaz oldu saçağımıza,
Kütük-tezek yığdık ocağımıza,
Hoşça kalın deyib otağımıza,
Gurbetde dost-düşman seçmek dilerim.

Bıldır yarı kalan masal bitti mi?
Bahçeler kayboldu, dallar yattı mı?
Koç Efe kızını ele sattı mı?
Gayrı başım alıb kaçmak dilerim.

Başımı koydukça erisin karlar,
Yine gelir imiş giden baharlar,
Aramızda katar katar dağlar var,
Kartal olup yüce uçmak dilerim

Biz bir sese koşduk, bitmez yokuşlar,
İçimde burkulma, gözümde yaşlar,
Yem siye önüme inince kuşlar,
Torbamdan bulguru saçmak dilerim.

Osman ATTİLÂ

(C. 16, S. 96, 1 Şubat 1941, s. 514)

Afyon Türküsü

Güzelim Dağı'ndan doğarken güneş,
Katmer katmer açar gülü Afyon'un.
Kerpiç bacalardan tüter bir ateş,
O zaman konuşur dili Afyon'un.

Taşpınar'da kızlar gelir eğleşir,
İner dallarına kuşlar, söyleşir,
Taşlarda çırpınır sular, ağlaşır,
Döğür göğsü, seher yeli Afyon'un.

Bahar olur, Akar Çayı yayılır,
Ağaçlar kanmadan soya iğilir,
Kalenin ardından sesler duyulur,
Düşmana yol vermez beli Afyon'un.

Ovasında kabarinca yeleler,
Yazmasın bayrak yaptı Hala'lar...
Dost, düşman her zaman bunu bileler:
Hiç te tekin değil eli Afyon'un.

Göz göz suları var doğup batıyor,

Toprağında bunca aslan yatıyor,
Koç yiğitler elde silâh tutuyor,
Zafere çıkıyor yolu Afyon'un.

Osman ATİLLÂ

(C. 1, S. 2, 16 Birinci Teşrin 1941, s. 9)

Yollara Düştüm Bu Sabah

Tezek ve bahar kokulu
Yollara düştüm bu sabah.
Gözlerim henüz uykulu,
Yollara düştüm bu sabah.

Rüya içindeyken kalktım,
Ağır ağır köyden çıktım,
Yürüdüm, göklere baktım,
Yollara düştüm bu sabah.

Ne çıkınım, ne de torbam,
Ne çarığım, ne de urbam,
Ne geride annem, babam,
Yollara düştüm bu sabah.

Seher vakti kırlar ne hoş!
Kuşlarla böcekler sarhoş,
Bir ses arkamdan diyor: "koş!"
Yollara düştüm bu sabah.

Selâm sana toprak ana!
Güneş, güneş selâm sana!
Bilmem bu gidiş ne yana?
Yollara düştüm bu sabah.

Osman ATTİLÂ

(C. 1, S. 5, 1 Birinci Kânun 1941, s. 11)

Bahar Yağmuru

Bu gece yağmur yağıyor,
Rüyada değilim elbet.
Bu gece yağmur yağıyor,
Sağnak sağnak, nöbet nöbet.

Bu gece yağmur yağıyor,
Kapım ve pencerem açık.
Bu gece yağmur yağıyor,
Durmadan sesleniyor: - Çık!..

Bu gece yağmur yağıyor,
Yollarda kaldı gözlerim.
Bu gece yağmur yağıyor,
Daldı, hep daldı gözlerim.

Bu gece yağmur yağıyor,
Çiğdeme, toprağa müjde!
Bu gece yağmur yağıyor,
Tohuma, başağa müjde!

Osman ATTİLÂ

(C. 1, S. 9, 1 Şubat 1942, s. 18)

Şadırvan

Anam, babam hâlâ uykusundadır,
Nasıl özenç duymam müezzinlere?
Yıldızlar şafağın korkusundadır,
Selviden ilk ışık düşüyor yere.

Tanrı âşinadır ses âhengine,
Gölgesi değil mi şu süzülen nur?
Güvercinsiz kalsa şadırvan, yine
Ruhuma bir sükûn bağışlar durur.

Yolculuğa kuşluk vakti çıkılır,
Bu ak şadırvanda yıkanır yüzler.
Sular yükseldikçe düşer, yığılır,
Burada geceye döner gündüzler.

Melekler kadar saf, temiz ve sessiz
Tek tek geliyorlar abdest almağa.
Ağaçlar uykuda, dallar nefessiz;
Onlar da hevesli uyuyup kalmağa.

Ak sakallı, yeşil sarıklı dedem,
Ellerimi yıllar var ki bıraktı.
Ne testim var artık, ne kuşlara yem,
Bu gece şadırvan içime aktı...

Osman ATTİLÂ

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 14)

Gelincik

Yeşil çadır gerili
Yeşilin ortasında.
İçim al al serili,
Bir gelincik tasında.

Açılmış dudak dudak,
Dışında ekinlerin.
Düşmese yaprak yaprak,
Erimez serin serin.

Şafak sökme zamanı,
Otta çiğ toprakta nem;
Hangi şehidin kanı,
Onun tohumu bilmem?

Osman ATTİLÂ

(C. 2, S. 22, 16 Ağustos 1942, s. 6)

Yıldızlara Arzuhal

Hâlimi anlıyor, göz kırptıyorsunuz,
“Yedi kardeşler”, siz, talih arabası.
Kâr etmez oldu bu başa ne kar, ne buz
Sizsiniz şairin dostu, akrabası.

El edip çağırın güzel bahçenize,

Yanınıza alın, katılayım size,
Bir naz örtüsüdür mavi gök denize,
Gece yarısında ve her gün ortası.

Altın Samanyolu, benim olur musun?
Ne olur kederler bu saatta susun.
Uyusun, gecenin koynunda uyusun,
Aydınlıkta sonsuz bir şafak rüyası.

Yıldızlar, yıldızlar benim kardeşlerim;
Hem duyan, hem bilen, söylemez eşlerim,
Sularla birliktir benim asıl yerim,
Akan su toprağın göklere duası.

Osman ATTİLÂ

(C. 3, S. 25, 1 Birinci Teşrin 1942, s. 7)

Kır Türküsü

Haydin türkü çığıralım,
Toplansın, dağ, taş toplansın!
Ömrü baştan yoğuralım,
Hayal bitsin, düş toplansın!

Göklerin allanışında,
Dutların ballanışında,
Dalların sallanışında
Kurt toplansın, kuş toplansın!

Otun dilini bilen kim?
Işık ışık eğilen kim?
Yol yarı, iplik bir dikim,
İş yığılsın, iş toplansın!

Turnalar yine göldedir,
Ötede bostan döldedir,
Mevsimler yürür, yoldadır,
Kuru kalsın, yaş toplansın.

Sap kağnısı gölgelidir,
Okşar; sabahın elidir.
Delidir gönül, delidir,
Eş gelsin, kardeş toplansın!

Osman ATTİLÂ

(C. 5, S. 56, 16 İkinci Kâmun 1944, s. 12)

Mavilik

Selâmımı ilk alan dostum, iyilik,
Toprak eşiğe doğru çeker, götürür.
Benim iç aydınlığım, eşsiz mavilik
Kâh durgun denizdir, kâh köpük köpüktür.

Toprağın öpücüğü açılan çiçek,
Yapraklarla duada şu yeşeren dal,
Mavilik, damla damla içecek
İkinci şenliğine kadar gitme, kal!

Altın kurdela'yı tak, yağmur sonrası,
Bir avuç pamuk uçup gelsin, aydınlık.
Dolsun iyiliklerin boş kalan tası,
Islak toprak şimdi bir demli çaydanlık...

Osman ATTİLÂ

(C. 6, S. 67, 1 Temmuz 1944, s. 8)

Mutluluk

Ana, horozlar ötüyor,
Seher yeli çıkmış yola.
Sabah damlarda tütüyor,
Bütün bacalar kolkola.

İlk suyu biz dolduralım
Pazaryeri çeşmesinden,
Sonra saati kuralım
Cıvıl cıvıl kuş sesinden.

Bizimdir bu erken saat,
Toprak geniş, sokaklar dar;
Boşalsın, boşalsın hayat
Akşam oluncaya kadar.

Akşamdan kırdığın çalı
Ocak taşında hazır mı?
Güneşle yola çıkmalı,
Örtü başında hazır mı?

Dur, ünleyen var yukardan,
Arala küçük kapıyı,
Belki dosttan, belki yârdan.
Dinleyelim bu şarkıyı:

“□ Arı çiçekte, gün dalda,
Umutlu böyle her sabah
İçim dolu, gözüm yolda;
Ne mutlu, böyle her sabah...”

Osman ATTİLÂ

(C. 7, S. 83, 1 Mart 1945, s. 16)

Toprak, Ben Senin Kulunum!

Kapım toprağa açılır,
Ordan öteye geçilir,
Kâh yürünür, kâh uçulur,
Toprak, ben senin kulunum!

Yazını yazar pulluğum,
Senin kabarmam soluğum,
Sana boşanan oluğum
Toprak, ben senin kulunum!

Sen dindirirsin sızımı,
Ver oğlumu, ver kızımı,
Okudum alın yazımı:
Toprak, ben senin kulunum!

Sende arıttım içimi,
Sende yürüttüm göçümü,
Sende farıttım suçumu
Toprak, ben senin kulunum!

Dostum, toprağım taşım;
Anam, babam, can kardeşim.
Sevgin: her öğünde aşım
Toprak, ben senin kulunum!

Akan çaylarla birliğim,
Sende düzenim, dirliğim,
Başlıyor cihangirliğim...
Toprak, ben senin kulunum!

Kucağım dolu tohumla...
Sana azımla, çoğumla,
Bil ki varımla yoğumla:
Toprak, ben senin kulunum!

Osman ATTİLÂ

(C. 8, S. 90, 16 Haziran 1945, s. 7)

Ölümlü Dünya

(*)

İnanmam düşte görsem bile,
Yok, ölümüne inanamam.
Sordum soruşturdum nâfile.
Tamam, kara haberin tamam...

Yıktı yine garip gönlümü,
Senin acın, Şermi, bugün de.
Ancak düşünürüz ölümü,
Yakın birisi öldüğünde.

Hayal yüklü, umut doluyuz,
Ölmek içimize düşer mi?
Ah, ne çâre, insanoğluyuz;
Dünya, ölümlü dünya, Şermi!

Afyon, 2 Eylül 1945

Osman ATTİLÂ

(C. 8, S. 96, 16 Eylül 1945, s. 16)

(*) Dr. Alb. Niyazi Bilirer'in 18 yaşında ölen oğlu Şermi Bilirer'in ruhuna ithaf.

Böyle Mi Geçecek Günlerim?

Bu kış gecesinde Aydede,
Benim dostum, ilk arkadaşım.
Sana çok imreniyor başım,
Hür ve şen gök maviliğinde.

Neydi gönlümüze boşalan,
Hani eski günler, çocukluk;
Söyle, zaman mıydı hoş olan?
Unuttuk, unuttuk, unuttuk...

.....

Böyle mi geçecek günlerim?...

Osman ATTİLÂ

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 15)

Hep Böyle Düşünceler İçinde

I

Değirmene giderim;
Buğday bir yanda durur,
Üğünen benim.

“Bu ne güzel yaz!” derim;
Çayırda otlar kurur,
Döğünen benim.

Ben kuru ekmek yerim,
Eller harman savurur;
Öğünen benim.

II

Nereye gitsem, böyle
Düşünceler içinde
Gecem, gündüzüm.

Akşam mı bastı, söyle,
Bütün renkler göçünde
Başladı çözüm.

Sabah, upuzun öğle,
Bütün gün, bir içimde!
Seslen gökyüzüm!

III

Ey inişler, yokuşlar!
Sonu yok bin emelin
Savaşındayım.

Bulutlar, kardeş kuşlar!
Suyun başına gelin,
Su başındayım.

Saattaki vuruşlar,
Tokmağı mı ecelin?
Genç yaşımdayım...

Osman ATTİLÂ

(C. 11, S. 125, 1 Aralık 1946, s. 14)

Güzden Kışa Girerken

Ya Rabbim! ne hale geldi ortalık:
Bütün dallar yorgun, bahçeler bitkin;
Ağmış tepemizde gök kalabalık,
Sonbahar ergin.

Çabuk mu usandık? Pek kısıydı yaz;
Yayıldık bayıldık, toplanamadık.
Güz şehvet içinde, zamanı da az;
Dert yanamadık.

Bir günahkâr hâli var yeryüzünde;
Herşey darmadağın, bitmiş perişan,
Yaşlar boşanmaya hazır gözünde,
Yerde çığ nişan!

Şimdi teknede un, ekilmiş toprak;
Yağmur kandırmadı, kar düşsün, diyor.
Toprağa karışmak için şu yaprak,
Karı bekliyor.

Örtülsün, bembeyaz karla örtülsün;
Bir de düz görelim, değişsin dünya.
Karlı ufuklardan doğup süzülsün,
Gülelim aya.

Ocak başı, mangal başı, hâtıra...
Mademki mevsimler yolcu, düşünme!
Seninle birlikte fakir fukara
Gönlüm, üşüme!

Osman ATTİLÂ

(C. 11, S. 126, 16 Aralık 1946, s. 8)

Kızıl Dağda Bir Değirmen

Üç mevsim buğday yasında
Kızıldağ'da bir değirmen;
Bahçelerin ortasında
İnsan kaderine dönen...

Obanı, çarkevi yeşil,
Ermiş böğürtlen dutları;
Yalnız ağaçları değil
Suya düşer bulutları.

Haziranda çekilir su,
Başlar bahçelerin hazzı;
Çiçek ve meyva kokusu
Baygın kılar bütün yazı.

Üç beş tavukla bir horoz,
Ağarmış değirmen damı,
Gök açık mavi, yollar toz,
Çeker bacalar akşamı.

Kızıldağ'daki değirmen,
Değirmenci ile yaşıt.
Başkasınca türkü denen
Şu ses, benim için ağıt!

Üç mevsim buğday yasında
Kızıldağ'da bir değirmen;
Bahçelerin ortasında
İnsan kaderine dönen...

Osman ATTİLÂ

(C. 1, S. 4, Nisan 1947, s. 31)

Sabahleyin

Çok şükür sabaha çıktım!
Yine dünyadayım demek.
Çok şükür sabaha çıktım!
Yeni rüyadayım demek.

Koşulu duran araba,
Limanda demirli vapur;
Toplanın: hısım akraba
Görün ki sabah olmuştur.

Ev ev dünya yorgunluğu,
Eşref saatında dağlar,
Işıklı gözlerde buğu,
Ayakta ölümler, sağlar.

Bütün gün hengâme çarşı,
Aslı yok telâş eziyor;
Dünyada dünyaya karşı
İnsanlar gelmiş geziyor.

Benim, senin bildiğimiz
“Düşünce” denilen şeyler;
Bizler dolap beygiriyiz,
“Kader” durmuş safa Eyler.

Çok şükür sabaha çıktım!
Yine dünyadayım demek.
Çok şükür sabaha çıktım!
Yeni rüyadayım demek...

Osman ATTİLÂ

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 17)

Yitirdim

Bana bakıyor elâlem
Kendimi yedim bitirdim.
Var mıydı, yok muydu bilmem
Dünya evimi yitirdim.

Yabancı dolu dört yanım
Kim demiş ayan beyanım?
Denizlerde bahçıvanım
Bilinmez meyva yetirdim.

Mektup doldurdum torbaya
Bürünüp yırtık urbaya
Şöyle uzanıp deryaya
Cümle gemiyi batırdım,

Dağlardan indirdim karı
Güneşe sundum suları
Başlayacak rüyaları
Sarıp kabrime yatırdım.

Osman ATTİLÂ

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 27)

Bu Memleket Baştan Başa Gurbettir

Hemşerim, ne sen sor, ne ben açayım
Sözüm bitmez tasa, tükenmez derttir;
Ayni minvâl üzre, nere kaçayım?
Bu memleket baştanbaşa gurbettir.

Gökten yağmur dile, doludur inen
Gündüz çabalıyan, gece didinen.
Bunca sıkıntıyı mal-mülk edinen
Fadime, İrecep, Zehra, Ahmet'tir.

Yel çıkar, içinde inilti saklı
Türküler ağıttır, ses dokunaklı
Aşlar yağsız- tuzsuz, sular çoraklı
Hayat ödenmesi gerek senettir.

Buruşmuş yüzlerde göz çakmak çakmak
Duraklar kurudur, kirpikler ıslak
Tamam olsun herşey oldu olacak
İnsan yürek yürek kara kümbetti.

Yemen çöllerinde uyuyor tabur;
Toprak insan mayası sabır
Binneli kanburun üstüne kanbur
Değişen bir şey yok, nasıl nöbettir?

Dal çatlar kahrından, çiçekler donar;
Analar çağrışır, babalar yanar,
“Ele-güne karşı, dost bizi kınar
Haydin oğul-uşak, toprak cömerttir.”

Hemşerim, ne sen sor, ne ben açayım
Sözüm, bitmez tasa: tükenmez derttir.
Ayni minvâl üzre, nere kaçayım?
Bu memleket baştanbaşa gurbettir...

Osman ATİLLÂ

(C. 4, S. 37, Ocak 1950, s. 14)

Hâlîde Nusret ZORLUTUNA:

Güz Geldi!

Güz geldi, esiyor büyük rüzgârlar,
Feryadlarım göğre eremez oldu.
Acaba bir tutan, susduran mı var,
Dağlar sesim ses vermez oldu.

Şimdi gök bulutlu, yapraklar sarı,
Kuş gibi uçarken ömrün bahârı,
Karşıma üst üste yığıldı yılları,
Gözlerim dünyayı görmez oldu.

Bir fidanım vardı, gülleri al'dı,
Yıllarca gönlüme renk, ışık saldı;
Onun da kolları kurudu kaldı,
Yollarıma çiçek seremez oldu!

Bâki Süha EDİBOĞLU:

Cenub

Nerdesin sen Ey .. aradığım şehir?
O merhamet dolu evim ve kuşlar..
Gürleyor içimde koca bir nehir,
Ses vermez oldu artık deli rüzgâr...

Ve serhoş kalbim eski bahçelerde;
Antalya, sonbahar ve portakallar...
Muhâcir kuşlarla cenuba hicret,
Cenubda çiçekler ve yeşil dallar...

Bâki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 17, S. 98, 1 Nisan 1941, s. 128)

Yağmur

Aynı başı boş düşünceden
Nedir, her gün, her gün bu yağmur?
Görülme-yen uzak geceden
Durmadan, yağar, yağar durur.

Hep aynı gül kokusu
Bahçeme gülümseyen rüzgâr,
Ömrüm sonsuzluğun içinde
Yağmur gibi toprağa koşar.

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 21)

Peyzaj

Artık ne kalbe hükmeden esatir
Ne şarkıların aydınlattığı gece
Siyah servilerin ömrü boyunca
Yaşamak, yaşamak...
Ey tükenmiyen yağmur,
Şimdi bütün korkular sendedir.
Sendedir, bilinmeyen vehimler, dualar.
Sen de bilirsin Ey yüce orman...
Bu yağmur böyle durmadan yağar, yağar
Ve bilinmez, bu gecelerde ağlayan, gülen.
An!. bütün ömrümüz boyunca bu mezarlıkta
Bir ilâhidir söylenen.

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 21)

Hezimet

Deli bir ormandır beni çağıran
Bütün ölülerim peşime düştü
Bir yağmur geliyor beni korkutan.

Yeşil dallar altında mağlûp bahar...
Medet Tanrım... Bu başa, Bu dizlere...

Ben neler beklerdim sizden neler

Ne bir ses verirsiniz, ne bir, haber
Huzura kavuşan mes'ut ölümler.

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 21)

Sır

Nerede bitiyor bu sonsuz sefer,
Bu güller bu havuz ve akşamlar?
Açmıyor sırrını bana çiçekler,
Akıyor Allaha doğru bir rüzgâr.

Ezmiyor beynimi bin türlü heves,
Sarsıyor omzumu her türlü merak,
İstiyor benimle, istiyor her ses
O güne, o sırta, o yere çıkmak...

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 21)

Mezarlık

İşte mağrur semalar; İşte Allah,
Ve güzel ölümlerimiz bir yanda:

Geçer ansızın bir kavsi kuzaktan
Heyhat, heyhat ki bütün bülbüller....
Ve yalvarır servilere ümitsiz,
Ruhların beslediği mahzun güller..

Kabahat bende mi söyle çocuğum?
Deniz perde perde üstümüze geliyor...

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 21)

Sabah oluyor!

Sabah oluyor güzelim, sabah,
Ağır ağır doğruldu Akhüyük,
Sırtını çevirdi rüzgârlara...

Eriyor kiraz pınarında,
Ak duman, kara duman, boz duman.
Bülbül şakıyor,
Kıraç tarlanın göbeğinde.

Bizim için soğutulmuş üzümler,
Salkım salkım.
Bize doğru geliyor bütün kuşlar
Takım takım...

Aç gerdanını, aç!
Rüzgârlar dolsun.
İster ölümü düşün, ister yaşamayı.
Sabah oluyor güzelim, sabah!

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 3, S. 25, 1 Birinci Teşrin 1942, s. 11)

Gece Yarısından Sonra

Görünen uzak ormanlardan esen
Bu rüzgâr kimi çağırıyor?
İşte umut yüklü yıldızlar kervanı
Bir şarkıyı sürüyüp ardı sıra,
Ağır ağır bize geliyor...

Bütün ağaçlar uykuda,
Bütün evler birbirine sokulmuş korkudan,
Bütün denizler pusuda...

Aynalar geceyle konuşuyor;
Minareler Allahla,
Yorgun göller turnalarla...

İnsanoğlu bu saatta,
Âşık olur ve ölümü düşünür.
Ölüm...
Sahillere vuran dalga gibi gelir,
Çalar kapımızı...

Beyaz bir el uzanır karanlıkta
Taze nefesler dağıtan beşiğe...
Ninniler sızar camlardan sokağa
Ve bereket yağar kara toprağa...

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 3, S. 30, 16 Birinci Kânun 1942, s. 6)

Aşk Türküsü

Yürüyen sükûtu ıslak gecenin,
Çıkarak üstüne her düşüncenin,
Hülyamda taht kuran ipek yarasa!
Ey, kapıma vuran sihirli âsâ...

Uzak bahçelerden dağılan hüznün
İçinde bir ilâh gibidir yüzün.
Sonsuz ülkesinde gece kederin,
Bir musikî başlar, çıplak ve derin.

O an güller açar, sular ürperir,
Bu sükûn kavsinde bir aşk yükselir;
Her şeyin üstünde, her şeyden güzel,
Yıldız rüzgâriyle yıkanan heykel.

Elinde ışıktan kadehi fecrin,
Yüzü güller kadar beyaz ve serin.
Zambakla konuşur, nergisle güler,
Alnında her zaman o velût keder.

Ebedî raksında çılgın denizler,
Seni bağrımızdan koparmak ister.
Sesinle, renginle benimsin Ey gül!
Yansın şu dallarda avare bülbül.

Baki Süha (EDİBOĞLU)

(C. 4, S. 45, 1 Ağustos 1943, s. 3)

İkinci Diriliş

Ürkek yalvarışı ruhların تنها,
Aydınlık sesinde eski musikî.
Bir başka şarkıyla inliyor sema,
Kalbime nağmeler doluyor şimdi.

Ey aşk, yüce rahmet! sen misin gelen?
Susan ömre bedel sevdalı beste.
Bir ulu rüzgârdır bize seslenen,
Yunus konuşuyor taze nefeste.

Şu yüce ormanda nedir çağılayan?
Tanrım, doyulmuyor gecelerine.
Kalbin hicretidir şimdi başlayan,
Aşk, nağme ve renk bahçelerine.

Susmak düşer sana, Ey mağlup kader!
Susmak, bu mucize, bu ses fecrinde.
Bir beyaz rüyaya dalmış çiçekler,
Geceler ezelî aşk seferinde.

Baki Süha EDİBOĞLU

(C. 6, S. 64, 16 Mayıs 1944, s. 12)

Kervan Güzeli

Ürperen bir şadırvanın
Suyu gibi billûr göğsü,
Geçti o kervan güzeli,
Daha yıldızlar sönmeden.

Dağ kokusu burcu burcu,
Sarı nerkis, mor menekşe.
Düşündü kervan güzeli:
Sanki al kanlar içinde
Bir yiğit geçti gönlümden.

Bulutlar yaklaştı dağa,
Dağ yürüdü adım adım,
Geyik Deresi uçurum,
Yıldızlar aktı denize.

Elinde sevda bayrağı,
Geçti derin ormanları,
Seslendi kurda, kuşa;
Dağlar, taşlar dile geldi:
Ağlama kervan güzeli,
Ağlama kervan güzeli...

Baki Süha EDİBOĞLU

(C. 7, S. 84, 16 Mart 1945, s. 4)

Körfez

Bir bahçe bilirim Antalya'da:
Bir yanı mezarlık, bir yanı deniz.
Ağaçlar, ağaçlar.. rüzgârlı, ürkek,
Yıldızlar konardı gece dallara.

Geniş aynasında karanlığın
Yüzüyor uzun, gümrah saçlı
Çıplak kızlar; balıklarla kardeş.
Uzakta uyuyan adacıklardan
Bir rüzgâr esiyor başı boş..
Ah.. ne rüzgârdır o, bilinmez;
Ruhlar konuşur gibi derinden.

Hep o şarkı kalbimin içinde,
Islak mağralarda aksi kaybolan;
Beyaz köpüklerle dağılıp solan...

Baki Süha EDİBOĞLU

(C. 8, S. 96, 16 Eylül 1945, s. 16)

Parktakiler

Ellerin dert görmesin nisan güneşi!
Çocuklar bahçede, yaşlılar parkta.
Güzelin soluğu, çirkinin sesi
Kol kola yürüyor geniş sokakta...

Ne kadar bekledi penceresinde
Bahar günlerini şu sakat çocuk.
Bir kara sevdanın aydınlığında
Yüzen gözleriyle şu güzelim dul.

Şu yalnız dolaşan umutsuz adam
Bir taze ekmek kokusu gibi
Çekiyor göğsüne yeşil havayı.

Baki Süha EDİBOĞLU

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 11)

Mezarlık

Dün akşam gün batmadan
Yaşlı ölülerin arasına
Bir küçük misafir geldi.

Çocuk bahçesinde kovanı kalmış,
Kumların üstünde küçük küreği.
Besbelli çok yorgun
Hemen uyudu.

Doğruldu yerinden bir yaşlı ölü,
Örttü üstünü:
□ Mademki burda annesi yok,
Bu küçük kız bize emanet.
İlerde yatan başka bir ölü,
Yavaşça seslendi:
□ Başındaki kurdela'yı çözüp katlayın,
Ütüsü bozulmasın.

Baki Süha EDİBOĞLU

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 10)

Ahmet Kutsi TECER:

Konya Destanı

Sabahtan vardım Konya'ya,

Baktım cihana uyanık.
Kimi binek, kimi yaya,
Baktım meydana uyanık.

Şehirde herkes ayakta,
Kepenler kaldırılmakta.
Asker, mektepli sokakta,
Baktım her yana uyanık.

Sabahtan akşama kadar,
Didinir, terler, çabalar,
Uyanık bütün babalar,
Oğul, kız, ana uyanık.

Konuşursan bir kelime,
Kavuşursun bin selâma,
Lâfızda şîve var ama,
Fikirde mânâ uyanık.

Karatay, İnceminare,
Dolaştım hep birer kere.
Her köşeye, her esere,
Bakındım rânâ uyanık.

Alâiddin Tepesi'ne,
Çıktım tarihin sesine.
Selçukların türbesine,
Baktım, âmenna, uyanık.

Baktım tarihe, zamana,
Baktım Alâiddin Han'a,
Baktım o büyük insana,
Kılıç Arslan'a, uyanık.

Görünmez bir debdebede,
Gönüllerden bir türbede,
Yeşil üsküflü kubbede,
Uyur Mevlâna, uyanık.

Tecerim bu nasıl hülya,
Uyanıkken gördüm rüya,
Eski Konya, Yeni Konya,
Göründü bana uyanık.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 1, S. 1, 1 Birinci Teşrin 1941, s. 16)

Havacıya Türkü

İşte sana mavi, geniş bir alan,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!
Sen de bulut gibi gökte yuvalan,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

İşte motor, işte yağ, işte benzin,
Bir de çatal yürek ister, o sensin.
Kartal değil, sana kahraman densin,

Haydi yiğit, haydi artık havalan!

Sen göğ'e çık, gökte ne varsa iner,
Yağmur yere düşer, şimşekler siner,
Çık, daha çık, rüzgâr yukarda diner,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

Yıldızlara, aya, güneş'e yakın,
Uç, ÷lkene doğru sürsün bu akın.
Kalkın havacılar, uçaklar kalkın,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

Bir gün başucunda döner alevler,
Gökte birbiriyle kocuşur devler,
O zaman görülür büyük ödevler,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

Senin şafak, senin fecir, senin tan,
Senin boydan boya gökteki vatan,
Seninle yükselir toprakta yatan,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

Selâm yükseklerden tarladakine,
Selâm şardakine, yayladakine,
Selâmla bir daha, selâmla gine,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

Senin için çarpar gönüllerimiz,
Seni ayıramaz bizden duman, sis,
Göklerimiz ılık, kalbimiz telsiz,
Haydi yiğit, haydi artık havalan!

A. K. TECER

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 9)

Halay

Davranın, halaya durun koçaklar,
İşte baş, işte davul, işte meydan.
Güzel halay çeken güzel kucaklar,
Güzeli sevmeyen çıksın aradan.

Çal davul çal, güm güm oynasın yürek,
Üfle zurna üfle, uzun uzun çek,
Yiğit olan, efe olanlar gerçek,
Ayak ayak gider, çıkmaz sıradan.

Dönün dalga dalga, yol yol dönünüz,
Dönün takım takım, kol kol dönünüz,
Geniş geniş dönün, bol bol dönünüz,
Dönün bağışlasın sizi yaradan.

Ulu çamlar gibi üçü, beşiniz,
Sıra dağlar mıdır yoksa esiniz?
Girin, Tanrılarla bir güreşiniz,
Halay bir güreştir, davul nâradan.

Yarın toplar patlar, kavga kurulur,
Alaylar sancağı çeker doğrulur,
Halayda ün alan yiğit bell' olur,
Çiçek açmış göğsündeki yaradan.

Tecer der çalınır gönlümde davul,
Ana kız elele, babayla oğul,
Yiğitler meydana çıkıyor, savul,
Savul gam, kasavet bugün buradan.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 6)

Halay Çeken Kızlar

Çekin halay, çalsın durmadan sazlar,
Çekin ağır ağır halay düzölsün.
Süzölsün oyunlar, süzölsün nazlar,
İnce beller, mahlmur gözler süzölsün.

Tutun kızlar tutun, birleşsin eller,
Çalın sazlar çalın, kırılısın teller,
Dönün kızlar dönün, kırılısın beller,
Uzun, siyah saçlar tel tel çözölsün.

Kayan yıldız gibi geceki izden,
Bakışlar saçılısın kırpiğinziden,
Etekler içinde naz eden dizden,
Üzölsün bu deli gönlüm, üzölsün.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 6)

Nenni nenni!

Yum, yum gözünü
Nurlu bir düşe,
Göster yüzünü
Yarın güneşe,
Eve ver neşe...
Nenni, nenni!

Yatağın sümböl,
İşte bu köşe.
Yastığın al gül,
Yorgan menevşe,
Kokusu neşe...
Nenni, nenni!

Gün arabası,
Uğrar dönüşe,
Sabah babası
Gidecek işe,
İş demek neşe...
Nenni, nenni!

Annen de yorgun,
Uykuya düşe.
Koyulur uykun

Güle söyleşe,
Ben, sen ve neşe..
Nenni, nenni!

Vatan bir beşik,
Ağacı meşe.
Boyu gelişik,
Boyası tirşe,
Türküğü neşe..
Nenni, nenni!

Ahmet Kutsi TECER

(C. 2, S. 18, 16 Haziran 1942, s. 11)

Güzelleme

Daha dün bir çini şehri gezdim,
Bu geniş bir günden bile kısadır.
Her çini önünde bir ömür sezdim,
Bu seziş gönlümde bitmez tasadır.

Bir garip hülyaya nazım düşeli,
Baktım yarı gamlı, yarı neşeli,
Yerler, gökler bütün çini döşeli,
Bu biraz Kütahya, biraz Bursa'dır.

Bir çağ güneşinde açılmış güller,
Bir zaman yelinde serviler inler...
Çiniden çiniye taşan sümbüller.
Asırdan aşıra solmaz busedir.

Aşk doğar, bir çini gibi, nakışla,
Bir fırın içinde kalbi yakışla,
Çiniler, sevgilim, içten bakışla,
Aşkın defterinden birer nushadır.

Okur gönlüm okur aşkı ezberden,
Okuyup öğrenmiş, bilir mi nerden?
Diz çöküp önünde, kaldırdım yerden,
Sevgilim, bu gönlüm çini kâsedir.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 4, S. 39, 1 Mayıs 1943, s. 3)

Sorarım

Sorarım karşılık almaz sorular,
Sorarım, duygular beni söyletir;
Umarım rüzgârlar, büyük borular,
Sesimi sizlere kadar iletir;

Sizler, genç ölümler, fersiz bakışlar,
Delik deşik yüzler, kırık kemikler,
Sizler, yaralıları, geri kalmışlar,
Sizler, yeniciler, sizler, yenikler,

Sorarım siz bütün ölüm saçanlar,
Duydunuz mu bilmem benim sesimi?
Yüzen, koşan, yatan, kalkan, uçanlar,

Benim sesim oralardan geçti mi?

Sorarım yıllardır, gözlerimde yaş,
Anneler, kardeşler sizi sorarım;
Yere buğday gibi düşerken her baş,
Açılır göklere doğru kollarım,

Sorarım, yer sorar gibi göklerden:
- Nasıl yeşerteyim bunca tohumu?
Bunca nadas, bunca kandan ve terden,
Rahmet olmayınca harman olur mu?

Sorarım yıllardır semtinizde yaz,
Güneş, bu ilk iyilik, ölümsedi mi?
Karlar, hep o karlar her zaman beyaz,
Bahar, hep o bahar yeşil değil mi?

Sorarım, yıllardır bağlarınızda,
Yok mudur salkımlar için yeter bal?
Tarlalarınızda, dağlarınızda,
Güneş, yağmur, bulut, bu eski masal,

Bu eski saadet, bu eski türkü,
Mevsimler, bu eski cennet ne oldu?
Bir damlacık sudur besleyen kökü,
Sorarım, bir damla yağmur yok muydu?

Sorarım toprağın, siz, kardeşleri,
Sorarım, siz bütün ölüm saçanlar,
Ölenlerin bahtsız, yetim eşleri,
Siz bütün ölmeyen, avuç açanlar,

Sorarım karşılık almaz sorular,
Sorarım, duygular beni söyletir;
Umarım rüzgârlar, büyük borular
Sesimi sizlere kadar iletir.

Rüzgârlar, rüzgârlar, büyük borular,
Çınlasın göklerde çığlıklarınız,
Çınlasın, çınlasın bütün sorular,
Belki bir karşılık ses alırsınız!

Hayır, hayır bitmez göklerde türkü,
Bulutlarda yağmur, güneşte sıcak!
Ne eksilir rahmet, ne söner ülkü,
Hele gün, hele ışık, kucak kucak!...

A. K. TECER

(C. 5, S. 50, 16 Birinci Teşrin 1943, s. 2)

Nadas Türküsü

(Maliye çölünde bir gezinti)

Bir tarlada yirmi beş taraktor,
Nadas türkülerini söylüyor.
İkiyüz bin dönüm bir ekenek,
İkiyüz bin dönüm işlenecek.

Sürmek, ikilemek, üçlemek var,
Daha başarılı olacak emek var.
Yirmi beş taraktor, yirmi beş genç,
Omuz omuz bahar, kol kol güvenç.
Dinle Ey kalbim dinle, uzakta,
Yirmi beş taraktor bir tarlada,
Yirmi beş taraktor, çevik, tor,
Nadas türkülerini söylüyor.

Selâm Ey taraktoru sürenler,
Ey bu toprakları şenletenler,
Selâm! İşte geldim içinize,
Yedek, yardımcı olayım size.
İşte size sağlanı iki bilek,
Size bir kalp sunacağım, bir tek,
Çam sakızı çoban armağanı...

Benim harmanım, yurdun harmanı.

1944

Ahmet Kutsi TECER

(C. 8, S. 92, 16 Temmuz 1945, s. 3)

Güzelleme

Sen Ey yeni İzmir, eski güzellik,
Üzüm, tütün, incir ve pamuk yurdu,
Meyankökü, zeytin, ipek ve çeltik,
Ve balı, balığı, ve palamudu,
Ve daha bir nice şeyi bol İzmir,
Her mevsim, her mevsim boşal, dol İzmir!

Bir gemi cenneti olsun limanın:
Direk, seren, halat, baca, vinç, bayrak...
Rüyasına dalsın bu sık ormanın,
Boydan boya körfez, hele Alsancak.
Dağıldın dört yana ünün şen İzmir,
Özün şen, yüzün şen, günün şen İzmir!

Fabrikan, tezgâhın, işevin dolsun,
Aydın'dan, Manisa'dan aksın tirenler.
Varlığa, bolluğa giden bir yolsun,
İşçiler, çiftçiler, kadın, kızan, er,
Çalışsın bağrında milyon kol İzmir,
Büyük yarınlar hazır ol İzmir!

Hiç bir şey, hiç bir şey istemem senden,
Ne yeşil bir pancor, içinde bir ben,
Ne beyaz bir çıkma, yalı ve yelken,
Yanımda o üzüm gözlüm dururken.
Sen ıssık, renk, çiçek dolu şen İzmir,
Ötüşen, gülüşen, sevişen İzmir!

Sen Ey yeni İzmir, eski güzellik,
Ey senin, başbaşa, koyda bir gecen!
Ya güneş doğarken, ya ay, dönerdik,
Ya Karşıyaka'dan, ya Göztepe'den.

Her köşen, her yerin cana can İzmir,
Yaramaz, sade naz, afacan İzmir!

Ahmet Kutsi TECER

(C. 9, S. 100, 16 Kasım 1945, s. 11)

Rıza POLAT:

Beni Beni

Kor yürek bir saat, işler durmadan,
Bıkmadı derimi sayıp vurmadañ.
Sen diye her sese koştu durmadan,
Koşayım sevgilim yor beni beni.

Arınıp yunmadan sevgi selinde,
Kaybettim kendimi gurbet elinde.
Tararken saçını bir tan yelinde,
Yellerden sevdiğim sor beni beni.

Ne kıymet bilen var, ne değer biçen,
Benmişim gamları su diye içen.
Kaş çatar yüzüme her bakıp geçen,
Görüyor elâlem hor beni beni.

Bağ ayrı gülünden, bahçıvan ayrı,
Böylesi baharın olur mu hayrı?
Yanayım sevdiğim yanayım gayrı,
Kül etsin bu ateş, kor beni beni.

Rıza POLAT

(C. 1, S. 2, 16 Birinci Teşrin 1941, s. 2)

Bartın Türküsü

Arıt dağlarından doğar güneşin,
Görmedim gezdiğim yerlerde eşin,
Yamandır sularla bitmez güreşin,
Kuşaktır ırmaklar belinde Bartın.

Bir yeşil murattır çevrende çamlar,
Serpilir üstüne tül tül akşamlar,
Kocanaz içine yıldızlar damlar,
Yıkanır her gece selinde Bartın.

Derede sandallar coşar, yan vurur,
İçinde bir erkek, bir kız oturur,
Kızın gözlerinde bir meyil durur,
Sevdañın fermanı elinde Bartın.

Düğünde kızların uskufa giyer,
Şalvarın paçası yerleri döğer,
Nişasta oyunu bin horon değer,
Kuş öter sazının telinde Bartın.

Ben de bu yerlerde üç yıl yaşadım,
Elbet unutulur yarına adım,
Belki bir fısıltım kalırsa şadım,
Denizden yükselen yelinde Bartın.

Rıza POLAT

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 21)

Halim YAĞCIOĞLU:

Dibek Döğen Kızlar

(*)

Bir o yana, bir bu yana, çalkanın
Döğün kızlar, döğün haydi, kahveyi.
Yiğitleri dibek başında anın...
Döğün kızlar, döğün haydi, kahveyi.

Sırma saçlar, sarksın belden aşağı,
Size âşık bir Nazilli uşağı,
Çil çil atın dolu ipek kuşağı,
Döğün kızlar, döğün haydi, kahveyi.

Dibek başı, şen türküler söyleyin,
Gönlünüzü bir yiğide bağlayın,
Sular gibi gürüldeyin, çağlayın,
Döğün kızlar, döğün haydi, kahveyi.

“Taze elden, taze kahve”, kim içmez?
Güzel için tatlı candan kim geçmez?
Yar açar da kucağını kim göçmez?
Döğün kızlar, döğün haydi, kahveyi.

Halim YAĞCIOĞLU

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 15)

(*) İzmir bölgesinde kız ve erkek gençler kahveyi dibekte döğerler...

Pazar Yeri

Bir yanda kokulu, sarı ballar var,
Bir yanda mandalin ve portakallar,
Bir yanda Ayaş’tan gelme iri nar...
Manavlar bağırıyor: “mallarıma gel!”

Peynirler tepeli: taze ve beyaz.
Bâlâlı: “Lokumdan tat, diyor, biraz.”
Yetişir ayvaya ettiğin bu naz,
Armutlara bir bak: sulu ve güzel...

Lâhanalar ablak ablak yığılmış,
Pırasalar pürçük pürçük serilmiş,
Pekmez tulumları yere eğilmiş,
Elmaların rengi dudağa bedel.

Zeytinler yuvarlak, etli ve iri,
Turplar hem kokulu, hem al al, diri...
Şenlikle doludur pazar yerleri,
Eğer görmedinse çarşambaya gel.

Halim YAĞCIOĞLU

(C. 1, S. 6, 16 Birinci Kânun 1941, s. 14)

Beşik

Pul sedef kakmalı incecik dallar,
Cevizden oyulmuş bir küçük beşik.
Ana Kucağını arayan kollar,

İçinde sallanır sallanır beşik.

Üstüne örtülmüş masmavi bir tül,
Yorganında açmış öbek öbek gül,
Ötüyor dalında en mutlu bülbül,
Bir bahar rüyası görüyor beşik.

Beşiklerle dolsun rüyalarınız,
Beşik, beşik olsun hülyalarınız,
Kızlar bebeklere gönül veriniz,
Boşalsın, boşalsın dolsun bu beşik.

Halim YAĞCIOĞLU

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 14)

Çeşme Türküsü

Çeşme'nin yolları taşlıdır, taşlı...
Bir yar sevdim hilâl, "kemane kaşlı"
İçi bahar dolu, yüzü güneşli.

Kadir mevlâm beni yâre ulaştır,
Bir kuş gibi, karlı dağları aştır.

Düğün çiçekleri açar sapsarı,
Sakız'ı kucaklar yeşil kolları,
Kına yakar güzel Çeşme kızları ...

Sevdiğim kınalı, pembe tenlidir,
Karanfil dudaklı, sürme benlidir.

"Uçun kuşlar uçun", haydin Çeşme'ye
Varın nazlı yarin gönlü deşmeye
Ateşleri sönmüş külün eşmeye...

"Uçun kuşlar uçun", elde vefa yok,
Deyiverin yâre, serde cefa yok.

Bahçeleri limon, portakal kokar,
Çayları incecik, incecik akar.
Sakız yaşlı yaşlı Çeşme'ye bakar.
Çeşme'de vuruldum ben bir güzele,
O günden beridir döndüm gazele.

Halim YAĞCIOĞLU

(C. 2, S. 21, 1 Ağustos 1942, s. 16)

A Benim Katırtırnağım

Sarı sarı, burcu burcu,
Açılırsın su başında.
Arılar gelir görücü,
Ilık bahar güneşinde.

Kimden öğrendin bu nazı?
A benim katırtırnağım.
Kokladım gülünde yazı,
A benim katırtırnağım.

Petekte altın bal mısın?
Yemeğe kıyamam seni.
Düşümde aydın süsümsün,

Yellerden derdim puseni.

İncenin narin oymalı,
A benim katırtırnağım.
Kiminiz altın sürmeli
A benim katırtırnağım.

Deniz rüzgârları sizde,
Dinlenir gelir dinlenir.
Gönül aydın gölgesinde
Avunur, oh.. serinlenir.

Sevinci sende okudum.
A benim katırtırnağım.
İçimi kokunla yudum
A benim katırtırnağım.

Halim YAĞCIOĞLU

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. 13)

Yalnızlığın Şiiri

- Oğuzkan'a -

Hep aynı şarkıyı söylemekteyiz:
Sen, unutulmuş bir han köşesinde,
Ben, hasret tüten güz bahçelerinde.
Bir ömür ki sürüyüp gitmedeyiz,
Hep aynı şarkıyı söylemekteyiz.

Dost seçtim seçeli Viktor Hügo'yu,
Ruhumun huzuru işte Sefiller,
Jan Valjan, o halim yüzüyle güler,
Nedamet benim de içimde uyu.

Sen, mermer, boyalar ve notaların
Karasevdaıısı, gerçek esiri;
Ben, o çılgın çocuk, gene serseri,
Hüznüyle doluyum yalnızlıkların.

Dostlarım var yalnız masa başında,
Senin de bu çeşit dostların var mı?
Söyle bu acıyı çekmek kolay mı?
Ruhsuz otursunlar öyle karşında!
Daha çok his vardır mezar taşında.

Akşamlar inerken efkârlanırım,
Yolumun üstüne düşer meyhane.
Avunmak, avunmak... ne boş bahane!
Bildiğim halde gene katlanırım,
Akşamlar oldu mu efkârlanırım.

Ne zormuş duyarak meğır yaşamak!
Gurbete düşmüşsün böyle kimsesiz,
Göz yaşın yastığa sızmada sessiz.
Hayatı severken anlaşılmamak,
Ne zormuş, ne zormuş meğır yaşamak.

Bir şey var kaybolan avuçlarımdan
Yankısı titriyor iç tellerimde;
Lezzeti erimiş türkülerimde.
Kaçıyorum tatlı uykularımdan,
Bir şey var kaybolan avuçlarımdan.

Halim YAĞCIOĞLU

(C. 10, S. 117, 1 Ağustos 1946, s. 10)

Nurettin ARTAM:

Kırkıdan Sonra

Ne sevgi çelik,
Ne gönül çomak;
Ne hecelerle kafiyeler züppelik,
Ne de aşk ile sevda birer oyuncak...

Bunu ne kitapların, ne de alnımın,
Kara yazıları değil öğreten;
Beyaz uzayan tıraşlarım
Ve ağaran saçlarım;
Nüfus kâğıdında artan yaşlarım
Ve masamın üstünde dizilen ilâçlarım.

Bu yaştan sonra yazılmaz bol bol
Nazım, şiir, kafiye;
Bu yaştan sonra bir Sen Piyer, bir Sen Pol,
Bir Süleymaniye
Yapar gibi
Ve yaptıktan sonra tapar gibi
Yapacaksınız heceleri...
Ona uykusuz geceleri
Katacaksınız;
Onunla içinizdeki
Şairi aldatacaksınız...

Kendi elemelerinize kendiniz kanacaksınız;
Kendi gönlünüze kendiniz oynayacaksınız.

Nurettin ARTAM

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 19)

Eşref DERE:

Yar Görünür

Hem giderim bugün, hem de,
Gözlerime yar görünür.
Bir ışık oldu gecemde,
Gündüzümde yar görünür...

Ondan kurtulayım derken,
Ben deniz oldum, o yelken..
Kırpıklarımde biriken
İncilerde yar görünür...

Bulut oldu, kanat oldu,
Engin hayalime doldu.
Beni bölüm bölüm böldü,
Her birinde yar görünür...

Dışında renk, içimde ses...
Bu aşka düşmeyen bilmez.
Ateşiyle yansam, bu kez,
Küllerimde yar görünür...

Eşref DERE

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 19)

Kovan

I

Gün ışıyla canlanır petek,
Dağılır kanatlar- dönen, vınlayan.
Renk, ışık haz- bir damla altın dilek,
Uğuldar durmadan, durmadan kovan.

Usta kanatların çılgın hevesi,
Bir olgun lezzetin gülümsemesi,
Ve yerden toplanır ışık serpmesi,
Arılar peteğe siner korkudan.

II

Yayılır boşluğa serin ve ince
Aşkın goncasından bir arzu duman.
Kanat kanat şiir, istek, kin, gece,
Bulutlanır küme küme ruhumdan.

Bir oğul cezbese, cehennem aynı.
Bırakır çılgın hayaller kovanı,
Kanatlar ömrümün rüya balını,
Nereye uçururlar gün doğmadan?

Eşref DERE

(C. 3, S. 34, 16 Şubat 1943, s. 17)

Ekinle Orak

Ekin der ki, bak mor göğe,
Yıldızlar serpilmiş göle,
Beni de ektiler böyle,
Orak n'olur biçme beni.

Orak der ki, ben demirim,
Yukardan gelir emirim,
Sen yalvarma ben bilirim,
Biçeceğim ekin seni.

Ekin der ki, filiz sürdüm,
Yeşil saçlarını ördüm,
Sırma telli gelin oldum,
Orak n'olur biçme beni.

Orak der ki, geçti günün,
Toprak, su, güneş, göğün,
Tarlasında oldu düğün,
Biçeceğim ekin seni.

Ekin der ki, ışık telim,
Dalga dalga gülümserim,

Sonsuz bir rüya özlerim,
Orak n'olur biçme beni.

Düşünür orak der ki,
Sen de haklısın belki,
Nefsinden gayrıyı sev ki,
Sevilesin...Biçem seni.

Çekil orak, ekin adım,
Aya, güne doyamadım,
Nurla gözüm yuyamadım,
N'olur orak biçme beni.

Orak der ki, kaderin bu,
Zaman bizi dinliyor mu?
Boyum eğri, işim doğru,
Bırak ekin, biçem seni.

Ekin der ki, ben altunum,
Zamanın elinde unum,
Değirmen şaşırır yolum,
Orak n'olur biçme beni.

Orak der ki, ev bark için,
Dalgalandan bayrak için,
İnsan için, toprak için,
Yeter ekin, biçem seni.

(C. 4, S. 37, 1 Nisan 1943, s. 6)

Eşref DERE

Kuş Göçü

Artık bitti günü meyvenin rengin,
Ve rüya salkımı yıldızların da.
Savrulan dönmez mevsim tüylerinin,
Gün ağmaz oldu sanırım ardında.

Kanat çırpışlara bakan biri var,
Kıyısında bekleyiş akşamının.
Önümden geçti mevsimler, kuşlar...
Aydınlığa hasret duyan camının.

Kalsın kitaplarım, sevgim, düşüncem,
Kuşlar! bile alın beni, uçalım.
Ve bir sabaha ersin sonsuz gecem,
Beni çevreleyen ufku aşalım.

(C. 4, S. 38, 16 Nisan 1943, s. 4)

Eşref DERE

İncilenen İstirap

Bir sabah görünce dalı çiçekli,
Havzun dudağında şu söz belirdi:
Artık tükendi mi mevsimlik çilen
Bu yıldız hevengi nedir üstünde?

Süzülür bir kartal hüzün gecedan

Geçer ağır kanatlar düşünceden,
Susuz bir özleyiş çırpınışıyla
Altun sabahlara gülmez mi tünde?

Bir rüzgâr titretti havzu ve dalı,
Gülümsedi onlara şu masalı:
-Bir büyücü varmış dünya yüzünde,

Külçe külçe arzularını insanlığın,
Toplarmış hayalinde yığın yığın,
İnci olurmuş ıstıraplar sözünde.

Eşref DERE

(C. 5, S. 49, 1 Birinci Teşrin 1943, s. 14)

Kaya ve Dalgalar

Uzak kıyısında bir denizin
Mağrur ve yalçın bir kaya var;
Eteklerinde köpürür, ağlar
Sular, ürpermesiyle içimizin’.

Kaya, rüyasız alın kadar sert,
Sular, narin, hayalden ince;
Kan ağlar ümit, gün, istek, gece...
Çırpınır dalgada gönül gönül dert.

Kaya, pençeden meleği Rabb’in,
Güler, seven ağlamasından,
Avuçlarında damla damla kan;
Sular inler, hevesleriyle kalbin.

Eşref DERE

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 10)

Habip KARASLAN:

Er Mektubudur

Gençlikte kasavet serden gitmedi,
Asker oldum yine derdim bitmedi,
Bahçem viran olmuş, bülbül ötmedi,
Gözlerimin yaşı akıyor Tecer.

Bir yiğit de sevdiğini almazsa,
Gençliğinde kendi eşin bulmazsa,
Askerlik kolaydır, gurbet olmazsa,
Memleket burnumda kokuyor Tecer.

Mevcuttur bölükler, talime gider,
İnsan askerlikten Eylemez keder,
Vatanını seven askerlik eder,
Toprak aşkı beni yakıyor Tecer.

Kasvet başımdan bir zaman kalkmaz,
Yiğit adamlar da hiç gönül yıkmaz,
Senin öğütlerin aklımdan çıkmaz,
Her şey hatırımdan çıkıyor Tecer.

Ankara’da senden çok öğüt aldım,

Erzurum dağına başımı saldım,
Mektubun gelmiyor pek mel  l kaldım,
Gözlerim postaya bakıyor Tecer.

Der Habib Karaslan köyünü bulsun,
Günün tamam edip tezkere alsın,
Ordumuzdan çok memnunum, sağ olsun,
Sevinçle talime çıkıyor, Tecer.

Bünyan'lı Habib KARASLAN

(C. 1, S. 3, 1   kinci Teşrin 1941, s. 20)

Gelsin

  k  p gidem yaylasına, yurduna,
Söylen vefasıza ormana gelsin.
Yaktı beni ateşine, derdine,
Çaresiz derdime dermana gelsin.

Sevdiğimle yayl  mıza g  ceydim,
Ala karlı sularını i  eydim,
Bir günde beş tarla ekin bi  eydim;
Tırpanım keserken fermana gelsin.

  nce elek ile unun elerim,
Ağlar iken yüzün görsem gülerim.
ş u dünyada bir tek dilek dilerim:
Gönlümün sevdiği yar bana gelsin.

Uzaktan duyduğum keklik sesidir,
Karalar giydiğim gurbet yasıdır,
Benim hastalığım yar sıtmasıdır;
Soğuk su istemem, kar bana gelsin.

Der Habib Karaslan   huzar ile,
Dağlar görünüyor ala kar ile.
Bir bayram edeydim nazlı yar ile;
Bu bayram olmazsa Kurban'a gelsin.

Habip KARASLAN

(C. 6, S. 69, 1 Ağustos 1944, s. 9)

Maraş

Gazianteb'in de yüzünün ağı
Eski şanlı ordumuzun durağı
Mısır, Bağdat kervanının uğrağı
Güney illerinde bir güzel Maraş.

Yaylası, ovası canlara yakın
Bağ ile bahçeye bol suya bakın
Giden şehitleri unutma sakın
Yüzünden balkıyor nur güzel Maraş.

Pirincin, pamuğun boldur her anda
Zengin toprak ürünlerin ovanda
Gittikçe sevginiz artıyor canda
Mukaddes topraklı yer güzel Maraş.

Irmağı gölleri kendine bir sur
Hayvancılık ile zengin olunur
Demir, petrol madenleri bulunur
Verimli toprağın var güzel Maraş.

İlbeyliler gibi büyük ozandın
Tarihlere şan şerefi yazandın
İstiklâl harbinde zafer kazandın
Kahraman yiğitin var güzel Maraş.

Der Habip Karaslan ben Türküm dedin
Toroslar sizindir yaylaya gidin
Anteb'e yardıma koşan sen idin
Talihin kendine yâr güzel Maraş.

Habip KARAASLAN

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 31)

Öküze Övgü

Sabah erken tarlalara gidelim
Gördüğün ekinler, ora öküzün
Yoncasın yemine dikkat edelim
Nasıl yeter gücü bora (1) öküzün

Sabah namazından evvel yemleyin
"Bici bici!" diye tatlı söyleyin
Suya koyurmadan (2) tımar Eyleyin
Gözlerini öpün kara öküzün.

Tek öküz iş görmez, olmazsa eşi
Tuzuna dikkat et düşmesin dişi
Zevle, boyunduruk, ustanın işi
Boynunu etmeyin yara öküzün.

Her saatta aharına girmeli
Samanına ot katarak vermeli
Aşımız pişmeden evvel görmeli
Bizimki beklesin sıra öküzün.

Der Habip Karaaslan vurma deyneği
Onun zoru ile yedin yemeği
Kazancımız hep öküzün emeği
Evindeki yanan çıra (3) öküzün.

H. KARAASLAN

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 32)

- (1) Bor: Sökülmemiş çayır.
(2) Koyurmak: Koyuvermek, salmak, bırakmak.
(3) Çıra: Lâmba, kandil.

Bizim Mahalle

Kızı çok mahlede iki gün kaldım
Toplandı karşıma bize geliyor
Hiç olmazsa bir göz payını aldım
Türkü söyletmeye naza geliyor.

Köyde herk ederken yaydım biçegi (1)

Gökdar da (2) yolumuzun geçeği
Ayşe güzel has bahçenin çiçeği
Mahlenin içinde yüze geliyor.

Elleri yüzleri yaylanın karı
Yanakları beyaz aynadan duru
Elifle Meyremen gözümün nuru
Gönlüm Yumuklar'da (3) size geliyor.

Der Habip Karaaslan boynum eğmedim
Sultan güzel hatırına değmedim
Fatma'yı da bacım diye öğmedim
Bunlar yeni yetmiş göze geliyor.

Habip KARAASLAN

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 22)

- (1) Yaydım biçegi: Biçilecek çayırarda bekçilerden habersiz öküzleri otlatdım.
(2) Gökdar: Yaylada bir oba yeri.
(3) Yumuklar: Bir ailenin adı.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU:

Ağıt

Ağlıyalım Atatürk'e,
Bütün dünya kan ağladı.
Süleyman olmuştu mülke,
Geldi ecel, can ağladı.

Doğu, batı, cenup, şimal,
Aman Tanrı bu nasıl hal?
Atatürk'e erdi zeval,
Memur, mebusan ağladı.

Atatürk'ün eserleri,
Söylenecek bundan geri,
Bütün dünyanın her yeri,
Ah çekti, vatan ağladı.

Fabrikalar icat etti,
Atalığın ispat etti,
Varlığın Türke terketti,
Döndü çarh, devran ağladı.

Bu ne kuvvet, bu ne kudret,
Varıdı bunda bir hikmet,
Bütün Türkler, İnönü İsmet,
Gözlerinden kan ağladı.

Tiren hattı, tayyareler...
Türkler giydi hep karalar,
Semerkant'la Buharalar,
İşitti her yan ağladı.

Siz sağ olun Türk gençleri,
Çalışanlar kalmaz geri,
Mareşalın askerleri,

Ordular, teğmen ağladı.

Zannetme ağılıyan gülmez,
Aslan yatağı boş kalmaz,
Yalnız gidenler gelmez,
Her gelen insan ağladı.

Uzatma Veysel bu sözü,
Dayanmaz herkesin özü,
Koruyalım yurdumuzu,
Dost değil, düşman ağladı.

Şarkışla'lı Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 1, S. 4, 16 İkinci Teşrin 1941, s. 13)

Çiftçiler

Dinle çiftçilerin garip halını,
İlk baharda çifte başlar çiftçiler.
Hiçbir zaman işten çekmez elini,
Durmaz yıl oniki ay işler çiftçiler.

Ölçer tohumunu koyar sekleme,
El gitti, der oğlana haydi bekleme,
Tarlasi herk ise ya ikileme,
Tohumu toprağı aşlar çiftçiler.

Evel buğday sonra arpayı,
Her gün fazla saçar, kuşların payı,
Tarlada görürse kuşu, kargayı,
Döner sapanınan taşlar çiftçiler.

Tohumu kurtarır bekler yağmuru,
Gider, gelir, bakar tarlası kuru.
Yağmur geç yağarsa yüzün azdırı,
Bekle bulutlardan yaşlar çiftçiler.

Yağmur bol olursa güler yüzleri,
Bahar, göğ ekini görür gözleri.
Çayır, çimen büyüyünce düzleri,
Öküzün boynunu boşlar çiftçiler.

Kimi pulluk koşar, kimi makine,
Kimi eski çifti kullanır gine.
Bol bol gözü doymayınca ekine,
Şaşar neydeceğın nişler çiftçiler?

Ekin fırık, ıgış ıgış yellenir,
Bıldırcınlar arsında dillenir.
Gelinler al giyer, kızlar sallanır,
Bulur ırgatların eşler çiftçiler.

Biçer ekinini sürer harmanı,
Esen yellerinden savurur onu.
Bol gelirse dene ile samanı,
O sene ırahat kışlar çiftçiler.

Veysel anlatırsın çiftçi halını,
Kışın yemler davarını, malını;
Başıma toplanır oğlu, gelini,
Şimdi bol şüküre başlar çiftçiler.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 1, S. 7, 1 İkinci Kânun 1942, s. 11)

Aylar Geçti

Yarin beyaz gerdanında,
Türlü türlü hallar gördüm.
Sıralanmış her yanında,
Yıldız gibi benler gördüm.

Yar ile تنها buluştuk,
Gizli dertlerimiz açtık,
Hayli bir zaman konuştuk,
Dudağında ballar gördüm.

Dudu diller, inci dişler,
Ahu gözler, o bakışlar.
Kesme kekil, sırma saçlar,
Zülûfünde teller gördüm.

Elmas küpe kulağında,
Güller açmış yanağında,
Seher vakti dost bağında,
Tez açılmış güller gördüm.

Söyletir sevdan Veysel'i,
Aşktır âşığın temeli,
Ben o yarı görmiyeli,
Aylar geçti, yıllar gördüm.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 1, S. 8, 16 İkinci Kânun 1942, s. 6)

Türküz, Türkü Çağırırız!

Dünya dolsa şarkıyılan,
Türküz, türkü çağırırız.
Yola gitmek (*) korkuyulan,
Türküz, türkü çağırırız.

Türküz, Türkler yoldaşımız,
Hesaba gelmez yaşımız;
Nerde olsa savaşımız,
Türküz, türkü çağırırız.

Türklerdir bizim atamız,
Halis Türküz, kanı temiz;
Şarkı, gazeldir hatamız,
Türküz, türkü çağırırız.

Bayramlarda, düğünlerde,
Toplantıda, yığınlarda,
Sıkılınca dar günlerde,
Türküz, türkü çağırırız.

Yaylâlarda, yataklarda,
Odalarda, otaklarda,
Koyun gibi koytaklarda,
Türküz, türkü çağırırız.

Su başında, sulaklarda,
Türkün sesi kulaklarda;
Beşiklerde, beleklerde,
Türküz, türkü çağırırız.

Hep beraber gelin, kızlar,
Bile coşar o yıldızlar,
Koşulunca çifte sazlar,
Türküz, türkü çağırırız.

İnler Veysel arı gibi,
Bülbüllerin zarı gibi,
Turnalar katarı gibi,
Türküz, türkü çağırırız.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 7)

(*) Gitmek: Sivas ağzında gitmeyiz demektir

Sular Çağlarken Baharda

Sular çağlarken baharda,
Ben o yar ile konuştum.
O zaman gönül o yerde,
Ataş aldı, ben tutuştum.

Sevdası kalbe yer etti,
Kancasın sineme attı,
Muhabbetim, sevdam arttı,
Bir tükenmez aşka düştüm.

Bülbül gibi her dem sabah,
Durmaz Veysel çeker ah vah.
Ölüm ayrılıktan mübah,
Ben bu candan dünden geçtim.

Aşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 2, S. 18, 16 Haziran 1942, s. 5)

Gönülle Konuşma

Gönül senin ile gel konuşalım,
Türlü cefaların bana bu senin.
Darılma sözüme, hal danışalım,
Güzeller uğrunda çıkacak canın.

Ey gönül kendini yüksek gözetme,
Sana zor geleni herkese tutma,
Her güzeli güzel sanıp meyletme,
Kalles olur, âhırında aldanın.

Bilirim aslını nursun, gevhersin,
Bütün mevcudatta, her şeyde varsın

Yenilmez, yorulmaz ne hoş damarsın,
Bir gün olur bu sevdadan usanın.

Gönül ne dolaşın dünyayı yani?
Getir bölüşelim, kazancın hani?
Sen âlemi seven, kim sevmiş seni?
Göster bir güzelden var mı nişanın?

Gönül sensin güzellerin cilâsı,
Belli değil her güzelin hilesi
Senin çekdiceğin aşkın belâsı,
Günbegün artıyor ahu figanın.

Gönül der Veysel'e: - Ey ahmak kişi!
Bensiz yürümüyor dünyanın işi.
Bütün dünya benden alır cümbüşü,
Bensiz damarlarda oynamaz kanın.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 11)

Sazıma

Ben gidersem, sazım sen kal dünyada,
Gizli sırlarımı aşikâr etme.
Lâl olsun dillerin, söyleme yâda,
Garip bülbül gibi ahuzar etme.

Gizli dertlerimi sana anlattım,
Çalıştım, sesini sesime kattım,
Bebe gibi kollarımda yaylattım.
Hayali hatır et, beni unutma.

Bahçede dut iken bilmezdin sazı,
Bülbül konar mıydı dalına bazı?
Hangi kuştan aldın, sen bu avazı?
Söyle doğrusunu, gel inkâr etme.

Benim her derdime ortak sen oldun,
Ağlarsam ağladın, gülersem güldün.
Sazım, bu sesleri turnadan m'aldın?
Pençe vurup sarı teli sırlatma,

Ay geçer yıl geçer, uzarsa ara.
Giyin kara libas, yaslan duvara.
Yanımdan, göğsünden açılır yara,
Yar gelmezse yaraların elletme.

Sen petek misali Veysel de arı,
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu, sen bir dut dalı
Ben babamı, sen ustanı unut

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 2, S. 21, 1 Ağustos 1942, s. 11)

Sen Bir Ceylan Olsan

Sen bir ceylân olsan, ben de bir avcı.
Avlasam çöllerde saz ile seni.
Bulunmaz dermanı, yoktur ilâcı.
Vursam, yaralasam söz ile seni.

Kurulma sevdiğim güzelim diyin.
Bağlanma karayı, alları giyin,
Ben bir çoban olsam, sen de bir koyun.
Seslesem elime tuz ile seni.

Koyun olsan otarırdım yaylâda,
Tellerini yoldurmazdım hoyrada,
Balık olsan, takla dönsen deryada,
Düşürsem toruma bez ile seni.

Veysel der, ismini koymam dilimden,
Ayrı düştüm vatanımdan, ilimden,
Kuş olsan da kurtulmazdın elimden.
Eğer görsem idi göz ile seni.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 4, S. 41, 1 Haziran 1943, s. 9)

Derdimi Dökersem

Derdimi dökersem derin dereye,
Doldurur dereyi, düz olur gider.
Rakipler geldi de girdi araya,
Korkarım yar benden yoz olur gider.

İlgıt ılgıt yeller eser seherde,
Dost beni düşürdü onulmaz derde,
Yar ile buluşsak bir تنها yerde,
Duyarlar rakipler, söz olur gider.

Pervane ateşten sakınmaz canı,
Uğruna koymuşum başı, bedeni.
Doldur tüfeğini, hedef et beni,
Yaram doksan dokuz, yüz olur gider.

Veysel der, çıkayım bir yüce dağa,
Ağaçlar bezenmiş yeşil yaprağa.
Zaman gelir, tenim düşer toprağa,
Karışır toprağa, toz olur gider.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 4, S. 42, 16 Haziran 1943, s. 16)

Mektup

Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan,
Gözletme yolları, gel deyi yazmış.
Sivralan köyünden, bizim diyardan,
Dağlar mor menevşe, gül deyi yazmış.

Beserek'de lâle sümbül yürüdü,
Güldede'yi çayır, çimen bürüdü,
Karataş'da kar kalmadı, eridi,

Akar gözüm yaşı, sel deyi yazmış.

Eğlenme gurbette yaylâ zamanı,
Mevlâyı seversen ağlatma beni.
Benek benek mektuptadır nişanı,
Göz yaşım mektupta pul deyi yazmış.

Kokuyor burnuma Sivralan köyü,
Serindir dağları, soğuktur suyu,
Yar mendil göndermiş yadigâr deyi,
Gözünün yaşını sil deyi yazmış.

Veysel, bu gurbetlik kâr etti cana,
Karıştır göçünü ulu kervana,
Gün geçirip fırsat verme zamana,
Sakin uzamasın yol deyi yazmış.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 4, S. 44, 16 Temmuz 1943, s. 3)

Gövel Turnam

Geçti bahar, geldi yazın,
Turnam senin, sunam senin.
Sinemi deler avazın,
Turnam senin, sunam senin.

Tara turnam tellerini,
İssız koma göllerini,
Yesem dudu dillerini,
Turnam senin, sunam senin.

Avcın benim, kıymam cana,
Göz göz yara açtın bana,
Tellerin atmam yabana,
Turnam senin, sunam senin.

Gövel turnam gölde döner,
Durmaz ismin dilde döner,
Leblerinden emen kanar,
Turnam senin, sunam senin.

Sen ördek ol, ben göl olsam,
Sen yolcu ol, ben yol olsam,
İster kapıda kul olsam,
Turnam senin, sunam senin.

Sen keklik ol, Veysel çalı,
Saklasın gel seni dalı,
Yolunda kurban olmalı,
Turnam senin, sunam senin.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 4, S. 45, 1 Ağustos 1943, s. 13)

Toprak

Dost dost diye nicesine sarıldım,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Beyhude dolandım, boşa yoruldum,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Nice güzellere bağlandım kaldım,
Ne bir vefa gördüm, ne fayda buldum.
Her türlü isteğim topraktan aldım,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi,
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi;
Kazma ile döğmeyince kıt verdi,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Adem'den bu deme neslim getirdi.
Bana türlü türlü meyva yetirdi,
Her gün beni tepesinde götürdü,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Karnın yardım kazmayınan, belinen;
Yüzün yırttım tırnağınan, elinen,
Yine beni karşıladı gülünen,
Benim sadık yarım kara topraktır.

İşkence yaptıkça bana gülerdi,
Bunda yalan yoktur, herkes te gördü.
Bir çekirdek verdim, dört bostan verdi;
Benim sadık yarım kara topraktır.

Havaya bakarsam hava alırım,
Toprağa bakarsam dua alırım;
Topraktan ayrılısam nerde kalırım?
Benim sadık yarım kara topraktır.

Dileğin varsa, iste Allahtan,
Allah için uzak gitme topraktan:
Cömertlik toprağa verilmiş haktan,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Hakikat ararsan açık bir nokta:
Allah kula yakın, kul da Allahta.
Hakkın gizli hazinesi toprakta;
Benim sadık yarım kara topraktır.

Bütün kusurumu toprak gizliyor,
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor,
Kolun açmış yollarımı gözlüyor,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Her kim ki olursa bu sırra mazhar,
Dünyaya bırakır ölmez bir eser.
Gün gelir Veysel'i bağrına basar,
Benim sadık yarım kara topraktır.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 6, S. 65, 1 Haziran 1944, s. 18)

Seherde Kuşlar

Seherde yuvada uyanır kuşlar,
Dallar seda verir, dağlar ses verir;
Her biri bir türlü, feryada başlar,
Güller seda verir, bağlar ses verir.

Seherde açılır güllerin hası,
Sarı çiçek yaylâların libası,
Yaprak sesi, kaval sesi, su sesi,
Seller seda verir, çağlar ses verir.

Coşkun sular gibi akıp çağlarken,
Yenilmez aşkınla gönlüm eğlerken,
Kelep edip zülüflerin bağlarken,
Eller seda verir, bağlar ses verir.

Görmek için o yavrunun yüzünü,
Ekmeğime katık ettim hüznünü,
Veysel Şatır düzenlemiş sazını,
Teller seda verir, ağlar ses verir.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 7, S. 78, 16 Birinci Kânun 1944, s. 15)

Seçilmez

Gelen yok, giden yok, uzadı ara,
İlgaz dağı yol vermiyor, geçilmez,
Havalansam, yoldaş olsam kuşlara,
Kollarım, yok, kanadım yok, uçulmaz.

Bahar gelsin, turnalara eş olam,
Yağmur olam, gözden akan yaş olam,
Elâ gözlü bir Suna'ya kaş olam,
O zamanlar bana kıymet biçilmez.

Bu sene de Göl Köy bana yurt oldu.
İlgaz dağı aramızda perd'oldu,
Senden ayrıldığım bana dert oldu,
Derdim senden başkasına açılmaz.

Dert bir yana çeker, sevda bir yana,
Yanmak için dolaşıyor pervane,
Her baktıkça seni gördüm her yana,
Veysel yardım, yar Veysel'den seçilmez...

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 8, S. 85, 1 Nisan 1945, s. 4)

Ayrılık

Ayrılmazdım Enstitü'den, bu Göl'den,
Sılda yoluma bakanlarım var.
Şarkışla bölgesi, ah, bizim ilden,
Gönlünü gönlüme takanlarım var.

Nasıl ayrılalım Ali Doğan'dan?
Sıdık Şanoğlu'dan, Bedri candan?
Hilmi Bilginer'den, Ruhi Esin'den?

Sevgisi kalbime akanlarım var.

Müdür bey de mutlu olsun yerinde,
Kerim Işık sevgisi var derinde,
Bozok'un da bir keder var serinde,
Sinemi ateşe yakanlarım var.

Osman Bayram, Özdemir bey, Basır'ım,
Yakup Yaldır affeylesin kusurum,
Bir yenilmez aşk elinde esirim,
Kapalı dertlerim, mihanlarım var.

Allah ısmarladık baylar, bayanlar,
Yolum bekler günlerimi sayanlar.
Kalbevime sevgi izi koyanlar,
Cahit Yılmaz, Agâh Orhan'larım var.

Bin iki yüz çocuk burada benim,
Altı yavrum vardır sılada benim,
Nedir bu çektiğim arada benim,
Gül gibi burnuma kokanlarım var.

Her sene Veysel'e yeni bir yara,
Bilmem nasıl olur hal vara vara?
Deli gönül bağlanmaz ya dilbara,
Salınıp karşıma çıkanlarım var.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)
Gölköy 26.V.1945

(C. 8, S. 91, 1 Temmuz 1945, s. 16)

Çamlıbel

Bir yâr için diyar diyar dolandım,
Yoruldum da Çamlıbel'e yaslandım;
Irmak oldum çalkalandım, bulandım,
Duruldum da Çamlıbel'e yaslandım.

Gâhi gönül oldum yüksekten uçtum,
Ferhat oldum aşk uğrunda çalıştım;
Çiçek oldum yapraklara karıştım,
Derildim de Çamlıbel'e yaslandım.

Yıldız Dağı Pirsultan'ın yaylası,
Kılıç, kalkan, kır at bellerin süsü:
Kulağıma değdi Köroğlu sesi,
Dirildim de Çamlıbel'e yaslandım.

Felek ile çok oynadım ütıldüm,
Bir zalimin tuzağına tutuldum.
“Haraç mezat” dost uğrunda satıldım,
Verildim de Çamlıbel'e yaslandım.

Veysel'im, bir yârin derdine düştüm,
Aşkın dolusunu elinden içtim.
Kendi kaçta hayaline ulaştım
Sarıldım da Çamlıbel'e yaslandım.

Erzincan Şiiri

Sam değmiş te bağlar dökmüş gazeli,
Hani harap olmuş keşan Erzincan!
Nice yiğitleri nice güzeli
Feleğin toruna düşen Erzincan!

Kimi ana vermiş, kimisi baba,
Giden yavrular hiç gelmez hesaba,
Felek kor insanı ne kaptan kaba,
Tarihî felâket nişan Erzincan!

Bahar gelir, güller açmaz bağında,
Kâinat uykuda hep yatağında,
Bir seher vaktında uyku çağında,
Feryadı dağlardan aşan Erzincan!

Susmuş bülbülleri, güller perişan,
Garkolmuş toprağa, kalmamış nişan,
Kükredikçe dalgalara karışan
Hani Fırat ile coşan Erzincan?

Dokuz yüz kırk altıda uğradım gördüm,
Veysel der içimden ağladım durdum;
Bu ulu Tanrıdan isteyin yardım
Gayret kuşağını kuşan Erzincan.

Kayıp Yârim

İzi kayıp kendi gizli bir yâre
Âşıkım peşinde gezerim böyle,
Sual ettim bülbüllere, güllere,
Güllerden kokusun sezerim böyle.

Seherde ağlıyor bülbül biçare,
O da benim gibi âşık mı yâre?
Başım alsam gitsem hangi diyare?
Derdimi deftere yazarım böyle.

Hasbahçeye girdim güllere sordum,
Çiçekte, çimende izini gördüm,
Mekândan münezzeh gizli sanırdım,
Kaplamış âlemi nazarım böyle.

Aşk bir deryadır ki haddi bulunmaz,
Bu bir dâdı Haktır silsen silinmez,
Öyle bir güzel ki nesli bilinmez.
Yalvarır, düğmesin çözerim böyle.

Gönlümün matlubu, gelsene beri!
Sesinin sazda, telden aldım haberi,
Veysel'i kapına kul Eyle bari!

Eşsinler kapına mezarım böyle.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 1, S. 3, Mart 1947, s. 14)

Bahar

Cümle ağaç uykusundan uyandı,
Giyinmiş donunu yeşil atlastan.
Hep dalları çiçeğinen donandı,
Gidermiş kederi kurtulmuş yastan.

Eser seher yeli her sabah sabah,
Dalgaları sular titirer yaprak,
Saçar kokusunu menekşe, zambak,
Hakiki bir duygu vefalı dosttan.

Gezme yârim keklik gibi kayada,
Sakın, tellerini yoldurma yada,
Veysel'in aşkına aşla bir bâde,
Doldur ver içeyim içtiğin tasta.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 21)

Bir Can Görünür

Derdim gizli, kapağını kaldırma,
Yayılır âleme ziyan görünür.
Her kişi dayanmaz, cevru cefaya,
Âşıktan mâşuka isyan görünür.

Bu hasta gönlümün ne idi derdi?
Daima durmayıp feryadedirdi.
Sanma şu sineme bir tek yâr vurdu.
Feleğin hançeri her an görünür.

Sardı her yanıma felek çemberi,
Zulmü mazlumadır öteden beri,
Kâhi deli eder, kâhi serseri,
Mecnun'uz Leylâ'mız ayan görünür.

Herkes sevdiğine çekmiş bir perde,
Benim yârim açık seçik her yerde,
Hayali kalbimde, sevdası serde,
Mart, nisanı misali bir an görünür.

Veysel ağlar amma gönlü ferahtır;
Çünkü pervaneye ateş mübahdır.
Yâr sana ilâyık bir nesnem yoktur,
Cesette emanet bir can görünür.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 8)

Dumlu Dağına

Sordum Erzurum'un Dumlu dağına
□ Niçin akar gözlerinin yaşları?
Palandöken denen dert ortağına
Niçin akar gözlerinin yaşları?

□ Ben Dumlu dağıyım içim sızılar,
Benim için çok savaştı gaziler,
Gelinler dul kaldı, yetim kuzular,
Durmaz akar gözlerimin yaşları.

□ Silip göz yaşların kurutmadın mı?
Olan şehitlere yas tutmadın mı?
Harbiumumi'yi unutmadın mı?
Niçin akar gözlerinin yaşları?

□ Karışır göz yaşım Fırat'a Şat'a,
Nehir olup iner gider Bağdat'a,
Basra körfezinde erer murada,
Durmaz akar gözlerimin yaşları.

Bunca şehitlerin mezarı hani?
Nıc' oldu uğrunda dökülen kanı?
Göster nişanını teskin et beni,
Niçin akar gözlerinin yaşları?

□ Şehitler kanından güller çiçekler,
Her yıl açmak için mayısı bekler,
Kokusundan mest oluptur felekler,
Durmaz akar gözlerimin yaşları.

□ Erzurum'da akar Cennet pınarı,
Palandöken gülmez nedir efkârı?
Kalkmaz mı başının dumanı, karı?
Niçin akar gözlerinin yaşları?

□ Ben Palandöken'im hem de gaziyim,
Kalem verin dertlerimi yazayım,
Çalar ağlar âşıkların saziyim,
Durmaz akar gözlerimin yaşları.

□ Ben bir Türk oğluyum Veysel'dir adım,
Korkmaz, yılmaz, ulu Türktür ecdadım,
Ne yazık ki yurt uğrunda ölmedim!
Durmaz akar gözlerimin yaşları.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 30)

Kendine

Benden selâm söylen vefasız yâre
Gurbet benim olsun sıla kendine
Çekilmedik derdimizi bölüşek
Başlı ben alayım, sile kendine.

Dökek derdimizi ölçek bölüşek
Ne el bize, ne biz ele karışak
Felek bize “gül” demez ki gülüşek
Cefa benim olsun, çile kendine.

Çektiğim cefalar yâr senden geldi

Bana bu sitemler kâr senden geldi
Başımdaki duman, kar senden geldi
Ben kara bağlayım, vala kendine.

Evveliden hastadır yaralı gönlüm
Sevdayı mahbuba ereği gönlüm
Aşkın gömleğine gireli gönlüm
Hicran Veysel’de nola kendine?

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 27)

Coşar

Tarlam sana üç yüz fidan aşlasam
Tarla coşar, fidan coşar, el coşar
Gücüm yetse hemen işe başlasam
Kazma coşar, kürek coşar, bel coşar.

Muhitime örnek olsun maksadım
Sevinir evladım, söylenir adım
Hız ile yürürdüm olsa kanadım
Yolcu coşar, ayak coşar, yol coşar.

Çalışırsan, toprak verir cömerttir
Emeksiz istemek dermansız derttir
Çalışmak insana büyük servettir
Kese coşar, gönül coşar, el coşar.

Yılda bir kez çiçek açan ağaçlar
Hayatta insana ömür bağışlar
Her taraftan cıvıldaşır o kuşlar
Seher coşar, bülbül coşar, gül coşar.

Güzelin zülüfû küpeyi saklar
Ağacı yaprağı meyvayı koklar
Mehtap ile birleşince yapraklar
Dalgalanır gölge, mehtap, dal coşar.

Yel değdikçe sor ki dallar ne çeker
Irgalanır durmaz coşar hu çeker
Demişler ki bu dertleri bu çeker
Saz iniler, Veysel ağlar, tel coşar.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 27)

Durulmaz

Yıllarca ah çekip ağlayan gönlüm
Durmaz, akar gider hâlâ bulanık
Deniz gibi coşar, çay gibi çağlar
Dünyada talihsiz bir bağı yanık.

Arzusun almadı hiçbir nesneden
Aşıklar dertlidir bilmem ki neden
Bir hayal peşinde yıprandı beden
Emin ol ki hep bu yolda kurbanık.

Aşk nedir, dert nedir ayırmak gerek
Sevda bana bir dert verdi gülerek
Aldım kabul ettim bunu bilerek
Ehli aşkız bir cemale hayranık.

Doldurup bir bâde verdiler bana
Dediler bu sevda kadimdir sana
Yanmak için Veysel olmuş pervana
Dönmezem bu yoldan Tanrımdır tanık

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 33)

Ne Fayda

Bülbül gibi ömrüm gitti kafeste,
Feryadım âlemi tuttu ne fayda.
Çiçeklerim soldu güllerim hasta,
Geçti gençlik, elden gitti ne fayda.

Ne bir bağcı oldum, ne bir bağ oldum,
Ne bir ağa oldum, ne bir bey oldum,
Dallarda titirer bir yaprak oldum,
Geldi güz mevsimi çattı ne fayda.

Âşkın arzusu maşuka varmak,
Akar gözyaşlarım tıpkı bir ırmak,
İstemezdim yârim senden ayrılmak,
Nasip, ilden ile attı ne fayda.

Veysel'in kalbini doldurmuş keder,
Kimden derman umsam bana dert eder.
Dünya böyle gelmiş böylece gider.
Bulunmaz kenarı, haddi ne fayda...

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 12)

Ulaşlı Âşık Süleyman:

Yarma Üzerine

Diğnen efendiler yarmanın işin,
Yazın sefalıdır, kar tutar kışın.
Amele parası verilsin peşin,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Yarmanın içine demir dökmüşler,
Etrafindan çokça taşlar sökmüşler,
Dıvarın yerine nişan dikmişler,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Abdullah efendi hiç kem söylemez,
Amelenin tâcizliğin dinlemez,
İnşallah bu işten zarar Eylemez,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Hacı çavuş fukaranın babası,
Taş kırana verir bir taş yabası,
Hışırı yola da işte kabası,

Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Kâtip mürekkebe kalem batırır,
İş bitince defterine yatırır,
Çalışanın gündeliğini arttırır,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Görmedik mi düşman bize ne etti?
Bir zaman vatanlar, namuslar gitti,
Çalışak yollara, cana kâr etti,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Çok şükür Allaha gördük bu günü,
Tiren Sivas'a indi, edek düğünü,
Kestirelim düşmanların önünü,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Bu yolları Erzurum'a yetirek,
Hudutlara çok kuvvetler götürerek,
Süleyman der bu destanı bitirek,
Efendim yarmanız hayırlı olsun.

Ulaşlı Âşık Süleyman

(C. 1, S. 4, 16 İkinci Teşrin 1941, s. 15)

Âbidin Mümtaz Kısakürek:

Düşeli

Batan ay mı? bilmez oldum.
Doğan gün mü? görmez oldum.
Yaralıyam, ölmez oldum,
Ben bu sevdaya düşeli.

Yaylâlarda sular çağlar,
Bozulmuş bahçeler bağlar,
Gözüm ağlar, gönlüm ağlar,
Ben bu sevdaya düşeli.

Bir bakışta vurdu beni,
Mecnuna döndürdü beni,
Ölmeden öldürdü beni,
Ben bu sevdaya düşeli.

Bağlarından kalkmadı kar,
Maraş elinde yârim var;
Kefen ince, mezarım dar,
Ben bu sevdaya düşeli.

Âbidin Mümtaz Kısakürek

(C. 1, S. 6, 16 Birinci Kânun 1941, s. 8)

Olam

Yol vermeyin dağlar, gönül bağlandı,
Bu ellerde esen bir rüzgâr olam.
Dertli dileklerde adaklar yandı,
Bir gececik burda bahtiyar olam.

Salıngan boyunun akışları var

Ceylânı andırır bakışları var,
Nergisi, sümbülü takışlar var,
Her mevsimde yeni bir bahar olam.

Yıldızlar döşermiş gece izine,
İki yılı varmış onsekizine,
Başım yaslayıp ipek dizine
Saçları ağarmış ihtiyar olam.

Âbidin Mümtaz KISAKÜREK

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 11)

İbrahim ASLANOĞLU:

Şimdi

Yiğit cihanda övülür;
Demir tavında dövülür;
Güzel genç iken sevilir,
Sevişmenin çağı şimdi.

Bırak dilber gayrı nazı,
Ko inlesin gönül sazı;
Harmanlıkta bazı, bazı
Buluşmanın çağı şimdi.

Bakıp sevdalı yüzüne,
Gözlerim dalar gözüne,
Aldırma sen el sözüne,
Kavuşmanın çağı şimdi.

İbrahim ASLANOĞLU

(C. 1, S. 6, 16 Birinci Kânun 1941, s. 22)

İbrahim Zeki BURDURLU:

Toprak İnsanları Tanrı Önünde

Oğlumuz, kızımız yirmisine dek,
Gülüşe, gülüşe çiçek oluptur;
Tanrım, senelerin, can evimizde
Örüle örüle petek oluptur.

Kimimiz zamanın oynak atında,
Kimimiz sevdiğin kerpiç yapında;
Kimimiz çarıkla toprak kapında,
Sürüne sürüne istek oluptur.

Tanrım, iyi kulda düşe düş gerek,
Tanrım, sarpa yolda eşe eş gerek,
Tanrım, veballere bizler ne diyek,
Dürüle dürüle etek oluptur.

Bizden mübarektir sabahlarımız,
Bizi bizde dokur tezgâhlarımız;
Şimdi de dünyalık günahlarımız,
Bizleri kemiren böcek oluptur.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 1, S. 7, 1 İkinci Kânun 1942, s. 5)

Toprak Dam Konuştu

Benden öteye gurbet,
Benden beriye vuslet.
Benden tat alır şerbet,
Hangi gönül içesi?

Altım adam boyu ev,
Üstüm yıldızla alev.
Sev beni, Ey şehir, sev,
Ruhun bana göçesi!

İnsanım ben de uyur,
Aşım ayranla bulgur,
Toprak! Allah'a duyur,
Bir yol benden geçesi.

Bende kurulsun mahşer,
Benden sorulsun beşer.
Cennet de üçer, beşer,
Benden insan seçesi...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 1, S. 9, 1 Şubat 1942, s. 18)

Döndü'nün Bohçası

Açılsın bacım açılsın,
Yürek karar kıldı buna;
Saçılsın mehenk saçılsın,
Döndü'nün soyu sopuna.
Bohçasına çiğ yeşilden
Ellerile dal Eylemiş,
dal Eylemiş.

Hotozunda bahar günü,
Yazmasında kış, kar günü;
Fistanının dört bir eni
Yüz sürüyor topuğuna.
Çevresine tatlı dilden.
Güllerile al Eylemiş,
al Eylemiş.

Kemeri en sık nakıştan,
Yaka görünmüyor işten,
Yağlıklar ak, sade düştən,
Söz yok tül göğüs bağına.
Çoraplara can gönülden.
İğlerle yol Eylemiş
yol Eylemiş.

Entarisi ben ben olmuş,
Gülüşi huyundan almış,
Etek, dizi onda bulmuş,
Göğsü tamdır soluğuna.
Örtülere sarı puldan,
Gözlerle gül Eylemiş,
gül Eylemiş.

Her örtü gözün mavisi,
Tepeliği duman isı,
Renkler tam kendinin süsü,
Dil vermiş koyuluğuna.
Genç boynuna dinç bir kolu,
Sözlerle şal Eylemiş,
şal Eylemiş.

Burdurlu der içim sızı,
Döndü bacı yetim kızı,
Günsüz boğulmuş avazı,
Tek filizi gitmiş dona.
Muradı süyerken aldan,
Felek onu dul Eylemiş,
dul Eylemiş.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 20)

Bir Tarla Bir Saban Gördü

Binbir kök kuşandı güzelliğimden,
Binbir kuş ses aldı toprak “ney” imden;
Binbir hâl bulunan ak gömleğimden,
Soy sabanım, soy bu sabah tenimi.

Sabrım secde etti “var” oluğuna;
Her mevsim kalkındım insan oğluna;
Ak yüzünle yol yol, ile, dokuna,
Oy sabanım, oy bu sabah tenimi.

Soy da yeni giyem, oy da fışkıram,
Filizle bir olup Tanrıya varam;
İyilik bilmezsem ak sütten haram,
Say sabanım, say bu sabah tenimi.

Baharım açık el, duygumla birlik,
Kışım bir kilittir, uykumla birlik,
Anahtar tohumdur, tohumla birlik,
Koy sabanım, koy bu sabah tenimi.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 2, S. 16, 16 Mayıs 1942, s. 18)

Toprak İnsanlarının İlk Sözü

Berimiz, gerimiz toprak,
Gözümüz, ferimiz toprak
Toprağı sevmiyen dudak
Ham olma mı, ham olma mı?

İçimiz, dışımız âlem,
Yazımız, kışımız âlem,
Toprağa vurulsa bir gem
Gam olma mı, gam olma mı?

Kara toprakta yeşerdik,
“Kara”da yeşile erdik,

Verdik yere her şey verdik
Tam olma mı, tam olma mı?

Şükür, güneşli sabaha,
Bakmak için bakmak daha
Bu üst, başımız Allaha
Cam olma mı, cam olma mı?

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 2, S. 20, 16 Temmuz 1942, s. 19)

Benim Aşkım Delicedir

Gözümle gözüne yazdım, okudum:
Sen benden delisin, ben senden deli;
Kanmadım bu şekle, bozdum, okudum:
Sen benden delisin, ben senden deli.

Neylesek gerçek bu, netsek gerçek bu,
Arıya aşk sunan bir tek çiçek bu,
Mevsimle bahçemde yeşerecek bu:
Sen benden delisin, ben senden deli.

Yürek hız alalı ılık avcundan,
Neler, neler geçti gönül burcundan,
Dinle sırdaş olan şu dil ucundan:
Sen benden delisin, ben senden deli.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 2, S. 22, 16 Ağustos 1942, s. 19)

Burdur

Her sabah dikilir bir sırlı gömlek,
Ak üstüne al al benli şafaklar;
Sabah kapı kapı haber vererek,
Geçer adım adım her bir sokaktan.

Her evin içinde nefes nefese,
Gelir tezgâh, çığırık tekrar hevese,
Mekik bir renk için ruha gel dese,
Ruh sesle iç içe iner dudaktan.

Şehrin havasında bir fısıltıdır,
Şehrin havasında gelişen bu sır:
Nasip, çok uzakta bir pırıltıdır,
Yanar söner durur çok çok uzaktan.

Kambur evde yıllar yılı emzirir,
Boş sokak sırtında yıllar gezdirir,
Esen yel insana bir aşk getirir,
Sürdüğü, ektiği nemli topraktan.

“Göl” ince kıvraktır, “gül” katmer, katmer,
Üzümler asmadan lezzeti emer,
Genç kızda bir çift göz yemyeşil güler,
Yemyeşil gözleri yeşil yapraktan.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 3, S. 26, 16 Birinci Teşrin 1942, s. 3)

Bu Adam Toprağa Gönlnü Verdi

Bu adam toprağa gönlnü verdi,
Bu adam toprağın kulu kölesi;
Bu adama bir gün yükseliverdi,
Toprağın gel diyen, gel diyen sesi.

Sabah bir yelkendir, yelkenle yüzer,
Saz damın sazında gerçeği sezer,
Bir hasat ardından bin rüya gezer,
Bu adam bir ermiş, bu adam bir nur.

Bu adam özünü taktı iğine,
Düştü hür toprağın hür eteğine,
Renk oldu, fer oldu gözbebeğine,
Toprağın gül diyen, gül diyen sesi.

Tarla yeşerdikçe içi kımıldar,
Mevsim bir alandır, göze gelir dar,
Toprak ilk rızkını verene kadar,
Bu adam kendini kendi doyurur.

Bu adam toprağa gönlnü verdi,
Bu adam toprağın kulu, kölesi;
Bu adama bir gün yükseliverdi,
Toprağın gül diyen, gül diyen sesi.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 3, S. 28, 16 İkinci Teşrin 1942, s. 12)

Durdu Bacının Döne'si

Bir canla her işte öter öterdin,
Ekimden hasada bol bol yeterdin,
Gönülden gam değil, gülüş tüterdin,
Güler, gezer idin derman boyunca.

Döne'm bu uğurdan sana mı dönem?
Yanam da tana dek bir hoş mu sönem?
Seni gökten gayri nereye gömem?
Bağır toprak oldu harman boyunca.

Dizi dizi uyur oldu başaklar,
Ambardaki darı, buğday yaşatlar,
Sensiz kimler giyer "hel"li duvaklar,
Kimler sofra kurar karnın doyunca?

I

Döne'm, gel mamur et beni,
Döne'm, gül dilde tut beni,
Döne'm, gel al da git beni,
Bizi toprakta bulsunlar.

Döne'm, onbeşlik ay idin,
Döne'm, Duran'a pay idin,
Nazarsız göze vay idin,
Ağlar yiğitler, tosunlar.

Sensiz ekildi çiğitler,
Bana kayrıldı öğütler;
Orda güreşe yiğitler,
Seni baş ödül kosunlar.

II

Kahr çekme, günahın yok,
Boyun burma, gözlerin tok,
Vızlar önümde yalın ok:
Döne deyi, Döne deyi.

Belim büküldü içime,
Kervan uymadı göçüme,
Her tan gün işler saçıma,
Döne deyi, Döne deyi.

Sandıklar bastığın gibi,
Kilitler astığın gibi;
Ağlar dost, yastığın gibi:
Döne deyi, Döne deyi.

III

Yarık ayağı süsliyen,
Çarık, ayağı gizliyen;
Taşı, toprağı düzliyen,
Anan Durdu ah vah eder.

Tarlamız ekildi gene,
Çiftimiz sapmaz dikene;
Toprak damda döne döne
Anan Durdu ah vah eder.

Kızlar bulaştı kozaya,
İşler kalmadı taziya;
Çıkıp her kuşluk, yazıya,
Anan Durdu ah vah eder.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 3, S. 29, 1 Birinci Kânun 1942, s. 9)

Süyen Çekirdeğin Tekerlemesi

Gün âşık,
Gün baharla dala âşık,
Dalda her çiçek âşık,
Her çiçekte renk renk âşık.

Gün âşık,
Yalnız bana gün âşık;
Dalda çiçekten bir göz,
Çiçekten bir göze âşık.

Gün âşık,
Meyveden düşen bana
Sıcak topraklar âşık,
Toprak kundaklar âşık;
Yeşil için ölen bana,
Yeşil seven canlar âşık.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 3, S. 30, 16 Birinci Kânun 1942, s. 4)

Bal

Arıya haber götürün
Dalda sofralar kuruldu;
Renkten, kokudan öteye,
Çifte kilitler vuruldu.

Kök, yaprak aynı âlemde,
Dalların emziği nemde;
Ruh, olmak üzere, şebnemde;
Nektar hamuru yoğruldu.

Nur, istek sunuldu aya,
Güneş döşendi saraya;
Günleri saran kozaya;
Renkten, kokudan soruldu.

Kanatlardaki seferden,
İğnelerdeki haberden,
Terkedilen çiçeklerden,
Mevsim, peteğe duruldu.

Kovan düğün, kovan cümbüş,
Kovanda bir meydan cümbüş,
Çiçekte yoğrulan gülüş,
Kovanda tekrar yoğruldu.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 3, S. 35, 1 Mart 1943, s. 6)

Benim İçin

Benim için dağlar, toprak, su, güneş,
Benim için gökler, yıldızlar, benim;
Bir benimle kardeş, bir benimle eş,
Yerde kinsız yatan hoyrat dikenim.

Göze sığan her şey benim içindir,
Cana yakın diye önümde serçem;
Benim için mevsim yere süt verir,
Toprak, yalnız toprak, bir tek bilmecem.

Besbelli bu varlık beni seiyor,
Daldaki renk beni renkle besliyor,
Gökler, secdelerden, bana gel diyor,
Ne yazık, toprakta benim düzenim.

Benim desem benim, dokunduğum el,
Benim için dünya bir başka güzel.
Nasıl dostlar, nasıl bağliayım bel,
Böylece bu dünya benim düşüncem.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 4, S. 48, 16 Eylül 1943, s. 10)

Kaynak Başı, Su Başı

Eğil, dallarımın ucunda tüten,
Düşüm kadar mavi, masmavi buğu
Eğil bu kaynağa, su titremeden
Bir öpüş yelkeni gezsın oluğu.

Damlalar içinde ayrı dünyalar,
Ayrı türkülerle benim avcumda,
Gözbebeği gibi kayan damlalar,
Dalıyorlar, dalmak istiyorum da.

Tan yeri sabahı bilmiyor artık,
Sabah gözlerimin gülen halkası;
Ey kaynak! yüzünde içim aydınlık,
İçim aşkın dolmak bilmiyen tası.

Uzak, dağlar ardı iklimler bilen,
Şu aydınlığımı saran ince yel;
Senin giydirdiğin serin gömlekten,
Temiz okşayıştan daha mı güzel?...

İ. Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 15)

Tezgâh Dokuduğun Odada

Tezgâh dokuduğun odada
Çıkırık olayım,
Sarayım sarayım çilelerini;
Yılları hazmeden bir insan gibi
Bulayım bulayım özlenen yeri.

Tezgâh dokuduğun odada
Türkü olayım,
Dilinden gönlüne akan olayım,
Fecrinden akşamına bakan olayım,
Uyut gözlerinde kirpiklerimi..

Tezgâh dokuduğun odada,
Mekik olayım;
Koşayım koşayım ruh yollarında;
“Nasır”larla dolayım,
Göz nuru döktüğün o nakışlarda
Katmer katmer açıp, son bir nefesle
Gene ellerinde sensiz kalayım.

Tezgâh dokuduğun odada,
Düşündüğün iklim olayım;
Sereyim önüne bahçelerimi,
Gül gül fişkırsın gür filizlerim,
Göğüs geçirdiğin dudaklarımda.

Tezgâh dokuduğun odada,
Kumaş olayım,
Renk renk bezeneyim hünelerle;
Cefacı dilber ak ellerinde
Gidip pazarlarda satılayım,

Köşeden köşeye atılayım...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 53, 1 Birinci Kânun 1943, s. 4)

Bir Kahraman İçin

Hani bir gün davul, zurna
Öz içinle konuşmuştu;
Ay, yıldız üstünde ruhun
O bitmez şanlı duygunun,
Ergin dalına konmuştu...

Hani bir gün “ey Türk sesi”
Damar damar kaynamıştı;
Vatan diye süngü ucu,
Zafer diye vatan burcu,
Yer yerinden oynamıştı...

Hani bir gün Ey Mehmedim,
Uçsuz sevgin şahlanmıştı;
Erkek süngün meyve dermiş,
Gözlerin aşkı göstermiş,
İçin zafere kanmıştı...

Hani bir gün sana toprak,
“Sensiz ölüm yok” demişti;
O kızıl akşamlar gibi,
Zaferin bayraktan kalbi,
Seni kanınla sevmişti...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 7)

Ayrılık Dense De

İnsan uzaklaşır, her ize göre
Çıktığı yollarla bir mırıldanır;
Çehreler konuşur her söze göre,
Ruh, tanınandan çok kendini tanır.

Her insan arkadaş, her insan yoldaş,
Her insandan gönle eğilir bir baş,
Gönül kendisiyle kendisi sırdaş;
Ayrılık dense de dil oyunudur,
Onun sonu mutlak gurbet sonudur.

İçinde bir sesse bıraktığı yüz,
Yol kısılır, gurbet sılaya döner;
İniş çıkış birden kesilir dümdüz,
Geceler, bir gündüz rengiyle iner.

Her diyar unuttur geçen garibi,
Garib, duyulmadık hisler sahibi,
Söyler kendisini bir türkü gibi;
Ayrılık dense de dil oyunudur,
Onun sonu mutlak gurbet sonudur.

Alçalır göklerin yedinci katı,

Bohçasını açar yedi kattan yer;
Yolcu bilmiyorsa geçen saati,
Yollar ona: “yakın, menzil yakın” der.

Kavuşma gülünün kokusundadır,
Bunca yıldır aklın zorladığı sır,
Ruh, şimdi o gülün uykusundadır;
Ayrılık dense de dil oyunudur,
Onun sonu mutlak gurbet sonudur.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 55, 1 İkinci Kânun 1944, s. 4)

Harman Sonu Zeybeği

Aydınlık sabahlara düğümlüyor içini
Hasadın doygun sesle üflediği hür kaval;
Bahtiyarlık seliyle yık insanın bendini,
Bir türkü kadar sade, ruhtan toprağa boşal.

O toprak duygu gibi içine sinmiş bir sen,
Yeşerme istekleri, kökü insan oluşun;
Parmak sesi, el sesi bir sevinçtir dökülen,
Kendini başak gibi sevgi orağına sun.

Gözbebeği içinde uçuyor renkler bir bir,
Dudakta gezinmede ümidin altın izi;
Ey insan, diye gökler, söyleyerek bir şiir,
Örtmüş güneşle, ayla bu toprak renkli benzi.

Seni nasıl unuttur güzellik denen dilber,
Bu çöküş ve bu sekiş hamlesi tabiatın;
Aç içini, zeybeğim, bütün varlığa göster,
Neşeden bir tüy gibi içindeki muradın.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 60, 16 Mart 1944, s. 11)

Keloğlan

Bak, bütün çocuklar bir dünya kurduk,
Gönlümüzde altın kalpli periler.
Bir masal içinden hür yollar tuttuk,
Bize bu yer, bu gök sizin dediler.

Nasıl tanımayız seni, Keloğlan?
İyilik pınarı masalda yerin.
Eksilme küçücük taslarımızdan,
Bir tek geçeni ol bahçelerimizin.

İnsan yüzlü, insan bakışlı mısın?
Bütün insanlığın vefa memesi;
Sen Keloğlan, bir damlacık hür yasın
Masal dağlarından gelen nefesi.

Doyulmaz bir oyun başlangıcında,
Öz duygular gibi sarar kolların.
Adın, sevinç gibi masal tacında
Taşır, saklar cefasını yılların.

Biz hayatı oyun bilen çocuklar,
Koştuk böyle şen dünyalar peşinden;
Sen Keloğlan, acı çekmiş bahtiyar,
Geldin o hür masalların içinden.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 6, S. 69, 1 Ağustos 1944, s. 14)

Sürüp Giden Bu Aşk

Başka sestem bir ses, başka renkten bir renk,
Çağırmada hâlâ başımın ucunda;
O geniş, o sırlı ülkeden bir nefes
Gönlümce bir mevsim yolculuğunda.

Uzak, ötesi ruh, zümrütle döşeli:
El değmemiş toprak, göz ermemiş gökler;
Orda zengin bir dal hür insanın eli,
Öper, okşar onu yakın, dost böcekler.

Ümidi yol yapan sensin, Ey tabiat,
Davetin büyüğü bu insanlar için;
Hâlâ açılmada o bitimsiz kanat,
Besbelli bende ilk hızı bu yelkenin

Gönlüm senin, ruhum senin, Ey cömert yer,
Aşkım bir filiz ki bağrında göz açar;
Sen yaprağını ve çiçeklerini ver,
Açar kalbim her an, bu aşktan söz açar.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 6, S. 71, 1 Eylül 1944, s. 5)

Evimiz Hür Vatan Gibi

Esirliği kitaplardan öğrendim,
İstekleri bağlı insanlar varmış;
Sundum hürriyeti kendime kendim,
Hür olan insanlar çok bahtiyarmış.

Anam türküsünü pervasız söyler,
Tüter bacamızdan mavi dumanlar;
Bizimdir kardeşçe sevilen gökler,
Bizden bir parçadır geçen zamanlar.

Nasıl öz verirse toprak çiçeğe,
Bize de hürriyet verir bu toprak;
Benzedi evimiz altın peteğe,
Baba, oğul, ana bal taşıyarak.

Eşyamız sevimli, en yakın dosttur,
Sandıklar, bohçalar hep vatan kokar;
Beş odaya birden tüneyen huzur,
Bize vatan gibi gönülden bakar.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 7, S. 76, 16 İkinci Teşrin 1944, s. 18)

Ev İçi Şenliği

Bacımın gönlünü renk diye içmiş
Şimdi al basmadan hayata güler.
Şu perde, bu nakış ve bu örtüler;
Altın bir iğneden hülyası geçmiş,

Kilimler Avşardan, gül rengi halı,
İner tatlı bir aşk renk sofrasına;
Sevincin o eşsiz yemyeşil dalı,
Bizden haber salar ruh dünyasına.

Şekiller hayatı mor kumaşların,
Kardeşim! dokunma uçan leyleğe;
Belki göç ediyor uzun kışların
Geldiği yerlerden bizim şenliğe.

Babam söyler, anam söyler, gün söyler,
Camlar mırıldanır, ayna seslenir;
Hep iç güzelliği ve neler neler
Gönlümüzde vefa adlı bir şiir.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 7, S. 84, 16 Mart 1945, s. 14)

Anamız Toprak Değişmiş

*Resim sergisini gezdikten sonra yazdığım bu şiiri,
ressam Bedri Rahmi Eyüboğlu'ya armağan ediyorum.*

Değişmiş bütün dünyalar,
Bastığım toprak değişmiş;
Başka bir heveste rüzgâr,
Söyleyen dudak değişmiş.

Aydınlık, bu güneş değil,
Ay, geceyi söyleyen bir dil,
Bu baharda, menzil menzil,
Sevilen uzak değişmiş.

Son şehvetten çıldırarak,
Ayaklanmış cömert toprak,
İnsanlığa açan zambak,
Değişmiş zambak değişmiş.

Çorum bir oyun derneği,
Çek şen bacım, çek eteği,
Sevinç, insanın peteği,
Seken her ayak değişmiş.

Binbir insan, binbir yerde,
Bahar, sazda bahçelerde,
Değişmiş nebat gözlerde
Açılan kundak değişmiş.

Bambaşka bir güzellikten
Getirmiş hazzı esmer ten,
İnmiş Tanrı mavilikten
Baktığı yaprak değişmiş.

Bir ermiş halinde Yunus,
Toprakla gözgöze uyumuş,
Doğrulup ölümü konuşmuş,
Duyan her kulak değişmiş.

Varlığın anası toprak,
Her ele tohum saçarak,
Açmış Yaradan'a kucak,
Bir anda kucak değişmiş.

Değişmiş tadların özü,
Yerin gecesi, gündüzü
Değişmiş dünyanın yüzü,
Anamız toprak değişmiş.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 8, S. 92, 16 Temmuz 1945, s. 8)

Bahar Yağmuruna

Bak, nasıl yeşerdi bu geniş toprak,
Sen, bahar şifası, yürü göklerden;
Bulut bulut süzül renkten çıkarak,
Tekrar renklerini al çiçeklerden.

Bak nasıl özlüyor toprak sevinci,
Bir mevsim aşkını bilerek dökül.
Senin saltanatın dallardaki hız,
Renk ve tad ırmağı yeşillik, senin;

Sensin gümrah türkü halinde yalnız
Kalblerini open gülmiyenlerin.
Bir sırlı meyvadır, her damla, her çiğ,
Kardeş payı gibi her yaprağa gül;

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 9, S. 106, 16 Şubat 1946, s. 4)

Atiye Abla

Ahmet Hamdi Tanpınar'a

Sabrın aynasında görmüş kendini,
Bu şen ömürlü can ben miyim demiş;
Hayata benzetmiş kalbin rengini,
Sese, aydınlığa, güne söylemiş.

Yoktu işlerinden başka bir rüya,
Yemyeşil bir yastık uçsuz bir dünya;
Dost bakışlı ayna, dost gözlü eşya;
Onu kardeş gibi bir Tanrı bilmiş.

Mevsim, kuşlar gibi pencerelerden
Söz açmış bahtına neler nelerden,
Çıkmış yolculuğa mor gecelerden,
Tekrar gecelerden kendine gelmiş.

Sabır, acı, vefa vermiş yüzüne,
Zamanın üç rengi vurmuş yüzüne,

Hayat nedir diye sormuş yüzüne,
Acıyı beslerken, yası bilmemiş.

Vefanın gülleri, aşkın çeşmesi,
Günün umut veren aydınlık sesi;
Kalbe yuva kuran şifa bestesi,
Gülmemiş, gülmemiş, kalbe gülmemiş.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 7)

Düzeltilme

İbrahim Zeki Burdurlu'nun 106. sayımızda çıkan *Bahar* adlı şiirinde bir dizme yanlışlığı olmuştur. 11 ve 12. mısralar 5 ve 6. mısralar olacaktır. Özür dileriz.

Mektup

Bir mektup yazmaya başlayamadım,
Dilim tutuk, gözüm fersiz, ne yapsam;
Bu renkli isteği boşlayamadım,
Sözlerimi nasıl yazıya katsam?

Bir kuş resmi çizdim al bir kalemle,
Bulut yaptım, güneş yaptım elimle,
Kuşa kanat verdim kıvrak dilimle,
Mektup yazamadım ne götürsün kuş,
Gurbetlik yarimden ne getirsin kuş.

Bir mektup içine dizsem gönlümü,
Al sana aşk desem yeşil bir çiçek;
Sade, şekil yazsam, bilse sözümü,
Anlasa içimi, anlasa gerçek.

Elimi beş parmak halinde çizdim,
Her parmağa bir tek yalın söz dizdim,
Kendi sözüm yoktu, pek çaresizdim,
Söz nedir, ruh varken, ruh gülüyorken,
Mektuptan daha tez ruh geliyorken.

Düşündüm, ne etsem, ne yapsam diye,
İki resim yetmez az gelir belki;
Bir mani yazayım dedim sevgiye,
İnce gönül teli saz gelir belki.

Dört döndüm içimin bahçelerinde,
Günden başka şey yok hiçbir yerinde,
Yıldız bir dalım var, şöyle derinde,
Mani diye dalın resmini çizdim,
Üstüne "bu yeşil manidir" yazdım.

Böylece, mektubum bitti diyerek,
Resimleri bir bir gözden geçirdim;
İmzası bir garip, tarih bir çiçek,
Mektubuma bol bol bahar içirdim.

İşte, bir kuş, gagasında bir haber,
İşte, bir el, parmağında çizgiler,
İşte bir dal, renklerinde ezgiler,

Bu isteği bozamadım ne olur,
Uzun uzun yazamadım ne olur?

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 3)

Burdura Dönüş

Nedir beni çeken, nedir bu kuvvet,
İçimden bir çağrış halinde geçen?
Gamsız yaşadığım sessiz memleket
Gel diyor, gel diyor kendi içimden.

İşte tek bacalı ve iki katlı
Ahşap evimizin temiz camları;
Âlemde onlarda, en saltanatlı
Renk cümbüşü olan yaz akşamları.

Çıkırık, tezgâh sesi, geniş ufuklar,
Bir karanlık evin umut güneşi;
Nedir ta oradan esen bu rüzgâr,
Sesinde bir nabzın titrek ateşi.

Hasta komşuları hatırlatıyor,
Ağır öğlelerde can verenleri;
Üç yıl önce yatan hâlâ yatıyor,
Hâlâ gözlerinde gül âhenkleri.

En neşeli oyun gölde olurdu,
Bağlarda çınlardı gür kahkahalar;
Har çimende bir iz, bir renk uyurdu,
Şakırdı içlerde mestolan bahar.

Ben, şimdi gene o hür türküleri,
Canevimden geçer gibi duyarım;
Burkudur gönlümün her gün bir yeri,
Geçen günlerimi bir bir sayarım.

İşte gidiyorum tekrar oraya,
Artık ömür boyu gamsız gülerim;
Toprak damlı evler döner saraya,
Her hâtıra olur artık hemşerim.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 10, S. 116, 16 Temmuz 1946, s. 11)

Tezgâh Dokuduğun Odada

Tezgâh dokuduğun odada
Çıkırık olayım,
Sarayım sarayım çilelerini,
Yılları hazmeden bir insan gibi
Sarayım sarayım çilelerini;
Yıllar hazmeden bir insan gibi
Bulayım bulayım özlenen yeri.

İplik olayım, topan olayım,
Ne çıkar tarağında kopan olayım?
Beni ellerinle kalbine ula.

Tezgâh dokuduğın odada
Türkü olayım,
Dilinden gönlüne akan olayım;
Tanından akşamına bakan olayım,
Uyut gözlerinde kirpiklerimi

Tezgâh dokuduğın odada
Mekik olayım,
Koşayım koşayım renk yollarında,
Masırlarla dolayım
Göz nuru döktüğün o nakışlarda,
Katmer katmer açıp son bir nefesle
Gene ellerinde sensiz kalayım.

Tezgâh dokuduğın odada
Düşündüğün diyar olayım,
Sereyim önüne bahçelerimi,
Gül gül fişkırınsın gür filizlerim
Göğüs geçirdiğin dudaklarımda.

Meyva olayım, fidan olayım,
İplik boyadığın meydan olayım,
As dallarıma arzularını,

Tezgâh dokuduğın odada
Kumaş olayım,
Renk renk bezeneyim hünerlerinle,
Cefacı dilber ak ellerinde
Gidip pazarlarda satılayım,
Köşeden köşeye atılayım.

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 42)

Akşam Oluyor

Batıda gün, en ünlü ziyafetini veriyor;
Akşam oluyor, akşam,
Doğu, yavaş yavaş ziyafetten
Karanlığın dilsizliğine giriyor,
Akşam oluyor.

Her insanda bilinmiyen bir yer,
Bilinmiyen bir duyguyla ürperiyor;
Her insanda bir dil, bir yürek
Azık kaygusunu çekiyor,
Akşam oluyor.

Yollarda çılgın kahkahalar,
Yollarda kısılan ahlârlar süzülüyor...
Gelin evine giriyor karanlık,
Umut kuru ekmeğe sürülüyor,
Akşam oluyor.

Çekil gözlerimden, yalancı ışık!
Gel, sen Ey şifaları besliyen sükûn!

Ellerim serin yumuşaklıkla ürperiyor,
Gecenin ne olduğu gözlerimden biliniyor.
Akşam oluyor.

Akşam oluyor, akşam,
Ömrün bu günü de kendimize kalıyor,
Gitmesin diye bağır istediğin kadar...
Artık gece sen olmuş, senden boşalıyor,
Akşam, akşam oluyor...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 31)

Turhan OĞUZKAN:

Aşkım Bana Dügün Dernek

Güzel, yeni baştan doğdum,
Ömür sende başka örnek.
Annacına çıktı yolum,
Uzar gider cennete dek.

İçim sonsuz bir heveste,
Günlerime deste deste,
Dillerime beste beste
O bitmez şarkın düşecek!

Dünya yalan tenden öte,
Var, yok yalan senden öte,
Benden içre, benden öte
Bir senin olduğum gerçek.

Dalımı aşk yükü eğmiş,
Şu üç günlük ömür neymiş?
İçim gökler kadar geniş,
Bana düğün, bana dernek.

Turhan OĞUZKAN

(C. 3, S. 29, 1 Birinci Kânun 1942, s. 11)

Halı

Bir yağmur sonrası kokuyor halım,
Yaylâ yaylâ ışık dolu, renk dolu.
Gölgeler içine ayna tutuyor,
Çizgiler içinde arıyor yolu.

Bir taze kız buna saffet dokumuş
Bir göz bunu parmak parmak okumuş,
Bir naz yaprak yaprak bahar şakımış,
Yer yer atmış kucak dolusu gülü.

Seni duvarıma, köşeme astım,
Sende hayal hayal konuştum, sustum;
Söyle, söyle halım, söyle Ey dostum,
Yeşil iklimlerin sıpsıcak dili.

Uykularım beni sana yolluyor,
Düşüm nakış nakış seni belliyor,
Öz istek dudakta seni diliyor,

Ey uzak ev, gönül, halımda deli.

Turhan OĞUZKAN

(C. 2, S. 13, 1 Nisan 1942, s. 17)

Bohça

Bu bohça böylece düğüm düğümdür,
Halim yüzlü ninem öleliberi.
Sandığın dibinde bağdaşıp kalmış,
Ak elden muratsız kalaliberi.

O el buna sırma güller işlemiş,
Ümit denir pembe yollar başlamış,
Kızlığından saf bir dil bağışlamış,
Kim kime, can masal olaliberi.

Ninem gitmiş, bohça durur yerinde;
Can bulmuş sandığın derinliğinde,
Bir gurbet havası süğmüş içinde
Kendini kendiyle bulaliberi.

Mal bu yanda ve can öte yandadır,
Dünyalık sevinci bohçasındadır,
Öz benliği cennet bahçesindedir,
Döşekte son defa güleli beri.

Turhan OĞUZKAN

(C. 2, S. 21, 1 Ağustos 1942, s. 5)

Kıyı İnsanını Dinleyin

Ömür boyunca bu kıyılardayım,
İçim yelkenleri doldurmadadır.
Yeşilde, mavide gördüm nasibi,
Dünyamı bu renkler güldürmededir.

Ben bu dalgaların önünde varım;
Dar ufku aştıkça hür arzularım,
Kendimi öte'de, son'da duvarım,
Bu bana öz beni buldurmadadır.

Açık bir kapı var kederlerimde;
Her şey sonsuzlukta, her şey derinde;
Konup göçen martı kümelerinde
Hayal geleceği doldurmadadır.

Ve her gün benimde suyun örtüsü,
Hafızamda uzak bir sac örgüsü,
Uzak tayfaların uzak türküsü,
Beni hazdan, zevkten öldürmededir.

Gün sona erdikçe vedâ kumlara,
Vedâ dalgaların oyunlarına,
Ve sefer... aydınlık, geniş yarına,
Akşam beni göğe kaldırmadadır.

Turhan OĞUZKAN

(C. 2, S. 24, 16 Eylül 1942, s. 19)

Deniz Rüzgârı

Açık denizlerden eser bu rüzgâr,
Sonsuz ve gök rengi sularla yüklü;
Peşinde serenler, uçan martılar,
Tenlerde dağılan ince köpüğü.
Açık denizlerden eser bu rüzgâr.

Dalarım uçarı yelkenlilere,
Dibinde, sevdiğim gür ağaçların;
Estikçe o rüzgâr bilinmez yere,
Üstünde bahçenin, dalın, yaprağın,
Dalarım uçarı yelkenlilere.

Uzak limanlara gider gelirim,
Bulutsuz göklerin maviliğince.
Geniş tayfalarla şarkı söylerim,
Tâ iç sarhoşluğum arşa değince.
Uzak limanlara gider, gelirim.

İçime dökülür aydın ufuklar,
Sularla oynaşan deniz kızları.
Eskimiş çevremi aldıkça rüzgâr,
Derinden özlerim şen kıyıları,
İçime dökülür aydın ufuklar.

Bir sonsuz hayatı getirir bana,
Denizlerin esen dalgalı suyu;
Ve gömer tenimi kendi tadına,
Sürer gözlerime tuzlu uykuyu,
Bir sonsuz hayatı getirir bana.

Turhan OĞUZKAN

(C. 3, S. 33, 1 Şubat 1943, s. 16)

Bahar Sabahı Duyguları

Selâm Apollon'un şen arabası,
Selâm, ışığına doyulmayan gün;
Karanlık gecenin verdiği yası,
Dönmiyeceği bir yere götürdün.

Yaylâlara dökül sen, bol aydınlık,
Dolaş tenimizde Ey tatlı ısı!
Bütün gönüllerde başlasın artık
Sevincin güzel ve coşkun şarkısı.

I

Yağmurlu dağlardan esen tanyeli,
Hayata, öz aşka çağıran rüzgâr,
Hür kırlara doğru itersin beni,
Kaynaşır içimde sonsuz arzular.

Daha hoş şey mi var böyle koştuktan,
Bir renkli çiçekten en yüksek dala?
Ağır düşüncenin üstünde insan,
Kaygusuz ve mesut hükmeder bahta.

Üflemişçesine bir sıcak nefes,
Lezzetle ürperir her ot, her çiçek.
Es sabah rüzgârım, ılgıt ılgıt es;
Seninle özlenen her şey gelecek.

Seninle dolacak ruhuma bir bir:
Masmavi göğüyle sakın Marmara,
Benzersiz İstanbul, doğduğum şehir;
Ömrüm daha güzel gelecek bana.

Büyük kaynak! bütün heveslerimin
Peşinden aktığı çağıltı su!
Yaşamanın, bu en büyük şenliğın,
Seninle canlanır her sabah ruhu.

II

Derin gök altında uzanan kırlar,
Hangi iyi Tanrı bezemiş sizi?
Şu yeşermiş otlar, çiçekli dallar,
En coşkun hazlarla sarhoş değil mi?

Her şey kendi küçük âleminde şen:
Demini sürüyor bir renkli çiçek,
Emiyor toprağı bir kök derinden,
Şu meyvede ömür mesut bir dernek.

Anlaşılan geçmiş bu sessiz kırdan,
Yaşamak sevinci, o büyük ırmak,
Dalların, otların aralarından
Havasında canlı iz bırakarak.

Ey sevinç, sevginin kardeş tanrısı;
Ey, en büyüğü şu yerlerin, göğün!
Nefesinle büyür otların hazzı,
Yayılır toprağı bir kutlu düğün.

Ömrün sarhoşluğu içinde baygın,
Dalında ürperir yemyeşil yaprak;
Özsu damarlarda koşuşur çılgın,
Hazzından kıvrırır şehvetli toprak.

III

Sizlerde en coşkun sevinci tattım;
Yeni süren dallar, otlar, çiçekler...
Bu sevinci nasıl taşıyacağım?
Onu bölüşelim renkli böcekler.

Gelin, bölüşelim, bu hepimize;
Dünyanın her hazzı hepimiz için.
Eğiliyor ıslak tüveyçler size,
Küçük yuvalardan yürüyüp gelin.

Bak yüksek daldaki yaramaz kuşa,
Nasıl şen ötüyor, nasıl kaygusuz;
Keyfince dolaşır geniş havada,
Bu sabah şenliği canlanmaz onsuz.

Çaresiz ölümün önemi var mı,
Şu taze kırlarda herşey güzelken?
Çiçekler üstünde uçan bir arı,
Şen şarkılar örер tatlı ömürden.

Kaplumbağalar, bu ihtiyar dostlar,
En bol sevinçlere yavaşça yürür.
Geçici dünyada böcekler, kuşlar,
Her varlık kendince hazda görünür.

IV

Yeni bahar günü, selâmlar sana!
Selâm, Ey tadına doyulmaz zaman!
Ruh döner sevinçli bir mâcerâyâ,
Uykunun attığı uzak kıyidan.

Güzellikle dolu parlak sabahta,
Boyunca uzanıp hür mâviliğe;
Sevinç, o güzel yâr, o iyi ana,
Göklerden cömertçe gülümser bize.

Ve insan yol alır bir sonsuzlukta,
İyiliğe, aşka, hayata doğru.
Bir karartı görmez artık ufukta,
Unutur ölümlü olduğumuzu.

Bir sonsuz aydınlık içinde yaşar.
Hazdan genişlemiş kırlarda yer yer,
Kalbi sarhoş eden bütün duygular,
Hür bir musikiyle gûya rakseder.

Bir geniş halkada birleşmiş her el,
Ne kadar övsek az kutlu sevgiyi.
Ömrün sarhoşluğu herşeyden güzel,
Yüksekte tutalım bu saf içkiyi.

Turhan OĞUZKAN

(C. 6, S. 62, 16 Nisan 1944, s. 12)

Delikanlılık Çağına Övgü

Selâm size Ey aşk, sevinç, iyilik;
Selâm, sönmez alev, kutlu heyecan!
Sizlerle şenlenen o hür çağ: gençlik,
En tatlı kaderdir geçen zamandan.

Her mevsim lekesiz bir gök altında,
Bütün gönüller şen, kardeş ve mesut.
Yaşamak aşkı! her ruhta parılda,
Şu yol boyunca hep elimizden tut.

Turhan OĞUZKAN

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 6)

I. Genç Sevdalının Şarkısı

Sen misin güzel kız ufkumda,
Tatlı heveslerle kabarmış göğsün?
Çılgın ruhu yaşar sarhoşluğumda,
Bir eski şenlikte kalan Baküs'ün.

O geniş bahçeyi hatırlar mısın?
Yıkık duvarından gördüm seni ilk;
Geçsem yine ordan, de, kaçır mısın,
Kalbimi götüren uçan geyik?

Geçen yıl ilk defa görüştüğümüz,
Üzümleri sarkan gölgeli çardak,
Yine gelmen için sessizce bu güz,
Öylece duruyor gözlerden uzak.

Gel, hep o belirsiz ürpermeyle gel,
Bu güzellik senden taşar bahçeye;
Boyun bükmüşse bir çiçek, ılık el
Benim üzerimde dolaşsın diye.

Sensin ilk görünen geniş ufkumda,
Tatlı heveslerle kabarmış göğsün;
Çılgın ruhu yaşar sarhoşluğumda,
Bir eski şenlikte kalan Baküs'ün.

Turhan OĞUZKAN

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 6)

II. Kaygusuz Delikanlının Şarkısı

Geniş yaylalarda keyfince esen,
Şen nağmeye benzer seher yelini,
O hafif rüzgârı andırırım ben;
Bırakmam sevincin sıcak elini

.
Bir kaynak bilirim insan ruhunda,
Boş endişelerden, dertlerden irak;
Ömrün çabuk biten yolculuğunda,
Kalbin özlediği en tatlı durak.

Sende şifa bulur bütün hastalar,
Sende ışılanır her karanlık yüz;
Ey sevgi! öz cennet, tertemiz pınar,
Ey bizi çeviren ebedî gündüz!

Herşeyde bitmez bir zevk kaynağı var,
Bütün insanlarda, hür tabiatta;
Şu çehre, şu ağaç, şu ot, şu rüzgâr,
Sevgiye değmez mi geçen hayatta?

Geniş yaylalarda keyfince esen,
Şen nağmeye benzer seher yelini,
O hafif rüzgârı andırırım ben;
Bırakmam sevincin sıcak elini.

Turhan OĞUZKAN

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 6)

III. İçli Delikanlının Şarkısı

Ey bütün dertliler, acı çekenler!
Hani özlenilen aydınlık sema?
Bilirim, kalp mesut bir ömrü diler;

Lânet, ağırlarla dolu zamana!

Yirminci asır! bir sonsuz çilenin,
Göğü kararttığı uğursuz zaman!
Bütün fenalıklar koynunda senin,
Şu sevince değer ömrü yıpratın.

Karanlık denize benzer dünyada,
Sâkin kıyı arar ümitli gönlüm;
Saf kalbi verelim bu şen murada,
Alıp götürmeden bizleri ölüm.

Ey iyilik! seni mutlu kılalım,
Geçmiş zamanlardan çok daha fazla.
Senin etrafında hep toplanalım,
Hür ruhta ölümsüz süren aşkınla.

Ey bütün dertliler, acı çekenler!
İşte özlenilen aydınlık sema.
Bilirim, kalp mesut bir ömrü diler,
Lânet, ağırlarla dolu zamana!

Turhan OĞUZKAN

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 6)

IV. Geçkinler Korosu

Daha dün derdik: hep saf gönlümüzce,
İyi duygularla geçecek zaman;
Yaklaştıkça ölüm, ebedî gece,
Ruh uzaklaşmakta o şen kıyıdan;

İyiliğin, aşkın dalgalandığı,
Şerefli burçlardan ayrı, uzakta,
Ömrün türlü hırsla boş harcandığı,
Karanlık iklime yelken açmakta.

Ey iyilik! bize gülümse hâlâ,
Ey yorgun kalp, eski dost! henüz erken;
Kemirmesin seni bu karanlıkta,
Mezar böcekleri, daha yaşarken.

Hızla geçen ömrün her saatinde,
İyilikten sarhoş kalbi sevelim;
Nasılsa gelecek ölüm vaktinde,
Gelin, yaşamayı, aşkı övelim.

Daha dün derdik: hep saf gönlümüzce.
İyi duygularla geçecek zaman;
Yaklaştıkça ölüm, ebedî gece,
Ruh uzaklaşmakta o şen kıyıdan.

Turhan OĞUZKAN

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 6)

Sonbahar

İstanbul'da serin mevsim sonbahar,
Hazin bir musikî tadıyla başlar,

Ağır adımlarla dolaşır semt semt.
Fakir evle dolu Karacaahmet,
Dar sokaklarıyla bütün Üsküdar,
Kuytu Boğaziçi sessiz Adalar,
Yaz sevinçlerinin sustuğu yerde,
Solgun bir hulyaya dalar gitgide.
Sararmış yapraklar düştükçe bir bir,
Kalbe hüznü bir perde gerilir;
Korkunç kaderini düşünür insan.
Bulutlar geçtikçe güz semasından;
Bir dâvet edâsı yerleşir gûya,
Ulu servilerle her mezarlığa.
Aşk sonsuz bir rüya olmaktan çıkar.
Kalbi aydınlatan bütün hülyalar,
Hayatın ölümlü dalını yer yer
Çürümüş yapraklar gibi terkeder.

Ey acı! sen yeşer bari kalbimde;
Her şeyin solduğu bahtsız mevsimde.
Bütün duygu bütün teselli susup,
Yağmurlu göklerin altında mağlûp
Ruh demesin: “artık ömre elvedâ!”
İstanbul’un hazin sonbaharında.

Turhan OĞUZKAN

(C. 7, S. 81, 1 Şubat 1945, s. 10)

Birlikte Geçen Yaz

İstanbul’a, ilk gözağrım o şehre,
Yaz başka gelişle geldi bu kere.
Eskisinden daha coşkun, daha şen,
Bir geçit halinde bahtlı günlerden.
Ruhta bir sıkıntı varsa, kalkınca,
Baküs bayramları gibi çılgınca
Bir zaman içinde yaşıyor insan;
Bambaşka mihverde dönüyor cihan.

Bahar günlerinde, bütün bir mevsim,
Ayrılık derdiyle bunaldı kalbim.
Eskiden delice sevdiğim şeyler,
Kaybetti sihrini hep birer birer:
Ne kırlar, bayırlar, bütün tabiat,
Ne eski musiki, o ölmez sanat,
Ne sohbetinden zevk aldığım dostlar,
Tutuşan hayale etmez oldu kâr.

Ey özlenen saat! neydi bu eda,
Böyle yaz gelince vuracaktın da?
Şimdi kalbim sonsuz sevinçle dolu,
Yol almakta, bir zevk ufkuna doğru.
Yanımda oldukça, sevdiğim çehre,
Rüzgâr daha serin eser Boğazdan,
Akşam daha tatlı dağılır şehre,
Lezzet kalsın diye tende bu yazdan.
Her manzara sonsuz genişler ruhta,
Bir yanda Hisarlar, bir yanda Moda,

Denize uzanan yüksek tepeler,
Yıpranmış yahılar, yazlık kahveler,
Bir cennet haliyle yer yer açılır,
Aşkın tadı en son haddine varır.

Lâkin bir acıyla bulanır bu tat,
Hızla geçen zaman vurdukça kanat.

Turhan OĞUZKAN

(C. 9, S. 99, 1 Kasım 1945, s. 23)

Bir Dosta Mısralar

-Ceyhun Atuf Kansu'ya -

İnsan olamıyor sevdiği yerde;
Bilirim, Ceyhun'um, büyük şehirde
Canının nekadark sıkıldığını
Mevsimler mevsimi ilkbaharını,
İsterdin geçirmek bir kasabada,
Ege bölgesinde şöyle... Kula'da.

Sen ki, hürriyete âşık bir ruhla,
Ölümlü dünyada herşeyden fazla
Dağı, çiçekleri, kır, yaylayı,
Hür rüzgârlarla geniş havayı,
Ulu kavakları, aşkı seversin,
Deli gönül, büyük şehri neylesin?

İşte herşey burda kendi halince:
Dal dalla söyleşir rüzgâr esince;
Ufka tozlu yollar uzanır gider,
Bağlarla elele vermiş, beraber;
Kuzeyde sönmüş bir yanardağ durur,
Devir eski devir sanır, kurulur.

Beş Mayıs yapılı bir pazar günü,
- Bırak rüzgârlara artık gönlünü-
Kadınlar rengârenk giyinmiş, çıkar,
Yanlarında boy boy, taptaze kızlar,
Çimenler üstünde serbest, oturup,
Dağdan, kırdan mesut olurlar tutup.

Bir kayıtsızlıktır eser havada;
Nasıl varolmuş bu şen dünyada,
Ruhun kuş olası, kanat çırpası,
Sıra sıra beller, dağlar aşası,
Bilinmez yerlere uçası gelir;
Akla binbir türlü delilik gelir.

Sevinç dediğimiz nedir ki dostum?
Ben onu her lâhza bir yerde buldum:
Bazan kitaplarda, bazan kırlarda,
Bir kadın teninde, esen rüzgârda,
Her yerde... Bu dünya sofrası bize!
Açmış kollarını hür kalbimize!

Turhan OĞUZKAN

(C. 10, S. 113, 1 Haziran 1946, s. 10)

Âşıklık Hali

Gelen ilkbahardır, bulunmaz mevsim!
Neylemeli? ayrı düşmüşüm senden.
Mektuplar yazarsın büyük şehirden:
“Beni düşünür mü bahtsız sevgilim?”

Neler geçer, neler şu hayalimden:
Oturduğum evle karşı karşıya,
Sen burda bir evde imişsin gûya;
Boş vaktinde halı dokurmuş annen.

Bir akşam bağlarda öpmüşüm seni,
Kimseler görmemiş, ama kaçmışsın;
Bilirim, söyleme naz ettiğini.

Dudağında sarhoş edici o tat,
Bembeyaz göğsünü yarı açmışsın,
Durma kapılarda geçtiğim saat.

Turhan OĞUZKAN

(C. 10, S. 117, 1 Ağustos 1946, s. 10)

Sevda Havası

Nasibimiz aşktan olsun bir gün de!
Yanımda yoluna kurban olduğum;
Şöyle bir arzuya uygun bulduğum
Bir akşam üzeri Beylerbeyi’nde,
Nasibimiz aşktan olsun bir gün de!

Ben susayım, sade güzel söylesin;
Bir bakış, bir gülüş, bin hayal ile,
Kalbe ârız olan bunca hâl ile,
Gün bitmiş, geceymiş... akla gelmesin;
Ben susayım, sade güzel söylesin.

Hayal olsun her şey etrafımızda,
Bütün bu güzel semt: iskelesiyle,
Çarşısı, evleri ve kahvesiyle...
Felekten çalınmış gece uğruna,
Hayal olsun her şey etrafımızda.

Al, götür gönlümü güzel gemici!
Ağır ağır, dünya derdinden uzak,
Sâkin limanlarda bir karar kılsak,
Uyansak ki, ne yer, ne gök, ne gemi...
Al, götür gönlümü güzel gemici!

Ben böyle macera ararım zaten;
Aşk olsun, düşeyim, güzel seveyim,
Deli rüzgârlarla sürükleneyim;
Serseri, âvâre sevda yüzünden;
Ben böyle macera ararım zaten.

Değil mi ki ölüm bizi bulacak?
Nasibimiz aşktan olsun bir gün de,

Başbaşa, dizdize Beylerbeyi'nde!
Gün gelecek, hepsi hayal olacak
Değil mi ki ölüm bizi bulacak?

Turhan OĞUZKAN

(C. 1, S. 2, Şubat 1947, s. 13)

Felekten Bir Akşam

Vakit akşam vakti, mevsim bahardı,
Gök maviliğinde dallar yemyeşil;
Gölgeler bildiğin o gölge değil,
Ağaçlar altında duran rüzgârdı.
Ağaçlar altında duran rüzgârdı.
Çimeni, çiçeği, cümlesi yardı.

Ürperdiğim boşa değildi elbet;
Su başında, ağaç altında davet...
Yanımda sevdiğim, dal boylum. vardı
Zulmeyleyip geçen zamana nispet...

Turhan OĞUZKAN

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 27)

Sefer AYTEKİN:

Ho Öküzüm Ho

Bu boyunduruk çekilmek ister,
Bu katı toprak ekilmek ister,
Sabret öküzüm akşama kadar,
O zaman eve döneceğiz.
Sen bir kalbur saman yiyeceksin,
Ben bir çanak çorba içeceğim.
Ho öküzüm ho!

Toprağı beraber süreceğiz,
Tohumu beraber ekeceğiz,
Harmanı beraber döveceğiz,
Şehire beraber ineceğiz,
Seni kardeş edindim,
Ho öküzüm ho!

Arpayı satacağım,
Buğdayı satacağım,
Sabana bir demir,
Sana bir nal,
Eve bir hasır,
Bana bir urba alacağım,
Ho öküzüm ho!

Sefer AYTEKİN

(C. 1, S. 7, 1 İkinci Kânun 1942, s. 10)

Ziya Tarık IŞITMAN:

Bolu Türküsü

Hasretini çeker gönül her zaman,
Uluç dağlarını bürümüş duman,
Yeşil pınarlardan gümüşdür akan,
Yaylalar, ormanlar yoludur, Bolu.

Çele doruğunda karlar beyazdır,

Bir  m r oraya bağlansa azdır,
Her yerden seslenen bağlama, sazdır,
Her yeri ozanla doludur, Bolu.

Mavi Abat g l  nilüfer dolu,
 i ekle bezenmiş yamacı yolu,
Esen rüzgârları kekik kokulu,
Yaylaları serin, suludur, Bolu.

Esentepe'de yaz, tatlı bahardır,
 amları kol a an sevgili yarıdır,
Her yeri  i ekli, tepeler kardır,
Yemyeşil dağları uludur, Bolu.

Oynanır kalkanla  nl  Meşeli,
Sebenler,  amlıbel  imen d  eli,
Çok olmuş Köroğlu dağlar a alı,
Yiğitler, efeler doludur, Bolu.

Ziya Tarık IŞITMAN

(C. 1, S. 8, 16  kinci Kânun 1942, s. 20)

Cahit Sıtkı TARANCI:

Uyku

Başlar ağaçların gölgesine düştü;
Gözler k r sanırsın, hep sağır kulaklar.
Kurtulmuş eller boşluğu taramaktan;
Yol kenarında dinlenmekte ayaklar.

Varolsun hiç şaşmadan atan bu nabız!
Yoksa hangisi kalkabilirdi yarın,
 u yıldızlı yıldızsız gökler altında,
Bahtlarından habersiz uyuyanların?

Cahit Sıtkı TARANCI

(C. 1, S. 10, 16  ubat 1942, s. 4)

Bahar Geliyor

Damlardaki kar, sa aklardaki buz,
Kanı kaynıyan suya dar geliyor.
Haberin var mı? Oluklardan sonsuz
Akan su sesinde bahar geliyor.

Duy cenuptan estiğini rüzgârın;
Göreceksin neler olacak yarın!
Yuvada çırpınan yavru kuşların
Uçmak hevesinde bahar geliyor.

Sabret komşu kızı, yakındır o gün;
Bakarsın ansızın belirmiş göğün.
Cıvıl cıvıl söylediğin türkünün
Oynak nağmesinde bahar geliyor.

Cahit Sıtkı TARANCI

(C. 2, S. 13, 1 Nisan 1942, s. 4)

Bahar Yeli

Nihayet damlarda leylekler göründü,
Upuzun gagalarını takırdatan.
Vefasız sandığımız turnalar döndü,
Geçen yıl gittikleri meçhul diyardan.

Çiçek açmış ağaçlara bak, ne güzel!
Gel bizim olsun serçelerin neşesi!
Gel seninle kırlara açılalım, gel!
Neler vadetmiyor akar suyun sesi!

Şu yeşilliğin tâ sonuna gideriz,
Ne olduğumuzu unutuncayadek.
İstersen havadan, sudan bahsederiz,
Yalnız adımlarımızla sevişerek.

Uzamaya başladı günler sahiden;
Güneşin batmak istemediği belli.
Eteğini havalandırarak esen,
Kış boyunca düşündüğüm bahar yeli.

(C. 2, S. 15, 1 Mayıs 1942, s. 5)

Cahit Sıtkı TARANCI

Ajans Dinlerken

Vaktiyle gölgesinde dinlendiğimiz çınar,
Eski mahalle, vakıf çeşme, bakımsız cami:
Sakin zannetmeyin sizi garipsediğimi,
Bir güvercin hüznünde susan geçmiş zamanlar!
Affedin beni, daldığım oluyorsa ekser;
Neyleyim, gönlümce değil bu olup bitenler.

(C. 2, S. 21, 1 Ağustos 1942, s. 5)

Cahit Sıtkı TARANCI

Gündüz Olsun

Bana doğruyu söyle deniz,
Bir kasdın olacak şüphesiz.
Kış yaz bu sahile çarpmaktan.
Balıklarının başı için,
Nedir alıp veremediğin.
Bu güzel, bu yosma topraktan?
Uğrunda serden geçtiğimiz;
Ne ateşlerden geçtiğimiz

Bunca yıl oldu, bunca astr.
Eksilmedi sesindeki sır,
Ey deniz! ne demek istersin.
Bırak muamma konuşmayı.
Çıkar ağzından baklayı:
Bahtımız aydınlanıversin!
Gündüz olsun hilkatte gündüz!
Ne halimiz varsa görürüz.

(C. 4, S. 41, 1 Haziran 1943, s. 9)

Cahit Sıtkı TARANCI

Bir Aşk Hâtırası

Yalnız o yaşta âşıklara mahsus
Şeffaf mı şeffaf yaz akşamlarında
Çok zaman kaçamak buluştuğumuz
Gün görmüş emektar çamlar altında

Neydi o rüzgâr ılgıt ılgıt esen
Neydin güzelim ne türlü dilberdin
Hani ya bir gülüşünle istesen
Dünyayı gözümden azadederdin.

Sevda kolumun çizdiği kavis
Sararken her sefer ince belinden
Sanırdım kavsi kuzahlerle ikiz
İkiz çıkmıştır o Tanrı elinden

Cahit Sıtkı TARANCI

(C. 8, S. 87, 1 Mayıs 1945, s. 7)

Otuzbeş Yaş Şiiri

Yaş otuzbeş! yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak yakarmak nâfile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünüyorsunuz?
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar!

Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hâtırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze, ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm târumar?

Neylersin, ölüm herkesin başında!
Uyudun uyanmadın olacak,
Kimbilir nerede, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musalla taşında!

Cahit Sıtkı TARANCI

(C. 9, S. 102, 16 Aralık 1945, s. 17)

Partinin Şiir Müsabakası

(C. H. P. nin açtığı şiir müsabakasına 164 genç şairimiz iştirak etmiştir. Bunlar arasında Cahit Sıtkı Tarancı birinciliği, Atila İlhan ikinciliği, Fazıl Hüsnü Dağlarca üçüncülüğü kazanmış ve mükafatlar almışlardır. Bu değerli genç şairlerimizin derece kazanan şiirlerini aşağıda okuyucularımıza sunuyoruz. Kendilerini tebrik ederken şiirimize daha birçok yeni eser katacaklarına inanıyoruz.

Otuzbeş Yaş Şiiri

Yaş otuzbeş; Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım, bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz?
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar:

Zamanla nasıl değişiyor insan;
Hangi resmime baksam ben değilim,
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hâtırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış;
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış;
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar;
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı, bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm târumar?

Neylersin ölüm herkesin başında;
Uyudun uyanamadın olacak,
Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında?

Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musallâ taşında;

Cahit Sıtkı TARANCI

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 5)

Mahir TÜRKKAN:

Menderes Türküsü

Zeybekler yatağı madran dağıdır;
Her yanı menekşe, sümbül bağıdır,
Dostuna şekerdir, ele ağıdır;
Üğrüne üğrüne akan Menderes!
Gönlümü peşine takan Menderes!

Menderes yiğittir, kurulur gider,
Bulanık suları durulur gider.
Gönül bir güzele vurulur gider,
Üğrüne üğrüne akan Menderes!
Gönlümü peşine takan Menderes!

Efenin perçemi poşusuz molur?
Yiğitler alanı koşusuz molur?
Menderes ovası hiç susuz molur?
Üğrüne üğrüne akan Menderes!
Gönlümü peşine takan Menderes!

Akarçay kükremiş gene sel gibi,
Kızanlar koşuda sanki yel gibi,
Sensiz bu ovalar bana el gibi,
Üğrüne üğrüne akan Menderes!
Gönlümü peşine takan Menderes!

Mahir TÜRKKAN

(C. 1, S. 10, 16 Şubat 1942, s. 6)

Gencer Türküsü

Nazilli'nin yerli renklerinden biri olan Gencer her bayramın üçüncü ve dördüncü günleri kurulan bir çeşit mahallî panayırdır. Belki de yalnız genç kadın ve erkeklerin katışması âdet olduğu için adına Gencer denilmiştir. O gün Nazilli çevresindeki kasaba ve köylerden binlerce genç kadın ve erkek yeni elbiselerini giyinerek gelir, Gencer'e katışırlar. Bayram yeri günlerce bir renk ve ses mahşeri halinde çalkanır durur. Gencerde tatlı ve macun yemek âdettir; dönüşte hususî kutular içinde macun götürüp akrabalarına ikram edenler bile vardır.

Aşağıdaki türkü Gencer'in coşkunluğunu bir zeybek ağzıyla duyurmaktadır.

Düzülsün kızanlar, yârenlik olsun,
Kazanlar, lengerler macunla dolsun,
Sevmiyen gönüller korusun, solsun,
Hey efem! bu günler Gencer günüdür,
Gençlerin şenliği, güler günüdür.

Karşıdan güzeller görünüp gelir,
Fistanı yerlere sürünüp gelir,
Gene kara gözlüm üğrünüp gelir,
Hey efem! bu günler Gencer günüdür,
Gençlerin şenliği, güler günüdür.

Bir yanda oyun var, gerilir teller,
Bir yanda kıvrılır o ince beller,
Durmadan çitilir kınalı eller,
Hey efem! bu günler Gencer günüdür,
Gençlerin şenliği, güler günüdür.

Dereköy ün aldı Gencerde gene,
Kuzular çevrildi dönerde gene,
Efeler baş oldu hünerde gene,
Hey efem! bu günler Gencer günüdür,
Gençlerin şenliği, güler günüdür.

Mahir TÜRKKAN

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 8)

Mehmet TUĞRUL:

Oyundan Sonra

Buzlu yaylâları içtik te kandık,
Kızgın ovaları giydik te yandık,
Dalgalı denize bindik, sallandık,
Oynayıp dönerken şanlı koçaklar.

Sesler kayalardan çağladı, aktı,
Gözler şahin oldu, yüceden baktı,
Türkülerde sanki çiçekler koktu,
Oynayıp dönerken şanlı koçaklar.

Kıvrıldı, süzöldü al, yeşil dizi,
Cenkleşti yiğitler, coşturdu bizi,
Dirildi milyonca yılların izi,
Oynayıp dönerken şanlı koçaklar.

Ey Tuğrul silesin gönülden pası,
Yurdunda bulunur yiğidin hası,
Türk kızı pahada geçer elması,
Oynayıp dönerken şanlı koçaklar.

Mehmet TUĞRUL

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 7)

Ekinim

Ne güzel esiyor evin yelleri (1),
Çığışta ekinim! (2) Gönlüm şen olsun.
Başaklar oynasır ileri geri,
Çığışta ekinim! Gönlüm şen olsun.

Ekin seni ektim kasım girmeden,
Karakış keçeyi yere sermeden,
Ölürsem yanarım seni dermeden,
Çığışta ekinim! Gönlüm şen olsun.

Günde, güneşırı başına vardım,
Dibin kurudukça seni suvardım,
“Tanrı afat verme!” dedim yalvardım,
Çığışta ekinim! Gönlüm şen olsun.

Oğul, uşak geldik otunu yolduk,

Seni bozanların düşmanı olduk,
Her bir teselliye sesinde bulduk,
Çığıştta ekinim! Gönlüm şen olsun.

Karlı dağlar gibi arkasın bana,
Seni gösteririm borcum sorana,
Ekinciğim, Tuğrul vurgundur sana,
Çığıştta ekinim! Gönlüm şen olsun.

Mehmet TUĞRUL

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 3)

- (1) Evin: Tane bereketi: evin yelleri: taneyi olduran rüzgâr.
(2) Çığıştamak: Olgunluğa yüz tutmuş ekinin yel eserken çıkardığı ses.

Değirmen

Ark boyunda yeşil sazlar,
Suda oynar ala kazlar.
Seni tembel durdurmazlar,
Dön değirmen, dön değirmen!

Nane kokar savak başın (1),
Oluk döker gözden yaşın,
Kımıldasın koca taşın,
Dön değirmen, dön değirmen!

Su köpürsün, çark yellensin,
Çakıldığın (2) bir dillensin,
Un küreği çok ellensin,
Dön değirmen, dön değirmen!

Bendin suyu nazlı akar,
Uzun oluk unu yakar,
Yetim, yoksul yola bakar,
Dön değirmen, dön değirmen!

Küskü işler, çekiç işler,
Aşındı mı, gene dişler?
Geçer günler, bitmez işler,
Dön değirmen, dön değirmen!

Dolu sandığında darı,
Un öğünür sarı sarı.
Ağın savsın kağıları,
Dön değirmen, dön değirmen!

Mehmet TUĞRUL

(C. 4, S. 47, 1 Eylül 1943, s. 13)

- (1) Savak başı: Arktan gelen suyun oluklara dağıldığı yer.
(2) Çakıldak: Bir ucu değirmen sandığının küçük oluğuna bağlı olan ve tanenin düzgün dökülmesine yarayan ağaç parçası.

Ali İzzet ÖZKAN:

Çiçekler

Şubat ayı, kısa gücük gelince,
Domur domur yerden çıkar çiçekler.
Mart ayında şu gökler gürleyince

Silkinir, uyanır, kalkar çiçekler.

Çiğdem biter, al, kırmızı donu var,
Gök navruzun derelerde şanı var,
Dertli lâlelerin eğri boynu var,
Yel esti mi vurur, yıkar çiçekler.

Abrıl, nisan ayı, dağlar don bürür,
Kara sümbül vala giymiş, has durur,
Kaba yeller eser boz karlar erir,
Çisem çisem yağmur yağar çiçekler.

Mayıs ayı ak çiçekler toplarım,
Deste deste bağlar bağlar çaplarım,
Armağanın alır hep ahbaplarım,
Hasretle yollara bakar çiçekler.

Haziranda mavu nerkis allanır,
Cümle çiçek aşka gelir sallanır,
Bülbül öter, has bahçeler güllenir,
Burcu burcu ne hoş kokar çiçekler.

Temmuz ayı yeşil otlar döşenir,
Düz ovalar, yüce beller kuşanır,
Kaba çamlı yaylâlarda yaşanır,
Çığıl çığıl sular akar, çiçekler.

Alizzet çiçeğe vurulmuş gezer,
Mor menevşe gibi kıvrılmış gezer,
Küsmüş dünyaya da kırılmış gezer,
Sizin için yaşlar döker, çiçekler.

Ali İzzet (ÖZKAN)

(C. 2, S. 13, 1 Nisan 1942, s. 15)

Kara Toprak

Sen doğurdun, kuzuladın canları,
Kısmetini bol bol ver kara toprak.
Ne döğüşürsün bu insanları?
Herkes dersin ki “vur” kara toprak.

Dağların var, çöllerin var, elin var;
Denizin var, ırmağın var, gölün var,
Güzelin var, çirkinin var, gülün var;
Bülbüllerin eder zar kara toprak.

Bazı sarsılırsın toz atlar gibi,
Bazı sallanırsın yiğitler gibi;
Kış günü aç kalmış boz kurtlar gibi
Bir gün de Al’izzet’i yer kara toprak...

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 7)

GELİN

Kars’ın, Kağızman’ın celebi gibi
Seni bizim ele sürmeli, gelin.

Uzamış saçların halebi (*) gibi,
Porsumuş saçların, örmeli, gelin.

Gözlerin katlime fermanlar yazar,
Azgın bakışların ciğerim ezer;
İki güneş şu dünyada ne gezer?
Gün gökte, sen yerde durmalı, gelin,

Kara kekil gül gerdana dökülmüş,
Göğsel göze yeşil sırma çekilmiş,
Al bayrak gibi kirpikler dikilmiş,
Baş açıp selâm durmalı, gelin.

Penek köyündedir bu kaşı keman,
Bilmem Terekeme, bilmiyom Türkmen;
Tenhada elime geçtiğin zaman
Açıp Ağ. göğsünü sarmalı, gelin

Yayla suyu içmiş, kızarmış yüzler,
Tan yıldızı gibi parlıyor gözler;
Al' İzzet der: bal küpüdür ağızlar,
Şeker dillerini sormalı, gelin.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 5, S. 58, 16 Şubat 1944, s. 9)

(*) Arşın.

Dertli Âşık

Özkanoglu şimden sonra
Hemen ağla, hemen ağla.
Usanmazsan başa kara
Hemen bağla, hemen bağla.

Kara bağlanan başlara,
Başın vur sen taşlara,
Kendi kendin ataşlara,
Hemen dağla, hemen dağla.

Boynu eğri kullar gibi;
Eli koynunda eller gibi,
Gözüm yaşı seller gibi
Hemen çağla, hemen çağla.

Al' İzzetim kahrın kime?
Tecellin düşmüş kemkeme.
Dermansız derdin hekime
Hemen söyle, hemen söyle!

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 6, S. 66, 16 Haziran 1944, s. 5)

Türkmen Kızı

Türkmen kızı bar oynuyor
Ellerini ata ata;
Dikçe dikçe sıçırıyor,
Bülbül gibi öte öte.

Kol attılar omuzlara,
Yeşil val'indi (1) gözlere.
Yaşmak çeker ağızlara,
Parmağıyle tuta tuta.

Üçü birden mani söyler,
Irgalanır uzun boylar,
Yassı dağa geldi köyler
Birbirini ite ite.

Bar başını tutan gelin,
İyi hopla, iyi salın;
Ayağında sarı nalın,
Bizden kaçır öte öte.

Dülget köylü, Penek köylü,
Melek sima, hûri soylu,
Zırtlılar kısa boylu,
Cura (2) kalmış yata yata.

Burunu hızmal (3) kızlar,
Cıgıl cıgıl yanar yüzler;
Ciğerimden meze közler,
Yakar beni ota ota.

Kimi yerli, kimi Türkmen,
Keyvenk güzelleri yaman;
Bir öpüş ver, kaşı keman
Al' İzzet'e, Al' İzzet'e.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 6, S. 71, 1 Eylül 1944, s. 27)

(1) Vala: İpek örtü.

(2) Cura: Küçük.

(3) Hızma: Sağ yanından delinmek suretiyle buruna küpe gibi takılan süs.

Sarı Bülbül

Sarı bülbül ne ağlarsın?
Ak çiçekli bağlar senin.
Coşkun sel gibi çağlarsın,
Gözlerin kan ağlar senin.

Güzün sahile inersin,
Gonca güllere tünersin,
Yazın yaylâya konarsın,
Yeşil otlı dağlar senin.

İzzeti'yim ah kardeşler,
Garip kaldı garip başlar;
Gözlerinden kanlı yaşlar,
Her gün akar, çağlar senin.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 7, S. 73, 1 Birinci Teşrin 1944, s. 13)

Güzellere Güzelleme

Güzele bakması çok sevap derler

Güzellere güzel bakmak güzeldir
Güzel yar sevenler cennetlik olur
Güzel ile yola gitmek güzeldir.

Güzelin gün doğar güzel kaşında
Güzelin altın var güzel döşünde
Güzelinen güzel masa başında
Güzel güzel lokma yemek güzeldir.

Güzelinen güzel gezmek ne güzel
Güzel adın güzel yazmak ne güzel
Güzel ile bade süzmek ne güzel
Güzelin yüzünden öpmek güzeldir.

Güzelin nuru var yanak içinde
Güzelin şerbeti dudak içinde
Güzel ile güzel yatak içinde
Güzelce sarılıp yatmak güzeldir.

Güzellere bakan gözler ağrımaz
Güzel seven ölür emme çürümez
İzzetiyem güzellere farıma
Güzellere candan sevmek güzeldir.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 15)

Dert Treni

Dert satıyom dert tüccarı oldum ben
Dert alan varsa yanıma gelsin
Yanar dağlar gibi yandım kül oldum
Yanık dertliler külhanıma gelsin

Yana yana dertli ararım ellerde
Bir dertsiz baş bulamadım kullarda
Dert treni işletiyom yollarda
Gidenler istasyonuma gelsin

İzzetiyem dert alır dert satarım
Bu sene de bir dert yükü tutarım
Dert taşıyor kervanlarım katarlarım
Dert çeken yolcular hanıma gelsin

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 5)

Nerdesin

Göremiyom gündüzlerim gec-oldu
Nerdesin hey möhür gözlüm nerdesin
Bu ayrılık ölümden de gücoldu
Nerdesin hey kuş avazlım nerdesin

Göz görmüyor el yetmiyor yer uzak
Yanıyor yüreğim su yok kar uzak
Aramadık yer komadım yar uzak
Nerdesin hey tatlı sözlüm nerdesin

Ne şark kaldı ne garp kaldı varmadık
Ne dağ kaldı ne taş kaldı sormadık
Herkes dedi biz böyl-adam görmedik
Nerdesin hey Allah izlim nerdesin

İzzetiyem şaştım nere gidelim
Demir çarık giyip yola çıkalım
Bir umudum gökte kaldı bakalım
Nerdesin hey tatlı sözlüm nerdesin

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 20)

Bir Ormanın İçinde

Ak deveyi katar etmiş gidiyor,
Türkmen kızı bir ormanın içinde.
Sırtında bir çocuk, deve güdüyor,
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Çıktı yol üstüne beni bağladı,
Çocuğuna meme verdi eğledi;
Erzurum’lu olduğunu söyledi,
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Niceleri deve çekti buncalar,
Her bakışı ciğerimi kancalar.
Kucağında çocuğuna nen çalar (1)
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Seni gören âşık düşer bayılır,
Ak gerdanda kara benler sayılır.
Sağda deve, solda koyun yayılır,
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Çiçek ile donatmıştı başını,
Üç dört günlük ay zannettim kaşını;
Güzel keklik gibi açmış döşünü,
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Kara çadır boz obalar düzüyor,
Turna gibi gözlerini süzüyor,
Geyiklere yoldaş olmuş geziyor,
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Dedi: “Al İzzet, neredir iliniz?”
Dedim: “Sivas, size uğradı yolumuz.”
Dedi: “Bu koyunlar bizim malımız,”
Türkmen kızı bir ormanın içinde.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 10)

(1) Nen çalar: Ninni söyler.

Kıskanmak

Mühür gözlüm seni ilden
Sakınırım, kıskanırım.
Uçan kuştan, esen yelden

Sakınırım, kıskanırım.

Kaviminden, akrabandan,
Kardeşinden, öz babandan,
Ben seni doğuran anandan
Sakınırım, kıskanırım.

Beşikte yatan kuzundan,
Hem oğlundan hem kızından,
Ben seni senin gözünden
Sakınırım, kıskanırım.

Havadaki turnalardan,
Geyindiğin sırmalardan,
Su içtiğin kurnalardan
Sakınırım, kıskanırım.

İzzeti'yem ancaldan,
Elindeki goncalardan,
Yerdeki karıncalardan
Sakınırım, kıskanırım.

(C. 10, S. 118, 16 Ağustos 1946, s. 10)

Ali İzzet ÖZKAN

Yandı

Bir güzelin hasretinden ahından
Alištı dört yanımdı yandı ha yandı
Ayrılalı o yüzleri mahımdan
Cesetteki canımdı yandı ha yandı.

Gönül meyil verdi billahi dönmez
Sarı bülbül her çiçeğe tünemez
Yedi derya cuş eylese söğünmez
Damarda kanlarımdı yandı ha yandı.

Ali İzzet kerem gibi yandım ben
Dağlar bekçisi Mecnuna döndüm ben
Gam kasavet katarına bindim ben
Yollarım, Tirenim, yandı ha yandı.

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 28)

Ali İzzet ÖZKAN

Koşma

Aşkın polisleri tuttu yakamı
Ne aldı canımı, ne de el çeker
O zalim yâr benden kesti selâmı
Ne bir mektup yazar, ne de tel çeker.

Girdi dil şehrine sevda taburu
Anca (ancak) ben çekerim kahır, sabırı
Keder denizinde umut vapuru
Ne batar kurtulur, ne de yol çeker.

Feleğile geçinmiyor İzzeti
Çirkin huyları var, kötü âdeti

Bu bendeki derdi, ahı, feryadı
Ne dağ taş götürür, ne de kul çeker.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 31)

Ninni

Sabah oldu şafak attı
Uyu yavrum ninni, ninni
Gül açıldı bülbül öttü
Uyu yavrum ninni, ninni.

Söylen kuşlar yavaş ötsün
O yavru uykuya yatsın
Ben kıyamam yel uyartsın
Uyu yavrum ninni, ninni.

Kırmızı güneş yatanda
Yeşil yorganı örtende
Koyu gölgenin altında
Uyu yavrum ninni, ninni.

Ali İzzeti ayıklıyor
Yavru yatmış uyukluyor
Köşşek (1) gözler sayıklıyor
Uyu yavrum ninni, ninni.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 31)

(1) Köşşek: Deve yavrusu,
Süreyya ÖRGEEVREN:

Kıskanırım

Başımda duman var, kalbimde sızı,
Yaktı beni, yaktı bir türkmen kızı,
Hey oğul! elime ver de şu sazı,
Türküsün söylerken inlesin teller,
Cihanda benzerin duymasın eller.

Şu deli gönlümün güzelde gözü,
Dinleyin ağalar bu âşık sözü,
Dalları kurusa çürümez özü,
Gönül yaylasında bir çınarım ben,
Suyu bulanmıyan bir pınarım ben.

Güzeller içinde ben seni seçtim,
Aşkın şarabını elinden içtim,
Öyle mestoldum ki kendimden geçtim,
Turna gözlü sunam tek dileğim bu,
Ölürsem gel beni gözyaşınla yu.

Mecnun'a çevirdin ÖrgEEvren'i,
Yel bile kokmasın sakın gül teni,
Lâle dudakları, zambak gerdanı,
Kıskanırım billâh bülbülünden bile,
Başına soktuğun sümbülünden bile.

Süreyya ÖRGEEVREN

(C. 2, S. 13, 1 Nisan 1942, s. 20)

Mustafa Kemal YILMAZ:

Türkü Söyleyin!

Yanyana sokulun, verin başbaşa,
İçli içli, koyak koyak söyleyin.
İndirin yazmayı göz ile kaşa,
Sesiniz su olsun, berrak söyleyin.

Serin sırlarını kalplerinizin,
Yanık türkülerin tatlı dilinden.
Yangınlığınız hep bellolur sizin,
Verdiğiniz ipek söz mendilinden.

Sıkılsın kurşunlar ardiardına,
Dökülsün tavandan sarı mısırlar.
Sevmiyen ayrılsın; seven bu yana,
Türküyle bulunur imecide yar.

Tat siner içine bal dudaklardan,
Yenmez mi mısırı bu ak ellerin?
Selâm gelmiş yine bana o yardan,
Verin cevabını, türküyle verin!

Sardı benliğimi bir aşk bulutu,
Siz buna yangınlık deyin, ne deyin.
Neşeyi çağırın, kovun sükûtu,
Söyleyin güzeller, türkü söyleyin!

M. Kemal YILMAZ

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 5)

Meyvalar

Tomurcuklandı aşkı bir mevsimin
Şehvet yürüdü dal uçlarına.
Göğe açılan yemyeşil duaların
Bereket bereket avuçlarına..

Her dal eğilip, öptü toprağı
Yeniden yeşerdi bahçemizde nar
Ve üstümüzde hasreti damlıyan
Altın çekirdekli meyvalar..

M. Kemal YILMAZ

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 14)

Cemal Oğuz ÖCAL:

Sinan İçin

Ey mimarlar mimarı! Benim yüce Sinan'ım!
Seni andıkça artar güvenimle inanım.
Her dokuz nisan günü içim dolar seninle,
Altın yapraklarla tarihim gelir dile.

Cenk olunca “ocak”tan “sefer”lere yollandın.
Kılıcını bir pergel, gönye gibi kullandın.
Sanatın anlaşılmaz sırlarına erdin sen,

Çekicinle mermere ebedi ruh verdin sen.

Nerden esti bu deha? Kimdir senin üstadın?
Üç kıtanın nabzında çarpıyor büyük adın.
Gökleri kucaklıyor dört asırdır kolların,
Menkıbeni anlatır köprülerin, yolların.

Birer hayat fışkırır saray, hamam, çeşmeden,
Bütün Türklük mutludur dehana erişmeden.
Zekânın şimşekleri ufuklarda çakıyor,
Selimiye'n dünyayı hayrette bırakıyor.

Kurduğun köprüleri aşıp “serdengeçti”ler,
Atlarıyla Tuna'dan, Vistül'den su içtiler.
Haykırsın destanını gençlik cihana, bırak,
Garbın Mikelanj'ları yanında kalır çırak.

Torunların şaşmadan izinden gidiyorlar,
“Biz de bir Koca Sinan olacağız” diyorlar,
Ne canlar doğurmuş meğer Türk anaları,
Bugün Ağırnaslılar yakınsın kınaları.

Varlığınla milletin kıvanç duysun, öğünsün,
Seni tanımayanlar, bilmeyenler döğünsün.
Adını işleyerek kalbimin üzerine,
Şiirimi sunuyorum, mum yerine, türbene!

Cemal Oğuz ÖCAL

(C. 2, S. 14, 16 Nisan 1942, s. 15)

Yunus'la Bir Dertleşme

-Mezarının başında-

Kalk Yunus'um! dertleşelim,
Sardı yine aşkın beni.
Bir halimden anlayan yok,
Etti bu aşk şaşkın beni.

Ne saz ile, ne söz ile,
Çektiklerim gelmez dile,
Yalvarırken bülbül güle,
Gördü âlem taşkın beni.

Sencileyin çekip odun,
Her acının tattım tadın,
Ol mübarek, güzel adın,
Kıldı sana düşkün beni.

Dertli başım kalıp darda,
Buldum seni gelip burda,
Derman imiş kamu derde,
Çekti gönül köşkün beni.

“Haydi Öcal! çık divana,
Aşk oduyla yana, yana,
Olur Hak'tan medet sana!”

Deyip yaptın pişkin beni.

Cemal Oğuz ÖCAL

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 38)

Bahar Bayramı

Dökülmüş kızanlar, kızlar yollara,
Sandım ki geçiyor bir aşk kervanı.
Sevdalı kumrular konmuş dallara,
Taşıyor gülşenden bülbül fiğânı.

Yaparken tabiat bahar cümbüşü,
Dert oldu geline kızın gülüşü,
Naklettim bu kıza gördüğüm düşü,
Dedi: “Değil şimdi onun zamanı.”

Ağaç yeşil, toprak yeşil, su yeşil...
Niçin muradımı vermez bu yeşil?
Deşil Ey gönlümün yarası, deşil,
Taşlamak demidir zalim cânanı.

İpekli Selânik (*) başında bugün
Sevdiğim on dokuz yaşında bugün,
Gönlüm o ceylanın peşinde bugün,
Olmasın dostların bunda gümanı.

ÖCAL der: “Halimden anlar mı acep?
O yâr bencileyin inler mi acep?
Aşk ile, şevk ile dinler mi acep
Bahara seslenen udu, kemani?”

Cemal Oğuz ÖCAL

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 26)

(*) Genç kızlarla gelinlerin düğün, bayram gibi günlerde başlarına örttükleri başörtüsü.

Hulûsi AKSOY:

Halıcı Kızlar

Altı arşın boydan çizildi halı,
İmeci çağrıldı kızlar halıya.
Toplandı örneğin yeşili, alı,
Türkü söylediler kızlar halıya.

Boy boy kızlar bağdaş kurup oturur,
Elleri tarağı ne güzel vurur,
Sonra renk renk yumak sallanır durur,
Yürekten bağlanır kızlar halıya.

Mihrabı lâcivert, yarpız olsun yer,
Kenar suyuna da kök boya gider,
Nar çiçeği koyun dostum çok sever,
Karanfil işleyin kızlar halıya.

İki yana kayıp üç pembe ilin,
Mor koyun yanına açık yeşilin,
Gözün niye daldı mavili gelin?
Vurgun vurgun bakar kızlar halıya.

Kırmalı fistanın, çizgili yol yol,
Çifte belik sarkar düşünde kol kol,
Gözün aydın olsun görünüyor yol,
Beni de çağırın kızlar halıya.

Gel diye yârimi seslenip gördüm,
Gül diye gönlümü uzatıp verdim,
Al diye yerlere dokudum serdim,
Hep gönül dokurlar kızlar halıya.

Gönlümü iliver nolur teline,
Al boyanmış ipim, düştüm eline,
İster saçlarına ister beline,
Bağlayıver beni olmaz mı güzel?

Hulûsi AKSOY

(C. 2, S. 15, 1 Mayıs 1942, s. 6)

Mucur Pazarı

Başladı köylüler, Türkmenler yer yer,
Sağdan soldan üçer beşer gelmeye,
Sabah erken, doğan günle beraber,
Pazaryeri yavaş yavaş dolmaya.

Dökülmüş yollara oğul, kız, gelin,
Kimi kunduralı, çarıklı, yalın,
Eşeğe yüklenen şu mor çuvalın,
Nakışı gittikçe başlar solmaya.

Yumurtalar yığın yığın yığılmış,
Çevresine sarı saman dağılmış,
Kimisi diz çökmüş, kimi eğilmiş,
Uğraşırlar tazesini bulmaya.

Yerlere serilir halı yastıklar,
Cicimler, kilimler, örgü kuşaklar,
Örneğinde renkli bir büyü saklar,
Gönül razı değil onsuz kalmaya.

Satış ta kızırsır bir iki derken,
İyi malı olan bitirir erken,
Kızına pul alır köye dönerken,
Söz verir haftaya yaşmak almaya.

Satılır bir yanda çerkez eğeri,
Bir filik yeleli kısarak değeri,
Dik tutar yiğidi, budur hüneri,
Boz aygırı meydan ister salmaya.

Bir kız gördüm, yeşil örtmüş, Muratlı,
Şalvarı kıvrımlı, yeni çift katlı,
Belindeki gümüş kemer savatlı,
Yiğit ister ona yoldaş olmaya.

Hulûsi AKSOY

(C. 3, S. 25, 1 Birinci Teşrin 1942, s. 27)

Bağ Bozumu

Bir bağ bozumudur gözümde tüten
Bir bağ ki içinden türkü eksilmez.
Sıcak havasında beni büyüten,
Bir bağ ki içinden türkü kesilmez.

Yaprakların altı üzüm yüklüdür,
Bir olgunluk saklar durur her omca.
Sarı salkımlardan ışık dökülür,
Salınır gönlümde ışık vurdukça.

Kollarında sepet, makas bir elde,
Al yaşmaklı kızlar gelip geçerler.
Eski bir sevdanın türküsü dilde,
En güzel salkımı yare seçerler.

O iri salkımlar haft'ta (*) ezilir,
Pekmez toprağıyle çevrilir tadı.
Kıl torbadan sıra damlar, süzülür,
Bir duruluk akar, doldurur kabı.

Kesilir odunlar, gelir yığılır,
Kızıl alevlerle yanar tandırda.
Şıra kaynar, sarı köpük dağılır,
Bir pekmez kokusu yayılır kırdı.

Akşam olur, sesler siner derine,
Bir titrek fenerdir bağlarda yanan.
Gündüzki o kıvrak türkü yerine,
Bir bozlak havası yükselir bağdan..

Hulûsi AKSOY

(C. 3, S. 32, 16 İkinci Kânun 1943, s. 11)

(*) Haft: Üzüm ezilen yer.

Arif Hikmet PAROĞLU:

Tütün Dizen Kızlar

Güneş ufka güldü bu sabah erken;
Nasıl tütün kırdın tarlada bensiz?
Karıklar incitir, olmaz dikensiz,
Kızlar tütün dizer yeşil çardakta.

Pırıl pırıl yanar iğneler yerde,
Türküler savrulur yemenilerde,
Bakarsın gönüller boyun eğer de,
Kızlar tütün dizer yeşil çardakta.

Gözleri uykudan karalanırken,
İğneden parmağı yaralanırken,
Yapraklar elinde paralanırken,
Kızlar tütün dizer yeşil çardakta.

Arif Hikmet PAROĞLU

(C. 2, S. 15, 1 Mayıs 1942, s. 27)

Portre

Sen bir lamba ışığı gibi pencerelerden
Karanlık sokaklara uzanır, düşersin.
Sen sarışın bulutları esmer şehirlerin
Unutulmuş bir çeşme başı kadar güzelsin.

Sen yıldızlı bir havada gülen sema gibisin!
Kaderin, aşkın ebedi yolculuğunda
Sen bir yağmur sonrası toprak kokusunda
Dallarda ilk açan çiçek gibisin!

Ne güzel gülersin, ne canlı çehren
Bütün yorgunluğumu unuturum yanında.
Sen bir dalgalı deniz gibi sahil boyunda
Duyulmamış türkülerin sahibisin!

Derin vadiler içinde küçük dereler vardır.
Nasıl akar ince ince;
Konuşmağa başladın mı sevgilim
Öylesin sen de.

Arif Hikmet PAR (PAROĞLU)

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 44)

Âşık Mehmet:

Bülbül

Bülbül dünyada bir güle Âşık
Yanarsın bu nâre pervane bülbül;
Sahrayı dlemde durmaz ötersin;
Çıkarsın gülleri, seyrana bülbül
Ne arayıp bir hal devran edersin;
Bahçede gülleri seyran edersin;
Garip bülbül gibi figan edersin;
Seni kim tanıyor divane bülbül.
Bülbülüm her yeri gülistan ettin;
Gezdiğin bahçeyi bağ, bostan etin;
Bu ne doyulmaz dünyadır.
Her gün bir başka sema
Altında yaşar gideriz...
Denizler var geçirmemiş,
Menbalar var içilmemiş.
Yüce Tanrı, Yüce Tanrı,
Ne güzel dünya mahşerin..
Aynı kavsın altındayken
Kuşlar bile bizden değil,
Bizden değil mağrur gökler..
Ekinler var biçilmemiş,
Güzeller var öpülmemiş...
Bizi, bize götür Tanrı,
Gözler arkada kalmasın.
Tarlalar var sürülmemiş,
İnsanlar var görülmemiş...

Âşık Mehmet

(C. 2, S. 16, 16 Mayıs 1942, s. 22)

Kemal OR:

Haşhaş Tarlasında Yanık Emine

Çevresi belinde, çapa elinde,
“Emmiler” Türküsü şakır dilinde,
Kızgın yel savrulur saçı telinde,
Güneşin annından Yanık Emine.

Bahtın dile gelir bir damla terde,
Yavuklu hasreti göze tüter de,
Dersin: “derman olmaz içteki derde.”
Toprağın koynunda Yanık Emine.

Ayranla ekmektir gündelik aşın.
Issı gün altında eğilen başın,
Elbet güler bir gün, akmasın yaşın,
Haşhaş tarlasında Yanık Emine.

Kemal OR

(C. 2, S. 17, 1 Haziran 1942, s. 28)

Akşehir

Bağın, bahçen, dağın dal dal yeşerir,
Üç mevsim dereni seller taşırır.
Bir hal olur bana, gözüm yaşarır,
Seni bir gün düşte görsem, Akşehir.

“Sılam” diyen yolcu olsam yolunda,
Gelin telli turna olsam gölünde,
Ak çiçekli meyva olsam dalında,
Bir mevsim asılı dursam, Akşehir.

Al yeşil uçurtmam kaldı göğünde,
Kaptığım şekerler, param, düğünde.
Yediğim dutları dört beş öğünde,
Varıp bir gün senden sorsam, Akşehir.

Renk renk bahar olup koynuna girsem,
Koku olsam bağın, bahçene sinsem,
Ala duman olup dağlardan insem,
Seni yarım diye sarsam, Akşehir.

Kemal OR

(C. 5, S. 58, 16 Şubat 1944, s. 13)

Bir Gelin Götürürler

Yatırmışlar sal üstüne,
Bir ak gelin götürürler.
Üstünde allı örtüler...
İnanmamış öldüğüne!

Salınır eller üstünde,
Doyamamış dünyasına.
İki dal söğüt önünde
Çekmiş gider Mevlâ'sına.

Gitme gelin gitme eylen!
Süzün, kapıda dur biraz!
Nerde o şakiyan, gülen

Ak yüzündeki cilve, naz!

Düğün değil, bayram değil
Al esvaplar giyinmişin.
Kimselerde söylemez dil
Nereye böyle gidişin?

Dar yollardan geçirirler,
Ayakların değmez yere.
Bir kuş gibi uçururlar
Dönüp bakmazsın bir kere.

Kınası solmadık elin
Varmış yanına boyunca.
İn şu tahta attan gelin,
Seyret dünyayı doyunca!

Kemal OR

(C. 9, S. 101, 1 Aralık 1945, s. 22)

Turnam

Turnam gelir yata kalka uzaktan
Tel tel olmuş kanatları kılıptan
“Turnamın kanadı yeşil”
Yeşil değil ıslıl ıslıl
Süzülüşün melil mahzun
Noldu turnam sana bu yıl
Dertli misin turnam söyle bileyim
Senin için can vereyim öleyim
Yedi diyarı bilirsin
Sulardan haber alırsın
Turnam kanadın yorulmuş
Belli uzaktan gelirsin
Bizim ellere de indin mi turnam
Sazlı göllerine kondun mu turnam
Yoğsaki çöllerde miydin
Suyu yok göllerde miydin
Turnam kanadın kırılmış
Şahanlı bellerde miydin
Turna kalkar baş üstünde süzülür
Katar katar gökyüzüne dizilir
Süzül turnam süzül turnam
Gir katara düzül turnam
Gölde palazın vurulmuş
Var derdine üzül turnam
Yavru yatmış su üstüne uzanmış
Kanatları al kanlara bulanmış
Kınalı kanatlar suda
Turna ağlar başucunda
Ağlama turnam ağlama
Aman kaç avcı pusuda
Avcı gözü keskin olur görürler
Turnam seni gık demeden vururlar
Ördeği göle kondurur
Gökten şahanı indirir
Turnam kaç avcı görürsen

Gözün yaşını dindirir
Turnam benim telli turnam has turnam
Sen ölürsen kimler tutar yas turnam
Turnalar geçer havadan
Söyleşirler hep yuvadan
Turnam ecel tuzak kurmuş
Sana çevreder yaradan
Bir kursun ötesi tozdur dumandır
Eyvah turnam Eyvah hâlin yamandır
Avcı bu yüreği kaya
Tüfek doğruldu havaya
Avcı kolların kırılın
Kıydın mı telli turnaya
Turnam da devrilmiş tenden can gider
Mor sular üstünde kızıl kan gider
“Turnamın kanadı yeşil”
Güneş vurmuş ışıl ışıl
Turna ölmüş yavru bitkin
Nasıl kıydın felek nasıl
Kuşlar geçer bölük bölük korudan
Bir turnayı ayırdılar yavrudan

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 10)

Ahmet Vefa ARAY:

Kemal OR

Pamuk Tarlası

Gözleri tâ ufka kadar götüren
Şu tarla görmesin ne ot, ne boruk (1).
Öküzün gücüdür burayı süren,
İnsanın koludur aldırın soluk.

Şu kara tohumun adıdır çiyit;
Kimseler düzmedi ona bir beyit..
Gene üç beş kızla, beş on koçyiğit
Çehresi oluyor uğrunda kavruk.

Bakınız, kız, kızan çalışıp durur,
Çapalar toprağın döşüne vurur;
Esen yel sevinci toz toz savurur,
Ne bir tümsek kalır, ne de bir oyuk.

Çiyidi ekerler bitim zamanı,
Üstünden çekerler ağır tapanı;
Şöylece bir yanda kalan sabanı
Bekler başucunda bir boyunduruk.

Güneş bir üflenmiş mum gibi söner,
İrgatlar iş sonu evine döner;
Söylenir yollarda yanık türküler,
Karışır bu sese her ark, her oluk.

Yarım olacağı değildir hayal:
Her tohum bir filiz, her filiz on dal,
Her dalda açacak ak pampal pampal (2),
Ölünün, dirinin gömleği pamuk..

(C. 2, S. 18, 16 Haziran 1942, s. 7)

(1) Boruk: Katırtırnağı denilen bitki.

(2) Pampal: Kırılâlesi, gül gibi.

Sinsin

Bırakın bir yanda vursun davullar,
Bir yanda zurnalar yürekten çalsın.
Seyretsin uzaktan genç kızlar, dullar,
Şu koca meydanı yiğitler alsın.

Gençler, bir özürdür oyun bilmemek:
Evlenmek ikinci bir doğuş demek.
Bu düğün gecesi oynamak gerek,
Şu anda her andaç uzakta kalsın.

Haydin, dolayları hemen kollayın,
Yiğitleri seçin, korkağı sayın,
Ateşe odunu kucakla kayın (*),
Yürek genişlesin, çevre daralsın.

Hava ipek gibi, yün gibi ılık...
Çalın “ıs, ıs” diye yarı bir ısıklık,
“Hey, Hey”ler eylesin utancı yırtık,
Herkes seke seke çıksın, yer alsın.

Haydin artık, dostlar başladı Sinsin,
Yüreği atanlar buyursun gelsin,
Yükselen ateşi gövdeler delsin,
Şu uzun alevden damar kızarsın.

Atlayın, atlayın caka yaparak,
Vuruşun, vuruşun şaka yaparak,
Soyunun, güreşin toka yaparak,
Sevinçler kaynasın, keder azalsın.

Bu gece bir yuva kurulacaktır,
Bu gece sorular sorulacaktır,
Geceler bulanıp durulacaktır,
Tanrı hepimizi gönence salsın!

Ahmet Vefa ARAY

(C. 3, S. 34, 16 Şubat 1943, s. 6)

(*) Kaymak: Ateşe odun koymak. Sinsin oyunu Anadolu’nun eski bir geleneğidir.
Düğün sırasında geceleyin bir ateş etrafında oynanır.

Cahit ÖZKANLI:

Tütüncü Kızlar

Sümbül sümbül açar dağlarda şafak,
Söner yavaş yavaş gökte yıldızlar
Şalvarları renk renk, dastarları ak,
Dökülür yollara Tütüncü kızlar.

Gün vurur dağlara tarla bahardır,
Türküler söylenir dillerde yârdır,

Çalışan kızlara günler ne dardır,
Benzemez ellere Tütüncü kızlar.

Bir bir dizilir tütünler şişe,
Eğleşe konuşa, gülüşe gülüşe,
“Kezban kaçacakmış” diye Memiş’e
Söz olur dillere Tütüncü kızlar.

Güz gelir tütünler bir bir satılır,
Nasırlı ellere kına yakılır,
Çelgiler alınır başa takılır,
Renk verir güllere Tütüncü kızlar.

Umutla beklenen o günler olur,
Davullar döğülür, düğünler olur,
Köylerden köylere ne ünler olur,
Mal olur ellere Tütüncü kızlar.

Cahit ÖZKANLI

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 21)

Bağ Bozumu

Göverip boy vermiş filizler yasta,
El açmış yapraklar gök kubbesine;
Salkımlar insafsız elde, makasta,
Gam gelmiş kuşların şakrak sesine.

Sararmış bağlarda yaprağın yüzü,
Salkımlar öpüşmez oldu toprakla;
Bir rüzgâr dağlardan getirmiş güzü,
Yıldızlar oynaşmaz oldu yaprakla.

Derlenip toplanmış mercan gerdanlık,
Bir öksüz hastaya dönmüş şu bağlar;
Kalmamış kaynaşan o eski şenlik,
Yas tutar uzaktan bu hale dağlar.

Mor sümbül sokulu, al al yanaklı,
Genç kızlar ocağı dağılmış sönmüş.
Karanfil kokulu gül gül benekli,
Salkımlar pazarı mezara dönmüş.

Cahit ÖZKANLI

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 9)

Değirmen

Bir taze un kokan kerpiç yapısı,
Çekilen emekler iş olur gider.
Öteden beriden gelen köylüler,
Bir konup bir uçan kuş olur gider.

Gürleye gürleye dökülür sular,
Teknede un gibi paktır duygular,
Gözlerde geceden kalma uykular,
Değirmen çarkında düş olur gider.

Günleri öğütür burada aylar,

Sularda oynaşır köpük saraylar,
Adem'in kokusun kokan buğdaylar,
Değirmen taşında aş olur gider.

Cahit ÖZKANLI

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 3)

Kerim YUND:

Silifke Türküsü

Gümbür gümbür deli poyraz eser mi?
Ak nergisler boyun büküp küser mi?
Ulu dağlar yollarımı keser mi?
Sana kavuşmağa gelsem Silifke,
Sevginle dağlar delsem Silifke!

Göksu boyu hayıt mıdır, nar mıdır?
İlgıt ılgıt giden nazlı yar mıdır?
Bencileyin gurbet elde var mıdır?
Dertlerim pek büyük, derman Silifke.
Bu can bir tozuna kurban Silifke!

Ayaşlar'da gezemedim güzelle,
Kardeş oldum kuru dalla, gazelle,
Başa çıksam beni saran ecelle,
Atılsam koynuna güzel Silifke,
Bir taşı dünyaya bedel Silifke!

Çamdüzü'ne varıp biyol serilsem,
Buğday gibi alanlarda derilsem,
Bi yavruya kanat olup gerilsem,
Ötsem keklik gibi nazlı Silifke,
Dağları şahanlı, bazlı Silifke!

Boğadağı yamaçları yeşil, mor,
Yörük almış göçünü de gidiyor.
Kerim Yund'un yüreğine düştü kor,
Elifpinarı ol ak ta Silifke,
Sevginle büyüdüm yakma Silifke!

Kerim YUND

(C. 2, S. 20, 16 Temmuz 1942, s. 11)

Peygamber Gaçiçeği

Gökten inmiş bir parçadır,
Maviş peygamber çiçeği.
Saf sevgiden hâtıradır,
Haber verir geleceği.

Gül açarken bahçalarda,
O da açar tarlalarda.
Gönüldeki sevdalarda,
Odur sevgi keleşbeği.

Mavi hülyalar ondadır,
Pembe rüyalar ondadır,
Sonsuz vefalar ondadır,
Odur gerçek aşk ipeği.

Selâm benden mavişime,
Sepet sepet yemişime,
Onbeşindeki düşüme,
Selâm sana aşk böceği

Kerim YUND

(C. 2, S. 22, 16 Ağustos 1942, s. 6)

Fuat Ömer KESKİNOĞLU:

Bahçeler

I

Tohumlar soyunmuş kabuklardan,
İçini toprağa açmış badem.
Gülen yüzündür tomurcuklardan,
Yeniden doğurmuş beni annem.

Teninde korkma buruşuklardan;
Yakamaz günlerini cehennem.
Ve işit, nur topu çocuklardan:
Maddenin hazlarından bu âlem.

II

Kalmamış adamadığım adak,
Çıkmaz sokakta yatan evliya.
Çoktan, öpmediğim yüz, korkarak;
Beraber görmediğimiz rüya.

Sevginle altın yaptığım toprak:
Öğrendim sandığım ilim: Simya.
Sonsuzluklardan dokunmuş kundak,
Doymadığım, doymadığım dünya.

III

Nakış, elvan elvan, dal dal nakış;
Açılmış gözlerimin perdesi.
Kalkmış, içimden korkular, kalkmış:
Teninin pırıl pırıl ertesi.

Gözümün değil gördüğü yanlış,
Geliyor vücudumun ölesi;
Nakış, gül gül, burcu burcu nakış
Ömrümün apaydınlık ötesi.

IV

Rüyalarından sıcak yazların
İşte bayıldığın meyveleri.
Dalında olgun türküsü narın
Dolduruyor ılık geceleri.

Dudaklarından tattığım yarın
Ömrün geçme, dur dediğim yeri.
Altın yorgunlukları hazların
Sarmada aydınlık bahçeleri.

V

Teninde top top açılmış seher,
Doyulmaz cümbüşü çiçeklerin;
Kokuların getirdiği haber,
Yaşamak ötesinde kederin.

Tatmak o günleri ki beraber
Tadılmaz arzular kadar derin.
Etine vadedilmiş lezzetler;
Çağırın türküleri renklerin.

Fuat Ömer KESKİNOĞLU

(C. 2, S. 20, 16 Temmuz 1942, s. 11)

Nüzhet ERMAN:

İğde Çiçeği

Ekini okşayan seher yelinin
Eli gibi kokar iğde çiçeği.
Yeşiller giyinmiş benli gelinin
Teli gibi kokar iğde çiçeği.

Aydınlık koynundan ıtır süzülür,
Pınar türküleşir, gönül üzülür,
Yazmasız zülüfler gibi çözülür,
Işık olup akar iğde çiçeği.

Rengini içtiği ayla konuşur,
Eğildiği serin çayla konuşur,
Kokusunda ova, yayla konuşur,
Yıldızlara bakar iğde çiçeği.

İğdelik ıslak bir sise bürünür,
Herşey güzel, temiz, yorgun görünür,
Gözlere kokulu düşler sürünür,
Hasret gibi yakar iğde çiçeği.

Neden bilmem hâlim yaman bu ilde.
Çimen, sarı, bulut, duman bu ilde,
Yârimin verdiği pembe mendilde,
Ilık nefesin var iğde çiçeği.

Nüzhet ERMAN

(C. 2, S. 20, 16 Temmuz 1942, s. 19)

Türkmen Güzeli

Ufkumda bir emel yeşerdi yine,
Yaylânın güneşi Türkmen güzeli.
Bir ışık uzanmış sanki ekine,
Ak nergisin eşi Türkmen güzeli.

Biraz önce sağmış sarı ineği,
Kekik kokan sütle dolmuş çanağı,
Fecir kadar taze, pembe yanağı,
Çobanların düşü Türkmen güzeli.

Isınır koynunda yaylâ yelleri,
Karanlık zülfünün uçar telleri,
Kınalı güvercin gibi elleri,
Güzellerin başı Türkmen güzeli.

Baharı taşıyan bahçe, eteği,
Yıldızlı bakışı, bir bal peteği,

Çayların köpüğü, taze çiçeği,
Salınan kamışı Türkmen güzeli.

Kıvrak yapısı var onda ceylânın,
Dağları dumanlı, karlı yaylânın,
Aydınlık pınarlı, yarlı yaylânın,
Kokulu yemişi Türkmen güzeli.

Nüzhet ERMAN

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 20)

Petek

Kokulu koynunda saklı arısı,
Arının öptüğü oyalı etek.
Ermış ekin gibi altın sarısı,
Arının uyanıp gördüğü petek.

Cenup güneşinin tatlı bakışı,
Bir yıldız selinin içe akışı,
Renkli bir yazmanın süsü, nakışı,
Arının yaptığı bir büyü petek.

Papatyanın, gülün kokusu onda,
Mehtabın buğulu dokusu onda,
Çocukluğun ılık uykusu onda,
Arının düşüdür ördüğü petek.

Nüzhet ERMAN

(C. 3, S. 25, 1 Birinci Teşrin 1942, s. 15)

Taşpınar

Altın bir kaleye bakan pencere,
Dibinde maziye düşünen çınar.
Neresi kaynağın, yatağın nere,
Masaldır dillerde ilin Taşpınar.

Yalakta bir fecir rüyası erir,
Şehit anasının duası erir,
Bulut, pembeleşir.. yaprak, ürperir,
O zaman çözülür dilin Taşpınar.

Bir kız gergefine yolunu dokur,
Bir bakışında bahtını okur,
Yaşıttır seninle bu şehir, bu sur,
Durulur düşlerde selin Taşpınar.

Çakıldan çakıla uçar eteği,
Gülüştü, renkli bir ışık peteği,
Bir süstür, zülfünde köpük çiçeği,
Mavi gök aynası, gelin Taşpınar.

Buğulu ufkumda nergis kokusu,
En taze, en yeşil yaylâ uykusu,
Dağlır şu garip gönlün korkusu,
Değdikçe elime elin Taşpınar.

Nüzhet ERMAN

(C. 4, S. 38, 16 Nisan 1943, s. 6)

Bulutcuk

Yelkenleri köpürten uykuların,
Altın seherinde uçar bulutcuk.
Sisli aynasında durgun suların,
Kuş gibi görünüp geçer bulutcuk.

Eriyen düşüdü yorgun kumsalın
Ve ilk duasıdır yeşeren dalın,
Bahar denen gül kokulu masalın,
Rengine bürünüp geçer bulutcuk.

Yapraktan bir gemi gibi yaklaşır,
Pamuklaşır, duruldukça aklaşır,
Islak eteğinde bir iklim taşır,
Gözlere sürünüp geçer bulutcuk.

Bulut bulut açan hevesin gibi,
Sihirli bir bohça, bir mevsim gibi,
Avuçlara dök dök nasibi,
Bir yağmura dönüp geçer bulutcuk..

Nüzhet ERMAN

(C. 5, S. 53, 1 Birinci Kânun 1943, s. 12)

Bağ Bozumu

Yeşil günler yaprak yaprak dökülür,
Bir düşün gözlerde çatlar kabuğu.
Dinmiyen bir ışık yağmurundan gür,
Salkım kokusunu emziren buğu.

Çocuklaşan güneş, bir renk oyununda,
Bakışı bulutsuz, nefesi ılık
Tozlu asmaların serin koynunda,
Salkım salkım oğul vermiş aydınlık.

Renkli sisi yine gözlerde erir,
Gözlerde yeşeren eşsiz masalın.
Ucunda titrek su damarları, bir
Yağmur sonrasına eğilen dalın.

Salkım sarı, yaprak sarı, dal sarı,
Birer altın kovan sanki asmalar.
Kütükten kütüğe üzüm kuşları
Gibi seken üç etekli yosmalar.

Yükselen bir şarkı; tasasız ve hür,
İri avuçlardan Allaha doğru.
Yeşil günler yaprak yaprak dökülür,
Bir düşün gözlerde çatlar kabuğu.

Nüzhet ERMAN

(C. 5, S. 50, 16 Birinci Teşrin 1943, s. 4)

Selâm

Yaprak daha yeşil, bulut daha ak,
Bugün daha pembe uyanan ufuk.
Kanatlı bir alev sanki her bayrak,
Yollara dökülen insanlar çocuk...

Selâm üstümüze doğan güneşe,
Selâm göğümüzü süsleyen aya!
Bizimçin bereket, bizimçin neşe,
Selâm, bayram günü, toprak anaya!

Selâm yolumuza eğilen dala,
Selâm şarkımızı söyleyen kuşa!
Erişti Cumhurluk yirminci yıla,
Selâm eşe dosta, selâm kardaşa!

Yıkadı içleri yağın serin nur,
Eridi gökleri karartan rüya.
Bizimçin başak, gül, bizimçin yağmur,
Selâm, harman sonu, Anadoluya!

Selâm, selâm sana Ey Meçhul Asker!
Selâm ufkumuzda beliren çağa.
Bizimçin çelenk, taç, bizimçin zafer,
Selâm Çankaya'ya, selâm sancağa!.

Nüzhet ERMAN

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 31)

Bahar

Eriyen beyaz bir yol çize çize,
Leylekler getirdi baharı bize,
Renk geldi dudağa, saza, benize,
İncecik zarından soyduk baharı,
Öpüp başımıza koyduk baharı.

Eteğinde döndük birer çocuğa,
Koyulduk gül renkli bir yolculuğa,
Turnalara selâm, yağmura dua,
Pembe ufkumuza astık baharı,
Kokup bağrımıza bastık baharı.

Gözlerde güneşin izi yeşerir,
Yeşilden tüten sır yeşilde erir,
Bir sabah ufuktan selâmlar fecir,
İssız dünyamıza dolan baharı,
Dallara misafir olan baharı.

Toprak, cennetini açar güneşe,
Yaprağın selâmı uçar güneşe,
Bizimsin artık sen, Ey sonsuz neşe,
Bir Nisan yağmuru çizer baharı,
Dala çiçek çiçek dizer baharı.

Mayıs sabahının altın imbiği,
Emzirir yeşili ve güzelliği,

Bahar, renkli, taze, eşsiz ve iyi,
Bulut damla damla açar baharı,
Toprak kapı kapı açar baharı.

Baharda her insan poyraz gibi hür,
Biraz deli, biraz âşık gözüdür,
Şükür Tanrım, Tanrım sana bin şükür,
İncecik zarından soyduk baharı,
Öpüp başımıza koyduk baharı.

Nüzhet ERMAN

(C. 5, S. 60, 16 Mart 1944, s. 8)

Elma Ağacı

Gün bir elma, ufuk bir elma dalı,
Başucumda renkli resmin bir halı,
Dudağımda memnu meyva masalı,
Bakıyorum güzden kalan resmine,
Yaprak yaprak, dal dal solan resmine.

Dilerim, dalların murada ersin,
Güneşi andıran meyvalar versin,
Bu kul sana âşık, sana duacı,
Bahar gelir, elbet sen de gülersin,
Kızarır yanağın elma ağacı.

Duru bir gün sonu, altın bir buğu
İnerken dağlardan şehire doğru,
Masal dünyasına açılır ufuk.
Çiçeğinin erir pembe kabuğu,
Başlar dallarında renkli yolculuk.

Bir mayıs sabahı ufkuma eğil,
Duvağınla ıslak gözlerimi sil,
Uzat yanağını, başımın tacı.
Sevmemek insanın elinde değil,
Seviyorum seni elma ağacı.

Gün bir elma, ufuk bir elma dalı,
Başucumda renkli resmin, bir halı.
Dudağımda memnu meyva masalı,
Bakıyorum güzden kalan resmine,
Yaprak yaprak, dal dal solan resmine.

Nüzhet ERMAN

(C. 6, S. 71, 1 Eylül 1944, s. 14)

Yeşil

Ufkumda dalların renkli bayramı,
Sardım yapraklarla gönül yaramı,
Yarla benim yeşil açtı aramı.
O incecik yaprak eli elimde,
Adı türkü, rengi masal dilimde.

Yeşil olduğundan güzel bu dünya,
Ve bahar, yeşil, o üç aylık rüya,
Yeşil bir türbede uyur evliya.

Güneşe yönelen bir dua yeşil,
Beşik, mezar, her iki dünya yeşil.

Emzirir yağmurla yeşili toprak,
Salkım salkım nurla yeşili toprak,
Konuşur baharda bu dili toprak.
Yedi iklimi de gezdim yeşilde,
O ilahî sırrı sezdim yeşilde.

Astım başucuma yeşil bir halı,
Üzerinde elma dalı, gül dalı:
Çizmişler cennette geçen masalı.
Eğilmiş dallar bir serin sevince,
Yeşil, gurbet kokan yol ince ince.

Ak bulut, yeşil dal, gök düşüm benim
Sarı yaprak garip bir eşim benim,
Ey, çini bakışlı hür kuşum benim.
Her yaprak bir mektup, bir selâm sana.
Güz gelmeden gel dön yeşil yuvana.

Nüzhet ERMAN

(C. 7, S. 78, 16 Birinci Kânun 1944, s. 4)

Erciyeş'in Doruğunda

Sapsarı toprakla masmavi göğün
Birleşen yolları arasındayım.
Zülûfleri ince ince kar kokan
Rüzgârın kolları arasındayım.

Önümde eriyen ufak bir bulut,
Uyuyan Kayseri buğlu, silik.
Erciyes'te güzel, güzel dolusu:
Bahar, bulutlar ve eşsiz mavilik.

Göklerin keyfini süren güneşin,
Başımı döndüren nefesi ılık.
Renkleri emziren bir yağmur gibi,
Burada türküleşiyor aydınlık.

Burada muhayyelenin taşıdığı,
Sonsuzlaştığı duyuluyor hiçin,
Uzaniyor, uzaniyor ellerim,
Güneşi dalından koparmak için.

Dağ başında hür bir şahin nasılsa,
Öylesine hafif bu sabah içim.
Avuçları aşk ve merhamet dolu,
Güne hükmeden bir ilâh gibiyim.

Nüzhet ERMAN

(C. 7, S. 82, 16 Şubat 1945, s. 12)

Nasrettin Hoca

Ey kendi halinde sade fakat ulu,
Ey alçacık tahtı gönlümde kurulu,
Tanrının ölümsüz, şen kulu ihtiyar!

Ey bahtiyarlar bahtiyarı bahtiyar!

Hiç kalır yanında o eski düğünler,
Hayatın eşsiz bir efsaneye bedel.
Uzun bir zincirin birbirinden güzel
Altın halkaları geçirdiğin günler.

Adını anıp ta hafiflemiyen kim?
Hey koca Nasrettin, hür gemisi Nuh'un.
Üç buutlu gökte bunaldıkça ruhun,
Dünyamıza uğra, beraber gülelim.

Yine eğilir mi dersin ufkumuza
Barış günlerinin ak çiçekli dalı?
Sen, Ey Akşehir'de geçen sulh masalı.
Muhayyelelerde bitimsiz ol, uza!

Gülmek doyasıya bu yalan dünyada,
O saf neşesiyle gülmek çocukluğun.
Uçuyor hâfıza uzak bir rüyada,
Ah Hocam, o kadar belli ki yokluğun!

Nüzhet ERMAN

(C. 7, S. 83, 1 Mart 1945, s. 19)

Bahar ve Dünya

Neden hatırlatır ölümü bahar?
O şenletse bari dünyayı biraz.
Kara haberlerle yüklü bulutlar,
Neden eskisinden çok daha beyaz?

Yaşamak dururken tasasız ve hür,
Açılmadan neden kurur tomurcuk?
O meşhur oyuncak delisi çocuk,
Neden ellerine bakıp düşünür?

Nerede sevginin o eski tadı?
Her şeyde dokunan bir hâl var içe,
Şahittir gözlerim; bu gök, bu bahçe
Hiç bu kadar cana yakın olmadı.

Bu yeşil şehirde geçen her günün
Bir başkalığı var, belirsiz, özel.
Açık gözlerinde genç bir ölünün,
Titreyen rüyadır, bu dünya güzel...

Nüzhet ERMAN

(C. 7, S. 84, 16 Mart 1945, s. 4)

Nuh'un Gemisi

Sen, yine birgün, Ey Nuh, bunalır da
Açılmak istersen gök âlemine,
Pek âvareleştin şehirde, kırdı,
Tayfa yazılayım küçük gemine.

Yine öyle gemin yerle bir örnek:
Hepsi birbirinin dilinden anlar

Çeşitli kuşlarla boy boy hayvanlar,
Ve yine öyle ne yelken, ne kürek,

Fethetmek için o geniş âlemi,
Açılırsan bir gün sonu göklere,
Unutma beni de almayı e mi?
Beraber çıkalım o gün sefere.

Önce uçalım ki güneşe doğru,
Yedi kat gökyüzü kat kat soyuna.
Bir serin, karanlık yıldız yağmuru
Altında ilerliyelim boyuna.

Gemi, etrafında binlerce ada,
Kayarken bir beyaz yol çize çize,
Biz bu ebedî bahar ortasında
Soralım hayretle birbirimize:

Şu uçan alaca top küremiz mi?
O görünen mavi leke deniz mi?
Beyaz benekler ya bulut, ya gemi!
Ve inanmıyalım gözlerimize.

Görünsün bir aralık Küçük Ayı,
Dümen kiralım Şimal yıldızına.
Bir buluta düşüreyim puslayı,
Yolu kaybedelim ve bana kızma.

Yelkeni buluttan olan o gemi,
Götürsün bizi, serbest bırakalım.
Artık Ay'a mı olur, Zühre'ye mi!
Nihayet bir yerde demir atalım.

Hayvanlar in, kuşlar yuva arasın,
Biz kendimize bir dünya çizelim.
Robenson'ca malûm olan o ilim,
Orada bir işimize yarasın!

Hoşumuza gitsin hemen açıkta
Ondördüne basmış ayın oluşu.
Yıldızlar da yansın ve oracıkta
Kutlayalım cümleten kurtuluşu.

Seyretmekle tüketelim günleri,
Mucizelerini ölümsüzlüğün.
Bir aralık, daha güzel bir yeri
Var mı, diye merak edelim göğün.

Bulanmak istersek altın tozuna,
Yolcusu olalım samanyolunun.
Güneşin, o cömert nur oluşunun,
Geçelim altından gülüşe, yuna.

Oldu olacak, sen yine demir al,
Yolda geçsin geri kalan ömrümüz.

Mavi toprak, mavi bulut, mavi dal,
Gerçekleşsin bir bir düşündüğümüz.

Sen, yine birgün, Ey Nuh, bunalır da
Açılmak istersen gök âlemine,
Pek âvareleştin şehirde, kırdı,
Tayfa yazılayım küçük gemine.

Nüzhet ERMAN

(C. 9, S. 103, 1 Ocak 1946, s. 7)

Fotoğraf Albümü

Şu çocukluğum, şu annemle babam,
Şu doğduğum beyaz ahşap evinki.
-Çekildiği tarih üçyüz kırk iki-
Şu benden üç yaş büyük olan ablam.

O, kimbilir kaçınıcı ağlayışım.
“A, kuşa bak!” derken çekmişler bunu.
Bilmiyorum sonra ne olduğunu,
Bu ilkokuldaki ilk arkadaşım.

Bu keyfim yerinde, elimde balon,
Ablamla beraber bir bayram günü.
Bu gülüp ağlanan sünnet düğünü,
Bu da giyilen ilk uzun pantolon.

Seyyar fotoğrafçı çekmişti bunu:
Bir vapur, martılar, dalgalı deniz,
Deniz kenarında bir soluk beniz,
Bir akşam üstü, ben ve Sarayburnu.

Bilmem tanır mısın bu arkadaşı?
Bir şair dostumun o altı dokuz.
İşte, civarında oturduğumuz,
İstanbul’un meşhur Dikilitaş’ı

Bunlar akrabası, hısmı dostunun.
İşte resmi günah bilen annanem.
Büyüktür bence hatırası şunun:
Taksim’deyim, yanımda da bir tanem.

Bu kamp hatırası, saçlarım kesik.
-Poz alış, poz veriş artık arama-
Cennet, şu resimde yanımda, ama,
İçinde hurisi, hurisi eksik.

Bak kolumda bir melek taşıyorum:
Bir yaz günü, Ada’da, sevgilimle.
Ben değişmiyen o eski halimle
Daha çok bu resimde yaşıyorum..

Nüzhet ERMAN

(C. 9, S. 106, 16 Şubat 1946, s. 11)

Kuş Uçmaz Kervan Geçmez

Bulutlar bir daha karşıki dağın
Ardından selâm getirmeyecekler.
Can sıkıntısı her gün bir ağacın,
Tiryaki! gölgesinde seni bekler.

Taş dayanmaz dayandığın acıya,
Hasret çeke çeke bir yabancıya.
Dönsen bile oracıkta hancıya,
Dağlar yolcuna yol vermiyecekler.

Bir kuş uçmaz, kervan geçmez yerdesin,
Şehirden kaçan bir âşık mı, nesen?
Allahın kırında çınlasa sesin,
Anlamaz derdinden kuşlar, böcekler.

Karşında bir evin tezekli damı,
Kaysı kurutulan sinekli damı,
Çıldürtmek istercesine adamı,
Başucunda hora tepen leylekler.

İster keyfinde ol, ister mâtemde,
Değişmez hava bu donuk âlemde,
Düştün mü içine, sevdalım, sen de,
Dünya gözüyle gün görmeyecekler?

Sen, âşıkı sıkıntılı çardağın,
Sen, biricik yolcusu son durağın,
Bulutlar bir daha karşıki dağın
Ardından selâm getirmeyecekler..

Nüzhet ERMAN

(C. 10, S. 110, 16 Nisan 1946, s. 15)

Koşma

Bu dünya gülistan, bu dünya cennet,
Makbul bu cennetin hurisi makbul.
Mevcut güzellerden yapılsa demet,
Gönülce birisi, birisi makbul.

Aldı mı aklını kara düşünce?
Var mı o, yok mu o, kesilir sence,
Güzel, bir çiçekli dal ama ince,
Her dalın tazesı, dirisi makbul.

Altınlaşır yaprak, sararır ayva,
Şaraba döner güz gelince sevda,
Her güzel bir gönül dalında meyva,
Meyvanın olgunu, irisi makbul.

Aşk gözler boyunca yeşeren ışıık,
Gözü, gönlü saran filiz, sarmaşık,
Her güzele olsa bile, göz âşık,
Gönülce birisi, birisi makbul...

Nüzhet ERMAN

(C. 10, S. 117, 1 Ağustos 1946, s. 10)

Harp Bir Hâtıra Oldu

Yaz günü beklenen bir yağmur gibi
İyi bir haber beklenirdi her an.
Huzur gibi, ıtır gibi, nur gibi
Uçup giden bir şey vardı dünyadan.

Yele verip gönüldeki yerini,
Yukarı dallara çekilmişti aşk.
Düşündükçe bir bir sulh günlerini,
Çekilmez bir dert olurdu yaşamak.

Kaybetmekti gönlümüzün nasibi,
Bir sevdiğini her Allah'ın günü.
Göklerden, göklerden, merhamet gibi,
Duyardık bir şeyin döküldüğünü.

Gök böyle değildi ve bilmem neden,
Başka türlü görünürdü bulutlar?
Ölümlü dünyada canü gönülden
Söylenen tek şarkı olmuştu bahar.

Artık ne ışısız, korkulu gece,
Ne zorla hayıra yorulan rüya...
Yaşamak tek istek, sulh tek düşünce,
Artık her şey mümkün, şu harp bitti ya!

Nüzhet ERMAN

(C. 10, S. 120, 16 Eylül 1946, s. 7)

Görmedik Doğrusu Böyle Sonbahar

Görmedik doğrusu böyle sonbahar,
İçlere açılan kapı kilitli
Olsa da gözlerden geçen bir şey var.
Epeydenberi -Harp başladı bitti.-
Görmedik doğrusu böyle sonbahar!

Gökyüzü, insanlar, kuş, ağaç, bulut
Ve gelip geçen ne varsa sokaktan,
Hepsi memnun, hepsi halinden hoşnut,
Yeni bir şikâyet yok yaşamaktan.

Artık yaprak dökebilir ağaçlar,
Bize kâfi içimizdeki bahar.
Dönecektir bayram yerine dünya,
Hayra yorulmalı hayra her rüya.
Artık yaprak dökebilir ağaçlar.

Olsa da gönülde ayrı bir yeri,
Hasret çekilmiyor başka iklime.
Yaşamak telaşı ve sulh günleri
Hazırlığı arasında kim kime?.

Yeni bir şikâyet yok yaşamaktan,
Lâfi edilmiyor harpte ölümün.
Siz, Ey hür insanlar, hür yapraklardan

Arta kalan izleri de siz gömün!
Yeni bir şikâyet yok yaşamaktan.

Nüzhet ERMAN

(C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 26)

İstanbul Camileri

Renkli camlardan içeri sızan gün,
İç ürperten raksı ölümsüzlüğün,
Kuytulaşan minber, eriyen nakış,
İnce, serin bir an boyunca akış,
Sadelikte buluş günü, güzeli.
Öpülmez mi yeşili sunan eli,
Bir şekil, ılık ve renk ustasının,
Teni susamışın, ruh hastasının
Onulmaz derdine bir şerbet diye?
Öpülmez mi menevişli maviye
Kurnalık eden bir göz öpülmez mi?

Adalardan mermer taşıyan gemi,
Giriverse yine bir gün Haliç'e.
Taze çam kokusu dolarken içe,
Yine Allah'a doğru, birer birer
Yeşererek yönelse minareler.
Yine tazelenir pişerken çini,
Eşik yapsalar ada mermerini;
Biraz sonsuzluğa, biraz Tanrı'ya
Bir kapı açılır yarı yarıya.
Güler bir yüz, yine uzak, derinden,
Mavi sesler gelir o gök şehrinde.
O ne katıksız, ne ince sanatmış
Ki, taşa en tatlı yuvarlaklığı,
Çini ve bir yeşil göz berraklığı
Verirken nura renk, renge nur katmış!
Ve bu renk bayramı, nur şenliğinde,
Bu ebedi akşam serinliğinde
Duyulan heybete bir huzur katmış!
Çini, göz alan iç; mermer, donuk dış;
Göz alan iç, donuk dışla beraber.
Burada, binbir nakışla beraber,
Eşiğini, o gök denin fânusun,
O, bir uzak, sonsuz, hür okyanusun
Yoluna benziyen yolu arayış.
Burada, unutmak ve unutulmak,
Burada, bir ince derde tutulmak,
Ruh serbest burada, fâni ölümsüz,
Tasasız iç, duru bakış, nurlu yüz,
Ayırt edilemeyen günle gece,
Burada, çözülemiyen bilmece;
Burada, ferahlık içinde gülen,
İç ateşi, göz nuruyla çizilen,
Öz şiirin, temiz aşkın gerçeği:
Nar, nerkis, karanfil, erik çiçeği.
Bal sarısı, beyaz, çimen yeşili,
Mavinin konuşan sıcacık dili,
Pembe kabuğundan soyunan soğan,

Bakışların dinlendiği erguvan,
Badem çiçekleri, kızıl lâleler,
Işık kemeri kuran şelaleler.
Bir iç açan şarkı dallar boyunca
Ve rengi her an tazelenen gonca.

Zihin gökyüzünde, gönül sevinçte;
Esenliğin hüküm sürdüğü içte
Yeşerirken sırrı bir mucizenin,
Cami eşiğinde dize gelmenin
Varamaz zevkine asla ham sofı.
Ruhun en fakiri, için en kofı
Bile zengin, hoşnut döner oradan,
Döner gibi kutsal bir mâceradan.
Bir yoldur sanki, her cami eşiği,
Göklere açılan rahat ve iyi.
Bir yol ki, üstünden bulutlar geçer,
Kuş değil, ahretlik bir bahar geçer.
Bir yol ki, güzel, dert unutturucu,
Bir ucu toprakta ve öbür ucu
Kaçınıcı katında kimbilir göğün?
Bu yoldan, bu yoldan günde beş öğün
Tanrı'ya şükreden insanlar geçer:
Kirli arzulardan silkinmiş, temiz,
Güvercinler gibi rüyada, sessiz,
İnsanlar, insanlar, birer ikişer...

Çirkinin hoş görüldüğü ve mahşer
Yerine döndüğü bir anda için,
Ne sihirli seccade, ne güvercin,
Uçamaz bu uzun yolda ruh gibi.
Ruh, o hür mesafelerin galibi,
Ele avuca sığmayan hafiflik.
Meçhul bulutlar arasında mekik
Dokuyan kuş, her günahkâr bedenini,
Aydınlıkta yolunu kaybedenin,
Belki güne, belki kıbleye doğru,
Şevki yüzlere vuran şeye doğru
Vakitli vakitsiz açtığı yelken.

Gök duru, iç rahat, her şey güzelken
Ve en hoş yerindeyken yolculuğun,
Bir sabırsız, titrek, ince, soluğun
Kararttığı canım ömür çırası;
Ruhun bir anda değişen mecrası
Ve akmaya başlayışı rastgele.
Mesafe dediğin gelir mi ele?
Vurur mu açığa derinliğini,
Hiç güneş görmiyen canavar ini?
Benim bildiğimse, o soğuk alev,
O her gece şehre inen sinsî dev,
Karaya oturan kapkara bulut,
O korsan gemisi, o kolsuz tabut:
Karanlık... Gözlere dolan ince kum,
Günahlara çanak tutan uçurum

Pek sermez sırrını gün ışığına.
Bir gül dalına, dağ sarmaşığına
Yürüyen öz suya dönen ruh bile,
El yordamı, iç güdümü, nafîle,
Bulamaz yolunu ferah göklerin.
Gökler, o rengi övüleceklerin
İlki gökler, çini döşeli tavan.
Ey gölgesinde gözlerini ovan!
Öyle durduğuna bakma sen onun.
Onun, gün ortası, insanoğlunun
Başucunda pırıl pırıl parlayan,
Bir iç güzelliğini tekrarlayan
Cami kubbesinden pek farkı yoktur.
Bir dua, bir ezan, bir şarkı yoktur
Ki, bu kubbede durulmamış olsun,
Sonunda Allah'ı bulmamış olsun.

Nüzhet ERMAN

(C. 11, S. 125, 1 Aralık 1946, s. 11)

Göklerin Çağrışı

Gündelik arzular başına vurur,
Şaşarsın göklerin inceliğine.
Başlar içinde bir hazdan koşudur,
Aklın başka yerde bakarsın yine.

Kafes kesilir doğduğun kasaba,
Derken, şüphe edersin sevdiğinden.
Serde de biraz avarelik varsa
Kolay geçiverir insan kendinden.

Artık ne baba evinin lâneti,
Ne yüz çevirdiğin güzelin âhı...
Göklerin, mesafelerin daveti
Önünde kim işlemez bu günahı?

Değişir atışı vefalı kalbin,
Kalmaz şarap tadı, öpücük izi.
Adı avareye çıkmış garibin,
Uzak dağlar, kızıl göktür içkisi.

Nüzhet ERMAN

(C. 1, S. 4, Nisan 1947, s. 31)

Âşık Garip Gibi

Ya kime desinler "Sevdalı" diye?
İstediğin kadar gülerek konuş.
Zihnini bir çağla badem gözlüye
Vermiş te sonunda kim iflâh olmuş?

Kesilmedir bu bir muma pervane,
Buna korktuğuna uğramak derler.
İnsanın durup dururken haline
Gariplik, bir Âşık Garip'lik çöker.

Bu bir mâceradır nazlı niyazlı,
Yanık çöller aşar durur bir kervan.

Güzeller oldum olasıya nazlı,
Sen ben başka, devran yine o devran.

Dünya böyle gelmiş böyle gidecek;
Onda beyaz eller, pembecik ağız,
Bende ölesiye, delice sevmek...
Aynı hikâyeyi yaşıyacağız.

Nüzhet ERMAN

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 37)

Camiler, Ağaçlar ve İstanbul

Bir uluçınar ve gür çitlembik
Avlulara bir ruh sükûtu eler.
Birer garip selvidir minareler,
Öyle beyaz, öyle ince, öyle dik.

Camiler camiler, şarkın imbiği,
İmanın mermerleşen güzelliği,
Yerin, göğün, denizlerin sahibi
Tanrı'ya sunulmuş birer mücevher..

Kabaran suların donup kalışı,
Camiler göklerin nefes alışı;
Camiler nurla çini, ruhla mermer,
Bir kubbe birkaç sütun, biraz kemer,
Bir de maviliği delen minare,
Camiler ağaçla kuşla beraber.

Şarkılı, karanlık uzak bir yerden,
O mağrur gölgeli kestanelerden
Boşanan köpüklü güvercin seli.
O yaşlı, gün görmüş, o dev cüsseli,
O dağ sükûneti, ecdat gururu
Çınarlar ki, emzirmedeler nuru.
O yosun yürümüş, harfleri silik
Mezar taşlariyle dolu servilik.
Ardıç, meşe, köknar, yabani armut,
Bahçe duvarlarını aşan kara dut.
O gamlı çitlembik, mahmur akasya,
Dem çeken ıhlamur, gururlu fıstık,
Sur kahvelerinin şenliği asma...

Bütün bu yaprak, dal okyanusunda,
Süleymaniye'nin ak avlusunda,
Durulan güvercin, kumru sesleri;
Titreyen zengin bir fetih rüyası.
Fatih'in sevinci, Bizans'ın yası,
Uçuşan kılıç, nal şakırtıları,
Zafer naraları, boru sesleri,
O uzak, o mesut gaza yılları...

Nüzhet ERMAN

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 16)

Dört Başı Mamurluk

Bende bu ateş, sende bu mahmurluk

Varken ne diye ahüzar edelim?
Halimdeki bu dört başı mamurluk,
Yüzün suyu hürmetine güzelim.

Beni senden ölüm ayırır ölüm!
Cümle âleme seni sevdiğimi
İlân için yazdım ben bu şiiri,
A benim tozpembe, tazecik gülüm!

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 22)

Nüzhet ERMAN

Bahar Akşamı

-Cebeci'de -

Yola yaprak yaprak dökülen sesler,
Renklerin sisinde eriyen gonca.
Bahçelerde gözler dolusu bahar
Ve Aydınlık dallar dallar boyunca.

Mavide durulan bir kanat sesi,
Ufukta sisli bir gölge durgunluğu;
Dökülüyor yıldız yıldız içime,
Yaşamanın tadı ve yorgunluğu.

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 9)

Nüzhet ERMAN

Bir Kaza Kaymakamı

Haritada bir noktayla gösterilen,
Üstüne dağların gölgesi devrilen
Darmadağınık yirmi kadar toprak dam...
Sen, işte böyle bir kazada kaymakam!
İçinde âleme karşı bir küskünlük,
Aklında şehri bırakamıyan karın,
Cânım İstanbul'u getiren üç günlük
Gazeteye ekmek gibi sarılırsın.
Sen, kafeste kuş, karaya vuran balık,
Nuh'un dağ başına oturan gemisi,
Gurbette kalmışların en biçaresi!
Günlük güneşlik olsa bile ortalık,
Dağlar ardındaki şehirlere doğru
Beyaz beyaz yelken açtıkça gökyüzü,
Kesilir her dağ bir siyah kale suru,
Seçemez olursun geceyi gündüzü.
Durup durup "Benim için yazmış" dersin,
"Kemalettin Kamu Gurbet şiirini."
Ve bu gidişle sen daha çok özlersin
O şarkılı, aydınlık deniz şehrini.
Haritada bir noktayla gösterilen,
Üstüne dağların gölgesi devrilen
Darmadağınık yirmi kadar toprak dam...
Sen, işte böyle bir kazada kaymakam!

(C. 2, S. 17, Mayıs 1948, s. 7)

Nüzhet ERMAN

Lütfü KANAK:

Ekin Biçilirken

Yiğitler bağdaşır diz dize gelir,
İrgatlar sarılır eğri tırpana,
Orda yavuklular göz göze gelir,
Ekinler devrilir, devrilir yana.

Gelinler kızların yanibaşında,
Kızlar öbek öbek kendi işinde,
Bir beyaz çiçektir terler düşünde,
Bir beyaz çiçektir açılır güne.

Allı basma vermiş yele peşini,
Buğday başakları süsler düşünü,
Kavrar demetlerin kollar beşini,
Yığar deste deste, yığar harmana.

Başaklar bir sarı renk beşiğinde,
Gün güler göklerin dağ eşiğinde,
Eller ekinlerin dolaşığında,
Eğilmiş dal gibi göğüsler öne.

Tarladan tarlaya dökülen sesler,
Bir yanık türküde bin emel besler.
Başakta savrulan oynak hevesler
Bir başka başağa dökülür gene,

(C. 2, S. 22, 16 Ağustos 1942, s. 3)

Lütfü KANAK

Gözem

Düşümde bir sabah kadar durudur,
Gölgesiz göklerden bir yaprak, gözem.
İçimi şafakla yıkar, arıtır,
Yapısı bir avuç taş, toprak, gözem.

Her akşam sonrası, her şafak ardı,
Gözemde yıldızlar elele verdi,
Gündüzler boyunca ufka gülerdi,
İnce kum dişlerde ak dudak, gözem.

Halka halka, göz göz atar, kaynaşır,
Yosunlarla iteleşir, oynaşır,
Yel eser, gözemde gölgeler üşür,
Dudakta yırtılan tül duvak, gözem.

Kaygısız, otlarla tarar saçını,
Kıvrılır, dökülür, serer saçını,
Bir çukur yer bulur, derer saçını,
Gurbet yollarında tapınak, gözem.

(C. 3, S. 29, 1 Birinci Kânun 1942, s. 5)

Lütfü KANAK

Bu Sabah Bir Gelin Gördüm

Bu sabah yazmalı bir gelin gördüm,
Ovada bir türlü, yolda bir türlü,
Peşinden çağırdım, peşinden erdim,

Yürekte bir türlü, dilde bir türlü.

Adımlar yol alır, yazma yel alır,
Dudak pembe pembe, gamze gül alır,
Dost metheder, düşman sever, el alır,
Hayalde bir türlü, halde bir türlü.

Geceki düşlerden yırtık perdeler,
Kırpikler boyunca bin hayal beler,
Kim bilir peşinden kaç kanat yeler?
Göklerde bir türlü, gölde bir türlü.

Sel olsam, önünde aksam durulsam,
Gök derin gözüne baksam durulsam,
Çıksam diz boyunca, çıksam durulsam,
Yağmurda bir türlü, selde bir türlü.

Lütfü KANAK

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 17)

Yayla Çocuğu

Uzundur kirpiğin, göster geceye;
Yum gözünü, düşsün yanaklarına.
Düş uzat dünyadan dosta, eceye,
Al al işlen sevgi beneklerine.

Ocaklar umudu, yaylâ çiçeği,
Ak nergis göğüslü, su sesli yavrum.
Sessizlik içinde bitir geceyi,
Dizlerde uykuya hevesli yavrum.

Bir yaylâ akşamı başlayan ömrün
Yıldızlar içinden taşı sabaha.
Gözlerde biriken ilk duru emrin
Düştü yağmur yağmur, düştü sabaha.

Şekiller bitimi yollar ordadır,
Gider aydın aydın, düş olur gider;
Uyu ki en duru seller ordadır,
Sevinçler katılır, yaş olur gider.

Lütfü KANAK

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. 15)

Her Akşam

Bir hüznün yağmuru şakaklarımdan
Titrek adımlarla geçer her akşam.
Her akşam bir hançer sıyrılır kından,
En yeşil dalımı biçer her akşam.

Deli hulyaların atlas örtüsü:
Geceden evelki son ışık süsü;
Dilimde mevsimin kırık türküsü,
Kırık rüzgârlarla uçar her akşam.

Biterken duyulan en gizli hazdan
Bir ufuk seferi, çözülür gözden;

Sür! zaman kervanı sür, önümüzden,
Arzular seninle göçer her akşam.

Lütfü KANAK

(C. 5, S. 58, 16 Şubat 1944, s. 13)

Sesleniş

Bıldır yaylâlardan indim göçünen
“Gel olur” düşerse dedim yolumuz.
Sana çifte kuzuyunan bacınan
Bir bozlak iletir dertli dilimiz.

Dileğim avcumun sebil tasında
Beni yol çağırır gün ortasında
Bir gariplik sezdim dostlar sesinde
Hor balta eline düşmüş dalımız.

Nedir bu esinti kirpiklerimde?
Yağan yağmur yaş tutmuyor derimde.
Ömrün vadettiği gök boncuk kimde?
Bir sorgu çengeli gökte elimiz.

Şalvar yamalana yürek gamlana
Batan güneş can evinde demlene
Kara düş gelince yastık nemlene
Düşer bir gün toprak diye falımız.

Lütfü KANAK

(C. 8, S. 95, 1 Eylül 1945, s. 2)

Yalnızlık

Bir şarkı sonrası başlayan iklim
Başka bir türkiye çağırır beni.
Yalnızlık içimde nakışsız kilim,
Yalnızlık çevremde tam yedi büklüm,
Çevirir, çevirir, çevirir beni.

Yelsiz yaprakların hüznü dilimde,
Akşam salkım salkım yeter dalımda.
Her sükûn bir biçim doğurur beni,
Tenim yalnızlığın kıvrak elinde
Eğirir, eğirir, eğirir beni.

İçimi avcunda taşır her gece
Yokluk; tabanımı kemiren cüce,
Yaşlı çınar gibi devirir beni.
Şekilden şekile esen bilmece
Savurur, savurur, savurur beni.

Lütfü KANAK

(C. 9, S. 99, 1 Kasım 1945, s. 24)

Gel Demedi

Ak alında ince yazı,
Silem dedim, sil demedi
Gül yanaktan arzu arzu
Dolam dedim, dol demedi

Bostanıma yol olası
Destanıma dil olası,
Sazımda tel tel olası;
Çalam dedim, çal demedi

Şahbaz atlar gibi deli,
Yaylâ yaylâ kokar eli,
Katlime rey çeksin dili;
Ölem dedim, öl demedi.

Sırma perçem başta gerek,
Gayri haller düşte gerek,
Yar on sekiz yaşta gerek;
Bilem dedim, bil demedi.

Benden beri, elden öte,
Yürek ocağında tüte
Yollar gibi bite bite;
Gelem dedim, gel demedi.

Lütfü KANAK

(C. 9, S. 102, 16 Aralık 1945, s. 4)

Nurettin AÇIKHAN:

Çardak

(1)

Dağların bülbüllü, güllü meşeli,
Bağlarında öten kuşlar neşeli,
Bahçelerin vardır, mor menekşeli.
Sende geçti benim çocukluk çağım.
Gözümün önünde sensin Çardağım.

Parpı'da ne güzel yaylan var senin,
Gür ormanlarında ceylân var senin,
Derdin ne? Başında duman var senin,
Sende geçti benim çocukluk çağım,
Sümbüllü yaylânda yaylıyacağım.

Bespınar'da şarlar buzlu suların,
Parpı'da yayılır sen kuzuların,
Tülce'de ne güzel olur baharın (2)
Sende geçti benim çocukluk çağım.
Gözümün önünde sensin Çardağım.

Nurettin AÇIKHAN

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 8)

(1) Çardak: Şairin köyü.

(2) Parpı, Beşpınar, Tülce: Yer adları.

Oğuz Kâzım ATOK:

Özleyiş

Yıldızlara çıkar, aya yürürüm,
Kimsesiz çobanım, yokolmuş sürüm.
Tatmadan hicranı, geçmeden ömrüm,
Bu dağ başlarında kalasım gelir.

Güneş ufuklara saplarken mızrak,

Şehirlerden uzak, köylerden uzak,
Geçmiş günlerimi hep unutarak,
Süslü rüyalara dalasım gelir.

Deli rüzgârları tutarken sesim,
Enginle beraber enginlenesim,
İzmir körfezine bir gün inesim,
Gönlümü başıboş salasım gelir.

Oğuz Kâzım ATOK

(C. 3, S. 26, 16 Birinci Teşrin 1942, s. 5)

Yağmur

Kara bulutlar üşüşmüş ressamın fırçasına,
Birisi değivermiş gök sırçasına,
Oluklardan boşanırcasına
Yağmur yağıyor;
Hangi bereketi hangi eller sağıyor?

Susuz gönüller kansın,
Bir yol da Ferhat'ın kabri ıslansın,
Köroğlu'nun değsin canına,
Başlasın Çamlıbel'in kışı;
Göz yaşları, çeşmeler dinsin artık
Dinleyelim bu büyük ağlayışı.

İnsan şiiri damla damla veriyor,
Yaratan verince gök dolusu.
Dağlar güzel yundu doğrusu,
Açıldı bir bir denizlerin uykusu.
Dante ne derse desin
Cehennemi söndürmeye yeter bu su..

Oğuz Kâzım ATOK

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 5)

Fuzuli

Fuzuli ulu şairdir bence,
Sarmış onu tanrısal bir düşünce,
Acıların zevkine ermemişti
Şiir ufuklarımız ondan önce.

Duyar büyük acıyı büyük ruhlar,
Şu düşte gülünmeye değer ne var?
Aşkın içe giden üzüntüsünden
Hangimiz yanmışız Fuzuli kadar?

Şiirle anlatmış vâveylasını,
Aramış yıllarca aşk belâsını.
Asıl Mecnun kendisidir dünyada
O gönlünce yaratmış Leylâsını.

İnsan onunla anlar kitapları,
Ömrümüze açılan mehtapları.
Onun mısralarında bükülüdür
Bu insanlığın öz ıstırapları,

Fuzuli bir duyudur tabiatta,
Ondan iz vardır her büyük sanatta,
Öyle ölmeyen bir musikidir ki
Ruhlarımızı doyurur hayatta.

Oğuz Kâzım ATOK

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

Fethi GİRAY:

Dönmek Arzusu

Arı kuşlarının kanatlarında,
Bana haberler var memleketimden.
Yuvalar boşalmış kiraz dalında,
Bu ilk ayrılıştır mavi iklimden.

Süzülüp yüksekten, çok yükseklerden,
Ağaçtan, çiçekten beni sormuşlar.
— Bu kavsın altında her şey kaderden! —
Düşünceye dalmış gurbette kuşlar.

Beyaz bulutlara yaslanaraktan,
Sonra katar katar yine yolculuk...
Ağlıyor sessizce, çırpınaraktan,
Başını göklere dikmiş bir çocuk.

Fethi GİRAY

(C. 3, S. 27, 1 İkinci Teşrin 1942, s. 9)

Kemal Sadık GÖĞCELİ (Yaşar KEMAL):

Halay

Düzülür halaya gelinler, kızlar,
Usul usul, yavaş yavaş, bel döner.
Bulut bulut yürür önde bir mendil,
Parmak türkü söyler, nazla el döner.

Kuş olunur, yayla yayla uçulur,
Alınlarda beyaz bir gül açılır,
Uyur dudaklarda belirsiz bir sır,
Oynadıkça göğüs gürler, dil döner.

Arzu arzu açar halayda güller,
Umut umut yuva kurar gönüller,
Dökülür gerdana ipek kâküller,
Yel değdikçe kıvrım kıvrım tel döner.

Göğceli halayda alınlar ak ak!
Yazmalar başlardan dökülen yaprak.
Ayaklar altında kımıldar toprak,
Meydan döner, oba döner, il döner.

Kemal Sadık GÖĞCELİ

(C. 3, S. 27, 1 İkinci Teşrin 1942, s. 27)

Işık

Nur ölçülür harmanlarda,
Tanrısız dilek konuşur.
Sabah buğusu kanatlı,
Toprakla melek konuşur.

Öbek öbek bulut gelir.
Yağmursuz tarla mı olur?
Arı çiçeği ne bilir,
Kovanda petek konuşur.

Toprak boyunca yaşamak,
Umudu besliyen yaprak,
İçerimde yumak yumak,
Sarılmış istek konuşur.

Güneş ışığı ekinmiş,
Şafağın kokusu sinmiş.
Ak nennilerden dokunmuş,
Beşikte belek konuşur.

Kemal Sadık GÖĞCELİ

(C. 5, S. 53, 1 Birinci Kânun 1943, s. VI)

Yalnızlık

Kuş uçmaz, kervan geçmez bir yerdesin.
Su olsan kimse içmez,
Yol olsan kimse geçmez,
Kamış olsan rüzgâr esmez,
Çiçek olsan koklamaz kimse,
İlin adamı ne anlar senden?

Çıkarsan dağlar başına,
Oturup ağlarsın.
Üstünden akıp giden bulutlara
Mendil sallarsın.
Başka ne gelir elden?

Yalnız, sana ait gök parçasında,
Gülümser altın şafakların kızılılığı.
Eşten, dosttan, sevgiliden uzaksın;
Tanrım, kimsenin başına vermesin yalnızlığı!.

Kemal Sadık GÖĞCELİ

(C. 8, S. 89, 1 Haziran 1945, s. 7)

Sırrı AKATAY:

Hasret

Bir türkü söyle de köyden haber ver,
Toprağı yağmura hasret mi ola?
Düğünden, demekten, toydan haber ver,
Bunlardan özge bir gurbet mi ola?

Yiğidin fermanı düzde okunur,
Mertliğin dermanı gözde okunur,
Savaşın zamanı yüzde okunur,
Savaştan özge bir şöhet mi ola?

Gönlümün derdini atıp bir yana,
Vatan sevdasıyla girsem meydana.
Belensem göğsümden sızan al kana,
Ölümler içinde nisbet mi ola?

Ananın hasreti kundakta diner,
Yavuklu hasreti kucakta diner,
Sapanın hasreti toprakta diner,
Vatandan özge bir hasret mi ola?

Sırrı AKATAY

(C. 3, S. 30, 16 Birinci Kânun 1942, s. 18)

Ali DÜNDAR:

Demirciler

Kalın demirleri dinlemez eğer,
Şan alır demirci örsü başında.
Azgın demirleri kızdırır döğer,
Kan alır demirci örsü başında.

Helâldir ekmeği, bulunmaz hiyle,
Sanatta getirir ölüyü dile,
O muhtaç değildir kimseye, ele,
Can alır demirci örsü başında.

Nasırlı eli, kuvvetli bileği,
Sertleri ezmektir asıl dileği,
Süsler madenleri onun emeği,
Şan alır demirci örsü başında.

Ali DÜNDAR

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 6)

Ahmet Hamdi TANPINAR:

Yağmur

Uyu! gözlerinde renksiz bir perde,
Bir parça uzaklaş kederlerinden.
Bir ruh gülümsüyor gibi derinden,
Mehtabın ördüğü saatlar nerde?

Varsın bahçelerde rüzgâr gezinsin,
Yağmur ince ince toprağa sinsin,
Bir başka âlemden gelmiş gibisin,
Dalmış gözlerinle pencerelerde.

Ahmet Hamdi TANPINAR

(C. 3, S. 32, 16 İkinci Kânun 1943, s. 6)

Bursa'da Zaman

Bursa'da, bir eski cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdıyan su,
Orhan zamanından kalma bir duvar,
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakın bir günü.
Bir rüyadan artakalmanın hüznü
İçinde, gülüyor bana derinden,
Sanki bir hâtıra serinliğinden,
Ovanın yeşili, göğün mavisi
Ve mimarilerin en ilâhisi.

Bir zafer müjdesi burda her isim,
Yekpare bir anda gün, saat, mevsim

Yaşıyor sihrini geçmiş zamanın,
Hâlâ bu taşlarda gülen rüyanın.
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınılıyor bu eski zaman vehmiyle...
Gümüşlü, bir fecrin zafer aynası,
Muradiye, sabrın acı meyvası,
Ömrünün timsali beyaz Nilüfer,
Türebeler, camiler, eski bahçeler,
Şanlı menkıbesi binlerce erin,
Sesi arşa çıkan hengâmelerin
Naklede yadını gelen geçene.
Bu hayalde uyur Bursa her gece,
Her sabah onunla uyanır, güler,
Gümüş aydınlıkta serviler, güller,
Serin hulyasıyla bahçelerinin.

Başındayım sanki bir mucizenin,
Su sesi ve kanat şakırtısından
Billûr bir âvize Bursa'da zaman.

Yeşil türbesini gezdik dün akşam,
Duyduk bir musikî gibi zamandan
Çinilere sinmiş kur'an sesini,
Fetih günlerinin saf neşesini,
Aydınlanır gördüm tebessümünle.
İsterdim bu eski yerde seninle,
Başbaşa uyumak son uykumuzu
Bu hayal içinde ve ufkumuzu
Çepçevre kaplasın bu ziya, bu renk,
Havayı dolduran uhrevî âhenk.
Bir ilâh uykusu olur, elbette
Ölüm bu tılsımlı ebediyette,
Belki de rüyası eski cetlerin
Beyaz bahçesinde su seslerinin.

Ahmet Hamdi TANPINAR

(C. 4, S. 38, 16 Nisan 1943, s. 2)

Güller ve Kadehler

Varsın başucunda gezinsin dursun,
Zalim iğvaları bir susuzluğun...
Bütün pınarlardan içsen ne çıkar?
Aynı tecrübeyi ruha tekrarlar,
Dövülmüş altından veya mücevher,
Birbirine benzer bütün kadehler...
İsterse bir bahar olsun günlerin;
Bir esneyişinde yorgun bedenin,
Silinir aynadan her nazlı hayal,
Yıldızların sana ördüğü masal.
Bağrında bir bıçak yarası boşluk,
Simsiyah kesilir gözünde ufuk,
Siyah açar güller ve siyah öter
Ömrün gecesinde bütün bülbüller...

Ahmet Hamdi TANPINAR

(C. 4, S. 44, 16 Temmuz 1943, s. 3)

Her Şey Yerli Yerinde

Her şey yerli yerinde; havuz başında servi,
Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan,
Eşya fişkırmış gibi tılsımlı bir uykudan,
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi.

Her şey yerli yerinde; masa, sürahi, çardak,
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylân gibi bakıyor zaman,
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak.

Biliyorum gölgede senin uyuduğunu
Bir deniz mağarası kadar kuytu ve serin
Hazların âleminde yumulmuş kirpiklerin;
Yüzünde bir tebessüm bu ağır öğle sonu.

Belki rüyalarıdır bu taze açmış güller,
Bu yumuşak aydınlık dalların tepesinde,
Bitmeyen aşk türküsü kumruların sesinde;
Rüyası ömrümüzün çünkü eşyaya siner.

Her şey yerli yerinde; bir dolap uzaklarda
Azapta bir ruh gibi gıcırıyor durmadan,
Bir şeyler hatırlıyor belki maceramızdan,
Kuru güz yaprakları uçuşuyor rüzgârda...

Ahmet Hamdi TANPINAR

(C. 7, S. 77, 1 Birinci Kânun 1944, s. 3)

Sırrı YALÇIN:

Yolculuk

Yollar kement oldu dize,
Ateş düştü kalbimize,
Gene yolculuk var bize,
Yağız kısrak gemleniyor.

Baba hasta döşeğinde,
Ana evin eşiğinde,
Yavru uyur beşiğinde,
Ayşe, bu yıl gitme diyor.

Tarla boş, güz çok er geldi,
Bu yıl hasat da güzeldi,
Kırık saban da düzeldi,
Kış Tecer'de demleniyor.

Elbet geliriz bir daha,
Yağız kısrak kalktı şaha,
Emanet olduk Allaha,
Şimdi gözler nemleniyor.

Sırrı YALÇIN

(C. 3, S. 32, 16 İkinci Kânun 1943, s. 11)

Döndük

Arayan yok, soran gelmez,
Kahpe felek yüze gülmez,

El derdinden biraz bilmez,
Akamıyan sele döndük.

Ana ağlar: “oğul, oğul!”
Ayşe yirmi yaşında dul,
Gurbet elde isimsiz kul,
Esemıyen yele döndük.

Bayram olur gözlerde yaş,
Bulamazsın bir arkadaş,
Zayıf gövde, bu dertli baş,
Yol vermeyen bele döndük.

Heybeleri atıp dağda,
Üzümünü koyup bağda,
Bir gün sonu biz bu çağda,
Gene bizim ele döndük.

Sırrı YALÇIN

(C. 4, S. 37, 1 Nisan 1943, s. 20)

Mitat ERDEN:

Akçadağ'a Selâm

Ak ak açar, gül gül güler
Göğü ortasından böler
Bir dağım var uzak, uzak...

Toprak dizinde düşlenir,
Altın kaysısı dişlenir,
Al kirazı dudak dudak...

Bir dağım var mor çatılı
Havası kekik katılı,
Petekleri tabak tabak...

Orda tellendi ocağım,
Orda güllendi ilk çağım,
Selâm benden Akçadağım,
Selâm sana kucak kucak!

Mitat ERDEN

(C. 3, S. 36, 16 Mart 1943, s. 18)

İsmet KÜLTÜR:

Bir Hapishane Türküsü

I

Selam söyleyin babama,
Çiftini çubuğunu satsın da
Beşyüzü tamam etsin de
Oğlum Ahmet desin de
O kurtarsın beni bu zindandan.

II

Çiftimi çubuğumu satamam,
Beşyüzü tamam edemem.
Oğlum Ahmet diyemem,
Ko çürüsün zindanda.

III

Selam söyleyin kardeşime,
Tüfeğini, bıçağını satsın da
Kardeşim Ahmet desin de
Beşyüzü tamam etsin de
O kurtarsın beni bu zindandan.

IV

Tüfeğimi, bıçağımı satamam,
Kardeşim Ahmet diyemem,
Beşyüzü tamam edemem,
Ko çürüsün zindanda,

V

Selam söyleyin yavukluma,
Çeyizini çemberini satsın da
Yavuklum Ahmet desin de
Beşyüzü tamam etsin de
O kurtarsın beni bu zindandan.

VI

Çeyizimi, çemberimi satarım,
Yavuklum Ahmet derim,
Beşyüzü tamam ederim,
Ben kurtarırım onu zindandan.

İsmet KÜLTÜR

(C. 4, S. 41, 1 Haziran 1943, s. 12)

Enver GÖKÇE:

Ağıt

Teller iletmez haber, direkler devrileli
Kara haberdır, göklerde kuşlar görüleli,
Anam, bacım yok içinde, neremdir yareli?

Adapazar! Erzincan oldun, türkülerdesin;
Bir bahar akşamında ölün, yüreklerde yasın,
Şahan mı vurdu kolun, yaralı turna mısın?

Doyulmaz dünyada; insanın çilesi ölüm.
Ne çare, geldi türküler yakılası ölüm
Ah! böyle mi kahredilir? yıkılası ölüm.

Bu muydu çarşın, mahşer mi kurmuşlar yerine?
Yine mi “çağırışak kurtlar ve kuşlar” yerine!
Karalar giymişiz kutnu kumaşlar yerine.

Gurbette yar vardı, mendili işlenilmemiş,
Tarlalar hozandır, tütüne başlanılmamış.
Bir mendil ver n olur, çevresi yaşlanılmamış.

Ağlarım bu yürek sevdaya uyası değil,
Türküm var: Harput, Diyarbakır mayası değil.
Garibim: içimde Eğin’in havası değil.

Bir yaprak sarmadım yarana, yaran çözerim
Bir mısra gülmedim, dosta ağıt dizerim,
Uğruna destan yazılası Adapazarım.

Enver GÖKÇE.

(C. 4, S. 43, 1 Temmuz 1943, s. 3)

Bir Alıp Satıcı Gönül

Düştüm bir öylesi çekilmez derde,
Ne ölümü düşünürdüm, ne yaşamak korkusu,
Ne sır aradım herşeyde, ne gariplik var serde,
Ne kara sevda, ne sevmek ne sevilme arzusu
Artık her şarkı dokunur bana bu şehirde.

Hasret nedir bilmezken o kadar
Şimdi, her an, her yerde gurbetteyim.
Çünkü daha görmediğim güzellikler var,
Öyle bir yürek koymuşlarki içime neleyim,
Her yere gönlümü vermeden geçemem dostlar!

Ben deli miyim bilmem mi neler ettiğimi.
Bir han köşesinde yatmayınan Kerem diyorlar,
Ne tuhaf bu insanlar derdini dökmeyinen
Çaresiz derde bulunmaz merhem diyorlar,

Ah.. bir alıp satıcı gönlüm var gezer çarşı çarşı,
Başım güneşe düşmüş yanmayı öğrenir.
Nolur böyle duradursun cama güneşe karşı,
Gönül her yerde bir kardeşim güzel her yerde bir..

Enver GÖKÇE

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 3)

Orhan BABAÖĞLU:

Büyük Suya

Her şey suya yavaş hızlı.
Suya koşar açık gizli.
Ormanlarda ahu gözlü
Geyik suya, geyik suya.

Su yolcusu yola yelken,
Yolu yalı, yalı yelken,
Açar gider dolu yelken
Kayık suya, kayık suya.

Nice yiğit deli başlar, .
Deli başlar, dolu başlar,
Eğilmeyen ulu başlar .
Eğik suyu, eğik suya.

Kaynak dere olur, düze
İner dağdan süze süze,
Akar gider bir denize.
Büyük suya, büyük suya.

Orhan BABAÖĞLU

(C. 4, S. 43, 1 Temmuz 1943, s. 3)

Turna

Başı yeşil,
Turnamın da başı yeşil,
Dağı yeşil, taşı yeşil,
Kanatları ala turna,

Gel çıkalım yola turna.

Kervan kervan göçer gider,
Gurbetleri geçer gider.
Konar gider, uçar gider.
Gönül gibi deli turna,
U, aşıırma yolu turna.

Kst turna...
Yel olup da esti turna.
Dağlara kış bastı turna.
Sırma tepeli turna,
Yollar kapalı turna.

Orhan BABAOĞLU

(C. 4, S. 45, 1 Ağustos 1943, s. 13)

Kekliğ Ağıt

Dilber misal idi, gidüp sekişin,
Avcı var mı deye durup bakışın,
Vurulunca, gökten yere akışın
Gz yaşıım gibidir, kurulayım mı?

Sen serçe ol, ben de kafes olayım,
Sen kaval ol, sana nefes olayım,
Eğrilip, dokunup, canfes olayım,
Küçük boynuna sarılayım mı?

Kekliğim canfese bürünmüş, parlar,
Bir alı dibinden uunca pırlar,
Kış geldi kecliğim, yerlerde kar var,
Harmanda yem olup savrulayım mı?

Avcı geldi, seni arar kecliğim,
Konduğun dalları kırar kecliğim,
Grrse seni de vurur kecliğim
Yerine ben gidip vurulayım mı?

İncecik, paalı ayağının izi,
O izin üstünde avcının gz,
Dolaşır alıyı, yamacı, dz,
İzinin üstünde srleyim mi?

Su başında keklik su içmez durur,
Avcı geldi, gördü, o kaçmaz durur,
Avcı da tfenğ patlatır vurur
Su başına gidip gerileyim mi?

Su başında suyu içmeyen keklik,
O sudan öteye geçmeyen keklik,
Vurulan, durulan, uçmayan keklik
Ben de suya gidip yorulayım mı?

Kekliğim yürekte vurulmuş yatar,
Avcı bu; uara, kaçara atar,
Kekliğim yüreğim avare atar

Onu sana verip çareleyim mi?

Bir keklik dem çeker, Battal, dinle, duy
Kekliğin eşidir, dilden anla, duy,
Eşine ağlıyor, inle, inle, duy
Ona da bir ağıt kareleyim mi...

Orhan BABAOĞLU

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 3)

Seven Kişi

Seven kişi geniştir
Aydınlanır, yanışır
Dillendirir, konuşur
Sevdiği dağ, taş olsa,

Orhan BABAOĞLU

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 39)

Hayal

Hayal bir yayla dumanı
Dinlemez gerçek fermanı
Bir sabah şafak zamanı
Dağ başını bir sarmaya

Gerçek sanır yalan düşü
İçi yanar, biter işi
Sevdiği güzeli kişi,
Bir duymaya, bir kurmaya.

Orhan BABAOĞLU

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 39)

H. İNCEOĞLU:

Güzel Van

Buyurun gezelim şu güzel Van'ı
Cennetten örnektir sanki her yanı
Yeşil bahçeleri çekiyor canı
İnsanın gönlüne neşeler saçar.

Doğu yaylasının gonca gülüdür.
Şahinler yuvası yiğit elidir.
Şarkıları sanki seher yelidir
Duyanın gönlünde çiçekler açar.

Yurdun güzelliği başlar buradan
Ne kadar özenmiş Van'ı Yaradan
Konuklar geliyor ta Ankara'dan
Mavi göklerinde uçaklar uçar.

H. İNCEOĞLU

(C. 4, S. 47, 1 Eylül 1943, s. III)

Tevfik Abdurrahman TANYOLAÇ:

Fuzuli'ye

Bağrın oklarla dolu... Göz göz olmuş yaralar...
Mercanlar dal dal olmuş, her dal açmış bir bahar...

“Zehri dermanındadır” deyip kaçtın şifadan,

Fakat bir kez dönmedin yar yolunda vefadan.

Gözyaşlarınla sildin “levh”ten Mecnun adını,
Neşen yoldaşın olsa silmez gönül gamını.

“Rişvet değildir” diye almazlar selâmını,
Özden sağır olanlar duyamaz “kelâm”ını.

Kıyılarda oturan bilmez deniz halini,
Dilinden anlamayan çekecek vebalini.

Renk yetimi çöllere yaşların gül açtırır,
Secde nedir bilirsin, başın gurur tacıdır.

Hevenk hevenk ülkeler sağsa da şarabını,
Dertten uzak tutamaz bu gönül harabını.

Hasretin kadehinde vuslet yine hasrettir,
Sonu dert olan şifa, bir şifa değil derttir.

Bin bir ağızlı neysin, kaç bin içli sesin var,
“Ekvanı raksettirir seyrettiğin havalar.”

“Mutlak sevgi” bestendir, yanmak: sıcak nefesin;
Nağmeden incilerle dolup taşan enginsin.

Sevinçlerin, dertlerin evren ölçüsündedir,
Bütünün canı sende, rüyaları sendedir.

Nura öksüz yıldıza ışık sunar ahların,
Bu çeşit yıldızlarla örtülmüş sabahların.

Güneş ağlar lâlende, ay ağlar şebneminde,
Ne garipsin büyük dost, unmayan dağlar sende...

Bağrını delen oklar fecrin tuğu mu bilmem,
Leylâ gibi senin de hayalin gözden silmem.

Seni arar bulurum, yıldızlara baktıkça,
Seni sorar bulurum, deryalarla aktıkça.

Pervaneler yandıkça yine sensin canlanan,
Islak bakışlarındır sonunda bana kalan...

Yanık sesin ruhumda ürperir, hep ürperir,
Bu sıtmalar içinde gün doğar, güneş erir.

Gönlüm bu aşk elinde aştıkça ufukları,
Fuzulinin bahtıdır yolunda buldukları...

Tevfik Abdurrahman TANYOLAÇ

(C. 5, S. 49, 1 Birinci Teşrin 1943, s. 4)

Şinasi ÖZDEN:

Selâm

Selâm Ey güzel gün, Ey sonsuz sevinç
Eşsiz yurdum, büyük tarihim, selâm!
Bencileyin herkes mutlu, herkes dinç.
Beni benden alır bu büyük bayram.

Namlular, namlular bir haber verin
Bize Sakarya'dan, Çanakkale'den.
Rüzgârlar, rüzgârlar selâm getirin
Uçan bayraklardan, kanlı yeleden.

Köyler, kentler, iller duysun sevinisin,
Bir aydın yarına gebedir zaman.
Bizi yetiştiren vatan övünsün
Kalplerde alınmaz kaledir iymân.

Selâm, tarihlerde çakıp, gürleyen
Mukaddes bir gazâ gününe selâm!
Siperlerde hak uğruna parlayan
Çekilmiş kılıcın kınına selâm!.

Selâm hürriyetin, aşkın, güvenin
Şanlı bugününe, dününe selâm!
Bir şehit alayın, gazi tümenin
Mağrur bayrağına, ününe selâm!..

Şinasi ÖZDEN

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 11)

Bir Toprak Adamının Sevinci

Yağmurla güneşle konuşuyor:

Çisil çisil yağmur ensemize vur
Alaf alaf güneş bağrımı kavur
Sendedir keramet, sendedir uğur
Gündüz ısıt, gece rüyamıza gel.

Yağ güzel yağmurum, yağ oluk oluk
Dipsiz ambarları doldursun bolluk
Zamanı alteden makine, pulluk
Ömrümüz bitmeden dünyamıza gel.

Karısına sesleniş:

Üç oğlan anası, üç kız anası
Bursa keşanesi, gelin kınası
Deli gençliğimin şen fırtınası
Gözün aydın olsun, günün şen olsun.

Tanrı bağışladı günahımızı
Ecel bozamadı nikâhımızı
Yıl boyu uzattı sabahımızı
Gözün aydın olsun, günün şen olsun.

Karısının cevabı:

Ağam, sen çalışkan, mert bir kocasın

Evin direğisin, berksin, yucasın
Başlarımız bir yastıkta kocasın
Dilerim Tanrı'dan bu dert son olsun,

Gönül harmanında sıtma nöbeti
Baba ocağının dinmez hasreti
İçip kanmadığım sevda şerbeti
Dilerim Tanrı'dan bu dert son olsun.

Koç yiğitim benim, koca çınarım
Sönmeyen yıldızım, geçmez baharım
Sana zemzem sundu gönül pınarım
Dilerim Tanrı'dan bu dert son olsun.

Göklerden bir ses:

Her mevsim çiçek açan bir dağın yamacında
Bitmez şöenleriyle mesut olun toprağın
Bir yeşil dua sezin ıtrında her yaprağın
Evlât kokusu bulun bir ahlat ağacında..

Çalışkan ruhlarınız huzur bulmasın varsın
Şehirleri besleyen sizin emeğinizdir
Sönmeden oğul veren sizin peteğinizdir
Çileli saçlarınız bir yastıkta ağarsın..

Bu sonsuz gök altında hayat bir bayram size
Toprağın teknesinde ömrünüzü yoğurun
Hayata küskünleri sofranıza çağırın
Selâm toprak çiftleri, göklerden selâm size!.

Şinasi ÖZDEN

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. 4)

Düven Başında Söylenmiş Ağıt

Bir ölüm harmanı savrulsun,
Devrilsin boyumuz, devrilsin.
Acı ver, bağrımız kavrulsun,
Ferman, Tanrımız, fermanı!

Kırda uyur, düşte tohum ekerdi,
Şenlik günü keklük olur sekerdi.
Tanrı yalnız bize verdi bu derdi;
Yaman, ölüm acısı yaman.

Bakışı vardı meltem meltem,
Altın saçları perçem perçem,
Kafes yandı, uçtu serçem,
Duman hâlimiz, duman!

Şinasi ÖZDEN

(C. 5, S. 59, 1 Mart 1944, s. 6)

Çoban Kulübesi

Kâğıt bir kayık gibi derbeder
Başım bir düşünce havuzunda;
Bir fenerim gecenin omuzunda;

Akşamla yanar, seherde söner...
Gönül gurbet ellerine seferber,
Aşkın pınarında bir sıra bekler.

Hasret, gamlı rüya, altın kelepçe,
Bir keder gergefinde işlenmiş peçe;
Bir sazım, sesimi kimlere dinleteyim?
Meyhaneden uzak, insanlardan öte.
Anne, gurbeti dizinde anlatayım,
Çoban kulübesinde bitsin hayatım...

Şinasi ÖZDEN

(C. 7, S. 81, 1 Şubat 1945, s. 6)

Barış

I

Bütün dünya hür insanlar içindir
Hür yaşamak için insan can verir;
Sulh için yazılır en güzel şiir
En ölümsüz beste hürriyetindir.

II

Bir harp arabasında ölecek Mars
Namluların sustuğu şen günde;
Köpüklü yeleler, bayraklar üstünde
Büyük ihtişamıyla parlayacak sulh.

Sükûnun, kardeşliğin yıldızı doğacak
Baharı kucaklayan beşikte
Uyanacak sulh.

Cephede ölen arkadaşının
Son sözünü getirecek bir asker.
Yeşil çimenler üstüne yeniden
Uzanacak sevgililer.

Müjde evimize, köyümüze, nişanlımızı!
Hayatın ışıklı kubbesi altında
Islak bir kanat gibi degecek alnımıza
Sulh

III

Bir kır sofrasında annemiz, kardeşimiz
Sulh toplarının atıldığı şenlik;
Dullar koca bulmuş, kızlar gelinlik
Bir bayram misali günlerimiz.

Sulh oldu dediler, inanamadım
Yeminler ettiler yemin üstüne.
Bu şenlik, bu güneş, bu bahar
Başımız üstüne.

Göklerden boşalan bereket, bolluk
Çalışkan değirmen, cömert panayır.
Anne kucağında bir altın çocuk
Koyunun nasibi âsude çayır.

Her şey günahlardan uzak, arınmış

Yaşamak, yeniden sevmek arzusu;
Bu güzel tembellik, bu canım barış
Kuytu ormanlarda bir yaz uykusu.

Bir kır sofrasında annemiz, kardeşimiz
Sulh toplarının atıldığı şenlik;
Dullar koca bulmuş, kızlar gelinlik
Bir bayram misali günlerimiz.

Şinasi ÖZDEN

(C. 8, S. 88, 16 Mayıs 1945, s. 2)

M. Zeki KURUCA:

Yirmi Yıl

Yirmi yıldır sevdiğimiz arkadaş!
Destan oldu kıraç toprak, kara taş.
Yirmi yıldır kararmadı günümüz,
Mümkün mü ki elâ gözde kanlı yaş.

Kuzuları yirmi mevsim meledi..
Güzel yurda ana oğul beledi,
Yirmi kerre ümit saçtı ağaçlar,
Kara saban kara toprakeledi.

Yirmi yıllık körpe yavru askerde,
Sükûn dolu dağda, belde, her yerde.
Yirmi yıldır ana nene olalı
Bu sevinçler çiçek açtı gözlerde.

Yirmi defa çağıldadı deresi
Gence, kıza, gönle ümit veresi.
Yirmi mevsim yirmi kerre duyuldu
Bülbül sesi, kuzu sesi, kurt sesi.

Yirmi yıllar, nice yıllar geçsin hey!
Eren dağı zembem suyu içsin hey!
Sonsuzluğa akıp giden her yılda
Altın orak altın başak biçsin hey!

M. Zeki KURUCA

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 31)

Güze Girerken

Bir âvârelik başlar yavaş yavaş,
Saçların dökülmüş gibi omuzundan.
Yerin yeşilliğinde, göğün maviliğinde
Bir âvârelik başlar yavaş yavaş...

Yaralı dünyamızın tahta arabasında
Başları döndüren hızı günlerin.
Son vals son tempoyu vurmakta
Yaralı dünyamızın tahta arabasında.

Sokaklarda yapraklar ve çocuklar;
Sen hangi iklimden bahsediyorsun?
Balkonda çamaşırlar gibi hâşâ!
Sokaklarda yapraklar ve çocuklar...

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 10)

Toprağa Şiirler

I

Anam toprak, bacım toprak,
Tokum toprak, acım toprak;
Renk renk olsun dallarında,
Sevinçlerim, acım, toprak...

Ağrıları biz çekelim;
Her dört mevsim cemre düşsün
Ve ninniler söyleyelim
Dallarına, tacım toprak...

II

Bir halı işlesin mevsim,
İpliği yeşilden, aldan.
Türküler dökülsün gökten
Ve olgun meyvalar daldan...

Gönlüm bu halı üstünde
Tanrı'nın öpsün elinden.
Bolluk ve saadet taşsın
Toprak ana, eteğinden...

III

Sızı var, sızı,
Derinden gelir izi.
Sular ağlar, ağlar,
Yosun bağlar.

Kuşlar düşünceli,
Toprağın yüzü, eli
Çatlamış yer, yer,
Bir damla su bekler...

Kurak iter dalından
İter yaprağı, yaprağı...
Duaya varır insan,
Öper toprağı, toprağı...

M. Zeki KURUCA

(C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 14)

İsmail KARAN:

Geliyom

Ankara kışına koyak diyorlar
Pılımı pırtımı topladım geliyom
Her Türk genci ona dayak diyorlar
İçimi dışımla kardım geliyom.

Benim de yüzünde ellerim olsun
Çiçeğin açılsın, dikenin solsun
Ölmessem yolunda bana zehir sun
Dumanlı dağları yardım geliyom.

Ayağıma giydim demir çarığı,

Kepenek altına aldım arığı
Sabana yapışıp açtım karığı
En büyük Kâbeme vardım geliyom.

Ekilmiş tohumum suyu denizden
Allahtan vermekse, çalışmak bizden
Yol açık Atanın geçtiği izden
Zaferlere adım adım geliyom.

İsmail KARAN

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. 13)

Çolak Hacı SÖZDOĞURAN:

Kara Gün Oldu Bugün

“Al bayrak yüceden engine düştü
Bir karanlık çöktü güneş mi aştı
Eyvah bu Ata’mız bizden vazgeçti
Ankara’dan acı ün oldu bugün.

Vatan mahzun oldu millet kan ağlar
Kuşlar garip öter yaslandı dağlar
Sular dalgalandı ah çeker ağlar
Kalbimiz gönlümüz hûn oldu bugün

Türk vermezdi çaren bulunsa eğer
Kıymetin cihanın varın değer
Dünyanın vefası yok imiş meğer
Ay gamlandı güneş dün oldu bugün.

Sensin Ulu Ata’m mertlerin merdi
Kime ısmarladın bu güzel yurdu
Gam keder içinde ağlıyor ordu
Gül başları kızıl kan oldu bugün.

Yüce şanın ölmez tarihler yazar
Cihan ateşlendi eyle bir nazar
Ah alır ah satar kuruldu pazar
Millet melûl melûl bön oldu bugün.

Sözdoğan der ki derdi elemim
Bir ot düştü alevlendi kelâmım
Tarifine kadir değil kalemim.
Gelip geçmez kara gün oldu bugün...

Çolak Hacı SÖZDOĞURAN

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. VII)

Yusuf Ziya ORTAÇ:

Bir Gün

Bir gün basacak beni de
Göğsüne bu anne toprak
Göreceğim ellerimi
Bir çınarda yaprak yaprak!

Sesim, dalda öten bir kuş;
Ruhum, fezada bir uçuş;
Bütün huzurunu bulmuş:

Bu dünyadan uzak uzak!

Benden bir zerre her çiçek,
Benim gözlerim şu böcek,
Çiftçiler her yaz biçecek
Saçlarımı orak orak!

Dört mevsimle dolu başım,
Kuşlar, ağaçlar sırdaşım,
Kara toprağı gözyaşım
Sulayacak ırmak ırmak!

Yusuf Ziya ORTAÇ

(C. 5, S. 53, 1 Birinci Kânun 1943, s. 4)

Cahit KÜLEBİ:

Koşma

Yaman olur yaylâların çiçeğı,
Solar gider her gün yerde, ne fayda.
İnsan olan insan halinden bilir,
Bilir amma, en son günde, ne fayda.

Güzel bulsan havalardan kaparsın,
Şahin olur gözlerinde uçarsın,
Ne vakit ki saçlarından tutarsın,
İki üç tel kalır elde, ne fayda.

Zaman olur kıymetini bilirler,
Zaman olur sana ümit verirler,
En sonunda yerden yere vururlar,
Talihsizlik varsa serde, ne fayda...

Cahit KÜLEBİ

(C. 5, S. 56, 16 İkinci Kânun 1944, s. 12)

Başıma Gelenler

Kimsenin başına gelmemiştir
Benim başıma gelenler;
Hangi günüm neşeli geçti?

Elbette zevki var bu âlemin;
Ağaçların çiçekleri var,
Kadınların sıcak dudakları,
Binbir türlü hali var denizlerin...

Evimdeyken bu saatte ben
Çarşıya ekmek almıya giderdim;
Şehirli bir kadın gibi kokardı
Evlerin bahçeleri akşam serinliğinde...

Vaktiyle İzmir'e gitmişim
Ömrümde ilk defa,
Aşıklık yüzünden...
Şehre girerken ışıklar uçuşuyor.
Rüzgâr okşuyordu saçımı tren penceresinde;
Kalbim bir bayrak gibi çırpınıyordu...
Elbette zevki var bu âlemin!

O gün bu gündür başıma gelenler
Kimsenin başına gelmemiştir
Ekmek peşinde.
Hatırlamak geçmişi neye yarar!

İşte şu saatte naçar kaldım
Koca bir şehrin ortasında;
Karanlık caddeler uzanıp gidiyor,
Kar yağıyor ışıkların üstüne,
Bir kadın çorabını çekiyor;
Çok sallanma küçük hanım,
Gönlüm gitmez peşinden!
Birisi var yolumu bekler.
Ömrüm günüm yalnız geçiyor
Bir tek sevda peşinde..

Cahit KÜLEBİ

(C. 9, S. 108, 16 Mart 1946, s. 7)

Evvel Zaman

Mektebi asardın her sabah,
Âşıktın oğlum bir zamanlar.
Geceleri sokak sokak gezerdin
Ellerin ceplerinde, yıldızları sayarak.

İnsanın sevdası onbeşinde
Horoz şekerlerine, güneşe benzer.
Gülerdi tramvaylarda bir küçük kız
Bekâreti beyaz dişlerinde.

İçi kadın çamaşırı doluydu vitrinlerin
Allık pudra, frenk altunu küpeler;
O tarihte dükkânların önünde
Dalıp giderdin.

Cahit KÜLEBİ

(C. 10, S. 110, 16 Nisan 1946, s. 5)

Tabanca

Bir nagant tabancam olsa benim
İnce bilekli yar
Dünyaya eyvallah etmem
Altın yürekli yâr

Çocuksun gülüp söylersin
Uçan kuşlara benzersin
Ben ölürsem eğer neylersin
Telli duvaklı yar.

Cahit KÜLEBİ

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 21)

Talibî COŞKUN (Hacı Bektaş COŞKUN):

Koşma

Güzün bağlar sökölüyor,
Gazel yaprak dökölüyor.
Katlan deli gönül katlan,

Başa gelen çekiliyor.

Bülbül gider, bağlar kalır,
Duman gider, dağlar kalır;
Kanadı kırılan kuşlar
Yol üstünde ağlar kalır.

Bu yara felek yarası,
Dayan, yiğitlik sırası.
Bu dünya bir yazar bozar;
Akından çoktur karası.

Talibî COŞKUN

(C. 5, S. 58, 16 Şubat 1944, s. 6)

Kızlara Türkü

Düğünde, bayramda ağır ziynetle
Bütün kınalanır eli kızların.
Halaya düzülür meşhur güzeller,
Gerdandan oynuyor kolu kızların.

Yaz gelince yeşil otlar biçilir,
Kızlar çiğdem gibi ayrı seçilir,
Domurcuk gül ak gerdanda açılır,
Burcu burcu kokar gülü kızların.

Kızlar kalbur olsa ben de elensem,
Kızlar pınar olsa ben serinlesem;
İpek olup ince bele dolansam,
İbrişimden olsam şalı kızların.

Ben oynasam şu kızların yayından,
Kızlar aramıyor yiğit soyundan;
Bir kız alamadım Tonus köyünden,
Köyümüzden aktı gölü kızların.

Talibi der: ben sözümünden caymadım,
O yarin dizinde ben uyumadım,
Konuştuğum güzellere doymadım,
Baldan tatlı bana dili kızların.

Talibi COŞKUN

(C. 7, S. 77, 1 Birinci Kânun 1944, s. 5)

Gören Var Mı?

Nazlı yarı kaçırmışlar,
İzlerini süren var mı?
Yolculardan haber alın,
Yazılarda gören var mı?

Kessem yolun başlarını,
Ayıklasam taşlarını.
Ak gerdanda saçlarını
Tel tel edip ören var mı?

Bu yolların yolcusuyum,
Güzellerin kolcusuyum.

Ben bir dilber avcısıyım,
Şu dağlarda ceren var mı?

Arkadaşlar, yürüyelim:
Yaylâlara uğrayalım;
Yazı yaban arayalım,
Bana yoldaş olan var mı?

Azdırmışlar yollarını,
Bağlamışlar kollarını,
Ak gerdanda güllerini
Birer birer deren var mı?

Talibî COŞKUN

(C. 7, S. 79, 1 Ocak 1945, s. 14)

İmeci

Yarı geceden imeciye girdim,
Dedim: ev sahibi, nereli kızlar?
İçeri girince güzeller gördüm;
Dedi: sana karşı töreli kızlar

Bu töre böyle olmuş imeci,
Yabancı değilim, hep ana, bacı.
Ortadaki kızlar başımın tacı,
Gelin, dertleşelim yaralı kızlar.

Güz gelince köyler imeci tutar,
Sanki bahar gelmiş, turnalar öter.
Kader her birini gurbete atar;
Anasından bahtı karalı kızlar.

Üç güzel oturmuş, bir taşı sallar,
Kınalı parmaklar, o beyaz eller.
Yanlarına varsam bana ne derler?
Bırakın, yüreğim yaralı kızlar.

Talibi der: imeciye gelmeli,
Töresi, yolu ne, onu bilmeli.
Bal yüzünden uykucalık almalı,
Şu tatlı diliniz kiralı kızlar.

Talibî COŞKUN

(C. 7, S. 82, 16 Şubat 1945, s. 13)

Çeçen Kızları

Sıçan Höyüğü'nde bir düğün başlar,
Şen olsun yarenler, var olsun gençler.
Kırmızı yanaklar, o çatık kaşlar,
Döner saçı telli sunalar bugün.

Düğüne toplanmış Çeçen kızları,
Kara kaş altında elâ gözleri;
Kıvırcık saçları, elma yüzleri,
Döner saçı telli sunalar bugün.

Düğün olur, Mızıkalar çalınır.

Kızlar oynar, ince beller salınır,
Yüreciğim delik delik delinir,
Döner saçı telli sunalar bugün.

Emine oynarken cilveler yapar,
Kaşını kaldırır gözünü kırpar.
Delikanlıları bütün el çırpır;
Döner saçı telli sunalar bugün.

Baktım Naile'nin elâ gözüne,
Zülûfleri çengellenmiş yüzüne.
Çerkes, Çeçen kızı hep bir düzüne;
Döner saçı telli sunalar bugün.

Bende düştüm Çamurlu'nun özüne,
Gönül verdim bir Çeçen kızına
Taramış zülfünü, dökmüş yüzüne;
Döner saçı telli sunalar bugün.

Ben de yeni geldim Uzun yayladan,
Yarin aşkı beni böyle söyleten.
Talip murat ister gani Mevlâdan;
Döner saçı telli sunalar bugün.

Talibi COŞKUN

(C. 9, S. 100, 16 Kasım 1945, s. 18)

Şükran KURDAKUL:

Denizli Kilimi

Çevreler üstüne bir güneş gibi,
Davas ışığını saçar görülür.
Derenin sırtında, kızan kolunda,
Pazarın yolundan geçer görülür.

Aynanın kokusu, üzümün işi,
Tezgâh kızlarının rastıklı kaşı,
Çeşmelerden akan suyun gülüşü,
Üzerinde güller açar görülür.

Heybeler dolusu ayvalar kokar,
Bir yanda yürükler yoğurtlar çeker,
Hey çetme dilberi sendeki gözler,
Sıladan Mehmet'e uçar görülür.

Pazar meydanında güller gibidir,
Güneş batarkenki allar gibidir;
Yarık yarık narlı dallar gibidir,
Baharın rengini saçar görülür.

Kurdakul Denizli pazarındasın,
Düş gibi gördüğün baharındasın,
Renk saçan kilimin üzerindesin,
Gözlerin işleri içer görülür.

Şükran KURDAKUL

(C. 5, S. 58, 16 Şubat 1944, s. II)

Osman DARICI:

Düziçi Baharı

Bahar gelir, sümbül açar, gül açar,
Güzel başkalaşır, gül başkalaşır.
Güzel olan kalpten kalbe yol açar,
Oba başkalaşır, el başkalaşır.

Razı değil misin alın yazına?
Eriştik bahara, girdik yazına;
Attı mı ozanın eli sazına,
Hava başkalaşır, tel başkalaşır.

Ozanın gönlünü yurda verdi mi,
Deste deste sümbül, kekik derdi mi,
Yurdunda kuğuyu, kazı gördü mü,
Ördek başkalaşır, göl başkalaşır.

Siperde gerili oklar yayında,
Gönül şaha kalkar ülkü tayında,
Rahmetler getiren Nisan ayında
Yağmur başkalaşır, sel başkalaşır.

Karlar erir, çaylar taşar hızıyla,
Herkes yurda bağlı Türklük özüyle,
Bahara kavuşan çoban gözüyle
Çiçek başkalaşır, bel başkalaşır.

Her Türkte mertlik var, uyar kanında,
Canını yoluna koyar ânında;
Uğru nakışlanmış güzel yanında
Gönül başkalaşır, dil başkalaşır.

Yiğitlik hünerdir, bakmaz her yaşa,
Sözümüz geçiyor dağlara taşla,
Zaman gelip işler düşünce başa;
Kuvvet başkalaşır, kol başkalaşır.

Osman kurban halka gönül verene,
Halka doğru koşup halka erene,
Gurbetten gurbeti gezip görene;
Sıla başkalaşır, yol başkalaşır.

Osman DARICI

(C. 5, S. 59, 1 Mart 1944, s. 4)

Gurbette

Sır olur gözümde sıra düşleri,
Düşlerin gerçeğe yorulmaz imiş.
Çağırsan yediler, üçler, beşleri
Dertlerin açığa vurulmaz imiş.

Güz yaklaşır, başlar turna sökünü,
Cevahirden tuttu herkes yükünü,
Teselli bulmadan geçer her günü,
Yadelde murada erilmez imiş.

Kendimi kaptırdım içli seslere,

Düşümde sılayı gezdim kaç kere,
Gönlünde şahlanan hırçın seslere
Bir türlü bir mâna verilmez imiş.

Anama, bacıma söyleyin, varın,
Kahri çekilmiyor burda dostların;
İzini kaybettim şurda bir yarın,
Gelene, gidene sorulmaz imiş.

Duvaklar süslemez güzel başları,
Analar bağrına bassın taşları.
Altından daha saf bu göz yaşları
Gece gündüz akar, durulmaz imiş.

Burda bülbül konmaz gönül gülüne,
Güller koku katmaz esen yeline,
Bağlı kaldık bağlamanın teline,
Bir tutam duyular derilmez imiş.

Esen yeller bana sağlık verince,
Hasretle çırpınan ruhum ne ince,
Ayşe'den, Fatma'dan selâm gelince
Gurbet cennet olsa durulmaz imiş.

Osman DARICI

(C. 5, S. 60, 16 Mart 1944, s. 15)

Gerçek Güzele

Güzel, güzel olmuş gurbet elinde,
İbrişim kuşaklar ince belinde.
Her gün bu saatta bir yol göründe.
Salınıp karşımdan geç nazlı nazlı.

Bu nasıl fidanmış, bu nasıl bir boy.
Ne kadar da ürkek, ne kadar da toy!
Saçın Akceceren, karşıma diz koy;
Gönül pınarından iç nazlı nazlı.

Arzuyla, emelle dağlar aşılrsa,
Tuna gibi dağa taşa taşılrsa.
Kınalanmış alin, başın yaşılrsa.
Durgun göllerimde uç nazlı nazlı.

Osman DARICI

(C. 6, S. 62, 16 Nisan 1944, s. 11)

Düğün

Çırpınır gönüller halay çekerken,
Davul coşkun coşkun, tel nazlı nazlı.
Keklik olup uçtan uca sekerken,
Ayak kıvrak kıvrak, bel nazlı nazlı.

Yazmalar başlarda pul pul gülüşür,
Açılır yanaklar, gül gül gülüşür;
Savrulur fistanlar, al al gülüşür,
Çiçek başka başka, dal nazlı nazlı.

Görüştü, sevişti gözler düğünde,
Gülüştü, kızardı yüzler düğünde,
Zeybek, halay çekti kızlar düğünde;
Eller liyme liyme, kol nazlı nazlı.

Osman DARICI

(C. 6, S. 69, 1 Ağustos 1944, s. 7)

Kına Gecesi

Gülüyor her yüzde taze bir sevinç,
Bakış taze, gülüş taze, gül taze.
Sokunuyor binbir rengi her kerpiç,
Nakış taze, kokuş taze, tel taze.

Sevindirdim gönlüm denen öksüzü,
Yağız akşam bu dağların bir süsü;
Dinlediğim işte kına türküsü:
Beste taze, türkü taze, dil taze.

Neler gördüm ben bu ele düşeli,
Her gördüğüm insan böyle neşeli;
Düğün yolu bütün duygu dōşeli,
Duvak taze, yeşil taze, al taze.

Al duvağa bir eğrice sokuldu,
Pamuk ele al kınalar yakıldı,
Mor belikler dal kulunca döküldü;
Dudak taze, yanak taze, bel taze.

Güzelliğin artık gönlüm kafesi,
Çağırıyor şu davulun gür sesi,
Kına kına kokan kına gecesi;
Kına taze, gece taze, el taze.

Osman DARICI

(C. 7, S. 78, 16 Birinci Kânun 1944, s. 13)

Türkmen Kilimi

Al sabah koynunda bahar durulmuş,
Göğün yıldızını işlemiş kızlar.
Yeşilden yeşile köprü kurulmuş,
Bir şafak yoluna başlamış kızlar.

Köyüme uzanır surdan Gökçebel,
İnce parmaklardan duygu dökülmüş;
Uçtan uca gezer gönül, coşkun yel,
Şu dağ yollarında açacak gülmüş.

Uğruna göz nuru dökülen kilim,
Ulu duygulara uzanmış şu dal;
Göğüs yeşil yeşil, yanaklar al al,
Yaylâda eğrilen, bükülen kilim

Üç tepe üstüne kurulmuş obam,
Nur döker oluktan gönlümüze dam;
Göz eder doğacak her güne anam,
Salınır karşımda, güler sevgilim.

(C. 7, S. 81, 1 Şubat 1945, s. 12)

Benim Sevgim

Dostum sümbül, gözüm nerkiz,
Turunç kokar elma beniz.
Boyu asma, zülfü filiz,
Bir güzelin gümanıyım.

Akça akça açtı çiğdem,
Bir ak duvak giydi badem.
Bu güzele âşığım ben,
Öbek öbek dumanıyım.

Sana aşkım açılmaz sır,
Gönlü engin, rengi bakır.
Eşim tarla, sevgilim kır,
Al baharın çimeniyim.

Osman DARICI

(C. 7, S. 84, 16 Mart 1945, s. 14)

Düş

Bu gece hangi kuş beni getirmiş
Beş senedir hasret kaldığım eve?
Bir ev ki önüne anam oturmuş,
Kırılmış söğütten yaptığım deve.

Bir öbek buluttan köyü seyrettim.
Ağarmış anamın kara saçları.
Yuva kurdum, evimize tünettim
Tüylerinden tanıdığım kuşları

Geniş dallar germiş kapıya çınar,
Bacım gelin gitmiş karşı obaya.
Gelinlik yakışmış, benzemiş aya;
Hep böyle durmadan akarmış pınar.

Neler, neler olmuş ben görmeyeli.
Üstünden beş bahar atlayan köyüm.
İki yılı geçmiş dedem öleli,
Askerden bu sene dönmüş büyüğüm.

Ben de tatmalıyım sarkan kirazdan,
Bir zaman bunları dikmekti işim.
Evde görünmüyor küçük kardeşim;
Bir türkü tutturur, döner birazdan.

Neden bahsetmeli komşu kızına?
Ana olmuş, gelin oynadığım kız.
Gezip dolaştığım yerler pervasız;
Niçin çağırıyor anam dizine?

Salıncak asılı kalmış erikte,
Besbelli bir bahar, ısınmış bahçe.
Gönderdiğim resim orta direkte,

Gelen her mektubu saklarmış bohça.

Bu sene ninemin hırkası yeni;
Kilitli dururmuş yattığım oda.
Eski dostun biri gelmiş kapıda,
Bir başka oyuna çağırır beni.

Osman DARICI

(C. 8, S. 89, 1 Haziran 1945, s. 14)

Bahar Günleri

Meleyi meleyi gelen her koyun,
Bahar akşamını getirir bana.
Çocuğu yemeğe çağırır ana,
Dağılmaz çocuklar, bitmemiş oyun.

Kırmızı çiçeği savruldu narın,
Şu ak koyun bu yıl ikiz doğurdu;
Anam esirgemez südü, yoğurdu,
Tarladan tarlaya koşarım yarın.

Toprak göverdikçe gökler genişler,
Boy alır babamın saçtığı tohum.
Tarlalar boyunca hür çocukluğum
Ilık bir gün gibi içime işler.

Bebek elleriyle oynar beşikte,
Ne güzel, ne iyi bu bahar günü.
Bir türkü söylüyor evlerin önü,
Yeni doğmuş kuzu sıçrar eşikte.

Gönlüm gibi deli şu yeşil otlar,
Öküzler önünde babam dönecek;
Koşar yavrusunu gören her inek,
Bir gök denizinde yüzer bulutlar.

Osman DARICI

(C. 8, S. 90, 16 Haziran 1945, s. 7)

Sarı Kızın Sarı Saçları

Kına içmiş, kına yanmış,
Tutuşmuş, bir aşkla yanmış
Zülûf, perçem halkalanmış,
Biraz ipek, biraz sırma.

Kâh ince taze sümbül,
Kâh telinde ben bir gönül,
Sarı saçlar sarı bir gül,
Biraz gonca, biraz burma.

Gönül için kurmuş tuzak,
Aşk elinde söken şafak,
Altın başa yeşil duvak,
Biraz kına, biraz sürme.

Osman DARICI

(C. 9, S. 101, 1 Aralık 1945, s. 16)

Yaşamak Sevinci

Alıp götürsün beni taze yollar,
Bilmediğim görmediğim bir yer.
Seril önüme çayır çimen seril,
Selâm ver açan çiçek, taşan dere.

Gün doğmadan kavuşayım pınara,
Bir duygu burda beni koyup giden.
Toprak yeşil, hava ılık, gök mavi.
İyi bir gün isterim gök yüzünden.

Sorma güzel toprak artık bana sorma,
Bütün kış seni ihmal ettiğimi.
Eşiğine geldim ben toprak ana,
Kim der yıldızları seyrettiğimi.

Uçma çayır kuşu üstümden uçma,
Çok görülmüş değil bana kanadın.
Bulut gelip başıma kanat açma,
Güne yakın olmak asıl maksadım.

Ben çılgınca seviyorum gölgeni,
Düşünme sen yeşil ağaç düşünme.
Dallar, meyveler, çiçekler yeni,
Gün vurmadı daha küçük ensem,

Yaşamak türküsü söyler dillerim,
Sen gül bana gayri dostum ekin.
Geniş toprak, güzel toprak, ak toprak,
Tut elimden, tut elimden göğe yekin.

Osman DARICI

(C. 9, S. 104, 16 Ocak 1946, s. 4)

Değirmen Türküsü

Kımıldar yeşil otlar usul usul,
Akar ark boyu sular yavaş yavaş;
Yüklü hayvanlarla gelir ahali,
Durmaz bir kuş gibi uçar, döner taş,

Belimi dayarım karşı çınara,
Elimi sokarım akan pınara,
Haberini alamadım turnadan
Akşam olmuş çekilmişim kenara.

Değirmen içinde geçiyor aylar,
Bir güzel görmedim bana el eyler,
Değirmen yoluna düşen yığıti
Karşı yoldan aşan güzel del-eyler.

Değirmenin önü bir bölük ekin,
Bir gelincik açmış, rengine bakın;
Değirmende bir yokuşun başında
Esen rüzgârla geliyor kokun.

Elimi uzattım elma dalına,

Gide gele yar karşımda salına,
Gün yüzü görmemiş, eller değmemiş
Sözlerim geçmiyor küçük geline.

Değirmenin günden yüzü durağım,
Günler var ki ben herşeye ırağım,
Bunca yıldır bir murada yetmedim
Bahar girmiş nasıl artmaz merağım.

Osman DARICI

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 19)

Küçükhisar'dan Çıtak Halil

□ Sofrası var dost önüne açılır,
Ayranı var bir obayla içilir. □

Kara kara üzüm gibi kaşları, gözleri
Mestan bıyıklı, yakışıklıdır Çıtak Halil;
Varlığı görmüş, yokluğu görmüş, açık eli
Yaz ayları girdi mi güldürürdü öksüzleri.

Uykulu gözlerini şafak yadırgamazdı,
Mevsime göre, havaya göredir işleri.
Gönlünde dilek, elinde orakla çıkar evden,
Her gördüğüne selâm vermeden duramazdı.

Görür, Aladağ şimdi ala duman içinde,
İnce yol onunla birlikte girer suya.
Bir yel eser batıdan öyle serin serin
Geç kalmaz, kavuşur tarlaya bir an içinde

Yeni ümitler gelirdi karısı geldikçe,
Şu ağacın dibinde gülüşükleri olur.
Arka arkaya düşerek dönerlerdi eve,
Türküleri de yükselir ay yükseldikçe.

Yatağı dam başına serilirdi yaz günü,
Bir gece ay güzeldir, bir gece yıldız güzel.
Karısı hatun kişidir, bir meleğe benzer,
Yedi yıl önce bugün yapılmıştı düğünü.

Zamanında bir ırgat, zamanında bir ağa,
İri vücudu, uzun boyuyla çam gibidir.
Yüz elli evi aşmıyan Küçükhisar köyünde
İki oğlu bir kızıyla koyulmuş yaşamağa.

Osman DARICI

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 11)

Düğün

Çırpınır gönüller halay çekerken
Davul coşkun coşkun, tel nazlı nazlı
Keklik olup uçtan uca sekerken
Ayak kıvrak kıvrak bel nazlı nazlı

Yazmalar başlarda pul pul gülüşür
Açılır yanaklar gül gül gülüşür
Savrulur fistanlar al al gülüşür

Çiçek başka başka dal nazlı nazlı

Görüştü sevişti gözler düğünde
Gülüştü, kızardı yüzler düğünde
Zeybek, halay çekti kızlar düğünde
Eller liyme liyme kol nazlı nazlı

Osman DARICI

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 42)

Onmamış Kişi

İbili köyüne ben
Irak bir elden gelmişim.
Adını diyemediğim kızcağıza
Koza tarlasında çalışır,
Toz duman içinde görmüştüm.

Durup tarlanın başına
Bir kıza, bir pamuğa baktım;
Oturup orada ağlıyacaktım,
Bir Tanrının işi oldu
Kınamayın uşaklarım

Çıkıp arasına İbili'den
Bir başıma gezer dolaşır olmuşum;
Böyle mi olur bir ırgadın türküsü?
Bir gül gibi, bir çiçek gibi solmuşum.

Hele bu yıl da gelsin ilkyaz
Diyerek güneşli günleri özlüyordum.
Bu yıl da çalışalım yanyana.
Bir yolunu bulur belki
Bir gün açılırım diyordum,

Yazlar geçti güzler geçti
Bir başından geçmişi bulup
Derin uykulardan doğrulamadım
Koza mı, pamuk mu beklediğim?
İbili'den ben ayırlamadım,

Sayrı düşmüştü bir gün güzelim,
Sayrıymış başına döndüğüm.
İbili köyünün içinde
O yerli ben yabancıydım,
O yolcu ben hancıydım.

Sayrı düştüğü günler düşünür,
Bütün geceler uyuyamazdım.
Bir yangın basarmış akşamları
Yağlı kurşunlardan yıkılmaz iken
Bir sinek ısırmasından devrildi.

Osman DARICI

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 33)

Sami GÜRLEV:

Meltem

Yeşil gözlü bir kadın geçer aynalardan
Aşka ve Allaha inanmış.
Nemli bir bulut iner semadan,
Merhameti başaklara uzanmış.

Kınalı bir kuş geçer ufkumuzdan
Renklere ve ışığa bedel.
Bir tomurcuk açar ki bahçemizde
Rüyadan güzel...

Ilık bir meltem gelir cenuptan
Şuh yıldızlı gecemizin üstüne,
Ay ışığı düşmüş yüzüne
Bir çocuk ki elleri nurdan

Sami GÜRLEV

(C. 6, S. 63, 1 Mayıs 1944, s. VIII)

Ziya Osman SABA:

Bu Sakin Öğle Vakti

Bu sakin öğle vakti, gün taze, mevsim ılık,
Bir dersten çıkmış kadar içimde bir ferahlık,
Yeniden yapraklanan şu çınarın gölgesi,
Şu beyaz minareden dökülen ezan sesi.
Şu yosun tutmuş çeşme, şu taşlar, selvilikten,
Bana bahsediyorlar bir yeşil iyilikten.
Çocukların sevinci, kuşların dem çekişi,
Mesut ediyor beni vatanimin güneşi.

Ziya Osman SABA

(C. 6, S. 64, 16 Mayıs 1944, s. 12)

Nişanlılık

Hangi birini anayım,
Buluştüğümüz kumluk, تنها iskele.
İçimizde bir başkalık,
İlk defa gelişimiz el ele.

Bir başka gün, kalabalık Beyoğlu,
Girdiğimiz dükkânlar, güler yüzlü satıcı.
İkimizi yanyana oturtup
Resmimizi çeken fotoğrafçı.

Rüzgâr dinmiş, ağaçlar dinler gibi,
Gün batarken o sâkin sonbaharda,
Akşamları dolaşmamız
Kolkola Mühürdar'da.

Bir adam sokak fenerlerini yakar,
İncecik vücudun vücuduma dayanırdı.
Her yolcu halden anlar,
Bizi uzaktan tanırdı.

Hangi birini sayayım,
Yüzüklerimiz, pembe şeker kutusu.
Goncalar, pembe karanfillerin

Günler günü kokusu.

Bir an unutulmuş dünya.
İçten içe duyulan,
Yüzüne baktığım,
Sesini dinlediğim zaman.

Nekadar ümitli, ne iyiydik!
Önümüze düşmüş bahtiyarlık,
İyi komşularla dolu mahallelerde,
Kiralık bir kat aradık.

Bir an gülümseyen talih, değişen kader,
Ömrümde bir tek o sonbahar.
Ömrüm oldukça anacağım,
Bir rüya görür gibi geçtiğimiz sokaklar...

Ziya Osman SABA

(C. 8, S. 88, 16 Mayıs 1945, s. 14)

Çocuklar Bakıyorlar

Çocuklar bakıyorlar, gözlerinde mavilik,
Bize bakıyorlar çocuklar bir deri bir kemik.

Çocuklar tutamıyorlar ellerinde oyuncakları
Çocuklar, koşamaz olmuş bacakları.

Bakıyorlar her akşam elimize,
Bir şey sormak ister gibi hepimize.

Benizleri sapsarı, hasta,
Çocuklar bedbaht bu yaşta.

Kim getirip koymuş onları yanımıza?
Bakıyorlar çizgi çizgi alnımıza

Ziya Osman SABA

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 43)

Aydın NİSARİ:

Karacaoğlana Sesleniş

Doğrul, uğrun uğrun, doğrul yerinden,
Sazını eline al, Karacaoğlan.
Titreyen sesime ses ver derinden,
Garipçe garipçe çal, Karacaoğlan.

Haydi, doğrul, bitsin galan ayrılık,
Dökülsün tellerden bir kez hıçkırık.
Ürperiştin serin, şiiirden ılık
Bir duygu ol, kalbe dal, Karacaoğlan.

Çal, toplansın kızlar, koşman dinlensin,
Benliğim ürpersin, ruh serinlesin.
Sazı yitirdiysen gönlüm inlesin,
Gönlümü saz diye çal, Karacaoğlan.

Kalk, "sıla gurbetnen bir" diyerek gez,

“Muhanet yâr”ini bekleyerek gez,
Özlemi özleme ekleyerek gez,
Topla her çiçekten bal, Karacaoğlan.

Sanma bilinmiyor yeri yuvanın,
Her yerinde varsın Çukurova’nın.
Oğul balı dolu kalpte kovanın,
Orda mahşeredek kal, Karacaoğlan.

Aydın der: kuluyum tâ ezelleysin,
Gönlüme çil salan köklü şîriyin,
Açıldı, kapanmaz ölenedeyin
Gönlümden gönlüme, yol, Karacaoğlan.

Aydın NİSARİ

(C. 6, S. 64, 16 Mayıs 1944, s. 15)

İren KAM:

Ne Olur?

“Garip olan gönlüm ile
Yar sevişse düşse dile.
Benim ile gurbet ile
Yar gezmeye çıksa n olur?”

Âşıkım Türk illerine,
Bülbül olam dillerine,
Cennet köyün yollarına
Gönül sudur aksa n olur?”

Yağmur yağsa, çaksa şimşek;
Uzun yolum var gidecek;
Arslan köylü nazlı Gökçek
Deli gönül yaksa n olur?”

Neme benim ırak, yakın
Halim nice oldu akın!
Gurbet ilde bir âşıkın
Aşk belini bükse n olur?”

Tanrım ihsan et kuluna,
Kuvvet, kudret ver koluna.
İren Kam dar yar yoluna
Âşık gönül aksa n olur?”

İren KAM

(C. 6, S. 64, 16 Mayıs 1944, s. V)

İsmail Hakkı:

Hava Şehitlerine Ağıt

Türk havacılığının ilk şehitleri Sadık ve Fethi için İsmail Hakkı tarafından 1333’te söylenmiş olan ve Zeki Alpınar tarafından derlenen ağıt.

İstanbul’dan kalktı bir bölük turna,
Geldi üstümüzde döndü turnalar,
Sordum bu turnalar kimin turnası
Vatanın turnası dendi turnalar.

Turnam telli turna adı tayyare,
Vatanın bağına açtı bin yara,
Mah cemalin göster yâre ağyare
Siper edin Mısır ile Hindi turnalar.

Âşık olan zaptedemez aşkını,
Er olanlar kayırmalı düşkünü,
Yollara çıkılmaz böyle kış günü,
Havalar yaz, bahar sandı turnalar.

Çok korkunç sayılır Külekaboğazı,
Çok şükür geçtiniz gez beli, sazı,
Fırsat bekler imiş ecel şahpazı
Hayıf arkanızdan bindi turnalar.

Sağ, esen geçtiniz Gâvurdağını,
Seyrettiniz bahçesini, bağını,
Yaktınız milletin ciğer yağını
Ben değil, cümle âlem yandı turnalar.

Turnam havalandı tayran eyledi,
Görenleri bütün hayran eyledi,
Amik ovasında seyran eyledi,
Şol Halep şehrine kondu turnalar.

Turnam nasıl olur acep haliniz,
Beyrut dağlarında korkunç yolunuz,
Haktan emir geldi Şamda kalınız
Söküldü kanadın bendi turnalar.

Sadık fetheyledi bahrile berri
Ecel yetmiş turnanın yok haberi
Tarihine yazsın diye Taberi
Taberiye gölüne indi turnalar.

Ayrılmış Yafaya turnanın biri,
Devletin, milletin gözünün nuru,
Yorulmuş kanadı, tükenmiş zoru,
Deniz hamamında yundu turnalar.

Turnanın haberi eritti bizi
Karalar giydirdi kuruttu bizi,
Acısı, merakı çürüttü bizi,
Gönlümün billûru sındı turnalar.

Düşmanlar sevindi arttı gururu,
Dostların kedere döndü süruru,
Gönlümün çırağı, gözümün nuru,
Vatanın ışığı söndü turnalar.

Haydi İsmail Hakkı turnayı bırak,
Ağlayıp herkese verme bir merak,
Firdevs Uçmağından geldi üç Burak
Cenneti alâda şimdi turnalar.

(Atayolu 23 Mayıs 1945)

(C. 6, S. 66, 16 Haziran 1944, s. 23)

Zeki Ömer DEFNE:

Kadaların Benim Olsun Erzurum

(1)

Beni yakarken kızıl dağlar,
Kış, yaz beyaz açan dağlar!
Erzurum'u koçan dağlar! (2)
Yıldızınız ne yıldızdır?

Erzurum dağlarının dumanı gezer bar'da (3).
Erzurum geceleri ışıkar kehribarda (4).

Barlar ibrişim büküşlü,
Dadaş tezene sekişli (5),
Gelin kehribar bakışlı;
Gözlerinde altın işli.
Kızların ne mene kızdır?

Erzurum güllerinin kokusu tüter bar'da,
Erzurum işveleri ışıkar kehribarda.

Dallar niyaza girişmiş,
Suların saza duruşmuş,
Kuşların söze duruşmuş.
Diller tellere karışmış.
Erzurum, bu hangi ağızdır?

Erzurum dillerinin meramı döner bar'da,
Erzurum edâları ışıkar kehribarda.

Hañcer oynar balaların (6):
Talimi var belâların.
Bahtım olsun çilelerin!
Kadanı Defne'ye yazdır!

Erzurum koçlarının şanı yazılı bar'da,
Erzurumlu Emrah'ın ruhu var kehribarda.

Zeki Ömer DEFNE

(C. 6, S. 67, 1 Temmuz 1944, s. 8)

(1) Kada: Kaza, bela.

(2) Koçan: Kucaklıyan, bağrına basan.

(3) Bar: Erzurum'un meşhur oyunlarından.

(4) Kehribar: Erzurum'un siyah kehribarı ve bunun üzerine altın, gümüş işlemleri meşhurdur.

(5) Tezene: Bağlama mızrabı.

(6) Bala: Çocuk.

Ayrılış Destanı

Gel vatan, yas tutan ocaklara gel!
Oğul Mustafa'lı kucaklara gel!
Gel, karayazılı çiçeklerle gel!
Dol gözüme vatan, ATA'n geçiyor!

Ektiğim gündüzdü, biçtiğim gece,
Güzelim ekini bastı delice (1).
Herkte sapanlara, cenkte kılıca
“Ab-ı hayat”ları katan geçiyor.

Gün görünür güne bakana her şey:
Ne görsem benziyor bak, ona her şey.
Başlamış şeklinden isyana her şey,
Sanki her şeylerden o kan geçiyor.

Bütün yurt dağların üst üste koyun,
Üste gelincikli yazılar yayın,
En üste bir yıldız, bir ay döşeyin,
Önünden böyle bir vatan geçiyor.

Bir millet kolunca salları üstünde,
Bir vatan boyunca yollar üstünde,
Dağlar bedenince küller üstünde
Kanayı kanayı bir tan geçiyor.

Onu bize gökten zafer getirdi,
Onu bizden alıp Zafer götürdü.
“Yer görmesin!” diye doğmuş koç sırtı
Devirler üstünde yatan geçiyor.

O bindi; al atlar kesildi yağız,
O indi; bir yanardağ oldu Yavuz.
19 soneşrin.. delirdi deniz,
Hâlâ Marmara’dan figan geçiyor.

Kara çıktı ayın gördüğü düşler (2):
Cümle mülhimeler zâra durmuşlar (3),
Siyah borularda siyah ötüşler..
Bu sabah İstanbul yastan geçiyor.

Defne, burcu burcu seril yerlere;
Bak, selama durmuş minarelere!...
Bir şair şehirden bir âşık şehre,
Bir bayrak dolusu destan geçiyor.

Zeki Ömer DEFNE

(C. 7, S. 78, 16 Birinci Kânun 1944, s. 11)

(1) Delice: Bir nevi zehirli ot.

(2) ATA’nın ölümünden birkaç gün önce ay tutulmuştu.

(3) Mülhime: Ay tutulması, gün tutulması, zelzele gibi olayları tefsir için müracaat edilen halk kitabı.

Bursa’m Benim

Giyivermişler Bursa’ları buz gibi,
Gelmiş güzellere yaz serin serin.
Yollara dökülmüş yanıyor temmuz,
Geçiyor bir düz beyaz serin serin.

Râmolmuş köpüğe ipek demişler,
Suları dokuyup salıvermişler.
Ben “Bursa” deyim de sen bak, seyreyle,

Olmuyor mu için biraz serin serin.

Kar beyaz, süt beyazım, Bursa'm benim.
Nilüfer çayına düştü yemenim.
Üstünde zihnimden, gönlümden düşler...
Akıp gitmekteyiz biz serin serin.

Murat'tan beriye Bursa kaç yeşil?
Gölge gölge yürü, gel menzil menzil.
Dinle parklardaki maceramızı,
Duy, ne söyler her avaz serin serin.

Maviliklere, dumanlara doğru,
Belki de evvel zamanlara doğru,
Uludağ denir adına, gidiyor
Pırl pırl bir pervaz serin serin.

Zeki Ömer DEFNE

(C. 10, S. 120, 16 Eylül 1946, s. 7)

Nerden teşrif?

Genç eller beyaz beyaz,
Niyazdan mı geliyorsun?
Malihulyaya dönmüşsün,
Boğazdan mı geliyorsun?

Mavilerin hâre hâre,
Seni döndürmüş bu şehre,
Kemer: bir nefsi emmare,
Can, hazdan mı geliyorsun

Göğsüne mi sığınmışlar,
Ağzı dua dolu kuşlar?
Niye havalanmış kaşlar?
Pervazdan mı geliyorsun?

Geldin: "rast" da karar gibi,
Boy pos "evc'e" firar gibi...
El: bir makam arar gibi...
Dost, sazdan mı geliyorsun?

Defne der: Ey gül nakışlım,
Gülü mâsiva kokuşlüm
Benim İstanbul bakışlım,
İlk yazdan mı geliyorsun

Zeki Ömer DEFNE

(C. 2, S. 13, Ocak 1948, s. 44)

Mehmet ÇAĞLAR:

Akseki

Bahar gelir, bülbüllerin dillenir,
Sırma saçlar oyalanır, güllenir;
Dağların ardına selâm yollanır;
Her güzele türkü yakar, Akseki.

Çam kokan suların buzcludur buzlu,

Güzel gider suya gelinli, kızlı;
Engin koruların hep yeşil gözlü,
Oluktan oluğa akar: Akseki.

Üstünden aşılmaz hür bellerin var,
Burcu burcu kokan gazellerin var;
Nice “gün görmedik güzel”lerin var,
Özlemin gurbeti yakar, Akseki.

Altın saplarına başak olamam,
Seline dökülen yaprak olamam,
Sende doğup batan şafak olamam
Bu halim bağrımı yakar, Akseki.

Yufkalar dürülür, azık bağlanır,
Hayırla gelesin denip sağlanır;
Ardından ağlanmaz, bazan ağlanır,
Her mevsim gurbete çıkar, Akseki.

Gönülde ürperti, dilde dileksin,
Yarın boy atacak serpileceksin;
Bu yurt cennetinde açan çiçeksin,
Dağın, taşın vatan kokar, Akseki.

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 6, S. 68, 16 Temmuz 1944, s. 6)

Harman

Bu yıl da ekinler biçildi tezden,
Şimdi de serilmiş harman oluyor.
İlk kışın geldiği belli eğizden (1);
Sap düğen altında saman oluyor.

Döner, döner düğen, ezilir başak,
Binnaz’ın saçları tutmuyor yaşmak.
Biri iç çekiyor, Ahmet olacak:
Yiğidin başında duman oluyor.

Akşama varmadan yığılır tınaz,
Beklenir yel çıksın ortalık poyraz,
Bir elde peştemal geliyor Binnaz,
Bir elde her zaman ayran oluyor.

Kaş kararır artık, tınaz çullanır;
Çigaralar gizli gizli tellenir,
Türküler söylenir, dağlar dillenir:
Yar gideli bana güman oluyor.

Hele bir yel çıksın, kalksın yabalar,
Yellolsun deyenler, o merhabalar..
Haydin arkadaşlar, haydin babalar,
Herkes birbirine kurban oluyor.

Kuşak belden uçar, yaşmak savrulur,
İkindiye kalmaz saman devrilir,
Kesmükler elenir, buğday çevrilir,

Koca tınaz şimdi yalan oluyor.

Harmanın ardını aldılar bugün,
Haftaya Ahmet'le Binnaz'ın düğün.
Bu ana toprağın, yani bu Türk'ün
Erkeğa, dişisi yaman oluyor...

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 7, S. 81, 1 Şubat 1945, s. 12)

(1) Eğiz: Ekinin biçildikten sonra toprakta kalan kısmı. “Eğize bastık, kara bastık”:
Akseki atasözü

Kokar Yanıksı Yanıksı

Sabah erkenden yol alam
Her gün bir yaylada kalam;
Südü, yoğurdu, hoy balam!
Kokar yanıksı yanıksı...

Yaylanın tozu, toprağı,
Koyunu, atı, kısrağı,
Ağızı, kaymağı, yağı,
Kokar kekiksi kekiksi...

Yaylanın oğruğu, karı,
Yağmuru, seli, puğarı,
Yaylanın çiği, seheri
Kokar topraksı topraksı...

Çulu, gocuğu, heybesi,
Otu, çayırı, obası,
Külbastısı, kavurması
Kokar kekiksi kekiksi...

Sunamın saçı, oyası,
Yüzü, çevresi, kınası,
Dilinde Türkmen mayası
Kokar çiçeksı çiçeksı...

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 19)

Eğın Türküsü

Duman ağmış gene dağlar başına,
Seni vermem yaylaların kışına,
Gel git ağam, gel git Allahaşkına...
Gitme Ağam, gitme, kal benimilen!
Ardından ağlamaz el benimilen.

Su dünyanın yokuşu var, düzü var,
İyi kötü yaşanacak yazı var,
Eline bakıyor bunca kuzu var...
Gitme Ağam, gitme, kal benimilen!
Ardından ağlamaz el benimilen.

Ağam, el sözüne uyacak mısın?
Beni bu derdile koyacak mısın?
Gurbete gidip te doycak mısın?

Gitme Ağam, gitme, kal benimilen!
Ardından ağlamaz el benimilen.

Ağam, benim yiğit Ağam, eş Ağam,
Baba Ağam, kardaş Ağam, baş Ağam,
Ahti güzel Ağam, bağı taş Ağam,
Gitme Ağam, gitme, kal benimilen!
Ardından ağlamaz el benimilen.

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 15)

Musiki

Kopar içimde bir yerim ve bir yerim kanar,
Beni harabeden, beni öldüren
Bir tatlı huzur içindeyim bu an.

Titrer ruhumda hasreti meçhul diyarların,
Bir başka âleme, bir başka aşka daveti
Beyaz köpük kanatlı peri kızlarının.

Bir hazzı damla damla tadış,
Bilmem nedir bu haz?
Nedir bu tellerde ürperen,
Nedir bu ihtizaz?

Nedir bu ses ki ruhum kanatlanır,
Nedir bu ses ki Allaha yaklaştırır beni,
Nedir bu ses ki benden uzaklaştırır beni?

Her nağme vuslatın, ayrılığın,
Engin terennümdür ki biz,
Biz artık bu seslerin esiriyiz.

Ve çeker gittikçe kendine geçmişlerin tadı:
Serin ikinci meltemleri, deniz ve sevgilimiz,
Uzak, yakın hatıralarla dolar dolar taşar
Memnun gönül evimiz.

Aman dokunma, fakat dokun, bırak, hayır dokun,
Bilmem nedir bu içim içime sığmayış
Ve nedir bu içime akan, bu gıdıklayan kanama?
Bilmem, fakat dokun, dokun yine sen, dokun yarama.

Ruhum bu uykudan uyanmasın, bitmesin düşüm,
Sakın, sakın bitmesin bu mâvi uçuş!
Bu harabolurken mestoluş,
Bitmesin, bitmesin hazzı nağmeden öpüşüm!

Bir ummandayım ki martılar, yelkenliler yüzen
Uçsuz bucaksız bir ummandayım.
Bu öyle bir haz ki ben,
Hiçbir varlıktan duymadım
Duyduğum hazzı musikiden...

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 16)

Gece Kar Yağıyor

Kar yağıyor sevgilim,
Kar yağıyor
Yaman olur zemherinin dokuzu;
Yaman olur kara-kış yaman.
Böyle gecelerde kurt iner köye
Ve çakallar ulur
Ve yine böyle gecelerde şehrin sokakları
İşte bu kadar sessiz olur.

Kar yağıyor sevgilim,
Kar yağıyor.
Ve biz bir Dört Yol portakalını
Beraber yiyoruz
Ve beraber okuyoruz
Gökten bir sevap gibi inen karı
Ve birlikte anlamaya çalışıyoruz
Bu kapkara dünyanın,
Bu bembeyaz karla örtülüşünü.

Kar yağıyor sevgilim,
Kar yağıyor.
Karda izler görüyorum.
İzlerde bir şair
Adım adım ilerliyor
Kalın, tahta bir kapıya doğru.
Ve üç gündür böyle,
Midesini düşünmeden
Titreyen nefesile boşluğa
Bir şiir mırıldanıyor
Ve bir türlü sonu gelmiyor mısraların.
Zavallı şair!..
Yatağında şimdi,
Saatın sesini bile duymadan
Düşünüyor
Tekrar ediyor
Ve yidiriyor, o canım uykusunu
O aç mısralara.

Biz neye bu kadar bir birimize sokulmuşuz?
Kar yağıyor sevgilim,
Kar yağıyor!..

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 19)

(Renkler Dünyası:)

Gök

Yıldızların, ayın, güneşlerin var,
Dünyayı kuşatan, kucaklayan gök.
Gök, engin denizler, çağlayan sular,
Dağların başına ağan duman gök.

Gök, aydın ufuklar, aydın uçuşlar,
Gök, ümit eline açılan gemi...
Konaksız arzular, muhacir kuşlar,

Gök, gönlü dolduran hülya âlemi...

Gök, tatlı uykular, rüyalarımız,
Gök, başta nazarlık, gök, mâvi boncuk.
Gök, dünkü çocukluk dünyalarımız,
Gök, her an neşeli, gök, her an çocuk.

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

(Renkler Dünyası'ndan:)

Yeşil

Vatan ovaları, vatan dağları,
At kişnemeleri, taylar kısraklar.
Çingirak sesleri köyün davarı,
Oğlaklar, kuzular, sular ve bahar.

Kuşlar, dalga dalga uçan ötüşler,
Zümrüt cıvıltılar şakrak çeşmeler.
Kuytu koruluklar, hayırlı düşler,
Murada ermeler, yeşil giymeler.

Bir yeşil sarıklı derviş elinden
Yediğimiz yarımşar elmadaki sır.
Kullara o masal ülkelerinden,
Başı sıkılınca yetişen Hızır.

Gönül ferahlığı, huzur ve sükûn
Arzın yeşilliğin bir meyvasıdır.
Bir ömür boyunca muztarip ruhun,
Teselli kaynağı umut tasıdır.

Yeşil, evliyalar, yeşil türbeler,
Yeşil, servilikler, uhrevî âlem.
Sevaplar, dualar, yaşlar, tövbeler,
Yeşil, çayır çimen, babam ve annem.

Yeşil, tarih kokar, bergüzar kokar,
Yeşil, çini çini memleket kokar.
Cami kokar, Bursa kokar, yâr kokar,
Yeşil, yeşil yeşil bereket kokar.

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 33)

Ahmet Muhip DIRANAS:

Ağrı

Vardım eteğine secdeye kapandım,
Koşup bir koluna sımsıkı abandım,
Karlı başın yüce dedikleyin yüce,
Sükûn içindeki heybetin gönlümce.
Devce yapında ilk rahatlığı duydum;
Şifası mı, ne ki, ruha bu ilk yudum,
Hayal arkasında boş çırpınışların.
Sen, müsait vakti gelince rüzgârın,
Sonsuzluğa doğru kalkacak, sihirli

Dr. Cenani Derman'a

Bir gemi gibisin, göklerde demirli,
Ve ben, rıhtımında bekleyen tek yolcu...
Düşüncemizin en zalim ve korkuncu,
Açan o ağulu çiçek delilikte,
Giren sır mezara cesetle birlikte:
Şüphe. O bin çeşit çilenin yemişi,
Yılan ağzındaki elma... Ey ateşi
En derin yerinde gizli gizli yanan!
Seyrediyor ruhum kar balkonlarından,
Fâninin göresi olmaz manzarayı.
Ve aklın o uçsuz bucaksız sarayı
Yıkılıyor... Duygu bir kartal hızıyla
Fırılıyor engine neşe avaziyle.
Bulutlar, ne güzel bulutlardır onlar,
Hep öyle başımın üstünde dursunlar
Kan rengi, menekşe rengi, toprak rengi...
Asılı kalsın hep bu yağmur hevengi.
Dünyaya düşen bu gece ne gecedir!
Yıldızlardan yağın ışık ne incedir!
Yansın o yıldızlar, bitinceye kadar
En derin uykular, en tatlı uykular.

Ey gökperdelere şahlanan tanrısız,
Eteklerindeyiz işte. Ve bir masal
İçinden gelmişiz sana atlı, yaya;
Attığımız okta kısmeti bulmaya.
Yitik, perişandır elbet, beceleyin.
Pişmanlığa ırgat olup geceleyin,
Günle bahtın davetine koşan kişi.
Ah iç sıkıntısı, sen ettin bu işi.
Zevk, o yosma kadın, eski bir bahçede
Ayaküstü günah işlenen gecede
Bir susuzluk kadehi sunmuştu bana;
Yüzümü maskesiz gösteren ilk ayna.
Yel alsın götürsün bütün o geçmiş!
Sihirli kadehin zehrinden içmiş
Serin yalanında kandırmaz her pınar;

Dindirir miydi ki en tatlı rüzgârlar
Bende gizli gizli başlamış ağrıyı:
Bu, rüzgâr ve gemi uğramaz bir kıyı
Yahut da bir teknede açılmış delik...
Hangi pencereye koşarsan ahretlik
Bir gökyüzü... Siyah, güneşten habersiz;
Her adım attığın yeri basan bir sis.
Hangi yana baksam onu görüyorum,
İnancın kaydığı bir dipsiz uçurum,
Günah kapılarının aralandığı,
Tanrıların bile avaralandığı
Şaşkın, çaresiz bir insan kaderince.
Güneş, güneş, güneş! Ey ölümsüz ece!
Sana tapınanlar kardeşimdi benim.
Güneş, güneş ben sana doğru gelenim.
Kucakla beni sen, tanrıçam, sar beni;
En yırtıcı, en aç hayvanların ini

İçimin göz görmez mağaralarına gir.
Senin girmedğin yerde haset, kibir
Dert, kin, yalan, ölüm, korku ve işkence;
Çakal seslerinden örülmüş bir gece,
Teneşir başında oynaşan çirkinler,
Engerek düğümü doğuran gelinler,
Zina şöleninde beynin, nöbet nöbet,
Cehennem halayı çeken bin iskelet
Ve yaprak indiren ağaçlar baharda...
Senin bağışından yoksul kucaklarda
Çocuklar kertenkeleyle bir biçimde.
Ağrı'ya eş bir dağ olsaydı içimde,
İlkin şu gönlüme doğardın, her sabah,
Geceyken daha her yer, sarardın gümrak,
Sarı saçlarınla benim vücudumu:
Kendimde taşırdım kendi mabudumu.
Ağrı'ya eş yüce bir dağ yok içimde
Ne kadar cüceyim dert ve sevincimde!
Kaplamaş gözümün gördüğü her ufku
Ümitsiz, zifiri bir gece, bir korku.

Ah, zannımca bütün insanlık güneşsiz.
Ey ateş! nasıl da seni yitirmişiz
Bu, yalnız ahüzar esen manzaradan
Bir çaresiz aydır sallanan aradan;
Işık tuttuğu her şey bir taze yara.
Onmaz bu gece. Terket karanlıklara!
Can yiğitliğini kaybetmiş, ruh aşkı.
İlenişlerinden insanın, bir şarkı

Tutmuş gökkubbeyi... Adem, adem, adem...
Ah güç de değildi bahtiyarlık madem,
Üstümüzde deniz gibi bir gökyüzü;
Bir şemsiye gibi açtı mı gündüzü,
Altında her kalbe bir huzur payı var
Bizimdir yelken açmış giden bulutlar,
Vurup alınımıza serin gölgesini;
Bizimdir şu koku ve renk dolu sini,
Üstünde seslerle ışıklar kamaşan;
Bizimdir bu zafer, bu beste ve bu şan!
Şu aydın, ferah ve rahat gök altında
Her kazazedenin müjdesi bir ada,
Her gülüşe ayna bir gölek kenarı.
Koparırken elin taze meyvaları
Öyle kolaydı ki yaşıyorum demek.
Soframıza konmuş bu doyulmaz yemek
Niçin bir zehirli kaşıkla yenmede?
Ağrı! başına boz bulutlar inmede.
Ne ki bu cendere, ne ki bu sonsuzluk,
Bu köpüren sular, bu geçmez susuzluk.
Kim şu vurulmuş yatan ova boyunca
Bir kan çeşmesine açık durup avcu:
Çile pazarında cana pey sürümü;
Çözmek mi istemiş o çetin düğümü?
Korkunç bir nağmede çatlayan bu kamız

Bir yitirdiğimiz cennet mi aramış
Ölümsüz barışa gülen, şafakları
Lezzet ve esenlik tüten ocakları
Ömre öpüş tadiyle uyandığımız
Tanrısal bir çıra gibi yandığımız
-Dağ senin yandığın gibi bir vakitler?. -
Vuran bir toz zerresi değilse eğer,
Küçük gövdesine, budur giren ölüm,
Onun yüzünü bizden çeviren ölüm.

Sen Ey oyununu en güzel oynayan!
Hangi kıvılcımla fışkırttın ruhundan
Bir gün söndürdüğüm o kutsal ateşi.
Ey ölümden fazla hayatın kardeşi!
Dirilttin, nasıl bir mucizeyle tekrar
Her şeyi, dostluktan düşmanlığa kadar
Ve geri getirdin o sürgünlerini?
Nerde buldun tekrar eski günlerini
Zamanlar içinde kayıp kardeşlerin
Ve en güzelini sönmüş ateşlerin
Kalbimin o kadar sevdiği o gülü
Ölüm ötesinin mesut tahayyülü...
Evrensel cümbüşü, yaşamak şevkini,
Bizden gidenlerin bir gün, en yakını
Ümidi ve şafak kanadlı neşeyi,
O aşkı, o tadı, o gülümsemeyi...

Ey boş gecelerin dadı ayışığı,
Salla, salla hüzün uyuyan beşiği,
Söğütlerin nazlı dalları içinden,
Ki, rüyalı saman yolları içinden,
Sabahı özliyen şu taze kadın
Yatsın başyastığına hâtıraların,
Bir makine sesiyle işliyen kalbi
Alıp gezdiren onu bir gemi gibi
Hülyasının durgun, mavi denizinde.
Beni de hep kendi kendimin izinde,
Fenerini yolun üstüne tutarak,
Sükûn çeşmesini aramaya bırak.
Ey alnıma en mutlu talihi yazan,
Kında bir kılıç gibi dururken Vatan,
Budur, yaşadığım yıllarca ödevin.
Gecelerin birinde solgun alev
Güne yenilmeğe başladığı zaman
Üstüne başımın düştüğü kitaptan
Eser Mevlâna'nın üflediği rüzgâr!
İşte gam türküsü söyleyen kamışlar,
Rüzgârıyla gördüğüm ova boyunca...
Bu bir düştür belki, insan uyanınca
Gözlerinde kalır serabı, bir ömür,
Her şey bu serabın ardından görünür
O insana: sevmek yaşamak ve ölüm.
Seni uykuya çekip götüren elim,
Kadınım, ay ışığı içinden şu anda,

Aldanışa ait ne varsa insanda,
O daldan tutuyor... Ey kader, Ey kader!
Kavuşur sabaha en uzun geceler
Ve serin durur her avunuş testisi...
Rüzgârlar başladı, sonsuzluk gemisi!
Önünde köpürüp şahlanmada engin,
Sefer edeceğin nihayetsizliğin
Bir ucu Allahta ve sende bir ucu.
Başlıyor, yolculukların en korkuncu:
Gökyüzüne doğru yürüyen yeryüzü,
Barıştıran sınır geceyle gündüzü...
Ey Sonuca doğru İlkuçtan gelen Dağ
Göğü perde perde delip yükselen Dağ.

Ahmet Muhip DIRANAS

(C. 6, S. 69, 1 Ağustos 1944, s. 15-16)

Akar Çeşme

Bir akar çeşmeye vardım,
Suyundan içtim bir yudum.

Ne şifalıymışsın, çeşme!
Gelmiş geçmişi unuttum.

Bir uyudum, bir uyandım,
Düştü karnımdaki kurdum.

Günah kirli, kehle yüklü
Çamaşırlarımı yudum.

Başım esen ve gönlüm şen,
Hemen yanımsıra bahtım,

Eller cepte, bir ısığa
Kapanmış iki avurdum,

Gök altında karıncadan
Tâ Allahacak hududum;

Yitik şehre varan yolda
Sana etim, ona budum,

Gayri kodunsa bul beni,
Ne bir yapım, ne taptuğum;

Güneşten bıkınca derim:
□ Gel üstümü ört bulutum.

Ahmet Muhip DIRANAS

(C. 8, S. 88, 16 Mayıs 1945, s. 5)

Dağdan Aşağı

Ben olmasam insansız bir dağ;
Hep karlı, rüzgârlı, bulutlu,
Allahsız ve şeytansız bir dağ,
Dilsiz gökyüzüyle kısıtlı.

Bu dağdan aşağı baktığımda
Hayret ne kadar cücesiniz,
Ne kadar çelimsiz ve hurda,
Karıncı kaderincesiniz.

Kolan vurup salıncağında
Bu aldanişın, deli deli
Gülmektesiniz; sözüm ona
Yaratıkların en güzeli!

Ahmet Muhip DIRANAS

(C. 11, S. 126, 16 Aralık 1946, s. 21)

Yunus Kâzım KÖNİ:

Âşık Dilinden

Beni burda özleyen yok,
Her durağım gurbet bana.
Yalan olsun, söyleyen yok,
Ey garipler! medet bana.

Bir yiğidin öveni var,
Talihine güveni var,
Güzellerden seveni var,
Mahrumluktur kısmet bana.

Aşk oduyla yanar içim,
Bıçak yedi, kanar içim,
Onu hâlâ anar içim,
Sırdaş oldu bu dert bana.

Yürü, bahtı kara Yunus,
Umduğunu ara Yunus,
Bir menzile vara Yunus,
Yar semtidir elbet bana.

Yunus Kâzım KÖNİ

(C. 6, S. 72, 16 Eylül 1944, s. 2)

Arzuhal

Tatlı diller döktüm, hiç kâr etmedi,
Neler umdum neler, kesti selâmı,
Yarin ettiğini ağyar etmedi,
Bunca kahretmekten nedir meramı?

Kara gözlerine vurgunum bilir,
Sel gibi çağlarken durgunum bilir,
Haber beklemekten yorgunum bilir,
Fark etmez olmuşum günü, akşamı.

Anar bir vadini kurarım hayal,
Değil bu efkarla umduğum visal,
Ben ölürsem kalır boynunda vebal,
Tatlı cana yetti fırkatin gamı.

Kasdederim: hele bir vazgeçeyim,
Güzellerden başka güzel seçeyim,
Dengi yok ki neyle onu ölçeyim?

Kul olmakla ona buldum belâmı.

Yaban güllerinden bir dal elinde,
Aslıhan kemeri ince belinde,
Masaldan hoşça bir türkü dilinde,
Hayıra tebdil eyle, Rabbim, rüyamı.

Ülkeler fethetmiş Karacaoğlan,
Mutludur, kendini deyişte bulan.
Sularım! sel olmak dilersen bulan.
Yunus naçar kalsın böyle, reva mı?

Yunus Kâzım KÖNİ

(C. 7, S. 78, 16 Birinci Kânun 1944, s. 15)

Üzüntü

Kulağım sazda, elim kadehte,
Ansızın geldi sevgilim yâde.
Zamanın böyle yorgun akışı,
Ve onun bana yıldız bakışı
Doldurur ruhu gamla gitgide.

Düşüp ağına azgın kederin,
Olayım kat kat halimden bezgin.
Firkat de değil derdin büyüğü;
Akşamla rakı, sazdaki türkü
Aslı bütün bu düşüncelerin.

Yunus Kâzım KÖNİ

(C. 7, S. 79, 1 Ocak 1945, s. 5)

Pir Sultan Dilinden

Aşkı sakın masal sanma,
Kurttan, kuştan o gerçektir.
Ümitleri hayal sanma,
Elâ gözlün gelecektir.

Yanadursun bağrın oda,
Deme “nedan çıktı o da.”
O vefasız bir gün şurda
Göz yaşını silecektir.

Aşk zevkini tatmayana,
Bala ağı katmayana,
Bir külhanda yatmayana
Pirler şaşıp gülecektir.

Bir mihnette, gönül, piştin,
Dost özlesin, ayrı düştün,
Bağrındaki başı deştin,
Ferhat dağı delecektir.

Akşam iken gece oldu,
Çektiklerim nice oldu?
Mertebemiz yüce oldu,
Yunus hayran ölecektir.

Yunus Kâzım KÖNİ

(C. 8, S. 93, 1 Ağustos 1945, s. 9)

Nedim HARMANKAYA:

Arkadaşlık

Bukadar mı arkadaşlığın; hani
Beraberdi bütün yolculuğumuz?
Hani ya uzaklara gidecektik,
Evde kalacaktı çocukluğumuz?

Nerde kaldı verdiğimiz kararlar?
Hani ya uzaklara gidecektik,
Gümüş kanatlı kuşlar mavilerde
Bizi beklemekten usandı artık.

Nedim HARMANKAYA

(C. 7, S. 79, 1 Ocak 1945, s. 5)

Orhan Veli KANIK:

Bir Roman Kahramanı

Çadırımın üstüne yağmur yağıyor,
Saros körfezinden rüzgâr esiyordu,
Ve ben, bir roman kahramanı,
Ot yatağın içinde,
İkinci dünya harbinde,
Başucumda zeytinyağı yakarak
Mevzuumu yaşamaya çalışıyordum;
Bir şehirde başlayıp
Kimbilir nerde,
Kimbilir ne gün bitecek mevzuumu.

Orhan Veli KANIK

(C. 7, S. 79, 1 Ocak 1945, s. 14)

Giderayak

Handan, hamamdan geçtik,
Gün ışığındaki hissemize razıydık;
Saadetinden geçtik,
Ümidine razıydık;
Hiç birini bulamadık;
Kendimize hüznler icadettik,
Avunamadık;
Yoksa biz...
Biz bu dünyadan değil miydik?

Orhan Veli KANIK

(C. 7, S. 79, 1 Ocak 1945, s. 14)

İstanbul Türküsü

İstanbul'da, Boğaziçi'nde
Bir fakir Orhan Veli'yim,
Veli'nin oğluyum,
Târifsiz kederler içinde;

Urumelihisarı'na oturmuşum;
Oturmuş da bir türkü tutturmuşum:

“İstanbul'un mermer taşları,
Başıma konuyor, konuyor aman, martı kuşları

Gözlerimden boşanır hicran yaşları;
Edâlım
Senin yüzünden bu halım.”

“İstanbul’un orta yeri sinama.
Garipliğim, mahzunluğum duyurmayın anama
El kavuşur, sevişirmiş bana ne?
Sevdağım
Boynuna vebâlim.”

İstanbul’da, Boğaziçi’nde
Bir fakir Orhan Veli’yim,
Veli’nin oğluyum,
Târifsiz kederler içindeyim.

Orhan Veli KANIK

(C. 7, S. 81, 1 Şubat 1945, s. 10)

Stéphane MALLARME:

Deniz Meltemi

Ne beden zevkinden, ne kitaplardan fayda var!
Gitsem artık o cânım diyara; şimdi kuşlar
Sular ve meçhul gökler arasında sarhoştur;
Hiç bir şey durduramaz bu deli gönlü boştur;
Ne gözlerimde aksi yanan eski bahçeler,
Ne lambamın mahzun ışığı, Ey geceler,
Ruha korku veren beyaz bir kâğıt üstünde,
Ne de o çocuğuna meme veren genç anne;
Yolcuyum! Gemi, sallayarak direklerini,
Uzaklara gitmek üzere al demirini!
Bir sıkıntı, en zâlim ümitlerle kavrulan,
Bir şey umar hâlâ mendillerin vedaından;
Halbuki fırtınaları çağıran direkler
Belki de ölümle gelecek rüzgârı bekler;
O zaman ne yelken, ne ümit... Ama sen yine,
Kalbim, gemicilerin türkülerini dinle.

Stéphane MALLARME
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 7, S. 82, 16 Şubat 1945, s. 5)

Charles BAUDELAİRE:

Sevgililerin Ölümü

Hafif ıtırta yatacak yerlerimiz
Derin mezarlar gibi divanlardır.
Ve garip çiçekleri etajerlerimiz
Bizim için taşıyacaklardır.

İki büyük meşale olacak kalplerimiz
Son sıcaklıklarıyla yanıp
Ve eş ruhlarımızın aynasında biz
Birbirimizi göreceğiz uzanıp.

Bir akşam pembe ve mavi gölgede
Buluşacağız bir tek şulede
Bir hıçkırıkla biz vedâ dolu.

Ve daha sonra Şen, vefalı bir melek
Aralanan kapılardan gösterecek yolu
Aynaları parlatıp ışıkları tazeliyerek.

BAUDELAİRE
(Çev. Sabahattin TEOMAN)

(C. 7, S. 83, 1 Mart 1945, s. 14)

Alıp Götüren Koku

(Parfum Exotique)

Gözlerim kapalı, bir sonbahar akşamında;
Sıcak göğsünün kokusunu içime çeker,
Dalarım; gözlerimden mesut kıyıları geçer,
Hep aynı günün ateşi vurur sularına.

Sonra birden görünür baygın, tembel bir ada;
Garip ağaçlar, hoş meyveler verir tabiat;
Erkeklerin biçimli vücutlarında sıhhat
Ve bir safiyet kadınların bakışlarında.

O güzel iklimlere sürükler beni koku;
Bir liman görürüm, yelkenle, direklerle dolu;
Tekneler, son seferin meşakkatiyle yorgun.

Burnuma kadar gelen hava kokular taşır.
Yemyeşil demir hindilerden gelen bu koku
İçimde gemici şarkılarına karışır.

Charles BAUDELAİRE
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 8, S. 89, 1 Haziran 1945, s. 5)

Ne Dersin Bu Akşam?

Ne dersin bu akşam, sen garip kişi, sen biçâre,
Ya sen kalbim, sen ki vaktiyle çiğnendin Ey kalbim,
Ne dersin en güzel, en iyi, en sevgili yâre,
İlâhi bakışıyla nasıl Őenlendin Ey kalbim?

□ Fedâ olsun gururumuz onu övmek yolunda!
Dünyaya değer emreden sesindeki tatlılık.
Meleklerin kokusu var o lâtif vücudunda;
O gözler bize esvap giydirir sâfi ışık.

İsterse geceleyin ıssızlık içinde olsun,
İsterse sokakta kalabalık içinde olsun,
O hayal havada rakseden bir meşale her dem!

Bazan da konuşur: “Ben güzelim, emrediyorum,
Hatırım için yalnız güzel sevmeni istiyorum;
Baş koruyan meleğim ben, ilham perisi, Meryem!”

Charles BAUDELAİRE
(Çev. Cahit Sıtkı TARANCI)

(C. 9, S. 97, 1 Ekim 1945, s. 7)

Akşamın Ahengi

İşte her çiçeğin sâkında ürperdiğı çağlar,
Her çiçeğin bir buhurdan gibi uçtuğı lahza!

Sesler ve kokular dönüyor akşam havasında,
Hazin bir vals, bir tatlı başdönmesidir bu rüzgâr-

Her çiçeğin bir buhurdan gibi uçtuğu lahza!
Keman sesinde üzgün bir kalbin titreyişi var;
Hazin bir vals, bir tatlı başdönmesidir bu rüzgâr.
Bir büyük mâbet gibi melûl ve güzeldir semâ.

Keman sesinde üzgün bir kalbin titreyişi var;
Nefret o kalpten bu geniş ve karanlık boşluğa.
Bir büyük mâbet gibi melâl ve güzeldir semâ;
Pıhtılaşan kanında güneştir boğuldu tekrar.

Nefret o kalpten bu geniş ve karanlık boşluğa;
Bir kalp ki aydınlık maziden ne bulursa toplar.
Pıhtılaşan kanında güneştir boğuldu tekrar.
O mukaddes nurdur içime senden her hatıra!

Charles BAUDELAIRE
(Çev. Cahit Sıtkı TARANCI)

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 3)

Aziz Behiç SERENGİL:

Dönüş

Serin olur sabahları böyle, eylülün,
Bağbozumuyla düşer cihana hüznün.
Yaprakların melâli vedaa vesiledir,
Dönmek geliş yoluna bu vedâ sesiyledir.
Yaşar düşüncemizde hayal halinde bir yaz...
O mevsim musikisi hazinleşir de biraz,
Bahar yağmurlarıyla yeşeren, gönüllerde,
Ümitler yaprak gibi düşer, çatırdar yerde.
Bu cihan dönüşünün dile gelen içyüzü,
Taraf taraf besteler ayrılış türkümüzü.
İnsan bu sesle duyar ömrün ürpermesini,
Duyar daha yakından encamının sesini.
Rüzgâr öter, yaprak uçar, bulutlanır gün...
Serin olur sabahları bu çağda ömrün.

Aziz Behiç SERENGİL

(C. 7, S. 83, 1 Mart 1945, s. 14)

Bilsem Ki

Ben de mi böyle bir gün
Şu gamlı serviler dibinde susup
Taş kesileceğim?

Benim de mi etlerim, kemiklerim, sinirlerim
Çürüyüp mahvolacak?
Ve zamanın buz gibi akışına uyarak
En sonra benim de mi
İliklerime işleyecek toprak?

Bilsem, bilsem ki orda da
Bir avuç çim, biraz güneş ve bir damla su
Bulup seyredeceğim;
Ölüm de olsa

Müsterih gideceğim.

Aziz Behiç SERENGİL

(C. 11, S. 124, 16 Kasım 1946, s. 15)

Adnan BULAK:

Geceye Sinen Beste

Göge dair masal sadeliğinde
Bir besteye girmiş fetihler, aşklar;
Beş asırlık cânan, bahar, sonbahar,
İnsanın şarkısı dağlardan öte.

Sebepsiz yolculuk: aklım nereye?
Göklerde bilinir bu sarhoşluğun;
Zaman külçeleşmiş, mesafe uzun:
Dede'nin bestesi sinmiş geceye.

Adnan BULAK

(C. 8, S. 85, 1 Nisan 1945, s. 4)

Kuruyan Ağacın Şarkısı

Unuttu toprağın sırrını köklerim,
Nasırlaşan sırtımı ısıtmaz oldu güneş.
Her şeyde bir uzaklaşış, her şeye bir yalvarış;
Şu anlar mıydı açan çiçeklerime eş?

Bir buğu altında görünmez oldu etraf;
Ilık rüzgârını göndermiyor karşı kıyı.
Uzağı unutturan bir sarhoşlukta düşünceler:
Ova mıydı, dağ mıydı?

Yok artık ılık ümitlerle dolu kış uykusu,
Hangi çiçeklerle karşılayacak kuşlar baharı?
Cömert dallarıma dokunmadan nasıl geçecek yaz?
Kim uğurlıyacak çocukları mektep sabahları!

Bir ahret üzüntüsü azalan ışıklar içinde;
Susuz, sarı yapraklarımda çağlıyan uğultusu...
Ve yemyeşil rüyalar içindeki kuru gövdemde
Geçkin kadınların buruk arzusu...

Adnan BULAK

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 3)

Zeytin Ağacı

Benden sır saklama zeytin ağacı,
Tepende bu mavi gök, önünde bu çılgın deniz;
Omzunda derdini dinlediğin kuş,
Avcunda sırrını emdiğin toprak,
Dört mevsim başında avare rüzgâr
Sıkıntın olmalı.
Dalında kararan meyvadan belli
Zeytin ağacı, bir derdin,
Senin bir düşüncen var!

Adnan BULAK

(C. 2, S. 13, Ocak 1948, s. 44)

Sabahattin TEOMAN:

Beterin Beteri

Yol ansızın üçe bölünür,
En kötüsüne sapacaksın,
Ne ağacı gölge salacak başına,
Ne bulutları yağmur.
Burdadır ayrılışların en beteri,
Ne evlâdından ayrıldın böyle
Ne sevgilinden.
Bütün zamanını içinde geçirdiğin vücut
Bir adım ötede, sana doğru açık gözleri
Ama ne alnından öpebilirsin, ne elinden!

Sabahattin TEOMAN

(C. 8, S. 86, 16 Nisan 1945, s. 16)

Kır Sofrası

Bir kır sofrasında beklemekteyiz.
Yıldızlı serinliğiyle gece
Bırakmış üstümüze ipek eteklerini.
Bu ismi bilinmeyen kuşu gizlice
Ayrılmaya benimsenmiş kalbimiz.
Gelmiyecek olsan da sen
Ne tatlı şeydir seni beklemek,
Böyle orta yerdeyken
Dumanı aya doğru tüten yemek.

Sabahattin TEOMAN

(C. 8, S. 89, 1 Haziran 1945, s. 14)

Mehmet Ali ERMİŞ:

Barış

Davullar çalınsın,
Atılsın kırk bir pare top.
Hani ya özlemedim değil bu günü;
Fakat unutamıyorum
Yıkılan şehirleri,
Babasını tanımayan yavruyu
Ve milyonların ölümünü.

Barış...
Ölçüye sığdıramıyorum bu saadeti.
Eni boyu beş karış
Zamanın hükmü yok bunda.
Ben ki doğunun bu ucunda
Bayrağını dikeceğim barışın,
Duyacağım sevincini
İnsanca yarışın.
Ben ki yoğuracağım hamurunu
Şiirin, sanatın...
Ve alevden bir kamçı gibi
Konacağın sırtına
Sihirli atın.

Mehmet Ali ERMİŞ

(C. 8, S. 88, 16 Mayıs 1945, s. 5)

Necati CUMALI:

Ölüme Yakın

Yarabbi işte yıldızlar
Hiç bu kadar çoğunu görmedim
Yaşadığım bütün gecelerin
İşte gök yüzünde hepsi tekrar.

Artık ne varsa bilirim
Benim için yeni bir şey yok
Yaz geceleri çobanlar kırlar
Bu yıldızlar nekadar çok
Evlerin ışıklarına benziyor.

Bir eğlenti gecesi idi
O nekadar yakınımda
Sevilen bir şarkı vardı o zaman
Bütün sözleri hatırımda.

Kırmızı balıkları severdim
Kurt köpeklerini
Bütün bir kışımı nasıl
Onlara bakmakla geçirdim.

Benim işte o çocuk
Ayı tutacakmış gibi uzatan elini
Benim işte o kahraman
Cem sultanla bir tutarım kendimi.

Hepsini söylemeliydim hepsini
Düşündüğüm küçük şeylerin
Hayatım daima güzeldi
Kimse önmeyecek şimdi.

İşte harbin o ilk günleri
İstasyon nekadar kalabalık
Bir kız elindeki çiçekleri dağıtıyor yolculara
Hâlâ şaşıyorum o tren
Nasıl getirdi beni buraya.

Ah gene yağmur yağıyor
O, başında lâcivert beresi
Gene saatin altında
Akşam eve geç kalmışım
Herkes beni bekliyor.

Necati CUMALI

(C. 8, S. 89, 1 Haziran 1945, s. 7)

Dönüş

Gene memleketimdeyim,
Gene her zamanki evimde.
Karım hep böyle mi severdi beni?
Demek hep beni böyle bekledi
Annem, çocuğum.

Aradan yıllar geçti
Bu insanlardan, bu kasabadan uzak,

Bir başka yabancılık değil mi bu,
Sevgili ve akraba da olsak?

Sanki ilk defa görüyorum
Damların üstüne açılan
Bu manzarayı pencereden.
Bu ağaçları, sarmaşıkları,
Ne tuhaf, unutmuşum.

Evet, her sabah böyle erken kalkardım,
Sokağa çıkardım hep bu saatte.
Yatağım hep bu pencere yanındaydı,
Hep bu saadet içinde geçti
Bütün o eski hayatım.

Artık her gün yeniden seveceğim
Her gün yeniden gelen güneşi;
Çiçekleri, gökyüzünü, eski arkadaşlarımı
Her gün yeniden seveceğim ve unutmayacağım.
Farkındayım artık talihim değişti.

Necati CUMALI

(C. 8, S. 93, 1 Ağustos 1945, s. 9)

Şarkılar III

Bu gece yıldızlar daha uzak
İyi geçen bu günden sonra
Hep böyle tekrarlasam bu sözleri
Sensin tek aşkı gençliğimin
Yanımda olsan da anlatsam bir bir
Başımdan geçenleri
Bu gece yıldızlar daha uzak
İstediğim neydi senelerce
Şimdiye kadar hep aynı derce neş'elendirdi beni
Hararetini duyduğum soğuk ve sıcak

Bu gece yıldızlar daha uzak
Hatırlıyorum da o ce günleri
Ne olabilirdi genç yaşımda
Daha kolay daha tabii
Bir tesadüf artık benim için yaşamak

Necati CUMALI

(C. 9, S. 100, 16 Kasım 1945, s. 23)

Eski Günler

Geceleri parkta otururduk
Serin ilkbahar geceleri
Uzakta saat on biri vurur
Yanımızdan serseri adamlar geçirdi
Kimi yalnızdı, kiminin yatacak yeri yoktu

Büyük karalı bir bulut
Daha küçük bir bulutu kovalardı
Karanlıktan göğe doğru aydınlanır
Ağaçların uçları
Yüzü gölgeler içinde kalır, solardı

“Hiç kimse, derdi, hiç kimse
Beni herkesi sevdiğim gibi sevmeyi
Aşktan ve oyundan yoruldum”
Deniz kenarı, güneşli bir yerde
Gidip belki de aylarca dinlense
Kalbi tekrar eski neşesini bulurdu.

Yanyana ayaklarımız kumlar üzerinde
“Biz, derdim, iki çocuk gibiyiz”
Akıntıya kapılan dallar gibi gelirdi
Bana hayatı, macerası içinde
Bir gün ayrılırız diye korkardım

Şimdi kitabımda bir kelime bazı geceler
Bana onun bir sözünü hatırlatır
Bir alıp gitme arzusudur alır içimi
Bilirim duyduğum o anda
Onun havasını saran sıkıntıdır
Ve o, kapalı gözleri, yumuk elleriyle
Eski günlerini arar uykusunda

Necati CUMALI

(C. 10, S. 110, 16 Nisan 1946, s. 17)

Ankaralı Âşık Ömer (Behçet Kemal ÇAĞLAR):

Toprak Destanı

Halk olmak, Türk olmak büyük asâlet
Anla ki ötesi yalan-dolandır.
Türk, gayri kimseye olamaz âlet
Yok ağa, yok baydır, falan- filândır.

Hür yurтта maraba yurtdaş kalmasın,
Beş köy emeği bir cebe dolmasın,
Devletten başkası vergi almasın,
Tedbirsiz geçecek hergün ziyandır.

Bir köy halkını bir insana ver de
Ger “İstiklâl” diye üstüne perde!
O meçhul şehidin yattığı yerde
Yaşayanlar bile yersiz olandır.

Ha dış dudaksız, ha çiftçi topraksız,
Ha dal yapraksız, ha çiftçi topraksız,
Ha yurt bayraksız, ha çiftçi topraksız,
Topraksız çiftçi bir köksüz fidandır.

Tapuda bir nokta bir koca meydan,
Hoşlanmış önmeyece bir eski sultan.
Çoğuna hakkının aslını sorsan
Dört dağ arasını veren fermanıdır.

Ağam! İz'an, insaf vardı kesende
İçinden bize hak verirsin sen de.
Paramı toprağa döktüm desen de,
Köylünün döktüğü terdir ve kandır!

Ceddinin gasbını sen gönlünle ver,
Boynundan vebali at, göğsünü ger.
Malûm: yanlış hesap Bağdat'tan döner;
Bil ki asıl hakkın sana kalandır.

Evet! Onlarda yok büyük davranış!
Yeryüzünde yeri yok ki bir karış!
Kullara yüzsuyu dökmekten bıkmış,
Elbet yüz verdiği öbür cihandır.

Dönmüştü rüzgârda dalsız yaprağa,
Tutunmak yetmezdi bir al bayrağa,
Bağlanmak gerekti kara toprağa;
Şimdi gerçek Türk'tür, gerçek insandır!

Gayret Mehmet! Ali Hasan! Hemşerim!
Yıllardır sabırla susan hemşerim!
Toprağı bağrına basan hemşerim!
Verimsiz diyeni çabuk utandır.

Sel gider kum kalır, hep o birliğiz.
Elele, dizdize ve başbaşa, biz,
Ayrısız gayrısız, ağasız beysiz
Yarına hoşgeldin diyecek andır.

Bu devlet emsalsiz bir iş sağlıyor:
Milyonla yurtdaşı yurda bağlıyor.
Bozkır köylerinde türkü çağlıyor
San: gözyaşı yağmur, ay da nisandır:

Devlete çok şükür bugünü gördük
En güzel en büyük murada erdik
Yıllardır yıllardır süründük sürdük
Asıl bugün hasat, bugün harmandır!

Üstünde aynı renk bağladı derim
Oy kara toprağım! Benim esmerim!
Şehirli fındıkla, fıstıkla besler
Terimle- kanımla seni beslerim!

Bir başka karımdır, bir başka kızım,
Tam kendimin yapmak kırk yıllık arzum
İlin baskınından kurtuldu ırzım:
Toprağım! Benimsin, benimsin, benim!

Üstüne yatmışken saramadığım,
Birgün kendimi tam veremediğim,
Kırk yıldır koynuna giremediğim,
Toprağım! Benimsin, benimsin, benim!

Koç yığitim! Hacet yok kaçırmaya:
Devlet, yüz görümlük verdi babaya,
Al kara yosmayı, sar doya doya,
Seyredenler desin: “eşsiz civandır!..

Aşık Ömer söze versin nihayet,
Belli kuru lâftan usandın gayet
Ezberle hemşerim bir önmeý âyet:
Toprak mülk olamaz, toprak vatandır!

Ankaralı Âşık Ömer

(C. 8, S. 90, 16 Haziran 1945, s. 15)

Atatürk'e Bir Ağıt Daha

Sade saçsız yetim değil saçı ak
Dullar Ata Ata diye çığırır
Gelin Türkler gelin gelin ağlaşak
Yollar Ata Ata diye çığırır.

Atamızı anmamızın sırası
Ölümüne yanmamızın sırası
Ona yanar kutupların çırası
Çöller Ata Ata diye çığırır.

Yas diye bak dağ başında dumana
Anlatması kismet olsa insana
Sular taşar yatağından dört yana
Seller Ata Ata diye çığırır.

Çığırır gönüller vurgun kuş gibi
Kasım yası çökebilse kış gibi
Bülbül daldan düşer vurulmuş gibi
Güller Ata Ata diye çığırır.

Kavim akrabanın kardeş hısımin
Ata dense gözü dolar hasımın
Bir esti mi rüzgârları kasımın
Dallar Ata Ata diye çığırır.

Mezarında açmak için gül olsak
Tabutunda yer almağa tül olsak
Hasretiyle yanıp yanıp kül olsak
Küller Ata Ata diye çığırır.

Damar bilir ilik bilir kadrini
Çocuk bilir çoluk bilir kadrini
Halik bilir balık bilir kadrini
Göller Ata Ata diye çığırır.

Adı Türk'tür Atatürk'e âşıkın
Eğil de öp Samsun'daki eşiğin
Türk anası yavrusunun beşiğin
Sallar Ata Ata diye çığırır.

Ankaralı Âşık Ömer

(C. 11, S. 124, 16 Kasım 1946, s. 5)

Ürgüp'te Bağ Bozumu Destanı

Çek git dedim sana, gel git mi dedim,
Sesimi mi içti, kulağın sarhoş.
Ne bu dolanışın kapımda benim?

Üzüm mü çiğnedi, ayağın sarhoş.

Var ise aklını bağda yitirdin,
Yerine bir salkım dirmiş getirdin,
Su yerine şaraba mı batırdın?
Saçın darmadağın, tarağın sarhoş.

Kafan duman, seçemezsin yüzümü,
Aman, gözüm sanıp sevme üzümü!
Geldi gönlümdeki bağın bozumu;
Onu tadamazsın, damağın sarhoş.

Üzümün üstünde kızlar tepinir,
Karlı baş içinde yazlar tepinir,
Gönlüm de göğsümde sızlar tepinir,
Meyvan sarhoş olmuş, tabağın sarhoş.

Ürgüp tepeleri baca bacadır,
Tütüyor derdinle kaç yüz gecedir.
Derse ki aşk derdi benden yücedir;
Kusuruna bakma çırağın sarhoş.

Kızılırmak kıvılcığıyla dolmuş,
Akşam şarap olmuş, ova kün olmuş,
Cemşit Türk kesilmiş, taht Ürgüp olmuş;
Yakının sarhoştur, ırağın sarhoş.

Gerçi gönlüm kafesinden yekindi,
Islaktır, uçamaz şarap dökündü.
Aman alnı sabah, gözü ikindi;
Serinliğin sarhoş, sıcağın sarhoş.

Şarap tütüsüyle yıkanır yamaç,
Işığı içmiş te sızıvermiş saç.
Rüzgârı içmiş te sallanır ağaç,
Göğün sarhoş olmuş, toprağın sarhoş.

Emzirsin süt diye şarap analar,
Şarap göllerine insin turnalar.
İçsin de sahipsiz çalsın zurnalar;
Davulun sarhoştur, tokmağın sarhoş.

Şarap rengi tepelere bak hele:
Hora tepecikler verip elele.
Odan sallanırsa sanma zelzele;
Döşemen, tavanın, konağın sarhoş.

Tanrım, aman Tanrım, bu nasıl yerdir!
Senin ayık kalman bile hünerdir.
Aşık Ömer bile sarhoş Ömer'dir;
Yürü, yolun sarhoş, durağın sarhoş...

Ankaralı Âşık Ömer

(C. 9, S. 101, 1 Aralık 1945, s. 10)

Alfred de MUSSET:

Pépa'ya

Pépa'cığım, gece ilerleyip te
Annen odasına çekildiği an,
Sen, lâmbanın altında, yarı üryan,
Duaya başlarsın ya eğilip te;

Hani rahatı kaçmış ruhun seni
Gecenin koynuna bıraktığı an;
Başlığını atarsın da başından
Yatağına bir bakarsın ya hani;

Evin bütün insanlarını saran
Ağırlık yaklaşır ya adım adım;
Güzelim, sevgilim, Pépita'cığım,
Ne düşünürsün acaba o zaman?

Kimbilir belki bir garip kadını,
Çok acıklı bir romanda kahraman;
Ümidin zoruyla meydana çıkan
Hakikatinse yalanladığını;

Belki de ancak doğura doğura
Bir fare doğuran kocaman dağlar,
Hiç bir zaman yaşanmamış sevdalar,
Şekerlemeler, belki de bir koca.

Ah! Belki de seninki kadar iyi
Bir kalbin dostça açılmalarını;
Esvabını, oyun havalarını,
Belki de beni, belki de hiç bir şey.

Alfred de MUSSET
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 8, S. 91, 1 Temmuz 1945, s. 4)

Hüzün

Gücüm, hayatım, nem varsa kaybettim,
Kaybettim, ah, dostlarımı, neşemi.
Kalmadı hattâ kibrim, azametim,
Oydu vehmettiren dâhiliğimi.

Hakikat budur, dedikleri zaman
Karşımda sahiden bir dost zannettim.
Hakikati anlayıp duyduğum an;
Çoktandır galip gelmişti nefretim.

Ama işte hakikat ebedidir,
Yaşarsa bir kimse ondan bihaber
Âlemde ömrünce gafil kişidir.

Tanrı soruyor, cevap vermek ister.
İyi ki ağlamışım ara sıra,
Elimde kalan servet bu dünyada.

Alfred De MUSSET
(Çev. Cahit Sıtkı TARANCI)

(C. 8, S. 94, 16 Ağustos 1945, s. 9)

Muazzez ARIOBA:

İçimin Dünyasında

Bazı ben bir cihanı sarmak isteyen selim,
Yalçın karlı dağları aşıyor her emelim.
Bazı da yıldızlara varmak ister de elim,
Bir an çocuklaşırım içimin dünyasında.

İnsan tutmak isterse göğün maviliğini,
Sadece boşluklarda dolaştırır elini.
Sonra parmaklariyle boğarak emelini,
İçin için kıvrandır hakikatın yasında.

Böyle binbir emelle doludur benim içim,
Orda duygular temiz, hayat bir başka biçim.
İyi bildiğim halde bugün sadece hiçim,
Mûcizeler kaynaşır içimin dünyasında.

Muazzez ARIOBA

(C. 8, S. 91, 1 Temmuz 1945, s. 15)

PAUL VERLAİNE:

Green

(Yeşil)

İşte yemişler, çiçekler, yapraklar ve dallar!
İşte kalbim, çarpıntısı yalnız senin için!
O bembeyaz ellerin kalbimi kırmazlar!
Bu küçük armağanı dilerim hoş göresin.

Ben geldim işte, çiğlerle bezenmiş olarak;
Alnımda seher yelinin dondurduğu çiğler.
Yorgunluğumu alsam ayak ucunda bırak!
Hayal etsem o tatlı demleri birer birer!

Bırak unutayım başımı taze göğsünde!
Hâlâ aklımda lezzeti son öpüşlerinin.
Hayırlı fırtınadan sonra sâkin, asude,
Uyusam biraz, madem uzanmış dinlenirsin!

PAUL VERLAİNE

(Çev. Cahit Sıtkı TARANCI)

(C. 8, S. 92, 16 Temmuz 1945, s. 5)

Dans Edelim Gel!

(STREETS)

Gözlerini severdim en çok,
Gökteki yıldızlardan parlak;
Bir parça da baştan çıkarak.
Dans edelim gel!

Ne halleri vardı, sahiden,
Bedbaht âşıkı berbadeden!
Onun için hoştu ya zaten.
Dans edelim gel!

Doldurulmadı hâlâ yeri,
Gülden ağzının öpüşleri

Kalbimde öldüğünden beri.
Dans edelim gel!

Dizi dibinde oturduğum
Zamanları hatırlıyorum;
Bu, işte bütün varım yoğum.
Dans edelim gel!

Paul VERLAİNE
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 8, S. 96, 16 Eylül 1945, s. 7)

Âşıkane Konuşma

Buz tutmuş, münzevi ve eski
Parktan iki hayalet geçti

Gözleri ölgün, dudakları yumuşak,
Güçlkle duyuluyordu sözleri ancak.

Buz tutmuş, münzevi ve eski.
Parkta hayaletler geçmişi yad etti:

- ☐ Hatırlar mısın eski coşkunluğumuzu?
- ☐ Anmak mı lâzım şimdi onu?
- ☐ Hâlâ kalbin yalnız benim için mi çarpıyor?
- ☐ Giriyor muyum rüyana hep? - Zor.
- ☐ Hey! öpüşmelerimiz tarifsiz saadet günlerinde!
- ☐ Nerde.
- ☐ Ümit ne kadar büyük, sema ne kadar maviydi!
- ☐ Siyah gökyüzüne mağlûp ümit kaçtı şimdi.

Öyle yürüyorlardı ki yabani otlar üstünde,
Sözlerini yalnız işitiyordu gece.

Paul VERLAİNE
(Çev. Cahit KÜLEBİ)

(C. 9, S. 106, 16 Şubat 1946, s. 10)

Paul VALÉRY:

Dost Orman

Temiz şeyler düşündük, tertemiz
Uzun yollar boyunca, beraber;
Eli elimde, yanyana, sessiz;
Çevremizde karanlık çiçekler.

Yapyalnız, kırdı, yeşil gecede
Yürüyorduk nişanlılar gibi;
Gökte ay, masaldaki bir meyve:
Bölüştük o sihirli meyveyi.

Ve öldük yosunlar üzerinde,
Uzakta, yalnız; o mırıltılı.
O dost ormanın gölgelerinde.

Sonra gökte, nurlarla sarılı,
Buldum seni, yaş dolu gözlerim,
Sevgili sükût yoldaşım benim.

Paul VALÉRY
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 8, S. 94, 16 Ağustos 1945, s. 15)

Deniz Mezarlığı
(CIMETIERE MARIN)

Üstünde güvercinler gezen şu rahat damın
Kalbi atar ardında birkaç mezarla çamın;
Şaşmaz öğle zamanı ateşlerle yaratır
Denizi, denizi, hep yeni baştan denizi!
Tanrıların sükûnu çeker gözlerimizi,
Bir düşünceden sonra, ah o ne mükâfattır!

İnce pırıltıların o ne saf hüneridir,
Bir seçilmez köpükten nice elmas eritir,
Nasıl bir sükûn sanki peyda olur o demde!
Ve güneş uçurumun üstüne gelir durur,
Ebedî bir davânın saf marifeti budur:
Zaman kıvılcım, hülya bilmek olur âlemde.

Basit Minerve mabedi, tükenmiyen hazine,
Yığın halinde sükûn, göz önünde define,
Kaşlarını çatan su, bir alev perde altı
Kendinde nice uyku saklayan göz, Ey bana
Mukadder olan sükût!... Ruhta yükselen bina,
Fakat bin kiremidi yaldızlı dam, Ey çatı!

Bir tek ahın içinde belli Zaman mabedi,
Etrafımda denize bakışlarımın bendi,
Çıkarım o saf yere artık bütün bütüne;
Ve bütün tanrılara son adağım olarak,
Asude bir meneviş dağıtır kucak kucak
Şahane bir istihkar irtifalar üstüne.

Nasıl ağızda yemiş zevk olup da erirse,
O yokluğunu nasıl lezzete çevirirse,
Varsın şekli mahvolsun, orda içime siner
Benliğimin ilerde duman olacak özü;
Eriyen ruha söyler bir şarkıyla gökyüzü
Nasıl değişmededir uğultulu sahiller.

Güzel sema, hakikî sema, değişiyorum
Bak! Ne hale getirdim seni bunca gururum,
Kudretle dolu bunca avareliğim, seni?
Işıldıyan mekâna nasıl kapıldım, bilmem.
Ölülerin evleri üstünden geçen gölgem,
Nârin yürüyüşüne alıştırıyor beni.

Kızgın güneş altında serilip kalmış ruhum,
Göğsümü geriyorum sana, hayran olduğum
Nurun o cana kıyan hançerli adaleti!
Seni gönderiyorum, yine saf, ilk yerine:

Kendini seyret!.. Nuru geri çevirmek yine
İster gölgenin donuk olsun yarı nisbeti.

Ey yalnız benim için, yalnız bende, içerde,
Kalbin yanı başında, şi'rin çıktığı yerde,
Boşlukla saf hâdiseler arasında beklerim;
Buruk, karanlık, çın çın öten bir sarnıç diye,
İçimdeki büyüklük ruhumda hep erteye
Kalıp duran boşluktan haber verecek derim!

Bilir misin dalların yalancılıktan esiri,
Sıska parmaklıkları kemiren demir yeri,
Yumulan gözlerimde göz kamaştıran sırlar,
Hangi ten çeker beni tembel âkibetine?
Hangi alın cezbeder şu kemikli zemine?
Orda kayıplarımı bir kıvılcım hatırlar.

Kapalı, kudsî, dolu maddesiz bir ateşle,
Toprak parçası, içli dışlı olmuş güneşle,
Bu yer hoşuma gider, meşaleden bir dehliz,
Taş, yaldız, loş ağaçlar doğmuş doğduğu günde,
Nice mermer titreşir nice gölge üstünde,
Mezarlarım üstünde uyur vefalı deniz.

Muhteşem köpek, artık şu putperesti def'et!
Çoban tebessümüyle, münzevî, uzun müddet,
Otlattırken esrarlı koyunları bu yerde,
Bembeyaz sürüsünü rahat mezarlarımın,
Söyle gitsin tedbirli güvercinler, kalmasın
Mânasız hülyalar da, meraklı melekler de!

Buraya gelindi mi istikbal tembelliktir.
Cüssesi belli böcek kuraklığı kemirir;
Herşey yanmış, bozulmuş, havaya karışarak
Anlamadığım haşin bir cevherde erimiş.
Yokluktan sarhoştur da o yüzden hayat geniş,
Artık Meraret tatlı, zihin şeffaftır ancak.

Bu toprağa gizlenmiş ölümler rahat durur,
Bu toprakta ısınır, sırları burda kurur.
Yukarda öğle vakti, kıpırdamıyan öğle,
Kendinde kendi için yaşar, kendine yeter...
Dört başı mamur kafa, kemale ermiş efser,
Gizli değişme benim senin bağrında böyle.

Saldığın korkuya tek karşı koyan ben varım!
Pişmanlıklarım, şüphem, kendime cefalarım,
O büyük elmasının bir kusurudur! Fakat
Mermerle kurşun gibi ağır gecelerinde,
Belirsiz bir halk ağaç köklerinde, derinde,
Çoktan senden oldular yavaş yavaş ve kat kat.

Koyu yokluk içinde eridiler birtevi,
Kıpkırmızı kil içti bütün o beyaz nevi,
Geçti artık yaşama vergisi çiçeklere!

Nerde ağızlarından düşmiyen sözler, hani.
Nerde herkesin kendi benliği, hali şanı?
Kurt düştü gözyaşının toparlandığı yere.

Gıdıklanmış kızların o keskin ve haşarı
Çılgılığı, gözler, dişler, ıslak gözkapakları,
O muttasıl ateşle oynayan güzel meme,
Teslim olan dudaklar ucunda parlıyan kan,
Son lûtuflar ve nâdim olan eller o zaman,
Hepsi toprağa girer, başlar öbür hengâme!

Ya siz, büyük ruh, burda şu yaldızlı denizin
Ten gözüne serdiği yalana düşmeksizin,
Acap başka bir hulya ümideder misiniz?
Şarkı söyler misiniz buhar olunca bile?
Varlığım mesameli! Evet, herşey nafil!
Mukaddes sabırsızlık bile ölür şüphesiz.

Koymuş çirkinesine başına defne dalı,
Tesellici, perişan ve yaldıza boyalı
Ölümsüzlük, eceli ana kucağı yapar.
Güzel yalan, dindarca bir gayret kokan hiyle!
Şu ebedi gülüşü, şu boş kafatasiyle
Görüp de istiycek, benimsiyecek kim var?

Derinlikteki ecdat, kafalar boşalarak,
Bunca kürek dolusu toprak altında toprak,
Ayırdetmez oldunuz yukarda yürüyeni;
Asıl kemiren, şüphe kabul etmiyen böcek,
Sofra altında yatan sizlere gelmiyecek,
O hayattan can alır, bırakıp gitmez beni.

Kendi kendimden nefret, kendi kendime sevgi?
Gizli dişi o kadar benliğime yakın ki,
Ona nasıl bir isim vereyim, şaşıyorum.
İstiyor, dokunuyor, görüp geliyor dile,
Tenimden hoşlanıyor, tâ yatağımda bile
Ben bu canlıya ait olmakla yaşıyorum.

Zénon, Ey zalim Zénon, Elealı Zénon, sen
Hem uçan, hem uçmıyan, fakat ihtizaz eden
O kanatlı okunla beni delmedin değil!
Ses beni yaşatıyor, ok öldürüyor beni!
Ey Güneş! Ruha yayma kaplumbağa gölgeni,
Sen, koca adımlarla kımıldamıyan Achille!

Hayır! Kalk da kucakla artık hârelî suyu!
Vücudum, parçalayın bu düşünen kadroyu!
Bağrım, rüzgârın girsın doğuşu içerine!
Tüten serinliğiyle su denizin inbatı
Ruhumu bana verdi... Ey tuzun saltanatı!
Suya koşalım canlı fişkırmak için yine!

Evet koca, izanlı hezeyanlar denizi,
Kaplan postu, güneşin binlerce, dizi dizi

Hayali batıp sönen pelerin, zaman zaman
Sessizliği andıran bir uğultu içinde,
Lacivert teniyle mest, bir üstü açık inde,
Kıvılcımlı kuyruğuna dış geçiren Şahmeran.

Rüzgâr uyandı... Artık yaşama zamanıdır!
Kitabımı bir geniş meltem açıp kapatır,
Su kayadan toz olup görünür kıyı kıyı!
Pırıl pırıl sayfalar, uçuşarak gidiniz!
Yık dalga! Yık keyifli sularında Ey deniz,
Yelkenin yem yediği şu asude çatıyı!

Paul VALÉRY
(Çev. Sabri Esat SİYAVUŞGİL)

(C. 9, S. 102, 16 Aralık 1945, s. 8-9)

Oktay RIFAT HOROZCU:

Valery'nin Hâtırası Konuşuyor

Cinler mi bastı o ışıktan şehri,
Hani yolları dolduran kabilem?
Ben Gemici Mezarlığı şairi
Akıl bahçesinde kusursuz çiğdem;

Aşkı ben, arı aşk, halis düşünce
Her ümitten damlayan aynı zehir;
Birim, değişmedim, gündüzüm gece,
Gecem sonsuz zamanın üstündedir.

Herkes için doğuyum, ömür dışı
Bir kuşum belki de hiçten kanatlı.
Ben özü âlemin, ben mihenk taşı
Heybesinde yıldız kaçırın atlı.

Cansız değilim; can da ben, ruh da ben;
Benim sesim o içinde duyduğun.
Başı boş olana ne lâzım beden,
Söyle, nede var lezzeti yokluğun?

Yokluk, sessizliği kavrayan deniz,
Yalnızlık içinde ateşten şarkı.
Yokluk, tek çıkar yol, müthiş çaremiz,
Sırrı şiirimizin, hayatla korku.

Yandığım ne ağaç, ne kuş, ne toprak
Bir düşünce o yerde yitirdiğim;
Sonsuzluğa benziyor öyle berrak
Hayata sonsuzluktan getirdiğim.

Gördüm ki varlık hayal, yokluk yalan
Gerçek diye ne varsa, dilimizde.
Gördüm ki bu kubbede bâki kalan
Bir meşaledir, tüter elimizde.

Oktay RIFAT (HOROZCU)

(C. 8, S. 95, 1 Eylül 1945, s. 6)

Mehmet HOKNA:

Çocukluğum

Kaldı rüyaların ikliminde artık
Bir daha önmeyecek olan çocukluğum.
Billûr sular kadar saf ve temiz,
Zamanla kalbe dolan çocukluğum.

Bilmediğim bir arzuyla yanardı içim,
Tırtıllar tırmanınca eriklere.
Akar giderdi her gece, tükenmezdi,
Ateş böcekleri bilmediğim bir yere.

Hülyalarımın cennetiydi sanki
Baygın kokularla dolu bahçemiz.
Bulduğum bir defneydi ağaçlar altında,
Kargaların yere düşürdüğü ceviz.

Çarpardı her zaman çocuk gözlerime
Güneşin sulara aksi renk renk.
Ve muhayyel bir cennete uçar giderdi,
Elimden azad olan her kelebek.

Şu anda tutuşmada gözlerimde
Mor ve parlak renkleriyle birer birer,
Ne hoş uçardı bağladığım iplikte
Kiraz ağacından tuttuğum böcekler.

Bir hüznün vermezdi o zaman bana
Ki gönlümde şimdi sonsuz azabı var.
Dikenli akasyalar arasında kurduğum,
Ökselerde can veren kuşlar.

Ah! Nerde şimdi o çocukluğum,
Nerde o günlerin pervasız demi?
Yalın ayak tırmanarak kopardığım
Avuçlarımda yeşil çağla bademi.

Düşünmedeyim o kayıtsız zamanları,
Başım ellerimin arasında.
Yaşamakta günler geçtikçe çocukluğum,
Çok uzak yılların hâtırasında.

(C. 9, S. 97, 1 Ekim 1945, s. 19)

Mehmet HOKNA

Güz

Toprak kokusuyla dolu bu serin gecede
Mevsime bir veda gibi gitmekte turnalar,
Ne çabuk geçti, sanki bir rüya gibi zaman
Ne çabuk sustu ekin biçtiğimiz şarkılar.

Bitmeyen şarkılarla döndü düvenlerimiz
Şimdi yorgun sapanlar tarlaları sürmede,
Ve hep aynı şarkılarla bom boş tarlalardan
Günler, kanatlarında mevsimi götürmede.

(C. 9, S. 108, 16 Mart 1946, s. 10)

Mehmet HOKNA

Téophile GAUTIER:

Çin İşi

(Chinoiserie)

Hayır, madame, siz değilsiniz sevdiğim,
Sevdiğim ne Ofelia, ne de Beatris;
Ne de sizsiniz, ne de siz, Jülyetçiğim,
İri gözlü sarışın Lora, ne de siz.

Benim sevdiğim güzel şu anda Çin’de
İhtiyar akrabalarıyla oturur,
Narin çinilerden kuleler içinde;
Sarı Nehir kara batakla doludur.

Gözleri vardır şakaklara çekilen,
Bir avuçluktur küçücük ayakları,
Bakır lâmbalardan daha aydın bir ten,
Kırmızı boyalı, uzun tırnakları.

Başını uzatır kamış kafesinden,
Kırlangıçlar geçer sürüne sürüne;
Şarkı söyler her akşam kendiliğinden
Söğüt dalına, şeftali çiçeğine.

Téophile GAUTIER
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 9, S. 98, 16 Ekim 1945, s. 5)

Ziya HANHAN:

Kale Akşamları

Zaman düğümleir yelkovanlarda,
Bir durgunluk çöker, Kale üstüne.
Yolcu, yol türküsü söyler hanlarda
İğilir rüyada, yele üstüne.

Varsın çalınmasın yatsı nöbeti,
Belli mi Kale’nin günü, saati?
Bu ana hasreti, bu yar hasreti,
Ayrı bir çiledir, çile üstüne.

Nedir bu inilti suyun sesinde,
Bir ağlayan mı var Bentderesi’nde?
Hasret bir kuştur ki saz perdesinde
Uçar kanat kanat sıla üstüne.

Ziya HANHAN

(C. 9, S. 98, 16 Ekim 1945, s. 9)

Ali KUBLÂY:

Anamın Hatırası

Uzak bir hâtıra yakın bir çiçek
Anamdan aldığım nakışlı yağlık.
Her gün biraz daha benim olacak
Canımı içine çekişli yağlık.
Yağlık, anam sende var etmiş yoğu,
Üstüne işlemiş al renkli doğu.

Bu yağlık renklerle örölmüş şiir,
Anamın gençliği bunda gizlidir,
Geçmiş günlerimi getirir bir bir,
Bana sıra sıra kokuşlu yağlık.
Yaylâmda menekşe, sümbüldür yağlık,
Aşk aşk filizlenen gönüldür yağlık.

Güzel güzel, dürüm dürüm dürölmüş,
Oya oya, çiçek çiçek derilmiş,
Ölöp ölöp yenibaştan dirilmiş,
Gelinlik kız gibi gülüşlü yağlık.
Yağlık, damla damla dököl içime.
Bir dua halinde çekil içime.

Mor ibrişim kıvrım kıvrım yol olmuş,
Yol uçları bayrak rengi gül olmuş,
Kimbilir kaç hafta göz nuru almış,
Renkleri içimde yakışlı yağlık.
Bir yağmur sonrası eleğim sağma
Meğer bu yağlıkmiş anadan doğma...

(C. 9, S. 98, 16 Ekim 1945, s. 14)

Ali KUBLÂY

Başaran:

Eller

Besteler koparıp fırtınalardan
İlk tohumu toprağa atan eller.
Varlık dediğimiz sırlı pınardan
Filiz filiz ışık uzatan eller.

Tomurcuk tomurcuk gayret derilir,
Zamanın kabuğu elle yarılr,
Güneş yüklü meyvalara erilir;
Hayat hamuruna ter katan eller.

Eller tarla tarla bereket biçer,
Mucize gülleri nasırla açar.
Kaç eser nurunu ellerden içer
Toprak cennetini yaratan eller.

Başaran

(C. 9, S. 99, 1 Kasım 1945, s. 24)

Yorgun Bakışlar

Yorgun bakışların aydınlığında
Tarlalar göğerir, tohum çimlenir;
Yorgun bakışların aydınlığında
Sıcak meyvalarla mevsim demlenir,

Bahar, sulara ılınan ışık,
Coşkun sevinçlerle kımıldanır kır;
Hayat zamana dolanan sarmaşık
Yorgun bakışların aydınlığında.

Başaklarla taşır nimetini tarla,
Çatlayan tabanlardan daha etli toprak.

Köklere ak süt emdiren bereketli toprak
Aydınlanır içinden yorgun bakışlarla,

Taze sabahlarımızdan
Tel tel ışık boşanır yarına;
Yorgun bakışlar nur olur
Usare kuyularına.

Başaran

(C. 9, S. 104, 16 Ocak 1946, s. 12)

Gerard De NERVAL:

Fantazya

Bir hava bilirim, dünyalara değişmem:
Bütün Rossini, Mozart, Weber sizin olsun.
Çok eski bir hava, ağır, hazin, muhteşem;
Yalnız ben duyarım onda ne varsa füsün!

Ne zaman o havayı dinleyecek olsam
Ruhum gençleşiverir birden iki asır.
Onüçüncü Louis devridir, vakit akşam!
Batan günle sararmış bir yamaç uzanır.

Camları kızıla çalan renklerle yanar,
Kiremitten bir şato, köşeleri taştan.
Etrafı çepçevre bağlar, bahçeler, parklar;
Bir dere akıyor çiçekler arasından.

Kömür gözlü bir kumral en üst pencerede;
Eskidir geçmiş zaman esvapları eski.
Görmüşlüğüm var bu kadını! ama nerde?
Hatırlıyorum, başka bir hayatta belki!

Gerard De NERVAL
(Çev. Cahit Sıtkı TARANCI)

(C. 9, S. 101, 1 Aralık 1945, s. 4)

Hüseyin ULAŞ:

İçindesin

Masmavi rüyaları içindesin semanın,
Gözlerinde aydınlık.. ve saadet yağmuru...
Ve elini sevgilim, koparalım zamanın
Meyvasından lezzeti, dallarından huzuru.

Bulutlar nakış nakış elbet seni örecek,
Mademki sen saklısın yeşilliğinde ânın.
Hâtıranla başlıyor mevsim, koku ve çiçek,
Masmavi rüyaları içindesin semanın.

Hüseyin ULAŞ

(C. 9, S. 101, 1 Aralık 1945, s. 5)

İçindesin

“Masmavi rüyaları içindesin semanın,
“Gözlerinde aydınlık... ve saadet yağmuru...
“Ver elini sevgilim! koparalım zamanın
“Meyvesinden lezzeti, dallarından huzuru...

“Bulutlar nakış nakış elbet seni örecek!

“Mademki sen, saklısın yeşilliğinde ânın.
“Hatıranla başlıyor: mevsim, koku ve çiçek...
“Masmavi rüyaları içindesin zamanın!”

Hüseyin ULAŞ

(C. 10, S. 117, 1 Ağustos 1946, s. 22)

Celâl ÇUMRALI:

Korku ve Aşk

Uyanmak üzredir ruhumda ölüm,
Korkarım fırtına kopmak üzredir.
Bütün kapıları kıracak gönlüm,
İradem isyana sapmak üzredir.

Sevmek günah mıdır? Seven insandır.
Sevmek tanrılaşmak, bu bir inandır.
Yıldızlar kaymadan beni uyandır,
Ruh şaheserini yapmak üzredir.

Celâl ÇUMRALI

(C. 9, S. 102, 16 Aralık 1945, s. 13)

Gevheri’yi Anarken

Ummanımız üç damla yaş Gevheri:
“Biri firkat biri gurbet biri aşk!”
Bağrımıza bastık üç tas Gevheri:
“Biri firkat biri gurbet biri aşk!..”

Hasta düştün “saçı Leylâ” uğruna
Derman buldun efkârlanma ağrına
Anan gibi basmış seni bağrına
“Biri firkat biri gurbet biri aşk!...”

ÇUMRALI der, varım yoğum nicedir:
Gül den miras bir ışıksız gecedir.
Üç derdim var birbirinden yücedir.
“Biri firkat biri gurbet biri aşk!..”

Celâl ÇUMRALI

(C. 9, S. 108, 16 Mart 1946, s. 10)

Emrah’ı Anarken

Uğradın hanlara sazın elinde,
Seni yol, derdini dil aldı gitti.
Estikçe aşk yeli gurbet elinde
Saçından bir gümüş tel aldı gitti.

Bir yosma sevmişsin çeşme başında,
Ay inceden ince imiş kaşında,
Yan yana adınız varmış taşında,
Bir gün cümlesini sel aldı gitti.

Çumralı der, giden niçin gelmiyor?
Kişinin kadrini toprak biliyor?
“Dediler ki sefil Emrah ölüyor”
“Kimi kazma kürek, bel aldı gitti!”

Celâl ÇUMRALI

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 9)

Selâhattin BATU:

Akan Sular

-Yunus'a armağan-

Akan sular, akan sular
Ben sizdeki sırrı gördüm.
Suda gezen ak kuğular
Vardığınız yeri gördüm.

Akar sular, karar bilmez,
Ne el, ne dost, ne yar bilmez.
Gelen gider, giden gelmez,
Dönülmez yolları gördüm.

Gördüm nice kardaşları,
Kurumuş gözde yaşları,
Göğsüne düşmüş başları,
Bükülmüş belleri gördüm.

Kimler göçer sır vermeden,
Gül bağından gül dermeden,
Bir türküyü bitirmeden
Tutulmuş dilleri gördüm.

Neyler yaşlı gönül, neyler.
Vurulmuş, zarılık eyler.
Ayrılık dilini söyler
Dertli bülbülleri gördüm.

Essin yeller essin kardeş,
Sönmez gönüldeki ateş,
Ben ölümsüz Tanrıya eş
Yunus adlı eri gördüm.

Selâhattin BATU

(C. 9, S. 103, 1 Ocak 1946, s. 7)

Elma

Cézanne'a

Bir ışık düşmüş tabağa,
Şarkıdaki nağme gibi renkli.
Kabuk, boya, tad ve yaprak yeşili,
Bir şekil giydirmişler ışığa

Sanki bal rengi gülmüş yeşilden,
O salkımları dolduran lezzetle.
Bir altın kadehe boşaltılmış renk,
Bir güzel bakmış şekilden.

Adım adım ilerliyor
Ve bir yeşim kâse gibi yaprak,
Büyütmüş onu öpe seve,
Pırıl pırıl serinliğinde taşıyarak.

Yarı kızarmış, yarı yeşilimsi.
Arzu ürpertiyor içimizi.

Ve altın duvarları içinde şeklin
Renkler bir hudutla çevrenmekte.
Bir ağaç dokumuş onu kaç fecirden,
Hayatın sıcak soluğu petekte.

Kim bakmış bu altın yuvarın içinden,
Arzu gibi, istek gibi dilli?
Ve içten gelen bir kuvvetle şekilli,
Bir elma, kabı olmuş güzelliğin.

Bilmem hangi büyü dile gelmiş onda?
Işık olmuş, neden dağılmamış?
Işığı şeklin kucağına kim almış?
Nedir gizli olan bu elmanın ruhunda?

Yarı kızarmış, yarı yeşilimsi.
Hayatın bir şekilde görünmek hevesi.

Selâhattin BATU

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 10)

İstanbul

Bir gemi durmuş göklerin açığında
Çamlıca bir ada ay ışığında
Suda damla damla erimede Burgaz
Uzakta İstanbul, kubbeleri beyaz
Rüyasına girmiş uyuklayan Haliç'in.
Çam dallarında ayın altını perçin perçin
Yeşiller, lâcivertler bayramında su
Bahçelerde mehtap, denizde çam kokusu.
İki çiçekli dalın aralığı Marmara
Bir kız uzanmış gibi altın dalgalara
Oyuk kayalarda balkıyor neşesi
O denizle dolan çalgıların sesi.
Siyah kayıklariyle geçiyor balıkçılar
Küreklerin vuruşu, sükût ve şarkılar
Yine salkım salkım ay dümen izlerinde
Ve kaygılı yüzler hayal denizlerinde.
Sarhoş balıklar gibi vuruyor açıklara
Meltemle ürperen su bir gümüş manzara
Işık- gölge her şey, bir rüya, pul pul
Uzakta mehtaba bürünmüş İstanbul.

Salâhattin BATU

(C. 11, S. 124, 16 Kasım 1946, s. 7)

Portakal

Güneşi biz de böyle emerdik belki
Onu büyüten bir dal olsak.
Bir altın tepsi üstünde taşırdık
Gün ışığını bir masal olsak.

Belki bu rengi alırdı arzudan
Bir çıplak vücuda değen ağız.
Böyle ıslanırdı dudağımız
Toprağı besliyen serin sudan.

Yeşil dalları yıkayınca ışık,
Bizim de duyardı sesimizi
Bir çiçek arzulasaydı bizi,
Hayata biz de böyle doğardık.

Ilık toprağın sesiyle dolu,
Bizi lezzetine çağırın yemiş,
Güneşin sıcak renkleriyle bezenmiş,
Taze göğüslerin sertliğıyle arzulu.

Selâhattin BATU

(C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 6)

Tasavvurlar

Allahım, tasavvurlar ver kalbime
Hudutsuz mahşerindeyim eşyanın.
Seyredeyim âlemi bir bakışla
Ve içimden akışını dünyanın

Allahım, tasavvurlardan kurtar beni
Eşya önümde, ardımda, insanlığım nerde?
Yalan hayallerle örtüyor kalbimi
O ışık-gölgeden örülen perde.

Selâhattin BATU

(C. 1, S. 6, Haziran 1947, s. 5)

Cemal YEŞİL:

Kuruyan Çiçek

“Perihanın mezar taşı için”

Ne sıcaktı güneş, ne güzeldi ay,
Yaşamak ne hoştu, gülmek ne kolay!
Esti bir karayel.. Kesildi hızım,
Savurdu nem varsa kader yıldızım.
Almaz oldu gözüm, gün ışığını,
Anladım dalımın kırıldığını.
Hasretim dağılan şebnemlerime,
Taze gül yaprağı serpin yerime.

16.1.1946
Cemal YEŞİL

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 3)

Düşünce

“İc”in, gidildiğı kadar süren yolu,
Bir mezarlık gibi bomboş ve dopdolu,
Haresi göz alan Ey sabahsız gece,
Bulutlar ardının mehtabı Düşünce!

Durup durulmadan, başıboş, habersiz,
Rüzgâr eser gibi gelen açık deniz!
Türlü dalgaların akmakta boyuna,
Başımın bir avuç yer tutan koyuna.
Melteminde bile izlerin ne derin,
Neler getirmedi hırçın köpüklerin!
Kıyıları ömrümün mahşeri gibidir,
Loş oyuklarında gölgeler gezinir.

Bu hayaletlerin tek seyircisiyim:
Yarından umduğum, dünden özlediğim,
Türlü hâtıralar, acılar, sevinçler,
Tel tel, düşüncemin örgüsünde geçer.

Günü ömre bedel çocukluk hallerim..
Alkım parıltılı gençlik hayallerim..
Düşe kalka geçim yollarında sefer..
Alın kırıştıran uykusuz geceler..
Zaman inişinde, batan güne karşı,
Bayırdan bayıra tırmanma yarışı..
Hız tüketen yolda soluk yeri yuvam,
Bu her karartıyı süzen büyülü cam..
Gönlümün bir rüya kalacak güzeli,
Duymadığım hasret, gelmeyen teselli..
Bir oyunda sanki perde perde geçer,
Beni meramınca sürükleyen kader.
Orda taptazedir, yıllanmış ilk günüm,
Orda, son günümü gözetleyen ölün.

Bulutlar ardının mehtabı Düşünce!
Haresi göz alan Ey sabahsız gece!
Bir mezarlık gibi bomboş ve dopdolu,
“İç”in, gidildiği kadar süren yolu...

Cemal YEŞİL

(C. 11, S. 123, 1 Kasım 1946, s. 5)

Engin GÖNÜL:

Sen ve Hayat

Yüzün en muhterem fecri andıran,
Sevgiyle ürperen bir yeni gündür.
Bu sessiz ruhumu dalgalandıran,
Bir tatlı bakışın, tebessümündür.

Sen yokken hicranla çağlar hep sular,
Yeşermez gözünü görmiyen yaprak.
Eninden ibaret kalır duygular,
Sezerim saçıma düşer bir kaç ak!

Sensiz hayat bil ki boşa emektir.
Mânasız hareket olur her ânım.
Hayat ki heyecan ve his demektir,
Sen yokken ne his var, ne heyecanım!

Yaşadığımı sen varken sezerim,
Hayat benim için yalnız sensin.
Ey cihanda benim tek şaheserim,
Ko gönlüm aşkınla hep alevlensin!

Lefkoşa: Engin GÖNÜL

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 7)

Mehmet ÇAKIRTAŞ:

Bilemedim Oy!

Ey gurbet, gönlümü bürüdü sisler;
Derdime bir çare bulamadım oy!
Hazan illerinde sardı yeisler;
Mahzunum bu yerde gülemedim oy!

Lâleler, nerkisler, şen papatyalar...
Kırların oyalı çiçekli bahar!
Gurbettir gönlümü hapseden duvar,
Yıllarca uğraştım deledim oy!

Bir tânem! hayalin benden gitmiyor,
Gönlümün bülbülü gayri ötmüyor,
Sazım da bozuldu, akort tutmuyor;
Bir düzen verip te çalamadım oy!

Sekiz yıl oluyor köyden çıkalı;
İrmaktım, bulandım kanlı akalı;
Kimsesiz garibim, boynum bükülü;
Sılamdan bir haber alamadım oy!

Gurbetin kahrından artık usandım,
Karagözlüm, seni her zaman andım.
Herkesi mert sandım, fakat aldandım;
İnsanlar böyleymiş bilemedim oy!

Mehmet ÇAKIRTAŞ

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 15)

Edremit Akşamları

Düşünüp ince ince.
Gönlümdeki gamları,
Salar beni sevince.
Edremit akşamları.

Esmer renkli tül olur.
Hüzünlü bülbül olur.
Yıldızlar sümbül olur.
Edremit akşamları.

Kuşlar hicret ederler.
Diyar diyar giderler.
Esmer atlastır derler.
Edremit akşamları.

Elmaslaşır duygular.
Gezer narin kuğular.
Laciverttir buğular.
Edremit akşamları

Koyunlarla kırların.
Süslenir bayırların.
Ses verir çayırların.
Edremit akşamları.

Zeytinlikler sır olur.

Gölgeler asır olur.
Serilir hasır olur.
Edremit akşamları

Gölgeler uzar gider.
Atlıdır tozar gider.
Bağrımı ezer gider.
Edremit akşamları

Mehmet ÇAKIRTAŞ

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 21)

Ağıt

Sadettin Nüzhet Ergun'un aziz ruhuna

Bülbüller ötmüyor gülistanında,
Seherde açılan güller ağlıyor.
Ahrette âşıklar var divanında,
Tabutun geçtiği yollar ağlıyor.

Bir ömrün sonudur musalla taşı,
Üstünde düş olur herkesin nâşı,
Hayat tatlı amma sonu gözyaşı,
Cismini taşıyan kollar ağlıyor.

Servilerde dert baykuşu ötüyor,
Mezarlardan mor akşamlar tütüyor,
Herbirinde bahtlı bahtsız yatıyor,
Üstüne eğilen dallar ağlıyor.

Bir hazin türküdür akışan sular,
Mateminle kederlenmiş kuğular,
Acıların gözlerimi buğular,
Sazım da yaslanmış, teller ağlıyor.

Dağlarda eriyen sis gibi gittin,
Benliğin hayâlmış, his gibi gittin,
Derdinle çırpındık bizi erittin,
Kabrini okşayan yeller ağlıyor.

Bağrına basmıştı seni diyarın,
Rüya gibi geçti kırk beş baharın,
Ardından (ah!..) edip kaldı dostların,
Ömrünle nakşolan yıllar ağlıyor.

Ağlayan, sızlayan, dizine vuran,
Kim ölmüştür? deyi sualler soran,
Mezarın kazanlar, duaya duran,
Tanrıya açılan eller ağlıyor.

Çakırtaş, hakikat düşe karıştı,
Gözünün kanları yaşı karıştı,
Gömüldü; toprağa taş karıştı,
Ona benim gibi kullar ağlıyor.

Mehmet ÇAKIRTAŞ

(C. 10, S. 115, 1 Temmuz 1946, s. 6)

Keçiborlu

Vasfedeyim Keçiborlu ilini,
Güneyi bağ, kuzey Kükürt dağıdır,
Özledim aşk tüten meşhur gülünü,
Üzerinde ilkbaharlar buğudur.

Cevizlikler dağla çıkar yarışa,
Yiğitleri meraklıdır güreşe,
İyi günden iyi güne erişe,
Eri koçak, güzelleri kuğudur.

Yine yeşil koyağına yaslansam!
İğdesinden çiçek derip süslensem!
Bülbül misal ben de sazla seslensem!
Deli gönül efkârını dağıtır.

Madeninde işler üç yüz amele,
Üç vardiye çalışırlar el ele,
Kükürdü misaldir bir sarı sele,
Onun da uğrağı yurdun bağıdır.

Baharında gönül duymaz mihneti,
Neşeler sel, yıkar gamlardan seti,
İki yıl eğledi âşık Mehmet'i,
Sefasiyle övünmenin çağıdır.

Mehmet ÇAKIRTAŞ

(C. 10, S. 118, 16 Ağustos 1946, s. 10)

Fazıl Hüsni DAĞLARCA:

Çakır'ın Destanı'ndan

(Yaşamayı kabullenmiş cihan arasında, bu
hissi canlı ve cansız ne görse ondan ümit
ederdi.)

Aynı sevda ile sormuşum,
Denizin ve ovanın yeşilliğinden.
Büyüyen bir dünya içinde,
Kuşlardan daha erken.

Sabah mı var, ben mi soyunmaktayım
Bütün geceden, bütün düşüncelerden.
Avuçlarıma dolmuş bahar;
Mor ve beyaz yapraklar halinde,
Sabah mı var?

Kalmış ihtiyar gemicilerin koynunda,
Nazlı resim.
Yelkenlerin büyük üç köşeleri uzamış,
Yok anamı göresim.

Parlayan ne, topraklara kan mı damlamış,
Devlerden yahut hayallerden?
Acayip çiçekler açılmış üzerinde,
Aşkın, gecenin ve havuzun;
Parlayan ne?

Sormuşum bu yolun sonunu, çaresini,
Haber vermemiş kimse.
Denizin ve ovanın yeşilliğinden,
Geçen şey benimse?

Gelir misin, uzun saçların mı sürünüyor,
Alnıma, omuzlarıma, vakte ağrısız.
Bir mâtem gibi aksın
Dağlarda, ağaran dağlarda;
Gelir misin?

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 6)

Meliha İLSEVEN:

Kar

İniyor göklerden küçücük, beyaz,
İnce kanatlarla şen kelebekler.
Onları titreten, donduran ayaz
Elinde yazık ki hep ölecekler...

İçli bir sevgiye kanıp kucağa
Temiz renkleriyle düşüp akarlar.
Fakat sonradan her dala, bucağa
Acı bir matemle çelenk takarlar!..

Bazan bir rüzgârın hırçın elinden
Titrek adımlarla durmaz kaçarlar.
Bazan da coşkun bir yağmur selinden
Ezilip erirken yaşlar saçarlar!..

Tatlı bir neşeyle gökte açınan
Ak kanatlarına sevdalar dalar.
Düşmekten üzülp fakat kaçınan
Gönülleri erir, hicranla solar!..
İnce kanatlarla şen kelebekler.

Meliha İLSEVEN

(C. 9, S. 108, 16 Mart 1946, s. 10)

Abdurrahman ORHUN:

Susuzluktan Öldüm Pınar Başında

Sayın Hocam Nurullah Ataç'a

Saçıma yılların akı yer etti,
Görürüm kendimi her gözyaşında.
Hasret yaktı beni derbeder etti,
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Ellere gül verdi çatlak topraklar,
Düşmedi bağıma ne yağmur, ne kar.
Benim ne bir gülüm, ne baharım var.
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Her ümit hayalle sarıştı gitti,
Ömrümde zevk, keder karıştı gitti,
Deli gönül elle yarıştı gitti,
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Açmadın goncalar gül fidanımda,
Menekşe ıtrı var her gözyaşımda.
Dünüm zehir oldu, dertli anım da,
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Ah ettim, derdimi dinletemedim,
İnledim dağları inletemedim,
Ümidim uzakta ben yetemedim,
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Gün doğmaz, ağarmaz oldu ufuklar,
İçimde tükenmez bir özleyiş var,
Başucumda durmaz, çağlar bir pınar,
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Mor bulut suyundan bir damla vermez,
Çınarlar üstüme gölgeler sermez,
Toprağın içine köklerim ermez,
Susuzluktan öldüm pınar başında.

Abdurrahman ORHUN

(C. 10, S. 110, 16 Nisan 1946, s. 3)

Ahmet Tufan ŞENTÜRK:

Olmaz Mı?

Satır satır yazam seni
Adım adım gezem seni
Tarla, tarla, kazam seni
Olmaz mı köyüm olmaz mı?

Çiçeklerle süslü başın
Bulunmaz dünyada eşin
Ufkumda mutlu güneşin
Doğmaz mı köyüm doğmaz mı?

A. Tufan ŞENTÜRK

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 14)

Ermenek Türküsü

Bahar gelir, gül gülistan görülür,
Yaz gelince ekinleri derilir,
Güz gelince nar dalında yarılr.
Ermenek gözüme dol ılık ılık,
Sen beni unuttun ben sana âşık.

Bahar gelir erir yaylanın karı,
Çağlar Torosların billûr suları,
Derde şifa verir çam kokuları.
Koymayın gurbete, götürün beni,
Bir pınar başına yatırın beni.

Yeşil çamlıklara güneş doğarken,
Sürüler meleşir dağa ağarken,
Kime gönül verem söyle sen varken?
Toros yaylasına kurulu köşkün,
Ermenek, Ermenek, kalbimde aşkın!

Billûr derelerin var şırıl şırıl,
Mavi gök, zümrüt yer hep pırıl pırıl,
Bir sevgili ol da boyumca sarıl.
Kavuştur hasrete kavuştur beni,
Ermenek Göksu'ya karıştır beni.

Yaylası var, yamacı var, bağı var,
Başı duman duman yüce dağı var,
Ağası var, paşası var, beyi var,
Bu hasretlik için için yer beni
Ermenek, Ermenek, gel de gör beni.

Vur âşık kırılışın sazım telleri,
Durmasın şakısın tatlı dilleri,
Hele güzelleri, ah güzelleri!
Billûr dereleri akan Ermenek,
Gülü, burcu burcu kokan Ermenek,

Gökte yıldız, yerde çiçek misali,
Yeşil işlemeli zümrüt bir halı,
Işık, nur kaynağı nazlı HİLLAL'I.
Ermenek dağlara yaslanır durur
SİLİFKE, MERSİN'e seslenir durur.

A. Tufan ŞENTÜRK

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 17)

Dursun CEVLÂNÎ:

Giden Kız

Gönlüm düştü saçlarına
Giden kızın giden kızın
Mayıl oldum kaşlarına
Giden kızın giden kızın

Sürmelenmiş kaşı gözü
Her türlü var cilve nazı
Şekerden tatlıdır sözü
Giden kızın giden kızın

Cevlânî'nin her işi var
Keklik gibi sekişi var
Şahan gibi bakışı var
Giden kızın giden kızın

Dursun CEVLÂNÎ

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 20)

Türkmen Kızı

Bir hışmınan geldi geçti,
Türkmen kızı türkmen kızı!
Yüreğim kaynadı taşı,
Türkmen kızı türkmen kızı!

Yeşillenir, allanırsın,
Ne de güzel sallanırsın?

Yel vurdukça tellenirsin,
Türkmen kızı türkmen kızı!

Cevlâni'yi ettin deli,
Sensin has bahçanın gülü;
Dalında öten bülbülü,
Türkmen kızı türkmen kızı!

Dursun CEVLÂNÎ

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 11)

Güzelleme

Bugün ben bir güzel gördüm,
Yeşiller giymiş al üzre.
Aklımı tarumar etti,
Durabilmem ayak üzre.

Perişan, gönlüm perişan,
Dilberden aldım bir nişan;
Yüzündeki gül perişan,
Dökülmüş al yanak üzre.

Dursun Cevlân erdi ise,
Hak muradın verdi ise,
Ferhat kaya deldi ise,
Ben de koymam dağ dağ üzre.

Dursun CEVLÂNÎ

(C. 10, S. 118, 16 Ağustos 1946, s. 10)

Sevdiğimin Benleri

Sevdiğim benlerin gelmez kaleme
Bir benin kalemde yayı söndürür
Bir benin maşırık'a pençe çalmıştır.
Bir benin magrip'ta ayı söndürür

Bir benin başımda ne kalmakaldır
Bir benin de başa çıkılmaz yoldur
Bir benin cevahir bir benin aldır
Bir benin sarrafta lâli söndürdü.

Bir benin kalbimde hacıdır hacı
Bir benin canımdan ister haracı
Bir benin bağrıma saldırdı sancı
Bir benin petekte balı söndürdü.

Bir benin gönlümü tahttan indirir
Bir benin gözlerin bana bildirir
Bir benin ecelsiz beni öldürür
Bir benin sazımda teli söndürdü.

Bir benin kaşımda kemandır keman
Bir benin çektirir eleman aman
Bir benin dağlarda olmuştur duman
Bir benin Cevlan Tek kulu söndürdü.

Âşık Dursun CEVLÂNÎ

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 20)

Ahmet BAŞER:

Güzellere Güzelleme

Güzelleri methederim daima
Güzellere yoldaş olmak güzeldir
Güzel ile bahçe, bağlar içinde
Güzel gezip, güzel durmak güzeldir.

Güzel bahar gelir güzel yaz ile
Güzel ismin söyle güzel saz ile
Güzelin bakışı güzel göz ile
Güzelin yanında kalmak güzeldir.

Güzellerin inci elmas başında
Güzel altın olur güzel dişinde
Güzel ister olsun yetmiş yaşında
Güzelin yüzüne bakmak güzeldir.

Güzelin çiçek biter döşünde
Güzel kusur etmez güzel işinde
Güzel sevmeli bu genç yaşında
Güzel elden bade almak güzeldir

Güzellerden (Başer) çiçek alayım
Güzelin yanında herdem kalayım
Fikrim bir güzele yoldaş olayım
Güzelin aslını sormak güzeldir.

Ahmet BAŞER

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 20)

Rahmet

Nisan, rahmet kapuları açıldı,
Yağmadık cihanda iller mi kaldı:
Otobüs eylendi taksiler durdu,
Dolmadık dereler, yollar mı kaldı?

Can verdi bu rahmet dağa ovaya,
Cümle kuşlar çekildiler yuvaya,
Niceleri el kaldırdı duaya,
Maşallah demedik diller mi kaldı?

Gökteki bulutlar savaşa yetti,
Aşk ile gürlledi, semayı tuttu,
Güneşi gizledi, yıldırım attı,
Heybetin görmedik kullar mı kaldı?

Hikmete karışma Başer dursana,
Tanrının işinden haber sorsana,
Arif olup ihsanını görsene
Yüze sürülmedik eller mi kaldı?

Ahmet BAŞER

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 8)

Melih Cevdet ANDAY:

Mâdem 36,7 ye düşmüş ateşin,
Demek çıkışın yakın hastaneden;
Benim dal gibi zayıfım, güzelim,
Ne dilerse dile benden.

Esir-i aşkın olmuşum, cânâ;
Kafamın ve kolumun gücü senden;
Ben fakir, şair doğmuşum;
Ne dilerse dile benden.

Melih Cevdet ANDAY

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 23)

Yalan

Ben güzel günlerin şairiyim;
Saadetten alıyorum ilhamımı;
Kızlara çeyizlerinden bahsediyorum,
Mahpuslara affı umumîden;
Çocuklara müjdeler veriyorum,
Babası cephede kalan çocuklara.
Fakat güç oluyor bu işler,
Güç oluyor yalan söylemek.

Melih Cevdet ANDAY

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 23)

Ölü

O şimdi yalnızdır;
Anasız, babasız,
Şapkasız, elbisesiz.
Herşeyi arkada bıraktı.
Ne konuşacak arkadaşı,
Ne okuyacak kitabı var.
Yalnız,
Yapayalnız.

Melih Cevdet ANDAY

(C. 11, S. 123, 1 Kasım 1946, s. 29)

Mezarlık

Yalnız yaşayanlar için midir, diyor mezarlık,
Toprak üstündeki her bitki?
Yerin dibine doğru büyüyenler de var;
Hep yaşayanlar için mi?

Belki de ağaçlardan yukarıya doğru
Uzayan birşey vardır mezarlardan.
Sonsuz hürriyete benzer birşey:
Öyle sessiz, öyle kocaman.

Bir bu tesellisi kaldı mezarlığın;
Yoksa ölünün hali yaman.

Melih Cevdet ANDAY

(C. 11, S. 123, 1 Kasım 1946, s. 29)

Vedat Dünder ALPAYDIN:

Sevda Hali

Bozbulanık seldim aktım duruldum
Mendil oldum katlam katlam dürüldüm
Dertler yaman gurbet hali haraptır.
Deli gönül sevda hali haraptır
Menzili yok ümit yolu seraptır.

Bir çiçekten çelenk oldum örüldüm
Örüldüm de yar başına verildim
Gönül doydu gülüm soldu kırıldın
Kırık gönül yaralının yuvası
Kan damlası kirpiğimiz oyası.

Vedat Dünder ALPAYDIN

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 9)

Ebet Mahir YALNIZ:

Bahçe

İçinde bembeyaz zambaklar açan
Bu bahçeyi belki rüyada gördüm
Koku, renk hâlinde havaya uçan
Bahara, al ipek içimi serdim.

Çiçeklerin atlas eteklerine
Her fecir yıldızlar ağlar dururdu.
Sahipsiz kovanın peteklerine
Arılar bal dolu çağlar dururdu.

Girerdi suların mavi düşünce
Kuş sesleri taşan yeşil ağaçlar.
Çiçeklerin tatlı bir öpüşüne
Bayılır kalırdı dallarda rüzgâr.

İçinde bembeyaz zambaklar açan
Bu bahçeyi belki rüyada gördüm.
Koku, renk hâlinde havaya uçan
Bahara, al ipek içimi serdim.

Ebet Mahir YALNIZ

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 11)

Bir Yeşil Köyden

Fındık bahçelerinin ördüğü yeşillikte
Şehrin gürültüsünden şu dakika soyundum,
Fındık bahçelerinin ördüğü yeşillikte
Yeniden doğmuş gibi arındım yundum, yundum...

Bir yeşil kordelaya düğümlenmiş asırlar
Her şey yeşile çalar zamanın aynasında
Belde piştollarıyla başta püskül mısırlar
Yunan çetecisidir tarlanın ortasında

Düşünde yeşil bir şal uyuyor Karadeniz,
Bütün heybetiyle doldurmuş kıyıları.
Fındık bahçelerinden serpiyen şarkıları
Belki de rüyasında duyuyor Karadeniz...

Ebet Mahir YALNIZ

(C. 4, S. 38, Şubat 1950, s. 39)

Muammer KURTAY:

Tereddüt

Nasıl söylesem
Bilmem?..
Acaba özür dileyerek mi?
Yoksa, şey desem?..
Ben de amma müşkülpesendim.
Kara haber veriyormuşum sanki.
Acaba gözlerini methederek mi,
Yoksa saçlarından mı
Bahsetsem biraz?..
Ve desem ki...
Bu da olmuyor işte.
Peki amma vakit geldi,
Şimdi gelecek,
Ve “beni niçin çağırdın”
Diyecek sevgilim.
Ben de heyecanla
Kaçamak lâflar söylerken
Ya gülerse halime?..
Keşke çağırmasaydım sevgilimi,
Yahut ta o gelmese
Ne olur sanki?...

Muammer KURTAY

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 18)

Fatin ERİŞİRGİL:

Ninni

İster misin?
Gök yüzü sana oyuncak olsun.
İnce, narin bir rüzgâr eserek ufuklardan
Bulutları getirsin.
Sana salıncak kursun.
Bilinmiyen yollardan
Ay gelip bir top olsun.

Sana ninni söylemek için gökten melekler,
Önünde diz çöksünler
Ve bir sürü kırmızı, beyaz renkli bebekler
“Üşümesin” diyerek üstüne tül örtünler.

İster misin?
Kâinat seni güldürsün;
Bunun için,
Bir hokkabaz şekline bürünerek görünsün.
Güneş,
O mağrur güneş, kendini sana
Sevdirmek için,
Gökten kopsun,
Ayağına sürünsün.

İster misin?
Üşütmemek için seni

Cehennem ateşini
Mangala doldurayım
Ve sıcaktan üzülsen,
O vakit ben
Cennetteki rüzgârdan yelpazeler yapayım.

İster misin?
Cüceler dev şeklinde görünsün;
Devler de cücelerden
Daha küçük olsunlar.
Kâinatta her canlı binbir renge bürünsün
Ve bu renk âleminde
Sâadeti bulsunlar.

Ve nihayet istersen bulunan sâadeti
Anınca
Ellerinle tutmayı,
Onunla oynamayı,
Bunun için öğren yavrum:
Yatağına yatınca
Gözlerini kapatıp
Rahatça uyumayı.

Fatin ERİŞİRGİL

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 18)

Paul CLAUDEL:

Mayıs Üzüntüsü

Göçmen geyiklerin gözündeki prenses
At üstünde, ormanlar içindeki o yolda,
Bir Mayıs akşamı avlanan köpeklerin
Boğuk havlaması ormanlarda.

İnce saçmaları dallara takılmış ta
Yeşil yapraklarla donanmış çehreleri,
Dallar körpe avuçlarında kırılmış
Etrafı gözetliyor vahşi gözleri.

Ey güzel eceleri ferah ormanların!
Aydınlık günlerin, güzel kuşların;
Kaldırın gözünüzü, kaldırın başınızı
Genç ve ıslak başınızı kaldırın.

Ah yazık, beni sevmeniz için daha pek küçüğüm!
Ey dostlarım benim, gece prensesleri!
Yaban güvercinlerinin sesine âşıktınız
Ve beni görmeden bana baktınız.

Koşun! Av köpeklerinin sesi coşuyor
Yuvarlanıyor ağır bulutlar,
Koşun! Yolların tozu boyumu asıyor
Akıyor, akıyor karanlıklar

Sürüler meliyor, ırmak uzakta
Koşuyor, ağlıyorum;
Dağ başında bulutlar kucaklaşmakta

Yağmur yağıyor ormanlara
Saat altıda.

P. CLAUDEL
(Çev. Şinasi ÖZDENOĞLU)

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 21)

Süreyya ILGAZ:

Ağlamak İstiyorum

Ağlamak istiyorum
Saçlarına sarılıp
Ağlamak istiyorum
Dudaklarına sinen kıvılcımdan ürkererek
Sinene atılıp ta ağlamak istiyorum.

Bir çanak istiyorum
Gözlerimin yaşıyla sigaramın külünü
Verip de bir çiçeğe
Yaratıp sümbülünü
Ve senin saçlarına bağlamak istiyorum
Ağlamak istiyorum.

Süreyya ILGAZ

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 21)

N. ÇAKILDAĞ:

Yar Mı Gelecek?

Güzüm seyiriyor, yar mı gelecek?
Lâle, gül, menevşe, sümbül dereyim.
Mis koksun, yoluna saçayım çiçek,
Ayağı altına gönül sereyim.

Bir müjde arıyor gönül her seste,
Yar mı gelecek, ah yar mı gelecek?
Tek gelse de görsem en son nefeste,
Ben ölüp giderken gelirse tek.

N. ÇAKILDAĞ

(C. 10, S. 113, 1 Haziran 1946, s. 6)

Âdil TALİP:

Yolcular

Bu تنها yoldan düşününe düşününe
Nerelere gidersiniz yolcular
Geride ağlayanınız yok mu?
Nasıl ayrıldınız onlardan?

Söyleyin yolcular
Bu yol hep böyle mi gider?
İki yanı yavşanlık, pirenlik
Ümit dolu mu ilerisi böyle?

Bu dağın ardında ne var?
Ah oraları görmek ne iyi
Ben de size katılıversem yolcular
Yollarınız çekiyor beni.

Âdil TALİP

(C. 10, S. 113, 1 Haziran 1946, s. 15)

Mümtaz Zeki TAŞKIN:

Şile’li Kızlar Bez Dokur

Ürer türkülerle gelinlik gömlek,
Şile denizinin köpüklerinden.
Kenar “su”yu gelmiş, dokunmuş renk renk,
“Hacet Tepesi”nin eteklerinden.

Vuruyor tarağı, işliyor mekik,
Kıvrıcık kirpiğin oyası bezde.
Koklasan masurlar tütüyor kekik,
Yeşil badem gözün boyası bezde.

Al nar avuçlarda, ayva ellerde,
Renkleri renk olmuş bezin üstüne.
Güzelin parmağı gezer tellerde,
Dökülü mis saçlar dizin üstüne.

Saadet yoludur, kalpte birleşen,
Tezgâhta üreyen yollu dokuma.
Bir yanda top top kar, bir yanda gülşen,
Bir yanda doğuyor eleğimsağma.

“Riva deresi” mi böyle coşarak,
Bezlerde çağlayan, içten derinden?
Ayrılık besteler, renk dokur tarak,
“Vasiyet Tepe”nin çiçeklerinden.

Mümtaz Zeki TAŞKIN

(C. 10, S. 113, 1 Haziran 1946, s. 22)

Muzaffer GÖRKAN:

Yemen Türküsü

Yemen çöllerinde yemenim kaldı,
Baktım etrafımı kartallar aldı,
Doktorlar yarama fitil mi saldı?

Kartal derler Yemen canavarına,
Talihimi yazmış kalem alnıma...

Yine akşam olmuş ıssız çöllerde,
İçim kan ağlıyor kum illerinde,
Dolaşır mı adım acap dillerde?

Özlediğim şirin meşeli dağlar,
Pınar başlarında kaç gelin ağlar?..

Semalar yanıyor “Su verin aman...”
Karakuş geliyor halimiz yaman.
Helâl et hakkını duvaklı kalan...

Biz dönmez oldukta kum illerinden
Kurtuluş yok Yemen senin elinden

Muzaffer GÖRKAN

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 18)

Selâhattin ERTÜRK:

Yakarış

Ulu Tanrım,
Gönül dolusu dileklerle geldim kapına.
Boş çevirme:
Gönlünden koptuğu kadar üzgü,
Gücünün yettiği kadar eziyet ver.
Cefa ver, çile ver,
Dert ver başımdan büyük.
Yokluk ver, varlığını duyayım.
Acı ver, tadını;
İztırap ver, zevkini çıkarayım.
Sayısız düşman ver, yenip kahraman olayım.
Kuşku ver, giderip salt iman olayım.
Koruma, esirgeme, yarlıgama,
Beni her türlüünden sınava çek.
Alnımın akıyla çıkıp,
Sana yaraşır insan olayım.

Selâhattin ERTÜRK

(C. 10, S. 117, 1 Ağustos 1946, s. 10)

Hasan GÜLTEKİN:

Eşinden Ayrılan Turnam

Sana bahtı kara derler,
Neden düştün dile Turnam?
Ne ötersin yanık yanık,
Bağrım dele dele Turnam?

Kaldım kara yasta kaldım,
Taşları başıma çaldım;
Bir yaralı bülbül oldum,
Konamıyom güle Turnam.

Sen de derdi deşik misin?
Cefaya alışık mısın?
Benim gibi âşık mısın,
Bir vefasız kula Turnam?

Yücelerden eylersin göç,
Yaş dökersin avuç avuç;
Hak aşkına enginden uç,
Dökül bizim göle Turnam.

Karanfilim olmaz köksüz,
Bir yâr sevdim hakikatsız;
Sen bir dertli ben bir öksüz,
Verelim el ele Turnam.

Yukadır âşığın bağrı,
Yüreğimde dinmez ağrı;
Seher vakti yâre doğru,
Uçun güle güle Turnam.

Kara giydim al üstüne,
Zehir içtim bal üstüne,
Bir mektup yazam dostuma,

Uğra bizim ile Turnam.

Âşık Hasan der uyuma,
Vuruldu civan boyuna;
İnersen Sızır Köyüne,
Beni de al bile Turnam.

Hasan GÜLTEKİN

(C. 10, S. 118, 16 Ağustos 1946, s. 10)

Rıza APAK:

Harman Sonu

- C. Sıtkı Tarancı'ya -

Günlerden bir gün “tepe”yi aşınca insan,
Tazelerle birlik gülüp oynayacağına,
Uzanır bereketli toprağa boylu boyunca,
Ben misali, hayal eder mutluluğunu.

Bilmez, ne etmiş te bu dünyadan
Kasavetsiz çocukluğu göçmüştür;
Yaşıyorsa, ne der, ne düşünür?
İlk gözağrısı, o duman “âhû”

Değildir, on beşle yirmi arası gibi,
Değildir dünya güzeli civan;
Değildir, cümle, kendine vurgun pervane
Ömür boyu uzaktadır şövalyeliği.

Halini kime yazsın, “yâr” belki yanındadır.
Uçar, tez uçar, hercaidir can,
Çürür kara toprakta körpe başlar...
Neylesin, yer sağır, gök sağır.

Dünya, o dünya; bahar, o bahar; çiçek, o çiçek...
Gel gör, ne yana baksa, yok eski tat;
Yok, ömrün cömert gölgesi geniş kanat.
Her şey bir varmış, bir yokmuş - bir bu gerçek -

“Tepe”yi aşmaya görsün insan oğlu,
Baş ağrılı, beden yorgun, gönül yorgun
-Bulutlar akadursun, tazeler güledursun -
Sorar, ben misali, biryol kendine:

Yürü yürü, bu mertebe, kalan ne?
Belli yavanlıklar, “düz”ken “çizgi”, “hep”ken “hiç” mi?
Neden “düş” arpa boyu, bir göz açıp kapayıncaya dek “yirmi”?
Hesap görülmüş, defter dürülmüş, harman sonu...

Rıza APAK

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 8)

Sabahın Seher Vaktinde

“Sabahın seher vaktinde
Oturmuş kahve içer”im.
Henüz her şey uykuda,
“Bir kanlı gül” asılmış ufka,
Kuşlarla, leyleklerle beraberim.

Akışı durdurmak değil elde,
Benim de böyle akar günlerim.
Her şey uykuda hâlâ,
Bense “geçmiş”in dalgalarında,
“Sabahın seher vaktinde
Oturmuş kahve içer”im.

Rıza APAK

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 10)

Bahar

Bahar, uzanmışım içine;
Yorgun gövdem halinden memnun.
Yok beni senden iyi anlayan,
Yok derdime başka merhem olan.
Kalbim ortak, kuşların sevincine,
Dinlensin gevşekliğinde ve uyusun.

Sensin tazeleyen içimi,
Renk, koku ve sessizliğin denk kaynaşması;
Toprak ılık, otlar taze, böcekler
Çiçeklerden gelir, çiçeklere gider.
Sensin parça güzelliklerin tam şiiri,
Dünyayı dünya eden büyüün mânası.

Bilesin, içimde ürkek kımıldanırlar var,
Yaşamanın gerçek nimeti bahar!

Rıza APAK

(C. 1, S. 4, Nisan 1947, s. 22)

Mehmet BALKAN:

Akşehir Gölünde Akşam

*Ankara Halkevi 1946 edebiyat
yarışmasında ikinciliği kazanmıştır.*

Doruktan eteğe düşen güneşle,
Sıra dağlar boğum boğum örgülü.
Kızara bozara toy bir öpüşle
Bir yosma dudağı titretir gölü.

Gölgelenir oylum oylum sazıklar,
Kucak kucak güneş dolar çardaklar,
Gülleşir söğütte dal dal yapraklar,
Akşama bir yangın iletir gölü...

Çocuklaşıp gökler yer yer sularda,
Masal olur dağlar esen rüzgârda.
İnsan hiçliğini duyar kenarda,
Tanrıya uzanır Akşehir gölü.

Dağların koynuna göçer Akşehir,
Ağır ağır duman çöker bellere...
Kına türküleri ulanır gelir,
Yoldan katar katar bizim ellere.

Zaman, dalgın uzun bir yolculukta,

Göz bir hayal arar son korkulukta,
Kavun, karpuz, mısır deren çocukta
Bir dost hâtırası gelir dillere.

Gece talvar talvar gezer “Keloğlan”
Bir “Devin sırrı”nı fısıldar orman,
Kopuzu elinde bir deli ozan
Türkü yakar koşma okur yellere...

Yosunlu koylarda kurbağalar öter..
Kıvanç gelir ördek sürülerine.
Kaz göğsü bulutlar allanır gider,
Bir kartal peşinde kızıl engine.

Sürüler “Nidir”e akar yamaçtan,
Yükselir bir yanık ezan “Kozacı”tan,
Pırl pırl cıvı cıvı ağaçtan,
Çıngırak karışır kuş seslerine,

Güneş, suda gelin kınalar gibi,
Dalga dalga günü kovalar gibi.
Her akşam tellenip turnalar gibi,
Batıya süzülür Akşehir gölü...

Mehmet BALKAN

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

M. Şerif ONARAN:

Öğle Zamanı Kula

Aydınlık bir şarkı halinde başlıyor
Buğdaylardaki bereketin huzuru.
Yeşillenen bir dua göklere doğru
Maviliklerle beraber genişliyor.

Erguvan yaşmaklı kadınlar tarlada,
Dertli kağnılar harman yolundadır.
Kurunca köylüler bostanlara çadır,
Yepyeni bir hayat başlar yaylada.

Çardakta halılara dokunur sıra,
Kavunsu kokar serinliği yelin.
Gergef işleyedursun ince bir gelin,
Bir öğle ezaniyle ürperir Kula.

M. Şerif ONARAN

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

M. Yaşar PINARLIGİL:

Yankı

Uzakta bir pınardır
Sükûta saran bizi;
Uzakta bir pınardır.
Dolduran testimizi,
Sihirli damlalardır.
Sükûta saran bizi,
Uzakta bir pınardır.

Rüzgâr esince suda
Dalgalar dizi dizi,
Rüzgâr esince suda.
Bıraktık aksimizi
Yosunlu bir kuyuda,
Dalgalar dizi dizi
Rüzgâr esince suda.

M. Yaşar PINARLIGİL

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

Suphi AYTİMUR:

Bir Ses Ağlar

Rüzgâr estikçe zaman zaman,
Bir hayâl geçiyor sudan;
Bir ipek perdenin kıvrımlarından
Gülen, hâtıraların sıcaklığıyla...

Ruh yasar bir eşsiz sevgide,
Bir eşsiz beste örülür ümide.
Bir şarkıdır ki hayat, gitgide
Akar bir hayâl ardından.

Hayat bu, şarkılar gibi akar, gider;
Gözlerden yalnız sevgi tüter.
Düşünmezler ki, bir gün keder
Son verecek, diye, mesut günlere...

Rüzgâr eser... zaman zaman,
Bir hayâl geçer sudan.
Dünkü tatlı rüyadan
Bir ses ağlar, geçmişe...

Suphi AYTİMUR

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

Söyliyemediğim

Bir düştü çözülmez,
Bir aşk oluverdi, geçilmez.
Kıvanmıştık: sezilmez, sezilmez
Derken çiçekleniverdi dillerde.

Mevsim boyu bahçelerde, sevgim
Bir şarkıydı senden dinlediğim...
Sezip sezip te söyliyemediğim
Neydi, söyle canım, neydi gözlerinde?

Mavi, beyaz ışıklı bir pınarda
Unutulmuş bir şarkıydık sularda...
Savrulduk rüzgârlara kardeş duygularda
Aşkın yıldızlar açan fecrinde...

Suphi AYTİMUR

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 15)

Uyanış

Bu adsız sabahta dağ dağ çiçekler
Zamanı mavi bir kadehten içecekler.

Bu uyanış saatinde ne düşünce, ne keder...
İşte yavrum, şarkılarla başladı hayat.

Şakımasından durulmaz artık kuşların.
Rüzgâr elinde başıboş uçuşların
Hazzını taşıırken dağılmış saçların;
Bir sabah şarkısı gibisin, bahardan,

Suphi AYTİMUR

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 15)

Hep Aynı Şarkı

Ey ruh! şu çiçekler uçuşan tatlı baharda
Bir düş gibisin, aşka açılmış, bu sulara.

Sarmaz diye aşkın sesi, soldun yine elbet;
Gönlün o doyulmaz, o beyaz raksını seyret.

Ruhum, ağaran vakte uzanmıştı dizinde;
Yıldızları doğmuş gecenin hüznü sesinde.

Tekrar o bulutsuz, duru zevkindeyiz aşkın,
Hep aynı şeyin, aynı günün fecri mi şarkın?

Hür bağrımı doldurmada rüzgâr, dolu yelken;
Gönlün uçuran duygusu ruhumda eserken.

Çamlarda gülen ay ve gönülden ısıyan su;
Boydan boya bir şarkı dolanmış beyaz ufku.

İlkyaz gelivermiş gibi gülsün yine yer yer,
Her ufku bir evren gibi yıldız dolu gözler.

Ey ruh! bu doyulmaz gecenin ufkunu varsın
Fecrin unutulmaz o beyaz neşesi sarsın.

Yıldızların ardında o rüzgâr, o çiçekler...
Hâlâ tükenip kaldığımız şarkıyı söyler.

Suphi AYTİMUR

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 35)

Yalnızlığım

Uyanmış ilk yıldızlar...
İlk yıldızlarla beraber
Akşamın içli şiirini anlatan şarkılar
İşlemişler içime,
Bu kahrolası yalnızlığı!
Bu, yaşıyanlardan ses getirmiyen,
Bu, konuşmamak için ağzı mühürlenmiş,
Dili koparılmış yalnızlığı...
Bu akşam vakti kim, kime
Söyliyeceği şarkıyı,
Vereceği saadeti vadedebilir?
Saadet de yalnızdır,
Şarkılar da gecede.
Gizli bir dünyadan esiyor rüzgâr;

Ah, anne!
Senden yadigâr
Ne varsa içimde,
Hepsi o rüzgârın peşinde.
Dinmiyecek sandığım şarkılarım,
Ümitlerim,
Bulutlara sivrulan dualarım,
Avutmuyor bu düşünceden çatlıyan başı,
Bu maviliklerden inmiyen ruhu.
Ah! melek yüzünü görebilmek,
Sesini duyabilmek,
Her günün üzüntüsünü rüzgârlara bırakıvermek;
Sonra, dizinde ilk rüyalarımından birine dalmak...
Ağlardın da, annem,
Dudaklarında acı bir gülüş,
Ağlardın da...
Güz bahçelerinde yapraklar dökülmüş,
Kuşlar şakımaz olmuş bir zamanda
Sana da yalnızlığın mı öğretmişti bunu?
Rüzgârsız bir bahçede, yapayalnız:
Yıldızlar yorgun, sen yorgun,
Hikmetini düşünürken varlığının
Duymaz mısın çelik pençelerini düşmanın?
Şakakların zonklar,
Boğazın yanar,
Bunalırsın bu sessiz işkencenin girdaplarında...
Ebedi yalnızlığım sarmışken alnımı,
Ah! düşünmek istemiyorum seni,
Ey, ak saçlarını rüzgârlara kaptırmış annem!
Yalnızlığım yeter bana,
Canavar yalnızlığım!
Kalabalıklar içinde peşimi bırakmıyan
Ağlayan, sızlanan, yaltaklanan yalnızlığım!
Birbirimizin ardında,
Hüzün yollarında
Koşup dururken,
Ne ben,
Ne de kovalamaktan usanmıyan yalnızlığım,
Artık eskisi gibi değiliz.
Bedbaht olundu diye neden gülünmesin?
Gülüyor da, ağlıyoruz da...
Uyanmış ilk yıldızların altında
Düşün biraz beni,
Düşün annem!
Sönerken akşamın içli şiirini söyleyen şarkılar
Bulutsuz bir gecenin eşiğinde,
Uzanmış gölgem gümüş sulara;
Yalnızlığının avutamıyan kollarında
Gümüş sulardaki şarkıyı duysan
Sen de ağlar mıydın anne?

(C. 2, S. 21, Eylül 1948, s. 33)

Suphi AYTİMUR

Yarıda Kalan Şarkı

Bir beyaz gül gibi düşmüş geceden

Gölüşen sulara ay, yaprak yaprak...
Dalları ürperen hayal bahçeden
Havuzda ürkek bir rüyadır çardak.

Sen varken bu bahçe kuş seslerinde
Sarar fecre kadar havuz başını
Gülerdi, ağlardı... Ey gözlerinde
Unutturan bana, ay ışığın!

O zalim sevgiden aydın ve içli
Bir neşedir hâlâ sende bulduğum.
Gelsen, görecektin hayal sevgili;
Ben, hep o bildiğin çılgın çocuğum,

Rüzgârlı dallarda beyaz güllerin
Seninçin esriktin bülbülü orda.
Şarkısı gibiydin ilk çiçeklerin,
Bahçeler yüzerken ay ışığında

Bir ruhtu büyüyen beyaz sulara;
Bıraktık o solgun rüyada aşkı.
Bir gül koncasıyken hâtıralarda,
Ömrümce söylensin artık bu şarkı.

Sükûn ve şarkılar ay ışığında;
Bir fecre uzanan bahçeydi ömür.
Ağlatan bir zambak beyazlığında
Hara o rüyânın aksi görünür...

Suphi AYTİMUR

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 37)

Hep O Sevgili

Kale parkındayız;
Herkesle, her şeyle beraber; yapyalnız...
Uzanıp hayal bulutlardan gönlünce,
Ankara'yı, yeşermiş dallar altında,
Yaslanmış omzumuza, seyrediyor gece;
Yıldız yıldıza,
Yaprak yaprağa,
Rüyalı...
Yalanlarda kanadlanmış bir su sesi...
Yanıdaysa yokluğun düşünen gölgesi
Seninle birlikte acıyla güler.
Uzak tepelerde aranan ruhunda
Ne dinler sevdiğin, ne söyler?
Çılgılık Çılgılığa,
Soluk soluğa,
Kaygılı..
Zaman geçer; salkım söğüt esinir.
Dinlersin; surlardan bir puğu seslenir,
Bir an hayallersen: Ölüm yakın, Azrail gelmiş;
Ama bilirsin ki, ışıklarda tüterken şehir
Hayat en neşeli şarkısını söylemiş
Hüzün hüzüne,
Ümit ümide,

Duygulu...
Bahardır; bir yağmur serpilir ince ince,
Çisil çisil yıldızların güzelliğince...
Mavi bakışların ılık serptiği bu gül,
Bu beklenmez hayal, bu seven bakışlar...
Sorarsın: Bu mu O? Rüzgâr der: Haydi gül
Gönül gönüle,
Çiçek çiçeğe,
Hep o sevgili..

Suphi AYTİMUR

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 20)

Hülya

Rüzgarları körfezde eserken,
Aşk günlerinin hatırasıyla;
Yalnız neşenin gök kuşu yelken
Yıldızlara akmış, sırasıyla...

Sihriyle ufuklar boyu tül tül
Efsaneleşirdik korularda;
Hata seni söyler, seni, Ey Gül!
Varlık bize güldükçe sulara.

Ay doğmadı ufkumda ikiz, şen;
Tutmuş ağaran çizgiyi coşkun...
Esrikleşen âlemde denizden
Doğmuş o yaban gülleri ruhun.

Son yolcuların son gecesinden
Bir mavi düşün neşesi sarsın
Dinmeksizin; aydın tepelerden
Gönlümce gelen fecrini aşkın.

Hülyası esenlikte ağında
Gülseydi o gök mavisini gözler,
Gülseydi ikiz ay aşığında;
Ey özlemi ömrümce denizler...

Suphi AYTİMUR

(C. 3, S. 33, 1 Eylül 1949, s. 10)

Gece Şarkısı

Ay güler, kardeşin,
Ay güler;
Beklemezsin ama böyle bir gecede,
Kendi varlığına dayanamazken
Görürsün ki gülümsüyor pencerelerde.
İçli gülüşünde eski hâtıralar,
Hatırlanıp, duyulup da söylenmiyen şarkılar;
Seni düşündüren bir eda ile,
Süzüldükçe ay ışığı kipriklerinden
Üzülürsün,
İstemezsin;
Ama neylersin,
Ansızın bir gülüş yükselir içinden:
Sedef rengi.

Ay rengi
Deniz rengi bir gülüş...
Perdeler hayal içinde sabırsızlanır,
Asalar havuzun yorgun sularında,
Aya karşı salınır
Ve düşüncen,
Bilinmez neden?
Gelmiyecek olanın aşkında çırpınırken,
Belli belirsiz bir esinti,
Menekşe kokulu,
Hülyalı, içli,
“Seviyorum...” diye dolaşır odanı.
Nasıl üzülmezsın, nasıl, kardeşim?
Her şey seni aldatmak için,
Her şey eski rüyayı söyleyen gecenin
Hüznünde seni ağlatmak için...
Sen de bilirsin,
Bilirsin ki yalnızlığınla başbaşasın;
Uykuya benzer adımlarla
Yalnızlığın bulutları kara kara
Senin de yüreğini sarmıştır.
O karanlık pencereden,
Şafak rengi bir cihanın düşüp yoluna
Gülüşe oynaşa
Uzaklara geçip giden
Nice kaygısız kişiyi uğurladın.
Hepsi de bir deniz feneri gibi
Uzaktan gülüp geçtiler
Hep uzaktan...
Habersizdiler gülen dudaklarının
Kıvrımındaki onulmaz ıstıraptan.
Onları yaşlı gözlerle uğurladın,
Ve bir dosta ağlar gibi ağladın.
Böyle bir gecedeysen nasıl üzülmezsın,
Nasıl, kardeşim?
Bilirsin ki her şey seni aldatmak için,
Her şey onulmaz aşkın ateşinde;
Kuş sesleri,
Ay ışığı,
Eskisine benzeyen gece...
Birer demettir unutulmuş sevgilerden.
Unutulmuş bir şarkıyı söyler gibidir
Asma dalları hayal içinde...
Beklersin.
Uzaklarda bir ses ağlar
İnce ince.
Kalbin burkulur, sorarsın:
Nerde duymuştun bu ağlayışı?
Sonra her şey susar,
Zaman geçer...
Derken yeni bir besteyi söyler:
Çiçekli dallar,
Rüya içinde hayal olmuş gece,
Bir şeyler
Fısıldar

Gibi gizlice,
Söyler,
Durmadan, durmadan söyler:
□ Ümit et... Ümit et...
Dayanma gücü tükense de canda,
Kişi, olmak gerektiği şeye varmalı;
Ruh yorgunmuş,
Kafa bitkin,
Dert çaresiz...
Hep aynı yollardan geçmişiz,
Düşkün,
Şafak sökmediği güm mü olur cihanda?
Ümit et...
Ümit et...

Ellerinde,
Uyanmış hâtıralar,
Eski sevgiler,
Seni düşündüren bir eda ile
Süzülüp geçtikçe ay ışığında,
Almış ellerine yorgun başını
Hâlâ dinliyordun gecenin şarkısını...
Ve değişmez kaderinin elinde
Boydan boya ahenk kesilmiş cihan
Ölümsüz bir ruhla işliyor doğayı,
Gönlündeki esenliği dağıtıyordu.
Neydi geçen, ufuklardan;
Bilinmez?
Âdeta gizli bir dil konuşan
Rüzgârlar bahçeden bahçeye koşuyor
Hayatın yeniden başladığını
Sade bir neşeyle fısıldıyordu
Perdeler çırpınıyor...
Kalbin, sen de duyuyordun göğsüne sığmıyor.
Ve Samanyolunda akarcasına,
Her ânı ışıklı
Sevinçli,
Coşkun...
Bütün varlık görünmez bir aşka koşuyor
Ve sırrı çözülmez ahengiyle bülbül,
Bir dalda fecre karşı
Tanrısal rüyasını şakıyordu...

Suphi AYTİMUR

(C. 4, S. 42, Haziran 1950, s. 15)

Ç(etin) ALTAN:

Hasta

Benim de dünyada sevdiklerim var,
Bir parça da benim bu sema, bu su.
Bırak beni nolur, ölüm korkusu?
En tatlı hayaller kaçtı elele,
Aylar var hasretim ekmeğe bile;
Rengiyle, tadıyla, yemişleriyle
Titriyor içimde hayat arzusu.

Ç. ALTAN

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 9)

Orhon Murat ARIBURNU:

Diyet

Bir üzerinde çürütürsün
Bir içinde
Ne biçim dünyasın böyle
Bir yudum suyundan içtikse...

Orhon Murat ARIBURNU

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 20)

Mehmet BOZKURT:

Yolcu

Gümüşten ışığını aydan dilendin,
Gecelerin üstüne çektin perdeyi.
Yıldız oldun, göklerden ruha elendin
Üfledin aşk ağacından yapılmış neyi.

Yolun çakıl değildi, çiçekler dikensiz.
Rüyalarını gördün durgun sulara.
Bir çiçek kokusu buldun baharda.
Yürüdün için ferah,
Yürüdün aynı iz.

Tükenmez sandın yolun, çiçekler sararmaz
İşte gök yarıldı,
Seller uçurum açtı, durabilirsen dur,
Yağmur... Yağmur...

Hangi yolcu yolunun sonuna varmaz?
Haydi yürü, yolcu yolunda gerek!
Barınacak bir yer bul kendine!
Budur gerçek.
Yağmur... Yağmur...
İşliyor bak iliklere
Yolun bitti durma koş selviliklere...

Mehmet BOZKURT

(C. 10, S. 119, 1 Eylül 1946, s. 22)

Ebedi Sır

Sonsuz zannetmiştim her tatlı ânı,
Ufukta güneşler sönmeden evvel,
Düşünmek iyi şey, yaşamak güzel,
Nafile aradım kayıbolanı!

Yaşanan yılların annesi kimdir?
Kimler bitiriyor yılları böyle?
Varlık ile yokluk vermiş el ele,
Nereye çekiyor günleri bir bir?

Hürriyet kapanmış benim içime,
Bense hürriyetin elinde esir,
İstirap neşeden daha cihangir,
Girmez mi bu hayat başka biçime?

Sonsuzluk ağlıyor tükendim diye;

Her yolun sonunda bir kalın duvar.
Bilinmez ardında bilinmez ne var?
Öyleyse huzuru aramak niye?

Mehmet BOZKURT

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 10)

Şinasi ÖZDENOĞLU:

Ağaçlar Üstüne

Sonsuz memleketine ağaçlarımın
Yolculuk yaptım.
Orman kuşlarının sesinde buldum cennetimi;
Bir kuytu ormanın musikisinde yaşıyorum
Hürriyetimi.

Ağaçlarla tek tek dostluğum var, selâmlaşmışım,
Oturup hal hatır sormuşum.
Köylü vatandaşlar gibi
Almış etrafım ağaçları:

Bu ağaç, yeni gelin olmuştu;
Beriki yeni dönmüştü askerden,
Evlenecekti.
Onu genç bir ölüye tabut yaptı baltalar,
Dağıldı yuvası bir kuşun
Yangında savrulan saçlar gibi.

Kimse anlıyamaz beni
Dost ağaçlar gibi.
Ben ormanların en güzel
Şarkısını söyleyeceğim;
Bütün şen meşelerin, hoyrat dişbudakların,
Hükümdar çamların ve telli kavakların
Sevdasından bahsedeceğim.

Çakımla yazmışım aşkı
Körpe ağaçların kalbine.
Baltalar girdi, baltalar
Kanına genç ağaçlarımın.

Bir yaz rüzgârına âşık ağaç tanırım,
Kollarını açar açar bekler.
Bir yavru fidan bilirim,
Bulutları öpmek için emekler.

Ağaç var, bir mâbut sessizliğinde,
Ağaç var, peygamber gibi sabırlı,
Ağaç var, hükümdar gibi gururlu.
İnsanların küçük oyunlarına
Gülen ağaç var.

Ağaçlar var, dertleşiyor
Zamana, sükûna karşı;
Ağaçlar var, çeşmelerin rüyasını görüyor
Bozkıra karşı.
Ağaçlar var, gecelerimizden sabaha eğilen

Söylenmemiş türkölere dalından ses verecek,
Bir âşkın kalbi üstünde titreyecek,
Bir genç ölünün göğsüne düşecek
Ağaç var.

Ağaç var, deli rüzgârları
Dâvet eder düşüncemize,
Yıldızları oluk oluk
Boşaltır gecemize.
Ağaçlar var, döşenir cömertçe
Kanlı ayaklarına günahımızın.

Ağaç var, penceresinde soyunur
Sabahımızın.
Ve öpüşlerimize kanat gererek
En güzel meleğin başı için
Sebil eder gençliğini.

Ağaç var, en tatlı meyvesini
Canavar dişlere verecek.
Başucumda beni mahşeredek
Bekleyecek ağaç var.

Şinasi ÖZDENOĞLU

(C. 11, S. 121, 1 Ekim 1946, s. 15)

Boz Damların Şarkısı

Bir şafak söküyor damların üstünde
Ayşe'nin elindeki kına renginde.
Hangi dilber girecek ummadığım bir günde
Bu garip hayatıma ılık zenginliğinde?

Bir Avşar kilimi serilmiş odamıza
Tekmil renkleri bizim iklimden;
Yedi yaylanın gülünü topla
Bu kilimden.

Hemşerim, tek dostum, Anadolu insanı,
İçime su serpti selâmın,
Allah'a geçiyor sözüm de
Toprağa geçmiyor meramım.

Nasırlı ellerinin kaderi boyunca
Avcundan su içmek dilerim.
Tezgâhlar bir vatan şarkısı dokuyunca,
Ömrümce söylemek isterim.

Bir şafak söküyor damların üstünden
Ayşe'nin saçındaki mercan misali.
Dağ sümbüllerinin, çamların üstünden
Geçiyor gönlüm küheylân misali.

Şinasi ÖZDENOĞLU

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 25)

Bu Gemi

Yelkeni üstüne dalgaların

Macerası yazılıdır!
Göğsüne levent tayfaların
Şiirleri kazılıdır
Alevle.
Hasretler, yangınlar, boralar!
Annem var geminin küpeştesinde,
Sevgilim var!
Hangi açık denizin öpüşleriyle sarhoş
Bilinmez.
Dağlar öyle yazmış ki nasibini,
Silinmez.
Gidiyor bir başka âleme gider gibi
Bu gemi.
Yıldızlara selâm veriyor feneri,
Kaptan alnında sayıyor seneleri,
Kollarımdan alıp kırk yıllık sevgilimi
Gidiyor, bir başka âleme gider gibi,
Bu gemi.

Şinasi ÖZDENOĞLU

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 10)

Gözlerin

Gözlerin, uzak steplerde bir nehir
Karanlıklar kadar unutulmuş;
Sarılmış, ele geçmemiş şehir
Haçlı seferlerinden kurtulmuş.

Gözlerin... Abenim sultanım.
Değme şairin yazamadığı şiir.

Şinasi ÖZDENOĞLU

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 43)

Kalenderlik Üstüne Koşma

I

Bütün efkârımı salıversem suya
Ordularım var, düştü pusuya;
Hayatımı bırakmışım oldumolasiya
Ne karışanım, ne de görüşenim var,

Bir kız sevmiştim; deli dolu,
Şarkı söylerdi kaldırım gülü.
Sonunda bir zengine sattı gönlünü,
Kısmetimi şimdi bölüşenim var.

Battı gemilerim Karadeniz'de,
Bekleyenim kalmadı yolda; izde;
Beni ipe çekip öldürseniz de
Ne ağlaşanım, ne de gülüşenim var.

II

Ben fakir bir çocuktum,
Aşkî sen bana öğrettin;
İçkiye müptelâ değildim,
Avareliği bilmezdim.

Seni kaldırımda buldum,

En uzak yıldıza yükselttim.
Lâf değil, kurşunla vuruldum,
Aşkı ben böyle bilmezdim.

Bütün gençliğimi ben verdim,
Seni ben soktum şiire,
Ben sevdim, ele yaradı...
Bilsem sonunu sevmezdim.

Şinasi ÖZDENOĞLU

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 4)

Mehmet ÖNDER:

Yayla Güzeli

Bir gün olur deli gönül
Uslanı uslanıverir.
Gül dalında öten bülbül
Sesleni sesleniverir

Bürünür Acem şalına
Gelir salına salına
Elbet bir gün gül dalına
Yaslanı yaslanı verir.

Çok çekmişem benim uçuk
Yârim dallarda tomurcuk
Mavi gözler boncuk boncuk
Islanı ıslanıverir.

Önder'im dert ile harman
Yayla dilberi pek yaman
Gözyaşlarım duman duman
Sisleni sisleniverir.

Mehmet ÖNDER

(C. 11, S. 121, 1 Ekim 1946, s. 22)

Dündar AKÜNAL:

Geldin

Geldin;

Kucağında demetler, saçlarında çiçek,
Dudaklarında mevsimi heceliyerek,
Bir bahar gibi geldin...

Geldin;

Bir gurbet sonu kavuşmasıydı bu,
Islak bakışlarında saadet ve arzu;
Bir gurbet özlemiyle geldin...

Geldin;

Yüzünde aynı sitem, aynı sorgu;
Gözlerinde her zamanki gurbet... korku;
Bir gurbet beraberinde geldin...

Dündar AKÜNAL

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 5)

Melih BAŞAR:

Bir Ses

Bir ses işitiyorum:
Al-tın, al-tın, al-tın...
Zamanın nabızı vuruyor
İçinde bir küçük saatın.

Bir ses işitiyorum
Aydınlığında sabahın,
Gök maviliğinden,
Allaha yakın.

Bir ses işitiyorum
İçinden olgun meyvaların,
Büyük sırrı çözülmede
Hayatın...

Melih BAŞAR

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 10)

Kuşlar

Bir gölge gibi geçiyorlar zamanın içinden;
Alıp sükûnu götürüyorlar
Gökyüzünün hür maviliğinden.
Bahar dolu bir dalda bazen
Hayatı düşünüyorlar.
Bazen de şu kuşlar ne garip?
Konup telefon tellerine
Dinleyip insanların söylediklerini
Gülüşüyorlar!

Melih BAŞAR

(C. 2, S. 13, Ocak 1948, s. 44)

Karlı, Düşünceli, Kaderli Şiir

Kar yağıyor,
Karacaoğlan'ın ruhu şad olsun;
Gökyüzü elif elif tozuyor...
Ulus Meydanı'nı kar sarmış,
Atatürk'üm dimdik duruyor
Atının üstünde;
Kimbilir neler düşünüyor?
Kar yağıyor,
İnsanlar geçiyor sağlı sollu,
Herbiri kaderini arıyor...

Melih BAŞAR

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 42)

A. Celâl ŞİMŞEK:

Bekleyiş

Çiçekle açılır, renkle gülerdim;
Bir sabah baharla gurbete erdim.
Her gece bir yolcum gelecek derdim
Gelmedi, içimde yeri boş durur.

Gün olur bir öksüz garip derbeder,
Sabır gözlerimden eriyip gider;
Gün olur sevdalı Mecnun'dan beter
Gönlüm çöle düşmüş garip yolcudur.

Bir ılık yağmuru içinde berrak,
Uyuyor belki de rüyada toprak,
Zaman ağır ağır ve ağıyarak
Derinden derine akan bir sudur.

Dağlar ötesinden gelecek gibi,
Yolları ikiye bölecek gibi,
Karşımda ümitle gülecek gibi
Sıla bir aynadan kalbime vurur.

A. Celâl ŞİMŞEK

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 10)

Halil SOYUER:

Deniz Özlemi

Nerde görsem maviyi içim yanar derinden,
Duyar gibi olurum dalgaların sesini.
Bir kitabım olaydı deniz köpüklerinden,
Nakşederdim gönlüme her bir sahifesini,
Bir kitabım olaydı deniz köpüklerinden.

Bir deniz tablosuna bakarken derin derin,
O anda hissedirim başımın döndüğünü.
Gözlerime gölgesi vurur yelkenlilerin,
Duyar gibi olurum bir vapur düdüğünü,
Gözlerime gölgesi vurur yelkenlilerin.

Sanki kokusu sinmiş öbek öbek her yere,
Rüyalarımda bile hep deniz görüyorum.
Deniz, deniz... diyerek bakıyorum göklere,
Yollarda deniz, deniz... diyerek yürüyorum.
Rüyalarımda bile hep deniz görüyorum.

Ninni deyip uyuyam martıların sesine,
Hayatım direklerle yelken çekmekle gitsin.
Düşeyim enginlerin yumuşak sineline,
Kulaklarım hep dalga seslerini işitsin,
Hayatım direklerle yelken çekerken bitsin.

Nerde görsem maviyi içim yanar derinden,
Duyar gibi olurum dalgaların sesini.
Bir çiçeğim olaydı deniz köpüklerinden,
Dört mevsim süsleseydi evimin bahçesini,
Bir çiçeğim olaydı deniz köpüklerinden.

Halil SOYUER

(C. 11, S. 124, 16 Kasım 1946, s. 15)

İçleniş

Verdim deyip zeytinleri çuvalan
Dert yanardım, davarıma kavallan,
Nerelere sığınayım bu hallen?

Zalim felek böyle yazmış yazıyı,
Atamıyom yürekteki sızıyı!

Deresinde balık tutar ağınan,
Tava tava kızartırdık yağınan,
Benim şimdi durup durup döğünen.
Zalim felek ağı kattın aşıma,
Bu dünyayı zindan ettin başıma.

Elma desem dal eğilir verirdi,
Üzüm desem asma asma yürürdü,
Karpuz desem tarla tarla gelirdi.
Zalim felek hasret koydu yurduma
Utancımndan bakamıyom ardıma.

Bir gölgeye sererdik te hasırı,
Mangal mangal patlatırdık mısırı,
Zalim felek ne gönlümün kusuru?
Beni böyle hasret koydun köyüme
Her ay, üç gün bayram olsa neyime?

Yoncaları yarış eder dizinen,
Ayvasının rengi gelir güzünen,
Diyemiyom hallerimi sözünen,
Zalim felek çektiklerim yetmez mi?
Bir gün olup bu gurbetlik bitmez mi?.

Halil SOYUER

(C. 1, S. 8, Ağustos 1947, s. 28)

Deniz Özlemi

Her hıçkırık bir dalga sesidir, hançeremde,
Her damla yaş gözümde, demir alan bir gemi,
Açılmış bir yelkendir perdeler penceremde.

Dalgalar yumak yumak ayağımın dibinde,
Terime tuzu sinmiş, alnımda köpükleri,
Parmaklarım sımsıkı bir yelkenin ipinde.

Göğün maviliğine dalar da derin derin
“Çıma” deyip atarım çamaşır iplerini,
Kulaklarıma dolar gürültüsü vinçlerin.

Yeşeren gözlerimde canlanır neler neler...
Ayaklarımı okşar dalgalar köpük köpük,
Martılar sürü sürü başımın üstündeler.

Hasretler birikince bir bir kirpiklerimde,
Gönlümdeki engine bırakırım kendimi,
Duyarım kayıkların geçişini derimde.

Vapur direklerine gersinler bu gönlümü,
Bütün çektiklerimi unuturum o anda,
Bir dalganın içinde karşılırsam ölümü.

Halil SOYUER

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 24)

Gündüz

Gece, başka yere göçer,
Yerde sürüne sürüne;
Şafakta gözünü açar,
Güneş, gerine gerine.

Sabah kapıya dayanır,
Ufuklar ala boyanır,
Dağlar uykudan uyanır,
Sise bürüne bürüne.

Karanlık benzer tortuya,
Vurulmuyor ki tartıya,
Akşam siyah bir örtüye,
Gelir sarına sarına.

Halil SOYUER

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 38)

Parça Parça

Gönlüm, bir dal incir gibi, önünde;
Kopar parça parça, koy parça parça.
Tam ağız tadiyle yeme gününde,
Isır parça parça, soy parça parça.

Bir bakışı için bin dağ yakılır,
Mehtap diye gözlerine bakılır.
Seni görse, gökten yere dökülür,
Güneş parça parça, ay parça parça,

Dün gece bağrımda mevlût okuttum
Misk, yerine, nefesini kokuttum.
Döktüğüm yaşlardan basma dokuttum
Diktir parça parça, giy parça parça,

Halil SOYUER

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 42)

Çağrı

Çayır çimen, sevgilisi yolların,
Rüzgârı ninnidir çamlı bellerin,
Sırma saçı dersin soy güzellerin,
Gel bizim ellere, bizim ellere...

Kalb ararsın, ateş dolu bulursun,
Yeşil çınarları ulu bulursun,
Allah'a kavuşan yolu bulursun,
Gel bizim ellere, bizim ellere...

Atın yelesinde tel tel uçmaya,
Düğünlü alaylı konup göçmeye,
Yığın yığın altın başak biçmeye,
Gel bizim ellere, bizim ellere...

Bahardan sevinç al, rüzgârdan kanat,
Hız versin içine sevdalı Fırat,

Ordadır hayat hey, oradır hayat!
Gel bizim ellere, bizim ellere...

Orda dileklerin ferman olacak,
Tabiat hüsnüne hayran olacak,
Gelişin dertlere derman olacak,
Gel bizim ellere, bizim ellere...

Ömer ERDOĞAN:

(C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 11)

Köyüme Mektup

I

Güzel köyüm yollarına,
Çıkıp çıkıp bakam sana,
Hasretine dayanamam
Irmak olam akam sana.

Bağlarda sazın çalına,
Kırda güzelin salına,
Çıkam da kaysı dalına
Koşma, türkü yakam sana,

Aman yâr diye, yâr diye,
Arada dağlar var diye,
Ağlama el duyar diye,
Bir mektup bırakam sana.

II

Düşüncemde, düşümde sen,
Ekmeğimde aşımda sen,
Dumanlanmış başımda sen,
Ben sevemem gurbeteli.

Sana destan düzüle,
İçine derdim yazıla,
Sende mezarım kazıla,
Sende güzeller güzeli.

Yanık sazda tele döndüm,
Dost yanında ele döndüm,
Susturulmuş dile döndüm,
Gurbete düştüm düşeli.

Ömer ERDOĞAN

(C. 1, S. 2, Şubat 1947, s. 21)

Bizim Köyden Gelen Mektup

Bizim köyden mektup aldım:
Yâr bana gel diye yazmış,
Benim sevdalı dilimden
Ne anlar el diye yazmış.

Ruhum deli, kalbim deli,
Bırak ta gel gurbet eli.
Saçlarımı sen gideli,
Dağıtır yel diye yazmış.

Hasret acı, seven şaşkın,
Gönül mahzun, gönül taşkın,
Yüreğimde senin aşkın
Sazımda tel diye yazmış.

Pınarın başında güğüm,
Hasret içirimde düğüm,
Seni söyler her gördüğüm
Gözyaşım sel diye yazmış.

Ömer ERDOĞAN

(C. 1, S. 3, Mart 1947, s. 20)

Âşık Seyfullah DEĞİRMENCİ:

Kızılırmak

Bahar gelir boz bulanık akarsın
Karışır dağlardan sel Kızılırmak
Sanırım ki sen de sevda çekersin
Hasbihal edelim gel Kızılırmak.

Yaz gelende yârim yaylaya göçer
Doldurup testisini senden su içer
Yeşil adalara seyrana geçer
Ol beyaz bedeni gör Kızılırmak.

O yârin yaylası kıyına yakın
Coşup çağlayarak eyleme akın
Leylâm uykudaysa uyarma sakın
Korkarım hast'olur yâr Kızılırmak.

Seyfullah'ım görmez oldu cihanı
Garip bülbül gibi eder figanı
Seversen Mevlâyı incitme canı
Yakar seni bir gün nâr Kızılırmak.

Âşık Seyfullah DEĞİRMENCİ

(C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 18)

Tufan Mahmut MAKAL:

Sabanın Tutağında

Gönlünün tek yâridir parıldayan pulluğu,
Bu insanla bu toprak en yücedir, en ulu!
Buradan başlayarak yükselme yolculuğu,
Kol atıp gelişecek yurdun dört bucağında.

Devrildikçe toprak ta köpürüyor keyfinden,
Dillenip söz açıyor köklü bereketinden.
Güneşi eme eme çelikleşen bu beden,
İstikbâli arıyor toprağın kucağında.

Karışmadan ellerin karasına ağına,
Aldırmadan güneşten kavrulan dudağına,
Nasırlı elleriyle sarılıp tutağına,
Buluyor öz varlığı sabanın tutağında!..

Tufan Mahmut MAKAL

(C. 1, S. 4, Nisan 1947, s. 34)

Meyvalar

Çıktı, meyvalar üstüne,
Arzulananlar üstüne,
Bizim ağacın meyvası.

Saldı dudaklar üstüne
Varlığından eşsiz tadı,
Şimdi canlılık sırası...

Yaslı duygular üstüne
Neşelendirdi hayatı,
Başka bugün yaşaması!

Tadın, gıdanın en hası
Cümle kaygular üstüne
Eski acılar üstüne ...

T. Mahmut MAKAL

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 15)

Karacaoğlan:

Elif

İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül abdal olmuş
Gezer Elif Elif diye

Elif'in uğru nakışlı
Yavru balaban bakışlı
Yayla çiçeği kokuşlu
Kokar Elif Elif diye

Elif kaşlarını çatar
Gamzesi sineme batar
Ağ elleri kalem tutar
Yazar Elif Elif diye

Evlerinin önü çardak
Elif'in elinde bardak
Sanki yeşil başlı ördek
Yüzer Elif Elif diye

Karacaoğlan eymelerin
Gönül sevmez değmelerin
İliklemiş düğmelerin
Çözer Elif Elif diye.

Karacaoğlan

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 15)

Kömür Gözlüm

Kömür gözlüm benle gitmek dilersem
Eğlen meral eğlen bile gidelim
Yel vursun erisin dağların karı
Yollar çamur kurusun da gidelim

Irak derler Karaman'ın elini

Köprüsü yok geçemeyiz selini
Menevşe Yaylanın Perçem Belini
Lâle sümbül bürsün de gidelim

Ötüşür de garip bülbül ötüşür
Kırmızı gül goncasına katışır
Yarın bizim ele bahar yetişir
Körpe kuzu melesin de gidelim

Karacaoğlan der ki geçti ne fayda
Merhamet kalmadı yoksulda bayda
Bu ayda olmazsa gelecek ayda
On iki ayın birisinde gidelim.

Karacaoğlan

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 15)

Bülbül Havalanmış

Bülbül havalanmış yüksekten uçar
Has bahçe içinde gülüm var deyi
Seni seven yiğit serinden geçer
Güzeller içinde yârim var deyi

Ben seni severim sen de sev beni
Mevlâm bir karara koymaz insanı
Elbet bir gün olur ararsın beni
Şurda bir divane yârim var deyi

Ben seni severim can ile tenden
Mevlâm ayırmasın sevdiğim senden
Canımı esirgemem yârim senden
Götür sat pazara kölem var deyi

Karacaoğlan söyler başı karadan
Hicap perdesini kaldır aradan
Seni beni bir mevlâdır yaratan
Büyükleme hey kız güzelim deyi.

Karacaoğlan

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 15)

Fehmi KABADAYI:

Bahar Düşüncesi

Delice, gönlüme doğan sabahlar,
Dallardan süzülür kanat sesleri;
Billûr sürahide görünen bahar
Süt damlalarında beyaz dişleri,
Hülya geceler, aydın sokaklar...

Bu bahar içinde renkler ıtırdan,
Işıklı yollarda çiçekli kızlar.
Mavinin üstünde yeşeren zaman,
Bir yıldız düşünce papatya açar,
Bu bahar içimde renkler ıtırdan.

Nerdesin sen, her an geçen aklımdan?
Nerdesin ilk dünyam, küçük sevgili?

Nerdesin oyuncak tahtta oturan?
Nerdesin, nerdesin altın musiki?
Nerdesin sen, her an geçen aklımdan?

Fehmi KABADAYI

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 16)

Cenap Şehabettin GEDİKOĞLU:

Huzur

Bulutların günahlarını döktüğü bahçe,
Gözü kanlı süvari gibi akıyor zaman...
Bakır zirvelere
Tünemiyor mutad üzre kuşlar...
Başucumda,
Yeşil çinili çan kulesinden
Çarpıyor son günün kalbi.
Ben gene içiyorum akşamları.
Pembe fecir kadehten zamanı,
Ah... ah....
İşte böyle benim halim:
Uymuyorum, uymuyorum,
Başıma kar serpen mevsime;
Doymuyorum, doymuyorum
Anason kokan iklime.

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 16)

Umut Dalları

Perinur'a

Rabbim huzur versin kalplere,
İnciler döksün geç kalan mevsim
Çiçek açsın umut dalları.

Döksün şair günahlarını zerre zerre,
Tiz perdeden ses versin yeşil dallar
Aydınlığa çıkarcasına kanat açsın ruhlar.

Rabbim huzur versin kalplere,
Mozayikler işlesin nuru gönlümdeki tunca,
Ömrümüz bir çift güvercin olsun dallarda.

C. Şahabettin GEDİKOĞLU

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 37)

Gün

Ömrün şarkısını söyler gün;
Saçaklardan gelin saçı gibi
Göynüme süzülür.

Biteviye,
Aynada nasıl görürsem hayalimi,
Gün de gözüme öyle görünür.

Girivermiş gibi dünya
Gözlerimin içine;
Gülsem de çilesiz,
İnci inci damlalar

Düşse de gözlerimden;
Gün eski gün,
Dünya eski dünya...

Yalnız benim, değişen,
Çocuk gibi,
Rüyalarımda.

Kapıları açılır da gecelerin
Taze parmaklar gezerse tenimde;
Gece susar, gün söyler
Dilsiz güzelliğini baharın.

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 29)

Kır Öğlesi

Severim kırların
Yaban gülü kokan havasını.
Akşam saatlerinde,
Pınar basında toplanan
Köyümüzün o yanık türkülü,
Yalınayak kızlarını severim.
Gök kubbe kalbe hükmedebilir,
Bulutlar sefere çıkabilir,
Dökebilir nurunu yıldızlar
Ve sürahiye konmuş Serenli suyu gibi
İçilir geceleri köyümüzün.
Maviliği gözünün içine
Alıvermişsin gibi sevgilim,
Ve severim senin o
Toprak toprak kokan ellerini.
Tarlamızın o burnumu yakan
Yanık kokusuyla,
Samanlı şilte üstünde,
Öğle uykusuna bayılırım...

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 25)

Yalnızlık

Geçen akşam sahilde uzandım bir kayaya
Çekilirken kıyıda sessizce mavi sular.
Gönlümü mızrap yaptım yalıda bir çalgıya
Beni mağlûp ederken ufak tefek hülyalar.

Süzülen bir sandalla, yatan sular ürperdi,
Şimdi büyüyen bu dert eskiden bir kederdi.
Ayrılırken içime ayrı bir elem verdi
Herbiri bir dağ gibi gölgelenen kayalar.

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 17)

Baharın Dönüşü

Komşu limandan
Huzur yüklü bir sandalla
Bize de geldi bahar,

Limon çiçeği kokusu
Ve deniz rüzgârıyla.

Balık balık koktu ağlar,
Bir an denizde süzüldü su...
Güney iklimine açılıverdik,
Sazımızla sözümüzle...
Su gibi içiliveren
Gecelere erdik.

Yıldızlar, sular ve sandalımız...
Ne güzel eğlendik topluca?
Ve kadehten baharı seyrettik.

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 26)

Tanıdığım Ağaç

Tanıdığım bir ağaç var,
Şu dillere destan
Beş tepede.
Yaz kış yemyeşil...

Bir tarafında gurbet acısı,
Öbür yanda silik bir tarih:
8 Ağustos 1340.
Kimbilir nasıl geçmiş
Zaman
Gölgesinden?
Duruyor kenarında
Bir kalb çizen aşk susuzu
Ve bir garip yolcunun,
Gıcır gıcır ediyor.
Derinden bir "ah!"ı.

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 37)

Düşünce

Çepçevre karanfille süslü,
Âşına belde ve fecir...
Akıveriyor kırıla döküle,
Erguvan bulutlar
Ve kızlar turunc göğüslü
Bu âlemde.
Büklüm büklüm vâdilerde
O münzevi nehir..
Sadece düşünür gibi salkım söğüt,
Su kenarlarında,
Yola çıkar,
Kervan gibi, ruhu insanın
Ve bu âşıklar diyarında
Kusacak gibi çileli kafa tasım,
Hakikati.

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 31)

Martılar

Getirdiler gagalarında
Fecrin kızılığını,
Pamuk yığını martılar.
Vapurdumanı rengiyle akşamda
Süzüldüler, süzüldüler
Engin gönül denizlerine.
Gagalarında ezan sesleri,
Balık kokusu ayakları,
Meltem cilâsı kanatlariyle
Engin gönül denizlerine
Daldılar.

Ben gene içerim akşamları
Martıların pamuk renkleriyle süslü
Rıhtım safhalarında,
Ben gene içerim
Sonsuzluğunu martıları...

C. Şehabettin GEDİKOĞLU

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 33)

Hakkı İhsan SAYIN:

Nedir?

Üzüm gözlü martılar uçar gider,
Gemiler geçer gider,
Şu mavi gözlü güzel denizden.
Dilek mi, çiçek mi yüklüdürler bilinmez?
Bu iki mavilik arasında nedir gelip giden?

Nisan rüzgârları, eylül rüzgârları,
Medar kuşları gelir geçer üstümüzden;
Yüklü gemiler geçer gider
Gözlerde maviliği gülün şu engin denizden.

Bilinmez dilek mi, çiçek mi?
Yaşamanın hazzı mı yüklüdür bu gemilerde
Kanatlarında medar kuşlarının
Memnunluğumuz mudur gelip giden?

Bilinmez belki barıştırmak için yıldızları,
Dostluğu için insanların...
Böyle iklim iklim deniz deniz,
İhtimal sulh taşıyorlar Türkiye'den.

Hakkı SAYIN

(C. 1, S. 6, Haziran 1947, s. 5)

Uzak

Bir akşam üstü o pencereden
Yine öpsün rüzgâr yüzümü.
Annemin sıcak sesi içerden
Fasıldasın babamın geldiğini.

İstiyeyim alınmamış şekerimi
Tam yemek zamanı yine;
Küseyim, sofra başına

Yalvararak çağırınsınlar beni.

Şeker yaratılsın;
Küsmeyi, nazı unutup arsızlanayım.
Yine söz dinlemeden
Soğumamış yemeği kaşıklayayım,
Babam gülsün ağzımın yandığına,
Çileli anam doğünsün,
Gözyaşlarımla eğlensin ablam,
Babam yine soğuk su uzatsın bana.

Başımı hıçkırıklarla koyayım
Dizlerine babamın;
Çalsın avutmak için ninem
Zillerini arabamın.

Gece olsun da ninemin uzun masallarına
Halı minderinde bağdaş kurayım.
Anlatılsın ankalar, ceylânlı sihirli saraylar...
Ben de oraya gitmek için ağlıyayım.

Yine çınçınlı saat çağırınsın uykuya,
Sabaha bırakılsın yolculuğum.
Annem yine ninni söylesin,
“Uyusun da büyüsun” diye.

Uyursam büyüyecekmişim;
Beni o zaman gönderecekmiş ninem
Ankalar kanadında,
O yakutlu zümrütlü, o sihirli saraya.
Yine büyümek için memnun rüyalara dalayım,
O sihirli mermer saraylar uğruna uyuyayım...

Bir varmış bir yokmuş...
Şimdi nerde ninem, ankalar, sihirli saraylar?
Ben niye büyümüşüm a dostlar?
Şimdi etrafımda çevre çevre yalan vaatleri dünyanın,
Bir tarafta zamanın bilinmiyen kaçı...
Şaşırmış düşüncem bu sesler, renkler, şekiller elinde;
Yorulmuş gözlerim bu sonsuz kayboluş içinde akmaktan...
Yine öyle memnun dalsa ya gözlerim şimdi uykuya!
Hani düşüncelerden uzak büyüsem ya yine öyle!
Gitmek için ankalar kanadında,
Yine ninnilerle öyle yatsam,
O sihirli saraylar uğruna mesut uykuya!

Hakkı SAYIN

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 6)

Aydın'da Yaz Akşamları

Mor cepkenli dağları artık selâmlar güneş,
Gül pembe hülyaları uçurur boşluklara.
Uzaklarda bir kaval hıçkırır ara sıra,

Bir efe türküsüyle bağlarda yanar ateş...
Yavaş yavaş duyulur şarkılar Menderes'ten,

Dal dal eser bir mabet serinliği Efes'ten...
Akşam, döker rengini o kumral saçlarının,
Artık acıdır balı, yemiş ağaçlarının.
Bir rüya filizlenir evlerin camlarında,
Umut odur, yâr odur Aydın akşamlarında..
Tanrılaşır uzakta sevenler, sevgililer;
Geçmiş, karanlıklarda bir çocuk gibi güler.
Masallaşır Ege'nin ufkunda batan güneş,
Her günü bir masalla avutup satan güneş.
Efe Aydın elleri gömülür loşluklara,
Uzaklarda bir kaval hıçkırır ara sıra.

Her akşam bir sır gezer evlerin camlarında
Gariplik oluk oluk dökülür Menderes'ten,
Fani tesellilerle ilâhiler Efes'ten,
Bir bahçe yeşiline, Aydın akşamlarında...

Hakkı SAYIN

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 24)

Kınayış

Tutarım seni "Serçe kuşu"
Uğramadın bahçemize bahardan beri,
Uzak bahçelere götürdün şarkımızı.

Eseflenmiyorum uçamadığıma,
Seni tutacağım gün gelir,
Renksiz, çiçeksiz bir bahara...

Bir gün ufuklar pembeleşir
Uçamadığın gün olur benim gibi,
Sen de göklerden düşersin toprağa..

Hakkı SAYIN

(C. 2, S. 13, Ocak 1948, s. 11)

Gidiş

Bir şey var mesafelerde, kaybolur gider
Yaşadığım müddetçe benden habersiz...
Bir gidiş ki bu, ardından şarkılar bestelenir,
Bir kayboluş ki ardından akşamlar olur gider...
İndirir karanlıklara perdelerini her evin
Camlarda gülen bir hayal solar gider...
Şehirler köyler uyur birbirinden habersiz,
İnsanları birbiriyle kederli ölür gider...
Bir sevgili bekler beni şehirlerin birinde,
Amma bu gidiş uykularını böler gider...
Rüzgârlarında sulh şarkıları dolaşan Türkiye'm,
Şu ay yıldızlı semalar altında ne günlere kalır gider...
Bir gidiş ki bu, sessiz, renksiz, maddesiz,
Her akşam ömrümüzden bir günü çalar gider...
Yaratan da biliyor bunları dostlarım,
Sebepsiz, gözyaşına benzemiyor yağmur,
Boşuna yağmıyor şehirlerin, mezarların üstüne...

Hakkı İhsan SAYIN

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 6)

İstanbul'da Yaz Akşamları

Dün akşam Adalardaydık,
Bu akşam Sarayburnu'ndayız İstanbul'un:
Adalar karşımızda, tozpembe aydınlığında gurubun
Bu akşam da, sanki ordayız.

Çalıyor tatlı musikisi Boğaziçi'nin,
Akıyor hava dalgalarında Üsküdar'dan,
Bazan sularında Halic'in.
Sanki dün akşamki Adalardayız.

Bu akşam âlemine İstanbul'un,
Sızan bir şey var gözlerimizden...
Bir şey var, uzak, uzak gidiyor bizden...
Bu akşam da dün akşamki renkle kayboluyor.
Bir şey var İstanbul havalarına karışıyor içimizden...

Doğu ufkunda sıra sıra tozpembe adalar
Dün ağlattı bizi ölümüne orda akşam...
Bu akşam Sarayburnu'ndayız amma İstanbul'un
Yine tozpembe aydınlıklar içinde sanki Adalardayız...

Hakkı İhsan SAYIN

(C. 2, S. 20, Ağustos 1948, s. 5)

Denizli'de Yaz

Bir yönde ulam ulam akar Çürüksu,
Bir yönde ıslıl ıslıl İncisu, Köksu.
O, bahar bürümcüklü yaylamin yazı
Bir yeşil çevre gibi sarar "Hanaz"ı.

Ağustos ateşinden püskürürken yaz,
Döker serinliğini çiniden beyaz;
"Güllü" kız bakracıdan, "Karcı" dağı kardan,
İncilipınarlardan, Gökpınarlardan...

Göğerirken efemin dağları burda
Çiçeklenir gül kokan bağları burda.
Yıldızlar armağandır göklere yârdan
İncilipınarlardan, Gökpınarlardan...

Gönül gibi bir yönde yanar Çürüksu,
Bir yönde yüce dağlar geçilmez kardan.
Islıl ıslıl akışır İncisu, Göksu,
İncilipınarlardan, Gökpınarlardan...

Hakkı İ. SAYIN

(C. 3, S. 30, Haziran 1949, s. 30)

Çalınan Çocuk

Dışarda sokaklar, caddeler bekliyordu,
Bahçeler, kırlar genişliyordu.
Bir mavi deniz gülüyordu limanda
Ve iskelede sefere hazır
Gemiler çağırıyordu...

Bir gün sessizce kaçtı evden

Şehrin sokakları, caddelere çıkardı,
Caddeler yollara,
Yollar istasyonlara, limanlara...

Bir gün trenler dolusu insanlara karıştı,
Bir gün de onunla demir aldı limandan gemiler
Uzak diyarlara...

Hakkı İ. SAYIN

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 37)

Menderes Şarkıları

I

Gözlerimde yaş Menderes,
Akıp gider uzellere;
“Sevdalı bir baş Menderes”
Efe dağlara bellere.

Yayladan dolanır gider,
Ovadan ulanır gider,
Bulanır, bulanır gider,
Efe dağlara bellere.

Gönlümü dağlar da geçer,
Gönlümü bağlar da geçer,
Bir derde ağlar da geçer,
Efe ellere ellere.

Yüzüm güleç içim göynük,
Benim de dileğim büyük...
Beni de götür Menderes.
Efe ellere ellere.

Hakkı SAYIN

(C. 4, S. 42, Haziran 1950, s. 28)

Ayhan HÜNALP:

Uzaklara Giden Gemiler

Ben ateşçi olmalıydım
Uzaklara giden gemilerde.
Fener olmalıydım
Onların direklerinde.

Bir gemici masalında
Canlandı hasretler,
Yosunlu dalgalarda
Söndü alevler,
Ey
Denizde doğup
Denizde ölenler!
Ben ateşçi olmalıydım
Uzaklara giden gemilerde.
Bir bekleyen bulunurdu beni de
Beyaz köpüklerde.

Ayhan HÜNALP

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 8)

Harp Sonu

Hani takalarına el salladığımız
Yosunlarından saraylar yaptığımız kumsallar?
Hani takalarına el salladığımız
Dümenine kurulduğumuz
Forsalarını azadettiğimiz mavnalar?

Çocukluğumuz var, aşkımız var, hayallerimiz var; yokolmuş.
Bir kayıplar âlemindeyiz şimdi.
Ekmeğin tadı, evin bereketi kaçmış; tebessüm unutulmuş.
Yoldan çıkmış şaşkın insanlar sokaklarda.
Boğaziçi sessiz, Adalar susmuş; yıldızların sayısı belli.
Bir kayıplar âlemindeyiz şimdi...

Ayhan HÜNALP

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 18)

Pendik

Takalarına el salladığım,
Yosunlarından saraylar yaptığım kumsallar!
Bir kalyon zannedip de dümenine kurulduğum,
Forsalarını azadettiğim mavnalar!
Bir defa daha görebilseydim sizleri
O çocuk kalbimdeki tahtınızdan,
O karanlıklarda kalan günlerin arasından.
Ah!
Benim güzel köyüm,
Bâkir hayallerimin taptığı Pendik!
Ne olurdu sanki
Çiçekler gibi toplayabilseydim
Sokaklarından gençliğimi?
Vezüv lâvlarında kavrulanların,
Kırgız steplerinin,
Altay dağlarının şarkılarını söyleyen
Rüzgârların vardı:
Ertuğrul, Midilli, Refah, Atalay şehitlerinin
Hüsrânını taşıyan,
Aşklarını fısıldıyan.
Sen, eski günlerimin,
Yaşamaktan başka bir şey düşünmediğim,
Ağlamayı bilmediğim günlerimin Pendiği!
Ziyaretine gelebilseydim tanıyamazdın beni,
Kalbi de cepleri gibi delik şairini...

Ayhan HÜNALP

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 26)

Şemsi BELLİ:

O Günler

Dursaydı saatler, dursaydı zaman,
Söküp gitmeseydi o pembe duman.
Kalsaydı o sevgi, o aşk, heyecan;
Gözlerine hüznün, ah dolmasaydı!

Elele gezseydik yine kırlarda,
Çiçekler derseydik güzde, baharda,
Saçımız uçsaydı serin rüzgârda,

O nârin leylâklar hiç solmasaydı!

Ne gözlerde acı, ne saçlarda ak,
Neşe toptasaydık hep kucak kucak,
Bizi mestetseydi nar renkli şafak,
O günler, o günler kaybolmasaydı!

Şemsi BELLİ

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 10)

Şarkıcı Kız

Her gece bu saatlerde
Bilinmeyen ufuklara kanad açardı derdim.
Bir saksifon sesiyle açılırdı perde,
Her gece bu saatlerde
Huzur ve sükûn içinde seni dinlerdim.

Baştan aşağı mavi ipeklere bürünür,
“Ne füsün ettin ruhuma böyle?”
“Söyle sevgilim söyle” derdin.
Gökten inmiş bir melek gibi görünür;
Gökten inmiş bir melek gibi gülümserdin.

Seni dinlediğim zamanlar,
Ruhumda bilinmeyen bir yer sızlardı.
Ne kadar derin derin bakardın insana!
Ve ne kadar can alıcı bir gülüşün vardı!

Her gece bu saatlerde
Dudaklarında dile gelirdi sönen emellerim.
Kapardım kapıları acıya, derde;
Her gece bu saatlerde
Seni alkışlamaktan kabarırdı ellerim...

Şemsi BELLİ

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 32)

Necdet ATILGAN:

Koşma

Önünde diz çöküp ona içimi
Açmak istiyorum, açamıyorum.
Yanıp yıkılıyorum diyerek ondan
Kaçmak istiyorum, kaçamıyorum.

Bu sevdalı gönlüm viran bağ gibi,
Hicran hastasıyım derdim dağ gibi,
Ateşi aşkımı bir çerağ gibi
Saçmak istiyorum, saçamıyorum.

Bir şaşkına döndüm, bilmem nideyim?
Halimi kimlere ayan edeyim?
Bir başka diyara uçup gideyim,
Uçmak istiyorum, uçamıyorum.

Necdet ATILGAN

(C. 1, S. 8, Ağustos 1947, s. 32)

Mahmut YAĞMUR:

Orak Ayında

Tırpan ısılk çalar,
Ağzı toprağı yalar,
Arkada dirilir çarık delenler;
Anız çarık yer, toprak ter içer
Orak ayında

Sırttan alından, nasırlı elden
Buhar yükselir katmer katmer,
Tanrıya yalvarır babam,
Kuraklık olsun,
Orak tez bitsin diye.

Kıvrımlı yolda mekik dokur atlar,
Toprak çatlar, dudak çatlar;
Dudaktan kan sızar, toprak ter içer
Orak ayında...

Mahmut YAĞMUR

(C. 1, S. 8, Ağustos 1947, s. 32)

Ümit

Dallarda yaprak kalmadı,
Toprak tohuma kavuştu,
Son ümit gözümde yandı
Bu sonbahar geleli.

Tünemediğim han kalmadı
Gurbet elde yeleli.
Duam kabul olmadı
Ben dünyaya geleli.

Hem güldüm, hem ağladım
Zincir gibi yollarda.
Ben de mendil salladım
Ümit taşıyan trene...

Mahmut YAĞMUR

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 9)

Nihat ETİZ:

Yaşamak Ne Güzel!

Söğüt dallarında coşuyor rüzgâr,
Tatlı hülyalarla örülmüş gece;
Yeşil bahçelerden yükselir bahar,
Uzak iklimlerden haber gelince.
Yaşamaktan başka bilinen ne var?
Hayat ve kâinat eski bilmece,
Tatlı hülyalarla örülmüş gece.

Ay ışıklarında gülüyor hayat,
Rüzgâr kanadında uçuyor mevsim.
Aşk eskidenberi ruhuma kanat,
Sevmek ve sevilme bitmez hevesim.
Apaydınlık görünüyor kâinat,
Sus artık göğsümde çırpınan kalbim!
Rüzgâr kanadında uçuyor mevsim.

Hayaller uçuyor aydan yıldıza,
Parıltılı gece gülümser bana;
Periler koşar ışığımıza.
Ey mayıs gecesi, doyamam sana!
Şaşıyorum mevsimdeki bu hıza!
Sevgili bir yana, hayat bir yana,
Parıltılı gece gülümser bana.

Salkım salkım ıhlamur çiçekleri
Bahçelere renkli kokular verir.
Uyutur koynunda kelebekleri,
Dalında taze hayaller gösterir,
Anlaşılır yaşamanın değeri,
Kederlerimiz damla damla erir,
Bahçelere renkli kokular verir.

Bülbül bahçelerde baharla kardeş,
Yine gül dalından bize gülümser.
Her gün aynı yerden yükselir güneş,
Hep aynı tempo ile geçer seneler.
Sevmek, gönüllerde o eski ateş,
Bülbüller cıvılda yine her seher,
Yine gül dalından bize gülümser.

Hayat ne kadar taze, ne kadar hoş!
Yaşamak ne güzel, sevmek ne tatlı!
Ay, çiçeklerin kokusuyla sarhoş,
Duygumuz baharda uçan bir atlı,
Düşüncemiz dolaşüyor başıboş.
Genç sevdalıların ruhu kanatlı,
Yaşamak ne güzel, sevmek ne tatlı!

Nihat ETİZ

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 7)

Bahar Gibisin

Gök, dağ, deniz, her şey yerli yerinde,
Dereelerde billûr sular gibisin.
Mevsimin yeşeren bahçelerinde
Sen yine taze bir bahar gibisin.

Hâlâ kulağımda sevdalı sesin,
Bırak aşkımızı sular söylesin.
Gündüz ışık, gece gölge, gölgesin,
Ömrün şafağında rüzgâr gibisin.

Nihat ETİZ

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 38)

Gece

Düşünce gündüzün,
Hülyalar gecenin sahibidir.
Sarmışsa gönlümü hüznün
Dakikalar uzamış gibidir,
Yıldızlar aşka susamış.

Ay, hazır şimdi girmeye
Günahkâr gecelerin koynuna;
Rüzgâr başladı delirmeğe,
Günahı boynuna
Kara sevdalı diyorlar.

Yâr, seher yeliyle dağılmış saçı,
Çimen gözleriyle girer rüyama.
Bahçemdeki badem ağacı,
Çiçek açtı amma,
Bahar geldi mi, bilmiyorum?

Nihat ETİZ

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 7)

Akhisar'dan Uzakta

-Hüseyin Çarga'ya-

Yüreğimde özleyiş, gözlerimde bir duman,
Belirsiz bir acı var gurbet akşamlarında.
Esmerleşen dağların, güneş battığı zaman,
Bir hüznün ürperişi görünür çamlarında,

Sensin, doğduğum şehir, hayalimde yaşıyan,
Nisan yağmuru olup yüreğime serpilen,
Ve sensin kucağında saadetler taşıyan;
Kavuşmak ümididir gözyaşlarımı silen.

Ordaki kadar parlak değil burda sabahlar,
Ordaki kadar cazip görünmüyor geceler.
Cennetler kadar yeşil değil burda her bahar,
Sıla hasretleriyle titriyor düşünceler.

Sılamda yola bakan anamın sesi gibi
Ruhumu yıkamıyor suların şarılıtsı.
Duruyor mu baharın yine eskisi gibi.
Menekşe gözlerdeki hülyalı parılıtsı?

Yaldızdan kanadını parlatarak kelebek,
Yine öyle zambaktan leylâklara mı koşar?
Saçlarda gezmek için can atar mı her çiçek?
Saadet nağmeleri fısıldar mı rüzgârlar?

Bülbüller cıvıldar mı orda yine her seher?
Yine bağ yollarında geziyor mu genç kızlar?
Hâlâ sevmek hazzıyla ürperir mi gönüller?
Hâlâ aşk türküleri çağırır mı yıldızlar?

Nihat ETİZ

(C. 2, S. 23, Kasım 1948, s. 7)

Bir Hayal Bekliyorum

Yemyeşil saçlarında arzulardan çelengi,
Bağlara bahar geldi eski saltanatıyla.
Ufuk, emmiş gibidir dudaklardaki rengi,
Gülüyor gibi gökler gecenin vuslatıyla.
Taze dallarda kuşlar, bulmuş eski ahengi,
Uçuyor hür gönüller sevgiden kanadıyla;

Bağlara bahar geldi eski saltanatıyla.

Hazdan bayılmış gibi dolaşmada kelebek,
Bir sevinç sarhoşluğu içinde yine rüzgâr.
Sedeyten bulutlara haber mi var gelecek?
Sarışın semaların bir beklediği mi var?
Bin hayalle yarını bekler gibi her çiçek,
En tatlı hayallerle çağlıyor gibi sular,
Bir sevinç sarhoşluğu içinde yine rüzgâr.

Karanlık gecelerin renk aldığı her bahar
Bir hayal bekliyorum ufkuında yükselcek.
Yaşamak istiyorum, sevmek ölüme kadar.
Ne canlı varlık olsun hülyamıza gülecek;
Ne yarın düşüncesi, ne toprak, ne de mezar.
Aşk yüklü, umut yüklü bulutlarla gelecek
Bir hayal bekliyorum ufkuında yükselcek.

Nihat ETİZ

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 6)

İzmir

En tatlı hatıralarına taşır gençliğimin
İzmir, dudaklarımda en güzel şarkı.
Hala taptaze gözümde
Basmene'si, Altınpark'.
Kolay unutulur mu (Mustabey) caddesi
Kokusu var deniz rüzgârlarında.
Belki hâlâ izi var bahçesinde ayaklarımın;
Belki hâlâ sesim çınlar
İnönü Lisesi'nin duvarlarında.

Ayrı bir ses duyarım kışından, baharından:
Geçer yağmurlu günleri mevsimin,
Hayat dolu türkülerle yaz gelir;
Kiraz gelir Kemalpaşa'dan,
Sepet sepet, dal dal;
Temmuz geceleri döker nurunu Karşıyaka'ya
Sevda şarkılarını dinleyen ay
Ve yıldızlar düşer Çatalkaya'ya;

İzmir'in ufkunda bulunmaz hüznün,
Üzüm, kraliçedir güzün.
Toz pembe şafaklar ardında masmavi yüzün,
Gündüzümde gecemdesin,
İzmir, hayalimde düşüncemdesin.

Hele bir gör sonbahar bahçelerini,
Sarışın güzelleri hatırlatır ayva;
Hazdan çatlayan nar,
Bir ateş parçası gibi dallarda yanar,

Bornova'dan taş gelir,
Ela göze yaş gelir;
Öylesine sevmişim ki bu şehri
İzmir'de keder bana hoş gelir.

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 25)

Bahara Giden

Nerdeysen gel bahar!
 Kul türkü söyler:
 Yolculuk var!
 Yol türkü söyler...

Hoşuma giderdi nazın,
 Çık, bahçenizin önünde gezin.
 Yeşil: “eridim, bittim” diyor yazın,
 Al türkü söyler...

Derdine düştüm, söyle ilaçlarını,
 Gördün mü bizim ilin ağaçlarını?
 Rüzgâr okşar saçlarını,
 Dal türkü söyler...

Senin en güzel çağın,
 Arzu arzu dudağın,
 Saçların darmadağın,
 Tel türkü söyler...

Bilirsin, ağaç yaş iken eğrilir,
 Dokunma gönül tahtına, devrilir.
 Ateş yanar, savrulur,
 Kül türkü söyler...

Gördüm Allahın sevgili kulunu,
 Tutmuş yârinin elini,
 Sarmış ta ince belini,
 Kol türkü söyler...

Bir ayna al, bak yüzüne,
 Siyah benler dolmuş ak yüzüne,
 Pek yakışmış duvak yüzüne,
 Tül türkü söyler...

Ufuk duman dumana,
 Kırığı düşmüş çimene.
 Nihat, senin acından kime ne
 El türkü söyler...

Nihat ETİZ

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 26)

Ankara Mektubu

Keder göz yaşında bulunur,
 Gönül yine gurbet yasında.
 Eridi zamanın tasında
 Gün yüzlü saadet ve huzur,
 Neşe bir yağmur damlasında,
 Keder göz yaşında bulunur.

Sen hülyalarımda yaşarsın,

Güler bakışlarından bahar.
Dudağında ayrı mana var,
Yeşil dalda, yaprakta varsın.
Hakikat düşüncemde yaşar,
Sen hülyalarımda yaşarsın,

Ömrümce beklesem gelmeni...
Güzelliğini yıldızlarda.
Ve bulsam sesini rüzgârda.
Şarkılar söylesem yepyeni,
Arasam yaklaşan baharda,
Ömrümce beklesem gelmeni.

Ankara ışıklar içinde,
Her şey şendir yıldızlar kadar.
Oynaşmada yapraklar rüzgâr,
Her yer yine bahar içinde.
Ben keder içindeyim dostlar,
Ankara ışıklar içinde.

Nihat ETİZ

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 15)

Ege Türküsü

Akhisar yolları çimen çimendir,
Bozdağ ufku şimdi duman dumandır,
Uyan bahar uyan, zaman, zamandır.

Rüzgâr saçlarınla eğlensin bırak,
Pir taze gururla şahlansın bayrak.

Ege'de bağlar var başı görülmez,
Ege'de çaylar var taşı görülmez,
Ege'de bağlar var eşi görülmez.

Bu bahar gününde cennettir Ege,
Dünyaya Tanrı'dan nimettir Ege.

Üç bin yıllık tarih boyu Gediz'in,
Her mevsim bulanık suyu Gediz'in,
Köpürüp taşmaktır huyu Gediz'in.

Yaz geliyor diye ağlama Gediz,
Ne olur biraz da çağlama Gediz.

Ege'de çiçek var saça takılmaz,
Ege'de ağaç var çivi çakılmaz,
Ege'de sular var parmak sokulmaz.

Yaman eser Yaman, Ege rüzgârı,
Aman efem aman, sarma dağları.

Üzümleri salkım salkım serilir,
Karpuzları ortasından yarılır,
Destanı var rüzgârlardan sorulur.

Yurt için çok aktı kanı Ege'nin,
İzmir, güzel İzmir, Şanı Ege'nin.

Nihat ETİZ

(C. 3, S. 34, Ekim 1949, s. 15)

Yurdum Dedikçe

Bu ağaç, bu ağaç, benim ağacım, bizim ağacımız;
Yaprağının yeşilini gözlere vermiş;
Gönüllere serpmiş neşesini;
Yaz kış dememiş bağrına basmış şehirliyi, köylüyü:
Bülbülleri dinletir bütün yakın uzağa;
Bir gelin gibi süslenmiş yine
Bu ağaç, bu ağaç, baharla dudak dudağa.

Bu dere, bu dere, benim deremdir, bizim suyumuz:
Kalblerin berraklığı var akışında;
Tarla sulamış, değirmen çevirmişiz;
Balık tutmuş, içinde yıkanmışız, yüzmüşüz;
Türküsünü dinletmiş dağa ovaya;
Ferman dinlememiş bazan taşmış, köpürmüş
Bu su, bu su, bize yeşil iklimler getirmiş.

Bu yayla, bu yayla, benim yaylamdır, bizim yaylamız:
Billûr sular dolanır yamaçlarını
Çayır Çimen on beşinde kız olmuş, sarılmış.
Yine rüzgâr tarar saçlarını;
Gün yüzüne bakar gülümser
Ardıçların, meşelerin, çamların,
Yayla, bir ömür olur akşamların...

Bu köy, bu köy, benim köyümdür, bizim köyümüz:
Hüzün durmaz havasında dağılır;
Dudaklarda goncalar gülüşler;
Yaz ayları gelir harman savrulur,
Ellerin nasır tutmuş efem, tenin kavrulur...
Sonsuz bir ışık düşmesi yakın gözlerine,
Haber sal düven sürmeye geliriz yine.

Bu vatan, bu vatan, benim vatanın, bizim yurdumuz,
Sevgisi var topraktan, kayalardan fışkıran;
Sevgisi var bulutlardan damla damla dökülen;
Bayrağım göklerinde dalga dalgadır;
Bir şey, havasında kâinata güler...
Bir his içimde coşan, "Yurdum" dedikçe,
Bir nesil var önümüzde koşan, "Yurdum" dedikçe.

Nihat ETİZ

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 18)

Yâr Diye

Kız sevdiğin var mı dedim,
Var diye, var diye güldü.
Bakışın bahar mı dedim,
Yâr diye, yâr diye güldü.

Sabahın rengine sarın,

Müjdecisi ol baharın.
Ya saçları, dudakların?
Nar diye, nar diye güldü.

Güzel seni kaçırırım,
İlden ile göçürürüm,
Evden, yârdan geçiririm...
Zor diye, zor diye güldü.

Dilberim, geçmeden zaman
Bir çiftetelli oynasan;
İşte çalgı, işte meydan...
Dar diye, dar diye güldü.

Yel misin, yükselir misin?
Gel deyince gelir misin?
Mektubum var, alır mısın?
Ver diye, ver diye güldü.

Düşü hayıra-yorarım,
Oynaşın var mı ararım,
Konu Komşuya sonarım
Sor diye, sor diye güldü.

İlham vermişin sanata,
Saçların bedel hayata,
Gözlerin sorma Nihat'a
Kor diye, kor diye güldü.

Nihat ETİZ

(C. 4, S. 37, Ocak 1950, s. 29)

Güzel

Henüz on beşinde belki,
Dudakları al al gonca,
Öylesine bir güzel ki
Sevilir ömür boyunca.

Sen, can veren ruhumuza,
Bahar gözünde yeşersin.
Sırma saçların omuza
Dökülü dökülüversin.

Sen, alnımızdaki yazı,
Gözlerimizdeki umut.
Sen, kalbimizdeki sızı,
Ufuktaki sedef bulut.

Henüz on beşinde belki,
Dudakları al al gonca,
Öylesine bir güzel ki,
Sevilir ömür boyunca

Nihat ETİZ

(C. 4, S. 44, Ağustos 1950, s. 9)

Nuri ÜNAL:

İrmak

Deli dolu akan ırmak,
Kalk gidelim, gelir misin?
Yâr yolunda ölmek gerek
Bencileyin ölür müsün?

Kaynar kazan kara kara,
Yanar canlar çıra çıra,
Kuşlar uçar sıra sıra,
Kurbanınım, alır mısın?

Nuri ÜNAL

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 15)

Süleyman EGE:

Bostan Tarlası

Alabildiğine büyümüş bostanlar
Değen yumuşak rüzgârla
Titrek ve neşeli her yaprak.
Bostan kokusu karışmış havaya,
Bostan kokusu emmiş toprak.
Yavuklunun fıstanı gibi yeşil,
Kalbim kadar temiz,
Gökler kadar,
Denizler kadar iç çekici bu tarla!

Süleyman EGE

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 25)

Yağmuru Özleyiş

Gel artık yağmur,
Bereket buğulu yağmur,
Saadet kokulu yağmur,
Gel!

Boşan olanca bolluğunla,
Dökül üzerime
Ve kokusunu yanık toprağın
Üfle içime...

Ekinde tarlan susuz,
Bahçem susuz, bağım susuz;
Her yer çatlak çatlak,
Anam toprağım susuz,
Gel!

Gözlerim hep özleminle uykusuz...
Gel artık yağmur,
Gel!

Süleyman EGE

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 22)

Erdoğan KONURALP:

Türbe

(Yarışmada üçüncülük kazanmıştır.)

Bir alev dalgası halinde girerken şehre,
O fetih günlerinin fecrini görmüş çehre,

Bir namaz vakti vurulmuş ta o gün durmuş akın,
Bu tesellisiz ölüş bir çığır açmış dehre.
Yedi mızrak boyu yüksekteki mağrur burçtan,
Bir hayâl ufkuna dalmış bu sefer yoldaşının,
Çeriler secdeye varmış ta huzurunda bir an,
Göğü tekbir sesi sarmış ve yıkılmış yer yer,
Savaşın dağdağasından on asırlık kaleler.

Camiin gördüğümüz kuytu serin avlusuna,
Seneler sonra fetihten, yapılan türbe Onun,
Savaşın sırrına ermiş o zafer yolcusunun,
Uzanıp yattığı yerdir ebedî uykusuna.

Çini bir kâsenin altında o en tatlı sükûn,
Taş kemerlerde nakışlar ki ilâhi efsun,
Bir sedef parçasının rengini emmiş gibi yer,
Ve sütûnlarda sedekten daha parlak mermer.
Okumak geçmişi mümkün bu kavuktan bir bir,
Bu yeşil çevreli seccade ki tarih gibidir,
Ve şu mum hâtıradır sanki geçen akşamdan.
İsli gözlerle o çift kollu gümüşten şamdan,
Söylüyor belki de, Allah'a inanmış kullar,
Yaşamak zevkine bigâne, ümitsiz kişiler,
Geçen günlerinin yâdına dalmış dullar,
Ve uzun yollara hasretle bakan sevgililer,
En büyük vecdile bir gün kapanır rahlesine,
Bir kanat çırpışı ahengine benzer de niyaz,
Râmölür gönlü muhakkak ademin bûsesine.
Ruhu Kur'an sesi sardıkça en içten avaz,
Duyulur kubbenin altında derinden derine,
Ve huzurun gülüşünden elenir gözlerine.

Kalbe doldukça ziyaretteki en tatlı keder,
Bir teselli veriyor ruha tavafın çilesi.
Ve ışık raksına dalmış gibi semt semt, yer yer,
İki üç mum yanıyor türbede Kandil Gecesi.

Erdoğan KONURALP

(C. 1, S. 10, Ekim 1947, s. 11)

Ömer ÇAM:

Hayat Böyledir İşte

(Yarışmada Beğenilmiştir.)

Hayat böyledir işte:
Seversin birini yolüstü,
Ağlarsın dönüşte...

Tanrım, bıktım yaşamaktan!
Beni avutmuyor artık
Dün gece gördüğüm rüya.
Bununla beraber düşünüp bir ara
Diyorum: ne güzel dünya!
Ne güzel Kars Çayı
Ve şu dağların dumanları!
Ne güzel dere boyunca giden yol,
Sarıkamış

Ve çam ormanları;
Her şey ne güzel!

Lâkin, nerede bir zaman,
Elimde tuttuğum o küçük el?
Nerede Tanrım, nerede şimdi
Ay ışığında gül topladığım geceler?
Kader kısmet ne ise
Ömrümün çekeri varmış...

Hayat böyledir işte:
Bir yudum su içemezsin bu gün
Dün bahçende akan dereler
Ve göremezsin sevdiğini bir türlü
Dünyaya bakan pencereden...

Ömer ÇAM

(C. 1, S. 10, Ekim 1947, s. 16)

İsmail Safa ESGİN:

Erdek Akşamları

Susar ince sesleri orman böceklerinin;
Yolcular daha uzak bir kasabaya döner.
Topraklara dökülen temiz alın terinin
İri damlalarında zahmet ateşi söner.

Yarasalar uyanır, dereler nazlı akar;
Son saatler, ardında son haberleri taşır.
Beyaz oluk başları küçük laleler açar;
Gün mevsimi dönerken gölgeler uzaklaşır.

Güneş esir batıda, mavi kubbe kararır;
Genişleyen bir sükût sonsuz yollara varır;
Ağaçlar dile gelir, gecenin nabızı atar.

Mermer ay ışıkları minelerken kumsalı,
Kurbağa yavruları söyler sevgi masalı.
Yılan ısıklarıyla canlanır hatıralar...

İsmail Safa ESGİN

(C. 1, S. 10, Ekim 1947, s. 31)

Yolculuk Düşünceleri...

Neyi görse gözlerin hâtırıyla bürünür,
Hâtıralar tutulmaz uçan kuşlar gibi hür;
Hazla geçmiş zamanın silindikçe sesleri,
Her hâtırta ardında sonsuz bir yol görünür.

Ne tekinsiz bu yollar başlarken oldu yarı,
Ne yakın dostlarımız terketti bu diyarı;
Bu yollarda buluştuk bu yollardan ayrıldık,
Bu yollarda bitecek yolculuk şarkıları...

Esen rüzgâr bağları, ecel hayatı sarsar,
Bahar gelir, yaz geçer, hayal olur hülyalar...
Damlacıklar birikmiş kırystal kadehlerde:
Gün bitti, vakit akşam kızıştı aynalar.

(C. 1, S. 10, Ekim 1947, s. 42)

Sabahat ERDEMİR:

Nurlu Geceler

Bazan gönüllerde aşk filiz verir
Nurlu gecelerin sedef koynunda.
Ümitler çimlenir, sevgi yeşerir
Nurlu gecelerin sedef koynunda.

Gönülde duygular dile geliyor,
Kuşlar akın akın güle geliyor,
Nağmeler mızraptan tele geliyor,
Nurlu gecelerin sedef koynunda.

Bir sevda rüyası başlar gözlerde,
Bir keman hıçkırır derinliklerde,
Yayılır etrafa renkten bir perde,
Nurlu gecelerin sedef koynunda...

Sabahat ERDEMİR

(C. 1, S. 10, Ekim 1947, s. 37)

Akdemir AKMUT:

Fırat Kıyısında Akşam

(Yarışmada beğenilmiştir)

Coşarken gönüllerde hasret yüklü duygular,
Titreyen gölgeleri bağrına çekti sular,
Dünkü hâtıraları kımıldanışla andı,
Her küçük dalgasında bir (ah!) sesi uyandı.

Akşamın kızılığı yine çöktü sulara,
Sanki sulara şimdi kanıyor binbir yara.
Aksediyor vâdiye suların kızıl rengi,
Karışıyor rüzgâra bir bestenin ahengi.

Bahçelerden uzanan salkım söğüt dalları
Anlatırken sulara kaybolan masalları,
Yeşil dal uçlarından yayılıyor halkalar
Ve sonra halkaları takibeden dalgalar.

Kimbilir, koynunuzda neler neler yatıyor?
Kızaran renginizde hangi ümit batıyor?
Ufkun ve gölgelerin rengini çalan sular,
Şiiri derinlerde gizlenip kalan sular!

Akdemir AKMUT

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 4)

Şerif BAYKURT:

Drama Kızları

Kavala'da yayar deniz
Kumlara beyaz köpüklerini;
Orada şarkı söyler Drama kızları
Uçurup geniş eteklerini...

Altımda tel tel ipek Akkoyun postu;
Uçuşuyor hâtırası Urumeli'nin.
Kafamda dostların dostu,
Uçuşuyor Urumeli hâtırası...

Selanik'i göz yaşından sel mi alır?
Bir yar sevdi deli gönül,
Onu bizden el mi alır, el mi alır?

Orada şarkı söyler deniz,
Yayar köpüklerini;
Kumsalda kızlar oynar
Uçurup geniş eteklerini...

Şerif BAYKURT

(C. 1, S. 11, Kasım 1947, s. 9)

Halûk SEREN:

Kendine Çekiliş

(Yarışmada beğenilmiştir).

Oradan ruhumuz,
Kırık bir gölge gibi düştü arza;
Oradan sevginin
Ebedî şeklini saklayan rengi
Değdi dudaklarımıza.
Oradan kaç kişi geçti böyle ümitsiz adımlarla;
Oradan ömrün sesini duyduk
Her akşam doğan taze ve yeni bir vakarla...

Neye, ince bir tüle bürünmüş mermer vücutlarla
Toprağa düşmüş bahar?
Neye yeni bir meyveyi müjdeler gibi
Allaha uzanır tomurcuklar?
Neye o beldelerin eteklerinde
Davete susamış gibi nazarlarımız?
Neye derin bir sükûtle vahşi ve elemli,
Billûr kâseler içindeki güllerden evvel
Kıvrılarak yanmış dudaklarımız?
Neye hıçkırır gönlümüz hâlâ
Sahilde ağlayan dalgalarla yalnızca ve başbaşa?
Neye sevda ile hürriyet içinde
Aynı müphem edayı takınır ceylânlar?
Neye... neye kalkmıyor bu perdei esrar?

Oradan ruhumuz
Kırık bir gölge gibi düştü arza;
Oradan sevginin
Ebedî şeklini saklayan rengi
Değdi dudaklarımıza...

Halûk SEREN

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 12)

Mustafa BAKKAL:

Ürperiş

İçimde sonsuz ürperişler var!
Çökerken akşamın garibliği ruhuma

Ve böyle yakın köy kandilleri
Göz kırptıkça bana.

Orada bir şeyler bekleniyor...
İnsin yoluma yıldızlar
Bana yaklaş, yarabbi,
İçimde sonsuz ürperişler var!

Mustafa BAKKAL

(C. 2, S. 13, Ocak 1948, s. 11)

Hayattan Parçalar

Kış bahara erer gider
Yağmur olur, bulguncuk olur.
Kök çatal salar, filiz yeşil sürer
En tatlı arzular dallarda
Tomurcuk, tomurcuk olur:
Sökün sökün göçülür yaylaya
Göç göç yayladan göçülür.
Ekinler biçilir,
Kağnılar gider tarlaya
Yollar türkölü türkölü olur,
Gönlümüze dokunur bir sarı bahar
Dallardan sarkar sarı meyvalar;
Bir yandan harman olur,
Rüzgâr olur küfür küfür
Savrulur
Toz duman olur.
Bağlar bozulur, bostanlar bozulur:
Bulgur küpe konur, pekmez dağara;
Bayraklar dikilir damlara.
Sağdıç kolunda güveği, at üstünde gelin,
Davul, gümbür gümbür!,
Gönlümüz coşkulu olur coşkulu.

Mustafa BAKKAL

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 41)

Akşam Üzeri

Benim bildiğim gök değil, başkalarının bildiği;
Yeşil dökülür toprağa, şık dökülür gündüzleri,
Bulutlar öper dağları akşam üzeri

Duruşundan belli bu memleketin sevildiği;
Döner gelir benim gibi çok vurgunu var;
Zannetmem başkasının böyle yurdu mu var?

Yağmuru yağar bazı ıslanırım,
İşlesin, derim, şu yağmur iliklerime işlesin;
Sevincidir bu yağan herkesin.

Bazı akşamlar garipliğim tutar;
Aklıma gelir uzaklardaki anam,
Yalnız odamda geceyle sallanır lâmbam.

Var, ıssız kalbimin çarpıntısı var,
Var, amma yalnızlığı da severim,

O büyük yalnızlığını kerpiç evlerin.

Yaşamam tatsızlaşır ayrılısam bir soluk,
Neylesem sevgin kalbime vergi,
Bir kere gönlümüzü köyden doldurmuşuk.

Günlerle akan ilhamın ilkindisi şiirim,
Malûmu olsun dostların gönlümce dağlardayım;
Yedi yol uğrağı Akçapınar'dayım.

Hep burada anılsın ölüm, dirim,
Yeşil dökülürken toprağa, ışık dökülürken gündüzleri;
Bulutlar öperken dağları akşam üzeri...

Mustafa BAKKAL

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 25)

Ali SERT:

Ziyaret

Bayram arifesinde
Gittim babamın mezarına.
Taşlar sıra sıra dizilmiş...
İki uzun taş, bir sağda, bir solda,
Bakıyor kara, kara.
Bu sessizlik içinde
Derin derin düşündüm;
Fakat ne çare!
Hepimizin sonu bu...
Uyu, baba, rahat uyu,
Yattığın yer Türkeli!

Ali SERT

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 22)

Mevsim

Mevsim, yaşayışımız gibidir:
Ömür, çiçek çiçek açar,
İnsan, tomurcuk içinde bir meyva,
Gözler bir baharın yeşilliğinde...
Dal budak oluyor hayat,
Aynı sıcaklık değil derecemiz.
Değişiyor her geçen günün mevsiminde:
Yapraklar sararıyor dallarında;
Anlaşıldı bir soğuk yel esecek.
Arkasından tipi, bora, kar...
Yüzler bir anda beyazlaşılacaktır.
Kar eriyerek oluk oluk
Akacak karışık çizgilerden.
Bir ömür kaybolacaktır
Bu hayat mevsiminden...

Ali SERT

(C. 2, S. 20, Ağustos 1948, s. 34)

Aziz ÜSTÜN:

Ortaköy

Ortaköy'e güzel bir destanım var
Dağları taşları yolları sarhoş

Terketmişler işi gücü bostanı
Ötüşmez bülbülleri gülleri sarhoş.

Büyük kazanlara şarap süzerler
Helke helke içüp sarhoş gezerler
Veresiye defterine yazarlar
Defteri yazanın elleri sarhoş.

Çoluk çocuk bütün içkiye düştü
Borç boğaza çıktı boyundan aştı
Görenler bu hali düşündü şaştı
Yatakları değil çulları sarhoş.

Şarabı içerler nâra atarlar
Seslerini bir birine katarlar
Bazı peşin, veresiye satarlar
Derelelerden akan selleri sarhoş

Ortaköy'den başka Höyük, Siyrialan
Hardallı çakalla çayırı dolan
Şaraplar sirkeye çevrildi kalan
Saydığım köylerin çölleri sarhoş.

Aziz bu işlerden gel vaz geçelim
Bazı bazı bu şarabı içelim
Ehli keyfe bu sözleri açalım
Dalgalanıp esen yelleri sarhoş.

Aziz ÜSTÜN

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 29)

Ben Olsam

Sevdiğimin gül yüzüne
Her gün değen yüz ben olsam.
O kınalı ellerine
Uçup konan toz ben olsam.

Ceren olsam çöllere
Söz ben olsam dillerine
Toprak olsam yollarına
Çiğnediğin iz ben olsam.

Gök yüzünün melekleri
Kabul olur dilekleri
Dağı taşı çiçekleri
Gözlediğin göz ben olsam.

Saç bağı olsam tellerine
Pazubent olsam kollarına
Beni anmayan dillerine
Benli sunam söz ben olsam.

Aziz der açtın yareyi
Sen bul bana bir çareyi
Sen gezerken bu sahrayı
Al çiçekli yaz ben olsam.

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 28)

Mektup

Suna gibi yârdan bir mektup aldım,
Daha geç mi gelin yâr deyi yazmış.
Ben senin aşkınla sarardım soldum,
Gel de bu halimi gör deyi yazmış.

Akar gözlerimden kan ile yaşlar,
Gene uykularda görüyom düşler,
Çok hasret çekti bu garip başlar,
Gurbetin acısı zor deyi yazmış.

Mektup yazar isen yareli yazma,
Ezilmiş yüreğim bir dahi ezme,
Beni sever isen gurbette gezme,
Sensiz geçen günüm zâr deyi yazmış.

Sen gittin gideli gülmedi yüzüm,
Pınar gibi yaşlar döküyor gözüm,
Dertlerim sinemde hep düzüm düzüm,
Gel de bu yaremi sar deyi yazmış.

AZİZ, bu mektubun acı fırkatlı,
Elime aldım ki bir ucu katlı,
İçindeki sözler ne kadar dertli,
Bende emanetin var deyi yazmış.

Aziz ÜSTÜN

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 33)

Subutay KARSAN:

Gelişi

Gökte yıldızın kayışı gibi,
Evde çocuğun doğuşu gibi,
Ne rıza soruşu, ne haber verişi oldu;
Bir yaz akşamı ansızın gelişi oldu.

Türlü kokular süründü,
Binbir surete büründü,
Huri şeklinde, güzel şeklinde,
Yâr şeklinde göründü.

Kapıyı üstüne kapasan, yapamazsın;
Ardına kadar açsan, olmaz;
Kulağını sesine kapıyamazsın.

Bunca memleketler dolandı,
Cümle renklere boyandı.
Ve bir yaz akşamı ansızın geldi.

Uyandı, içimde bir şey uyandı,
Aşk geldi kapıma dayandı.

S. KARSAN

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 10)

Gelişi

II

Gündüz hayalde, gece düşte gördüğüm,
Varımla yoğumla yollarına düştüğüm,
“Gökte ararken yerde bulduğum,”
Gelişinden önceki dünyam böyle değildi,
Yalnız onun önünde bu dik başım eğildi.

Bilinmedik çiçeklerin kolcusu,
Doyulmadık sabahların uykusu,
İlâhların, ermiş!erin, şairlerin duygusu,
Rüzgâr oldu, dağlardan, kırlardan esen
Merhem oldu, acılar, sızılar kesen,

Yüreğimize dolan, oluk oluk,
Nefestir aldığımız, soluk soluk;
Sayesinde dünyamızı anlar olduk, sever olduk.
İçimde doğdu, içimde büyüdü, içimde beslendi;
Aşk geldi kapımdan seslendi.

Subutay KARSAN

(C. 2, S. 23, Kasım 1948, s. 35)

Gene Yolculuk

Bu defa da yolcu oluyorum;
Uğurlıyanlarım şimdi sahilde:
Annem, babam, kardeşim, bildikler
Ve sen de...

Kamarada boya kokusu,
Güvertede izdiham var.
Çok geçmez şimdi başlar
Uskur uğultusu.

Bense dalmışım, serde hafif bir hüzün,
Tek düşüncem, tek derdim:
Sana bir mektup yazabilmek
İstediğim gibi, uzun uzun...

Subutay KARSAN

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 31)

A. Şevket BOHÇA:

Ölüm

Düşünür dallarında servilerin,
Bir uzun çığlığın peşinde zaman;
Sonra birden içinde dalgalanan
Hıçkırıklarla sarsılınca mekân,
Ses verir servilerde ruhu yerin.

Bir ölüm şarkısıydı beklenen
Bu uzun yolların ucunda yine;
Yine günler varınca menziline,
Durur ak saçlı, mavi gözlü nine
Kör bakışlarla karşımızda hemen.

Böyle başlar hayatı ninnilerin;
Böyle benzer hayale, ömrümüzün
Ortasından kaçıp gidenler her gün
Ve biraz sonra her ziya ölgün,
Her emel karlı bahçelerde serin.

Uçurumlarda beklenen pervaz,
Düşer en sonra bir büyük denize;
Bakarız böyle, kaybolan bir ize,
Ses verir, der de, dalgalarla bize;
Duyulan ses, sonunda: “Bekle biraz!”

A. Şevket BOHÇA

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 27)

Şüphe

Karlı yollarda beklenen şüphe
Açıyor dağ başında yelkenini;
Akşamın şimdi okşuyor tenini,
Dökülüp gün bulut bulut kadehe.

Dalların ürperen tevekkülüne
Yine yer yer asıldı kandiller;
Sallanır yol boyunca mendiller,
Şüphenin bembeyaz elinde yine.

Dalların ortasında pencereler
Bir ışık müjdesiyle rakediyor;
“Yine günler içimde yandı” diyor,
Bir dua bahçesinde hem bu sefer.

Çiniler kubbelerle başbaşadır
Dem çeken kuşların hayalinde;
Günlerin bir günahı hâlinde
Ses verir her duvarda bir kaç asır.

Bu yıkık mâbedin içinde zaman
Kendi hülyalı işvesiyle güler;
Her kırık lamba bir ziya üfler,
Dalların zirvesinde parçalanan.

Yaşanır son deminde mihrabın,
Bekliyorken yolun ucunda ölüm;
Yıkılan türbeden çözüldü düğüm,
Yaşamaktan uzak, hayata yakın.

Saklanır kubbelerde fırtınalar,
Karlı yollar sütun sütun gezinir;
Çiniler, yerde çıldıran bir esir,
Gökte sermest olup dönen bir kar.

Gerinir şehvetiyle çan sesinin,
Soyunup perde perde heykeller;
Kubbeler diz çöker birer ikişer,
Uzletinden çıkıp ezan sesinin.

A. Şevket BOHÇA

Odam

I

Aranan gölge düştü çerçeveden,
Bir uzun çığlığın kanatlarına;
Sonra camlar hazırlanıp akına,
Odanın ortasında durdu hemen.

Bir masal anlatırdı lambalara,
O yeşil bahçeden gelen kelebek;
Yine günler birer birer gelerek,
Diz çöküp sonra yaslanır duvara.

Son ışık alçalan tavanlarda,
Bir ipek şalla örtündü yine,
Kapanıp gölgeler onun dizine,
Yaşatır şehvetiyle bir sevdâ.

II

Çiviler sırrıdır duvarlarda,
Uykusundan uyanmıyan gecenin;
Ölçülüp sonra yırtılan kefenin
Ölü bir şekli var kenarlarda.

Halı üstünde inleyen nakışı
Seyreden gölgeler de bir âlem:
Yerde yıldız ve gökte bir çiğdem,
Sarı bir gölde bekliyordu kışı.

Odanın ruhu, şimdi, bahçe gibi
Mevsimin kollarında sallanıyor;
Oda içten alev alev yanıyor;
Bir bilen yok, nedir bunun sebebi?

III

Ses veren bir ipek hışırtısıdır
Perde üstünde bekliyen geceye;
Toplayıp mâverâyı bir heceye,
Geziliyor kuytularda bir tek sır.

Açılan bir gülün tarâvetini
Takıyor gölgeler göğüslerine;
Gecenin mor bakışlı süslerine
İçirip damla damla şehvetini.

Saçların inhinası perdeliyor
Yaseminlerle süslü pencereyi;
Bir beyaz çığlık üfleyince neyi,
Geceden perde perde ses geliyor.

IV

Başlayan bir hikâye düştü yine
Saksının ortasında bir çiçeğe;
Duyulan başka sevgidir çiçeğe;
Başka bir sevgidir düşen diline.

Kırılan porselen sesinde güler

Bir beyaz gülde titreyen şebnem;
Ve dudaklarda toplanan zenzem,
Sır olur uhrevî hayale birer.

Gömülür ürperen fısıltılara,
Nokta olmuş ışıklı daireler;
Güneş ister gönül, hayal ister,
Bu biten mâcera düşüp kenara.

V

Gülerek parçalandı çerçeveler
Bir kırık hançerin hayaliyle;
Yere gökten düşen de başka çile,
Odanın zulmetiyse başka seher.

Ne ipek gölgeler, ne çinli kadın,
Ne tavanlarda gizlenen korku;
Minyatürlerle süslü bir uyku,
Uçtu rüyalarında bir kanadın.

Bir kadın çılgılığında öldü zaman,
Söndü artık hayali gölgelerin;
Sarı bir havza düştü şimdi zemin;
Çıldırın bir kadın, odamda kalan.

A. Şevket BOHÇA

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 23)

Saçlar

Dün saçların üstünde gülerdi
Bir hâtıra hâlinde günâhım;
Bir asmanın üstündeki salkım
Sensiz kalışın sırrına erdi.

Yaprakların üstünde dağılmış
Bir çiğ demetinden daha tâze
Yollar boyu geçmekte cenâze
Günler günü serpilmede bir kış.

Saçlar dağılıp halkalanınca
Gözler kararıp göğsüne düştü;
Bir gizli elin çektiği örtü,
Senden kaçıyor, sende yanınca,

Bir merdivenin son durağında
Bir saksı kırılmış, yere düşmüş,
Sesler bu karanfille öpüşmüş
Bir sır gezinirken dudağımda

Saçlar yine çıplak omuzunda,
Çıktın yola, rüzgârlara karış:
Bir mermerin üstündeki nakış
Sensiz buluşun sırrı do bunda.

Bir perdenin engin nefesiyle
Ağlar geceler defne dalında;
Bir hâtıra, ömrün masalında,

Ağlar, konuşur tatlı sesiyle.

A. Şevket BOHÇA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 27)

Yahya Kemal BEYATLI:

Siste Söyleniş

Birden kapandı birbiri ardınca perdeler...
Kandilli, Göksu, Kanlıca, İstinye neredeler?..
Som zümrüt ortasında, muzaffer, akıp giden
Firûze-nehri nerde? Bugün saklıdır, neden?
Benzetmek olmasın sana dünyada bir yeri:
Eylül sonunda böyledir İsviçre gölleri.
Bir devri lanetiyle boğan şairin Sis'i,
Vicdan ve ruh elemelerinin en zehirlisi,
Hülyama bir eza gibi aksetti bir daha;
□Örtün! Müebbeden uyu! Ey şehir! O beddua...
Hayır bu hal uzun süremez, sen yakındasın:
Hâlâ dağılmayan bu sisin arkasındasın.
Sıyrıl beyaz karanlık içinden, parıl parıl
Berraklığında bilme nedir hafta, ay ve yıl.
Hüznün, ferahlığı bizim olsun kışın, yazın
Hiçbir zaman kader bizi senden ayırmasın.

Yahya Kemal BEYATLI

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 45)

İbrahim MİNNETOĞLU:

Eski Konak- Yeni Ev

Bu taşındığım yeni ev
Öyle eski değil.
Ne bahçesinde asma çardağı,
Ne yosunlu malta taşı var...
Yeni... Betonarme...
Bu eski ev değil;
Bir muz gibi soyulmuş kabuğundan,
Bırakıvermiş hatıraları eşyalar...
Şuh bir kadın gibi çıplak,
Taşınmışlar yeni eve...
Her şey açık:
Ne sır saklayan dadılar,
Ne masal dinliyen beşik,
Ne tırabzanı var kayacak
Çoluk çocuk!
Ne mahzen, ne kömürlük, korkuluk!
Ne de cin peri alır içinde soluk!
O eski konak: şimdi bunak
Hatıralarla!

İbrahim MİNNETOĞLU

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 45-46)

Bekir Sıtkı ERDOĞAN:

Konya'da

Benin yârim bezden kilim
Dokunur Konya'da Konya'da.
Bülbül gibi dertli dilim,
Şakır Konya'da Konya'da

Kardeşim kendinden geçmiş,
“Nur” çeşmesinden su içmiş,
Hasret kitabımı amış,
Okur Konya’da Konya’da.

Gurbet ekmek, ben katığım,
Nişansız dışmış tetiğim,
Yazılmış nıfus kütüğüm,
şükür! Konya’da Konya’da.

Mevlâna’nın sezmediği,
Mantıkların özmediği,
Kitaplarını yazmadığı,
Fikir Konya’da Konya’da.

Ayrılırken yemiş tekme,
Yakma gurbet onu yakma,
Burda gezdiğine bakma,
Bekir Konya’da Konya’da!

Bekir Sıtkı ERDOĞAN

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 44)

Kaybolan şehir

Bu gece şehirde bir tevekkül var;
Meydanlar hu eker, yollar sallanır.
Meçhul bir sefere ık mış yolcular,
Trenler hu eker, kollar sallanır!

Nedir topraktaki bu iniş kalkış?
Bir tarafta ecel, bir tarafta kış:
Tekmil bahçelerde âyin başlamış,
Ağaçlar hu eker, dallar sallanır!

Ne serden haber var, artık ne yârdan,
Güzgözü görmüyor topraktan, karadan...
Üstünde çekilen telgraflardan
Direkler hu eker, teller sallanır!

Sokağa fırlamış ık mış birisi,
Ne anası belli, ne de karısı
Evler secde etmiş gece yarısı;
Tahtalar hu eker, ullar sallanır!

Bekir Sıtkı ERDOĞAN

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 45)

Ömer TANRIKULU:

Kesilmeyen Umut

Gidiyor kış mevsimi,
Kuruyan dalda umut var.
Her yan gül gülistan amma,
Neden gelmiyor bir türlü bahar?

Arzular renk renk olmuş
Umutlar hevenk hevenk.

Öyle bir yola çıkmış ki gönül,
Uçsuz bucaksız semalara denk.

İnsanlar al yeşil giymiş
Sevinç teranesidir çalan...
Meğer “aşk” imiş dünyada ne varsa,
Yalan, andan gayrisi hep yalan...

Ömer TANRIKULU

(C. 2, S. 17, Mayıs 1948, s. 7)

Ruhların Arkasından

Mehtabı damla damla içtik,
Söyledik yanık türkümüzü doya doya.
Son kısmet bir tatlı hayalmiş meğer,
Veda edilir mi hiç, bilmem ki bu dünyaya?

Gayri yok nasibimiz geceden,
İşte kaybolmakta yıldızlar...
Dilekler kabul olmadı heyhat!
Fakat, yine havada gözler.

Ebedî yolculuğa bir gemi hazırlanıyor;
Tekbir sedalariyle doldu her yan.
Bu sular hep böyle akar;
Daha ne kadar ağlıyacak bu şadırvan?

Son dumanıdır tüten bacamızın,
Melekler saf saf göğe çekildi,
Mehtap yine aynı matemle
Kucaklayıp geceyi üstümüze döküldü.

Ömer TANRIKULU

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 9)

Yağmur Dileği

Yağ yağmur, yağ!
Bir serinlik çöksün içime.
Anadolu benzeri, kurak gönlüm
Yağ, yağ ki girsin başka biçime.

Fakir kalbi gibi cömert ol,
İnsanoğlunun halinden anla.
Boşan dört bir yana sağınak sağınak,
Yoksa ne çıkar yağmıssın damla damla.

Toprak ağzını açmış, dalların boynu bükük,
Her şey “yağmur” diye kapanmış secdeye.
Hem yalnız değil, ılık bir rüzgârla,
Ilık bir rüzgârla gel bizim ülkeye.

Gebe olduğu belli üstümdeki bulutun,
Ama rüzgâr var korkarım değişsin yolu.
Fakirin yılda bir tutar derler dileği,
O da: yağmur isteyince yağarmış dolu.

Ömer TANRIKULU

(C. 2, S. 20, Ağustos 1948, s. 11)

Gariplik

Gün olur yüzüm güler,
Gün olur küserim kara bahtıma.
Gurbet bu, neylersin,
Kuruldum bir kere çile tahtına.

Nerde akşam olur, orda sabahlar,
Neden böyle bilmem garibin hali?
İşsiz güçsüz döner dolaşır,
Eşini kaybetmiş bir kuş misali.

Dost elinden ayrılmasın, yoksa
Yüzüne kim bakar insanın...
Neresini gezersen gez bu koca şehrin,
Yine bomboştur her yanın.

Çaresiz, dert ortağın cıgara tabakası;
Sevda türküsüdür hep dilinde.
Eh! tanıdığın bir kız var ya,
Daha ne istersin gurbet elinde

Ömer TANRIKULU

(C. 2, S. 23, Kasım 1948, s. 35)

Yine O Kız İçin

İnanmadığını biliyorum,
Ya ne yapayım, nasıl söyleyim?
Sen istediğin kadar naz et,
Seviyorum işte, neyleyim?

Gönül bu ya,
“Dut yemez de ot yer”.
Eller istediğini söylesin,
Eline su dahi dökemez güzeller.

Nar tanesi gibi mayhoş,
Kavun dilimi kadar tatlısın.
Ya gece rüyama girdiğin zaman
Ne nazenin, ne saltanatlısın...

Vurgunum güzelin güler yüzlüsüne,
Sen de o çeşitten bir güzelsin.
Nedir ki can feda etmiyeyim
Ah! o günler, o günler bir gelsin..

Ömer TANRIKULU

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 37)

Yoksul Tesellisi

Tesbihimde danesin cigaramda duman,
Yar yar demektir her sözümün başı.
Sen törpüleyedur keyfince şu ömrümü,
Sakın yarıda koyma bu işi.

Özge mali mülkü neyleyim ben?
Fakir serveti aşktan sevgiden olsun, yeter.
Nasıl olsa geçinir insanoğlu

Ama “o”nsuz yaşamak ölümden de beter!

Dert dediğin aşktan yana olmalı,
Varsın bulunmayıversin Lokman Hekim.
Er geç sonumuz ölümdür ya;
Bence bahtiyardır bu dertten ölürse herkim

Yarına bel bağladın amma,
Kim bilir gün nasıl doğacak.

Ömer TANRIKULU

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 22)

Baharı Dâvet

Gel bahar! gel artık!
Hasretin canıma yetti gel.
Naz bu kadar olur, cilveyse yeter;
Gözlerim yolunda sabrı bitti gel.

Şöyle serin serin essin lodos başımdan
Toprak kokusu kadar şirin, toprak kokusu kadar güzel,
Çiçek çiçek ol, dağ bayır süslen,
Yağmurun, çamurun, selin suyunla gel.

Kuşlar yine başka başka şakıyıp ötsün,
Gelin olsun ağaçlardaki dal.
Ben pusulasını yitirmiş kaptan,
Hızır gibi yetiş camım bahar gel.

Ömer TANRIKULU

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 27)

Mithat ATA KURT:

Urfa

Tanrı yardımcımızdır,
Savaş yurt borcumuzdur,
Urfa’ya göz dikene
İman kılıncımızdır.

Bir kale kapısıdır Urfa hudut başında,
Türk’ün kokusu vardır toprağında taşında.

Talih bize yâr olur,
Düşman tarumar olur,
Savaştan geri dönmek
Urfalıya âr olur.

Bir kale kapısıdır Urfa hudut başında,
Türk’ün emeği vardır toprağında taşında.

Harp günü namus günü,
Er bilmez öldüğünü,
Kutlu olsun Urfa’ya
11 Nisan düğünü.

Bir kale kapısıdır Urfa hudut başında,
Mertlik kokusu vardır toprağında taşında.

(C. 2, S. 17, Mayıs 1948, s. 26)

Nâzım Refet KAYAKIRAN:

Beklemek

Gün penceremden iner akşamları,
Sönen bir musiki tavrıyla sessiz,
Denizdir içime yayılan, deniz.
Bir şeyler beklerken böyle nefessiz,
Gün penceremden iner akşamları.

Dönmüyor geceler boyu beklenen
Nerdedir özlenen, nerde kim bilir?
Bir yeni dert gibi açılır fecir,
Desem de: “gönlüme seherle belir”,
Dönmüyor, geceler boyu beklenen.

Ömür, beklemekten çürüyen ömür,
Biten bir kadehtir günümüz akşam.
Gamdır geceleri içtiğimiz gam
Sönüyor perde perde nereye baksam!
Ömür, beklemekten çürüyen ömür.

Nâzım Refet KAYAKIRAN

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 9)

Bir Hal Oldu Bana

Ben böyle değildim eskiden;
Böyle perişan değildim dostlarım:
Gülmeyi unutmuş dudaklarımdan
Kahkahalar yükselirdi vaktiyle...
Ben böyle garip değildim:
Bütün insanlar arkadaşımı ezelden;
Bütün dünya benim için yaratılmıştı;
En güzel uykumu alırdım
Sevgilimin dizinde...
Bir hal oldu dostlarım bir hal oldu bana;
Gözlerim, dudaklarım ağlamalı ağlamalı;
Efkârlı şarkıları dinliyemez,
Acıklı filimleri göremez oldum;
Bir dert geldi bana devasını bilmediğim;
Bir dert ki sıtma değil, tifo değil, verem değil;
Bilmezsiniz dostlarım ah bilmezsiniz,
Kalptendir, benim, kalpten
Çektiğim...

Nâzım Refet KAYAKIRAN

(C. 2, S. 20, Ağustos 1948, s. 20)

Yârin Selâmı İçin

Bir garip şarkı olmuş dilimde,
Yâr ismini dudağıma nakşetmiş.
Uçup gitmiş bilinmez diyarlara,
Ağlamışım kara günler boyunca
Yâr tütmüş duman duman gözümde...

Bir garip aşka tutulmuşum ben,

Unutmak silinmiş lûgatçesinden.
Sakınılmaz, kaçınılmaz, çözülmaz
Bir yolculuğa çıkmışım; dönülmez.
Memnunum, bir şey gelmez elimden...

Bir garip selâm geldi yârdan
Ki özlemi ateştir, dayanılmaz.
Haber olsun yeter, ki çok az,
Gönlüm kendi halince mestolsun
Hamdolsun sevdaya, hamdolsun...

Bir garip sevinç doldu içime,
Huzur yüklü limanlarda gemiler.
Bizden ırak ol gam, keder,
Daim el etek çek bizden!
Dünyama ışık geldi bundan böyle...

Nâzım Refet KAYAKIRAN

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 7)

Mevsim Üzerinde

-Ahmet USLU'ya-

Her yıl, her mevsim başka,
Zevk dediğin kendi hâlince yürür.
Birer birer yapraklar dökülür,
İki gözü iki çeşme sonbaharda.
Her yıl, her mevsim başka,
Değişen daha çok, değişmiyenden,
Dün sütten ayrılan, bugün mektepte,
Saçlarım seyrelmede günden güne...

İlk yağmurlar yağmış ılık ılık,
Serpilmiş caddelere genç kızlar,
Siyah önlük, beyaz yaka, kahreder beni.
Ah başımda lise kasketi olduğu günler!

Değişmişim artık nafîle...
Islak kaldırımlarda koşmak harcım değil,
Ben değilim içi içine sığmıyan,
Sokaklar benim olmuş bütün
Dolaşmış dönmüşüm avare...
Damla damla düşmüş içime
Mevsimin doyulmaz musikisi.
Ben, gülmeden kırılan adam,
Düşünmüş, ağlamışım...

Her yıl, her mevsim başka,
Zaman kendi halince yürür.
Bizden neler alıp götürür
Bilinmez diyarlara...

Nâzım Refet KAYAKIRAN

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 40)

Mevlüt KOCA:

Bilmemişim

Cümle kayguları atıp bir yana
Gülmek istedim
Bütün cihana, bir an,
Karanlık bir odanın küçük penceresinden.
Dostlar,
Gülememişim...

Yüzümdeki bütün hatlar,
Gülen bir yüzün hatları
Ve bana gülüyorlar
Ayrı ayrı...

Fakat ben,
Gülmek bilmeyen bu halimle
Dalgın ve mahzun;
Düşünüyor gibiyim
Uzun! uzun...

İçi dert dolu insan
Gülemezmiş her istediği zaman;
A dostlar,
Bilememişim...

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 28)

Mevlüt KOCA

Kına Gecesi

Meydana ateş yakıldı,
Kız evinin korusundan;
Döne dolana atıld
Kurusundan, kurusundan...

Işığı duvar taşları,
Bölündü kına işleri,
Seçildi efe başları
İrisinden, irisinden...

Güldü eğlendi erenler,
Coştı horana girenler,
Zeybek oynadı seymenler
Arısından, arısından...

Yansın alev alev gözler,
Vur efem, çürüsün dizler,
Seni seyrediyor kızlar
Harmanlığın gerisinden...

(C. 2, S. 21, Eylül 1948, s. 9)

Mevlüt KOCA

Bir Eksikliğin Var

Gülüştünden bir nağme mi,
Gözyaşından bir damla mı?
Bir eksiğin var.
Ya bir güzelini
Ya bütün güzelliklerini

Kaybetmişsin.
Seyrelmiş fidan dalların,
Gölgeler yarım,
Rüzgâr esmez, güneş yakmaz olmuş.
Sır olmuş iyi günlerin,
Coşkun sular az,
Havan gönle yaramaz olmuş.
Ya geçmiş
Ya geç kalmış bu yıl baharın.
Gönlüme sığmıyacak kadar
Büyümüşsün.
Bir eksiğin var.

Mevlüt KOCA

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 32)

A. Faruk NİŞLİ:

Papatya Saçlı Kadın

Neden, o şarkı bugün böyle taptaze?
Neden içimde, yanan gürgenin çıtırtıları?
Neden o hatıra yalnız:
Ne bir fener, ne de mum,
Karanlık bir oda...
Neden, onu hatırlıyorum?
Kıştı...
Dışarda çılgın ağaçlar,
İçerde sen vardın.
Duvarda alev renkli gölgeler mesut;
Ocak başında, yanımda,
Avuçlarımda elin,
Dudaklarında bizim sarkımız;
Yalnız neden güler ve sonra sebepsizce ağlardın?
Papatya saçlı kadın! Nerdesin?
Bir gün yine gel;
Dudaklarında o şarkı,
Gülüşlerinde o haz,
Sen olmadan
Ocak, alev alev yanmaz.
Sen olmadan tadı olmaz o kıpkızıl raksın,
Papatya saçlı kadın!

A. Faruk NİŞLİ

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 42)

Göz Yaşı

Kim tanır beni, kim tanır?
Ölsem, kim ağlar ardımdan?
Yine ay gecikmez bir an;
Gün pırıl pırıl uyanır.

Alnımda ümitsiz bir el...
Görmesem de ruhum duyar.
Allahım! insanda ne var,
Göz yaşından daha güzel?

A. Faruk NİŞLİ

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 42)

Bulutlar

Göğün en güzel katında
Bulutlar uçtuğu vakit;
Ne var dağların ardında?
Ümitle geçti ömrümüz;
Yollar güzeldi her bahar;
Şimdi bambaşka döndünüz;
Bulutlar! garip bulutlar!

A. Faruk NİŞLİ

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 42)

Ali Osman ATAK:

Çoruh'ta Bahar

Ormanlık sırtlardan kalkan bulutlar
Tepeler üstünden yatarak gider;
Tatlı bir âhenkle çağlıyan sular
Çimenler içinden akarak gider.

Her mevsim yeşildir bağı, bahçesi,
Duyulur her zaman kuşların sesi,
Çoruh'un dinmiyen yanık nağmesi
Ruhumu peşine takarak gider.

Bulunmaz bu güzel diyara bir eş,
Sevgisi yakıyor kalbimde ateş,
Işığını süzüp inerken güneş
Hasretle bu yere bakarak gider.

Süslenir baharın Çoruh elleri,
Açılır her yanda al al gülleri,
Her sabah o serin esen yelleri
Gönlüme bir neşe katarak gider.

Ali Osman ATAK

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 30)

Erzurum

Dört yanında başı dumanlı dağlar,
Önünde uzanır geniş ovalar,
Gâziler diyarı şanlı tabyalar...
Palandöken dağ başın Erzurum.

Yeşerir her yanın gelince bahar,
Kevserden seçilmez suların akar.
Gün gelip dağları kapladıkça' kar
Yaman soğuk geçer kışın Erzurum.

Yüzyıllardan haber taşır her yanın,
Gitgide artıyor şöhretin şanın.
Cenneti gibidir aziz vatanın
Mübarek toprağın, taşın Erzurum..

Ali Osman ATAK

(C. 2, S. 23, Kasım 1948, s. 30)

Burhanettin ŞAVLI:

Yalkuz Ağaç

Bir ağaç var bizim ilde,
Hükmünde bir tepe ve insanlar;
Başında fırtına, kar, yağmur...
Şehrin batısında
Yalnız başına yaşar durur.
Tanır, bilir Muşlular onu
Yedisinden yetmişine.
Bir destan ki ne başı var ne sonu,
Bir hâtıra ki uzak yakın
Yalkuzağaç Tepesi ne
Bir şehri sürükler akın akın.
Bir destan ki ne başı var ne sonu,
Yedisinden yetmişine
Tanır, bilir Muşlular onu.
Şen havasında o dağın
Çamur sürünmede hasta kadınlar,
Oğul anaları kız beğenmede;
Çocuklar neşe dolu hayat dolu,
Şarkılar, türküler makamında;
Mevsim güzel mi güzel, oynak mı oynak;
Ağızları tutam tutam sakızlı,
Kulaklarında sırğa, kollarında kolçak,
Gelinler, kızlar allı pullu;
Hep aynı havada zengini, yoksulu...
Dalgaları mütevekkil insanların hayatı,
Böylece akar, anam, akar gider.
Bahar boyunca Yalkuzağaç saltanatı...
Bu ağaç kiminin bahtını açar,
Kimini âşık eder derde atar;
Bilirim sevabını, günahını,
Tanırım Yalkuzağaç'ı dostlar.
Ondan ayrıldım ayrılalı
Denizler gibi dalgalı dalgasız
Değişti hayat biteviye.
Avutmaz oldu ne gök, ne toprak, ne su...
Daha dün çocuktum dallarında onun,
Anlıyamadım bu hali doğrusu.
Vay dünya vay! nasıl geçiyor ömür?
Bir türlü zamana hükmedemedik.
Ferman... ferman sana rüzgâr!
Kendi âleminde o hür,
Yalkuzağaç'a benden selâm götür.
Son zamanlarda onu
Anmaz oldular.
Dünya böyledir işte:
"Ağlarsa anam ağlar gayrısı yalan ağlar."
Kimi bedbaht olur, kimi bahtiyar;
Kimi doğar, kimi ölür,
Kimi zengin, kimi fakir;
Fakat hepsi bir...
Ona dair
Yeter söylediklerin,

Avare şair!
Bitsin bu destan artık!
Kalsın gene:
Yalkuzağaç dağ başında tek,
Yaşama derdinde cümle yaratık
Ve hayal saltanatında felek.

Burhanettin ŞAVLI

(C. 2, S. 20, Ağustos 1948, s. 46)

Gariplik

Bu şehrin günü gün,
Hayatı hayat;
Güzelliğine güzel sokakları.
Derdim başkadır dostlar,
Yabancı duruyor insanları.

Meyhanede yalnız,
Sokakta, evde...
Gök kararıyor ikidebir,
Günlerdir yağmur havası var,
Yaşanmaz doğrusu bu şehirde.

Akşamla ölümü hatırladım,
İçime gariplik çöktü birden;
Ne bakkal tanır ne simitçisi,
Bıktım, usandım bu şehirden.

Burhanettin ŞAVLI

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 36)

Falcı

Bir tuhafılık var içimde bugün,
Falcı, iki gözüm, söyle nedir
Bu can sıkıntısı ikidebir,
Bu renk değişmesi gökyüzünün?

Ben Haşim gibi göllerde kamış,
Dalda kuşum, denizlerde ada.
Ses olmuşum yanık şarkılarda;
Beyaz bulutlara umut bağlamış.

Dostum, ayrılık ölümünden acı,
“Yollar açıktır” de, olmasa da.
Orhan kardeşimin gözü yolda.
Sakın kötü şeyler söyleme falcı...

Burhanettin ŞAVLI

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 25)

Mahmut KURU:

Türkiye

Sen Türkiyem
Sen ılık günlerin altın beşiği,
Dört mevsimi bahar memleketim!
Gül kokusu,
Deniz köpüğü,
Düşüncem, aşkım, hasretim!

Sen, üç yanı deniz,
Sen, yarım ada,
Sen; karış karış gezdiğim toprak,
İçtiğim su,
Gönlümde sevda...

Rüyalarım giren sevgili,
Sen, dal burnunda tek çiçek,
Sen, dağ rüzgârı, yol ortası, su başı;
“Mazi”, “hal”, “gelecek”...

Sen, Türkiyem,
Sen, üstüne tir tir titredim!
Arzum, ümidim, emelim;
Can yoldaşım, gözbebeğim.

Duyduğum heyecan,
Sayfa sayfa çevirdiğim kitap,
Mısra mısra okuduğum şiir.
Sen, dağlar üstüne
Ovalar üstüne serpilmiş Türkiyem,
Sen, anlatamadığım güzellik...

Sen, bereket,
Sen, tohum,
Sen, kölesi olduğum memleket,
Sen, düşüncem,
Sen, aşkım, hasretim,
Gönül bağımsın...

Sen, baba ocağı,
Ana kucağı,
Yâr dudağısın...

Mahmut KURU

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 16)

Sevgilim Sen İşit

Üsküdar’a motör var
Yirmi beşe götürür,
Üsküdar’a motör var
Deniz alıp götürür...

Başımda sevda,
Hasret alır getirir.

Ben denizler ortasında
Sen dağlar arkasındasın,
Beni sana kim götürür?

Mahmut KURU

(C. 2, S. 23, Kasım 1948, s. 43)

İsmail SÖNMEZ:

Yolculuğu Var Şu Kuşun

Güneşi doğuvermiş
Yaprakları arasından
Kucak kucak
Düşüncenin.
Yolculuğu var şu kuşun
Bulutları üstünden;
Vazgeçmiyor ne çare
Nazlı gülümnden...

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 16)

İsmail SÖNMEZ

Zaruret

Kalın bir demirle
Zincirli şu hayat
Ne başı belli
Ne de son
Bir birine kenetli
Doğuyla batış
Fakat yaşamak

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 43)

İsmail SÖNMEZ

Dünyam

Dünyam,
Geçene gündüzüne
Bende tabiyim.
Başımın üstünde
Kuşları uçar...
Yıldızların her gece
Yüzüme güler...

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 43)

İsmail SÖNMEZ

Anlar Mıydık?

Geceler yığın yığın
Gösterir yıldızını
Gece olmasaydı
Anlar mıydık
Sabah olduğunu?

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 43)

İsmail SÖNMEZ

Yaşar KÖKSAL:

Anamas Dağlarında

Anamas dağlarında çadır kurduk, yerleştik;
Ana, baba, bacı, kardeş bir yaylada birleştik;
Hür dağlara verdik gönülü, hür dağlara!
Yıldızlı bir gecede bir kayanın altında
Rızığımızı çorak yerden çıkarmaya ahdedtik.
Başımızda al poçu, şal kuşak belimizde
Tahra, kürek, çapa, nacak elimizin ulağı.

Anamas dağlarının bir tahtacı güzeli
Yazmasını sokuşturmuş al benekli şalvarına.
Salın, salın!
Omuzunda testere pırıl pırıl,
Kayalar cilâlı, bulutlar kızıl...
Ormandan çadıra inen meyilde,
Yiğitler Belinde bir atlı mı var?
Yoklamadan gelir Durmuş, asker olacak.
Heybesini artmış ata, gaz mı gelir, tuz mu gelir...
Gökyüzü koyu mavi, yıldızlar parlak iri,
Ve ezeli musikidir çekirge teranesi dağlarda.

Çadırlar önünde ateşler yanmış öbek öbek...
Aydınlığında yârenlik yapar sakinler
Ve yudum yudum tatmak için lekesiz tabiatı,
Sevmişler dağları, sevmişler hürriyeti.

Yaşar KÖKSAL

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 29)

M. Rauf KETHÜDAOĞLU:

Aşk Rüyası

Söylenmiyen arzular yüklü gözlerin,
Dudakların olgun meyvalar hevengi.
Dalından koparmak seni
Çocukluğuma denk helecanla...
Beraber toptasak yemişleri dallardan;
Bahçemizi süsliyen, çocuklarımız olsa,
Koysak adlarını
Çiçeğe, meyvaya ait şeylerden
Ve kucaklasak dünyayı
El ele, yaptığımız halkada;
Unutsak mazimizi bir şarkı içinde.

M. Rauf KETHÜDAOĞLU

(C. 2, S. 22, Ekim 1948, s. 33)

Toprak

Ümid ederek gezdiğimiz çayırılık
Ve yaşamanın sevinci,
Neşe, keder, ıstırap...
Her şey insan oğlu için...

Bir şarkı kadar güzel günler,
Niçin hazırlar 18terabri
Ve niçin bir tohumu can veren toprak
Mezar!

M. Rauf KETHÜDAOĞLU

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 33)

Toprağın İçinden

Söyler sükûnun şarkısını bir gün,
Zamanın ardından koşan insan;
Bulmuş gibi aradığını
Bir selvi gölgesi serinliğinde.

Mezar taşlarının da beklediği olmalı,
Yan yana yatan insanlar üzerinde,
Boy atan çiçeklerin de.
Üzerimdeki toprağın nemliliğinde
Benden renklerini alan çiçekler var.
Istirap, çiçeklerimin en güzeli...
Onun ergüvan rengi,
Yıldızlar kadar ayrılıklarım,
Geceler dolusu hüznümle belli...

Aşk, gök kuşağından akmış,
Keder, neyde çalınmış,
Ümitlerim selvileri aşmış;
Neşem, burada da boy atamamış!

El ele verin çiçeklerim!
Rüyalarım peşiniz sıra...
Çocuklarım bende kalsın,
Uzanın yıldızlara...
Gökler kabul etmezse sizleri,
Yıldız yağmuru olup dökülün
Yıkamak için günahlarımdan beni...

M. Rauf. KETHÜDAOĞLU

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 19)

Kemal ÇAL:

Deniz Rüzgârları

Küçük bir kız vardı
Sahilde bir dalyan.
Ellerimizde ceviz boyaları,
Zeytinlikten döndüğümüz zaman
Komşular bakışlılardı.
Küçük bir kız vardı;
Deniz rüzgârlarıyla
Saçları gözlerime dolardı.

Kemal ÇAL

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 20)

Hastalar

Güce gidiyor yatmak:
Ne bir kurşun var göğüslerinde,
Ne bir kurşun var göğüslerinde,
Bir sevgili bakışı hayallerinde,
Kim bilir hangi bahçelerden geçtiler?
Dışarda kar yağar bugün,
Yarın yağmur yağar;
Beklemeği bilir hastalar,
Tekrar giyilecek elbiseler düşünülür.
Ya rüzgârlı geceler,
Sessiz koğuşlar...
Sapsarı bir düşünce yüzlerde
Öksürürler, öksürürler...
En güzel yaşama arzuları içinde
Ölürler.
Gücüne gidiyor insanın.

Ne bir kurşun göğüslerinde,
Ne bir harp meydanında döğüşüler.

Kemal ÇAL

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 25)

Kavaklıdaki Ev

Ellerinin hâtırası kalmış perdelerinde.
Yağmurlu geceler, gölgeli odalar,
İçi ürperir insanın.
Bir lâmba ışığı,
Bir hâtıradır kımıldayan;
İslanır, damlar...
Bu gece şehri terkeden adamlar
Uzaklaşırlar yoldan.
Yağmurlu gecelerde uyuyan insanlar,
İç çekerler uykularında.
Bir sevgili sıcaklığı,
Bir yalnızlıktır duyulan.
Akam gazeteleri satan bir çocuk geçer kapıdan.

Kemal ÇAL

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 37)

İsmail Âli SARAR:

Bir Sevdalı Konuşuyor

“Dudaklarımda dualarla uyandım;
Rüya dolu uykularımdan.
Bu gece geçmek bilmedi
Bir türlü zaman.”

“Nasip değilmiş meğer
Son defa bir tren penceresinden
Mendil sallaman bana
Ve selâm etmek uzak şehirler ötesinden.”

“Görüşmek alnımıza yazılmış mı tekrar!
Hâlâ bihaberiz gelecek günlerden.
Şimdi aramızda dağlar” var, zaman var!
Her şey gözlerimin önünde büyüyor birden.”

“Değişir mi böyle çabucak insan?
Hâtıralar bırakmıyor yakamı.
Sanki yük, bana üstümde zaman
Bilmiyorum dert mi, tasa mı”

İsmail Âli SARAR

(C. 2, S. 24, Aralık 1948, s. 43)

Yüksel SEZEL:

İster İstemez

Hele o son sabahlar,
Hele o son sabahlar...
Anneciğim çok erken kalkar,
Kız kardeşim dalgın durur yatakta,
Bende bir telâş başlar...
Bir düşünce olup uzar ayrılık:
Ağızları kilitler,

Gözlerimizle konuşturur bizi.
Annem başını sallar,
Dudaklarını ısırır; kız kardeşim
Gözyaşını saklar.
“Haydi Allaha ısmarladık!” demeye kalmaz,
Ağlama başlar.
Köşe başına kadar bakılır
Ve koca bir kova su dökülür
Arkadan;
İster istemez köşeyi döner insan.

Yüksel SEZEL

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 36)

Langston HUGHES:

Bir Zenci Kızı İçin Türkü

Dixie’de ta güneyde bir yol.
(Kalbim yaralı, param parça)
Asmışlar kara biberimi
Dört yol ağzında bir ağaca.

Dixie’de, ta güneyde bir yol.
(Yaralı vücudu havada)
Soruyorum beyaz İsa’dan
Söyle, ne fayda var dua’da?

Dixie’de, ta güneyde bir yol.
(Kalbim yaralı param parça)
Sevda çırpıplak bir gölgedir
Budaklı, çıplak bir ağaçta.

Langston HUGHES
(Çev. Melih Cevdet ANDAY)

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 42)

Hâmi ARIKAN:

Gittin

Göğsünde bir alev ağladın gittin
Köpürdün sel gibi çağladın gittin
Yoluna serdiğim bu karık gönlü
Bir sazı duymadan dağların gittin.

Gönlümü gönlüne bağladın gittin
Ömrümü serapa lavladın gittin
Hicranla şahlanan volkanım şimdi
Aşkımı ummana bağladın gittin.

Gönlümden kaynayan yaş gibi gittin
Duygusuz camit bir taş gibi gittin
Gönlünü kapadın, gözünü yumdun
Beyinsiz kalbsiz bir baş gibi gittin.

Hâmi ARIKAN

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 42)

Kemalettin KOÇ:

Kasabam

Ben, bu sahil kasabasında doğmuşum
Çocukluğum burada gömülü.
İlk aşkım burda, burda son arzum,
Havasından, suyundan vazgeçemediğim.

Tek başıma denizi seyrederdim Seyitgazi'den,
Gemiler geçerdi ufuk çizgisinden.
Tayfalar bilir miydi
Yüreğimin onlar için de çarptığını?

Bir dalga bölerdi zaman ortasından:
Bir tarafta çoban ateşleri,
Balıkçı lambaları bir tarafta,
Toprakta ölesiye yaşamak kokusu.

Harp yitirmiş, tarlalara ekilmiş
Heykel gibi, şehit gibi hemşerilerim vardı.
Kadınlar vardı: ağlamış, üzölmüş, gülmüş, sevinmiş.
Gölgesini kaybettiği zaman ağaçlar,

Evlerin sıcak mahremiyetinden bir rüzgâr eserdi.
Bu saatte işsizler daha uykusuz, daha derbeder..
Kışla caddesinden sabah akşam askerler geçerdi.

Kemalettin KOÇ

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 6)

Erdek'te Kirez Bayramı

Kekikten ilham gelir, kirezler allanıverir,
Adettir bayramı açar kasaban olun.
Bir gün evvel çardaklar kurulur Çura'ya (1),
Sahildeki ulu çınarlar, gür söğütler dalını verir,
Hakkı Çavuş o geceyi yenik geçirir deniz kenarda
Alaca karanlıkta satıcılar taşınır gözleri yarı açık,
Bunlar, ekmeklerini yollarda kazanırlar,
Yitirirler yollarda ömürlerini
Kuşluktan gün eğrisine değin
Otobüsler gelir Balıkesir'den, Bandırma'dan:
İçleri yolcu dolu omuz omuza:
Marmara'dan Türkeli'nden yosunlu motorlar...
Bayraklı sandallar dizilir sahile,
Burunlarında birer iskemle,
Hanımların kunduraları ıslanmasın.
Karışık makam üzre türküler söylenir,
Güzleri gönülleri dolar ihtiyarlar,
Kürekler dokumaya görsün suya,
Zeytin ağaçları denize bakar dalgalanır,
Kapıdağ'a tül tül duman inmiş
Bulut mudur, efkar mıdır bilinmez?
Yeşilova'ya güneş vurmuş kaynaşır
Kaynaşan kuzgun mudur, İnsan mıdır seçilmez
Erdekliler ayrı giymiştir. Adalılar ayrı,
Taşralılar oyunu bile aynı oynarlar.

Kızla sezdirmeden delikanlılara bakar,
Göğüs geçirir delikanlılar kızlara karşı.
Gençlik, gençliğin tatlı sıkılğanlığı...
Verimli tarlalarda, kaynak başlarında,
Her aile yerleşir bir kirez altına:
Kanda hürriyet, sıcaklık, ürperiş duyar herkes;
Toprağın buğusu yayılır damarlara;
Yaprakların hevesi tapar etrafa sıcacık,
Üstte gök parça parça bölünür cömertliğinden,
Öksüz doyuran büyük sofralar kurulur,
Yenir yemekler, yenir kirezler bolundan,
Ağaçlara şekerler bağlanır, salıncaklar kurulur,
Dallar eğilir, kalkar, eğilir...
Kirezler yenildiğinden, dallar sallandığından memnu;
İnsanlar unuttuğu için bahtiyar,
Yelkenliden, sandaldan deniz görünmez;
Sahildeki insandan kumlar...
Susuz içir delikanlılar, hatırlatsın diye.
Kız yüzünden, hiç yüzünden
Kavga olur, jandarmalar koşuşur.
Bir kerresinde Abit'in Enver'i vurmuştu
Su başında Pomak Hasan;
Vurmuştu da oracıkta uyutmuştu.
Oğlanın nişanlısı dizlerinde, anası başucunda
Ağlamıştı, yolunmuştu.
Öfke bu, yaptır; bıçak, "vuruyon" demez.

Gölgeler uzanınca toplanır taşrak,
Ayağı tez gerek yolcunun.
Ezanla beraber kasabaya girer Erdekli,
Çimenler ezildiğinden, kirezler yenildiğinden memnun...

Kemalettin KOÇ

(C. 3, S. 30, Haziran 1949, s. 31)

(1) Erdek'e yarım saat deniz kenarında bir mevki
Adnan, S. YÜCEBAŞ:

Engine Açılan Gemi

Açıldıkça açıldı bu akşam nedense,
Şarkı söyler gibi kendiliğinden,
Bütün sıcaklığı, olanca yıldızlarıyla,
Açıldıkça açıldı yüreğim.
Ah! yaşamak bir gecede bütün macerayı:
Gölgeliği, ağırlığı içinde bir bahçenin,
Yer yer dudakları çatlamış havada,
Küçük bir musiki, küçük, dokunaklı.
Sonra, sen eteklerini sürüklediğin sırada,
O çalım içinde bükülüştü çiçeklerin
Ve o batının tatlı uzantısı.
Yelkenlerini dolduracak rüzgâr vereyim;
Sensiz edemem, ama yolun açık olsun gemi!
Bir gece vakti karanlık uçurumuna
Bilir misin saatlerce iğildiğimi?
Ya senin gözlerine bakıp bakıp
Yaşadığımı, bir gecede öldüğümü.
Geç artık, dalga deme, karanlık deme,

Herbir Toydan alp rüzgârın
Alaca akşamlar içinden.
Sensiz edemem, ama yolun açık olsun gemi!
Görürsün çizilidir gözlerim yakamozlarda.

Adnan, S. YÜCEBAŞ

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 24)

Eksilmiyen

Yine bu geçici akşam saatlerinde
Uzak denizlerin sıcaklığı boşanır gözlerimden.
Yalınayak, esmer Afrika çocukları!
Siz hep böyle şarkı mı söylersiniz?
Kocaman dağları bırakıp arkanızda,
Saz kayıklarla o bulut benim, bu gök senin,
Bir gün olsun açılmaz mısınız?
Uzak denizlerin sıcaklığı boşanır gözlerimden.
Yine bu geçici akşam saatlerinde.

Yine bu geçici akşam saatlerinde
Küreklerle yapışmış kımıldamadan duran,
Delikanlı bir kayıkçı gibisin yüreğim!
Açıktan geçen tütün yüklü gemilerin,
Uzak uzak ışıkları vurur alınına,
Vurur bir gecede belirsiz ülkeler aşan,
Kömür yüklü, tuz yüklü gemilerdeki,
Sıcak terleri adamların.
Neden böyle bu akşam üstü bu yorgunluk?
Davran yüreğim! sen en güzelini bilirsin maceraların.
Kara bir deniz, yolumuzun üzerinde,
Yosun kokuları, halatlar... ya o rüzgâr, o rüzgâr!
Arkada memleketi bırakmıyalım öyle mi?
Küreklerle yapışmış kımıldamadan duran.
Delikanlı bir kayıkçı gibisin yüreğim,
Yine bu geçici akşam saatlerinde!

Yine bu geçici akşam saatlerinde!
İşte bir yürek çarpıntısı bu içimdeki.
Ayrı düşmüşüm, aklımda değil, memleketten,
Ben sizden ayrı düşmüşüm dalgalar!
Yetişmez mi bu incecik bileklerimle,
Başım avuçlarımda bütün gün,
Kilometrelerce uzaklarda bir zamanlar,
Gizli gizli sizleri düşündüğüm?
Yetişmez mi kollarıma,
Sahil boyu aldığım, rüzgârlarını?
Vazgeçtim sudan, topraktan.
Bana denizlerimi versinler,
Yelkenden, bulutlardan oyuncaklarım,
İşte bir yürek çarpıntısı bu içimdeki,
Yine bu geçici akşam saatlerinde.

Adnan YÜCEBAŞ

(C. 4, S. 42, Haziran 1950, s. 37)

Celâlettin EMREM:

Bir Kandilin Rüyası

Işıktan damlalar
Bu kandilin rüyası.
Bir genç kızın hülyası
Bu kandile damlardı.

Bir kız ki benzi sarı,
Bükülmüş dudakları,
Dize gelmiş ağlardı.

Kandilin ışığında
En acıklı bir veda,
Bir kanad sesi vardı.

Fecre kadar ağlardı
Bu kandilin rüyası;
Bir genç kızın hülyası
Bu kandile damlardı.

Celâlettin EMREM

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 25)

Sedef Kutu

Mevsimlerden süzülerek
Birer birer
Sedef kutuma düştüler.
Hepsi sönen bir kelebek
Gibi solgun, saz benizli,
Veremli bir kızın eli
Ve damarları gibi ince.
Herbir renkli tüveycinde,
Mevsimlerden kalan ıtır
Birer yudum hâtıradır.
Birer yudum teselli ki:
“Unutulmam, diye belki”
Sedef kutusunda bekler
Deste deste çiçekler.

Celâlettin EMREM

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 33)

Bir Gece Kandilinde

Anlattı üzüntünü
O yalvarış dilinde.
Ve farkettim yüzünü
Bir gece kandilinde...

Bu yüz, dedim ki, bir
Rüya görür ve erir
Azizenin resmidir;
Bir gece kandilinde...

Celâlettin EMREM

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 27)

İlhan GEÇER:

Deniz Hasreti

Gözlerimde mavisî, dudaklarımda tuzu,
Beyaz köpüklerine yaslansa dertli başım.
Ey ruhları huzurla yıkayan sihirli su!
Temiz çakıllarından örülsün mezar taşım,
Beyaz köpüklerine yaslansın dertli başım.

Ufka dalan gözümde rakseder dalgaların,
Oynak nağmelerindir ruhumun musikisi.
Yayla gecelerinden gönlüme daha yakın
Akşamlarının rengi, sabahlarının sisi,
Oynak nağmelerindir ruhumun musikisi.

Yelken yelken açılsa enginlerine bahtım,
Ufkunda köpük köpük uçan martılar olsam.
O masmavi bağrında kuruluverse tahtım,
Serin rüzgârlarında dağılsa gamım, tasam,
Ufkunda köpük köpük uçan martılar olsam.

Deniz, deniz, diyerek maviliklere dalan
Gözlerimin ışığı yalnız enginde solsa.
Şarkılarla öpüşen yosunlu kıyılardan
İçime kucak kucak koku, nağme, renk dolsa,
Gözlerimin ışığı yalnız enginde solsa.

Mavisî gözlerimde, dudaklarımda tuzu,
Beyaz köpüklerine yaslansa dertli başım.
Ey ruhları huzurla yıkayan sihirli su!
Temiz çakıllarından örülsün mezar taşım,
Beyaz köpüklerine yaslansın dertli başım.

İlhan GEÇER

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 25)

Postacı İle Hasbihal

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Geçirip omuzuma meşin çantayı
Cefakâr postacı gez sokak sokak.
Şu garip dünyayı içinden tanı;
Kader düğümünü çöz sokak sokak.

Haberin iyisi kötüsü sende;
Kışın ayaz, yazın güneş ensende;
Metelik bulunmaz delik kesende;
Dağıt efkârını toz sokak sokak.

Zarflar içinde ne var? bilmezsin,
Elleri güldürler, kendin gülmezsin;
Bekletir bekletir, neden gelmesin?
Yetişir ettiğin naz sokak sokak.

Evler de dışından kapalı zarftır,
İçinde sevinçler, keder saf saftır;
Velhasıl saadet bir kuru lâftır;

Bahtın kitabını yaz sokak sokak.

Hasret buram buram tüter yollarda,
Sıla burcu burcu kokar pullarda,
Biricik şifasın gurbet ellerde;
Bahar çantandadır, güz sokak sokak,

İlhan GEÇER

(C. 3, S. 34, Ekim 1949, s. 13)

Akşamların Getirdiği

Renk renk arzu dökülür hayal çeşmelerinden,
Bulutlara çizilir kalblerin çırpınışı.
Şeytanî duygulara susamış ürperen ten;
Gönül umursamıyor ömre düşen ilk kışı.

Trenler gurbet gurbet öter istasyonlarda,
Dönüşsüz bir sefere hazırlanır yolcular.
Gökleri saran hüznün gönüllere dolar da,
Alaca karanlıkta yeni bir dram başlar.

Ürkülen bir âlemin sessizliği çökünce,
Saadet bulutlanır, gülümsemez ümitler.
Elinde gizli neşter, dertleri deşer gece,
Gönül bir güz yaprağı gibi çaresiz titrer.

İlhan GEÇER

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 20)

Sahil Şhrinde Geceler

Alaca bir karanlık çöker
Gemiler yorgun uzanır sulara
Bir yıldız kayar uzaklarda
Böyle başlar sahil şhrinde geceler.

Arka sokakta göz kırpar kırmızı fener
Binbir günaha açılır kapılar
Uzak limanların özlemini duyar
Rüzgâr saçlı gemiciler.

Rıhtımın sisleri içinde
Kısmetini karanlıkta arıyan
Evsiz ve döşeksizler dolaşır
Üryan.

Takalar geçer uzaktan
Kaderi seren direğine asmış tayfalar
Tuzlu dudaklarında gurbet türküleri
Gönüllerinde yâr.

Işıl ışıl sokaklar
Alkol kokan şarkılarla mest
O sokaklarda sarmaş dolaş
Huzurla sefalet.

Işıklar da söner nihayet
Yalnızlık daha içten duyulur

Yıldızların altında
Şehvet kapıları vurur.

Geceler kadehte sarhoş
Geceler kaldırımlarda sefil
Geceler dam altında rezil
Geceler bir hoş.

İlhan GEÇER

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 40)

Halis TOPÇU:

Tereddüt

Sokak ayırımına kadar geldim,
Gidemiyorum bir tarafa.
Şu başıboş günümde
Varamadım bir kara.

Sokaklar gürültülü,
Sinemalarda izdiham var.
Bu yolun gitmeli mi yoksa
Sonuna kadar?

Kendi kararsızlığım için
Küsmemeliyim günlere;
Gitmeliyim ben de
Herkesin gittiği yere.

Halis TOPÇU

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 31)

Rıza BULUT:

Sabah Oldu

Komşunun horozu öttü,
İlk ışık yandı karşı evde,
Taze ekmek kokusu geliyor burnuma,
Uyan bahar gözlüm, uyan,
Sabah oldu.
Toprak güneşe,
Dal yeşile hasretti,
Kavuştu;
Bahçemizdeki dut ağacı
Kuş sesleriyle doldu;
Kalk sarışınım, kalk,
Sabah oldu...

Rıza BULUT

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 33)

Cahit ALP:

Söğüt

Pişmandır topraktan çıktığına,
Belki ondan kollarını uzattı
Suya ve toprağa
Şu salkım söğüt.

Nice günler geçti üzerinden,
Çeşit çeşit insanlar gördü;
Çok şeyler bekledi uzun zaman,
Rüzgâr gördü, yağmur gördü, kar gördü...

Hasreti nedir bilinmedi,
Hikayesi söylendi hazin:
Havuzdaki sular gözyaşlarıymış...

Cahit ALP

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 26)

Uç Zaman

Şafak ağardı pencere camlarında,
Otlarda çiğ taneleri ışıldadı.
Dedemden yadigâr beyaz lotüsler
Boyunlarını büktüler.
Etrafa çocuk sevinçleri yayıldı.
Gündüzkü buhar buhar huzur,
Şafak şafak sis oldu.

Kapımın önünde çok yol var,
Biri beni denize bağlar,
Gün ıslak,
Gün yorgun,
Nilüferlerin yattığı sular
Şimdi durgun.

Gölge değildi dağ sırtlarındaki,
Karakoyun sürüsüydü;
Ayrıca bir bulut da örttü üstümüzü
Esmerden karadan yana.

Gün vuruldu pencere camlarında,
Ellerde dolaşır oldu Cem'den kalan cam,
Sükûnetin kapıları kapandı,
Bir sönük lâmba oldu bu ilde akşam.

Cahit ALP

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 32)

Yurdumdadır

Kapım yalnızlığa açılmışsa,
Bilirim Allah ardımdadır.
Tesellisiz acılar içen gönlüme her şey
Yardımdadır.

Bir kadın düşüncemi almışsa;
Belki anamdır, belki bacım.
Memleket memleket dolaşıp
Bulamadığım aşk ilâcım,
Derdimdedir.

Saçların büklüm büklümü,
Başımdan almışsa aklımı,
Huzurum yedi iklimi
Yurdumdadır.

Cahit ALP

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 14)

Semih KARTAL:

İçimde

Bir şey var içimde
Düğüm düğüm olmuş,
Söylemesi güç;
Bir ömür peşin sıra savrulmuş...
Kadere mi küseyim, sana mı, kendime mi?
Eller çok görmüş sevgimizi,
Bir kara yazı yazılmış alnımıza;
Bahar geri dönmez olmuş,
Kuşlar boyun bükmüş dallar üstünde:
Yarıda kalmış sevda şarkısı;
Dillere üşmek de varmış nasibimizde.

Semih KARTAL

(C. 3, S. 30, Haziran 1949, s. 9)

Turgut YÜCEL:

Kuşları Anarken

Ekmek kadar sıcak bir gün,
Kumlarla başbaşayım;
Şekiller çiziyorum gelip geçici,
Bulutlarla kaynaşan kuşları aradım.

Bir an için baharı andım:
Gökyüzünde halka teşkil eden kuşlar,
Birbiri ardına uçuştular...
Ve sonra,
Güne bir buket sunup
Selâm almadan,
Selâm vermeden
Birbiri ardına kaçıştılar...
Baktım,
Penceremdeki limonda kuşlar;
Gözüme geldim, kaybolmuşlar...

Kumlarla başbaşayım;
Bahar bir perdeydi aralandı!
Kuşlar, alayla
Gökyüzünde halka teşkil eden kuşlar,

Turgut YÜCEL

(C. 3, S. 30, Haziran 1949, s. 23)

Sılayı Anış

Irmağın uykusuz suları
Çağırırdı beni
Rüyamın son saatlerinde.
Orada geç olurdu akşam;
Yağmurları iri taneli düşerdi,
Evleri toprak damlıydı.
Her dakika, tazelenen yolların tozu,
Dönen tekerleklerden
Kıraç tarlalara savrulurdu.
Bildiklerim daha var:
Yazın sıcaklığı,

Kışın karı meşhurdu.

Turgut YÜCEL

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 37)

Kış

Hafif bir ürperiş haykırttı beni:
Rüzgâr! ne istersin çiçeklerden?
Boynunu büktün zavallıların,
Müjdeleme anamadığımız günleri...

Yağmur! ya sen,
Giden günlerin ardına yakışmıyorsun!
Hayalinle yaşayan da olurdu;
Bak serçe camı vurdu.

Kime darıldın deniz, kime?
Dün neşeliydin ya;
Ne yaptı arsız hava,
Pişman mı oldun dünyaya geldiğine?

Düşünüyorum kışın zalimliklerini...
Niye geldi sanki?
Gök yüzünü gene bulut sardı;
Kış, seni davet mi eden vardı!

Turgut YÜCEL

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 34)

Cevat ATMACA:

Eski Aşk

Uyku gibi içime süzülüğü,
Yıldızlardaki gülüşü vardı
Gözlerinin...
Masal kızları gibi sen,
Beyaz tüllere bürünürdün;
Başka bir bahardı
Aynada renklerle aksın.
Senden doğardı her gün
Yağmurun getirdiği kokular
Ve yaldızlarla tutuşan sular.

Cevat ATMACA

(C. 3, S. 30, Haziran 1949, s. 30)

Cevdet ATMACA:

Fal

I

Yüreğin kabarmış senin yavrum!
Gırtlığına kadar doymuş,
Tırnağına kadar ısınmışsın;
Lâkin için içine sığmıyor bu şehirde,
Avarelikten efkârlısın.

Şöyle bir deniz yolu istiyorsun,
Dalgalar haşır neşir,
Yelkenler sakız beyaz;
“Götürsün beni” diyorsun,

Götürsün beni uzaklara kadar
Portakal kokulu rüzgâr.

Sahillerde senin nasibin var.

II

Güven olmaz dışı havasına,
Sahillerde nasibin var ama,
Denizin dibi gibi yeşil gözün
Seni yazık etmesin!
Unutmak insanlara mahsus yavrum,
Vazgeçmelisin, vazgeçmelisin!

Fal dediğin deniz gibi açılır açılır,
Ve öyle süt liman olur sonra,
Ne yüreğin kabarır,
Ne avarlık kalır.
Beklersin mektup gelir;
Beklersin, devlet kuşu gelir:
Kız gelir, para gelir, pul gelir...

Cevdet ATMACA

(C. 3, S. 31, Temmuz 1949, s. 22)

Süleyman SUNGUR:

Kırkıdan Sonra

Otuzu atladım kırkı devirdim,
Ağardı saç, sakal, baş yavaş yavaş.
Mezhebi çevirdim, dini evirdim,
Olgunluğa vardı yaş yavaş yavaş.

Geçti gitti günler kalmadı benlik,
Soldu faslı bahar çökmede gençlik,
Kalmadı taravet, nerde güzellik!
Seçilmiyor gözler, kaş yavaş yavaş.

Bükülmede endam porsumuş deri,
Ömür ölçüsünü eyledik yarı,
Adımlar gidiyor hep geri geri,
Bir gün olur derler: “marş yavaş yavaş.”

Fayda vermez oldu düzenli kimlik,
Bayanla kalmadı arada dirlik,
Koşar adımlarla gelmede pirlilik,
Kaşıktaki durmuyor aş yavaş yavaş,

Sungur her ne kadar gezsen dolaşsan,
Nuh ömrü getirsen bin yıl yaşasan,
Bütün bir dünyaya an şöhret saçsan,
Dikilir başına taş yavaş yavaş.

Süleyman SUNGUR

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 31)

Mustafa ŞAHİN:

Anadoluma

Vatanlar içinde essiz vatanım,
Açılmış tomurcağım,
Dalım budağım
Ve yoluna
Can adadığım!

Senin boz çakılların bana pırlanta,
Billûr suların kevser.
Dedelerimden yadigâr
Binbir türlü eserler.
Ömrümün baharı,

Taşım toprağım,
Yeşil yaprağım
Ve her şeyim
Sevgili Anadolum

Mustafa ŞAHİN

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 37)

Rüştü ÇETİNER:

Müjde

Bir kuş sesiyle uyandı tomurcuk
Hayretinden yarıldı sema
Renk renk, ışık ışık
Başladı güneşten arza yolculuk;
Mevsim; tebessüm dallarda.
Damlarda, saçaklarda şarkılar,
Bir güney neşesi var sulara.
Yıkandı gün ışığında arzular
Yerde bahar gökte bahar.

Rüştü ÇETİNER

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 40)

Turhan DÖKMECİ:

Postacımla Dertleşme

Omuzlarına yüklemiş de haberleri
İki büklüm kederli kederli giden
Omzu düşük boynu bükük
Pabuçları delik postacım!

Gel seninle dertleşelim doğru söyle
Omuzlarını çökerten haberlerimiz mi?
Bugünden tezi yok, mektup yazmam öyleyse!

Hem mektuplar mutlu haberlerle doludur
Çoğu zaman sevinir insan
Bundan daha kutsal ödev nasıl olur?

Sevindirmek sevinciyle yüklü postacım
Üzüntüye uzak dur
Gün günü çağır derler
YAŞAMAK, YAŞAMAK lâzım.

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 40-41)

Saime ERSOY:

Kars - Ardahan İçin

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Bir içimde sana benzettiğim su,
Sana benzer bulut taşıdı gökler,
Rüyalarını görenlerin mesut uykusu,
Ya sana açılan eller, ya bu eller...
İçimde sana erişememek korkusu.

Kaatil olmak elimden gelebilir,
Kahrolsun kem gözlüler!
Ah! eller bu, düşmanlık edebilir,
Bu can, bu can, senin için
Kendinden geçebilir.

Mumla aydınlanan gecelerinde,
Işık yüzü görmez izbelerinde,
Elektrik saadeti bilen evlerinde,
Öyle ulvi, öyle leziz
Bir türkün var ki dillerde...

Neylerim sensizliği, neylerim?
Doğmayı, yaşamayı, ölmeyi,
Şairliği neylerim?
Uğruna diller dökmeden
İki günlük faniliği neylerim?

Söz etsek mi ölmeyecek şeylerinden?
Beni uyutmıyan sevda zedelerinden?
En güzel rüyalarım ile büyüttüğüm sen,
Yıllar yılı benim değil misin?
Neden el gözü sende hâlâ, neden?

Emret ki tekrar doğayım,
Çocuk olayım tekrar,
Uğruna “Ferhat” olayım,
Dağlar deleyim uğruna,
Senin için ne olunmaz ki,

Saime ERSOY

(C. 3, S. 34, Ekim 1949, s. 10)

Hüseyin Cahit TUNÇER:

Garip

(Yarışmada beğenilmiştir)

Gözünde gönlünde sızan damlalar,
Saat dünkü saat, efkârlanma vakti;
Çorbanın ilk kaşığında insanlar...
Kafanda sılardan bir esinti var sanki,
Elindeyse gel hatırlama vefasız,
Elindeyse gel basmasın efkâr.

İs tutmuş kırık lamba şişesi,

Tehdit eder sanki insanı camlar,
Gün bitimidir, ezan okunur,
Gene alaycı, insafsız duvarlar:
Hayaletler getirir sana sıladan,
İşte anan, işte baban, işte yâr...

Dinle, ne diyor dışarda rüzgâr?
Köpeklerin bir bildikleri var belki...
Anlayamamak ne acı, konuşulanları!
Sebepsiz mi akıyor sanırsın yıldızlar?
Mektup yok gene on beş gündür evden,
Göz niçin seyrir, kulak neden çınlar?

İşte bir türkü tutturdu sokaklarda,
Sessiz dinlemede bacalar gökleri,
Son bahşışı bir sarhoş verdi kaldırımlara,
İçinde bir gürlleme taaa derinlerinden,
Ve ardından üç beş sıcak damla...
Kulakların duymaz oldu kederlerinden.

Son damla sallandı kaldı kipriklerinde,
Ardında simalar belirdi tanıdık,
Bak gene: “bir tarihte” diye başladı baban,
Kaynamada kapağını kırdığın çaydanlık...
Bakma öyle vefasız, hani mektuba cevap?
Her şey yalan bu dünyada, sevda yalan.

Gözünde gönlünden sızan damlalar,
Saat dünkü saat efkârlanma vakti;
Çorbanın ilk kaşığında insanlar...
Kafanda sılardan bir esinti var sanki,
Elindeyse gel hatırlama vefasız,
Elindeyse gel basması efkâr...

Hüseyin Cahit TUNÇER

(C. 3, S. 34, 1 Ekim1949, s. 12)

Muzaffer UYGUNER:

Nebata Tırmanan Böcek

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Bir nebata tırmanıyordu kaftan böceği:
Parlak kırmızı renkli,
Siyah, beyaz benekli.
Durup, gökyüzüne, etrafa baktı;
Derin derin nefes aldı.
Ne kadar maviydi sema!
Küçük, beyaz iki bulut vardı
Topraktan buram buram bir buğu çıkıyor,
Tarlalarda insanlar çalışıyor,
Rüzgâr hoş kokular taşıyordu.

Birdenbire geri döndü,
Hızla inmeğe başladı yere doğru.
Belki izin alacaktı eşinden,
Belki cüzdanını unutmuştu evde.
Sonra vazgeçti inmekten;

Doruğuna kadar çıktı nebatın.
Hava ne kadar ılıktı!
Kurlar kalabalıktı.
Arılar, Sinekler kılkanatlı, zarkanatlı böcekler.
Zigzaglar çizerek uçuyor, selâmlaşıyorlardı.
Sağına, soluna baktı kaftan böceği,
Saçına, sakalına baktı
Ve açıp kanatlarını
Uçup gitti...

Muzaffer UYGUNER

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 5)

Seyfettin BAŞÇILLAR:

Ümit

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Bir damla şafağın üstünde titrer,
Ümidin sunduğu gümüş kadehler...,
Karanlık gecenin ferinde bâkir
Ve yeni bir iklime sürüklenir
Düşüncelerimiz eski bir kında
“O büyük mucize muammalaşır...”
Başka bir âlemi hüsnünde taşır
Yosun saçlariyle özlenen kıyı,
Söyleyerek âşına bir şarkıyı...
Her dalın altında bir ilâh uyur,
Dudağında lezzet, içinde huzur,

Güz bahçelerinin altın meyvesi,
Eylül kuşlarının içli sesi...
Gönüllerde sırma saçlı yıldızlar,
Aydın hemşiresi kimsesiz kızlar...
Elâ gözlerinde gecenin hüznü,
Tekrar ederler gönül türküsünü...
Hülyada çırpınır güvercinlerin
Sessizliği kadar sade ve derin
Sahillerde bulut bulut yelkenli;
Yolcular kardeştir: Hep senli beli
Giderler ve günler geçer aradan,
“Bir çırpıda biter en tatlı zaman...”
Yıllar, yollar biter, arzular bitmez,
Kendinden geçmiştir gönül farketmez
Eski kadehlerin boşaldığını...

Seyfettin BAŞÇILLAR

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 9)

Avni ÖZTÜRE:

Yorgan Altında Yazılan Şiir

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Mektepleri, fabrikaları ile ne şehirler gördüm:
Cıvıl cıvıl insanlar, binalar büyük, kocaman.
Sen küçüksün, ama bir büyük tarafın olmalı,
Dünya aklımda değil, sen çıkamazsın içimden.

Sen başkasın, sen başka, sevgilim İzmit!
Nasıl ki anam başkadır, şu karşıdaki kadından,

Sen de başkasın, başka bambaşka işte!
Ohh! fakir odamda bir kız resmi yoktur,
İstekli günlerimde okşayıp sevecek;
Her sabah gözlerimi açtığımda,
Sen karşımdasın, dudaklarım üstündedir İzmit.

Her sabah Foto Fahri abi'ye
Günaydın der, teşekkür eder, selâm ederim;
Ne de güzel vaktini bulmuş, resmini çekecek!
Güneş bütün ihtişamıyla İstanbul üzerindedir.
Paslanmış bulutlar, körfez alev alev yanıyor;
Ah! bu böyle gurup vaktinde şehrimin
Denizi gümüş tastır, suları ab-ı kevser;
Falan filân, cıfcaflı konuşmak geçer içimden
Böyle konuşanlara kızarım ya; yine de sana
Yaldızlı beyitler düzmek isterim İzmit..

Ne ide güzel yerden çekmişin Fahri abi!
Hemen hemen bütün şehrim içinde.
İlk olarak “Yenicami” gülümser bana;
O, Sinan’ın Allah’a seslendiği insan emeği
Şu anda neler geçer içimden, neler...
Cami cami mevlit gözettiğimiz günlerde,
“Yenicuma”da başımızı kubbeye diker de,
Küçük dilimizi yutar, kendimizden geçerdik
Üzerimize abanmış gibi koca kubbe;
Bir ululuk, bir yücelik hissederdik.

Söylemeli mi bilmem ki? şu ortadaki mescit,
Hiçbir mescide benzemez, dünyalara değişmem
Dedem, ninem, iyi kalpli komşularıyla mahallem,
Çocukluğum, ilk aşkım, canım yer; “Muradiye”!
Resimde bir damın üzerine işaret koymuşum,
İşte resminin kalbi Fahri abi! evim.
Neler düşünmüştüm o ilk gençlik günlerinde,
Şimdi bir hiçim, ağlıyacağım, geçelim..

Çocukluğumdaki gibi, yine karışık “Yalı Boyu”;
Sonradan imar denip yıktırılmış kayıkhanelerin,
Sarhoşluğu hâlâ üzerinde sahil boyundaki meyhanelerin
Şehitliğe düşmüş bulutların gölgesi,
Üzerimde şimdi, fetih günlerinin neşesi.

Bugün dokuz yüz kırk dokuz martının biri,
Sana yorgan altında yazdım bu şiiri,
Soğuktan kalkıp ta hâlâ öpemedim resmini..

Avni ÖZTÜRE

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 20)

Mustafa Necati KARAER:

Zaman Şarkısı

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Yollar mı uzun, şarkıların mı kısaldı?
Hiçbiri bir yol boyu sürmez!
Hâlâ dolu dizgin bu gidiş ne,

Derelerden, tepelerden!
Eğlen be süvari, eğlen!

O siyah aynanın engin sularında
Bir saniye durmak dilerim ben;
Durdur be süvari,
Dur! dur be süvari!

Günlerce dönüp dolaşıp Tanrı katında
Bir seher vaktini sarhoşça geçirmek diledim ben
Gördüm:
O hayal saltanatında,
Seccadelerin üstüne düşmüş gibi başlar
Son yolcu yavaşlar...
Sen, karşı yamaçtan görünürsün
Hürsün be süvari, hürsün!

Suların benzi uçar,
Bulanır mavi semaver
Akşam saatinde: Ne gelen var, ne giden var,

Gelen ağlar, giden ağlar...

Artık bana her şeyi söyletme süvari,
Gel etme süvari!

Gökler gibi kasvetli misin?
Âlem gibi hasretli misin?

Gurbetli misin?
Yok, dertli misin?
Ya nesen?

Bitmez bu koşu... dizginleri çeksen de süvari;
Çek!

Çek, sen de süvari...

Mustafa Necati KARAER

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 36)

Muvaffak Sami ONAT:

Gel Gör Ki Şair Yine Âşıktır

Öylesine değişti ki devran,
Öylesine başka ki faslı bahar;
Okunmaz oldu adın sevda babında:
Yâr!
Başka türlü edilir methüsenası sevgilinin,
Nerde kaddi sîmin, gonce misal?
Aşkın kitabında değil, sözlükte kaldı:
Visal,
Hüsrân, sade romanlarda,
Sade plâklarda söylenir cevručücefa;
Ve bir semt ismidir istanbul'da, sade:
Vefa.
Gel gör ki şair yine âşıktır,
Öylesine kötü sevdadan yana;

Ve bir nâme makamındadır bütün şiirler:
Anlayana...

M. S. ONAT

(C. 1, S. 10, Ekim 1947, s. 42)

Çatlamasaydı Sabır

İsteyenin postacıdan haberi,
Bekleyenin emri çıktı mucipten;
Şu idamlık mahkûm bile
Kurtuldu ipten

İkiz doğurdu analar,
Toprak tohumusuz yeşerdi;
Bir isteyene bile Allah
Bin verdi.

Muratlar salkım oldu dallarda,
Hevenk hevenk çözüldü sır;
Ah nolurdu bir gün daha
Çalamasaydı sabır?

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 39)

Muvaffak Sami ONAT

Mustafa Noyan AKSU:

Olan Olur

Telâş etme beyaz duvak
Biçilir bir gün biçilir.
Söz kesimde tatlı şerbet
İçilir bir gün içilir.

Örgüden çözülür saçlar
Boyunda düylenir uçlar
Gerdek gecesi turunçlar
Açılır bir gün açılır.

Her şey geçer baki kalmaz
Ne kanundur? kimse bilmez
Bu dünyaya doyum olmaz
Göçülür bir gün göçülür.

(C. 4, S. 37, Ocak 1950, s. 27)

Mustafa Noyan AKSU

Vedat AKBULUT:

Lâtarnacı

Sesin hep kulaklarımda,
Serin güz akşamlarının
Sabah sabah kapı kapı sürten lâtarnacı!
Hâlâ söyler misin bilmem?
Başında hasır şapkan,
Eski ceketinle sen:
“Küçücük kuşlar gibi”
“Çekil yuvana nazlı melek”
Çocuk seslerini alıp götüren rüzgâra
Sakalım vermiş,
Kapımın önünden geçen Lâtarnacı,

Nereye gidersin böyle?
“Anlar kelebekler”
“Rüyada seni bekler.”

Vedat AKBULUT

(C. 4, S. 38, Şubat 1950, s. 44)

Ayaşlı Mehmet:

Geçmiş Olsun Derim Eskişehir'im

Vardım ki bağ ağlar bağıban ağlar
Sümbüller perişan, güller kan ağlar
Bayburtlu Zihni

Sarıs, zalim su, nittin neyledin?
Eskişehir'imizi harap eyledin.

Evler yıktın, beller бүktün Sarıs,
Kime hışmın, kime? bu ne afet bu!

Bir can pazarıdır kurulmuş kaynar
Pel pel bakıyor ana, baba, yâr.

Pel pel bakışıyor bak çoluk çocuk,
Bize haram ettin baharı Porsuk

Zindan oldu bize ışıklı dünya
Söz geçiremedik bir Sarıs'ya

Söyle dertli Yunus, söyle Ey pirim,
Ne hallere girdi Eskişehir'im?

Söyle Üdebalı'm, söyle bu ne hal?
Suların koynunda gitti mal-melal.

Dokuzyüz ellide kanlı mart ayı
Oldu başımıza büyük dert ayı.

Neydi günahımız, neydi suçumuz?
Suların koynunda gitti göçümüz.

Atına sarılmış ağlıyor biri
Yas sarmış vatani, Eskişehir'i,

Ağlama kardaşım, yeter, elverir
Yeniden kurarız bir Eskişehir.

Ortağız bilesin acına candan
Bak yardım yağıyor bütün vatandan.

Büyük Milletiyle İsmet İNÖNÜ
Seni düşünüyor Allahın günü.

Dünyada bizim -çin ölüm ve dirim
Geçmiş olsun derim Eskişehir'im.

Ayaşlı Mehmet

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 12)

İbrahim Tarık ÇAKMAK:

III. Ahmet Çeşmesi

Ayasofya'da Hünkâr Mahfili karşısında,
Hümayun Kapısı önünde bir çeşme var:

Bir çeşme ki geçmişin zevklerini örüyor;
Bir çeşme ki Tunus'un kuyumcu çarşısında
Bulunmaz nakışlarla dolu, rüya görüyor,

Nedim'in şiiri gülmüş, bükülmüş her taşında;
İtri'nin besteleri taşsa da oluşundan,
Geçmez bugünkü basit, demir korkuluğundan,

Bir tarih uykusunda rüya görürken taşlar,
Sanki renkler, şekiller bayram yapıp coşmakta;
İstanbul çiniler üstünde konuşmakta...

Şiirlerle işlenmiş devrinin bir lâlesi;
Sultan Ahmet'in mesut şarkısını söylüyor,
Asırların ardına çevrilmiş her lülesi.

Vehbi'nin kıtaları nakışlar gibi sinmiş.
Kabartma süsle dolu saçakların gölgesi,
Tarihi gizler gibi üzerlerine inmiş.

Yüzyılların ardından bir gülüştür bu çeşme;
Lâle âlemlerinin, lâle akşamlarından
Akan bir şelaledir, dökülüştür bu çeşme.

Şimdi bu zevk devrinin sanatkâr ruhlarını
Güvercinler yadeder her sabah çatısında
Muslu'ya, Patrona'ya lânet okutturuyor,
Şiir dolu bu eser, şu mesut yapısında.

Sarıklı ve kavuklu birçok hayal simalar,
Önünde sebillerin çömelmiş su içiyor;
Çeşmelerden su alan maşlahlı şen kadınlar,
Ellerinde bakırlar, yan sokaktan geçiyor.

Burada Sanki her şey geçmişî yaşar gibi,
Devrinin nağme dolu bestesini okuyor.
Sanat damgası yemiş büyük, küçük her taşta,
1141 yılının lâleleri kokuyor,

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 18)

Jülide Gülizar GÖKSAN:

Küsüverdi

Aşk meyini sundum yâre
Aşkî içti, tası verdi.
Ellerle gülüp gezerken
Ben varınca susuverdi.

Neyleyim ben gözüm kaldı,
Söylenecek sözüm kaldı,

İ. T.Ç.

Sevincini eller aldı
Bu gönüle yası verdi.

Kimler gelmiş, kimler gitmiş...
Yâr gönlünü altın etmiş
Bana sahtesin uzatmış
Bilmem kime hası verdi!...

Yüreciğim dilim dilim,
Yâr elinden bitkin halim,
El oğlu ne türlü zalim?
Bir sözüme küsüverdi.

Jülide Gülizar GÖKSAN

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 27)

Şahap TAN:

Gülzar Türküsü

Bıçak gibi keskin, coşkun poyrazın,
Kopar şiddetinden çam filizleri.
Çimer göllerinde, ördeğin, kazın,
Süsler sırtlarını ceylan izleri.

Kehribar salkımlar sarkar bağında,
İnci danelere insan can atar.
Köylü, kentli ömrün bütün çağında,
Gerekirse yurda: Şeref, şan katar.

Misk gibi kokulu Hortu elması,
Hastalar nar alsın Delikkaya'dan
Poyrazla silinir havanın pası,
Özenip halketmiş ulu Yaradan,

Açar nar gibi güller,
Gül gibi narı tüter.
Dile gelmiş bülbüller,
Vay Gülzar diye öter.

Şahap TAN

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 43)

Halkevlerinin 18. yıldönümü dolayısıyla.

Yavuz İsmet ANIL:

Denize Karşı

Dalgalar üstünde vaktin ışığı,
Bir şey var hülyalı, derin olmayan,
Bir şey var etrafta zamana sığmaz,
Köpükler bir tevi koşan, oynayan.

Mahzun rüyalarla serili yalı,
Ufukta bulutlar beyaz mermerler,
Bir sada duyulan heybetli, cömert
İçimde Allah'a uzanan eller...

Yavuz İsmet ANIL

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 20)

Mehmet GÖKALP:

Kemalettin Kamu'nun Hatırasına

□ Ölümünün 2. yılında □

Palandökenlerin eteklerinden
Çağlayarak akan yaşlı sudur, O.
Bizim ruhumuzu saran derinden,
KAMU'nun tesirli duygusudur O...

Şahlanır şiirinde kahraman Dadaş.
"Bingöl Çobanları" hayalleşirler.
"Hicret"te ana, kız, atayla kardeş
Issız bir gecede helâllaşırlar.

Erzurum ufkunda doğan yıldızlar,
Sanki mekleşen bir canı arar.
Ardından bu feryat boş, neye yarar;
Yanar kalplerimiz seninle, sızlar...

Mehmet GÖKALP

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 40)

Zeki KORKMAZ:

Âşık Veysel'e

Unutulmaz sözlerin var,
Veysel söyle, Veysel söyle.
Dost ağlatır gözlerin var,
Veysel söyle, Veysel söyle.

Çok içli vurursun tele,
Tespîh oldun, gittin dile,
Göz yaşın benzedi sele,
Veysel söyle, Veysel söyle.

Her çeşit renkten bilirsin,
Görenden iyi görürsün,
Gün gelir sen de ölürsün,
Veysel söyle, Veysel söyle.

Dert dökersin ağaç saza,
Dayanılmaz o avaza,
Ömrün gelmiştir son güze,
Veysel söyle, Veysel söyle.

Kıyamet yetip gelmeden,
Şiir deryası dolmadan,
Gün gelip terhis olmadan
Veysel söyle, Veysel söyle.

Halk odası sever seni,
Durma söyle her gün yeni,
Sazına kat bir de beni,
Veysel söyle, Veysel söyle.

Z. KORKMAZ

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 40)

Feyzi HALICI:

Sultan Dağları

Kozağaça bir gümüş yol
Arkada Sultan dağları
Yol boyunca söylediğim
Türküde Sultan Dağları.

Ol şahlanıştaki mâna
Heybet verir kaç Sultana,
Bulaşmış elleri kana

Korkuda Sultan dağları,
Ufkun resme başladığı
Akellerin işlediği
Hırkada Sultan dağları.

Feyzi HALICI

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 45)

Adnan, S. OKUR:

Hür

Islığımda toplanan bu şarkı
Nedense hep böyle sensin
Bir cıgara yaksam
Buram buram tüter mi tütersin.

Bulutlar geçip gider
Bu sendeki alım herbirinde
Onlar şimdi uzaklarda kaldı
Bense yerli yerinde

Uzansam uyumuş olurum
Uyansam düşüncemde bir sen
Ey nasılsın bakalım
Islığımda toplanan şarkı.

O eski sultanlar bile
Geldi geçti.
Birinin canı sıkılsa
Dağları öperdi.

Islığımda toplanan bu şarkı
Hep böyle sen misin
Neden gün ortasında duyulur
Neden ağlamaklı sesin.

Adnan, S. OKUR

(C. 4, S. 44, Ağustos 1950, s. 9)

Mübin MANYASIĞ:

Yol Boyunca

Çevir yüzünü ışıktan
Yüzün ışıktan ne bekler?
Alnımıza kırışıktan
Başka ne verdi emekler?
Yol uzun, nerede düzler?

Nerede özlenen yüzler?
Bir rüyadır ki gündüzler
Geceyi geceye ekler.

Mübin MANYASIĞ

(C. 4, S. 44, Ağustos 1950, s. 15)

III.2. Epik Şiirler

Celâl Sahir EROZAN:

O Geliyor

Yıl 1335,
Mayısın on dokuzu.
Kızara ufuklardan kaldırıyor başını
Yer yüzüne can veren,
Cana heyecan veren
Al yüzlü Oğan güneş!
Takanın burnu nasıl Karadenizi yırtar;
Siz de bir anda öyle yırtınız uykunuzu.
Uyanın Samsunlular!
Kurutacak gözlerde umutsuzluk yaşını
Al yüzlü Oğan güneş!
Bugün Çaltı burnundan gülerek doğan güneş!

Yıl 1335,
Mayısın on dokuzu.
Uyanın Samsunlular!
Uyumak ölüme eş,
Diriltin ruhunuzu.
Ufukta bir gemi var!
Fakat bu gemi niçin böyle yavaş geliyor?
Acaba yolu mu az, yoksa yükü mü ağır?
Bu gemi umut yüklü, inan yüklü, hız yüklü
İçinde vatanın derdiyle yanan bağı,
Kurulacak yarını düşünen baş geliyor.
Bir baş ki gökler gibi bir küme yıldız yüklü!
Bu gemi onun için böyle yavaş geliyor.

Yıl 1335,
Mayısın on dokuzu.
Ufukta duran gemi git gide yaklaşıyor.
Sanki harlı bir ateş
Yakıyor ruhumuzu.
Beklemek üzüntüsü her gönülden taşıyor.
Üzülmemek elde mi?
Hız yüklü, inan yüklü, umut yüklü bu gemi!

O umut yayıldıkça ruhlara sıcak sıcak,
O hız doldukça bütün damarlara kan gibi,
Gizli gizli inleyen bir yürek canlanacak,
Ateşler püskürecek, uyanan volkan gibi!

Gittikçe büyükleşen
Gölgene dikilmekten
Karardı gözlerimiz.
Koş, atıl, gemi, sana engel olmasın deniz!

Ak saçlı dalgaları birer birer kes de gel!
Kuşlar gibi uç da gel, rüzgâr gibi es de gel!

Celâl Sahir (EROZAN)

(C. 1, S. 4, Mayıs 1933, s. 274-275)

Behçet Kemal ÇAĞLAR:

Asırlarca

Dünyanın en büyük ölmeğine

Ufkunda doğacağım, ufkunda batacağım;
Asırlarca yazsam hep seni anlatacağım.
Ben de giysem eğer bir gün deha tacını
“İstersen çiğne...” diye önüne atacağım...

Söndüğünü görsen de bin “meşale emel”in
Ebediyet yolumuz, öyle elimde elin...
Ak düşen saçlarına nur kattığın heykelin-
Hamuruna harç diye kanımı katacağım!

Yansam da masalların “Aslı-Kerem”i gibi,
Bu aşk, ölmez öyle her gönül veremi gibi!
Şöhretin, Okyanuslar aşarken gemi gibi;
Ben, dalga gibi ayak ucunda yatacağım...

Asırlarca yazsam hep seni anlatacağım!

Behçet Kemal (ÇAĞLAR)

(C. 1, S. 4, Mayıs 1933, s. 313)

On Yıldan Sonra

Yedi gün yedi yılmiş, bilmem neymiş ne çıkar..
İşte on yılda yoktan var olmuş bir dünya var!
On yılda yaratmak da yaratmaktır ansızın!
Tanrı da tatmış değil bir eşini bu hızın..
On yılda bir dünyayı yaratacak elbet
Kulluğu silkip atan tanrılaşan bu millet!
Dünya artık anladı eşsizliğini Türkün!..
On yıl geçtikten sonra bir kere daha bugün
Yelelerinden tutup tarih denen aslanı;
Diyelim: “Her zamanki efendin Türkü tanı!”
“Türk, insanlık uğruna akın eden, kan eden;”
“Türkün medeniyeti insanı insan eden!”
“Türkün güneşleriyle dünya ufku ağardı;”
“Türk olmasa tarihe yazılacak ne vardı?”...
Kanım, nabız vurmali etimde her damarla;
Boğazım, yırtılmalı sayısız naralarla:
Hilkatteki en büyük maksadı anacağım;
Haydi kalkın ayağa: o adı anacağım,
Neler kazandırdı GAZİ bu memlekete!
On yıl evel yükseltti bizi cumhuriyete;
Daha neler vermiştir bize istikbal gibi...
Parlasın gözlerimiz MUSTAFA KEMAL gibi:
Senin.. benim.. milletin, bu savaşta her emek;
Zaten, her Türk bir parça Mustafa Kemal demek!

Behçet Kemal (ÇAĞLAR)

(C. 2, S. 9, Birinci Teşrin 1933, s. 192)

Oğuz On Dört Yaşında

Gözlerinin içi nur, avucunun içi kan,
Beşiğinden yürüyen, konuşarak doğan,

Masallara karışan Türk çocuğu Oğuzun
Bir eşi şeklalıyor içinde ruhumuzun:
Türkün cumhuriyeti, bugün on dört yaşında:

Atatürk'ün dehâsı iradesi başında;
Gönlünde İnönünün ülküsüyle inanı
Ve nabzında Mehmedin tanrıya lâayık kanı,
Beşiğinden yürüyen, konuşarak doğan
Cumhuriyetin on dört yaşına bastığı ân...

Alnında güneşler var, ışık dolu avucun,
İmrenerek seyrine dalmışken bütün acun
Nereye göklere mi bu diri, dinç yolculuk?
Ey yılları günlere sığdıran büyük çocuk!
Ey ülküyü, kültürü feth için doğan Oğuz!
On yedi milyon birden alnından öpüyoruz.

B. K. ÇAĞLAR

(C. 8, S. 45, İkinci Teşrin 1936, s. 187)

O İhtilâl Bayrağı

-Ankara'nın 18 inci Atatürk gününde-

On sekiz yıl... ne zorlu, ne emsâlsiz, ne çetin..
Fert halinde bir timsâl azmine bir milletin:
Işık saçlı, gök gözlü, tanrı sözlü bir timsâl;
Sivas'tan Ankara'ya geldi Mustafa Kemal.
O gün Türk milletin şahlanan hıncıyla o;
O gün muzlum Asya'nın kahhar kılıcıydı o.
Tutuşturmuş değdiği fikri, hissi, toprağı,
Alev saçlı, gök gözlü o ihtilâl bayrağı;
Dolmuş boş gönüllere, kör gözlere fer olmuş;
Girdiği her savaşta en son muzaffer olmuş;
Çıkmış meydana türkün en çok daraldığı gün;
Odur yenen son makûs talihini türklüğün:
Pirene'den, Tuna'dan, Mahaç'tan, Plevne'den
Tâ Sakarya'ya kadar gerisin geri giden
Müthiş, makûs bir bahtı yenebilir ancak o,
En haklı ihtilâlin en başında sancak o;
Ona tâ can evinde yer vermeli insanlar,
Osmanlı anlayamaz onu, ancak türk anlar:
Ateşinde erimek, yeniden şekle girmek,
-Ona ram olmak değil- biraz o olmak gerek;
Her haline örnek o türk için, erkek için;
Onu anlamış olmak ve onu sevmek için
Daralınca gönülde o azmi bulmak gerek;
Ona diz çökmek değil, ona doğrulmak gerek;
Şarklılık, osmanlılık, gerilik bir tarafa!
Garplı kafa, türk gönül; ak alın, olgun kafa..
İstediği hasada bu yerde rençberiz biz;
Onun "Mustafa Kemal" dediği gençleriz biz!
Ankara! bayramını gönülde kutlularız.
Bir daha bunalırsan "o" vardır ve biz varız..
Atatürk! burçlarında bekliyoruz biz nöbet;
Bizce birdir senin için yaşamak, ölmek,; emret!
Emret: kanı çekilmiş damarlara dolalım;
Biran senin izinden saparsak kahrolalım...

19 Mayıs

Bir gündü, Türk yurdunun en talihsiz bir günü;
 Herkes andırıyordu öz yurdunda sürgünü.
 Düşman sarmış dört yanı, her kalbi boğmuş keder,
 Biraz baş kaldıranın hayatı elden gider.
 Her yanda çaresizlik, umutsuzluk ve telâş,
 Akmayı unutarak birikmiş gözlerde yaş.
 Padişah taht peşinde, sinsî, hain ve alçak!
 Biraz daha giderse her umut mahvolacak.
 İstanbul bir zindandır: her yanda zulmet ve ah;
 Yalnız bir tek köşe var: Millî mabed, karargâh.
 Biri var tek başına düşünen, plân yapan,
 Milletine en düşkün gününde bile tapan;
 Milletini içinden tanıyan, seven, sayan..
 Yurda çöken kabustan bir tek odur yılmayan!
 Bütün başlar denenmiş, harcanmış, bitmiş artık:
 Birtek onda umut var, birtek onda iş artık...
 Engin fikirleriyle enginde o; denizde:
 Dönmez, suları bile ateşe verseniz de!
 Emsalsiz bir vuslatın en kestirme yolunda:
 “Millet”e kavuşacak bu yolculuk sonunda.
 Diyorlar ki “Gemini yolda batıracaklar”
 İrkilmiyor ve diyor: “Belki evet, ne çıkar?”
 “Ya millete kavuşur, ya yolda mahvolurum,”
 “Vatanımın önünde açılmış bir uçurum,”
 “Ben onu ordan çekmek, kurtarmak azmindeyim,”
 Vatan elden giderse ben hayatı nideyim?”
 Fakat onun her şeyden kurtulması mukadder;
 Nizamı bozuk dünya, beklemekte bir rehber;
 Onunla dindirecek mazlum dünya yasını..
 Yüzüne fırlatıyor sarayın sırmasını.
 Sıyrılıyor bir anda her arızî rütbeden;
 Diyor “en büyük rütbem: Milletın oğluyum ben...”
 Atatürk! Seninleyiz, senin sayende varız;
 Safında ve emrinde çekilmiş kılıçlarız;
 Bak: kurduğun burçlarda bekliyoruz biz nöbet;
 Emret: yıkıp yapalım, koşup ölelim, emret!
 Emret: kanı çekilmiş damarlara dolalım;
 Bir an senin izinden saparsak kahrolalım!

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 11, S. 64, 1 Haziran 1938, s. 302)

Halay

Sağda: Şark, imbiğinden dökülen meyle sızar;
 Solda: kolunu çarka kaptırmış Avrupa var.
 Gel çek beni elimden, sağım, solum uçurum;
 Ruhumu bâdireden kurtar artık Ey Çorum!
 Madenimi sarmadan tâ içe işliyen pas
 Ruhumu bâdireden kurtar artık Ey Sivas!
 Bu ruh, bu âvare ruh, şaşırmış çoktan yolu;
 Uzan artık, tut artık, elimden, Anadolu!
 Elin, göğü tokatlar; toprağı döver dizin;

Bu: coşması bir tene sığabilmiş denizin,
Bu: çorağın sel olup suya doğru taşması,
Bu: bozkırın bembeyaz tepelerden aşması,
Bu: rabbin topraktaki hâli, uyku semesi,
Bu: dilsiz yaylâların ansızın kükremesi.
Bu: kalbi topuklarda bulmasıdır kanların.
Bu: ebedi raksıdır putperest şamanların.
Ey karanlık! Ey cüce hayaletler! savulun:
Tekin değil yabana nârası bu davulun.
Uzuvlar, kubbeleri çiziyor mâbetlere;
Endamlar, sütun gibi çıkıyor birdenbire,
Diz, temel atar gibi çökertiyor toprağı;
Ve beden andırıyor kıpırdanan bir dağı...
“Hey” dedikçe ummanlar silkiniyor yosundan,
“Hey” dedikçe asırlar kalkıyor uykusundan...
“Hey” dedikçe gönüller mucizeyi görecek:
Bu halay, içimizde akşamlara sürecekt;
Batıyı çevre diye alacak ele halay;
Göğün busesi gibi düşecek her alana ay,
Ey şehrin çoktanberi uyuşan uşağı! kalk:
Uzatıyor elini yaylâlardan kopan halk.
Birleşince çoktandır ayrı duran iki uç;
Deyince birbirine iki ürpermiş avuç.
Bir devir açılacak, yeni, engin ve gerçek,
Ve eski dallarında açacak yeni çiçek...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 6)

Güzelleme

*(Kaç oyuksuz mihrabı kaya sanıp geçmişim.
Kaç zezemi serince bir su deyip içmişim,
Minber sahanlığını yayla sanıp kaygısız,
Seccadeyi ot diye çiğnemişim saygısız.
Gözüm birden açıldı hem düne hem yarına
Dayayınca alnımı Ağrı'nın karlarına;
Hidayetin ışığı erişti gören köre.
Gözlerimin önünde belirdi birdenbire
Üç yanını diz çökmüş, el açmış sular saran,
Dağ dağ minberleriyle bir yandan Hakka varan,
Üstüne gök kubbenin çatıldığı tapınak,
Eski boy boy güçlere bağrını açan konak,
Yiğitliğin kulesi, güzelliğin kurnası,
İnsan yaratışının tarih boyu potası.
Harcı insan kanydı, tozları insan külü
İçi dışı tütsülü, suyu seli büyüü...
Ya taş kesilip onu dinlemek isliyorum,
Ya dağdan dağa şöyle ünlemek istiyorum:)*

Ey topraklı mintanlar, Ey yıldızlı fistanlar;
Ey bire yüz başaklar, otlar, bağlar, bostanlar,
Ve daha sık boy atan destanlar diyarı hey!

Ey ilk büyük insana gebe kalan ananın,
Ey çilenin, cefanın, güvenişin, inanın,
Narin minarelerle Sinan'ın diyarı hey!

Sen Ey Karşlar, Antep̄ler, Erzurumlar, Maraşlar,
Dördünden en az üçü şehit düşen kardeşlar,
Ey zeybekler, seymenler, dadaşlar diyarı hey!

En uysal barışların, en çetin hamlelerin,
Oyalı sütunların, âbide cümlelerin,
Baki'nin, Mevlâna'nın, Homer'in diyarı hey!

Ey şehriâyin geceler, İrembağı sabahlar,
Yunuslar, Köroğlular, Seyraniler, Emrahlar,
Eşsiz sevaplar, eşsiz günahlar diyarı hey!

Ey sebiller, kubbeler, hanlar, kervansaraylar,
Yere düşen gölgesi zafer olan alaylar,
Ey sinsinler, horonlar, halaylar diyarı hey!

Halılar, telkâriler, çiniler, kadifeler,
Keloğlanlar, Adsızlar, Alperenler, efeler,
Gönlünün koltuğunda kafalar diyarı hey!

Ot görmemiş bozkırlar, kat kat yeşil yamaçlar,
Anadan doğma keller, topukta sırma saçlar,
Keskin dertler, kestirme ilâçlar diyarı hey!

Ey ciritler, kalkanlar, oraklar, yatağanlar,
Ey turnalar, şahinler, ibibikler, doğanlar,
Selce taşan, rahmetçe yağanlar diyarı hey!

Yere batan gerçekler, şaha kalkan rüyalar,
Karanlık dünyalara ışık salan ziyalar,
Gökalplar, Harzemîler, Sinalar diyarı hey!

Ey mısır koçanından kırılan inci dişler,
Ey en derin bilgiye taş çıkartan gezipiler,
Ey dile gelmiş kurtlar ve kuşlar diyarı hey!

Tanrı yeşili zeytin, çoban yeşili söğüt,
Halk türküsünde isyan, ata gözünde öğüt,
Ey gümüş, kömür, demir ve kükürt diyarı hey!

Kız gibi ceylânların, ceylân gibi kızların,
Ötmez olmuş kuşların, ötüp duran sazların
Ve sözün kısacası: bizlerin diyarı hey!

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 3, S. 33, 1 Şubat 1943, s. 7)

Eğ̄in Destanı

Güzellik, yok sende olandan fazla:
Bakma uzaklara sen pel pel, Eğ̄in!
Vasfın mümkün müdür üç telli sazla,
Bir arşın bezinde binbir tel, Eğ̄in!

Ey Kemal uğrağı! Ey Kemaliye!
Çalışkanlık sana haktan hediye.

Tanrı gökten insin dolaşsın diye
Durma seki seki, hep yüksel, Eğin!

Bağ yaptın fethedip kat kat “cibal”i,
Bir gün masaldaki devler misali,
Orak diye gökten kapıp hilâli
Yıldızları biçmen muhtemel, Eğin!

Âşık, yuvasını dalında kursun,
Her gün mısra mısra halı dokursun;
Her gün arşın arşın türkü okursun;
Beni doku, beni oku, gel Eğin!

Duyguları sular, sestten sebiller
Taş döşenmiş damda kurur pestiller,
Gönüller coştukça açılır diller,
Sende sular değil, ruhlar sel Eğin!

Eller susuzluktan yanar yakılır,
Fırat ayağını öper çekilir,
Omzundan Kadıgöl suyu dökülür,
Guslün beş vakıta mükemmel, Eğin!

Her iki taraf da hasretle ahta:
Erkek gurbettedir, kadın tezgâhta.
Ayağın gecede, alnın sabahta,
Hey çalışkan Eğin, hey güzel Eğin!

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 5, S. 56, 16 İkinci Kânun 1944, s. 6)

Meçhul Şehide Sesleniş

Gökten seyrediyor gök gözlü Atan,
Önünde millet var, ardında vatan.
Rab arşından eğik, bayrak burcundan;
Çık, gir gönlümüze, toprakta yatan!

Bir yıldırım saklıydı her bulutta,
Eğretiydi zevk de, şevk de umut ta,
Eğretiydi rahat nefes, güler yüz,
Sana türkü yakılmadan bu yurtta.

Üç dört yıllık değildi ki bu belâ,
Üç bin yıldır sürüyordu vaveyla.
Yalnız senden ürktü kaçıp boğuldu,
Üç bin yıldır gelip giden istila.

Otuz asır verememiş eşini,
Yirmi milyon bekliyoruz başını.
Kandırmamış hiç bir kaynak, hiç bir şey,
Bir yıl yanmış öpmek için taşını.

Nice dudak kuştan kurttan uzanmış,
Yirmi milyon ağız yurttan uzanmış;
Değil sade Afyon, Bursa, Kütahya,
Alparslanlar Malazgirt'ten uzanmış.

Şehit, gazi, var mı hazır olmayan!
Gelen millet: kâh binekli, kâh yayan.
Nasıl seni ziyarete gelmeyiz!
Tek velisin efsanede kalmayan.

Bize barış, yüzünsuyu hürmetine,
Bahar, yaz, kış, yüzünsuyu hürmetine,
Baştanbaşa bu yer, bu gök bu deniz,
Kariş kariş yüzünsuyu hürmetine!

Dünya değer çarığının sırumı,
Ben borçluyken sana bütün varımı;
İnci dişlerine değen, yığidim,
Mısır mıydı, çavdar mıydı, darı mı?

Millet derken “gel al bütün varımı”
Özlediğin ana mıdır karı mı?
Kara yerde göğün maviliğisin,
Kumral mıydın, esmer miydin, sarı mı?

Yeni terlemişti belki bıyığın,
Utanırdın bir göz atsa şu yığın;
Sevenin de yoktu belki, yârisin
Şimdi hem Türklüğün, hem insanlığın

Sessizdin, siliktin, köyde kim kime,
Kızardım bir yerde geçsen önüme.
Affet, şefaet et! sıra gütmeden
Suya gider gibi gittin ölüme!

Millet bekçin, vatan türben olsa az,
Hiç bir yurt köşesi sensiz olamaz!
Kabrın sayıp çiçek serper toprağa:
Niğde pembe, İzmir al, Hatay beyaz.

Kaç eş bulacaksın gelecekte sen,
Burda yaşıyorsun her erkekte sen,
Seninçin bu yurttan açan her çiçek,
Bu toprakta açan her çiçekte, sen!

Sürünmek, masalda kanattan güzel,
Hayat her lezzetten, her tatdan güzel.
Bir tek istisna var bu yeryüzünde:
Bir senin ölümün hayattan güzel!

Gözümde, gökte açtığın o iz,
Yolcuyuz iyiye ve güzele biz.
Ya yaşatmak seni bu hür vatanda,
Ya da senin gibi ölmek ahdimiz.

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 6, S. 71, 1 Eylül 1944, s. 7)

Meriç'te Akşam

Ufukta kan döken sipahiler var,
Bizse kovuklara kaçır gibiyiz.
Gelin, Edirne'de sinip duranlar!
Bir gazâ meydanı seçer gibiyiz.

Ufuk, al bir lâle veren bir bahar;
Çatlar ateşinden bulut saksılar.
Suları ürperten bir fısıltı var;
Eğilip tarihten içer gibiyiz.

Serpilmiş âyinden artan badeler;
Sulara serilmiş al seccadeler,
Üstlerine basan tarihe gider,
“Mâzi” kıyısına geçer gibiyiz.

Suyun tarlasında bu ne bereket:
Dolmuş al başaklar, bak, demet demet;
Harmanı denizde kurarız elbet,
Suda al bir ekin biçer gibiyiz.

Birden bağdaşarak Tuna boyuyla,
Sinan emeğiyle, Murat huyuyla,
Peçenek havası, Avar suyuyla
Biz de lâle lâle açar gibiyiz.

Her gölge, yolcusu karada bir sal,
Böyle akıp giden koca bir masal.
Suya vurup duran mızraptır her dal;
Bir gizli makamı seçer gibiyiz.

Sular diyor: “Bu hız ne hırs, ne hiyle!
Kirlendik yabancı ayaklariyle.
Teyemmüm edip Türk topraklariyle
Denizlere ak-pak göçer gibiyiz.

Kalmamış dalların dermanı artık,
Eğilip su içme zamanı artık.
Edirne minare ormanı artık,
Şerefe şerefe uçar gibiyiz.

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 8, S. 93, 1 Ağustos 1945, s. 7)

Geçit Resminden Manzum Notlar

Bir anda gitti geldi İnönü'nden Lozan'a
Türklük'teki umutlar, üzüntüler, muratlar..
Nur topu çocuğunun yirmüçüncü yılında
“Emine”nin sırtını sıvazlıyor kanatlar..
Bir kaç katar beyaz kuş söyletti her görene:
“Şehit ruhları bile katıldılar törene”.
Başımızın ucunda gök yine mavi tarla
Beyaz beyaz açılan canlı papatyalarla..
İzleyip en verimli, en yüce hayalleri
Geçiyor geleceğin Mustafa Kemal'leri.
Her biri insanlığın, yiğitliğin heykeli;

Binler, yerli-yabancı, fırlayarak ayağa
Bakıyor dünyadaki en şerefli bayrağa..
Kavaklar kargılaştı, ormanlar süngülerden..
Bir “Balı bey” fışkırmış attaki her neferden..
Lacivert esvaplar su, beyaz başlıklar köpük,
Bozkırdan geçmededir dalgalar bölük bölük..
Oğlu tank kullanıyor, ata binmekten emin,
İlk tankın üzerine atlayan Antepli’nin.
Ve işte, hepsi birden bir geçit resmindeler
Duran halk, koşan atlı, bakan şef, geçen nefer.
Hür, eşit, gösterişsiz almış hepsi yerini:
Seyrediyor Atatürk yukardan eserini...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 9, S. 99, 1 Kasım 1945, s. 19)

Beş Bin Yıldır Üflenlen

İnsanoğlunun kaderi
Aynı Kılkamıştan beri;
Beş bin yıl önce Kılkamış
Aynı dert, üflenlen kamış:
“Azamı cinler kapladı;
“Ömrümü gök hesapladı;
“Umut boşa emekliyor,
“Ölüm yatakta bekliyor.
“Belki bugün son günümdür.
“Neye baksam; o, ölümdür.” (*)

Sürçen umut; ölümden hız.
Beş bin yıl sonra dünyamız:
Yanın ölüm, öten ölüm.
Kıtalarda tüten ölüm..
Ölümü göze al yaşa.
Ölen ölüyor, o başka;
Ölmeyi bilen yaşıyor..
Budur en güzel ve en zor:
Ölürken bile yaratış..
Bir sonsuzluktur her karış..
Her sene bir yeni buluş..
Tenden taşarak kurtuluş;
Beden gidip ad kalacak.
Düşen insan; çıkan, bayrak...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 9, S. 104, 16 Ocak 1946, s. 12)

(*) Kılkamış destanından aynen; bugünkü dille deyiş.

İnönü Destanından Parçalar

Üç kıtayı dolanmış, yer yer, sel sel köpürmüş,
Bir nehir varmış: gönül sulamış, taş götürmüş;
Yer altı suyu gibi uslu mazlûm akarmış;
Arasıra şahlanır gökyüzüne çıkarmış..
Gitgide sızmış kuma, dönmüş yüzünü şarka;
Kaynaklar, ya kururmuş, ya dönmüş başka arka;
Geçtiği derelere çamur dolmuş, taş dolmuş;
“Bu sudan hayır gelmez gayri” deyenler olmuş..
Son aktığı arka da taş- toprak atmak için,

Son kaynağı da kendi suyuna katmak için
Gelenler son adımı atacağı gündeymiş;
Alev saçlı gök gözlü Hızırın eli deymiş,
Baş kaynağı tıkayan taşı çekmiş ansızın
“Haydi, demiş, hakkından gel gayri imansızın!”
Su, ağzı ıslatılan baygın gibi dirilmiş..
Bütün nehrin şadırvan kesildiği görülmüş,
Bütün sızan suların fişkırdığı an gelmiş;
Susamış şehitlere su vermeye yükselmiş;
Çıkmış, çarpmış, hız vermiş feleğin çarklarına..
Şah damarıymış gibi kan dolmuş arklarına..
Gâh coşmuş gönül gibi, gâh sinmiş akıl gibi;
Yatağını basanlar, sonunda, çakıl gibi,
Yüz üstü, param parça, dökülmüş denizlere...
Kanmadınız masala benzeyen bu sözlere;
Bırakıp sudan- selden gelen bu benzetiş,
Beş on açık satırla anlatalım biz işi:
Eşsiz bir arslan varmış, bir ara hasta düşmüş;
Ürküp kaçan nekadar mahlûk varsa üşüşmüş.
Kırk yıllık köpeklerin zenciri kırdığını
Seyretmiş halsiz halsiz, görmüş ısırdığını
Eteğini öperken gülümsemiş dişlerin.
Çullanmış hepsi birden sonradan görmüşlerin...
Görmemişmiş böyle hal arslan arslan olalı;
İnin önüne kadar kovalanmış, yaralı;
Pençeleri bir ara kendi etine girmiş...
Saçı güneşte, gözü gökte biri belirilmiş;
Bu yaralı arslanın okşamış yelesini;
Arslan anlamış derler “gayret!” diyen sesini,
Silkinmiş ağır ağır, kendini toparlamış,
Yelesi kabarmış, bakışları parlamış;
Yerin sarsıntısı mı, onun sar’asımıymış?
Göğün gürlemesi mi, onun nârasımıymış?
Görelim: kim ne zaman, arslana düşman olmuş?
Her şey tuz-buz kesilmiş, dağlar al al kan olmuş.
Bakmışlar: biraz sonra ne üzüntü ne sinir,
Bir şey olmamış gibi arslan güler, gerinir...
Yetişir sona ersin bu benzetme tasası;
Efendime söyleyim, işte, sözün kıyası:
Millet gövde oldu, Ata baş oldu;
Taşlar silâh oldu, otlar aş oldu,
Misli görülmemiş bir savaş oldu,
Kovduk yabanları yurttan dışarı.

Ne yoldan ayrıldık ne izden saptık
İsmet başımızda gerçeğe taptık
Yeniden mermerden altından yaptık
Tarih dedikleri yazar bozarı

Yirmi beş yıl önceydi, yine de bir nisandı;
Türk gülmeyi unutmuş, dev kesilmiş insandı;
Koklamaya gül değil, barut var ellerinde..
Kan tutmuş kuşlar baygın telgraf tellerinde...

1 nisan bahar bahar

Bir sabah erken erken
Makûs talihi yenme
Müjdesini verirken

Fincanlar akı büyük
Şaşırmış gözler gibi.
Teller yurdun bağrına
Gerilmiş sazlar gibi.

Ûrperir büyük- küçük
Türklerin yürekleri.
Titrer o kuru kütük
Telgraf direkleri.

Tur'da Musa, gökte Rap; konuşmuştu diyorlar.
Metris tepede biri, Çankaya'da biri var,
Ve Bozöyük'te yangın o dağda nur yerine:
Nebi hadislerine, Allah vahiylerine
Benzer iki telgraf, işte, gidip geliyor..
Şehitlerin kanından bir türkü yükseliyor:

Ana topraktan uzak
Şehit olup gömülen
Seslensin ağlıyarak
Galiçya'dan Yemen'den.

Biz ana toprak için
Ana toprağa düşen.
Namus için, hak için
İnönü'nde döğüşen.

Yanılmış görmesinde
Kim demişse "bir avuç!.."
Bir uç Karaköse'de
Edirne'de öbür uç...

Saf saf eski şehitler
İndiler her yamaçtan.
Geldi eski yiğitler,
Malazgirt'ten Muhaç'tan

Göğe değdi alnımız,
Bir anda dev kesildik.
Baktık sığamıyacağız
Yer yüzünden eksildik.

Seslendi Oruç Reis
Alpaslan'dan at geldi.
Hızlanalım derken biz,
Tanrıdan kanat geldi.

Akdeniz'i düşünüp,
"Mavi! mavi!" dedik te,
Mavi göğe ulaştık,
Hızı yenemedik de!

Size imreniyoruz, şehitler, hey şehitler!
Türklüğünün hakkını vermiş olan yiğitler.

Göğün kapıları! Haydı, açılın.
Göz yaşsız bulutlar yere saçılın
Çorak göğe yerden rahmet geliyor
Ağrı'nın çocuğu Mehmet geliyor
Bozdağın efesi en ön sırada
Erciyas'ın oğlu Nazım arada.
Ne şaşırın bakış ne burkulan diz
Evine giriyor gibi teklifsiz
Fakat geçmeden bir rütbe ileri
Arşa yol alıyor Türk şehitleri...
Ne dul matemdedir ne öksüz gamda
Millet bayramdadır vatan bayramda.
İşte, Aras çağıl çağıl akıyor;
İşte, Toros parıl parıl bakıyor;
Dizilmiş halaya Sivas dağları;
Salkımında şarap Kilis bağları,
Ürgüp bacaları sevinç tütüyor;
Çankırı, şevkinden çın çın ötüyor.
Gönüllerin gözden boşandığı gün...
O şevkin yeniden yaşandığı gün
O azmi yeniden duymaktayız biz
Rasgele bir iki ses dinleyiniz;
Bilinsin bu millet ne karar vermiş.
Urfa'dan bir mahbus şunu göndermiş:

“Razıyım, mahkemede sonradan süründürün;
“Kalmasın gazi olsam bile cezam yanıma.
“Kur'an çıktı diyorlar; fırsat bugün, gün bugün.
“Bırakın da borcumu ödeyim vatanıma”.
“Olur mu ben durayım bütün türklük yürüsün?
“Şimdi beş yıl yerine sonra on yıl yatayım.
“Kandaşımı vurmaya kalkan elim kurusun,
“Sol elimle düşmana bir yol silâh atayım..”

Bunlar için severim her gün halkla teması
Bir gün odacım dedi: “elinde istidası”
“Bir çöpçü gelmiş, beyim, zatını görmek diler”.
Genç, mahcup, süklüm püklüm bir adam getirdiler;
“Şunu verecektim de” dedi, dedim ki “peki:”
“Oğlum! Okunabilsin, şunu doğruca yaz ki..”
Yanımda olanlar da kâğıdına baktılar:
Ne noktası ne satırbaşı ne imlâsı var.
Çöpçübaşı silkindi, fakat mahcup yine de,
“Daktilolardan gizli yazmış da makinede..”
Ya yardım ya yeni iş istiyor zan ederek,
“Derdin ne?” diye sordum; güldü de gevrek gevrek
“Dert hepimizin derdi, niyet de hepinizin;
“Oku da öğrenirsin; şimdilik bana izin”
Dedi, durdurma da kalmadan hemen çıktı.
Belediye çöpçüsü İsmail Kılıbık'tı..
Uyduruyor sanmayın kafiye uysun diye;

Bakın, işte kâğıdı; gelin hecelelemeye:

Biz yarım tayınla dağ taş aşarız
Süngümüzün arkasında yaşarız,
Vakti gelir seller gibi taşarız

Mağra gibi uğuldarız derinden
Türkiye'yi uyarmayın yerinden.

Son haberle çok sıkıldı canımız
Ejderha kesildi damla kanımız
İnönü'nden duyulmuştur şanımız

Türklüğünü Türk belirtir derinden
Türkiye'yi uyarmayın yerinden

Nasıl oldu bir şom haber yayıldı
Doğumuza ait bir ses duyuldu
Anam beni bugün için doğurdu

Ataların sesi gelir derinden
Türkiye'yi uyarmayın yerinden

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 10, S. 112, 16 Mayıs 1946, s. 6-7)

Ahmet Cemil MİROĞLU:

Askerin Ölümü

Siperlerde koşarken, şahlanan atlar gibi,
Kolları yana düştü, kırık kanatlar gibi,
Dağa benziyen asker, yaprak gibi sallandı..

Köyünü gördü sanki, bir anda yüzü güldü..
Anlaşılmaz bir isim dudağından döküldü:
Ninesini, belki de yavuklusunu andı

Dağdan dağa dolaştı akisleri ahının,
Cansız parmaklarından sıyrılan silâhının
Üzerine çelik bir mezar gibi kapandı...

Ahmet Cemil MİROĞLU

(C. 1, S. 6, Temmuz 1933, s. 456)

Zeybek!

“Buda”nın büyüklüğü, önünde boyun eğer...
Oturup da bir bağdaş kuruşun yok mu zeybek!
Tunçtan denecek sana kımıldamasan eğer...
Yaylada şöyle dimdik duruşun yok mu zeybek!

Göğsün kabarmış, dönmüş gibisin bir akından...
Gözler kamaşır, seni seyredemez yakından...
Parıldayan palanı sıyırıp gümüş kından,
Dizlerini yere bir vuruşun yok mu zeybek!

Ahmet Cemil MİROĞLU

(C. 2, S. 8, Eylül 1933, s. 139)

Cumhuriyet On Birine Basıyor

Ey Türk, kalbinde iman gibi bugünü taşı!
On birine basıyor Cumhuriyetin yaşı!
“Yirmi dokuz- Birinci teşrin” doğduğun gündür!
Efendiyiz! diyeni atıp koğduğun gündür!
Türkü bağrına basan bu yurt, bu Anadolprak,
Bundan daha çok kutlu yıllara kavuşacak!
Kaynamış bir varlığı, baştan sonuna kadar,
Bu ülkede sen, ben yok.. sade çalışan Türk var!
GAZİ Türkün bağrından doğan Ulu Kahraman,
Oydu kara günlerde bir güneş gibi yanan,
Anlaşıldı ki, millet koşunca arkasından,
Türk adı silinmez dünya haritasından!
Dehasıyla tarihi döndürdü gidişinden,
Yurda bağışladığı o yüzlerce işinden
“CUMHURİYET” bize en büyük hediyesidir,
Bu sözde duyduğumuz: onun kendi sesidir!
Sen, Ey cumhuriyete kavuşan Anavatan!
Senin için yanıyor damarımdaki kan!
Sana uzanan eli koparıp atacağız!
Uğrunda ölsek bile seni yaşatacağız!...

Ahmet Cemil MİROĞLU

(C. 2, S. 9, Birinci Teşrin 1933, s. 163)

Gazi'nin Heykeli

Belli bizden olduğu, belli bir Türk olduğu:
Alın güneşten parlak, başı gökten yukarı!
Yepyeni bir tarihin ilk yaprağı say bunu:
Bu tunçta işlenmiştir Türk'ün yarattıkları..

Sonsuzluğu seyreder gibi bu heykele bak!
Bulutlara yükselen başı, Türk'ün başıdır..
Ve inan ki, arkadaş, göğsünü kabartarak,
Bunun nesli yarın da zaferin yoldaşdır!

Ne tarihin kalemi, ne de zamanın eli,
Bu adı yok edemez, yerinden oynasa yer!
Yarının çocuğuna gene bu tunç heykeli:
“Sen bunun neslindensin!” diye gösterecekler...

Ahmet Cemil MİROĞLU

(C. 2, S. 11, Birinci Kânun 1933, s. 385)

Hüseyin Hüsnü KILKIŞ:

Türklüktür Bu!

Türklüktür bu! Altayın bir boz kurdu
Bir işaret verir, çıkar bir ordu
Türklük için canevinden coşulur.
Birlik için dolu dizgin koşulur.

Bir Koyunlu Çin' gider Han olur.
Çin seddini aşar, geçer şan olur.
Yeşil, Sarı ırmaklarda oturur
Fağfur olur, bütün Çin'e buyurur.

Türkün oğlu ayak bassa Afgan'a

Eski beylik adı döner sultana.
Az yürüse beş su boyu bir sultan
Ganj yolunu açık tutar Hindistan.

Bir Türk beyi at koştursa bir yanda
Soluklanır yorgun atı İran'da
Biraz sertçe dizgin çekse şahlanır
Eğilerek herkes onu şah tanır

Bir Türk oğlu yola çıksa Aral'dan
Sürüleri yüzer geçer Ural'dan
Bir Elmalı elma atsa Faris'e
Bir Selt kalkar oku atar Paris'e

Bir küçük Türk dalsa Sumer koyuna
İnci takar Akatların boynuna
Alışınca biraz ılık huyuna
Hurmalıkta ceylân sarar koynuna

Türklüktür bu! Van gölünden bir Artık
Bir Ahlata çıkar, kurar bir hanlık.
Bir eksiği inse ahlat altına
Dicle suyu pek az gelir atına.

Türklüktür bu! düşkün kalsa hilâli
Çıkar, koşar bir MUSTAFA KEMAL'İ
Düşmanları ezer, toplar Türkleri
Yükselttirir, yürüttürür ileri!

Kılıkşlı Hüseyin Hüsnü

(C. 2, S. 7, Ağustos 1933, s. 28-29)

Feyzullah Sacit ÜLKÜ:

Büyük Zafer

26 Ağustos 1338

Milletin Allah'a çevrilen kalbi
Ateşler içinde çarpınıyordu;
Ateşe susamış semender gibi
Ölüme atılmak dilerdi ORDU!
Kalbinde yanardı gizli bir volkan;
Bunu bilmiyordu şuursuz cihan!

Feryatlar işittin ufkun ardından,
İsmeti kirlenmiş binlerce kızıdan;
Feryatlar işittin toprak altından,
Parçalanıp susmuş yüzbin ağızdan;
Bu gökler alçalıp güneş karardı,
Bilinmez şimşekler ruhunu sardı;

Göklerin üstünden gelen bir sesle
Verdin ordulara öyle bir emir,
Sanki, bir ilâhî coşkun nefesle
Çağladı göğsünden ateş ve demir:
□“Ordular! İleri... ilk hedefiniz
Akdenizdir!” dedin... Göründü deniz!

Emrettin... bu alev önünde ORDU
Kükreyip coşarak, yıkıp taşarak,
Kayalar çiğneyip dağlar aşarak
Boşanmış sel gibi düşmanı boğdu,
Boşanmış sel gibi indi denize,
Gürledi: □“Ey Gazi! Hedef ver bize!”

İnsan işi değil... Bu ne mûcize!?
Bu emri dağlara verseydin, birden
Dağlar mehabetle koparak yerden,
Çalkanıp inerdi ta... Akdenize!
Bir ordu değildi bu kadar coşan,
Yerinden fırlamış çağlardı umman!

Bu emir Tanrının hınçlı sesidir,
Türklüğün ölmeyen iradesidir!
MUSTAFA KEMAL’ın eliyle Allah
Zulmün alnına bir şamar attı ki...!
Bu öyle muhteşem bir tokattı ki,
Garbın yüreğinden yükseldi âh!

Onun ebetlere çarpan aksiyle
Kırıldı zencirler, küflenmiş bir taht
Devrildi İngiliz kabinesiyle;
İstikbâl açıldı, güldü karabaht;
Garbın yere düştü o mağrur alnı,
Önünde baş eğdi başkumandanı!

Feyzullah Sacit (ÜLKÜ)

(C. 2, S. 7, Ağustos 1933, s. 30-31)

Ateş ve Nur

-Büyükler büyüğüne-

Bir gün ki vatan düştü melâle;
Al bayrağı sarmıştı karanlık;
Çökmüş ölüm rengi hilâle...

Süngüyle ateş dört yanı sardı,
Gözyaşları Allah’a vardı,
Yükseldi uçan kuşlara nale!

Matemli ufuktan bize güldün,
Sevda gibi her kalbe döküldün,
Derya gibi aktık bu cemale!

Mahşer güneşiydi kara günde:
Zâlimle zulüm yandı önünde;
Şimşekler idi çehrene hâle!

Düşman bizi güya boğacaktı,
Bir hamlede kanlar gibi aktı;
Bir dalga imiş, erdi zevale!

Bir âbide kurdun ki zaferden,
Dünya: güneşin battığı yerden
Baş eğdi bu haşmetli celâle!

Müstakbeli rüya gibi açtın,
Aklın ezeli nurunu saçtın
Yaslarla sönen fikre, hayale!

Duyduk yaşamak aşkını candan;
Şimşeklere döndük heyecandan...
Sen hârikasın cümle muhale!

“Nur” oldu “Ateş” kutlu ellinde..
“Mûsa” der imiş değneğe Ejder,
Bilmem ki ne der, baksa bu hale?

Feyzullah Sacit (ÜLKÜ)

(C. 2, S. 10, İkinci Teşrin 1933, s. 307)

(Ateş ve Nur’dan:)

Birinci İnönü

“İsmet Paşa’ya”

Ufuklarda hâin kanı tüterdi.
İsyân ateşinin külleri yer yer
Kıvılcım gizlerken, baykuş hâinler
Millî Meclis’e de girmiş, öterdi..

Süngüsüz, kurşunsuz, çıplak göğüsler
Kudurup saldıran şerre siperdi;
Neden, hücumunla dağlar ürperdi,
Ey Büyük Kumandan, ateş ruhlu er,

Ateşi ORDU’ya kalbin mi verdi?..
Bir emir, bir hücum... düşman târumar;
Ne oldu? Her nefer köpürmüş bir dev..

Çıplak göğüslerde şahlandı alev!...
Birinci İnönü, birinci şamar..
Kara bir orduyu, toprağa serdi...

Zulüm dünyasına ilk dersi verdi...

Feyzullah Sacit (ÜLKÜ)

(C. 2, S. 12, İkinci Kânun 1934, s. 440)

Haşim Nezihi OKAY:

Gazi

Ona bağlı bir millet; genç, ihtiyar her yaşta
İlgar eden bir ırkın imanı var bu başta
Odur Toros’ta esen, Sakarya’larda akan
Küf kesilmiş maziyi Odur bir hızla yakan
Şimdi bir güneştir O; yurda ışık, can verir.
Şimdi bir yıldırımdır; önünde düşman erir.
Damarlarında akan bir milletin hızıdır.
O bugün yer yüzünde doğan tan yıldızıdır.
Yaşı tarihten eski, yaşı tarihten uzun
Bir millet; arkasından akıyor bu oğuzun..
Bir gün kurtulmak için arasa yıldızını;
Dünya bile bu baştan alacaktı rızını..
Asırlara hız veren; yol gösteren bu baştan;

Doğuyor en zorlu tan; doğuyor en zorlu tan.

Haşim Nezihi (OKAY)

(C. 2, S. 9, *Birinci Teşrin* 1933, s. 162)

30 Ağustos'un Büyük Kahramanı Mehmetcik'e

İymar dolu bir abidesin, bir koca setsin
Tarih seni söyler, sen ezelsin, sen ebetsin.
Her yer o büyük kudretinin yâdını saklar,
Ondan kızarır böyle ufuklarla şafaklar.
Bir hamlede bir şimşek olup ufka gerildin,
Süngünle nihayet koca bir tarihi sildin,
Bir şanlı zafer yâdı taşır her köşe, her yer,
Göğsünde yanıp söndü bu dağlar, bu denizler.
Alnın senin Allah'a bakan bir granittir,
Dünya bilir azmin ne yavuzdur, ne yığittir.
Süngünde parıldar vatanın toprağı yer yer,
Azmin nice bin yıl koca dünyayı sürükler.
Sarsılmıyan immanına gökler bile dardır,
Bir kal'a ki tunçtan başın Allah'a kadardır.

Haşim Nezihi Okay

(C. 2, S. 21, *Eylül* 1948, s. 9)

Necmettin Veysi AKHASANOĞLU:

Sakarya Çağlarken

Duvağımı açmadan Ali'm gitti askere,
Gözyaşı dökeceğim ne demli kadere!
Nice Ali'ler bu yıl Sakarya'ya can attı,
Nice taze gelinler aylarca hasta yattı,
Kan gövdeyi götürmüş, boğazlanmış düşmanlar,
İngiliz'le kol kola gezsin, şimdi sultanlar;
Türk'ün Başkumandanı, gazileri okşarmış,
Bu gaziler içinde benim Ali'm de varmış;
Mektubunda yazıyor, kahramanca döğüşü,
Gülünç oldu düşmanın Sakarya'dan dönüşü!
Hasretime ağlıyan öz aşkına kanarım,
Ateş düştü içime, Ali, diye yanarım...

Ne yapıyor, bu gece benim gibi yalnızlar!
Ak gömlekli bulutlar, altın saçlı yıldızlar!
Ali'mden haber verin, köyünü mü özlüyor?
Uyuyor mu yoksa o, düşmanı mı gözlüyor?
Cepheye götür rüzgâr, bir damla gözyaşımı,
Görsün Ali'm derdinden kurtulmayan başımı!
Dönsün geriye, düşman boylasın Akdeniz'i,
Esirgesin Allah'ım ölümünden sevgimizi,
Evimizde her zaman dönmez oldu çıkırıklar;
İşte beni bu gece, boğuyor hıçkırıklar;
Hasretime ağlıyan öz aşkına kanarım,
Ateş düştü içime, Ali, diye yanarım...

Ah, Sakarya çağlarken, içim ağlar durmadan,
Ben, Ali'mi, bilirim, dağa, taş sormadan;
O, sarı perçemini yıldızlarda görürüm,
Bu gönlümü bağlayıp, gölgesinde sürürüm;
Benim için yaşar o, ölmemekçin çarpışır,

Yurda düşman sokmıyan Ali'lerin aşkıdır;
Kabul olsun bu gece, içten gelen dilekler;
Sakarya'nın boyunca, gersin kanat melekler,
Bağışlasın sevgimi, gençliğime Allah'ım;
Bir daha yükselmesin, göklere kadar ahım,
Hasretime ağlıyan, öz aşkına kanarım;
Ateş düştü içime, Ali, diye yanarım...

Necmettin Veysi (AKHASANOĞLU)

(C. 2, S. 12, İkinci Kânun 1934, s. 441)

Mete:

Biz

Ulu yurdumuzun şen seslerinden,
Bilgiden, vatandan ilham alan biz,
Asıl duygularla içten derinden
Vazife aşkile coşan gençleriz.

Çocukların der ki, Ey anavatan:
Bir kara perdeyle örtülemez tan,
Cihanda yokluktan varlık yaratan
GAZİ'nin izinde koşan gençleriz...

(C. 3, S. 15, Mayıs 1934, s. 201)

Münir Müeyyet BEKMAN:

Mete

30 Ağustos

Kulaklardan kulağa, gönüllerden gönüle
Gececektir bugünün acunsal hatırası.
Güneşsiz ve havasız renkleri solan güle,
Kanından renkler verdi, yiğitlerin yarası...

Bugün güneş sıyrıldı gömüldüğü bir yerden
Karanlıklar çözüldü yattığı enginlerden.
Hasretken dağ sırtları soyumun gür sesine,
Acuna hayat veren Türklüğün nefesine,
Bugün doğdu yeni çağ, Dumlupınar yönünde
Hırsların çöküntüsü mezar oldu önünde.

Hasta döşeklerinde ölümü bekleyenler
Birkaç damla su için yerde emekleyenler
Görmeyen nice gözler, işitmeyen kulaklar
Birbirinden yıllardır ayrı kalan dudaklar
Bugün, yeni hayata çıktı, kavuştu bugün
Karanlığın içinde, eridi yokoldu dün!..

Ötmeyen kuşlariyle, kuruyan deresiyle,
Kararan ufukları, susan kaval sesiyle,
Hiçbir yürek acısı duymadan anılan yurd,
Durdu sanılan bir kalp, can verdi sanılan yurd,
Bugün, haykırdı, sağım!.. diridir özüm diye!..
Dünya sönse, çökse de, ben ölmez Türküm diye...

Bugün gökler yarıldı, toprak ağzını açtı
Kan fışkırdı havaya bulutlar köpük saçtı.
Bugün sarsıldı cihan, yıkıldı temelinden

Ölü bile irkildi, kımıldadı yerinden
Bugün bitti bir tarih, bir tarih bugün doğdu
Bugün çarpan yürekler, hırsları kanla boğdu...

Asırların yüküyle sırtını ezenlerden
Ulus, bugün kurtuldu kanını emenlerden.
Şerefsiz ömre bedel bu toprağı satanlar
Bu toprağın içinde kandan ışıık yakanlar
Çürümüş tahtlariyle, kangren olmuş vücudla
Saray heyûlâsının içindeki umudla
Hırs dolu emellere, bugün bir son verdiler,
Hayal enginlerinde boğulup geberdiler!.

Anlamı tarih kadar pek derindir bugünün
Hatırası büyüktür geçmişteki her günün,
Bugün hem bir ulusun düşman akınlarından,
Hem de düşmandan düşman kendi yakınlarından,
Kurtulup tarihine, toprağının içine,
Egemenlik aşkını aşıladığı gündür,

Türk, sevin... durma sevin... bu, kurtuluş günüdür!..
Türk doğmak büyük umuttur, Türk ölmek büyük umuttur,
Türklük acun yüzünde, yaşayan bir umuttur.
Hür doğdun, hür yaşadın, hür olmak hakkındır Türk!
Tanrı eksik etmesin, hep sağ olsun ATATÜRK!...

Münir Müeyyet BEKMAN

(C. 6, S. 31, Eylül 1935, s. 64-65)

Canımız Armağan Olsun

İster iç, ister dışta olsun yurt hâinleri
Yurd olan Atatürk'ü, sarmıştır Türk elleri.

Ona uzanacak el felce uğrar yerinde,
Altı okun hızını bulur en derininde

O demek biz demektir, biz demek o demektir,
Andımız devrim için can vererek ölmektir.

Biz, ölümü bile çiğneriz yolumuzda,
Yok olmak korkusu yok sağımız, solumuzda.

Bir değil, binler değil, dünya birlik olsa da
Yurd sınırı her bakımdan düşman ile dolsa da

Kül ederiz Türklüğe kıymak isteyenleri
Ulumuz Atatürke dönen kaytak elleri,

Yaşamak ve yaşatmak kanı var içimizde
Bizden ayrı düşünen yaşamaz içimizde.

Amacımız ileri, en ileri gitmektir
Devrimin köklerini derine indirmektir.

Cumhurluğun örsünde şekil aldı kafamız
Geriliğe bir adım attırmamak yasamız!

Atatürk ülküsünün bekçisiyiz devrimde,
Kaytaklık yol bulamaz Türk olan Türkelinde.

Gerilmiş yaytımızda hazırdır oklarımız,
Güçlüdür adımımız, yüreğimiz, canımız.

Zafer türkülerini duyurmuştur, O, Türke,
Armağan olsun bizim, canımız Atatürkel!..

Münir Müeyyed BEKMAN

(C. 6, S. 33, *İkinci Teşrin* 1935, s. 230)

Hasan Âli YÜCEL:

İnönü

Yıldönümünde

İnönü anayurdun bir küçücük köyüdür,
Onun küçük adını iki savaş büyütür.
İstiklâl harbindeki ilk zafer orda oldu,
Düşmanı İnönü’nde yenmişti millî ordu.
Düşman tekrar saldırdı, bu sefer daha çetin;
Sarsılmadı imanı ordusuna milletin.
Ölümden acı geldi esirlik türk oğluna,
Türk döğüştü, vuruştı istiklâli uğruna.
İkinci İnönü’nde yeni bir ün kazandı,
Her nefer bu savaşta bir atsız kahramandı.
Atatürk bu zaferi İnönü’ne kutlarken
Bir sahife yolladı yarattığı tarihten.
Bakin onda ne diyor, ne söylüyor dinleyin,
Dinlerken başınızı saygıyla öne eğin:

“Çok azdır sizin gibi böyle ağır bir işi”
“Başarmış kumandanlar; araştırsak geçmiş.”
“Milletin istiklâli, hayatı, hepsi sizin”
“- Kumandan, zabit, nefer- bütün askerlerinizin”
“Yurd seven yüreğine gönülden dayanıyor;”
“Kumanda ettiğiniz orduya inanıyor.”
“Siz, orada yalnız düşmanı değil, Türkün”
“Ters bahtını yendiniz; buna candan öğünün!..”
“Öğünün, şimdi vatan, düşman ellerindeki”
“Parçaları beraber, bir bütün varlık gibi”
“Düşmanın anayurda saldıran azgın hırsı”
“En ücra yerinde de bu zaferi kutluyor,”
“Sizin kazandığınız bu savaşı mutluyor.”
“O kadar büyüktür ki bu zaferin mânası;”
“Parça parça olmuştur, başını vura vura”
“Azminizin kırılmaz yalçın kayalarına...”
“Adınızı tarihe fahr ile, şanla yazan,”
“Ve milleti şükranla kendinize bağlayan,”
“Bu benzersiz zaferi be de tebrik ederken,”
“Söylemek isterim ki, durduğunuz tepeden”
“O size gösteriyor ünlü bir harp meydanı,”
“Ve yine gösteriyor ılık dolu yarını.”
“O yarın millet için, sizin için muhakkak,”
“Yükseklik güneşleri doğan bir ufuk olacak!”

İnönü Atatürk'e şu cevabı veriyor,
Bu cevapla tarihin huzuruna giriyor:

“Zulüm ve istibdadın en yırtıcı, en azgın”
“Hücumlarına karşı yapa yalnız ve şaşkın”
“Kalan milletimizin bütün maddî manevî”
“Kuvvetlerini birden yüksek varlığındaki”
“Ateşle toplayan ve... harekete getiren,”
“Ona kendi ruhundan yepyeni bir ruh veren”
“Büyük Millet Meclisi yüce şanlı başkanı”
“Mustafa Kemal Paşa!..”

İnönü'nde düşmanı

“Yere seren askerler, zabitler ve onlarla”
“Omuz omuza gelip tâ avcı hatlarında,”
“Vuruşan kumandanlar namına mefharetle”
“Arzı şükran ederim yüksek tebrikinize!”

Bu cevap yurdu saran kara bulutu deldi,
Metrestepe üstünden Çankaya'ya yükseldi.
İnönü deyince ben bir vatan köşesini,
Tarihe şanla geçen bir savaşın sesini,
Ve üçüncü olarak bu vatan köşesinden
Tarihe şanla geçen bu zaferin sesinden
Ayrı bir şey olmayan insanı hatırlarım;
Ona öz yüreğimden sevgilermi yollarım.
Böyle inanmışımdır: iki İnönü harbi
Şimdi dinlediğimiz şu iki yazı gibi
Yüce tarihimizden şerefli iki yaprak;
Az olur onu için ne söylesek, ne yazsak!..

Hasan Âli YÜCEL

(C. 9, S. 52, 1 Haziran 1937, s. 257-258)

Sıtkı AKOZAN:

Gılgamışın Zaferi

Prof. Şemsettin Günaltay Üstadımıza.

Kahramanlar dönmüştü batıdaki seferden
Fırat coştı sevinçten beldeler, köyler aştı,
Gılgamış'ın zaferi Nil'e kadar ulaştı
Mabutlar alkışladı sümeri bu zaferden.

Adak, dedi, yükseldi Gılgamış'ın gür sesi
Kadınlar yasa girdi, erkekler el bağladı..
Nipur'un kâhinleri mabette; geldi dile
Ozanlar kopuz çaldı yalvarırkın enlile
O akşam ay doğmadı, yıldızlar çok ağladı
Anuya kurban oldu sinaar prensesi.

İstanbul: 1937
Sıtkı AKOZAN

(C. 10, S. 58, 1 Birinci Kânun 1937, s. 365)

Nöbetçi

Yolunu şaşırdın mı, nereye; hey.. bana bak,
Burası Türk torağı, sorgusuz geçmek yasak.
Şahlanmasın omzumda süngümün keskin ucu,
Sonra dönüş güçtür, Ey gözü kararmış yolcu.

Burası Türk ilidir, gözler uyanık artık,
Dost- düşmanı fark için geceleri karartdık.
Karanlıklar, kararsın; içimiz ışık dolu,
Ankara'nın güneşi doldurur İstanbul'u.

Burası Türk ülkesi, benzemez hiçbir yere,
Sulhu kurtarmak için nöbet dıkdik sipere.
Dostuyuz, dost olanın; düşmana bir tunç eliz,
İller, ne dersse desin; biz gekilmez bir seliz.

Ey kahraman Türk oğlu, dursun belinde hançer,
Bir sar'a var ortada, hayat diye kan içer.
Bu toprakda dökülmüş, buncılayın kanın var,
İstiklâlin, bayrağın, şerefın, imânın var.
Kültür diye söylenme; artık o bahsi kapa,
Aksakallı küreye kan kusturdu Avrupa!..
Gökler, ateş yağdırır; yerler ölüm mahşeri,
Avrupa'nın kaldı mı hicrân çekmedik yeri?
Tarih, sussun; kızsarsın medeniyetin yüzü,
Kinin eski vahşeti gece etdi gündüzü!..

Süngü takdık tüfeğe, cebheye doğruldu yol,
El oğluna güven yok, bekleyoruz karakol.
Dursun artık elverir, Garb'ın kanlı yarışı,
Biz getirmek isteriz yeryüzüne barışı.
Bugün, elbet kurtulur insanlığın nâmusu,
Yaşasın Türk Ordusu, yaşasın Türk Ordusu.

Sıtkı AKOZAN

(C. 17, S. 98, 1 Nisan 1941, s. 156)

Ülkü Yolcuları

Bu dağlar, adak ister, geçitsizdir aşılmaz
Gurbet uzak yol çetin, duraklar değil yakın
Gitmek mi güç, dönmek mi... Sordum, hızlı yolcular
Dönüş nedir, dediler: Onu; sen anma sakın
Hicrân ömür kamçılar, gönül hasretten yılmaz
Varsın dağlar şahlansın, yolları bassın sular
Ne gökten yardım umduk, ne ellere baş eğdik
Biz tarihler yarattık, Güneşten miğfer giydik.

Ülküye tapan ruhlar yıldırımdan hız aldı
Şimşekler ışık tuttu, yol gösterdi geceler
Tan yerleri ağardı, uzun yollar kısaldı
Koç yiğitler geçerken yüce dağlar öptü yer.

İnandım ben, özbenlik varlığa kudret katar
Her inançlı yürekte bir büyük arslan yatar.

Sıtkı AKOZAN

(C. 10, S. 60, 1 Şubat 1938, s. 505)

Orhan Şaik GÖKYAY:

Bu Vatan Kimin

Bu varan, toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarındır;

Bir tarih boyunca, onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir...

Tutuşup: kül olan ocaklarından,
Şahlanıp: köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gazâ bayraklarından,
Alnına ışıklar vuranlarındırlar...

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındırlar...

İleri atılıp sellercesine,
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine,
Şu kara toprağa girenlerindir...

Tarihin dilinden düşmez bu destan:
Nehirler gazidir, dağlar kahraman..
Her taşı bir yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir...

Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlısından görenlerindir...

Orhan Şaik GÖKYAY

(C. 12, S. 69, 1 İkinci Teşrin 1938, s. 208)

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU:

Derebeyleri

Atlara biniyor bir kır yerinde
Dağları titreten dere beyleri.
Bak nasıl dillenir fırsat verin de,
Dağları titreten derebeyleri.

Elinde kırbacı, belinde pala,
Atını sürüyor, kırdı dört nala
Enginde sarkıyor hız ala ala,
Dağları titreten derebeyleri.
Gözleri kor saçar, sırma şalvarı,
Kuşağı ipektir, mintanı sarı,
Keyfini tam yapar, bırakmaz yarı
Dağları titreten derebeyleri.

Analar ağlıyor, kızlar inliyor,
Bir pınar başında "Bey" serinliyor.
Ne ferman tanıyor ne ah dinliyor,
Dağları titreten derebeyleri.

Adınız gömüldü tarihe hele
Hey gidi o günler geçer mi ele?
Ummayın o devran bir daha gele.
Dağları titreten derebeyleri.

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU
(C. 12, S. 69, 1 İkinci Teşrin 1938, s. 258)

Dağların Efesi

Şu yalçın kayaya yaslan da anlat,
O kızıl rüyalar canlansın Efem.
Sazını çalarak Ayşe'ni oynat,
Dağların gelini şahlansın Efem.

Dağlardan dağlara yayılsın adın,
Çoğalsın Efem'e and içen kadın,
Kuzular çevrilsin âlemler yapın,
Gümüşlü silâhın kanlansın Efem..

Kızanlar oynasın çal deye deye,
Türküler söylensin "Dörüm Ayşe"ye(1)
Selâmın erişsin Ağa'ya, Bey'e,
Zeybekler içinde arslansın Efem...

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 14, S. 82, 1 Birinci Kânun 1939, s. 350)

(1) Dörüm: İsparta'da deve yavrusuna derler. Güzel kızlara da Dörüm denir. Dörüm Ayşe gibi.

23 Nisan

Bu yurdun en mutlu gününden biri,
23 nisandır, Ey Türk çocuğu.
Tarihin büyüktür, milletin diri
Türklüğü anıyor batıyla doğu.

Yılları yıllara bağliyan yolda
Milyonla şehidin ruhu yükselir
Ölümden korkmıyan bir bekçi olda
Ölmezlik bizlere bizlerden gelir

Atatürk, İnönü bir kutsal bayrak
Bu bayrak her zaman yükselir durur.
Vatanın uğruna kendini bırak
Bayrağın al rengi bahtını kurur.

Ey asîl Türk genci, kendini tanı
Varlığın dünyaya esenlik saçsın
23 nisanda yurdun her yanı
Çocukla donansın, gönüller açsın

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 6)

Fikret GÜNER:

Sancaktar Kadın

Bir varan parçası geçmekte iken son gün ele
Kahraman orduya bir sor, o ne hasretti hele!

Bütün Antakya o gün çırpınarak koştu bize
Şahlanan şanlı Toroslar dedi: coş! Akdenize:

Dalgalan sen de bugün sancağımın şevkine uy,

Neş'e sun, bağı yanık yurdun o hicranını duy.

Var mı dünyada vatan aşkı kadar can yakan aşk?
Var mı yurt hasreti hükmünde gönüller yakan aşk?

Sarılan bayrağa, Antakyalı er, Türk kızıdır;
Yok! o koynunda hilâlin ebedi yıldızıdır.

Ben sönersem, doğacak yurdumun üstünde o nur;
Nuh gününden beri tarihte o destan okunur.

O ki Mehmetçiğin aşk ortağı, "ah" arkadaşı,
Odur elbet savaşırken de silâh arkadaşı.

Fikret GÜNER

(C. 14, S. 82, 1 Birinci Kâmun 1939, s. 326)

Basri GOCUL:

Çin'e Yürüyüş

I

On binlerce insanın durduğu alanda
Yurduna borçluları çağırdı, Yabgu, anda.
Elele verişerek saflaştılar Batırlar,
Batırlar ki ölünce mezar balballatırlar(1)
Hakanca, dedi Yabgu, törene başkanım ben,
Sonra andı okudu anayasa dilinden:
"Gireceğim savaşta arı ad alacağım"
"Sözüm sözdür... ve eğer unutursam alacağım!"
Kopan bir haykırıyla zıngıldadı gök ve yer,
Ve artık anddaştılar cengi gönülleyenler.
Dokuz yalın tunç kılıç -öz türe gereğince-
Ayrı ayrı öpüldü her bir oymak beğince.
Büyük dilek uğrunda kurban kesildi aya..
Hazırlık müjdelendi: Gidiş, Çin'i almaya!
Arkasından düzüldü eğlenceli bir şölen.
Ve akın haberiyle birliğe koşup gelen
Kanı kaynak gençlere yüzlerce şen yüzlü kız
Sundu uğurlamalık tas tas kekikli kımız.
Ozanlar kucaklayıp içli kopuzlarını
En kıvrak buluşlarla mutladılar yarını ...

Ufuklar ötesinde isimlenmez bir yeri
Dalmışta bakışlıyor gibi gökçül gözleri
Her göreni ilkönce biraz şaşkın bırakan
Tuğu kartal kanadı, tolgası kızıl Hakan,
"Tanrı Kut" diye sangın "Teoman oğlu Mete"
-Ki soyu, kendisiyle haklıdır övünmede-
Alkışlarla binerek ceylân belli atına
Bir öğüt yasadı ki "Hun İlliği" adına
Sözlediği her cümle, tarihe anmalıktı,
Bir ara heyecana düşerek yumruk sıkı
Ve dedi: Şu inanış bir ülküdür her Hun'da
Yaşamak da ölmek de yalnız budun uğrunda!
Akın uğurlu bitsin, at bin, hayda ileri!
Şen şen kızlar tuttular süslü üzengileri,
Dizginler avuçlandı ve atlar, kırbaçlandı

Yirciler çalageldi içilen kutsal andı...

II

Başlarda togulgalar, sırtlarda kurt kürkleri,
Anıldı akıncılar: Orta Asya Türkleri!
Geniş geniş omuzlar, iri iri gövdeler,
Bir küçük çocuk görse, masallık devlerdir, der.
Bir atlı kümesi ki Gobi steplerinde
Durmadan yol alıyor dinlenmek üzre Çin’de.
Eğer bir benzetişle lâzımsa canlandırmak
Denebilir: Akıyor, yatak yıkmış bir ırmak...

Oldukça telâşlanmış bir halde baş danışman
Tapuğla, Tanhum, dedi, epey yakınmış düşman;
Gelen salığa göre hem bir dolmuş ki sınır..
Kaşları çatkın Mete gür yeleli, demir kır
Atında gülümsedi: demek ordaymış Kao?
Hoş.. sandığın kadar da budala değil a, o!
İlgili olanlara haydi komutamı yay,
Beni kılavuzlasın dokuz boz atlı alay!
Ürkünç bir uğultuyla haberi yaydı kösler,
Hedefe düğümledi bakışlarını gözler...

III

Her göreni ilk önce biraz şaşkın bırakan
Tuğu kartal kanadı, tolgası kızıl Hakan
Şöyle bir duraladı: Alplar, dedi ardından,
Alplar.. yaylar oklansın, kılıçlar çıksın kından!
Depreme uğramış andırdı birden toprak...
Dizginsiz atlarını sert sert topuklayarak
Epengin bir denizi sarar gibi Tayfunlar
“Vur ha!”larla daldılar Çin saflarına Hunlar.
Olanca hıncı ile çatıştı iki ordu,
Davullar dövülüyor, atlar kişneşiyordu.
Ellerde: Kargı, kement, kalkan, kılıç ve balta
Bir boğuşma başladı üstüste ve altalta ...
Ortalığa çöküyor alaca bir karanlık,
Bir gün destanlaşacak, derim, bu kahramanlık!
Bir baksana, nerdeyse insanlar tükenecek
Oysaki görünüşçe yeni kopmuş gibi cenk.
Binbir bulut dört mevsim arasız dökse yağmur
Bu kıraç toprak, ancak bir sere çamur olur;
Şimdiyse bir bataktır içmiş olduğu kanla.
Döğüşün dehşetini düşüncele ve anla.
Vuruşandan çok vurgun, canlıdan fazla ölü..
Öyle kaplamıştır ki cenge yer olan çölü
Yay, kılıç kırıkları, kafa, gövde, kol, bacak
Bir lâhza seyredene parmağını ısırtacak.
Bir çığ bir uçuruma indiği zaman yardan
Nasıl bir ses yayarsa yalçın kayalıklardan
Duyulan çığlıklarda tıpkısıdır o sesin,
Bir Pars kulaklasında kabil mi ürpermesin?!
Düşlense korkulmaz mı, hele çarpışmayı süz!
Umulur mu, var olsun yara almadık göğüs,
Umulur mu, var olsun kemiği sağlam alın?!
Tokuşan baltalardan yalın uğruyor, yalın!
Çöl, Ejderha ağzıysa, birer diştir her kargı,

Her kemendin şahlanmış bir yılandan yok farkı.
Gökleri ısıdıyor okların parıltısı,
Gündüz sandı doğmadı, işte Akşam Yıldızı...
Her günkü kapışmaya benzemiyor bugünkü,
“Teoman oğlu” bugün şöyle buyurdu çünkü:
Yeter oldu, seçilsin yenecek, yenilecek
Ey çevik Ötügenli.. yayı ona göre çek!
Yaylara ok kalmamış lâkin kim aldırışlar?
Ok yoksa kol gücüne dayanır saldırışlar...
O türlü bir hücumla geçildi ki düşmana
Yedi dilde kullansam tarifleyemem sana.
Kavganın korkunçluğu o dereceyi buldu
Ki güneş yüze çekti gocunup bir bulutu;
Ki hava, kaçsın için, ansızın rüzgârlaştı;
Azgın kan sellerinden cılız ırmaklar taşıtı...

IV

Ve işte, arkadaşlar, bir avuç erle Mete
Bir haftadan beridir kuşattığı kalede
Mola vermiş bekliyor İmparator “Kao”yu..
Ama nasıl bir kale?. Ölçüye gelmez boyu..
Borcuna bir doğanı bacağından bağla, as
Zanlarım, ödü çatlar, boşluğa bakar bakmaz.
Kat kat şaşırtıcıdır boyuna göre eni;
Besbelli ki pek yaman bir ustaymış öreni;
Bunu da “Çenk Çağı”nda ulu seddi gibi Çin(2)
Kudurmuş olsa gerek Ötükenliler için...

Bayraklarla donanmış yedi künbetli çadır
Yıkık Çin sûrlarına gururla bakmaktadır,
Hun başkomutanının deri çadırıdır bu!
Dinleyelim, içinde “Mete” ile “Kao”yu:
☐ Son bulak üzere mi imparatorluk çağım?
☐ Ya inmeyle ölecek, yahut çıldıracağım..
☐ Tasalanma a canım, bu bir baht dönüklüğü.
☐ Fakat... bahtı döndüren gücünün büyüklüğü.
☐ Kao Ti, açık konuş, söyle nedir dileğin?
☐ Dileğim: uzlaşalım, vergiye bağlansın Çin.
☐ Nihayet anladın ya ne imiş Mete zoru?

Bu soruş utandırdı mağrur İmparatoru
Süzdü konuşanını çok acı bir bakışla:
☐ Soyunun sevgisine ettiğimi bağışla!

.....
.....
Barışı kabûl etti uygun şartlarla Mete,
Müjdeciler salındı her iki memlekete...

Basri GOCUL

(C. 14, S. 82, I Birinci Kânun 1939, s. 360-363)

(1) Balbal: Eski Türk kahramanlarının mezarlarında, öldürdükleri düşman sayısınınca dikilen bir nevi mezar taşı mahiyetindedir.

(2) Çenk: Çin Seddi’ni bina ettiren İmparator.

Cemal Oğuz OĞAL:

Çanakkale'ye Doğru

İrâde kılıcımı îmanım ile bile dim,
Ey Gazi Çanakkale! Seni görmek diledim!..
Kurd başlı mızrağım ile gökleri deliyorum,
Adından merdlik dersi almaya geliyorum...
Silerken yatağanın yirmi yıllık kanını,
Okuyorum ufkunda ırkımın destanını!..
Erdi babamla ağam ebediyete sende,
Yarın nöbet oğlumda, bugün neslimde, bende!..

Antalya vapuru -1933-
Cemal Oğuz OĞAL

(C. 15, S. 89, 1 Temmuz 1940, s. 406)

Cemal Oğuz ÖCAL:

Köroğlum

Yaslanmış Köroğlum Çamlıbeline,
“Karşımda duracak var mıdır?” diye.
Dokunmuş püsküllü sazın teline,
“Bir düzen kuracak var mıdır?” diye.

Ünlü dağları hep gezmiş, dolanmış,
Coşkun sular gibi akmış, bulanmış,
Çevresi, şalvarı kana belenmiş,
“Acaba bahtımız yar mıdır?” diye.

Saldırmış düşmana, basmış kılıcı,
Vurdukça, saldıkça çoğalmış hıncı,
Diz çökmüş önünde yaşlısı, genci,
“Bu dağlar bir ere dar mıdır?” diye.

Gezmemiş yurdunda aslâ el gibi,
Dağların koynunda yatmış sel gibi,
Kır Atın üstünde uçmuş yel gibi,
İrkilmemiş “Önüm yar mıdır?” diye.

Öcalın kopuzu bir tek tellidir,
Hakka şükür soyu, boyu bellidir,
Asını sorarsan bizim ellidir,
Döğünür “Ağlayan yar mıdır?” diye.

Cemal Oğuz ÖCAL

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 8)

Fethi TEVET:

Düğün Günü Geline

Sarızeybek Aydınlar' da yaşıyor
Yine sevdâları başdan aşılıyor
Damarında deli kanı taşıyor
Efem dedi: artık silâh ıslanmaz
Düğün günü deli gönül uslanmaz!

Sepetç(i)oğlu Ilgaz' ında dirildi
Gözler ok kesildi, kaşlar gerildi
Karşı dağlar ateş oldu, görüldü

Sepetçi(o)ğlu'm dedi: atım şahlansın
Gün doğuyor avım dallarda yansın!

Köroğlu da Çamlıbel'in eseni
Düşman kervanının kelle keseni
Ayvaz'ın bir barışub, bir küseni
Köroğlu'm der: fırsattır azacağım
Kütüğüme Ayvazlar yazacağım!

Karadeniz uşakları denizde
Dökülecek kan allaşmış benizde
Vuruşmak çocuk oyunudur bizde
Uşaklarım derler: yelken şişirdik
Hamurumuzu ölümle pişirdik!

Erzurum'da taşmış durur Dadaşlar
Türk'le oyun olur mu arkadaşlar?
Yurdumda tekin değil dağlar, taşlar
Dadaşlarım der: ne mal ne can lâzım
Bize harb için zorlu düşman lâzım!

Bir Antep'de, Maraş'da mı aslanlar
Yurdumun her köşesinde aslan var
Aslan yatan topraklardan ne çıkar
Aslanlarım kükrer: şehid olalım
Şehid olup babamızı bulalım!

Tevetoğlu dedi milletim tek'dir
Zafer için gözü aç, karnı tokdur
Askerlikde Türk'ün üstünü yokdur
Zorsuz düşman makbûl değil: yemlikdir
Zorlu düşman makbûl: cehennemlikdir!

Fethi TEVET

(C. 16, S. 93, 1 İkinci Teşrin 1940, s. 219-220)

Halide Nusret ZORLUTUNA:

Dağların Efesi

Gözleri yaş dolu yorgun bulutlar
Gökte gezib gezib iner dağlara.
Bâzı birbiriyle sarmaşb ağlar,
Bir gariplik tavrı siner dağlara.

Bâzen gururları aşkıdır başdan,
Yanar da gözleri bulanmaz yaşdan.
Başları dumandan, kalbleri taşdan,
Derdini anlatmak hüner dağlara.

Kalblerine basar al atlı efem,
Başlarından uçar kanadlı efem,
Sormaz bile gökler kaç katlı, efem,
Ata biner gibi, biner dağlara!

Halide Nusret ZORLUTUNA

(C. 17, S. 98, 1 Nisan 1941, s. 120)

Sen Her Şeyden Üstünsün

Sana kayıp diyemem: “gözüm kadar azizsin.”
Seni görmezse eğer göz nedir? Neye yarar?..
Şu çamurlu dünyada cennetlerden bir izsin,
Ve gönlümün içinde hiç sönmeyen bir bahar.

Başka ilde açamaz güllerinin benzeri;
Cennet de olsa, gönül yadırgar başka yeri.
Bir şeyle ölçülemez bu sevginin değeri,
Sana “canım” diyemem; bir canın ne hükmü var?..

Sendendir, sana döner damarlarımdaki kan,
Senin için büyüdüm kanımla bir çift fidan.
Sen her şeyden üstünsün, her şeyden güzel vatan,
Hiçbir şeyi sevemem seni sevdiğim kadar.

Halide Nusret ZORLUTUNA

(C. 17, S. 99, 1 Mayıs 1941, s. 210)

Ali İzzet ÖZKAN:

Türk Devleti

Metin olun Türkler, kimseden korkmam,
Başımızda ulu İsmet’imiz var.
El âlemin gürültüsüne bakman,
Cihan yıldırır kuvvetimiz var.

Biz Türkük, kimseye boyun eğmeyiz.
Bize değmiyene biz de değmeyiz.
Yurdumuza yâdelleri komayız,
Şahimerdan gibi heybetimiz var.

Bin düşmana bir Türk mukabil gelir,
Göz görmedik hüner bizlerde olur,
Bize dokananlar belâsın bulur,
Ezelden kavgacı milletimiz var.

Millî Şef İnönü dünyayı aralar(1)
Canından ileri yurdu korulur,
Ali İzzet’im(2) şu kahraman ordular,
Korkmaz, yılmaz bir Türk devletimiz var.

Şarkışla’lı Ali İzzet ÖZKAN

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 21)

(1) “Dünyay’aralar” gibi okunacak.

(2) “Alizzetim” gibi okunacak.

Türk Bayrağı

Bayrakların en güzeli
Türk Bayrağı Türk Bayrağı
Sancakların en ezeli
Türk Bayrağı Türk Bayrağı.

Bazı Tuna’dan su içer
Bazı Hindistan’ı geçer
Bazı kanatlanıp uçar
Türk Bayrağı Türk Bayrağı.

Gazilerin donu sensin
Şehitlerin kanı sensin
Memleketin şanı sensin
Türk Bayrağı Türk Bayrağı.

Kudüretli bakışın var
Derya gibi akışın var
Ay yıldızlı nakışın var
Türk Bayrağı Türk Bayrağı.

İki cihanın ışığı
Mehmetçik onun âşığı
Orduların yakışığı
Türk Bayrağı Türk Bayrağı.

Gökten gelir sesin heybet
Dalgaları nurlar kat kat
Kurban sana Ali İzzet
Türk Bayrağı Türk Bayrağı.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 33)

Mehmet Necati ÖNGAY:

Vatan Türküsü

Toprağının çamuruyla karıldım,
Senin için yeryüzüne çağrıldım.
Yârim vatan diye size sarıldım,
Bahçemde açılmış elmalar, narlar.

Ekin ekim, tarlalarda kavruldum,
Harman ettim, tane tane sivrildim,
Öbek öbek buğdayımdan ayrıldım,
Meleşirken imil imil davarlar..

Yolcu oldum, yollarına düzüldüm,
Ayrı düştüm, iplik iplik üzüldüm,
Yağmur gibi siyim siyim süzüldüm,
Göz göz oldu gönlümdeki pınarlar.

Asker oldum, vardım sınır boyuna,
Düşmanlarla girdim kanlı oyuna,
Bu dünyada senden güzel, iyi ne?
Kurban olsun sana bütün diyarlar.

Ulu Tanrım sen kanat ol elime,
Çok sözüm var düğümlemler dilime,
Vatan için koşulmaz mı ölüme?
Ölüme koşmayan eri kınarlar.

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 1, S. 4, 16 İkinci Teşrin 1941, s. 11)

Cumhuriyet'e Şiir

Al atım, doru tayım, al kanım helâl sana,
Gel, bağrıma basayım; gel, seni kana kana.
Sana kavuşmak için kafa tuttum cihana

Kuş ol dalımda şakı; dağ ol, ufkumda yüksel!
Aydınlıkların kızı, alnından öpeyim, gel!

Senin için yüzüstü kaldı tarlam, tapanım;
Kadir bilen öküzüm, boynu bükük sabanım;
Yıllar yılı yas tuttu; yandı yazım, yabanım
Gel, benim sevgi bağım; gel, benim kalb gözüm; gel!
Seni bana verdiler, akan kanıma bedel!

Senin için harcadım kolumu, bacağımı,
Sürümü, otlığımı, örsümü, ocağımı,
Yüzünün rengi gibi üzüm veren bağımı.
Rüzgar ol, göğsüme dol, ışık ol, ısıt beni!
Su ol, varlığımı yu; güneş ol ısıt beni!

Uğrunda ölü, diri, yediden yetmişedek;
Bütün yurt ayaklandı: taş, toprak, börtüböcek.
Yürekte aynı inan, aynı güç, aynı dilek.
Mehmedim. Keloğlanım, Köroğlum, yâr Ayvazım.
Yenginizle yeniden yazıldı alınyazım.

Senin için saçını süpürge etti dullar,
Senin için tutuştu İzmirler, İstanbullar.
Kundaktaki bebeler, genç kızlar, genç oğullar.
Cumhuriyet, güzel kız, yaklaş, sıvazla beni,
Ey, benim ilk gözağrım, ellere vermem seni!

Senin için kağnılar peşinde giden benim,
Ateş, kan sellerinde izini güden benim,
Seni başında tutan demirden beden benim,
Ellerinle çözüldü içimdeki kördüğüm;
Sana bayrağım olsun, benim yüzgörümlüğüm...

Mehmet Necati ÖNGAY

(C. 7, S. 75, 1 İkinci Teşrin 1944, s. 46)

Ahmet ÇITAK:

Subaylarımız

Kahramandır subayların hepsi,
Göğüs gerersiniz düşmana karşı.
Bekliyen sizsiniz sınır kapısı,
Beller kırarsınız düşmana karşı.

Şahin gibi harp yerine yığılıp,
Yıldırım misali gökten sağılıp,
Her biriniz bir cepheye dağılıp,
Kuvvet derersiniz düşmana karşı.

Hudut başın gezersiniz boyuna,
Kimse sizi getiremez oyuna,
Vatana yan bakan gözü hayına,
Harba gidersiniz düşmana karşı.

Mevlâm ömür versin Fevzi Paşa'ya,
Bizim ömrümüzden alıp yaşaya.
İhtiyaç görürse hangi köşeye,
Hemen erersiniz düşmana karşı.

Bir hasım gelirse bıyık tutarak,
Karşı varırsınız kurşun atarak,
Porguram çizip te kafa çatarak,
Çare ararsınız düşmana karşı.

Daima yiğitlik olur sözünüz,
Cetlerin yolundan gider iziniz.
Çok gün olur uyku görmez gözünüz,
Fikir yorarsınız düşmana karşı.

Düşmanın hiylesin duymadan sezip,
Başın kaldıranın beynini ezip,
Torpilleri döküp, istihkâm kazıp,
Dağlar yararsınız düşmana karşı.

Ahmet Çıtak yolunuzda ölücü,
Günahtan kurtulup şehit olucu,
Ejderha biçimi eğri kılıcı,
Bele sararsınız düşmana karşı.

Elbistanlı Ahmet ÇITAK

(C. 1, S. 4, 16 İkinci Teşrin 1941, s. 17)

Necmi AKTAN:

Süvariler

Yine atlarımızın duyuldu nal sesleri,
Yine dolup taşıyor iştahlı göğüsleri.
Yine geçmiş günleri hatırlıyorum şimdi,
Gözümde canlanıyor akınların geçidi.
Atlılar küme küme dağdan dağa aşarak,
Atlılar diyar diyar koşuyor, bayrak bayrak...
Ey yağız atlarıyla dağdan dağa koşanlar,
Vurarak, çiğniyerek, haykırarak coşanlar,
Hatıranız her zaman içimizde yaşıyor,
Ruhunuz at üstünde peşimizden koşuyor...
Biz barışı severiz, ovamız, dağımız çok,
Biz barışı severiz, dışarda gözümüz yok,
Fakat eğer göz diken olursa yurdumuza,
Rüzgârlar öncü olur, yol verir atımıza,
Coşkun ırmaklar gibi dağdan dağa aşarız,
Yıldırım gibi çarpar, şimşek gibi yakarız...

Necmi AKTAN

(C. 1, S. 5, 1 Birinci Kânun 1941, s. 18)

Mehmet TUĞRUL:

Vatan

Göklere ulaşan ak saçlı dağlar,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.
Koynu tombul tombul salkımlı bağlar,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Taştan taş seken kıpırdak sular,
Bağrı fırtınalı yeşil korular,
Destanlar yaratan şanlı ordular,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Buludun üstünde yüzen uçaklar,
Yücelerde yanan alev bayraklar,
Kızıl batılarla pembe şafaklar,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Sılaya, gurbete alıp götüren,
Dev yürüyüşlü, heybetli tiren,
Bozkırlarda suyun şahidi seren,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Yazılan silik mezar taşları,
Yetmişlik ninemin bakır saçları,
İncir, zeytin, badem, nar ağaçları,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Kıvrım kıvrım yollar, köprüler hanlar,
Ovalarda yer yer pulluk, sabanlar,
Bacalardan tüten isli dumanlar,
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Havada turnalar, suda balıklar,
Ayrıla oynayan keyfli yayıklar,
Kıvalı çoraplar, yeğni çarıklar (*).
“Vatan, vatan” diye seslenir bana.

Mehmet TUĞRUL

(C. 3, S. 30, 16 Birinci Kânun 1942, s. 11)

(*) Yeğni: Hafif.

Sırrı AKATAY:

Yiğitlerin Geçidi

Geçti bugün önümden yiğitler birer birer,
Dadaşlarla zeybekler, seymenlerle efeler.
Bir hasret dolu gözler, ince hilâl kaşları,
Nâralarla coşarlar Erzurum dadaşları.
Yaylâ bulutu gibi toplanır yavaş yavaş,
Sonra birden köpürür, selolur, coşar dadaş.
Burma burma bıyıklar, selvi selvi boyları,
Ellerile konuşur Sivas'ın halayları.
Efelerin tutuşur gözünde dilekleri,
Diz çöker, kucaklaşır İzmir'in zeybekleri.
Başlığı sırma işli, belde ipek kuşağı,
Ceylân gibi sekiyor Kastamonu uşağı.
Dağ dağ kımıldanırlar bir ileri, bir geri,
Çorum'un, Ankara'nın, Bursa'nın seymenleri.
Hâlâ kulaklarımda nâralar, o gür sesler,
Geçti bugün önümden yiğitler birer birer.

Sırrı AKATAY

(C. 1, S. 12, 16 Mart 1942, s. 6)

Yoldaki Bayrak

Erzurum'dan Ankara'ya,
Elden ele geçen bayrak.
Şafakların doya doya,
Gül rengini içen bayrak.

Nazlı nazlı sallanarak,
Dalga dalga yollanarak,
Al kanımdan allanarak,
Mutlu ele geçen bayrak.

Gönüllerde umut oldun,
Gök yüzünde bulut oldun
İstiklâl hudut oldun
Yüce dağlar geçen bayrak.

Dalgaları başucumda
Bir gül olur avucumda
Yere değmez sonucunda
Türk elini seçen bayrak.

S. AKATAY

(C. 2, S. 17, 1 Haziran 1942, s. 19)

İbrahim Zeki BURDURLU:

Asker Çocuğun Andı

Türküm, en yüce başım,
Türküm, tarihtir yaşım,
Zafer benim yoldaşım,
Kötülük benden geri.

Türküm, kanım çağlayan,
Türküm, alnım: şeref, şan,
Yoktur bende ağlaşan,
Bayrak gözümün ferî.

Türküm, soyum bu soydan,
Türküm Atam bu boydan;
Bayrağım, yıldız, aydan,
Adım: Dünyanın eri.

Türküm, bu yer vatanım,
Türküm, dillerde sanım,
Türküm, dökülsün kanım
Bu uğurda bu yolda.

Türküm, pişmiş dileğim,
Türküm, sağlam bileğim,
Türküm, yurda köleyim,
Tetik silâhım kolda.

Türküm, güzel severim,
Türküm, tarla sürerim,
Sınra tel örerim,
“İstiklâl kuşum dalda.”

İ. Z. BURDURLU

(C. 2, S. 15, 1 Mayıs 1942, s. 15)

Atatürk İçin

Bütün Türk topraklarının her noktasında,
Her dağda, her denizde, her bulut zerresinde

Bir göz yaşının sıcaklığı var;
Esiyor her çeşit damarda azgın bir rüzgâr,
Küskün boyunlariyle bakıyor al bayraklar...

Bütün Türklüğün birleşmiş tek kalbi,
Aynı fikrin dövünlüğü tek inanış
Uçuyor Türk denizlerinin üstünden;
Geçiyor parlayan her Mehmetçik süngüsünden,
Geliyor Ata'nın yaşadığı bir matem gününden.

Ey ölümsüz fikir, Ey sınırsız düşünce,
Ey her medeni izde gülümsiyen şahsiyet!
Senin biri bin yapan iradenle kurulan
Bu her yönü bahar, yaz gibi olgun vatan,
Renk alacak, akan Türk kanlarının devamından,

Duvarı bir fotoğraf, kalbde diri bir adım,
Kitapta sade imza, düşünce bir inanç,
Her şehirde şahlanmış bir hıncın yankısıdır.
Seni bize bağlayan o büyü engin sır,
Bizi, sana ağlatan o katmerli zengin sır..

Ey dünyaya ferman gösteren,
Ey fermanını kendi eliyle yazan Ata'm!
Bir Mehmetçik, ölçsüz bir kudrettir izinde,
Okuyoruz her yalın sözünü, baharın da, güzün de,
Fikrin dehâ bulduğu o tunçlaşan yüzünde.

Okumak, yazmak kolay,
Hazmetmek asıl hünere.
Devrimlerle yükselen gençlerini bul şimdi,
Her içte bir gündüz var, ne gece, ne ikindi...
Senden başlayan sabah gür canlara yol şimdi.

Ey bayrağımızda beliren mavi gözler!
Ey "ölmedim" diyen, tarih yazan dudaklar!
Bir millet kaderini zaferle perçinliyen,
Bu dünya ölçsünde büyük, en büyük sen!
Türk-Ata kahramanı yüce Atatürk sen!

Bütün Türk topraklarının her noktasında,
Her dağda, her denizde, her bulut zerresinde
Bir göz yaşının sıcaklığı var;
Esiyor her çeşit damarda azgın bir rüzgâr;
Küskün boyunlariyle bakıyor al bayraklar...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 7)

Bir Kahraman İçin

Hani bir gün davul, zurna
Öz içinle konuşmuştu;
Ay, yıldız üstünde ruhun
O bitmez şanlı duygunun,
Ergin dalına konmuştu...

Hani bir gün “ey Türk sesi”
Damar damar kaynamıştı;
Vatan diye süngü ucu,
Zafer diye vatan burcu,
Yer yerinden oynamıştı...

Hani bir gün Ey Mehmedim,
Uçsuz sevgin şahlanmıştı;
Erkek süngün meyve dermiş,
Gözlerin aşkı göstermiş,
İçin zafere kanmıştı...

Hani bir gün sana toprak,
“Sensiz ölüm yok” demişti;
O kızıl akşamlar gibi,
Zaferin bayraktan kalbi,
Seni kanınla sevmişti...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 54, 16 Birinci Kânun 1943, s. 7)

Turhan OĞUZKAN:

23 Nisan

Coş yurttaşım, coş; bu senin bayramın
Taşsın kalbin 23 Nisan diye.
Damarında “asil kan”ın kaynasın,
Nabzın vursun: 23 Nisan diye.

Cenk dedin mi er, er ile yarışır,
Vatan için Türk, Türk gibi vuruşur
Büyük ırka, büyük zafer yaraşır,
İçin gülsün 23 Nisan diye.

Demi değil bugün boş kaygıların,
Düğün dernek yapsın Türk duyguların,
Milletim! gözünde aydınlık Yarın,
Işıldasın 23 Nisan diye.

Oğuzkan’ım bu ne coşkun günündür,
Yurt uğrunda şehit olmak dinindir,
Seni dillendiren büyük dünündür,
Yaz kalemim 23 Nisan diye

Turhan OĞUZKAN

(C. 2, S. 15, 1 Mayıs 1942, s. 18)

Akın

Kanımda binlerce atlılar dolaşır,
Tuna boylarına açılır her gecem.
Ve her günüm beni bir sefere taşır,
Boşanır zaferler üstüne düşüncem.

Ufuklar boyunca kır atlar üstünde,
Doğudan batıya bir kesilmez akın.
Bütün hayaller o arzulanan günde,
Ve gözlerde aksi en derin inanın.

Cenk türküleriyle şerefli akşamlar,
Yıldızlar altında kahraman bir uyku.
Ölüme, hayata açılan şafaklar,
İleri, ileri bu coşkun uğultu.

Çılgın nal sesleri dağlar ötesinde,
O eşsiz sabahı, o zevki tanırım.
Bir uzak zamanın renkli bahçesinde,
Ben bu ordulara katıldım sanırım.

Nâralar içinde hayal olur etraf,
Onbinlerce pala çıkmış gayri kından,
Eğilmez bayraklar gölgesinde saf saf
Girerler cennete bir şanlı akından.

Turhan OĞUZKAN

(C. 3, S. 27, 1 İkinci Teşrin 1942, s. 5)

Ceyhun Atuf KANSU:

Bayrak

Kurduğum en güzel hülya,
Bayrağım! sana vurgunum.
Sende dalgalanır dünya,
Bayrağım sana vurgunum.

Bütün çiçeklerin rengi,
Gül mevsimisin yurdumun.
Şu yüce dağların dengi,
Annesi sabah nurunun.

Seslenir içinden bir ses,
Sen bu kızılıktan doğdun.
Ey üflediğim ilk nefes,
Bütün kırları doldurdun.

Her sabah ilk selâm sana,
En içli, en temiz selâm.
Dalgallana dalgallana,
Kalelere yüksel, rüyam!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 1, S. 9, 1 Şubat 1942, s. 15)

Hulûsi AKSOY:

19 Mayıs Bayramı

Çocuğa kuşluk uykusu,
Ekinlere, bostana su,
Gençliğe hayat sevgisi;
Ondokuz mayıs bayramı.

At sürdüğümüz şu bayır,
Güreş tuttuğumuz çayır,
Cümleye pazar, panayır,
Ondokuz mayıs bayramı.

Bahar hayatın eşiği,
Meydan, gençliğin beşiği

Gönüllere gün ışığı,
Ondokuz mayıs bayramı.

Umudum demidim, canım,
Gücüm, kuvvetim, dermanım,
Ramazanım hem kurbanım,
Ondokuz mayıs bayramı.

Mart filiz ayının adı,
Nisan dalların muradı,
Mayısın şu kıvrak tadı,
Ondokuz mayıs bayramı.

Hulûsi AKSOY

(C. 2, S. 17, 1 Haziran 1942, s. 5)

Ahmet Hikmet PAROĞLU:

Bergama Kermesi Efelerine

(1)

I

Efeler diyarı Kozak ilinden,
Efe anlar ancak efe dilinden,
Başına sarılı kor mendilinden
Dağlara bir destan yazıyor efem.

Bengi oynuyorlar coşarak şimdi,
Bergama kaynıyor taşarak şimdi,
Genç kızlar geliyor koşarak şimdi,
Eller şakladıkça uzuyor efem.

II

Bergama bu hafta seyrân olacak,
Her yerden genç, yaşlı orya dolacak,
Bağlarında güller açıp solacak,
Kermes gecesinin ayıdır efem.

Kozak yaylaları seni anacak,
Sev, sevme, gönüller aşkla yanacak,
Bergama bu hafta zevke kanacak,
Her öpüş bir zafer payıdır efem.

III

Toprağa vurdukça tunçtan dizini,
Gözlere çiziyor gönül izini,
Sevinçten kızaran alev yüzünü
Uzat da yüzümü süreyim efem.

Şimdi uzaktayım, hasretim sana,
Ya kardeş, ya baba, ya oğul bana,
Öyle vurgunum ki gönülden yana,
Gel, tunçtan yüzünü göreyim efem.

Kermes efeleri! Sizindir oyun,
Oynayın, oynayın, oyuna doyun,
Beni arınıza alın, al'koyun,
Sizlere bir çelenk öreyim efem.

A. Hikmet PAROĞLU

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 3)

(1) 22-28 Mayıs

Behlül DAL:

Taşhan'daki Tunç Kadın

Kalenin burçlarından güneş doğmak üzere,
Serin bir yaz sabahı Ulus meydanındayım.
O kadının önünde mihlanmış gibi yere,
Beni bana anlatan bir tarih yanındayım.

Bir meçhul köyden kopup Taşhan'da tunç taşlara,
Yırtık çarıklarıyla bir tarih yazan kadın,
Parmağını bulayıp gözündeki yaşlara,
Elinin kınasıyla istiklâl yazan kadın.

Ne dudağında allık, ne yüzünde boyası,
Ne tertemiz alnını karartan sürmesi var.
Ne yırtık yaşmağının rengi solmuş oyası,
Nesi var bu kadının, yurttan başka nesi var?

Behlül DAL

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 20)

Battal Âşık:

Güzel Vatanım

Vatan benim anam, anam kuzusu,
Gözümü ıslatan inci dizisi,
Gönlümün sevinci, içim sızısı,
Kurban olam sana güzel vatanım.

Urfa'dan at aldım ceylân bakışlı,
Aslı Arap, kendi Türke yakışlı,
Kızılırmak gibi süzgün akışlı,
Kurban olam sana güzel vatanım.

Battal Âşık bu da benim sözümdür,
Vatan benim yaşlı iki gözümdür,
Bizimdir, bizimdir, vatan bizimdir,
Kurban olam sana güzel vatanım.

Battal Âşık

(C. 4, S. 46, 16 Ağustos 1943, s. 4)

Ahmet Kutsi TECER:

Otuz Ağustos

Her yıl bugün gelir, otuz ağustos,
İçime bir ordu havası dolar.
Bayrak liyme liyme, geçer ordular...
Saçlar dimdik, gözler çelik, yüzler pos,

Geçer tunç adımlar, demir göğüsler,
Geçer Memetçikler, geçer subaylar,
Hepsinin alnında zaferden süsler,
Geçer hayalimden bir bir alaylar...

Geçer toplar, geçer atlar, yağız, al,
Geçer dağ, ırmak, yol, geçer şehirler...
Yangınlar üstünde ince bir hilâl,

Yaralılar düşe kalka geçerler...

Çılgın bir istekle bu şan akını,
Afyon'dan İzmir'e kadar çağıldar. .
Unutmuş at gemi, kılıçlar kını,
Can canı unutmuş zafere kadar.

Ne var bu dünyada sana yakışan,
Alnında bir zafer sabahı kadar,
Sen Memetçik, söyle büyük kahraman,
Sana zafer kadar yakışan ne var?

Her yıl bugün gelir, otuz ağustos,
İçime bir zafer havası dolar.
Saçlar dimdik, gözler çelik, yüzler pos,
Bayrak liyme liyme, geçer ordular...

Ahmet Kutsi TECER

(C. 4, S. 47, 1 Eylül 1943, s. 4)

29 Ekim

Bu sabah içimde bir tazelik var,
Bu seher, bu camdan giren gündüz ben!
Sokaktan yükselen bu şen nâralar,
Bu camdan bakınan, bu gülen yüz ben!

Nerede o dünkü ateşli nabız,
Nerede yastıkta kıvranan başım?
Bu sabah içimde çelikten bir hız,
Bu sabah en mutlu, en şen yurtdaşım!

Az önce fecirle kaçan yıldızlar,
Başımdan yağıyor daha bol, gümrah.
Şimdi benliğimde bir bütünlük var,
İçimde bir âlem gizli bu sabah!

Bu millet, bu insan, adı sanı Türk,
Bu toprak, bu vatan, güzel Türkeli,
Bu tarih, bu onur, bu sihirli yük,
Bu Bursa, bu Konya, bu usta eli,

Bu eşsiz İstanbul, bu tek Edirne,
Bu örnek Kayseri, Sivas, Erzurum,
Bu Fırat, Menderes, Çoruh, Ergene,
Bu İzmir, Adana, Urfa, bu Çorum,

Bu başak, bu salkım, bu bağ, bu harman,
Bu bizim davarlar, bizim danalar,
Bu ocak, bu mâden, bu dağ, bu orman,
Bu yiğit erkekler, yiğit analar,

Bu çetin, bu dönmez, bu sert bilekler,
Bu yanık çehreler, bu bizimkiler,
Bu ağaç, bu çiçek, bu çiğ, bu renkler,
Bu diller, bu sesler, ya bu ezgiler,

Bu ninni, bu ağıt, bu düğün, bu bar,
Bu zeybek, bu halay, bu güreş hep ben!
Bu sabah içimde bir tazelik var,
Bu ışık, bu gündüz, bu güneş hep ben!

Ey rüya, Ey hayal, beni terketme,
Ey sabah koynunda şenim, hem zinde.
Bir şuur ışığı vurmuş perdeme,
Bir bahar öğlesi gibi çimende.

Siz şimdi sokaktan geçen oymaklar,
Yürüyün siz bütün el çocukları,
Göğüslerde gurur, elde bayraklar,
Yürüyün başlar dik, alın yukarı,

Yürüyün ardından siz emellerim,
Yürüyün kalbimin yükü ilhamlar,
Uzaktan çırpınsın size ellerim,
Çırpınsın yüreğim, durana kadar.

Bu sabah içimde bir tazelik var,
Bu seher, bu camdan giren gündüz ben!
Komşular, şaşmayın bana komşular,
Bu camdan bakınan, bu gülen yüz ben!

Ahmet Kutsi TECER

(C. 9, S. 99, 1 Kasım 1945, s. 7)

30 Ağustos

Her yıl bugün gelir, otuz ağustos,
İçime bir ordu havası dolar.
Saçlar dimdik, gözler çelik, yüzler pos
Bayrak liyme liyme, geçer ordular...

Geçer tunç adımlar, demir göğüsler,
Geçer Mehmetçikler, geçer subaylar,
Hepsinin alnında zaferden süsler,
Geçer hayalimden bir bir alaylar...

Geçer toplar, geçer atlar, yağız, al,
Geçer dağ, ırmak, yol, geçer şehirler...
Yangınlar üstünde ince bir hilâl,
Yaralılar düşe kalka geçerler...

Çılgın bir istekle bu şan akını,
Afyon'dan İzmir'e kadar çağıldar.
Unutmuş at gemi, kılıçlar kini,
Can canı unutmuş zafere kadar.

Ne var bu dünyada sana yakışan,
Alnında bir zafer sabahı kadar,
Sen Mehmetçik, söyle büyük kahraman,
Sana zafer kadar yakışan ne var?

Her yıl bugün gelir, otuz ağustos,
İçime bir zafer havası dolar.

Saçlar dimdik, gözler çelik, yüzler pos,
Bayrak liyme liyme, geçer ordular...

Ahmet Kutsi TECER

(C. I, S. 9, Eylül 1947, s. 2)

Başaran:

Bir Atlıya

Rüzgâra vurunca sazdan bir eğer,
Alevli dizginler gerilmelidir.
Dağlar eğilmeli, deprenmeli yer,
İlk hızda hedefe erilmelidir.

Göğsüne güneşi bir gül gibi tak,
Volkandan volkana atla, süzül, ak.
Arkana çepkendir mavi bir şafak,
Göklerden yıldızlar derilmelidir.

Şiddetin gökleri böyle sarınca,
Granit dağları gürzle yarıncı,
Gürleyi gürleyi ufka varınca,
Önüne bir cihan serilmelidir.

Hasanoğlu Köy Enstitüsü yüksek kısım öğrencilerinden

(C. 6, S. 63, 1 Mayıs 1944, s. 6)

Başaran

Oğuz Kâzım ATOK:

İkinci İnönü

Memleketin umutsuz, karanlık bir gününde,
Milletin istikbali belirdi İnönü'nde.
Yirmi sekiz Mart günü henüz ağarmadan tan,
Saldırdı cephemize düşmanlar sağ kanattan.
Otuz Martta sıkıştı cephenin sağ, solu,
Bir kalp gibi çırpındı burada Anadolu.
Delinen her parçada İnönü bir siperdi,
Yüksek idaresiyle düşmanı yere serdi.
Otuz bir Mart sabahı toparladı hepsini,
Sona erdirdi o gün Türk, muharebesini.
Çekilen kılıçların boş kalmıştı kınları,
Bir Nisanda başladı İnönü akınları.
Hamidiye yönünden düşmandan bir eser yok,
Mehmetçik ilerliyor, karşısında bir er yok.
Bozüyük uzaklardan göğe alev saçıyor,
Düşman, ölülerini bırakmış, hep kaçıyor.
Bu dünya ölçüsünde çetin bir imtihandı,
İnönü kayasında emeller parçalandı;
Kalmadı Sevr'in kâğıt üstünde bile izi;
O gün yendi İnönü makûs talihimizi.
Tarihler, üzerinde durdukça derin derin,
Anlaşılabilecek büyük değeri bu zaferin.
O gün yenilen düşman yalnız onlar değildi,
Bizi yenmek isteyen mağrur başlar eğildi.
Bu öyle bir zafer ki buna borçlu İnkılâp,
O gün artık dinmişti yıllar süren ızdırıp.
Her an olduğu gibi bizden üstündü düşman.
Bir avuç kahramandı bu zaferi kazanan.

Ruh olmadıktan sonra Ordu varlık bulamaz.
İnönü başta iken güç ölçüsü olamaz.
Bir avuç Ordusuyle yaratırsa o günü,
Bugünkü Ordusuyle neler yapmaz İnönü...

(C. 6, S. 61, 1 Nisan 1944, s. 4)

Oğuz Kâzım ATOK

19 Mayıs Gençliği

İnkılâp savaşında yüz çevirmez öncüyüz;
Ata'nın güveniyiz, İnönü'nün gücüyüz.

Karanlık geceleri içinden yara yara,
Güneş gibi ulaştık 19 Mayısılara.

Geçmişlerin ders olan acısını duyarak
Bir ülküde birleştik bir bayrağa uyarak.

Biziz anavatanın sarsılmaz özlü varı,
Bizler yaratacağız şüphesiz yarınları.

İçten kucaklıyoruz biz bugünden yarını,
Savaşta görüyoruz gençlik ordularını.

Hamleyle akacağız bu yolların ucuna,
Bu hızla çıkacağız kalelerin burcuna.

19 Mayıs yaptık biz yılın her gününü,
En önde ilerliyor en gencimiz İnönü.

(C. 6, S. 65, 1 Haziran 1944, s. 8)

Oğuz Kâzım ATOK

19 Mayıs Hâtıraları

Adımları gergin, vücutları dimdik
Bayrak gibi mânalı geçiyor Gençlik.

Neleri hatırlatmaz güneş, çiçek, su,
Bahar evime gelmiş bahçe dolusu.

Ninem dinler Karacaoğlan'ı doya doya;
Bugün gene fazla tutkun o büyük ustaya,
Bir dua gibi ezberliyor mısralarını,
Bana diyor: “ondan bulabilirsin yarını.”

Gece, bir sanatçı doyurdu ruhumu
Bilmem bu kadar musikî duyduğumu,
Dinlerken insanın kabarıyor göğsü,
Tel ve sesinden beliriyor ülküsü,
İçimi doldurdu memleket türküsü.

Düşümde sabaha kadar gergin, dimdik
Bayrak gibi mânalı geçiyor Gençlik..

(C. 8, S. 88, 16 Mayıs 1945, s. 12)

Oğuz Kâzım ATOK

30 Ağustos Mehmetçigi

Buyruk alınca Atatürk'ünden
Hakladı haksızlığı kökünden,
Bir yaz, kazma, kürek, süngü, dipçik
Düşmanını yoketti Mehmetçik.
Erlerin eri, bu babayiğit
Baştan vurdu sınırlara kilit.
İçinde böyle kahraman dolu
Sıkılmış bir yumruk Anadolu...

Oğuz Kâzım ATOK

(C. 8, S. 95, 1 Eylül 1945, s. 2)

Osman ATTİLÂ:

30 Ağustos Sabahında

Beş gündür aydınlık Kocatepe başı,
Yürüten bu tek ses oldu dağı, taşı.
“İleri!” buyruğu enginde çınladı,
Tekrar ayan oldu yaşamının tadı.
Yapraklar titreşir kurumuş ağaçta,
Kağnılar tank gibi yürüyor yamaçta.

Sarktı yıldızlar bu gece kandil olup,
Bulutlar dağlara indi mendil olup,
Ay imrendi, arza yaklaştı öğleyin;
Söyleyin, neşeli şarkılar söyleyin,
Ey kuşlar, bizimle bayram kuşlar!
Bastıkça üzengi olan dik yokuşlar,
Gelincikler açtı Afyon tepeleri,
Ay yalnız bu gece taktı küpeleri

Geçmiş, geleceğe selâm olsun, diye
Al bayrak çekildi Kadifekale'ye.

Osman ATTİLÂ

(C. 6, S. 71, 1 Eylül 1944, s. 5)

Atatürk İçin

Tuttun elimizden, çıktık sefere,
Kurtardık vatani, milleti Atam.
Serdik kör denilen talihi yere,
Zaferdir savaşın nimeti Atam.

Dağlar altımızda at oldu bizim,
Sen dedin: -Uyan Türk! açıldı gözüm.
Sakarya suyunda yununca yüzüm,
Bilindi Türklüğün kıymeti Atam.

Duyarım, dalgalar sahili döğer,
Sen sade bir “Paşa” olaydın eğer
Yine kalbimizde alacaktın yer,
Sensin bu vatanın ziyneti Atam.

Bir eşin var mıydı civanmertlikte?
İyi ettik, sana “Ata” dedikte;
Sevgin göğsümüzde, eller tetikte,
Sendin bize Tanrı himmeti Atam.

Her Türk olan “Atam” der de tutuşur,
İşitir emrini, derdi yatıştır;
Kâfi, bu teselli ona yetişir:
Sana lâayık olmak niyeti Atam.

Osman ATTİLÂ

(C. 7, S. 76, 16 İkinci Teşrin 1944, s. 18)

Hüseyin ULAŞ:

Bizim

Gönlümüzde tüter ince bir buğu,
Aydınlıklar gibi en temiz duygu;
Bayrak, ay yıldız ve sevgili vatan.

Ümit rengi beyaz, kanda al bizim,
Barış çiçekleri açan dal bizim,
Her şeyin sonunda istiklâl bizim.

Azat olacaktır kuş yuvasından,
Zincirlerde; mahpus nabzıdır atan,
Göklerden bin selâm, sen, Ey hür insan!

Bizimdir hürriyet, hür insan bizim,
Göğü, toprağıyle bu vatan bizim,
Ata’nın mirası son destan bizim.

Hüseyin ULAŞ

(C. 7, S. 75, 1 İkinci Teşrin 1944, s. 18)

Mehmet ÇAĞLAR:

Cumhuriyet’e

Bu atalar yurdu, bu güzel vatan,
Günlerce yolunu bekledi durdu.
Günlerce Akhisar, Nazilli, Seyhan
Anteb’in yangını İzmir’e vurdu.

Sabır menzilini tüketedsun,
Gür bir ses duyuldu Anadoludan:
Ben Türküm, bilmiyen tarihe sorsun,
Tunadan, Muhaçtan, ve Niğboludan.

Bir uçtan bir uca bu güzel yurdu
Uğrunda döktüğüm kana boyadım...
Türkümüz dillerde çağladı durdu,
Dünyada hürmetle anıldı adım.

İstiklâl burcuna keyfince yaslan,
Seyret hür dağları, hür enginleri.
Sana türkü yakmış, hey koca aslan!
Dinle köy kızları, köy gelinleri:

Bir fidan gibisin, ince bir fidan,
Tanrım esirgesin seni nazardan;
Seninle şenlenir bu can, bu vatan;
Benim koc yigitim, anlı, sanlısın,
Yirmi bir yaşında delikanlısın.

Yeşil ovaların, altın kumsalın
Üstünde gez, dolaş, keyfince salın,
Gökte kurtarıcın, şanlı Kartal'ın,
Benim koç yiğitim, anlı, sanlısın,
Yirmi bir yaşında delikanlısın.

Göğsünde bayrağım dalgalanacak,
Yediden yetmişe seni anacak,
Bu dünya durdukça nurun yanacak,
Benim koç yiğitim, anlı, sanlısın,
Yirmi bir yaşında delikanlısın.

Bir senden ayrılmam doğransa etim,
Benim istiklalim ve hürriyetim!
Sevgilim, sevgilim: Cumhuriyetim!
Benim koc yiğitim, anlı, sanlısın,
Yirmi bir yaşında delikanlısın.

Yüzün günden aydın ve kardan aktır;
Elinde altı ok, taptığın haktır,
Sana yan bakan göz kör olacaktır.
Benim koc yiğitim, anlı, sanlısın,
Yirmi bir yaşında delikanlısın...

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 7, S. 75, 1 İkinci Teşrin 1944, s. 24)

Er Mektubu

Sabaha çıkacağımızı Allah bilir;
Ölüm geldi mi,
Ne bir saniye geri,
Ne bir saniye ileri deye sen söylerdin.
Ölüm bizim için,
Ha bugün, ha yarın;
Ha yatakta, ha toprakta,
Her zaman, her yerde bir anacığım.

Ya dönmezsen? diyorsun.
Ne çıkar anacığım!
Sen beni,
Bugün için doğurmamış mıydın?

Kim bilir... belki de

Zaferle köye döneceğim:
Duan kabul olacak...
Bilinmez ki anacığım,
Belki şimdi, belki birazdan,
Silâhbaşı çalacak,
Ve biz Allah Allah diyerek
Hücuma kalkacağız...

Bırakalım bunları anacığım.
Mübarek hatırını sual eder,
İki ellerinden öperim.

Yavuklum merak etmesin:
Tüfeğimin kundağına “Kezban, diye kazımışım.
Evelallah,
Her kurşun bizi,
Bir parça daha zafere
Ve size yaklaştıracak.

Mehmet ÇAĞLAR

(C. 10, S. 115, 1 Temmuz 1946, s. 6)

Kemalettin KAMU:

Atama Ağıt

I

Sırma sarısını yay saçlarına,
Gözüne rengini koy denizlerin;
Düşün dudakların en incisini,
Yüzüne tuncunu ver benizlerin.

Onda yürüyüşün en yiğitçesi,
Onda bükülmezi vardı dizlerin.
Gezerdi ülkede bir Hızır gibi
Em olup derdine çaresizlerin.

II

Durgun bir denizi andırır dışı,
İçi hiç sönmeyen bir yanardağı.
Sesinde ıslığı eser kuvvetin,
Sözünde şahlanır Hakkın bayrağı.

Gökle Güneş gibi buluştu onda
Sezinin sağlamı, duyunun sağı,
Yıkarak kökünden Osmanlılığı
O gömdü tarihe bir Ortaçağı.

III

Dağlar dümdüz olur işaretiyle,
Ürperir ovalar âvazesine;
Devrilir hıncına çarpan ordular.
Kaleler dayanmaz yelpazesine;

Fikrin, güzelliğin, aşkın, her şeyin
Bağlıydı daima en tazesine;
Yaşadı başı dik, dünyaya karşı,
Getirdi dünyayı cenazesine!

IV

Onsuz kaldığını bilse tabiat
Bağlar üzüm vermez, bahçeler kurur;
Okşar saçlarını Ezelin eli,
Yüzüne Ebedin ışığı vurur.

Övünür insanlık eserleriyle,
Yurt onun sevgisi üstünde durur.
Adıdır kurduğu devlete temel,
Ünü kurtardığı millete gurur!

V

Fâni varlığını kaybetti ama,
Simgesi yurdumun burçlarındadır.
Engin ufuklara uzanmış kolu,

Hızı Altıokun uçlarındadır!

Kadının, erkeğin hâfızasında,
Gencin, ihtiyarın duşlarındadır.
Yayla yellerinde eser gölgesi,
Sesi bahçemizin kuşlarındadır!

VI

Ben mi yazacaktım göçüm gününü
Dökerek ardından böyle göz yaşı?
Ben ki ona büyük gezilerinde
Oldumdu bir küçük yol arkadaşı.

En son durağına varmadan ömrün
Kapadı yolunu bir mezar taşı...
Büyük kurucusu Cumhuriyetin,
Hürriyet âşığı milletin başı!

Kemalettin KAMU

(C. 7, S. 76, 16 İkinci Teşrin 1944, s. 16)

Necati CUMALI:

Pazar Günü

Benim memleketimin gökleri,
Hey, benim memleketimin gökleri,
Hey, heeey, heeeyyy...
Damların, tarlaların üstünde,
Memleketimin mavi gökleri.

Benim memleketimin türküleri,
Hey, benim memleketimin türküleri
Söyle be Ârif, söyle be!
Es, rüzgâr, es!
Dağlardan, tepelerden içime.

Benim memleketimin gökleri,
Hey, benim memleketimin gökleri!
Bugün pazar,
Ay yıldızlı bayrak

Kışlaların, mekteplerin üstünde.
Düz ovada dörtnala saldım Dilber'i.
Hey, benim memleketimin gökleri!

Necati CUMALI

(C. 8, S. 85, 1 Nisan 1945, s. 17)

Cemal YEŞİL:

Yaşasın Ana Vatan!

Ne diyor, siperinden fırlayıp göz kırpmadan
Kollariyle süngüye, süngüyle topa çatan,
Sonra ne kol, ne süngü kalmayıp devrilince,
Düşün bir çığ sesiyle ufukları çınlatan?

Ne diyor, kükreyerek verip son nefesini,
Topuna örnek veren kendi çelik sesini;
Yel eser gibi giden atının yelesini
Yüzüne yastık edip son uykusuna yatan?

Ne diyor, sökmüş gibi bir kalenin burcunu,
Ateş saçıp giderken, atınca son kurşunu,
Tanka armağan edip kalbinin vuruşunu,
Son atılış hızına son dileğini katan?

Ne diyor, yeryüzünden, insan gözünden uzak,
Şimşek gibi yedi kat göklerde dolaşarak
Yıldırım yağdırırken, göğüs kanlı, alın ak,
Canını Tanrısına, kendini yere atan?

Ne diyor, şenlik diye girip deniz cengine,
Gök rengi dalgaları boyayıp kan rengine,
Ateş almaz sanılan alev alev engine
Kanat açmış bir melek hafifliğiyle batan?

Ne diyor, güveyini görmeyecek bu gelin,
“Baba!” ya hasret dili yetim doğmuş bebeğin,
Dizini döven ana biricik oğul için?
Hepsinin dediği bir: Yaşasın Ana Vatan!

Cemal YEŞİL

(C. 8, S. 86, 16 Nisan 1945, s. 7)

İbrahim ÖZTÜRK:

Lozan Destanı

Gözünü, kulağını geçmişe çevir bir an,
O karanlık günleri gururla, ibretle an!
Olmuştu ana vatan kan ve ateş deryası,
Tarihimiz görmemiş böyle derin bir yası.

Vaktiyle Tanrı gibi ananlar Türk gücünü,
Onu tarihe gömüp alacaktı öcünü.
Sardılar yılan gibi yurdun dört bölgesini,
Paylaşmak istediler aslanlar ülkesini.
İnsanlığın aslanı, tarihin (Bozkurd) u Türk,
Bütün dünyaya karşı tek başına durdu Türk.
Sarıldı Kemal'ine, güvendi İsmet'ine,
Yeni baştan döğüşmek çıkmıştı kısmetine.
Genç, ihtiyar, kız, erkek bütün yurt baştanbaşa,
Bin bir yokluk içinde hazırlandık savaşa.
ATATÜRK'le İNONU, iki kudretli rehber,
Milletin başındaydı, bu iki eşsiz önder;
“Ya istiklal, ya olum!” deyip öne geçtiler,
Zaferin, kurtuluşun yollarını seçtiler.

İnönü'nde yediler Türkün ilk yumruğunu,
Dosta düşmana karşı toplayıp kuyruğunu,
Canını kurtaranlar Bursa'ya aldı soluk.
Olmuştu Avrupa'nın yüzü kül gibi soluk!
İkinci yumruk oldu bir Sakarya zaferi,
Türk'ün gücü kapladı bu sefer de her yeri.
“Hasta adam” ölmüştü, tekrar dirilir miydi?
Yok olan bir varlıktan hayat belirir miydi?
Hayretle ve dehşetle baktılar manzaraya!
Siyasî tuzaklarla girmek için araya,

Sözde anlaşmak üzere toplantılar yaptılar,
Siyaset havasında bulantılar yaptılar.
Türk oğlu andıçmişti yurdunu kurtarmaya,
Yürüdü, aldırmadı siyasi yaygaraya.
Hep elele, başbaşa tam bir yıl hazırlandık,
Düşman bilmeliydi ki bu savaş sondur artık!

“Bu son yumruk!” deyerek saldırınca Afyon’a,
Bütün dünya dehşetle şaşırıp kaldı buna.
30 Ağustos günü Dumlupınar ovası
Olmuştu düşmanlara kan ve ölüm yuvası.
Türk gücü karşısında tekrar geldiler dize,
Dost, düşman bütün dünya, görmüştü bir mucize!

Mudanya’da silindi Mondoros’un karası,
Lozan’da toplanıldı çok geçmeden arası.
Kıskandı Avrupalı Türk’ün eşsiz gücünü,
Almağa karar verdi siyasetle öcünü.
Türk’ün yumruğu kadar fikri de kuvvetlidir,
Buna inanmıyanlar varsa denemelidir.
Siyasi hilelerin hiçbirine kanmadık.
Yalandan okşanmaya, riyaya aldanmadık.
Geçmişin hesabını Lozan’da temizledik,
Ülkümüzün yolunu biz kendimiz izledik.

22 yıl önce Sevr denilen zinciri
Kırıp gene doğrulduk, aslan gibi, dipdiri.
İşte o gün bugündür hür, mutlu yaşıyoruz,
Güvenle doluyoruz, kıvançla taşıyoruz.
Durmak yok, dinlenmek yok, sonsuz ülkü yolunda,
Devriliyor engeller Türk’ün çelik kolunda.
Gönüllü kölesiyiz bu halkın, bu vatanın,
Çıkmamağa andıçtık biz izinden ATA’nın.

Ey Lozan Kahramanı, Ey İnönü Aslanı!
Gençlik senden alıyor yarın için inanı.
Sana binlerce minnet, sana binlerce şükran,
Koşacağız peşinden durmadan, yorulmadan.
Sen Başsın, biz de gövde, bir varlığız hepimiz,
Emrini bekleyyoruz pervasız, endişesiz.
Yaratmağa hazırız her an bir Dumlupınar,
Yurda tapan gençliğe ölümden korku mu var?

Yarına koşuyorken unutmayoruz dünü,
Nur ol ulu ATATÜRK, varol yüce İNÖNÜ!

İbrahim ÖZTÜRK

(C. 8, S. 93, 1 Ağustos 1945, s. 4)

Kahraman İnönü’ye

Saçların ağarsa da kudretlisin, dirisin;
Savaşın da, sulhun da mert oğlu mert erisin.
Şerefçe, faziletçe her baştan ilerisin.
Sen Türk’ün yarattığı ululardan birisin.

İnönü’nde yıldırım, Sakarya’da tufandın;

Dumlupınar ufkunu kızartan kutlu tandın.
Düşmanların başına dökülen bir volkandın.
Sen Türk'ün yarattığı ululardan birisin.

Kahraman, mert bakışın hasımları yakıyor!
Kalbinde yurt sevgisi kan yerine akıyor;
Millet bir vücut gibi tek emrine bakıyor.
Sen Türk'ün yarattığı ululardan birisin.

Atam da sağlığında seni candan severdi;
Kutlu eserlerini her fırsatta överdi.
Başımızdan çekildi nöbeti sana verdi.
Sen Türk'ün yarattığı ululardan birisin.

Bir çelik kitle gibi peşinden geliyoruz.
Sen önde, biz arkada dağları deliyoruz.
İnönü, huzurunda işte eğiliyoruz;
Sen, Türk'ün yarattığı ululardan birisin...

İbrahim ÖZTÜRK

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 2)

Dumlupınar'da

Oğuz kanından aldın hızını, imanını,
Bir an yere eğmedin ak ve temiz alnını.
Uygarlık yollarında kâinatı süsledin,
İnsanlığın ruhunu erdeminle besledin.

Ana yurttan sel gibi coşup taşkın dört yana
Tarihin her çağında dünya imrendi sana.
Üç kıtada cömertçe döktün kutlu kanını,
Her dile destan ettin şerefini, şanını.

Ey Türk'ün öz çocuğu ve Ey adsız kahraman!
Dünyaya örnek oldu döktüğün her damla kan.
Ebedî yolumuzdur şanlı, şerefli izin,
Çınlıyor kulaklarda heybetli, vakur sesin

Bütün tarih boyunca milletlere baş oldun,
Tayfunlarla arkadaş, zaferle yoldaş oldun.
Hiçbir an eksilmedi ruhunun hıncı, hızı,
Hep başında gezdirdin şerefli ay yıldızı.

Çanakkale, İnönü, Sakarya, Dumlupınar,
Zaferini dost, düşman mucize diye anar.
Yaratmağa hazırız her an bir Dumlupınar,
Yurda tapan Türklere ölümden korku mu var?

İbrahim ÖZTÜRK

(C. 2, S. 21, Eylül 1948, s. 18)

Meliha İLSEVEN:

Şehit Sesleri

Üstümüzde kanat açan, hür duran bayrakların,
Yurdumuzu şenlendiren zümrüd renk yaprakların,
Bizi şefkatli koynunda koruyan ocakların,
Gölgelerinde dolaşan şehit nefesleri var!

Kahramanlık duygusuyla yoğurulmuş illerde,
Gümüş renkli akışlarla şu çağlayan sellerde,
Filizlenen ümitleri renk renk açan dillerde,
Bizi de yâdedin diyen gür şehit sesleri var!

Unutulup söner mi hiç, kalbimizde yâdları,
İçteki pâk duygularda yaşayacak adları,
Daima hep yükselecek, alçalmaz kanadları,
Şerefli yolları aşan hür şehit sesleri var!

Kara bulutları yırtan, imanla göğsü varan,
En köpüklü dalgaları temiz adımla yaran,
Bağlı kalblerle coşarak yurdu tek elden saran,
Gönlümüzde hiç ölmeyen şehit hevesleri var!.

Meliha İLSEVEN

(C. 9, S. 102, 16 Aralık 1945, s. 17)

Baki Süha EDİBOĞLU:

Gazi Osman Paşa

*Baki Süha Ediboğlu'nun hazırlamakta
olduğu Plevne Destanı'ndan bir parça:*

Koşuyor bayraklar altında
Tuna'ya doğru kırk bin yiğit;
Bu seher vakti,
Mağrur nal seslerinden örülmüş
Bir savaş türküsüdür gökleri yırtan
En önde o koca Türk,
O güzel Türk
Kır atın üstünde...
Ardında dalga dalga
Ordular, ordular...

Yürüyor yaylalar boyunca
Geniş göğüsleri dola boşala
Koç yiğitler...
Sivas'lı, Edirne'li, Maraş'lı
Namus, şeref bekçilerimiz;
Ahmetlerimiz, Mehmetlerimiz.
Şehidin mekânı malûm:
"Kalbi millet, kalbi vatan"
Kaplıyor Plevne ufuklarını
Derinden gelen Tekbir sesleri.
Sürüyor kır atını insan denizine
Gümüş işlemeli
Bursa kılıncı elinde,
Kayalar kadar sert,
İpekler kadar yumuşak,
Arslanlar kadar cesur, kahraman
Tokatlı Gazi Osman!

Ah... Ne yaman kaderdir o,
Ne yaman, bilinmez:
Takdirin işi bozulmaz.
Tuna al kızıla boyandı,

Gazi Osman'ım yaralandı...

Baki Süha EDİBOĞLU

(C. 9, S. 105, 1 Şubat 1946, s. 9)

Atilâ İLHAN:

Gâvur Dağlarından Rivayet

Kaman civarına bahar gelince
Yıkılır ovoidan aptal çadırları;
Yücesinde pâre pâre duman tutmuş,
Düldül dağın yaylasından mekân kurulur.
Hoş gelmişin evvel-Bahar,
Nisan ayı içinde donanır dağlar,
Donanır: yeşilinden, alından;
İstasyon deresi kabarmıştır
Hacıdağ'ın selinden.
Dağlar: sıra sıradır, eylim eylim
Dağlar: uzanır bir uçtan bir uca
Dağlar: birbirinden yüce,
Yamaçlarında kireç yakılır
Bir ömür boyunca kahrı çekilir,
Kimse anlamamış sırrını, hikmetini
Bu bereket nerden gelir.
Başınızdan duman eksilmesin Gâvurdağları,
Siz şikâyet eylediniz bana
Bahçe kazasının Kaman köyünden
Cebbar oğlu Mehemmet'in hikâyesini:

Yılların yücesinden şöyle bir seyran edelim:
Bir avuç toprağıma çöreklenmek için
Yürümüş selâmsız sabahsız
Destursuz girmiş memleketime
Yedi çeşit Frenk askeri.

Uğursuz bir hava çökmüş
Üstüne memleketimin:
Uğursuz ve karanlık.
Çocuklar gülmemiş artık.
Sessiz sessiz ağlamış analar;
Oduna giderken vurulmuş
Ve yahut harman yerinde
Avuçları buğday kokan delikanlılar.
Ve nice Gâvurdağı kızlarının
El atılmış ırzına
Yalvarmış ihtiyarlar Allaha
- Rivayet şöyledir kim: -
Dumanlı bir güz akşamı
Şu mor dağlar, efendim,
Destur demiş de yürümüş
Silkinip kalkmış ayağa,

Gel haberi öteden verelim:
Çıkmış dağlara kendiliğinden
Cebbar oğlu Mehemmet
Fransız silah çekmiş
Hür yaşamak uğruna,
Irz uğruna, namus uğruna;

Ana için, baba ve kardeş için,
Şu mübarek topraklar,
Şu mübarek vatan için.
Derken efendim, Birgün Kaman'dan öte,
Uğrun uğrun haber ulaşmış;
Urfa'nın Ayıntab'ın köylerine,
Gözü kanlı Maraş beylerine.

Cebbar oğlu Mehemmet
Burcu burcu çam kokan bir yaz akşamı
Omuz vermiş bir ağaç gövdesine
Usul usul türkü söylüyor:

Hasret kuşun kanadında
Deli kuşlar uçun gayri,
Yazımız böyle yazılmış
Bu diyardan göçün gayri.

Kirveleri Durdu ve Süleyman
Onsekiz adım gerisinde
Şahin gibi tünemişler kayaların üstüne;
Avuçları sıcak, bakışları ok gibi
Deliyor her dokunduğu yeri:
Biri Doğu'ya bakıyor, diğeri Batıya.
İptida Durdu görüyor geleni:
Yel midir, toz mudur anlamıyor.
Çeteci olan garip Ökkeş
Çok geçmeden getiriyor haberi:
Tabur tabur üstümüze varıyor
Düşman yola çıktı Savranlı'dan.
Hemen mevziye sokuldu Mehemmet
Yanıbaşında Durdu ve gerisinde Süleyman;
Çeteler yer tutup pusu kurdular:
Kanlı Geçit boyuna,

Düşman yanaşırken Kaman köyüne
Bekletmeden yaylım ateş açıldı:
Mermi kurşun yağmur gibi saçıldı,
İlk seferde onbeş kişi vurdular
Ve bir hayli düşman kırdılar,

Yamaçlarda koptu kızılca kıyamet
Cesaretlerine söz yoktu ama
Neyleyip nitsinler düşman daha çoktu,
Düştü birer birer bütün yiğitler
Gürültüler boğazda sustu nihayet.

Demek diz üstü düşmüş Mehemmet,
Kirvesi Durdu'nun yanıbaşına:
Kanlar akar yarasından
Al al olmuş çevresinden
Köpük köpük gözlerini doldurur,
Bir başına Mehemmet yedi düşman öldürür;
Mavzerinin namlusu halâ sıcak,
Tutulmaz.

Ölümün derdi büyük yiğenim:
Çare bulunmaz.
Aynı akşam doğurmuş karısı Döne
Mavi gözlü bir çocuk: Sarışın,
Bir avuç toprak sarmışlar altına
Ve Kemal koymuşlar adını.

Atılâ İLHAN

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 5-6)

Selâhattin ERTÜRK:

Bayrak

Yüzümün akıdır, kanımın alı,
Ondan ayrı kalsam olurum deli.
Gönül ona vurgun, can ise kulu.
Her şeyim, her şeyim bu kutsal bayrak,
Doğdum gölgesinde olurum toprak.

Elde bir o kalmış binlerce yıldan,
Hayır, dalgaları değildir yelden,
Konusuyor bayrak başka bir dilden:
Tarihten, şereften, şandan dalgalar,
Oluk oluk akan kandan dalgalar!

Erkinlik duygusu, Türklük sevgisi,
Geçmiş yüzyılların bitmez övgüsü,
Savaşlar angısı, barışlar süsü...
Aşkındır köpüren böyle, yel değil!
Alev parçasıdır bayrak, gül değil!

Şehitlik dededen kalma mirasım,
Türkledir sevincim, Türkledir yasım!
Sana tapmıyanı bilirim hasım!
Kölen, kurbanınım, kulunum bayrak!
Senin us görmemiş delinim bayrak!

Selâhattin ERTÜRK

(C. 9, S. 107, 1 Mart 1946, s. 8)

Vatan Sevgisi

Aşkınla yiğitler yanar, yakılır,
Derdin bile seve seve çekilir,
Senden özge her güzelden bıılır!
Şen yurdu Türk'lerin tüten ocağı,
Ata armağanı, ana kucağı!

Mehmetçik adına, Türklük adına
Ne kıza vurgunum, ne de kadına.
Vatan sevgisinin vardım tadına!
Şen yurdu Türklerin, tüten ocağı,
Ata armağanı, ana kucağı!

Çileyse doldurdum, aşk ise duydum,
Yoluna kurban mı? Can ise koydum!
Uğrunda her şeyi, ben ülkü saydım,
Şen yurdu Türklerin tüten ocağı,

Ata armağanı, ana kucağı!

Koynunda niceler yanmış, kül olmuş,
Kahraman erlerin kanı gül olmuş.
Varlığım şu anda bir gönöl olmuş,
Sendedir Türklerin tüten ocağı,
Ata armağanı, ana kucağı!...

Selâhattin ERTÜRK

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 16)

M. Zeki KURUCA:

Koro

(Sarar Beni)

Ağaçlar Korosu Söyler:

Işıklar.. ışıklar sarar beni,
Mavi çimenler üstüneyim.
Huzur dökölür dallarımdan
Sevdiklerim içindeyim..

Yeşillik.. yeşillik sarar beni,
Uzanmış bir ümit gibi kollarım..
Kuşlar uçsun her gün dallarımdan
Maviliklere doğru, o halde, Tanrım.

Türküler.. türküler sarar beni,
Fakat söyliyemem utancımdan.
Sonsuz bir sevgi var: can evimde,
Dökölür insanlar üstüne dallarımdan...

Dostlarım.. dostlarım sarar beni
Sonsuz saadetler içindeyiz;
Tanrım, nimetlerin hepimiz için,
Bir akraba bahçesindeyiz...

İnsanlar Korosu Söyler:

Belâlar.. belâlar sarar beni,
Belâ kuşları geçer başımızdan.
Ağlamayı öğrendi gözlerimiz
Ve yaşamanın lezetini göz yaşımızdan.

Siyahlar.. siyahlar sarar beni,
Tertemiz alnımızda bereler..
Dönmiyen gemiler limanlara
Ve bitmiyen beklemeler..

Acılar.. acılar sarar beni,
Söylenmemiş şarkılar yarım yarım..
Niçin benim değil, Tanrım, niçin
Gözlerim, kulaklarım..

Yılanlar.. yılanlar sarar beni,
Ve en tatlı yalanlarla dizdizemiz.
Nerdesin Ey huzur dolu aydınlık
Karanlıklar.. karanlıklar içindeyiz.

M. Zeki KURUCA

(C. 10, S. 111, 1 Mayıs 1946, s. 11)

Ahmet ONBAŞIOĞLU:

Deli Dumrul

Sen, İspanya'nın güzel "İnfata"sı,
Ben, Dede Korkut'un Deli Dumrul'uyum.
Benim gönlümde tanrılar tasası
Ve kanımda atadan kalma gururum,
Ben, Dede Korkut'un Deli Dumrul'uyum.

Senin bahçende sarışın güllerin var;
Yeşil, zeytin rengi gözlerin.
Benim, yağmur değmemiş bozkırlarımda rüzgâr,
Yuvasındadır öksüzlerin.

Bir köprü kurmuşumdur akan su üzerine,
Baç alırım gelip geçenden.
Bir kefesinde bütün yiğitleri dünyanın
Ve bir tarafta gururumla ben.

Bana emanet olunmuştur mor dağlar;
Ben veririm hesabını köpüklü ırmakların.
Ne var ki, obanın kızları böyle ağlar?
Yine mi kanlı Azrail, parmakların?

Ben Koçyiğdin canı peşindeyim
Ki yiğitlikdir tek endişem
Ben ki Dede Korkut'un Deli Dumrul'u
Bu aşk nerden gelir bilmem
Sen, İspanyanın güzel "İnfanta"sı!

Ahmet ONBAŞIOĞLU

(C. 10, S. 114, 16 Haziran 1946, s. 5)

Tahsin SAYGUNİŞİK:

Çaldıran

Zaman, binbeşyüz ondördün yazı
Ve padişah: Kartal Yavuz,
Ateş gibi rüzgârla dolu gün,
Çaldıran ovası bir büyük cenge hazır,
Kalbini dinlemede ağır ağır...
Güneş, uçsuz bucaksız toprağın üstünde koşmada,

Yeniçerilerin gönlünde huzur hasreti,
Yorgun günlerin ayakbağı dolaşmada...

Zafer, bir uzun meşekkattir,
Zafer, bu yolun sonu,
Naz öpüyor Yavuz ordusunu...

Zaman, bir sıcak ağustos günüdür,
Bembeyaz atının üstünde Yavuz, O Cihangir,
Başı en tatlı zafer hülyasına yaslı:
"Rahat dileyen kimesne dönsün."
"Zafer istiyen koçyiğit bu yana!"
Güldüler yeniçeriler gönüller dolusu,

Zafer adına...

Gün bir sıcak ağustos günüdür,
Çaldıran ovasında duyulan
Kılınç ve kalkan gürültüsüdür.

Akşam, öyle ılık bir yaz akşamıdır ki,
Batı ufkunda bulutlar bayrak gibi kızıldır.
Ve koskoca ovada Yavuz ordusu var.
Kanla çiçekli bütün Çaldıran'ın her karışı;
Ovanın ruhuna bir korkulu rüzgâr sinmiş...
Gülmede boydan boya kalkanların üstünde
Yıldız dolu gök.
Alkış dolu dağlar, taşlar...
Sel gibi taşkın her çerinin bir bir kalbi
Ve Yavuz otağında, deliksiz zafer uykusu var.

Tahsin SAYGUNİŞİK

(C. 10, S. 120, 16 Eylül 1946, s. 9)

Coşkun ERTEPINAR:

Kutsal Vatan

Kutsal vatan, kutsal vatan,
Sanadır ölmez sevgimiz.
Yolumuza ışık tutan,
O, dile gelmez sevgimiz.

Kutsal vatan, kutsal vatan,
Rüzgârın ne başka rüzgâr
Gökte bulut bulut yatan
Vatan için ölen ruhlar...

Kutsal vatan, kutsal vatan,
Ne taş, ne sade topraksın.
Bizi derinden yaratan
Ruhsun, kansın, al bayraksın.

Kutsal vatan, kutsal vatan,
Sanadır aşkımız bütün.
Başka aşk girmez huduttan,
Vatanıdır aşkı Türk'ün.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 1, S. 8, Ağustos 1947, s. 4)

Osman Gazi Destanı

Ertuğrul Gazi'nin oğlu
Ceylân duruşlu,
Kartal vuruşlu
Büyük Osman!

Cenk meydanlarının ulu eri,
Herbiri bir cenneti andıran şehirleri
Bırakır mı küffar elinde hiç!

Batısı, doğusu, İznik, Bursa...
Tanrı yardımcı olursa,

Kılıcının hakkı olacak
Bütün şu hisarlar...

Ve hem vakit çok kısa!
Zaman, çürük bir fanus gibi sallar
Oynak Bizans'ı...

Siz, aslan sütü emmiş.
Zafer için yaratılmışlar siz
Toplanın kim varsa:
Abdurrahman. Karamürsel, Turgut,
Akçakoca, Aykut
Ve daha binlerceniz...

Kiminiz şehitliğe erer,
Kimi olur, gazi.
Ey Kayı'nın bahtı açık bahadırları!
Ey hürriyeti, gazayı sevenler,
Şan yolunu görenler, bu yana!

Böyle düşünür, böyle duyar
Ertuğrul Gazi'nin oğlu
Ceylân duruşlu,
Kartal vuruşlu
Büyük Osman!

Yoktur der aranızda ayrı gayrı;
Nasıl ki sevgi beslenir
Narin oğlumuz Alâeddin'e
Cenk kurdu Orhan'a:
Hep beraberiz bence
Kanımız mukaddestir...

Ve sonra... küffardan dahi olsa,
Sadıktır ahtına kim
Başımız tacıdır!
Görülür işte Köse Mihal'im
Nasıl, ne rütbe tutulur:
O ki mert bir dosttur.

O ki hizmet eder vatana...
İletilsin oklar ucunda şu haber
Son birkaç Tekfur'dan yana:
İnat elverir, yeter!
Kaderin emrine uyan kurtulur...

Kılıcı parlak, sözü atak şövalyeler,
Son dayanak taş yığını kaleler,
Boş gurur;
Gök günler gibi nâralar savuran
Savaş kurdu dilâverler önünde,
Gördük kavga gününde,
Ne dayanır, nice durur?

Haberler iletilsin evet,

Şahinler kanadında haberler...
Ertuğrul Gazi oğlu söyler:
Taş üstünde taş komam!
Kim demiş bir uçbeğiyiz sadece
Birer vuruşta devirdi bu Devlet
Cümle Tekfur'u...
Hükümümüz var şimdi bir uçtan bir uca...

Hem de öyle gerektir bu!
Şu dem Selçuk'tan bir ad kaldı,
Kılûkal üzredir Moğul...
Günbegün ondandır
Bayrağımız altına toplanır
Bütün yurt, ana oğul...

.....
Ve nihayet
"Konar göçer âkıbet"
Demi gelip çatinca
Denmiyecek ki ardından:
Ertuğrul Gazi oğlunun
Gözünde o şanlı murat kaldı!

Sizler Ey cenk ortaklarım!
Kardeşlerim, yoldaşlarım, ulularım!
Kavlimce, vuruştunuz yendiniz.
Kan döktünüz bunca
Tanrı yolunca, yurt yolunca...
Ününüz uçtu dört bucağa
Takdis olunur namınız elbet
Şan üstüne şan doğdukça
Güneller tacı mukaddes sancağa...

Coşkun ERTEPINAR

(C. 4, S. 44, Ağustos 1950, s. 14)

Mustafa BAKKAL:

Vatanım

Baharın başkadır yazın başkadır,
Kavalın ağılatır, sazın başkadır,
Toprağın kutludur tozun başkadır.
Her telin bir başka mâna vatanım.

Hayattan bir kaynak çelengi başın,
Pınardan pınara sızar göz yaşın,
Bizce mukaddestir toprağın taşın,
Canımız kurbandır sana vatanım.

Kış geçer ardından baharın erer,
O nemli yüzünden yeşiller sürer,
Dağların renklerden duvaklar örer,
Telli gelin gibi ana vatanım.

Yaz gelir ovalar bütün sararır,
Bağında üzümler tadına varır,
Dallarda meyvalar olur kızarır,
Yazın da can katar cana vatanım.

Bir altın renk doğar, solar yüzünden,
Sarı yapraklarla bir yel yazından,
İndirir hüznü göçen yüzünden,
Gökler de yas döker buna vatanım.

Bir perde kadar tez gelir de geçer,
Mevsimler rengini alır da göçer,
İlk bahar bağrında gül gibi açar,
N'olur cennet desek sana vatanım?

Mustafa BAKKAL

(C. 1, S. 9, Eylül 1947, s. 27)

Necdet ATILGAN:

Yandıkça Anacağız Andıkça Yanacağız
Beli bükük ihtiyar, saçı bitmedik yetim
Ölümüne ağlıyor; acaba bu ölen kim?

Matem büyük, kapladı dökülen göz yaşları
Bir sel halinde bütün dağları ve taşları.

Gönülleri bürüdü bir kara duman, bir sis,
İçli bülbüller bile oldular birer dilsiz.

Vatani, İstiklâli odur bahşeden bize,
Düşmanı karşımızda odur getiren dize.

İçimizdeki derin yarayı saran odur,
Bizi kurtaran odur, bizi kurtaran odur.

Dünya durdukça onun adını anacağız,
Yandıkça anacağız, andıkça yanacağız.

Bize bildirmeyecek Ata'nın öldüğünü,
En büyük tesellimiz güvenimiz İnönü.

Necdet ATILGAN

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 8)

Mustafa ŞAHİN:

Bayrağım

Çiçek çiçek
Dal dalsın göklerde;
Yıldırımlara eş,
Güneşe eş,
Her şeyden yüce,
Hepsinin üstündesin.
Dedem senin için öldü,
Ne mutlu ona!
Ardında uğrunda coşup taşıyorum
Gündüzüm, gece,
Baharım güz,
Varım yoğum helâl olsun
Gölgede yaşamağa!
Ufkumda sen dalgalanmasan
Gecenin gündüzünü

Mevsimin baharını
Ve yaşamağı neyleyem?

Mustafa ŞAHİN

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 12)

Bayram ÇUKURKAVAKLI:

Manzume

Tarihin her yaprağı,
Akınımızla dolmuş.
Bütün dünya toprağı,
Bizlere bir yurt olmuş.

Timurlar, Attilâlar
At oynatmış heryerde.
Denizlerde korsanlar,
Daima en ilerde...

Köpürerek taşmışlar,
En çetin akınlarda.
Her yeri dolaşmışlar,
Kalmamış kılıç kında.

Bayram ÇUKURKAVAKLI

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 41-42)

Mehmet Ali GÜRSOY:

Gönlüme

Bütün dünya toprağı,
Gönlümde bir ad yaşıyor: Türk
Gönlümde bir murat yaşıyor: Şehit olmak.
Gönlümde bir kıymet yaşıyor: Bayrağım.
Gönlümde bir dilek yaşıyor: İlerlemek.
Gönlümde bir istek yaşıyor: Zafer.
Gönlümde bir ülke yaşıyor: Anadolu.
Gönlümde bir sevgi yaşıyor: Milletim.
Gönlümde bir tarih yaşıyor: Türk tarihi.
Gönlümde bir deha yaşıyor: Atatürk.
Gönlümde bir kin yaşıyor: Toprağıma göz koyana.

Mehmet Ali GÜRSOY

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 42)

Nâzım Refet KAYAKIRAN:

Türkiye

Dedelerimin kılıç kullandığı
Ninelerimin ninni söylediği
Günden beri seni bilirim.

Yanık yıkıktır köylerin,
Adım başına mezardır görünen:
Acı hâtırası savaşın.
Ben bu halinle sana
Gazisin derim.

Kuş uçmaz kervan geçmez dağların,
Ömür tüketen çorağın; mahsül vermiyen,
Selden geçilmiyen ovaların vardır senin.

Bin türlü derdi vardır insanların,
Hallerine şükrederler bin defa,
Hey benim fakir yurdum, güzel yurdum!
Ben seni yine severim...

Ekmek kaygusuyla dolaşmışım.
Bir şehirden bir şehre,
Nice dirsek çürütmüşüm mekteplerinde.
Bütün insanların sevmişim bir türlü:
Ağabey, dayı, amca, baba demişim;
Abla, teyze, hala, ana demişim;
Kızlarına çılgınca âşık olmuşum,
Cümlesini ayrı ayrı sevmişim...

Haritada seyrettim cemalini
Edirne'den Kars'a kadar.
Düşündüm,
Kerpiç evlerinde hürriyetleriyle yaşayan kardeşlerimi,
Sınırdaki nöbet bekleyen Mehmetçiği,
Tarlalarında çalışanları düşündüm
Yazın sıcağında, Kışın ayazında.

Sen herşeyden evvel bizimsin TÜRKİYE.
Ey benim fakir yurdum, güzel yurdum,
Uğruna canlar feda!

Nâzım Refet KAYAKIRAN

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 8)

Âşık Veysel ŞATIROĞLU:

19 Mayıs Destanı

19 Mayıs'ta ulu Atatürk
İptida Samsun'a bastı ayağı
Ne mutlu Samsun'a zafer kapısı
Her an için hatırlarız bu çağı.
Samsun'a çıkınca bir asker idi
Bir aydınlık şarka doğru yürüdü
Emsali bulunmaz bir cevher idi
Edep erkan medeniyet kaynağı.
Tokat'tan, Sivas'tan doğru Erzurum
Kurdu kongrayı düzeldi durum
Yollardan geçerek aynı yıldırım
Şanlı Ankara'ya kurdu otağı.

Yürüdü cepheye elbirliğiyle
İnanlı, imanlı Türk varlığıyla
Yanında binlerce kurbanlığıyla
Süpürdü düşmanı bastı dayağı.
İnönü üfledi ateş alışı
Düşmanın ordusu yandı tutuştu
Kaçarken bir kısmı denize düştü
Dar etti ovayı, aşırıttı dağı.
Haykırdı orduya yürümek gerek
Zafer bizim haydi, yürü, diyerek
Akdeniz'den Trakya'dan geçerek
Hudutlara çaktı şanlı bayrağı.

İste bugün Atatürk'ün günüdür.
Her yana yayılan onun ünüdür
Her tarafta şenlik Türk düğünüdür
Nur içinde olsun O'nun yatağı.
Veysel bu sözünde var mıdır hata
Yurdumuzu benzetelim cennete
Bu vatani ısmarladı millete
Türk korusun, dedi yine bu bağı.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 4)

Hüseyin ÖZTÜRK:

Yurdum

Bir yarımada'dır, batı Asya'da,
Bizim için cennettir her köşesi.
Ama, dağlık mı, dağlık!
Kuş uçmayan, kervan geçmeyen beller,
Cehennem dereleri var düşman için.
Alabildiğine uzanır yaylalar,
Ovaların sonu görülmez bakmakla,
Dağda kükreyen nehir,
Uyur ovanın kucağında.
Bu ülkenin bir sır vardır her şeyinde,
Taşında, toprağında, suyunda bile...
Bir tehlike duyulsa
Nehirler uğuldayarak akar,
Korkunç ses verir dağları,
Türk denen arslanın yatağı olan yaylalar.
Kocabey bir seslenir ki şöyle:
"Kocabey'im çok dünyalar gezmişem,"
"Nice nice alayları bozmuşam,"
"Bin kelleyi bir cidaya dizmişem,"
"İnan üçten, beşten, senden geride kalan değilem!"
Hür havasına alışmış ülkemin
Kayasına da kardeş göziyle bakar çoban,
Koroğlu kesilir Çamlıbel'inde,
Kara Fatma'dır her Türk kadını
Nacağı elinde.
Mehmetçik kartallaşır cephede,
Savaşta Tanrıyle bir;
Şafakla düşmana karşı
Haksızlığa dayanmaz
Kozanoğlu çıkar ortaya
Meydan okur.
Ülke gövde, Türk kalbidir;
Ölümümüz bir olur.
Ölse bütün insanlık,
Dünyada bir tek Türk kalsa,
Nâralar yükselir gene:
"Hür yaşadım hür yaşarım,"
"Hangi çılgın bana zincir vuracakmış şaşarım!"
Destan olur dillere
Uzun yollar kısılır,
Yüksek dağlar düz olur,"

Mucize yaratır yokluktan,
Ülkesinde bu millet
Emir alırsa başbuğundan!

Hüseyin ÖZTÜRK

(C. 2, S. 18, Haziran 1948, s. 11)

Ayhan HÜNALP:

Denizde Kum Bizde Şehit

*Bu şiir, 14 -Temmuz- 1942 de Atalay denizaltısında şehit
olan otuz sekiz denizcimizin aziz hatıralarına ithaf
edildi.*

Üç defa tekrarlanan bir
Atılay denizaltısında on dört temmuz günü:
“Vira demir! her iki makine ağır yol, ileri!”
Sadece hâtıralarda artık
Çocukluğun o yağmurlu
O masallı geceleri.
Ana baba,
Çoluk çocuk uzakta;
Gittikçe küçülen evler
Mendil sallanan kıyılarda.
Elveda! yosun kokan,
Köpüklü rıhtımlar elveda!
Elveda! odalarında nesiller,
Sofalarında sesler saklıyan yalılar elveda!

Seksen metre derinlikten Çanakkale önünde
Bir preskoptan seyrettiler dünyayı son defa.
Ve düşündüler tıpkı Barbaros gibi;
“Denizcilerin mezarı denizdir!” diye.

Yıl bin dokuz yüz kırk sekiz.
Daha altı sene evvel yaşıyordu
Otuz sekiz denizci.
Kimi Hopalı, Trabzonlu;
Kimi Antalyalı, İstanbullu.
Atılacak mektupları,
Alınacak tezkereleri vardı.
Gittikçe küçülen evler
Mendil sallanan kıyılarda.
Elveda! yosun kokan,
Köpüklü rıhtımlar elveda!
Elveda! odalarında nesiller,
Sofalarında sesler saklıyan yalılar elveda!

Ayhan HÜNALP

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 2)

On Dört Eylül

(Yarışmada beğenilmiştir.)

Doldur Yorgi doldur, bir daha doldur.
İçmek, ağlamak ve unutmak...
Sonra yeniden başlamak hayata
Ve sonra yeniden sevmek, yeniden unutmak..

Bir mermi gibi fırladım Ankara’dan,

Geyve de şafak attı, Sapanca'da gün ağardı;
Deniz çocukları ile selâmlaştım İzmit'te,
Deniz çocukları ile kucaklaştım.
Bir fener gibi asıldı gözlerim yalına Kuzguncuk'ta.
Nerede balkonuna konan martılar?
O eller miydi piyano çalan boynuma dolanan?

Elvedâ bu şiirli şehire!
Yakacık, Çamlıca, İcadiye, Nakkaştepe...
Bu serviler, bu minareler, bu geceler şehrine,
Balıkçılar uyurken geçtim Çekmece'den;
Silivri'de yoğurt yedim, Çorlu yanıyordu sıcaktan,
Yusufçuklarla doldu akşamlar Lüleburgaz'da,
Tınaz yaptım, gündoğdu topladım kızlarla,
Şarkı düzdük Edirne Bayırından aşağı kızanlarla.
Sonra Babaeski, Havza, Kuleli
Ve dört minareli on iki şerefeli Sultan Selim...
Mermeri alın teri ile eritenler diyarı,
Tabyalı dağlar, bombalı ağaçlar, barikatlı yollar şehri Edirne.

Tunca, Meriç, Arda,
Hüzünlü şarkılar çalınan nehir kahveleri,
Kubbeleri barut kokan karaağaç,
Meşeler ardında kalan Üsküp,
Unutulmuş insanlarına kurban olduğum
Yasemin kokan göçmen köyleri...
Vuslattan hüsrana, hüsrandan vuslata koşan,
Köpükleri mai mai kokan Marmara dalgaları...
Zeytinler arasında kaybolmuş Armutlu Mudanya Tirilya...
Dumanlar içindeydi Uludağ,
Cekirne'de yeşil dalgalar gördüm,
Muradiye'de yeşil könükler öptüm
Ve sonra gene sen, daima sen,
Neye balsam sen, neyi görsem sen varsın.
Her gittiğim yerde karşıma çıktın,
Yol ağzlarında, yol bitimlerinde.
Sazlıdere'de. Sarmısaklı'da, Kepirtepe'de,
Ergene'de, Müsellim'de, Uzunköprü'de...

İhtimal eylül kokan bir rüzgâr esmektedir şimdi boğazdan,
Kilisenin canı gece yarısını vurmaktadır,
Ya fırçan vardır elinde, parmakların boya içindedir,
Yahut da dudaklarında mısralarım,
Sacların çözölmüş, gözlerin köpüklerine takılmıştır
Benim ateşçi olduğum gemilerin.
Vazifem kömür atmak ocağa;
Fakat bazan kürek kürek kömür yerine seni atarım
Ve işte her şeyim,
Böylece harcarım barem dışı ömrümü:
Çölde kaybolan bir kervan, semâda kıvrılan bir duman gibi.
Şimdi sen yanımda olmalıydın da ben ağaçlarla konuşmamalıydım;
Kimse “deli!” dememeliydi bana;
Falımıza bakacak bir çingene bulunmalıydı
Sultan Tepe'nin unutulmuş yollarında
Ve gülebilmeliydi yüzleri bütün insanların.

Son tramvaydır bu geçen; yollar ıssız, evler karanlık...
Bu alını cama dayalı kız,
Gözleri yıldızlara takılmış
Ve bu susan, hıçkırın duvarlar...
Taşlarına on dört eylül kazılmış.
Son nöbettir bu gelen, dudaklar solmuş, renk uçmuş,
Bu durmadan seni çağıran, adını sayıklayan liseli
Ve bu ölen mezarı bilinmeyen sevgili...
Uy anam, garip anam!
Yâr yoluna adanmış kalbim,
Ben, oldum olasıya böyleyim:
Sevdim mi, ölesiye severim
Ve sonra rüzgâr bekleyen bir yelkenli gibiyim.
Gider miyim bilmem? gidersem döner miyim?
Esmeye görsün bir rüzgâr,
Bu yorgun yelkenler dolar birden,
Çözülebilir halatlarım demirlerinden...
Her şey yeni ve yaşanmamış olsun,
Unutulsun bütün bilinen şarkılar...

Doldur Yorgi doldur, bir daha doldur!
İçmek, ağlamak ve unutmak...
Sonra yeniden başlamak hayata
Ve sonra yeniden sevmek yeniden unutmak...

Ayhan HÜNALP

(C. 3, S. 34, Ekim 1949, s. 6-7)

Üç Şehitler Destanı'ndan

“Üç Şehitler Tepesi”. İnönü savaşlarında Mehmetçiklerin al kanlariyle sulanmış mukaddes bir yerdir. Burada Türk oğulları, er, subay ve komutan, omuz omuza, her bakımdan üstün olan düşman kuvvetlerine karşı dişleriyle ve tırnaklarıyla savaşmışlardır. Süngüye dipçikle, taşla karşı koymuşlardır. Bu tepeyi yüzlerce şehit pahasına müdafaa etmişler ve İkinci İnönü zaferinin kazanılmasını sağlamışlardır. Dillere destan olan ve Türk milletinin kaderinde büyük rol oynayan bu “Üç Şehitler Savaşı’nın destanını FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA yazmıştır. O destanda bazı parçaları okuyucularımıza sunuyoruz:

Fazıl Hüsni DAĞLARCA:

Gerçek

Ne var hemşerim, şu dünyanın duruşunda,
Taşında, toprağında, kurdunda, kuşunda?
Hürriyet var, gece gündüz ilkin,
Bütün canlılar ve cansızlar için
İrade var, böcek ayağında bile,
Belli, uzaklıkları bizim kadar sevmesiyle.
Vefa var, tohuma rüzgârdan, madenlere ağaçtan,
Bir aşk ki daha geniş nefisten, ihtiyaçtan.
Cesaret var dağda,
Tanrı gibi kaybolmaz, her çağda
Hürriyet, irade, vefa, cesaret,
İşte ebediyet.
İşte savaş gecesinde aşıklar ve tek,
Ölümden büyük gerçek!

Fazıl Hüsni DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Düşman Tekrar Saldırıyordu

30 Mart top sesleri kubbe, kubbe,
Tan yeri ağarmadan
Damar damar tutuştu savaşın gökleri,
Dumanla doldu her yan,
Saldırıyorlardı taburlarca, üst üste, sayısız,
Bugün yine çarpışması vardı, çoğun azla
Bizim alayın önü hepsinden kalabalık,
Şehitler tepesine yönelenler iki taburdan fazla
Maksatları bizi yarıp geçmekmiş Oluklu deresine,
İkiye bölmekmiş cephemizi, söyledi yüzbaşılar.
Deneyelim dedi, Hüseyin Çavuş,
Dünyanın sonuna kadar,
Bir sürü ağır makinalı biçiyordu Kanlısırt'tan,
Apaçık büğrümüzü alev alev.
Bizim bir avuç er, iki makinalı,
Yaralanmış birer dev.
Düşman altmış adımadek yaklaştı üç şehitlerimize,
Az ağırlaştı, durakladı
Ya bizi ateşle iyice yok etmek ister,
Ya hatırıma geldi kanlı dipçiğin tadı.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Toprak ve Gökyüzü

Duyuyor musun beni, ardındaki asker,
Toprak ve gökyüzü birbirine benzer
Hem kuşlardan, hem başaklardan,
Hem sabahleyin, her gece, her zaman
İkisi de güzel, beleş ve yak,
Toprak ve gökyüzü, istediğin kadar bakın
Gelmiş geçmiş devirlerle kanal,
İkisi de korku bilmez, apaçık.
Kocaman bakışlı, çiçek göğüslü,
Sonsuz maceralarla ikisi de süslü
Hemşerim aramızda kalsın bu sır,
İkisi de verilmez, alınır.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Ecel De Bizim, Tepe De

Yurtta bir top mermisinin ağzından mestoldu, serâpa,
İhtiyat zabıt vekili Naim.
Çağırdı mülazım Ahmet ve Şükrü Efendileri,
Lale bahçelerine, kim bilir kim?
Yüzbaşı İlhami Bey hâlâ öndeydi,
İlk gün aldığı yaralarla, topal topal
Kiminin yüzü sargılı, kiminin kolu askılı, bir ölen
Bir masal
Fırladık üç şehitlerimize
İliklerimize kadar şehadetle tok!
Rüzgâr gibi ulaştık doruğa,
Düşman yok!

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Şaha Kalkan Toprak

Sürdü atını, koca Kemalettin Sami Bey,
Peşinden bizler de kanatlandık.
Ne oldu, nasıl oldu, ham anlaşılmaz,
O sıra cümlemiz atlandık.
Hücum aktepeye kara bayırlardan,
Devletime göz dikmiş yedi devlet üzre
Uyu yitirmiş analar, kırlar,
Sevgisiz evler mahzun, hücum muhabbet üzre.
Hücum, bu ovaların ardına değil,
Düşmandaki bütün memleket üzre.
Süngüsüz, mermisiz, dipçiksiz,
Hücum bir kuvvetle, bin kuvvet dere!

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Enginlere Doğru

Biz nasıl, dururduk,
Mülazım, duracak mısınız, diye sordu.
Durmak kimin haddine,
Saldırırken tarihlerce ordu?
Düşerken şehit şehit üstüne,
Yaşamak zordu.
Hem biz nasıl dururduk,
Bayrak dalgalanıyordu.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Üç Şehitler Tepesi, Üç Şehitlerin

Vatan ayağa kalktı, vatan silahı tutmuştu,
Sanki biz cansızdık parlayan bir canda,
Kendimizi seyrediyorduk, destanlar arkasından,
Yürüyende, uçanda
Her Allah Allah seni bir göğü doldurmuştu,
Bir yöne dal budak salmış her beden
Kayboldu düşman manzaranın büyüklüğünde.
Kaçtı dipçik hücumunu kabul etmeden
Kaçtı bir daha geri dönmek üzere,
Nura garkoldu şehitlerle başımız.
Kazanıldı Üç Şehitler tepesinden, çok şükür,
İkinci İnönü Savaşımız.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 3)

Nuran YULUĞ:

“Yol 34 Saat”ten

Yalnız insanlar bakmaz gök yüzüne,
Kayalıklar da gök yüzüne karşı,
Başı ay yıldızlı kayalıklar...

Mustafa Kemal, şu kayanın üstünde:
Bacakları ince uzun, başı kalpaklı,
Eli çenesinde;

Veya gözlerinde dürbünü,
Önünde Afyon ovası;
Yer-gök kıvılcımlı, dumanlı..

Bir kurşun değdi alnına,
Ayet kadar temizdi yüzü,
Alımlıydı..
Bu, Mehmetlerden biriydi,
Zeybek gibi diz vurdu toprağa,
Kalkamadı;
Şu kayanın dibine uzanıverdi
Eli yıldızlardaydı...

Şehitlerle başbaşayım bu sabah:
Güneş, başak başak ufukta;
Hayır, bir demet sünger sanki,
Namlu namluya, dipçik dipçiğe,
Kan kokusu, barut kokusu, ölüm kokusu..
Tanrının ziyafeti var kullarına.

Bir şehit gözüyle Dumlupınar:
Onun yerine de bakıyorum Tanrım,
Büyüyor delikanlı dünyam gözümde,
Büyüyor şehitlerin goncaları...
Uzayan, genişliyen ovalar gibi
Hürriyeti duymak için genişliyorum...

Dumlupınar'da doğan çocuklar,
Bugün baba olmuş civan çocuklar;
Dedelerine, babalarına benzer elbet
Ölmesini bilir yaman çocuklar!

Nuran YULUĞ

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 23)

Atatürk İçin

Resimlerinden tanıdım seni
Gözlerindeydi Tanrı,
Mânalıydı...

Sesini dinledim plâktan:
Bir ses ki rüzgâra benzer;
Öyle engin, öyle duygulu...
“Yurtta sulh, cihanda sulh” isteyen
Bir ses ki içirimde hâlâ...

Neydi o topların döğmesi Conkbayırını?
Olmasaydı sağ cebinde saatın
Göğsünden vurulurdun
Mustafa Kemal'im!
Samsun'a çıkamazdın...

“Ya istiklâl, ya ölüm!” diyemezdin
Halâsı hakiki istiyenlerin parolasını;
İnönü'nde, Sakarya'da, Dumlupınar'da
Tarihe hükmedemezdin kitaplarda...

30 Ağustos, Afyon civarı...
Güneş zaferi müjdeliyor dağlara...
İnsanlar ölüvermiş ortalıkta
Zorla veya kolayca,
Ya şu devrilen araba;
Tekerleği boşuna dönmekte...
Nedense şu an
Sık sık korna çalmada otomobil,
Büyük karargâhtan olmalı.
İşaretli,
Selâm veriyorlar...
Şu başı kalpaklı,
Şu bir kağıdı dolusu şalvarlı,
Kucakta çocuklar ağlamaklı...
Bir şeyler sezilir gidişinden
Rüzgâr mı desem,
Kuş mu desem...
Ben bu gidişi anlatamam Paşam!
Yine bir şeyler yapacaksın,
Düşünceli hâlin tavrın...

Saat 9 da
İzmir demiryoluna yakın.
Birinci Ordu Karargâhında...
Dübbününe lüzum yoktu.
Mermiler tepesi, Zafertepeydi bu!

Saat 14...
Bacaları tütmüyor Çalköyü'nün,
Dumanlar içinde
Meşale sanki zaferden
Yansın varsın...

Bozkır yanığı güneş
Uzun bir süngü şimdi ortalıkta,
İşte bitiverdi gün.

Hey yıldızlar! her gece
Bu kadar mânalı mısınız bilmem?
Şu düşen yüzbaşının
Belki son bakışlarıdır size.
Siz, her şeyden uzak, her şeye yakın,
Bir bakışlık mesafede,
Barut kokulu mektuplardan bihaber....

“Zafer! zafer!” mi diyor dağlar?
Gün mü başladı tepelerde?
Nedir bu yakan şey içerimi?
Belki de aramızdalar,
Öylesine yakınız ki
Rüzgâr gibi, güneş gibi,
Selâmsız geldiler belki
Kahramanlar...

Nasıl sevilmez kahraman?
Bir eli dizginde,
Bir eli Akdeniz’de...
At kımıldamaz,
Kımıldamaz at; fakat
Tunçtan olduğunu bilmesem
Koşturacak...
Bu, ilk hedeftir, ileri!
Onun gösterdiği yere...
“Ne mutlu Türküm diyene...”

Nasıl unutulur büyük kahraman?
Ey hürriyetin ta kendisi!
Hilkatin neticesi mi nedir,
Ölüverdін nedense?

Ağlamak neye yarar Atatürk’üm?
Fakirliği içre zengin Türkiyem,
Senin yolunda, alının teriyle...
Omuzlarımızda kadersin,
Emret yine içimizde kalan seninle,
Ölelim!

Nuran YULUĞ

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 12)

Tevfik TANYOLAÇ:

Cumhuriyetin 26’ncı Yıldönümünde

Zafer Anıtında Meşaleler Yanarken

Bu ak mermerden anıt, alçak gönüllü dağdır.
Bu anıt, bir tarihi barındıran otağdır.
Kurtuluş savaşının aksidir her meşale;
Karanlıkta fişkırان şafaktan bir membadır.

Mermi Taşıyan Genç Anne

Taşırken Ağustosuyandıran mermiyi
Yavrusunu sırtlamış sanırsın genç anneyi.
Zaferinin fecridir ona yüz süren ışıık,
Kahramanlar pınarı, öğretiyor yenmeği.

Birini Mehmetçik

Kale deriz göğsüne, gözler düşman arıyor;
Eli, kaşı üstünde ufukları tarıyor.
Süngüsünün gölgesi vatan hürriyetidir,
Mehmetçiği, her zaman, millet candan sarıyor.

İkinci Mehmetçik

Meşaleler yanıyor ayakları ucunda,
Sakarya renk oluyor ak yüzünün tuncunda.
O, toprağın oğludur, bağı yanık Mehmet O...
Yurda koşar, gün olsa, sonsuzluğun burcunda

Sakaryadan Gelen Ses

Perçem perçem saçları uçarken şafakların,
Makûs talih yenildi hariminde vatanın,
Bu toprağın içinde gizlenen ufukların
Doğuşunu Vadetti içten taşan bu akın.

Tevfik TANYOLAÇ

(C. 3, S. 35, Kasım 1949, s. 28)

Kemalettin KOÇ:

Büyük Ölü'ye

İzmir'de Bahribaba'da bir ihtiyar,
İncir ağacına sırtın vermiş,
1938 güzünden denize bakar.
İki nehir uzanır ayaklarının ucundan,
Durup durup Mustafa Kemal'i için ağlar.
De ihtiyar, de! Cihan Harbinden bugüne,
O'nu son defa Savaştepe'de gördün:
Bir nehir gibi akıyordu damarları,
Önünde dalga dalga ordular,
Geceleri yağmur yağıyordu ince ince,
Siperler, süngüler, şehitler üstüne...
Ağaçlara su yürüyordu sessizce.
Esen yıllar ardından bir gün,
Yarıda kaldı türküler, kuşlar uçmadı,
Kara haberin aldık kalbimiz durayazdı.

Kemalettin KOÇ

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 6)

Kemal ÇAL:

Çanakkale Nöbet Saatleri

Bilmediğin tepelerde
Bir esmer akşam olmuştur sevgilim;
Saçlarını düşündürür bana.
Ay ışığında nöbetçiyimdir.
Bu saatte şehitliklere sis inmiştir.
Sen uyumuşundur.
Gezdiğimiz yerler renklenir
Rüyalarının ılıklığında
Leylek yavruları uçmayı öğrenmişlerdir.
O pazar sabahları aklına gelir.
Nöbetçiyimdir.
Mavi bir sessizlik içinde saatler.
İşte, tabur tabur döğüşükleri yer.
Bırakmış hayatın ölçülerini
Bir boru sesinden bakıyorlar,
Bir namluda parlıyor gözleri.
Çanakkale'de mucize saatleridir:
Bir kısrak kişner ansızın Seddülbahir'den
Deniz üzerinden nal sesleri gelir.
Mucize saatleridir.
Bir rüzgâr esiyor sevgilim.
Renk renk çiçekleri yok ağaçların
Bir rüzgâr esiyor daima.
Burdan geçmişler:

“Çanakkale içinde bir uzun selvi”
“Kimimiz nişanlı kimimiz evli”
Halâ arkalarından bakıyor yollar
Halâ gün batarken kıpkırmızı sular...

Kemal ÇAL

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 12)

Ahmet Tufan ŞENTÜRK:

Kavga

Baban bilmem hangi cephede ölmüş
Dönmemiş bir daha emmimle dayım
Anam çoban olmuşsun
Çiftçi olmuşsun
Yağmur yağmamış
Bitmemiş toprağa ektiğin tohum
Ödeyememişsin vergi borcunu
Kapını Mültezimler almış
Ağlamış gözyaşı katmışsın aşına
Elinden alınmış bir çift öküzün
Tek tesellin son ümidin kalmışım
Beslemiş büyütmüşsün
İntikam, intikam, intikam diye
Yumruğun sıkılmış dağılmış saçın
Karabulutlar sarmış ufukları
Yeniden başlamış kavga yeniden
Millet esir, vatan kan içindeymiş
Oğlunmuş bu sefer cepheye giden
Yeniden başlamış kavga yeniden
Eli silâh tutan koşmuş cepheye
Çıkmış dağbaşına genç kız, dul, taze
İstanbul'dan bir gemi kalkmış
Gece dememiş, gündüz dememiş
Yol almış karadenizde
Dalgalar misâli çalkanmış vatan
Karadenizdeymiş kurtarıcı, karadenizdeymiş
Denizler misâli çalkanmış vatan
Âsiler bir yanda düşman bir yanda
Yeniden başlamış Kavga yeniden
Alev alev yanmış dağlar
Bir kazan misâli kaynamış
Kıyılmış nice canlara
Şehirler yıkılmış, köyler yıkılmış
Gelinler dul kalmış yavrular yetim
Çıplak kalmışlar aç kalmışlar
Ot yemiş, yaprak yemiş Millet
Aç midelerden bir feryat kopmuş
Hürriyet, hürriyet, hürriyet diye;
Antep'te Gaziler Kars'da yiğitler
Vatanı kurtarmış aziz şehitler.
İnönü de zafer, Sakarya'da kan
Kanmış Sakaryana akan
Sakarya damarda akan kandır o
Bize şereftir o bize şandır o
O bir nehir değil vatandır o.

Ahmet Tufan ŞENTÜRK

(C. 4, S. 40, Nisan 1950, s. 46)

Fikret BÜYÜKAĞAOĞLU:

Barbaros'un Anıtı Karışısında

Seni heykelinden tanırım
Beşiktaş'daki...
Ufukları gözliyen bir halin vardır,
Yiğit leventlerin yanında.
1538 de
Çıktın sefere,
Karanlıkları dağıtan sabah yıldızıyla beraber.
Ufuk üzerinde göründü gemilerin,
Kıyıda:
Nur yüzlü analar,
Tanrıya açılan, avuçlariyle dua ettiler.
Hızır reisim!...
Senin gençlerin,
Eski kahramanların faziletli çiçekleri.
Hep senden öğrendiler dövüşmeyi,
Erkekçe ölmeyi.
Beşiktaş'daki kalyonun
Taş olmasaydı keşke,
Bir bir anlatsaydı.
Her zerresinde "Zafer" gizlenen
Beyaz köpükler
Yine kıyılarını okşuyor TÜRKİYE'min,
Kimbilir? kaç Andrea Dorya'lıya
Mezar oldu AKDENİZ'im.
Dili olsaydı sorsaydım heykeline:
"Bütün Frengistan'ı kılıçtan geçirsem,
Kardeşlerimin, yoldaşlarımın öcünü alamam"
Diyordun BARBAROS'um,
Aldın mı öcünü
.....
Gülen yüzünden belli!.

Fikret BÜYÜKAĞAOĞLU

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 39)

Cevdet ATMACA:

Ankara'ya Hasret

Hasretim sanadır Ankaram!
Senin için söylerim bu şiiri:
Taşına, toprağına, suyuna,
Uçan kuşlarına selâm olsun.
Beni bir bir tanır caddeler,
Sokaklarında bahar oldu, bayıldım:
Kış oldu, Elmadağım karlandı;
Yazın güneşinde kavruldum.

Kalede çiçeğim bayrağım,
Rüzgâra salıvermiş türküsünü;
Güzümü yumsam görüyorum:
Ak bulutlar geçiyor üstünden,
Alçacıktan sarmaş dolaş:
Sonra o Ulus Meydanında Atam,

Büyük nutkunu söyler gibi duruyor.

Gelmiş seni hoş bulmuş 29 Ekim:
Lâmbaların yanıyor şıkır şıkır,
Gözümü yumsam görüyorum:
Anafartalar'dan başbaşa, kardeş kardeş,
Oluk oluğa geçiyor milletim.

Ankaram, Ankaram!
Ben böyle uzak illerde.
Günler var ki sana hasret,
Senin için söylerim bu şiiri;
Bayramlar olur nice bayramlar,
Ben böyle uzak illerde.
Sana tekrar selâm olsun!
Ekmeğini yedim, suyundan içtim,
Dert yürü görmiyesin şehrim.

Cevdet ATMACA

(C. 4, S. 42, Haziran 1950, s. 39)

III.3. Pastoral Şiirler

Ahmet Cemil MİROĞLU:

Çoban

Göynünde köydeki güzel Ayşesi,
Bir dal gölgesinde yatıyor çoban..
Kıra yayıldıkça çingirak sesi,
Sürüsüne bir göz atıyor çoban..

Kopmuş bir gül gibi solan akşama,
Ufukta saçını yolan akşama
Koyu gölgelerle dolan akşama
Kavalından bir “ah!” katıyor çoban...

Derdini söylemek için rüzgâra,
Elinde kavalı, içinde yara,
Güneşle beraber doğup kırlara,
Güneşle beraber batıyor çoban...

(C. 1, S. 5, Haziran 1933, s. 376)

A. Cemil MİROĞLU

Kemalettin Kâmi KAMU:

Akdeniz'den

Suları pırıl pırıl, rüzgârı mis kokulu,
Kuş uçurmaz eski Türk kalyonlarının yolu..
Sağda sıra dağlarla kabaran Anadolu
Yeşil eteklerinde tüketiyor Torosun!

Akşam pembeleşiyor bembeyaz tepelerde;
Eğiliyor bulutlar engine perde perde..
Dönüyorken kıyılar koyu bir lâciverde;
Sesini dinliyorum sularda Barbarosun!

Havada bir dost eli okşuyor derimizi;
Boynu bükük adalar sanki tanıyor bizi...
İçimize çevirip nemli gözlerimizi
Geçtik yabancı gibi yakınından Rodosun!

(C. 1, S. 6, Temmuz 1933, s. 431)

Kemalettin Kâmi (KAMU)

Kâmuran BOZKIR:

Hoş Geldin Köylü Kardeşim!

Sen benim yüreğimde, yüreğimin aynasındasın
İlk tarlaya düşen güneş gibi
Kafamın tasındasın!..
Bir başak gibi kavrulurum alevinde..
Bir doyulmaz, bir sonrasız tad bulurum
Ak sıvalı
Kerpiç evinde..
Hoş geldin;
Dağların, ovaların
Yemyeşil çayırların
Ter temiz suların

Oğlakların, kuzuların
Bize selâmını eleyen
Yanık yüzlü
Gök gözlü
Şalvarlı, mavi mintanlı
Alnı perçemli köylü kardeşim!..
Ben de indirdim içime
Senin altın dalgalı
Harman akşamlarını..
Ben de kokladım
Sütlüklerini, tandırlarını,
İsli kireç sıvalı damlarını..
Ben de söyledim dağlarında,
O rüzgâr gibi esen dağ türkülerini..
Ben de ördüm
Bacımın, yavuklumun
Kırmızı, mavi çaputlarla
Saçının örgülerini!..
Doya doya bak köylü kardeşim
Sokaklarımızda dev gibi yükselen beton armelere
Doya doya bak köylü kardeşim
Boydan boya asfalt döşenmiş yere!..
Atatürk çocuğusun, anla bunun sırrını;
Beton armeli
Başaklı
Rüzgâr gibi akışı!..
Sen bugün, ilk tarlanın başındaki bahtiyar Türk gibisin..
Şehirlerden
Köylerden
Şu evlere gelen
Yüz binlerce kardeşin,
Bil ki, o ilk tarladaki güneşin
Öz çocuklarıdır..
Ve o güneş tarlana altın gibi sağılan
Atatürk pınarıdır!..
Hoş geldin;
Gök gözlü
Yanık yüzlü
Köylü kardeşim!..
Hoş geldin;
Kafam, yüreğim, güneşim!

Kâmuran BOZKIR

(C. 7, S. 38, Nisan 1936, s. 156-157)

Mehmet TÜRK MENOĞLU:

Çoban..

Ne yağız yüzlü mes'ut çobanlar,
Ne kaval sesi, ne iri çamlar.
Ne çamların ucunda tutuşuyor akşamlar!..
Hayali bırak şair
Çobanın kalbine gir.
Sen çobanın derdini görmedin, anlamadın.
Gönlünde yaşamıyor. Hiçbir sevgili kadın...
Onun iç çekişleri sanma Ayşe içindir..
Taliine bir isyan, Allah'ına bir kindir.

Gece uykusuz kalır, gündüz yanar güneşte,
Bir cehennem bulursun sen gönlünü bir eşte...
Sayılmıyor saçının genç yaşında akları,
Kuru bir tarla gibi yarılmış ayakları..
Yağız benzi sapsarı, çatlamış dudakları,
Kanamaz ebediyen dökseñiz ırmakları.
Onun bağı yanıktır, onun gönlü yanıktır.
Neş'esi uykudadır dertleri uyanıktır.
Ovalar kuru yanık, kayalar hep yosunsuz
Sürüler aç kalıyor çobanın derdi sonsuz.

Mehmet TÜRKMEÑOĞLU

(C. 8, S. 44, Birinci Teşrin 1936, s. 145)

Behçet Kemal ÇAĞLAR:

Toroslardan İnerken

Kıştan geldim, güneşte birden dağlandı gönül;
Çukurova'da atlar gibi şahladı gönül..
Öpülesi yer, türkün kırk asırdır bastığı..
Avrupa'da kaç kere tuttum öptüm yastığı
Pamuğunu düşünüp "burda Adana'm!" diye..
"Portakal sütlü, pamuk göğüslü anam!" diye
Seni her gören gönül, sevdiğinden irkilir.
Ruhunu yeni baştan yoğurup yapabilir:
İnsan, sende birkaç gün tabiate bakarak:
Durulmak, Seyhan gibi yer yer taşıp akarak;
Öğrenmek, yeni baştan Toroslarda görerek,
Kafa tutmak ve alnı apak olmak ne demek;
Dalmak Çukurovaya, kavramak enginliği,
Tanımak, köy köy gezip gönülce zenginliği,
Kavramak, alinteri, gözyaşı ne aslından;
Bir ilkbahar seyretmek senin dört faslından,
Tabiatı tam görmek ve gelmemek amana..
Bir tahtacı köyünde rastlamak bir "Şaman" a.
Silkinmek 14 asrın tozlarından bir daha,
Toros'da, hizâdan, gülebilmek Allaha...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 9, S. 53, 1 Temmuz 1937, s. 322)

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU:

Yaylalar

Çobanlar dolaşır eteklerinde,
Bir başka koku var çiçeklerinde,
Yiğitlik okunur dileklerinde,

Gönlümü kendine çeken yaylalar,
İçinde keklikler seken yaylalar.

Cenneti andırır Türk'ün yaylası,
Yaylada pınarın bir dolu tası
Yorgunluk giderir, dağıtır yası,

Yaylalar, yaylalar karlı yaylalar,
Sünbüllü, çiğdemli, yarlı yaylalar.

Yaylanın havası kalbe hız verir,
Tanyeli çamlarda süzölüp erir,
Yaylalar yolcuyu yoldan çevirir,

Yazları, kışları yamam yaylalar,
Al beni koynuna aman yaylalar.

Gün batar, ay doğar sürüler iner,
Güzellik, renk koku her yere siner,
Yaylada gözyaşı acılar diner,

Her gönle bir sevinç katan yaylalar,
Ezelden bizlere vatan yaylalar..

Hikmet Turhan DAĞLIOĞLU

(C. 13, S. 78, 1 Ağustos 1939, s. 524)

Şükûfe Nihal BAŞAR:

Şile Yolları

Yerde sarı bulutlar, havada alev dolu...
Kâh yanmış, kâh kurumuş, bakımsız ağaçların,
Kâh yemyeşil renklerle kıvrılan yamaçların
Arasından dolaşıp uzuyor şile yolu..

Sağda ve solda köyler..

Köyler ki bir bakışta bize derdini söyler...
Yerdeki çalı kadar bahtsızdır insanları;
Yerdeki toprak gibi kavrulmuştur kanları...

Bu yolun iniltisi
Yüz yıldır dinmedi;
Bahtına çöken sisi

Silmek için göklerden bir mucize inmedi...

Odunla kömür dolu,
İki manda koşulu,

Dertleri yoldan yola inliyen arabalar;
Önlerinde yetmişlik, tunç yüzlü bir ihtiyar;
Yahut, yüz bin çileden arta kalan bir nine;

Bazı da sarı, kuru,
On yaşında bir yavru..

Son çizgiyi karalar bu yolun taliine..
Yol gider, onlar gider altında kızgın günün;
Gözlerinde bir parça kuru ekmek rüyası..
Ne yarının ümidi, ne hatırası dünün,
Yoktur ki bir parçacık unutsunlar bu yası..

Gece... Yeşil tepeden bir kıpkızıl ay doğar;
Batıdan esen hava toprağı serinletir;
Çalılıkta böcekler, derede kurbağalar
Bu yıldızlı geceye kalplerini dinletir...

Kuytu bir ağaçlıktan seslenir uzak uzak,

Yanık sesli bir ishak...

Kırlar aşkı fısıldar, gökler rüya doludur;
Lâkin bu yol ezeli dert çekenler yoludur...

Bir cin feneri gibi fosforlu yuvarlaklar,
Çıkınca dönemeçten birden bire yol ürker..
Şekilsiz, kara devler kâh yürür, kâh duraklar;
Önlerinde sapsarı mahkûmları sürükler...

Gecelerin bağırını delen gıcırtilarla
Birbirinin ardından karanlıklara dalar;
Kuşlar, böcekler susar, uykuya dalar tarla;
Ay batar ve uzakta birkaç çingirak ağılar...

Şükûfe Nihal (BAŞAR)

(C. 2, S. 10, İkinci Teşrin 1933, s. 309-310)

Çoban Nine

Bu tarlada doğmuştu, burda büküldü beli;
Hiç durmadan uludu bahtının kara yeli
O, yerinde oyuldu bir çınar vakarile...

Eş verdi, evlâd verdi tükenmeyen cenklere;
Hastalıkla, kıtlıkla kaç torun gömdü yere;
Saçı bir örnek oldu şu dağların kariyle...

Artık kimsesi yoktur yetmiş yıllık ömrünün...
Ardında sürünerek üç koyunluk sürünün,
Allahiyle baş başa kalmıştır Çoban nine...

Bir sır gibi derindir karanlık bakışları;
Gönlünde birdir ömrün baharları, kışları;
Çekmiş ummanlar gibi her derdi sinesine...

Son yolcunun köyüne döndüğü saatlerde,
Nur gölgeli tarlada, yola en yakın yerde
Siyah feracesile gördüm onu bir akşam

Gün batmış, ay görünmüş, hava sert, vakıt dardı,
Amma Çoban ninenin bekleyen kimi vardı?
Ölmek için yetmez mi ona şu yıldızlı dam?..

Şükûfe Nihal (BAŞAR)

(C. 15, S. 85, 1 Mart 1940, s. 16)

Hâlîde Nusret ZORLUTUNA:

Dağlar

Bu sabah dumanlı değil başları,
Güneşden taç giymiş güzelim dağlar.
Niçin bağrımıza basıp taşları,
Yüreklerimizi üzelim, dağlar?..

Seçerek en yeşil, en güzel yeri,
Göğsümüzde uyur nazlı bir peri,

Biz de yele verib gamı, kederi,
Omuzlarınızda gezelim dağlar.

Nemize gerekir tasası ilin?
Türküsü ne tatlı çağlayan selin!
Şu deli dünyayı sizinle, gelin,
Şöyle kuş bakışı süzelim dağlar!

Hâlîde Nusret ZORLUTUNA

(C. 17, S. 101, 1 Temmuz1941, s. 406)

Ceyhun Atuf KANSU:

Doğduğum Köy

Doğduğum köydeyim, bu mâvi deniz,
Bu renk, renk boyalı evler benimdir.
İlk bu gök altında yaşamışız biz,
Bu otlar, bu kırlar her yer benimdir.

Bu toprak benimdir, bu iyi toprak,
Bu evde doğmuşum ben ağlayarak,
Bu tepeler benim, yakın ve ırak,
Dalgalar, dalgalar, hep benimsiniz.

Bir sabah hayâta çağırılmış beni,
Çam dallarındaki mâvi renkli kuş,
Hatırla, hatırla eşsiz anneni,
Ki, o güzel ağaç seni doğurmuş.

Kumaşını sermiş Allah'ım suya,
Çağırır bir ninni beni uykuya,
Uyusam, uyusam ben doyasıya,
Bütün düşler benim değil misiniz?

Doğduğum köydeyim, ilk ağladığım,
En güzel güldüğüm kutlu yerdeyim,
Özleyib, özleyib kuş yolladığım,
İlk çiçek açdığım bahçelerdeyim.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 17, S. 101, 1 Temmuz1941, s. 430)

Bir Köylü Kızı İçin Şiir

Çiğnediğin sakız adım olsaydı,
Sevgim bakracına akıp dolsaydı,
Keçiler bana da koşup gelseydi,
Bir akşam sağdığım beyaz keçiler.

Soluk mavi basman ver gülüm olsun,
Çiçekli yazman da mendilim olsun,
Islak ellerini sür gönlüm olsun,
Son susuzluğumu dindirsin eller.

Helkeyi uzattın anana, işte,
Keçiler bitirdi hep bir içişte,
Ilık, ılık uyu, gör beni düşte,
Sevince gönülden seviyor eller.

Bir keçi orada, biri burada,
Uça, uça koştun: keçim nerede?
Bakraçlar doluyor bir bir arada,
Keçiyi bul da gel, kız, anan bekler.

Örgü örgü saçlar yazmandan taşmış,
Kırpıklarında gün gezmiş dolaşmış,
Ayakların ıslak, suda bulaşmış,
Verdiğin su gibi içtiğim gözler.

Çeşmeden evlere doğru gidilir,
Çocuklar, kadınlar öne katılır,
Keçiler ayrılır dağa güdülür,
Ağır ağır yürür sağmal inekler.

Duysunlar çocuklar, köy çocukları,
Düğüne çağırdım hep ağaları,
Kına yakın kızlar, köylü kızları,
Sarı sarı olsun, gelsin ekinler.

Sağılmış süt kadar ılık ve temiz,
Kayboldu bir duvar ardından sessiz,
Ve kucaklaştı bir an gözlerimiz,
Ayırdı onu bir rüyadan dallar.

Vedâ, bana kaynak suyu sunan el,
Sular gibi bakan, sen, Ey en güzel,
Hayat sana bedel, kız, sana bedel,
Vedâ, bana uzak daldaki güller.

Vedâ, gözlerine senin güzel kız,
Vedâ, bakracınla sunduğun suya,
Sonsuz bir çizgiyle biz ayrılmışız,
Vedâ, bir çeşmede gelen uykuya.

Okçular köyü-Bor
Ceyhun Atuf KANSU

(C. 1, S. 2, 16 Birinci Teşrin 1941, s. 5)

Kardeş Sofrası

Selâm tabiat anne, yeşil kırların ruhu,
Karlı dağların sesi, kalbi çağıran sesi.
Yaşamak isteğinin yeşermiş domurcuğu,
Selâm, sonsuz neşenin çiçek kalpli annesi.

Selâm, Ey şırıldayan suların musikîsi,
Arıların konduğu her ota, her çiçeğe.
Düşüncemden geçiyor güneşin altın izi,
Bir şenlik yürüyüşü ardından geleceğe.

Selâm. uçsuz, bucaksız papatya tarlaları,
Bir çalının içinde çırpınan sen, yavru kuş.
Annenin kanadından öğren uzak dalları,
Başlayacak bir sabah kırlara doğru uçuş.

Sen nereye gidersin, ihtiyar kaplumbağam?

Ve Ey beyaz kelebek, durmadan uçarsın sen,
Sınırsız bir sevinçle doluyor küçük kovam,
Bahtiyarlık mı ıslak gözlerimden dökülen?

Göller uyuyor... mavi düşler gibi uyuyor,
Kırlara bak: çiçekler, çocuklar, kuşlar, kızlar,
Bütün duygular renkli bir tüy olmuş uçuyor,
Aydınlık bir neşede gül kadar taze yüzler.

Sen bütün sevinçlerin kaynağısın, Ey insan!
Tabiata güzellik örer senin düşüncen.
Mavi gök örtüsüne işlenen sonsuz zaman,
Yaşamak... bir dağ boyu yaşamak, her endişen.

Bu bahar şenliğinde gel, kucaklaşalım, gel,
Bizi öpsün her duygu, öpelim her duyguyu.
Gök kuşağı altından geçelim, koşalım, gel,
Şu kardeş sofrasına varalım öyle uyu!

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 4, S. 39, 1 Mayıs 1943, s. 5)

Bahar Bayramı

Obalar yollara düşsün
Türkmenler, yürükler göçsün,
Bu haber dağları aşsın,
Yaylâda bahar başlıyor.

Analara, kardeşlere,
Kar altındaki düşlere,
Müjde, kızlara, kuşlara,
Yaylâda bahar başlıyor.

Ümit yeşeren toprakta,
Şu filizlenmiş yaprakta,
Coşkun gönlümden ırakta,
Yaylâda bahar başlıyor.

Kızları gelin etmeli,
Düğüne düğün katmalı,
Serin gölgede yatmalı,
Yaylâda bahar başlıyor.

Yoğurda çalın kaşığı,
Çağrın coşkun âşığı,
Taşsın hayatın ışığı,
Yaylâda bahar başlıyor.

Hasad bereketli olsun,
Dallarda yemişler gülsün,
Bana da sevinci kalsın,
Yaylâda bahar başlıyor.

Ceyhun Atuf KANSU

(C. 4, S. 40, 16 Mayıs 1943, s. 7)

Ali İzzet ÖZKAN:

**Üyük Destanı
(*)**

Yönünü döndermiş sabah gününe,
Eser küfür küfür yellerin Üyük.
Ufacık dağları almış yanına,
Mor çiçekler tutmuş solların Üyük.

Güldür güldür akar sular sağında,
Çiğdem, navruz, lale biter dağında,
Ötüşür bülbüller seyrân bağında,
Kokar burcu burcu güllerin Üyük.

Kanı akar sana bakan köylerin,
Güzel âdeti var, iyi huyların,
Cana hayat verir soğuk suların,
Sivralan'dan gelir sellerin Üyük.

Meleşir koyunlar, çağrışır kuzular,
Kağniya koşulur göçte camuzlar,
Sabahtan yaylaya giderken kızlar,
Cuğul cuğul eder yolların Üyük.

Safalı yaylan var, cevahir taşın,
Bir tarafta yoktur emsalin, eşin,
Üç ay yazın vardır, dokuz ay kışın,
Kış günü aşılmaz bellerin Üyük.

Keşlik buğdan, ekinlerin sulanır,
Al önlüklü gelinlerin sallanır,
Arıların Ağ. çiçeğe belenir,
Şekerden tatlıdır balların Üyük.

Ağveren, Çanakçı suları akar,
Ataşlı dağları bir sana bakar,
Yozların Karataş dağına çıkar,
Orada tavlanır malların Üyük.

Arkan ulu dağdır, önün yazıdır,
Ablak yüzlü yiğitlerin gazidir,
Ali İzzet'im bu söz onun sözüdür,
Öz Türkçe konuşur dillerin Üyük.

Şarkışla'lı Ali İzzet ÖZKAN

(C. 1, S. 5, 1 Birinci Kânun 1941, s. 16)

(*) Şâirin köyü; Ağcakışla nahiyesine bağlıdır.

Dağlar

Gidin kışlar, gidin yazlar geliyor,
Elvan elvan renge boyanın, dağlar.
Turnalar gidiyor, kazlar geliyor,
Giyinin, kuşanın, donanın dağlar.

Yazı kaz seçer, güzü turnalar;
Ayrılık acısı bağrım tırmalar.
Yeşerir bayırlar, çöller kırmalar,

Nakışlanır bugün dört yanın, dağlar.

Ak çiçekler domur domur göz verir,
Sallandıkça birbirine söz verir,
Gökler yere ninni söyler, naz verir,
Ala şafak söktü, uyanın, dağlar.

Kumrular dem çeker derelerinde,
Dudular seslenir tepelerinde,
Mart ile nisan aralarında
Göverir çayırın, çimenin, dağlar.

Ak bulutlar birbirini kovalar,
Duman olur yüce beller, ovalar.
Kuşlar hengâmeyle yapar yuvalar,
Öter dertli dertli, dayanın dağlar.

Ağaçlar burçlanır Ağ. çiçekleri,
Burcu burcu kokar bağ çiçekleri,
Efil efil eser dağ çiçekleri;
Yel vurdukça mavi reyhanın, dağlar.

Yaz, bahar ayları geldi Al' İzzet,
Ağlaşan bülbüller güldü Al' İzzet,
Dağ başı, tandır başı oldu Al' İzzet,
Sizde yatan ölmez, inanın, dağlar.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 6, S. 68, 16 Temmuz 1944, s. 6)

Hasandede Köyü

Hele yaz gelince yurtlar seslenir,
Cıvıl cıvıl öter kuşu bu köyün.
Güzelleri allar giyer süslenir,
Yoktur bir tarafta eşi bu köyün.

Her çiçekten başa sokunur kızlar,
Peygamber düğmesi takınır kızlar,
Ne kaçar burda, ne sakınır kızlar,
Açıktır gerdanı, döşü bu köyün.

Güzelleri işmar eder, göz eder,
Tombul yüzlü gelinleri naz eder,
Üç ay bahar eder, üç ay yaz eder,
Tam altı ay olur kışı bu köyün.

Çalışırlar, tembel tembel yatmazlar,
Çerçi çemen alış veriş etmezler,
Pırtı palaz, cıncık boncuk satmazlar,
Dayım, çiğçiliktir işi bu köyün.

Kızılırmak çağlar gider solundan,
Dağlarından, taşlarından, çölünden,
Kırmızı şarabı güzel elinden,
Her içtikçe gelir çoşu bu köyün.

İzzet, methet Hasandede köyünü,
Cemalini, gayretini, huyunu.
Kurbana yakışır koçu koyunu,
Hakkın olmasıdır aş bu köyün.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 8, S. 94, 16 Ağustos 1945, s. 9)

Bu Köyün

Yaz bahar ayında seslenir yurtlar
Dertli dertli öter kuşu bu köyün
Al yeşil giyinir süslenir yurtlar
Çiçeğe belenir başı bu köyün.

Bülbülleri güller ile naz eder
Seher vakti birbiriyle söz eder
Üç ay bahar eder üç ay yaz eder
Tam altı ay olur kışı bu köyün.

Güzelleri nazlı nazı salınır
Ay parçası gibi doğar dolunur
Türküler çağrılır sazlar çalınır
İşte o zaman gelir coşu bu köyün.

Her çiçekten başa sokunur kızlar
Peygamber düğmesi takınır kızlar
Ne kaçar ne de sakınır kızlar
Açıktır gerdanı, dösü bu köyün.

İzzeti vurgundur köylü kızına
Gelinleri sürme çeker gözüne
“Ho babam ho” derler boz öküzüne
Daim çiftçiliktir işi bu köyün.

Ali İzzet ÖZKAN

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 27)

Kerim YUND:

Sevgiyi Bulmuşum Yeşil Ağaçta

Bu ıssız dağların öteyanında,
Dilber ağaçlar var ora giderim.
Yiğit olanların kızıl kanında
Şan alan büyüğü sora giderim.

Ne güzel yaylâdır ormanlık yaylâ,
Ne yosma tarladır ağaçlı tarla!
Sevilmez şey midir yemyeşil sıla?
Gördüğüm bu düşü yora giderim.

Gönül eğlenmez hiç kırdı, kıraçta,
Kuşlardan ses gelmez solgun yamaçta,
Sevgiyi bulmuşum yeşil ağaçta,
Çorak ülkelerden bora giderim.

Yeşilden ayrılmak ölümdür Yund’a
Ağacı olmazsa gam çeker yurda,
Canımı veririm ağaç uğrunda

Dönmez bu sözümden dara giderim...

Kerim YUND

(C. 1, S. 9, 1 Şubat 1942, s. 15)

Âşık Veysel ŞATIROĞLU:

Adapazar'da Bahar

Ağaçlar al giydi, kuşlar dillendi,
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.
Toprak mevce geldi, yer yeşillendi,
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.

Kuğul kuğul ötüşüyor kumrular,
Çağlayıp akıyor bulanık sular,
Meleşir koyunlar, körpe kuzular,
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.

Adapazarı'na demişler Ada,
Yar elinden yaralarım ziyada,
Çiğdemleri bağda, gülü ovada,
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.

Mektup yok sıladan, dağlar kar mıdır?
Akar gözün yaşı, bir pınar mıdır?
Kuşlar eşin bulmuş, ilkbahar mıdır?
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.

Veysel'de kalmadı hiç sabra karar,
Güngünden ediyom ömrümden zarar,
Bizim ele selâm söylen turnalar,
Açtı bahar çiçekleri Ada'nın.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 2, S. 16, 16 Mayıs 1942, s. 18)

Beserek Dağı

Arzusun çektiğim Beserek dağı,
Elvan elvan çiçeklerin açtı mı?
Çevre yanın, güzellerin otağı,
Bizim eller yaylâsına göçtü mü?

Güney tarafında kurban pınarı,
Kalktı mı mezarlı boyunun karı?
Garip öter meşeliğin kuşları,
Yavru şahin yuvasından uçtu mu?

Doğusu Beyyurdu, Şahin kayası,
Batısı aşılık taştır boyası,
Üç oluk'tan geçer Türkmen mayası,
Sultan sularından suyun içti mi?

Yeşil atlas giymiş dağlar süslenmiş,
Mesçit köyü eteğine yaslanmış.
Şeme dağı duman olmuş, puslanmış,
Sivralan'a nur, rahmet saçtı mı?

Zaman gelip göçler geri dönerken,

Güzellerin yaylâsından inerken,
Dilberler doldurup bade sunarken,
Veysel Şatır hatırlara düştü mü?

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

(C. 6, S. 64, 16 Mayıs 1944, s. 12)

Meralım

Bizim eller yaylasına yürüdü
Tez gidelim o göçlere erelim
Soğuk sulu, boz dumanlı yaylanın
Soldurmadan güllerini derelim.

Kuzulamış koyunlar kuzular körpe
Saf tutar güzeller el çırpı çırpı
Göldeki ceylanlar çıkmadan sarpa
Kement atıp kollarını saralım.

Bizim elin menekşesi mor olur
Dilberi âşık sitemkâr olur
Her çiçeğin bir mevsimde yer olur
Bu sırları tabiata soralım,

Bülbüller susamadan güller solmadan
Sümbüller kuruyup toprak olmadan
Yüce yaylam sana duman enmeden
Nazlı nazlı kekliklerin görelim.

Gövel turnam tel tel olmuş kanadın
Veysel'in dilinde tespittir adın
Hayli demdir gözlerinden iradın
Ahu gözlü sümbül saçlı meralım.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 27)

Cahit ÖZKANLI:

Yaylâya Göç

Meğri ovasında otlar kurumuş,
Haydi Yörük kızı yaylâ beline.
Akdağ Yörükleri almış yürümüş,
Çek develeri, çek, yaylâ beline.

Şafakla yola düş, yıldızın gülsün,
Menekşe, mor sümbül açsın dökülsün.
Sen yaylânın solmaz bir tek gülüsün,
Çek develeri, çek yayla beline.

Ak çam kozalağı desti kapağın,
Çıkacağın yaylâ başı Akdağ'ın,
Karlı sularını öpsün dudağın,
Çek develeri, çek yaylâ beline.

Ardıç diplerinde türküler söyle,
Çık yaylâna sen çık, var gönlün eyle,
Kat kat bulut örsün aranı köyle,
Çek develeri, çek yaylâ beline.

Ala çadır altı evin ocağın,
Menekşe, boz kekik dolsun kucağı
Öksüz buzağıya ot yolacağın,
Çek develeri, çek yayla beline.

Cahit ÖZKANLI

(C. 2, S. 24, 16 Eylül 1942, s. 16)

Gidip Görmek Gerekir

Altın ışık öper gümüş suları,
Kurdoğlu'nda adacıklar tek tektir.
Dal koynunda kanat sesi duyulur,
Bizim köyü gidip görmek gerekir.

Dimdik dağlar dört yanına bakınır,
Gün batarken körfez renkler yakınır,
Gece gökler elmas yıldız takınır,
Bizim köyü gidip görmek gerekir.

Yaprak yaprak ak bulutlar dolandır,
Dalgacıklar pul pul kuma belendir,
Bulutlardan gün süzülür elenir,
Bizim köyü gidip görmek gerekir.

Dağlarında geyik gezer beslenir,
Kayalardan keklükleri seslenir,
Güller açar dağlar, beller süslenir,
Bizim köyü gidip görmek gerekir.

Gemi gelir körfezinde bocalar,
Dalgacıklar destan söyler heceler,
Bizim köyü tanımayan eceler!
Fethiye'yi gidip görmek gerekir.

Cahit ÖZKANLI

(C. 3, S. 26, 16 Birinci Teşrin 1942, s. 8)

Yaylâya Göç

Meğri ovasında otlar kurumuş,
Haydi Yörük kızı yaylâ beline.
Akdağ Yörükleri almış yürümüş,
Çek develeri, çek, yaylâ beline.

Şafakla yola düş, yıldızın gülsün,
Menekşe, mor sümbül açsın dökülsün.
Sen yaylânın solmaz bir tek gülüsün,
Çek develeri, çek yayla beline.

Ak çam kozalağı desti kapağın,
Çıkacağın yaylâ başı Akdağ'ın,
Karlı sularını öpsün dudağın,
Çek develeri, çek yaylâ beline.

Ardıç diplerinde türküler söyle,
Çık yaylâna sen çık, var gönlün eyle,
Kat kat bulut örsün aranı köyle,

Çek develeri, çek yaylâ beline.

Ala çadır altı evin ocağın,
Menekşe, boz kekik dolsun kucağı
Öksüz buzağıya ot yolacağın,
Çek develeri, çek yayla beline,

Cahit ÖZKANLI

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. V)

Mehmet TUĞRUL:

Köy

I

Kimi yüksek yaylaların düzünde,
Çevre yanı meşe, ardıç, gürgendir.
Kokuludur yaz, baharda, güzün de,
Mor menekşe, kekik tümen tümendir.

Palazların tüneğidir pınarlar,
Su başında ulu kavak, çınarlar...
Sürülerin eğleğidir pınarlar,
Davar sağan Ayşe, Fatma, Kezbandır.

Kimi zümrüt ovaların dilberi,
Yabangülü bahçelerin çitleri,
Altın başak, tatlı yemiş her yeri,
Kırı, bağı cana safa verendir.

Kimi konmuş kervan geçmez bir bele,
Kimi namli boğazlarda bir kale,
Kimi çeker derelerde hep çile,
Kimi karlı yamaçlarda bir bendir.

II

Badem çiçeklenir, yeşerir bağlar,
Duvağını açar yaylâlar, dağlar.
Ulaşıklı kızlar al yazma bağlar,
Gönüllerde güneş hiç batmaz olur.

Ay boynuz öküzler sabanı sürür,
Kuşlar çarıkların izinden yürür.
Pulluk kütür kütür ayırık öldürür,
Yeşil saçlı tarla birden daz olur.

Orak, tırpan işler, kıvılcım saçar,
Ekinler çığırır, çığırır kaçar,
Sap, saman kokusu gönüller açar,
Yazının, yamacın benzi saz olur.

Türküyle yakılır gelin kınası,
Bir köşede ağlar garip anası,
Pırtısı yüklenir, gider aynası,
Güldüren, ağlatan davul saz olur.

III

Ey kırdâ, bayırdâ işinde kardeş!
Senin karlı dağdan ulu başın var.
Kendini sevenin peşinde kardeş,

Senin karlı dağdan ulu başın var.

Evinde derdine yalnız yanma,
Yarana bir merhem bulunmaz sanma,
Yad, yaban sözüne sakın aldanma,
Senin karlı dağdan ulu başın var.

Dar gelen yorganı tez yırtacaksın,
Ayağını rahat uzatacaksın,
Sana ne lâzımsa yaratacaksın,
Çünkü karlı dağdan ulu başın var.

Köyde kalmıyacak tütmiyen ocak,
Hünerle, bilgiyle dolup her bucak,
Sevilir, aranır bir yer olacak;
Çünkü karlı dağdan ulu başın var.

Mehmet TUĞRUL

(C. 3, S. 26, 16 Birinci Teşrin 1942, s. 17)

Mehmet ASLAN:

Avşar Elleri

Karşıda Toroslar, uzun yaylâlar,
Başında yükselir yalçın kayalar,
Sürülerle dolu geniş ovalar,
Bölük bölük duman, avşar elleri.

Zamantı kıyısı çayırılık, çimen,
Çağıldayıp döner eski değirmen,
Bir kısmı avşardır, bir kısmı Türkmen
Çerkeslerin yaman, avşar elleri.

Kışları pek soğuk, yazları serin,
Dağları yalçındır, vadisi derin,
Yükselmiş altında mavi göklerin,
Dağları çam orman, avşar elleri.

Kağnılar gıcırdar, kervan sesleri,
Kuzey rüzgârının gür nefesleri,
Dağıtır dağlardan beyaz sisleri,
Durulur o zaman avşar elleri.

Mehmet ASLAN

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 5)

Tufan DOĞAN:

Köylü Kızlar

İbrik helke ellerinde,
Şal kuşaklar bellerinde,
Her birinin dillerinde,
Dolu destan gezer kızlar.

Pullu yağlıklar başında,
Şubatın karlı kışında,
Gün olur çeşme taşında,
İpe boncuk dizer kızlar.

İp b kerler ince, kaba,
Uzun fistan sanki aba.
Buğday eler, ana, baba,
Ellerinde g zer kızlar.

Boncukludur boyunları.
Eski avşar oyunları,
Sağdılar mı koyunları.
S tlerini s zer kızlar.

Tufan DOĞAN

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 6)

Coşkun ERTEPINAR:

 y ş

Tanrının kuşları güzel,
 t ş rler,  t ş rler.
Kanat a ışları güzel,
U uşurlar, u uşurlar.

Dağları, taşları güzel,
  ek   ek kokuşurlar.
Yeşil ağaçları güzel,
Bahar bahar bakışirlar.

Tanrının günü güneşi,
Tarlası, toprağı güzel.
Soğukta kızıl ateşi,
Sıcakta kaynağı güzel.

Tatlı yaz gecelerinde,
Yıldızlar oymağı güzel.
Cırcır'ın hecelerinde,
Derin hayat bağı güzel.

Güzel bu akış, bu varlık,
Bu sessiz şakıma güzel.
Her şey canlı, her şey ılık,
Her şey bir bakıma güzel.

Coşkun ERTEPINAR

(C. 4, S. 37, 1 Nisan 1943, s. 4)

Halit Fahri OZANSOY:

Git Oraya..

Dertli gitsen o yayl ya derdin diner,
Gecesinde yıldızlarla konuşursun.
Sabahına allı pullu güneş iner,
Ruhun titrer kanadında uçan kuşun.

Çobanların bir sır gibi kaval sesi,
Sana verir tatlı tatlı  rperişler.
Bir şiirdir bir kuzunun melemesi,
Rüzgâr esse içinde bir gök genişler.

Sen de öyle y celirsin, y celirsin,
Karşındaki dağlar gibi o diyarda.

Bir gün olur, şehre daha hür gelirsin,
Yıkandın mı o havada, o baharda.

Git oraya, ana yurdun tâ içine,
Sen de katıl, sen de çağla, sen de köpür.
Kavuş artık ömrünün tek sevincine,
Ak pınarlar ülkesinde bir safa sür!

Halit Fahri OZANSOY

(C. 4, S. 40, 16 Mayıs 1943, s. 4)

Sırrı YALÇIN:

Yayla Ağtı

Çiğdemli yaylâm neredesin?
Çağlayandan coşkun sesin,
Hayat verirdi nefesin,
Çiğdemli yaylâm neredesin?

Yemişlerin vardı dal dal..
Elmaların olur al al..
Üzümlerin ağızda bal,
Çiğdemli yaylâm neredesin?

Gözlerinde yaşın mı var,
Dikilmemiş taşın mı var,
El elinde aşın mı var,
Çiğdemli yaylâm neredesin?

Aşkım Yunus'tan mirastır,
Alında yazımız yastır;
Artık hasretini bastır,
Çiğdemli yaylâm neredesin?

Sırrı YALÇIN

(C. 4, S. 40, 16 Mayıs 1943, s. 16)

Ahmet Kutsi TECER:

Toprak Cenneti

Nerdedir, nerdedir toprak cenneti?
Belki şu doruktan, şu dağdan öte.
Belki uzaklarda, bir yağmur çiti
Ardında... belki de daha ilerde.

Kimbilir, bir ova... belki bir belen?
Bir ırmak kıyısı... belki bir pınar?
Varabilsem orya bir sabah erken,
Bir ömür yürüsem oraya kadar!

Başımda yıldızlar, aylar, güneşler,
Yolumda hep ağaç, bağ, tarla, bostan...
İçimde bir duygu, gurbete benzer,
Dilimde bir türkü, uzun bir destan.

Yolumu bir ince toz göğü örtsün,
Köye akşamlayın inerken davar.
Sabahleyin güneş bir damda tutsün,
Bir yolağzı desin: "Yürü, daha var!"

Nerdedir, nerdedir toprak cenneti,
Hür insanların yaşadığı diyar?
Bir ömür yürüsem bitmez hasreti,
Beni yalnız onlar anlar: tarlalar...

Ahmet Kutsi TECER

(C. 4, S. 46, 16 Ağustos 1943, s. 13)

Turhan OĞUZKAN:

Güzelleme

Kaygusuz büyüyen ulu ağaçlar,
Şarkınızı duymak isterdim sizin;
Yorgun ninnisiyle yakın denizin,
Uyumak isterim sizde yamaçlar.

Çobansız sürüler, tarlalar, beller...
-Bir başka güzellik sinmiş her yere-
Susuz baştanbaşa ruhum sizlere:
Siz Ey yüklü dallar, sarhoş çiçekler,

Ekinci kızların yol türküleri,
Loş gölgeleriyle eski çınarlar,
Bahçeler, derin gök ve esen rüzgâr,
Ezelî dâvetin çeşit renkleri

Her şey tabiatın zevk âleminde,
Aydınlık gün, serin toprak, bereket;
Hayranım sana Ey ömür, tek cennet.
Ayrı haz bulalım her başka günde.

Koşalım göklerin kavsi altına,
Doldursun kırları tükenmez sevinç,
Akşamlarla yorgun, sabahlarla dinç,
Dizinde olalım hep uysal ana.

Çeksin gönlümüzü hakikli dağlar,
Saz damlı köylerin çitli yolları,
Ve çıplak kızlarla nehir boyları,
Belirsiz dalgalı sakın kıyıları.

Sonsuz coşkunluğu verir ruhuma,
Yaşamak, yaşamak: sönmiyen ışık,
Göklerden dökülen tatlı aydınlık,
Bütün iklimlerde yıldızlı sema.

Ve işte uzanmış şen bahçelerde,
Bakireler gibi sevinç, iyilik..
Tut ellerimden sen, ebedi gençlik,
Hayata koşalım her an, her yerde.

Turhan OĞUZKAN

(C. 4, S. 48, 16 Eylül 1943, s. 12)

Kemal Sadık GÖĞCELİ (Yaşar KEMAL):

Güzelleme

Rüyan, pınarlarda buğulanan nur,
Sevgin sırma sırma dökülen şafak.
Seninçin ekini öpüyor yağmur,
Tarlada seninçin büyüyor başak.

Çiçekli yaylâsı ve berrak sular;
Gözlerinde duman duman arzular...
Menevşe kokulu saçına bahar,
Beyaz fecirlerden örtüyor duvak.

Dokuduğun güle işlenmiş gölgen,
Umudunu iplik iplik eğirsen,
İnce, taze bir sabahla gerinen
Çiğdem çiçekleri aşkına kundak.

Çiğlerle yıkıyor gün seherini,
Sabah gönderiyor davetlerini,
Seninçin en leziz nimetlerini,
Sofra sofraya açan şu kardeş toprak.

Kemal Sadık GÖĞCELİ

(C. 4, S. 48, 16 Eylül 1943, s. 12)

Lütfü KANAK:

Akdağ Madeni Türküsü

Bozkırda yeşilin renk renk duası,
Ufukta uykusuz düştür Akdağım.
Toprağın şarkısı, için havası,
Koynunda en yakın eştir Akdağım.

Ormanlar eline vermiş elini,
Bahar bin çiçekle dökmüş dilini.
Kuşatmış belini, sarmış belini,
En gerçek gönüller bir bir Akdağım.

Huzur bir tohumdur sende çillenir,
Akşam camlarında pul pul göllenir.
Ekinler dillenir, otlar dillenir,
Bu sesle dağları coştur Akdağım.

Saçını vâdiye taramış atmış,
Şöyle bir silkinmiş, doruğu tutmuş.
Günü yaprak, yaprak dalda uyutmuş,
Kaygusuz başlara döştür Akdağım.

Yolu bir yamaçtan düşegelmedir,
Dağların sırtını aşagelmedir,
Arzular gözümde yaşagelmedir,
İstersen bu hale şaş, dur Akdağım.

Lütfü KANAK

(C. 5, S. 49, 1 Birinci Teşrin 1943, s. 14)

İbrahim Zeki BURDURLU:

Sğırtmaç'a Söyledim

Bir izin ardında gönlün dupduru,
Nasırlı ellerin toprağa yoldaş;
İçine serpiyen umut yağmuru,
Büyütür içinde sana benzer baş.

Bu baş ancak senin içine söyler,
Beş uzvun beşine yalnız o hâkim;
Gözlerin fecriyle tutuşur günler,
İçinde devreler yalnız o mevsim.

Aşktan sana iner hevenk hevenk nur,
Bir hayat sevinci işler her koyun;
Zengin bir yeşil dal hissinde uyur,
Besler meyvesini bu güzel oyun.

Gecende bir ışık kaderin ayı,
Sükûnun ıslığı sırlı masalın;
Öp, kirpiklerine inen hülyayı,
Essin musikisi yaprağın, dalın.

İ. Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 15)

Sürü

Ova şenliğinden dağ şenliğine,
Bir beyaz köpüktür akar bu sürü;
Gecenin bağrından gün eteğine
Bir kır seferiyle çıkar bu sürü.

Bu sürü dağların her çiçeğinde,
Bulur diyar diyar ötelerden renk;
Getirir her koyun gözbebeğinde
Dağ havası yüklü taze bir çiçek.

Her kuzu yününde nane kokusu,
Ayak izlerinde hür sulardan nem;
Salınıp gelişte bir kır uykusu,
Dalgalı gelişte saklı bir âlem.

Hepsinde tütüyor kıvrak bir sevinç,
Ovalar, dik beller, geçitsiz sular;
Seslerinde gizli duygulu bir iç
Bu içte öz şiir, öz türküler var.

İ. Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 15)

Gök, Dağlar ve Yayık Sesleri

Ergin bir ruh gibi hafif ve berrak
Bir bulut kümesi içinde yerim;
Eski kundağından aşkla çıkarak
Seyrediyor yeri, kalbim, gözlerim.

Pervasız bir yolcu dağlarla yürür

Esmer akşamları soyunan o renk;
Derin karanlıklar dağlardan da hür,
Hür, gecenin aydan giydiği etek.

Bir yayık sesini emziren türkü,
Yükselir mehtabın altın tahtına;
Bir çift göz ve yürek, bir top saç örgü
Bırakır aşkını ses dalgasına.

“Ey türkmen çadırı içinde kurul”
Yaylâ hasretiyle sana göçeyim;
Ey ünlü tabiat, bu can sana kul,
Sensiz yaşamayı, aşkı neleyim...

İ. Zeki BURDURLU

(C. 5, S. 51, 1 İkinci Teşrin 1943, s. 15)

Yayla

I

İşte bitmeyen bir gök yolculuğu,
Yıldız nakışında bahtiyar Tanrı;
Her an müjdelerle günün ufuğu
Açar bu cennete bir gök baharı.

Ağaçlar memnundur kaderden yana,
Yeşilden vefalı çiçekler sarhoş;
Ruh! girercesine gün sarayına,
Şu fâni güzelin dallarına koş.

Yeşillik! musikîn çekiyor yeri,
Arkanda gök kubbe, çılgın enginlik;
Ve sihrin içinde ağaç gözleri,
Gönlünde bir bayram sesi: delilik.

II

Ne toprağa yakın ayaklar dinler,
Ne öteyi seven gözlerim görür;
Bir kör endişesi hazla serinler,
İnsan bu cennete ayaksız yürür.

El değmemiş güzelliğe şahlanır,
El değmemiş güzelliğin kendisi.
Sevinç, meyva gibi, ordan sallanır,
İner güzelliğe Tanrının sesi.

Uçarı kelebek hazzın esiri,
Arzu: kanatlara takılmış zincir;
Şehvet: her canlının tek cihangiri,
Dalda sarı bir ay ballanan incir.

İnsanın boğulan kahkahasıdır,
Göge ayna tutan bu temiz suda.
Damlar hayranlığa mestolan ıtır,
Gönül benzerini bulur uykuda.

III

Yolculuğa çıkmış yeşil bir gemi,
Yemyeşil bir deniz ortasında o;

Doğmuş kendisine kendi âlemi,
Sonsuz güzelliğin dalgasında o.

Zevkli çilesini örerken yolcu,
Göklerde belirir yolların ucu.
Korkunç enginlikte avlanan avcu
Çaresiz hürlüğün kalbini vurur.

Limansız kıyılar üstünde yelken,
Titirer ilk mevsimin güzelliğinden.
Bu ulvî yollarda şifa bulur ten,
Ağrılı bir tadla ruhlar kaybolur.

IV

O cömert aşklara gönül veren su.
Serin okşayışla avutur yası.
Kendine sabahtır sır döken uyku,
Gerçek bir rüyadır hür çağıltısı.

Tad, eğer isterse dertsiz bir oyun,
Bütün dallarını sunar şu ağaç,
Sarkar bahçesine geniş boşluğun,
Damar damar koşar hazdan bir kırbaç.

Göklere içinden bakar yaylalı,
Esen dost yellere aşkını verir.
Düşüncenin aklı kandıran balı
Temiz isteklerin hızıyla erir.

V

İnsan insanlığını görür ve anlar,
Yüzü cennetten bir renk almış gibidir.
İçinde binbir cihan yaratır rüzgâr,
Ezelî çağrışıyla akar bu nehir.

Tanrılaşmış güzellik, gök sesli yayla,
O ergin yemişlere sır döken ayla
Ve kanları kaynatan toprak sarayla
Bir halay çekerek gönle erişir.

Kaderini yeşilden alan sihirbaz,
Sen, Ey, toprakların yemyeşil tacı!
Bahtiyarlık mevsimi dert çekse olmaz
Sade insanlara eş, bu tatlı acı.

Böceğin, dalın, suyun ve her şeyinle
Efsane dinler gibi hayatı dinle.
Şu alinyazısı her an seninle,
Sensin ilk hastalığın kutlu ilâcı.

VI

Aşk bende avut, rengi bende bul,
Ben, gönlünde dünya yaratan insan.
Ülküm bu yurt için, kendim ona kul,
Ben, hürlüğü aşka aratan insan.

Ey Sivas, Erzurum, şark yaylaları,
Ey Türk illerine yakışan dağlar,

Ey Türk denizlerin şen dalgaları.
İçimde yankılar halinde rüzgâr.

Sizi görmek için kaçtım kendimden,
Doyurdu ruhumu korkunç yolculuk;
O yeşil Balkanda tanrılaşırken,
Öptü gözlerimden temiz bir ufuk...

İbrahim Zeki BURDURLU

(C. 7, S. 77, I Birinci Kânun 1944, s. 7)

Bozkır

I

İnsanlar kul gibi senin rengine,
Tohumlar vefasız, çaresiz, şaşkın;
Dikenler baş eğmiş kendi içine,
Yeşilsiz bir damar nabzı toprağın.

Uzun yollar geçer sıtmalılı yüzden,
Filiz coşma bilmez, hasta çekirdek;
Ağaç kımıldasa, iç bakmaz gözden,
Garip bir şifanın ağrısı çiçek.

Yılan bile memnun değil topraktan,
Böcekler kül rengi gömleğinde hür;
Bir yeşil uyanış gelse uzaktan.
İstek acısına dalmış gözükür.

II

Senin ufuk boyu eteklerinde
Çaresiz bir sızı kaynar çaresiz;
Su, bir misafirdir çiçeklerinde,
Koşmaz sana doğru masmavi deniz.

Şaşkın bir gariplik bilmez yerini,
Kuruyan dalların üstüne iner:
Bozkırım! o anda aç gözlerini,
Sana tekrar gülsün aşkı sönen yer.

Nasıl tutuyorsa mavilik seni,
Sen de eteğinden tut maviliğin;
Gönder tanrısına kısır dikenini,
Dilesin aşkını her güzelliğin.

Kuru filizlerin hepsi birleşsin,
Bir bozkır türküsü başlasın yalnız;
Doğurma sancısı ben varım desin,
Doğsun topraklardan öz hayatımız.

III

Senin o kül renkli donuk gömleğin,
Bir susuz ağrıya tenine bağlı;
Arısız bal yapan hasta peteğin
Çiçek özlemiyle gönlüne bağlı.

O güneş, o aydın ışıklar şahı,
Senin diyarında kızgın bir alev;
Küçük otlar bile renk padişahı,

Yabani gelincik koskoca bir dev.

Ey arzusuz toprak, Ey ruhsuz canlı!
Hangi şifa yeter o iç sızına:
Kanı kaynamayan çiğ delikanlı!
Göz koy artık, göz koy, renk yıldızına.

IV

Eren yollara düşmüş sıralı yolcu,
O geniş ufuklu bozkırdan geçtim;
Güneşle sel oldu kalbimin burcu,
Sonsuzluk ruhumu, ben onu içtim.

Çiçeksiz dalların, dertli yaprağın
Kanlı ağırları geçti nabzımdan;
Şu uyku esiri tembel toprağın,
Çileli baharın duydum ağzından.

Kopmuş gibi daldan koştum önünde,
Bir deli rüzgârın, bir coşkun aşkın;
Durdum hür çağının solgun göğsünde,
Başladı içimde dinmez bir akın.

V

Gözün çerçevesi çok dar geliyor,
Bozkır, ilahi yol, uzun, çok uzun.
Dümdüz bir balkondan ruh yükseliyor
Yeşillik çaresi tek kaygumuzun

Geniş bir görünüm aklı sarsıyor,
Gök, kat kat yaklaşmış, bulut yağmursuz:
Aydınlık yedi kat yere iniyor,
Işıklar yağmursuz, umut yağmursuz.

Çatlak tabanların kutlu şiiri,
Bir tohum üstünde bir filiz görmek;
Sevinç, bozkırların yeşil gözleri,
İstekler bire bin hep yeşil dermek.

Bir söğüt dalıdır en oynak türkü,
Serin bir nefestir bir kız göğsünde:
Yeşillik, yeşillik en cömert örgü,
Çözülür parlak bir nisan gününde.

VI

Ellerim alnımda, gözüm kapalı,
Düşüncem ağırlı tekne içinde:
Tepelerden şafakların en alı,
Yoz çiçek kaderin hür sevincinde.

Sonsuzluk kaybetmiş ararken beni,
Hiç bir şey görmüyor, sağır uzaklar:
Uzun yollar sonu buldum kendimi,
Tanıdık bir sesle esiyo rüzgâr.

Bozkır! senin yüzün bir kardeş yüzü,
İnsan sana doğru koşmadan her an;
Açılmada hür suların gündüzü,

Artık ellerini çek kısırlıktan.

İbrahim Zeki Burdurlu

(C. 8, S. 87, 1 Mayıs 1945, s. 15)

Osman ATTİLÂ:

Karlı Dağda

Güneşi selâmlıyalım
Karlı dağda, karlı dağda.
Yolu tamamliyalım
Karlı dağda, karlı dağda.

Gök mavisinde içimiz,
Eriyen karda göçümüz,
Meyva verir ağacımız
Karlı dağda, karlı dağda.

Müjde, müjde yeni yıla,
Yakın oldu uzak sıra,
Sürü toplanıp dağla
Karlı dağda, karlı dağda.

Kar altındadır düşüncem;
Yeşil çimen, sarı çiğdem,
Atım tanımaz olur gem
Karlı dağda, karlı dağda.

Esiverince kabayel,
Tepe, dağ, ova, yokuş, bel,
Boy verecek başka güzel
Karlı dağda, karlı dağda.

Tut elimden, bu yol bizim,
Ne çıkar? kaybolsun izim.
Ben bir sütbeyaz denizim
Karlı dağda, karlı dağda.

Osman ATTİLÂ

(C. 6, S. 72, 16 Eylül 1944, s. 8)

Osman DARICI:

Toprak Bahara Erişti

Uyandım bu sabah bahar erişmiş,
İşte kırlangıcım yuvadan uçu;
Dağlar güzelleşmiş, tarla gelişmiş,
Bademden bademe çiçek konuştu.

Yok gayri içimde yersiz düşünce,
Karişsin toprağa altın emekler;
Değiştin masmavi göğü görünce,
Meleşir kapıda sarı inekler.

Nisan yağmurunun uymuş sesine,
Çayıra, çimene bezenmiş toprak;
Bir kilim işlemiş bahar göğsüne,
Çiçeğe, meyveye uzanmış toprak.

Osman DARICI

(C. 8, S. 85, 1 Nisan 1945, s. 17)

Trenin Uğradığı Köy

Bir arpa tarlası vardı bu köyün,
Taze gelinin, genç kızın uğradığı;
Ortasından bir demir yolu geçti,
Azık taşınır günde birkaç öğün,
Şükür Korucu'nun rengi değişti.

Ben Korucu'dan gelen delikanlı,
Kara toprak üstüne türkü söylerim.
Benimdir giden mevsim, gelen mevsim,
Başakları dolgun, öküzü canlı,
Korucu'yu böyle görmek hevesim.

Bilen var Korucu'yu, bilmeyen var,
Yazıyla kışıyla bir güney köyü.
En güzel günleri rastlar mayısa,
Kurur pınarları temmuza kadar,
Yağmuru bol, kışı az, suyu kısa.

Korucu'da bahar bademle açar,
Bir doğan kuzunun verdiği sevinç,
Bir nisan yağmuruna doyum olmaz,
Yeşillik buradan leylekle uçar,
Ayva sararır, nar kızarır az az.

Gün iki adam boyu yükselir dağdan,
Sırtı çalı yüklü kadınlar iner,
Solar gider bunlar böyle gül iken.
Baba tarladan yorgun argın döner,
Ellerini ayağını kanatmış diken.

Bir doru at üstünde gelir muhtar,
O şehirden geliş, ah ne gelişt!
Düğün olur; bütün köy bir arada,
Neşeyle sevinçle geçen günümüz var,
Güz aylarının girdiği sırada.

Böyle değildi bu köy eskiden,
Havası, suyu, toprağı değişti.
Gâh akşam, gâh sabah şöyle karşıdan,
Ak duman omuzumda, gider tren,
El sallar, selâm verir garip olan.

Osman DARICI

(C. 10, S. 113, 1 Haziran 1946, s. 17)

Faik Ali OZANSOY:

Çöl

Ayrı düştük.. bende artık zevk-i dünya kalmadı,
Kapkaranlıktır hayalim, şevk-ı hülya kalmadı;
Varlığın mânası yoktur zikr-i ferda kalmadı...
Bivefa dünyada sensiz kaldığım gündenberi
Bir çölün seyyahıyım, şaşkın, perişan serseri.
Her ne hissetsem heyabanlarda fecr derbeder,

Kimsezi çöllerde bilmezsin ne öksüzdür seher,
Ay nasıl payanı yok bir hüznü rikkat neşreder..
Çöl, bütün çöl, gök, deniz çöl, ah asıl çöl şimdi ben:
Farkı yoktur kalbimin çöllerde bir viraneden.

Faik Ali

(C. 9, S. 106, 16 Şubat 1946, s. 23)

Attilâ İLHAN:

(Gâvur Dağlarından Rivayet: 3)

Sığirtmaç

Karacaören'den bu taraf:
Karpuzları kütür kütür yarılan,
Dört mevsimde dört yüz türlü çiçeği
yaylâsında sünbülü, yamacında kekiği
eğbez eğbez yeşeren
yüz yaşarmış, bin yaşarmış Gâvurdağlarının
Şimal kanadıdır: Meydan okunmaz!
Zaman zaman konuşacak sanırsın,
Günü mavi, gecesi kara bir göz gibi bakar.
İnsanları: dağ misali, dalyan boyludur
bıyıkları tütün kokar,
Kimisi uysaldır, kimi deli huyludur:
Bir yol gönül verdi mi ferman dinlemez.
Gâvurdağı insanı ölür kahrından
ölür, ama inlemez.

Bir ince duman mı sarar civarı
bir ince duman mı?
Bakar, göremez olursun:
Topuzdağ'ın topuz topuz yücesi
Nihan m-olur civanım, gözümüzden nihan mı?
Gün yıkılıp, uzanınca boylum boylum gölgeler,
Sürü döner:
Burunları buğulanmış bir kaç inek, birkaç öküz
İstasyon yolundan dağılır damlarına.
Sığirtmaç, henüz ondört yaşındadır.
Hiç şikâyet etmemiş hayatından
Okumak yazmak bilmez ama
bilir dağ türkülerinin en güzellerini.

Gayri ay vardır, gökte güneş misali
şavkı vurur: yamaçlara, zirvelere,
öteden kaval mı çalar sığirtmaç,
Hayır! öğrenmemiş kaval çalmasını,
yalnız, uzanıp sırt-üstü dam başına
sever düşünmesini.
Tabanları sızlar yorgunluktan,
Mintanı sığır kokar, ter kokar
Kirpikleri toza bulanmış elleri kocaman kocaman
yüzü yanmış
Kulağında, danaların gevrek sesi
uykuya varır sığirtmaç.
Sabah masvami akınca gözlerine
unutup yıldızların hikâyesini
Uyanır, uyanır uykudan lâkin

Koyduğu gibi bulur devranı karşısında:
Sürü usul usul toplanmaktadır,
Bulutlar yine ırak, yine perişan
yine kuşlar cıgallanır, yine incirler ballanır
yine sevinilir, yine dövünülür
insanlar devam eder eski macerasına.

Attilâ İLHAN

(C. 10, S. 110, 16 Nisan 1946, s. 7)

Âşık BAŞER:

Köyümüz

Dışlık adı verilmiştir köyümüz,
Kangal ilçemizdir, Sivas ilimiz.
Türk'üz, Türk oğluyuz, Türktür soyumuz,
Öz Türkçe konuşur bizim dilimiz.

Elimizin olmaz bahçesi bağı,
Mardaca mırlanır soğuk sazağı,
Eylülde yeşillik komaz kırağı,
Eksik olmaz fırtınalı yelimiz.

Bitevimiz arpa, buğday, turp, çelem,
Lahna, havuç, patatesle pancar hem,
Başka şey bitmez ha! olalım ebsem,
Karla kışla geçer yarı yılımız,

Güz gelir kapatır her yeri kışlar,
Birdenbire durur köycülük işler,
Bağlamanın keyfi o vakit başlar,
Odalar içinde öter telimiz!

Düzenleyip ele alınca sazi,
Âşık Başer'in dertli avazı,
Çalar çağırırız, bekleriz yazı,
Deriz, aksa ilk baharda selimiz!

Âşık BAŞER

(C. 10, S. 118, 16 Ağustos 1946, s. 10)

Halil SOYUER:

Kazdağ Özlemi

Özledim yine bu gün yeşil eteklerini,
Ey karlı dorukları göklere varan Kazdağ!
Bir şey dolduramıyor içimdeki yerini,
Ey karlı dorukları gökleri yaran Kazdağ!
Bir denizin önünde düşüp yalvaran Kazdağ!

Gönül tel tel inerken, gözüm dal dal yeşerdi,
Dinledim SARIKIZ'ın feryadını derinden.
Mavi sarmaşıkların penceremden girseydi,
Başucumda dursaydı bir dal, zeytinlerinden,
Yâr misali kucaklar, dindirirdim bu derdi.

Başını sahillere yaslıyarak uyursun,
Okşarsın hür denizin köpüklü sularını.
Kuşlarının sesini bana kimler duyursun?
Hangi rüzgâr getirsin kekik kokularını?

Hangi dal eğilsin de dertli başıma vursun?

Çiçeklerin süslesin bahçemin dört yanını,
Evimin duvarları senin taşından olsun.
Her bakışta göreyim bacamda dumanını,
Her nefeste rüzgârın ciğerlerime dolsun,
Evimin duvarları senin taşından olsun.

Yel olup ta tepende püfür püfür eseydim,
Sel olup ineydim yeşil eteklerinden!
Gözde yaş mı olurdu, senden ayrılmasaydım?
Duyar mıydım acaba bu acıyı derinden?
Sel olup ta ineydim yeşil eteklerinden!

Bana iletisin diye rüzgâra ver kokunu,
Bir an kendinden geçsin bu dertli başım Kazdağ!
Ciğerimden yemişim ben bu hasret okunu,
Her ne desem, ne yapsam, dinmiyor yaşımla Kazdağ!
Kayalarından olsun ölürsem, taşım Kazdağ!

Halil SOYUER

(C. 10, S. 120, 16 Eylül 1946, s. 5)

Dağlar

Dağ var, yamaç yamaç dize gelir de,
Ey gece, saçını çöz, diye ağlar.
Dağ var, yaprak yaprak açar fecirde,
Dönüp giden yollar toz, diye ağlar,

Dağ var, duman eksik olmaz başından,
Gelmiş geçmişi oku taşından,
Dağ var, Köroğlu'nu dinle kuşundan,
İnsana bu ömür az, diye ağlar,

Dağ var, lâlesine fecirler sinmiş,
Dağ var, çaylarına gökyüzü inmiş,
Dağ var, Bulutlardan urba giyinmiş,
Muratlar verilsin tez, diye ağlar.

Dağ var, yamacında seller akışır,
Dağ var, doruğuna duman yakışır,
Dağ var, yaylasında koçlar tokuşur,
Koçlara geçer mi söz? diye ağlar.

Dağ var, her adımda, canı bezdirir,
Dağ var, gözyaşından destan yazdırır;
Dağ var, ağaç ağaç bahar gezdirir,
Gelmesin, gelmesin güz, diye ağlar.

Dağ var, kayasında otlar yetişir,
Dağ var, tepesinde kuşlar ötüşür,
Başında yazla kış cenge tutuşur,
Gelmeyin, her yanım buz, diye ağlar.

Dağ var, şehit kanı akmış selinden,
Dağ var, ne goncalar kopmuş gülünden

Nice nimetleri vermiş dalından,
Bunları görmedi göz diye ağlar.

Halil SOYUER

(C. 2, S. 15, Mart 1948, s. 27)

Hermann HESSE:

Kırlar Üstünde

Gök yüzünde bulutlar uçar,
Kırlar üstünde rüzgâr.
Annemin kayıp çocuğu
Kırlar üstünden geçer.

Yol üstünde yapraklar uçar,
Kuşlar öter ağaçlar üstünde.
Bir yerde olmalı, uzak yurdum,
Dağlar gerisinde.

Hermann HESSE

(Çev. Behçet NECATİGİL)

(C. 2, S. 14, Şubat 1948, s. 42)

Ayhan HÜNALP:

Kervan

Sîna çöllerinde bir bedevî vardı:
Yeşil vahalar görürdü rüyalarında;
Güneşi avuçlardı, yıldızları tutardı;
Bir nehir gibi
Kumlar arasında harcamıştı hayatını;
İpek yüklü kervanlar geçerdı hülyalarından.
Sîna çöllerinde bir bedevî vardı...

Şarkılar taşırdı develer çingiraklarında;
Bulutların güzelliğine doyulmadığı zaman
İnsanlar nefreti, insanlar ölümü unutturdu;
Kumlar üzerinde vuslata erenler uyurdu
Ve yağmur beklenirdi günahları yıkamak için.
Şarkılar taşırdı develer çingiraklarında.

Ayhan HÜNALP

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 5)

Dağ Çobanı

Dağlar, gözler gibi derin, geceler gibi karanlıktır;
Dağlar, denizler gibi mavi, dalgalar gibi serseridir.
Dağ çobanlarının kavalları ağlar koyunlarla
Nerkis kokan, sümbül kokan dağ yollarında.
Dağlar, gözler gibi derin, geceler gibi karanlıktır.

Dağ çobanı ağlamaz, dağ çobanı gülmez;
Garip doğar, garip ölür, saadet nedir bilmez.
Bir somun, iki soğan, gerisi yalandır ağam yalan.
Bağrımıza taş basarız gözümüze toprak çekeriz;
Dağ çobanı ağlamaz, dağ çobanı gülmez.

Adı dağlı, kaderi dağlı, gönlü dağlı...
Ateş yakar karanlıklarda yalnız kalan çoban.
Bir su gibi yüreği akıverdi sevdaya,

Dağlar duman, yollar duman, kafalar duman...
Ateş yakar karanlıklarda yalnız kalan çoban.

Ayhan HÜNALP

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 29)

Cenap Şahabettin GEDİKOĞLU:

Güzelleme

(Çökelez özlemi)

Yanık yanık kokuludur
Bu diyarın havası suyu:
Bir tarafta Çökelez sırtları,
Öbür yanda Menderes koyu.
Vâdiler dolusu bereket,
Serpilmiş ova ova, kır kır...
Bozkırlısının yüzünde neşe,
Bileğinde kemik, kan, kuvvet...
Birbirine yaslanmış dağların
Eteğinde bir kale gibi durur.
Çepçevre dereleri, bağları,
Dağlar gibi diz çöken
Ejeleri var bu diyarın.

Ege bütün varlığıyla gelmiş,
Diz çökmüş eteklerinde Çökelez'in.
Bağlarında renk renk, tad tad üzümleri;
İğde iğde kokar bahçeleri, bağları;
Toprak toprak kokar ovalısının elleri.
Çinici, motifini
Lâhna tarlalarından,
Ressam, fırçasına kırmızı rengi,
Malkatan toprağında almış;
Beyaz, asaletini
Çökilyasın karlı zirvesinde bulmuş;
Mor, Beşparmak dağının eteklerinden,
Yeşil, Menderes'den bir köşedir...

C. Şahabettin GEDİKOĞLU

(C. 2, S. 20, Ağustos 1948, s. 34)

Ali Osman ATAĞ:

Ardanuç

Her yanın süslenir kışın, baharın,
Daima kokar gonca gülün Ardanuç.
Göklere yükselir yüce dağların
Akar boz bulanık selin Ardanuç.

Kuşların sesleri sarar kırları,
Yeşil çayırları, korulukları.
Dört yanda uzanır çam ormanları,
Eser tatlı tatlı yelin Ardanuç.

Ey güzel yaylalar çiçekli dağlar!
Nice pınarlarda soğuk su çağlar.
Seni gören bütün gönlünü bağlar
Değişmem dünyaya telin Ardanuç.

Ali Osman ATAĞ

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 33)

İlhan GEÇER:

Manzara

“Lâcivert kadehlerde yosun yeşili gece”
Sularda yaldızların ördüğü ince nakış.
Ümidin boy attığı hayal bahçelerinde
Alev rengi çiçekler altın rüyaya dalmış.

Teselli dökülmede ılık çeşmelerinden,
Rüzgârın kollarında buseden sarhoş dallar...
Sazlar, binbir besteden ses vermede derinden,
Kucak kucak saadet, şarkılar taşan yollar...

Sedef kanatlarında hâtıra yüklü kuşlar
Uçuyor rüyaların fildişi göklerinde.
Arzularda baharı umut saltanatı var,
Sürüklüyor zamanı gece, eteklerinde

İlhan GEÇER

(C. 3, S. 28, Nisan 1949, s. 25)

Yavuz İsmet ANIL:

Kır Çiçekleri

Kır çiçekleri gördüm küçük küçük;
Beyaz, erguvani, mavi, kırmızı.
Öyle sessiz bir akşam üstü
Ve kalbimde gençliğin hazzı.

Kır çiçekleri gördüm küçük küçük;
Geçen zamanın ardında yorgun.
Ilık rüzgârlara boyun eğmiş,
Melek narinliğinde, asude, durgun.

Kır çiçekleri gördüm küçük küçük;
Loş bir ormanın eteklerinde.
Hürriyet içinde hallerince
Sakindirler, öylesine sakın ve zinde...

Yavuz İsmet ANIL

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 26)

Hüseyin ÖZTÜRK:

Köyümde Bir Yaz Günü

Bizim köyde şöyle geçer bir yaz günü:
Horoz öter, şafak söker, iş başlar,
Sabahleyin kalkanların iyiyedir yönü.
Anlaşırlar dert ortağı kardaşlar..

İrgatlar gider tarlalara, akın akın ırgatlar gider,
Uzun uzun türkü söylerler bozlak havasından,
İnsanla dolar “Büyük Yazı” yer yer;
Kuş sesi gelir, insan sesi gelir ovasından..

Boş kalanlar bağların yolunu tutar,
Âşıktırlar yosma sesine, bülbül sesine;
Köyün üzerinden turnalar geçer katar katar,

Sığırcık sürüsü doluverir dutların tepesine...

Sağıcılar gider davara, kollarında helkeler...
Öğle sığağında, tozlu yollar boyunca,
Koyun kuzu meler, çocuk meler...
Böyle geçer bu hayat yıllar boyunca.

Geçen günden belli bir hatıra kalır,
Yaprak arasında, dal arasında;
Köyümün sevgisi ruhumda yer alır
Sokak arasında, yol arasında...

Hüseyin ÖZTÜRK

(C. 3, S. 32, Ağustos 1949, s. 31)

III.4. Didaktik Şiirler

Server Ziya GÜREVİN:

Halkevleri

Köpüklü başlarıyla koşuşuyor dalgalar...
Esen hava ne temiz, ne tılsımlı, ne serin.
Yurdun dörtbir yanında canlı bir kaynaşma var,
Başucunda toplanmış, gençlik, büyük eserin.

Dağınk incileri bir ipliğe dizen el,
Işıkların kaynağı bir ufka uzanıyor.
Hür dağlardan kopmuştur alınlara çarpan yel,
Yaratmanın humması gönüllerde yanıyor.

Taze kan dağıtacak kalplere halkevleri,
Hız.. yılmamak.. inanış.. kuvvet.. hepsi içinde.
Yer yer meş'alelerin atından alevleri
Parlıyor iç ülkenin her parça kerpiçinde.

Bir gün, yolcu.. genç yolcu, hâkimi olacaksın
Toprağın, tabiatın, gökün binbir katının.
Güzel, yeni şeyleri orada bulacaksın,
Koş, yüreğin çarparak, altına bu çatının.

Server Ziya
Ankara, Şubat 1933

(C. 1, S. 2, Mart 1933, s. 115)

Yaşar Nabi NAYIR:

Baş Döndürücü Hız

Daha dün ummak bile çoktu bu kadarını,
Nasıl geçti, çocuklar, o asırlarca zaman
Daha dün ummak bile zorken bu kadarını
Onu hakiykat yaptı Tanrı eşi bir insan.

Farkına varmasak da biz içinde tirenin,
Seyredenlerin başı döndü bu çılgın hızdan,
Farkına varmasak da biz içinde tirenin,
Seslenir geçtiğimiz yer bize ardımızdan.

Çok pahalı ödedik, çocuklar bugünü biz,
Ne analar yaş döktü, ne kızların bağı kan..
Çok pahalı ödedik, çocuklar, bugünü biz,
Üstünde titreyelim, üstüne gelin aman!

Yaşar Nabi (NAYIR)

(C. 2, S. 9, Birinci Teşrin 1933, s. 191)

İnanımız Bir Olsun

İnanımız bir olsun, çocuklar, bir tek olsun,
-Yalandır, yaşayamaz bir kalıpta iki can-
İnanımız bir olsun, çocuklar, bir tek olsun,
Gönülde aynı sevgi, ruhta aynı heyecan.

Gelin bizden olanlar, geçiniz safımıza,

Şüpheye yer vermeyin içinizde tek bir an.
Gelin bizden olanlar, geçiniz safımıza,
Bizim kâbemizdedir, tapılacak kahraman.

İki din birleşemez çocuklar, aynı ruhta,
Gecesiz gündüz olmaz, inkârsız olmaz insan.
İki din birleşemez çocuklar, aynı ruhta,
Bizden olanlar gider, ancak onun ardından.

Yaşar Nabi (NAYIR)

(C. 2, S. 11, Birinci Kânun 1933, s. 385)

Sadri ERTEM:

Ankara'ya

Gece aydan sordum, gündüz güneşten;
Başımda bir sevda oldun ateşten!
Ankara'm, canıma akan, Ankara'm,
Bağrımı hasretle yakan Ankara'm!...

Durmadan adını anar gezerim;
Bir canlı sevdâyım yanar gezerim!
Ankara'm, ülkümün özü Ankara'm!
Çırpınan kalbimin gözü Ankara'm!...

Bir ömür içinde bin ömür sürer,
Bağrında bir millet açılır, ürer,
Ankara'm, ülküler eli Ankara'm!
Yakıyor hasretin dili, Ankara'm!...

Beynimde parlıyan bir ışık varki,
Şulesi cihanı yalıyor sanki!
Ankara'm, sen misin benim Ankara'm!
Sevginle kaynıyan benim, Ankara'm!...

Nasıl bir duygunun şimşeği çaktı!
Türk eli, orada bir ışık yaktı.
Ankara'm, tutuşan kanım Ankara'm!
Yoluna kurbandır canım, Ankara'm!...

Ankara'm, koynunu aç, geliyorum!
Yoluna çiçekler saç, geliyorum!
Ankara'm, Ankara'm, eşsiz Ankara'm!
Yolunda ölecek biziz, Ankara'm!...

(Sadri) ERTEM

(C. 2, S. 11, Birinci Kânun 1933, s. 384)

Köylüme

Ağrıyan başını gel göğsüme koy,
Yaran varsa benim köylüm sarayım...
Bağrı yanık, sana derman arayım
Ağrıyan başını gel göğsüme koy!

Kalbim şefkatinin hızıyla vursun,
Ellerim alnında titriye dursun..
Sen benim ülkümün içinde nursun
Ağrıyan başını gel göğsüme koy!

Yanıyor varlığım bak için için,
Can vermek dilerim huzurun için..
Ağrıyan başını gel göğsüme koy!

Yaran varsa benim köylüm sarayım,
Bağrı yanık sana derman arayım..
Ağrıyan başını gel göğsüme koy!

(Sadri) ERTEM

(C. 3, S. 14, Nisan 1934, s. 125)

Kâmuran BOZKIR:

Celal Sahir İçin

O bizdendi..
Bizim şu evimizdendi..
Soyumuzdan bir ozandı o..
Güneşe karşı bir deniz gibi yaşadı;
Yandı o..

Saydı günlerini:
Dayayıp alnını minberine..
Tanrıya tapınır gibi..
İstirabının..
Bir ateş parçası gibi düşmüş duydum, yere
Masasından son yaprağı kitabının..
Yine duydum, odasında, kapanmış
Son pencere..
□Nereye gidiyorsun, nereye?
Demiyorum..
Ölümünden hesap istemiyorum..
Geçmedeyiz, Bulutlar gibi, Sular gibi
Rüzgâr gibi..
Biliyorum.

Geçmedeyiz Ozanım,
Geçmedeyiz, rüzgâra doldurup türkümüzü..
Geçmedeyiz, bir yakut deniz gibi içerek ülkümüzü..
Geçmedeyiz biz de dostlarımız, biliyorum..
Bu yaratan akışa, hürmetle,
Muhabbetle eğiliyorum.
“Bir yaratan, bir yapan, bir ince baştı o..”
Kamâlizm ülküsüne yoldaştı o..

Ne vakit görsem batan bir güneşi..
Ararım, Soyumuzdan toprağa düşen ateşi.

O bizdendi..
Bizim şu evimizdendi..
Soyumuzdan bir Ozandı o..
Güneşe karşı bir deniz gibi yaşadı,
Yandı O...

Kâmuran BOZKIR

(C. 6, S. 34, Birinci Kânun 1935, s. 299)

Kublay İçin!..

O meydandan geliyorum..
Onun

Upuzun
Uzanıp boy verdiği..
Ve gök gözlü türkümüzü haykıraraktan,
Bir dev gibi döğüşe girdiği –
Meydandan,
Oradan geliyorum!..

□ Dinleyin, dinleyin kardeşler:
Benimle beraber inleyin kardeşler,
Dinleyin kardeşler:
Yıl 1930 birinci kânun..
Kafasını destereyle düşürdüler
Bir Atatürk çocuğunun..
□ Dinleyin:
Karşıda kışla..
Esiyor rüzgâr,
Bir bıçak gibi havaları bölen akışla..
Bağrı rüzgâra karşı..
Saçları darmadağın..
Dudaklarında kavga marşı.
Gözleri ılık dolu..
Kaytak bıçaklariyle, baltalariyle
Kuşanmış sağı solu..
Korkmadan yürüyor o!
Döğüşmekçin geliyor, dev yürekli Atatürk çocuğu!..

Meydan sallanıyor.. meydan homurdanıyor..
Ve geleni tanıyor:-
Bizim, sizin, hepimizin sırasından bir kahraman bu!
Çürük iskeletleriyle dökülmüş gözlerinden korku!..
Geliyor meydana o,
Kafası koltuğunda ..
Kavgasıçın, Atasıçın, davamızın çocuğu!
Ne hıçkırık, ne gözyaşı
Dik duruyor başı
Düşmana karşı..
Dudaklarında kavga marşı
Geliyor meydana o, ve:
□ Sapıtmayın, sapmayın..
Yol bizim yolumuzdur..
Daha dün kurtulan Anadolumuzdur..
Gelin sapmayın!
Yazıktır size yapmayın.. yazıktır size!
Diyor

Diyor amma
Dinlemiyor köpoğlu kalabalık, dinlemiyor..
Döğüşe giriyor..
Kesiyorlar kardeşimin kafasını..
Hepiniz bilirsiniz bundan sonrasını!..

İşte böylece,
Seve seve
Verdi kavga yolunda canını
İnkılâbın çocuğu!
Toprağa pırıl pırıl düşen kanını
Dondururken

1930 kânun soğuğu!..

Şimdi seviyorum kanı
Anadolu akşamlarının aynasında yandığı,
Ve milyonların kanına boyanmış gayrağında olduğu için..
Ve tanıyorum rengimi kanımın
Menemen meydanında gözlerime dolduğu için!..
Bugün o şehrin koynunda yatanlar,
Görürler uykularında o kanlı meydanı..
Tanırlar, bu inkılâba
Kafasını veren adamı!
Sen de tanı!
Sen de yan yakıl kerem ol.
Bu döğüşerekten düşen başlarımıza,
Dev gibi vuruşup, dev gibi ölen ülküdaşlarımıza!..
Bu ölümü anlamak demek,
Atatürk davasını anlamak demektir!
Ona ağlayan yürek
İnkılâba bağılı yürektir!..

Unutma ana, unutma baba, unutma oğul!
Bu dertle yan yakıl kerem ol!
İtler yatağı sarayın,
Ciğerleri afyon lülesi artık mollaların
İnkılâbçin döğüşürken,
Düşürdüler kafasını Kubilayın
Kavga meydanına!
Ve sandılar ki, kilît vurulacak
Atatürk akınına!..
Durmadı akışımız..
Çatmadı çıkmaz bir sokak gibi kaşlarını
Güneşe bakışımız!..
Yalnız ağladık ölümümüze..
- Ağlarsınız yine!..
Yine çarpıyor, göğsümüzün altında inlîlâbçin yüreğimiz!
Yine, ne gözümüzde anamız, babamız, sevgilimiz, evimiz.
Yine bu yoldayız, ölümle omuz omuza
Gözümüzde, gönlümüzde
Ölenlerin sesi, türküsü, bakışı..
Koşuyoruz yine dizgin kasmadan atlarımıza!..
Bir lâhza durmuyoruz..
Ölümün göz bebeklerine bakıp,
İççimizde korkuyu bir tekke kandili gibi yakıp
Yarı yoldan dönerek
Evimizin kapısını vurmuyoruz!..
Dinleyin, dinleyin kardeşler!
Benimle beraber inleyin kardeşler!
Dinleyin kardeşler:
□ Yıl 1930 birinci kânun..
Kafasını bir bağ bıçkısıyla düşürdüler onun..
Ve işte bundandır ki,
Salkımları kan damlalı Anadolu bağlarının
Biricik pırıltısı
Bağcı kızı,
Ne vakıt alsa eline bir bağ bıçkısını,

Görür gibi oluyormuş Kubilayın
Kanlı kesik başını!..

O, ne ilerideydi kardeşler, ne geride...
Atatürk kavgasının siperinde
Bir neferdi o!

Başını seve seve
İnkılâba verdi o!..
Dev gibi başladı döğüşe,
Dev gibi bitirdi işini..
Ve hâlâ diyor o:
Sesiyle, türküsüyle, yüreğiyle dolu dizgin..
Hürmetle, muhabbetle seyrediyorum gidişini!..

Artık bakmayın gözlerime kardeşler,
Ağlamak geliyor yüreğimden,
Ağlamak geliyor..
Ve içimde bu akşam, boylu boyunca
Kubilay yükseliyor!..

Kâmuran BOZKIR

(C. 6, S. 35, İkinci Kânun 1936, s. 389-392)

Yeni Bir Yol Üstündeyiz

Yeniden doğmadayız..
Karanlıkları boğmadayız..
Güneşin,
Yıldızların,

Suların
Rüzgârların türküsüdür türkümüz..
Ama tıpkı güneşin,
Tıpkı yıldızların...

Çektik yüreklerimizi
Bir bayrak gibi, direğine gemimizin..
Dudaklarında kavga marşı hepimizin..
Götürmede bizi,
Bu son kavga bu son yol,
Demir, kömür, petrol
Ve en değerli madenlerin diyarına,
Anadoluyu makinalarla dokuyarak
Bırakacağız yarına!
Çok yakın bir ağırdan aldık hızımızı..
Yarı müstemleke bir toprağa değil,
Ulusal fabrika duvarlarına yaslanıp
Haykıracağız şarkımızı!..
Yerden, gökten
Bahrimuhitler gibi köpürerekten geçmedeyiz:
Veremli mesafelerin, çin sedleri biçiminde,
Yükselen duvarını..

Yarın
Yıldızların
Koynunda kuracağız –
Çelik kanatlı süvarilerimizin hangarını!
Ne o ilk çağların cennet Arkatya'sı,
Ne Homer'in üryan İlaheler dünyası..
Ne Aşil'in Hergül'ün Trova'sı..

Ne Roma'yı yakan bir Neron ihtirası
Ne Virjil, ne Dante..
Ne huriler bekleyecek bizi cennette,
Ne Zal oğlu Rüstem gibi gürz atacağız..
Ne binbirgece masallarına gömülüp,
Kör olup yatacağız..
Cücelerin sandalı çoktan battı dostlarım,
Devlerin zırhlısı yüzüyor..
Yollarımızda portakal göğüslü kuşlar yerine
Milyon kanatlı bir fırtına gibi
Kalın tuğla bacalar ötüyor.
Onun güneşinde biledik
Ağır çelik kanatlarımızı..
Sürmedeyiz, Atatürk'ün makinalarla dokunan cennetine,
Şaha kalkan atlarımızı.
Bu gün makine kundaklarda toprağı emenlerin,
Demire, kömüre, nefte gidenlerin
Türküsünü söylüyoruz duya duya..
Beton arme dağlarile, Dombaslarile,
Kalın tuğla bacaklarile,
Yine bir devraçıyoruz Anadoluya!
Güneş kokacak, su kokacak, toprak kokacak saçlarımız.
Fabrika bacalarından dinleyecek baharı
Çoluğumuz, çocuğumuz, karımız.
Mutlak kuracağız dostlarım,
Yüzyıllarca sonrasını Anadolunun..
Bu, en mukaddes yeminidir bir Atatürk çocuğunun.

936 ANKARA
Kâmuran BOZKIR

(C. 6, S. 36, Şubat 1936, s. 421-422)

Halkevleri

Anadolu, inan Anadolu,
Kafamızı adadık bu inkılâba!
Tuttuk, seni
Bir sonrasız
Bir aydınlık
Bir ölümsüz âleme götüren yolu
Aydınlık bahçeler gibi
Toprağın üstünde Halkevleri..
Çocuklarına sonsuzluğu emziriyor:
Bize güneş kokusu
Su kokusu
Taze toprak kokusu veriyor
Alevleri!
Çocuklar, güneşe vurgunuz..
Bu evlerden güneşe bakıyoruz..
İlk Türkün tapındığı güneşe mutlaka varacağız,
Mademki Atatürk çocuğuyuz!
Yüreğimizdeki alev
« Promete »nin gökten çaldığı alev değil,
İlk Türkün taptığı güneşten
İçimize düşen
İlk ananın ilk damla sütünden sıçrayan
İlk alevidir...

Bu ev,
Ne dört duvar içinde dört mindere bağdaşıp
Bakla falı açanların,
Ne kafasını peri masalile yoranların,
Ne kellesi satılık olanların evidir..
Burda, ne bir « Promete » çılgılığı ulaşmadadır bize,
Ne bir Hindiçini aşan efsâne kahramanı..
Ne bir « Mefisto » gibi dolaşmadayız cihanı..
Toprağın çocuğuyuz..
İlk tarlanın bşındaki bahtiyar Türk gibiyiz!
Severiz, taptaze bir toprağın
Tertemiz bir suyun kokusunu..
İlk güneşin aleviyiz
Denizlerin diliyiz!..
Hartamızı donattık baştan başa evlerimizle,
ATATÜRK CENNETİ'nin kapılarını açtık..
Havaları yarmadayız gövdelerimizle..
Toplayın halatları, demir alın çocuklar
Biraz daha...
Ulaştık!..
Köylerden, şehirlerden
Bu evlere gelen
Yüz binlerce halkın
Yüreğine, kafasına aydınlık
Koluna güç veriyoruz çocuklar
Bu evlere zevk için değil,
Dava için, bilgi için, bilenmekçin giriyoruz çocuklar!
Kısır toprak, sağır mesafelere vedâ!
Elektriklenen havaları içiyoruz,
Dev gibi yükseliyoruz şahikalara
Elektrikleniyoruz çocuklar!..
Bu evlerde taşı bir kumaş gibi dokuyacağız..
Bu evlerde hep bir ağızdan şarkılar okuyacağız..
Bu evlerde kuracağız, boyaların, seslerin, kokuların cennetini..
Çocuklar, bir yaratıcı,
Bir tanrısal kaynak yapacağız
Atatürk memleketini!..
Bugün o kadar güzel..
Yarın o kadar sıcak ki çocuklar..
Burda tatmak bugünü,
Burda koklamak yarını
Anlatır, toprağın en son, en mükemmel cenneti olan
ATATÜRK DİYARINI!
Sanmayın mevhum bir varlıktır burda el açtığımız..
Çankaya'dır, her gün biraz daha yükselip
Biraz daha yaklaştığımız!..
Anadolu, inan Anadolu,
Tuttuk, seni
Bir sonrasız,
Bir aydınlık,
Bir ölümsüz âleme götüren yolu!..
23. 2. 936 Ankara Halkevi
Kâmuran BOZKIR
(C. 7, S. 37, Mart 1936, s. 74-75)

Rudyard KİPLİNG:

Eğer

Şiir tercüme edilmez. Şairin kelimelere verdiği sihir diğer bir dile nakledilirken bozulur, uçar. Kipling tarafından yazılan «Eğer» şiirinde hem kelime hem ahenk nefisliği, hem de derin bir mâna vardır. İngiliz centilmen idealini tasvir eden bu şiir İngiliz dilinde en çok okunmuş, en çok söylenmiş, en çok basılmış ve bugün hemen hemen kafiyeli bir Cliché haline gelmiş bir şiirdir. Bugünkü İngiliz gençliği ilhamını bu şiirden almaktadır denebilir. Tercümede mâna kâfi derecede açıktır sanırım, fakat dildeki büyü -yazık ki- tamamen kaybolmuştur.

Bütün etrafındakiler bir panik içine düştüğü ve bunun sebebini senden bildikleri zaman
Eğer sen kafanı dik tutabilir ve itidalini kaybetmezsen,
Eğer herkes sana güvenmezken sen kendine güvenebilir,
Ve onların güvenmemesini de haklı görebilirsen,
Eğer beklemesini bilir ve beklemekle de yorulmazsan,
Veya hakkında yalan söylenir de sen yalanla iş görmezsen,
Yahut nefret edip de kendini nefrete kaptırmazsan,
Bütün bunlarla beraber ne çok iyi n de çok akıllı görünmezsen.

Eğer tahayyül edebilir ve hayallerine esir olmazsan,
Eğer düşünebilip de düşüncelerini gaye edinmezsen,
Eğer zafer ve mağlûbiyetle karşılaşır
Ve bu iki hokkabaza aynı suretle muamele edebilirsen.
Eğer ağzından çıkan bir hakikatin bazı alçaklar tarafından
Ahmaklara tuzak kurmak için eğrilip bükülmesine katlanabilirsen,
Yahut ömrünü verdiği şeylerin kırıldığını görür
Ve eğilip yıpranmış aletlerle yeniden yapabilirsen,

Eğer bütün kazancını bir yığın yapabilir.
Ve sonra bir yazı mı, tura mı oyununda hepsini tehlikeye atabilirsen
Ve kaybedip yeni baştan başlayabilir,
Ve zararın hakkında bir kelimecik bile söylemezsen,
Eğer kalb, sinir ve damarını eskidikten çok sonra bile
İşine yaramaya zorlayabilirsen
Ve kendine onlara « dayan » diyen bir iradeden başka bir takat
Kalmadığı zaman dayanabilirsen.

Eğer kalabalıklarla konuşup faziletini muhafaza edebilirsen
Yahut krallarla gezip halka ait hasletini kaybetmezsen,
Eğer ne düşmanların ne de sevgili dostların seni incitmezse
Eğer, hiçbirini fazla olmamak şartile, bütün insanları sevebilirsen,
Eğer sen bir daha dönmeyecek olan dakikayı atmış saniyelik
Bir mesafe ile koşarak doldurabilirsen
Arz ve bütün içindekiler senindir,
Ve – dahası – sen bir insan olursun oğlum!

Rudyard KİPLİNG
(Çev. Hamit DERELİ)

(C. 7, S. 38, 1 Nisan 1936, s. 133-134)

Behçet Kemal ÇAĞLAR:

Partimize Davet

(*)

Bu tavanın altında göklere değen başım,
Sana sağlık veriyor bu erişi kardışım!

Bu havaya girdiğim mutlu günden beridir
«Asıl yaşamak neymiş bildim» desem yeridir;
Sevgiyse: yurda, şefe; duyguysa: inanlı, hür;
İşte o günden beri alnım açık, sesim gür..
Ben ona kavuşmasam, o beni görmeseydi
Ruhum ateş görmeyen bir belirsiz külçeydi;
Adanmış bir mum gibi tüte tüte köşemde
Bitecektim aydınlık görüp göstermeden de;
Belki ben de kafeste sızlanan bülbül gibi
Olacaktım hoş ve boş bir mırıltı sahibi..
Beni bana götürdü o eşikten her adım,
Ben kimim, Türk ne demek. Genç ne demek anladım;
Bildim: ne çırpındım, arandım kaç senedir;
Anladım insan olmak, inanmak, sevmek nedir..
Gel akan suya katıl, durgun ruh tutar yosun;
Gel buradadır umudu, ülküsü bir ulusun;
Bizim Partinin sesi, bizim ulusun sesi;
Yurdun idaresine katılmak iradesi!
Şu bu bina değildir, onun binası vatan..
Partilinin nabzıdır yurdun kanında atan!
Gel onun cephesine gönüllü girdiğin gün
Vazife aldın demek safında İnönü'nün.
Onun yolu, doğuran güneşin tarafıdır;
Ebedî Başkumandan Atatürk'ün safıdır.
Mesuliyet, ne: aklın erer, ruhun duyarsa,
Yurda hizmet etmeye gönlün var -ahtın varsa,
Gel, sen de gereklisin, var seni bekleyen yer
Ülkü fedaisi, yurd gönüllüsüysen eğer...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 7, S. 39, Mayıs 1936, s. 225)

(*) 22 Nisan 1936 günü yeniden Cumhuriyet Halk Partisine girenlerin eski partilere tanıtılması için Halkevinde yapılan törende Behçet Kemal Çağlar tarafından okunmuştur.

Halkevinin Çocuğu

Halka hizmetin ulvi sırrına ermiştir o;
Kendisini dâvaya bilerek vermiştir o;
Yanında hiçbir şem'in şuursuz pervanesi.
Ve sesi, inkılâbın, kültürün, halkın sesi...
Kaç yaşındaysa, kimse, "Halkevi genci" adı;
Ve maksadı dünyanın en insanî maksadı.

Atmak şahsî zevki de bir şahsî keder gibi;
Halkın değerlerini işlemek mermer gibi;
İnkılâbın örsünde dövülmem ve dövülmek
Güneşinde parlamak yalın süngüler gibi;
Her imkânsız görünen başlangıçtan hız almak
Düşünmek, plân yapmak Samsun'a iner gibi;
Sinsi inansızları, çarpık inanlıları
Sürmek ve sürmek 9 Eylülde sefer gibi;
Mesuliyet ve şeref duygusunu bir tutmak
Feragati kuşanmak bir altın kemer gibi;
Serdar gibi: onörün ve kültürün safında,
ATATÜRK'ün safında gönüllü nefer gibi...

Halkevi var: münevver, avâre zerre değil;

Öyle bir yerde değil, öyle bir kerre değil;
Yüz altmış yedi yerde murada erdi bu yurd;
Yüz altmış yedi özden feyzini verdi bu yurd;
Yüz altmış yedi tarhta belledik bağımızı;
Yüz altmış yedi burca diktik bayrağımızı.
Öz yurdu fethe çıktık işte mânen, yeniden,
Bir gönüllü zabittir burdan her köye giden,
Bir zevkin zaferidir köyde her bando sesi,
Her halk dersanesi bir ayrı irfan cephesi;
Sahnedeki her kadın hemşiyre ödevinde,
Her kadın Tomris kadar kahraman halkevinde.
Savaş çetinse çetin: şuur tam, enerji bol,
Her okuma odası, bir ileri karakol;
Kalb ve kafa fethedip geçeceğiz bu yoldan.
Bir büyük fethe çıktık yüz altmış yedi koldan,
Ve böyle gelecektir, sonu karanlıkların
Bugün yüz altmış yedi, bin altmış yedi yarın!
On yedi milyon gönül şimdi birer halkevi
Gözümüzün ferinde ülkümüzün alevi
Büyük yarınımıza doğru seferberiz biz.
HALK İÇİNDE HALK İÇİN HAKLA BERABERİZ BİZ.

Halkevi genci nedir işinde gören bilir...
O hep böyle yükselir, Tanrı biraz eğilir,
Bir gün öper alnından bu atsız kahramanı.
Kuvvetlendirmek için içindeki inanı:
Düşün o damarlarda nabız vuran al kanı:
Mustafa Kemal kanı... Mustafa Kemal kanı...

21 – 2 – 937

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 9, S. 49, 1 Mart 1937, s. 26-27)

On Beşinci Durakta

Bütün biz bir aile, bütün yurt bir ev gibi:
Onyedi milyon kardeş gayretteyiz durmadan.
Yıktık, yağurduk, yaptık on beş yıldır dev gibi;
Olacağız gelecek yıllarda örnek insan..

Cansız, tunçtan, mermerden anıtlar imrenmeli:
Onyedi milyon anıt, canlı, kemikten, etten.
Yeniden millet yapmak, vatan yapmak emeli,
Aşlanan Allahlıktır bize cumhuriyetten..

Topyekûn bir inşanın arsası bir memleket
Onyedi milyon işçi ve eşi yok bir mimâr:
Yeniden her hassası boy atacak bir millet
Yeni baştan bir vatan yapmaya ahdimiz var..

Sulhtayız dediğine bakmayın şunun bunun:
Fabrikalar kalemiz, kanallar siperimiz,
Daha yıllar sürecektir fethi Anadolu'nun
Ve bu fetih olacak bizim şaheserimiz...

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 12, S. 69, 1 İkinci Teşrin 1938, s. 207)

Kimlik Kağıdım

Yalnayak basardım kara toprağa;
Odun toplamaya giderdim dağa;
Ata üzengisiz binmekti derdim
Bazlamaya çaman sürer de yerdim;
Yıldız saya saya uyurdum damda.
Bezir yağ idi yanan lâmbamda.
Yufka pişirmeye firez yoldardım;
Yazları üst daldan kiraz yoldardım.
Yonca otlatırdım sarı tosuna,
Bayılırdım yanık un kokusuna
Güzden değirmende nöbet beklerken..
Büyük anam “Yasin”, babam “Türküm ben”.
Ezberletirlerdi kışın her gece;
Anam başucuma gelir, gizlice,
“Keloğlan masalı, söyler giderdi;
Nutuk söyletmekti hocamın derdi;
Amcamın yanında askerdim dimdik;
Yazın köylü, kışın şehirli idik..
Mektepte leyliydim, bir uzun kıştı,
Kitaplar okudum, aklım karıştı,
Dünya güzelini düşümde gördüm..
Denizi on altı yaşımda gördüm
“Maden mektebi”ne zorla giderken..
Sonra Avrupa’yı dolaştım da ben
Çeşit çeşit süsler, keyfler gördüm.
Yine de gözümde tüterdi yurdum;
Gurbette vatani yaman özledim;
Yine acıkınca çaman özledim
Yine yıkanmaya aradım dere..
Bildim: çabalamam benim boş yere;
Ben ki hep o dağın taşın çocuğu;
Yüz yıl geçse on beş yaşın çocuğu.

Behçet Kemal ÇAĞLAR

(C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 3)

Süleyman KAZMAZ:

Dünkü ve Bugünkü Yollar

Asırlarca bu toprak gelip geçen insanın,
Ayağını kanatan çakılları sakladı..
Asırlarca bu toprak, üstünde yol alanın,
Vücudunu her adım başında parçaladı!..

Ve bu toprak üstünde yaşayan benim atam,
Ömrünü bu yollara adar, feda ederdi.
Ocağının başında onu bekleyen anam,
Gözlerinin nurunu yollarda tükettirdi!

Bu toprak ve üstünde barınan izbe yollar,
Anamdan uzaklarda babama mezar oldu!..
Ayrılan, bu yollarda sendeledi; kalanlar,
Sonu gelmez yollarda bütün hayatı buldu..

Bu yollar ve bu toprak ümitli yolcuları,
Bir ses ışık vermeden götürdü, getirmedi..

Ve böylece yollarda akan yurdumun varı,
Her zaman parçalandı, gayesine ermedi..

Anadolu yolları, asırlık hayatımı,
Renk ve ışık vermeden bunca yıllar kemirdi.
Onu yoketmek için varedilen atımı,
Çakılların amansız dişlerine emdirdi!

Çiçeksiz bir mezara benzeyen Anadolu,
Koynundaki insanı yürümekle yıprattı..
Ve onun tabut gibi uzanan taşlı yolu,
Ümitli bir insanı yokluğa doğru attı!

Fakat, bugün o yollar birer mefkûre izi;
Her ümit sahibini vardıracak güzele!
Seslerle, ışıklarla beslenen demir dizi,
Vardırarak insanı doğruya; mükemmele!..

Süleyman KAZMAZ

(C. 14, S. 82, 1 Birinci Kânun 1939, s. 334)

Necmettin ESİN:

Demir Yolları

Bu demir yollar senin, iraden sinirindir.
Övün Ey Türk: muhaller artık hep esirindir.

Kalplerimizde sevinç heyecan var Aşkale,
Yurdun dört bucağından sende can var Aşkale.
Haykıralım çınlasın, ses versin bize dağlar,
Eğilsin dik zirveler gelsinler dize dağlar.
Çağlayanlar boş yere köpürüp haykırmayın,
Fırtınalar dalları insafsızca kırmayın.
Kartallar inat edip gökte dolaşmasınlar,
Okyanuslar kabarıp bize yanaşmasınlar.
Biz yıldırım yayından kopmuş şimşekten okuz,
Parolamız durmadan yüksel... İlerle... Ve hız.
Nur görmeyen gözlere biz ışık saçacağız,
Çelik dağlar eritip, demir yollar açacağız.
Kafa sâkin, gönül şen, geçeriz dağı, taşı,
Ne bir ayrılık izi, ne gözde hicran yaşı.
Meriç, Seyhan, Sakarya, ırmaklar Dicle, Fırat,
Erciyeşler, Toroslar, Koplar eğilir kat kat.
Katarlar raya çarpar, kalkar ve düşer tak tak,
Ovaya düdük sesi yayılır sıcak sıcak.
Devrimlerin yürüyor tavanlar çata çata,
Artık müsterih uyu: Ebedî Büyük Ata!..
İnönü bize şeref, bize tarih, bize tan,
İnönü bize bayrak, bize Şef, bize Vatan.
Selâm bu milyonlardan, milyonların başına,
Secdeye durmak gerek bu ülkü savaşına.

Bu demir yollar senin, iraden sinirindir.
Övün Ey Türk: muhaller artık hep esirindir.

Necmettin ESİN

(C. 14, S. 83, 1 İkinci Kânun 1940, s. 442)

Ahmet Kutsi TECER:

İzcilere Öğüt

İzcinin gerçeği neden bellidir?
Önce yürüyüşü dimdik olmalı.
Kulağı her zaman boru sesinde,
Kendisi her zaman çevik olmalı.

İzci olan izci yiğittir, merttir,
Sözü tok, gözü pek, gönlü cömerttir,
Yüzü güleç, kendi demirden settir,
Yine de herkese nazik olmalı.

İzcinin yüreği bir avuç kordur,
Ülküsüz yaşamak gözünde hordur,
Arkadaş! izcilik çetindir, zordur,
İzcinin yüreği çelik olmalı.

İzcinin gümeni yoktur özünde,
Doğruluk en büyük değer gözünde,
Söz verirse mutlak durur sözünde,
İzcilik erliğe eşik olmalı.

İzci benliğini azaltmak gerek,
Nefsine hizmeti az etmek gerek,
Zayıfa elini uzatmak gerek,
İzcinin töresi, iyilik olmalı.

İzciye dünyada yurdudur cennet,
En büyük dileği bu yurda hizmet,
Özünü sakınan varsa, ne hacet,
Böylesi içinde eksik olmalı.

Ne hoştur oymakta, kamptaki hayat!
Birlikte çalışmak, başarmak ne tat!
İzci olmak gerek Tecer'im, fakat,
Neyleyim ilk evvel gençlik olmalı.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 1, S. 4, 16 İkinci Teşrin 1941, s. 15)

Uçsuz Bucaksız Bir Toprakta

I

Uçsuz bucaksız bir toprakta,
Otlar sarı, yapraklar sarı,
Eylül ayının ortalrı,
Yalnız üç beş söğüt ayakta.

Uçsuz bucaksız bir arazi,
Görünürde ne köy, ne ağıl,
Yollar ıssız, günler adamcıl,
Saatlar, dakikalar sinsî.

Uçsuz bucaksız bir ekenek,
Sürülmekte yer yer tarlalar,
Hasan dağ eteğine kadar,
Çizilmiş her dönüm, her evlek.

Uçsuz bucaksız uzayan kır,
Kimi yer nadas, kimi anız,
Alabildiğine koşmaktayız,
Gün kavuşmak üzre, ay balkır.

Birazdan toprağın gecesi,
Uzak yıldızlarla el ele,
Büyülü ve eski bir dille,
Okur aşk ve yağmur namesi.

Biz de uzaklaşın da ordan,
Kalsa yıldızlar kalır ancak,
Yarasalar ürküp uçacak,
Tarlada hurda taraktordan.

Uçsuz bucaksız bir hulyada,
Kuruldu içinde bir pazar,
Aksaray'dan Konya'ya kadar,
Bir kamyon içinde, rüyada...

II

Taraktor, taraktor, taraktor,
Daha her türlü çift âleti,
Bu işte toprağın hasreti,
Becerikli el, kol ve motor.

Ortanın olmalı bu masraf,
Kombinalarla yurt dolmalı,
Bataklıklar kurutulmalı,
Sandık açmalı taraf taraf.

Toprak, ne satış, ne ipotek,
Çiftçinin elinden çıkamaz,
Toprağı dağıtmak bize farz,
Çiftçiye farz onu işlemek.

Toprak demire kavuşmalı,
Köylüler enstitülerine,
Gömülmeli demir derine,
Köylüler okuyup coşmalı.

Elbette bu aydınlar yarın,
Gönlünde derin yurt sevgisi,
Kulaklarında motor sesi,
Kalbini dinler bu toprağın.

Uçsuz bucaksız bir toprakta,
Çalışkan kolları yarının,
Çelikten bir yüz, tunç bir alın,
Gözüm gözlerine dalmakta...

Ahmet Kutsi TECER

(C. I, S. 7, 1 İkinci Kâmun 1942, s. 11)

Alplar Türküsü

Okul, Halkevleri, kışla,
Hele kamplar, hele kamplar!
Katıştırır içle, dışla,
Bizi yalnız onlar toplar.

Okulda açar gözünü,
Halkevi sağlar özünü,
Kışlada tutar sözünü,
Yiğın erler, yaman alplar!

Kamplar gençliğin harmanı,
Taşkın kalplerin ormanı,
İştir kampların fermanı,
Arayerden çıksın kalplar.

İlkin okula doğrulur,
Kamplarda işle yoğrulur,
Kışlaya olgun çağrılır,
Kor yürekli yiğit sarplar!

Yurttur bahçesi okulun,
Yapmaktır zoru akılın,
Elele verin takılın,
Gök ülkümüz bizi kaplar.

Sevmeye evde başlanır,
Halk içinde atışlanır,
Gönül ülküye aşlanır,
Bunu yazar hep kitaplar.

Okulda açar gözünü,
Halkevi sağlar özünü,
Kışlada tutar sözünü,
Yiğın erler, yaman alplar!

Ahmet Kutsi TECER

(C. 1, S. 11, 1 Mart 1942, s. 13)

Bir Toprak İşçisine

Sen omzunda yorgan, elinde torban,
Sen, mevsim işçisi, büyük gezginci,
Doğduğundan beri sen, anan, baban,
Orakçı, çapacı, ırgat, ekinci.

Sen, anan ve baban... siz, topraksızlar,
Sizi ben tanırım uzun yollardan.
Siz Ey yığın yığın büyük yalnızlar,
Sizi de yaratmış bizi yaradan.

Ekip biçtiğiniz toprak sizindir,
Sizindir zorluğu, derdi, mihneti.
Sizin çektiğiniz derde dar gelir,
Tanrının anbarı olsa cenneti.

Ve cennet, dünyanın kurulduğundan

Beridir, Tanrının düşüncesidir.
Sen sabrını yere çaldığın zaman,
Bu güzel hülyadan Tanrı ürperir.

Siz Ey yığın yığın büyük yalnızlar,
Sizi de yaratmış bizi yaradan.
Ey mevsim işçisi, Ey topraksızlar,
Sizin toprağınız size bu vatan.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 8, S. 94, 16 Ağustos 1945, s. 5)

Orda Bir Köy Var Uzakta

Orda bir köy var uzakta
O köy bizim köyümüzdür;
Gezmesek de tozmasak da
O köy bizim köyümüzdür.

Orda bir ev var uzakta
O ev bizim evimizdir;
Yatmasak da, kalkmasak da
O ev bizim evimizdir.

Orda bir ses var uzakta
O ses bizim sesimizdir;
Duymasak da tınmasak da
O ses bizim sesimizdir.

Orda bir dağ var uzakta
O dağ bizim dağımızdır;
İnmesek de çıkmasak da
O dağ bizim dağımızdır.

Orda bir yol var uzakta
O yol bizim yolumuzdur;
Dönmesek de varmasak da
O yol bizim yolumuzdur.

Ahmet Kutsi TECER

(C. 2, S. 17, Mayıs 1948, s. 43)

Ahmet ÇITAK:

Bütün Halkevlerine Armağan

Cumhuriyet hükûmeti gölünden
Dolusun doldurur bu halkevleri,
Vekil ettiğimiz kurul dilinden,
Rengini aldırır bu halkevleri.

Her zaman dilinde yurdunu anar,
İğne deliğinden dünyayı dener,
Bazı iş çıkarsa kıvamdan eğer,
Çabucak oldurur bu halkevleri.

Diller âciz bu ocağın methinden,
Bizi o kurtardı benlik derdinden,
Dağları devirir, yerin altından,
Hazine kaldırır bu halkevleri.

Başkanları başımızın taçları,
Candan yanar yurtlarına içleri,
Kafa çatıp toplanınca gençleri,
Hasmını yıldırır bu halkevleri.

Bakar yoksullara, yedirir, yemez,
Derdimizi dinler fukara demez,
Düşünür köylüyü avara komaz,
İşine saldırır bu halkevleri.

Arar bulur içerdeki boyayı,
Kabında ekşitir bozuk mayayı,
Milletine vermek için ziyayı,
Ne güzel bir yoldur bu halkevleri.

Tükenmez hüneri hangisin sayım?
Özünde doğruluk, sözünde kayım,
Gölgesi var olsun bizlere daim,
Toy düğün çaldırır bu halkevleri.

Ahmet Çıtak der ki gelin oturak,
Müşkül olan işimizi bitirek,
Kadrini tanıyıp başta götürek,
Gereği buldurur bu halkevleri...

Elbistanlı Ahmet ÇITAK

(C. 1, S. 11, 1 Mart 1942, s. 13)

Osman Çetin KOÇER:

Halkevleri

Dikkatle, hayretle gez bu yerleri,
Yurda ı ışık saçan hep Halkevleri.
Böyle bir yuva kur, atıl ileri,
İnanla, güvenle gez bu yerleri.

Halkın ruhu, halkın kalbi Halkevi,
Yurdu cennet yapmak büyük ödevi,
Sayısı artıyor hızla senevî,
İbretle, hayretle sev bu yerleri.

Evinden serbesttir bu evler senin,
Adını kaydeder onu sevenin,
Böylesi evlerin çok olsun sevin,
Böyle bin yuva yap, atıl ileri.

Kemalizm'in esas özü, oymağı,
Rejimin, ülkünün ulu kaynağı,
Demokrasi idarenin ırmağı,
Gururla, güvenle gez bu yerleri.

Hız almış ülküsü, kol atmış yurda,
Gençliğe bir kâbe yaratmış burda.
Ulusal yolları donatmış yurda,
Acuna örnektir Türk Halkevleri.

Nevşehirli Osman Çetin KOÇER

(C. 1, S. 11, 1 Mart 1942, s. 13)

Hilmi ESKİ:

Bayburt Destanı

Dinleyin bayanlar, dinleyin baylar,
Kendi dili methin eder Bayburdun.
Anılsın her yerde bu yurt destanı,
Söylesin ulusu, ili Bayburdun.

Cennet gibi dört köşesi bezenmiş;
Her tarafa telefonlar uzanmış;
Büyük harpte türlü namlar kazanmış,
Böyle bir sahibi vardır Bayburdun.

Her günü ilçebay bir köye gider,
Devirir dağları beton yol eder,
Çobansız koyunu kurtlar pay eder,
Böyle bir âmiri vardır Bayburdun.

Gayetle güzeldir kışlalar düzü,
Subayları sanki zühre yıldızı,
Talim, terbiyede gece, gündüzü,
Askerleri gonca güldür Bayburdun.

Mektedir binasıdır Şehitler Dağı,
Ortasından çağlar Çoruh Irmağı,
Bütün selvi, kavak sol ile sağı,
Ankara'dan doğar günü Bayburdun.

Halkevinden gelir radyonun sesi,
İğlere hoş bakar Belediyesi,
Yapıldı çeşmeler, köprü, hepsi,
Kâzım, köklü reisidir Bayburdun.

Halkevi, hükümet hep karşı karşı,
Mermerden yüksektir yontmalı taşı,
Kefeli'dir bütün işçiler başı,
Böyle bir mimarı vardır Bayburdun.

Milletin fikrine nurlar aşlamış,
Halkevinde çalışmalar başlamış,
Eski hahul saray bizi haşlamış,
Uyanmış kocası, genci Bayburdun.

Günde bin araba çarşıya koşar,
Hesap etsen buna akıllar şaşar,
Devrolan paralar yüz bini aşar,
Arpası, buğdayı, malı Bayburdun.

Erzincanlı verir üzümle soyma,
Gümüşane satar kah ile elma,
Çoktur arazisi, halk ile dolma,
İstanbul'a benzer yeri Bayburdun.

Hilmi, mert Bayburt'a kurban, kul olur,
Daha memleketim çok şeref bulur,
Umarım mevlâdan vilâyet olur,

Gelir Ankara'dan emri Bayburdun.

Bayburt:
Tolmacıklı Hilmi ESKİ

(C. 2, S. 19, 1 Temmuz 1942, s. 9)

Mehmet DANİŞ:

Enstitüm

Nekadar güzelsin, nekadar şirin,
Küçük bir tepede kurulmuş yerin.
İçinde yetişir kırmızı gülün.
Her çeşit güzellik sende okulum.

Her köşende gümüş sular akıyor,
Neşeler kaynıyor bülbül şakıyor.
Varlığın ruhlara ateş yakıyor.
Her türlü güzellik sende okulum.

Kıvrana kıvrana çıkıyor yolun.
Okuyor içinde kızın ve oğlun,
Cennete benziyor sağın ve solun,
Her çeşit güzellik sende okulum.

Mehmet DANİŞ

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 7)

Mustafa BOSO:

Köylüm

Kalk artık Ey köylü, tanyeri attı,
Bazlarını buda, tarlaları sür.
Tanrı Türk'ü bugün için yarattı,
Kalk artık gönlün şen, güzel yurdun hür.

Çınlatsın kubbeyi gene hür sesin,
Duymayan kalmasın mutlu adını.
Biricik umudu sensin herkesin,
Sensin getirecek ağız tadını,

Kalk köylüm sabanın kulpuna yapış.
Daha çok sertleşsin elde nasırlar.
Yurduna göz koyan düşmanla kapış.
Nasıl cenk olurmuş görsün asırlar.

Mustafa BOSO

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 8)

Mehmet YILMAZ:

İnşaatçılık

Aldık elimize çekiç, malayı,
Şenlendireceğiz biz bu yuvayı.
Duvarın üstüne vurduk sıvayı.
Vatanı cennete döndüreceğiz.

İnşaatçı durmaz, hemen çalışır.
İnsan çalışmaya çabuk alışır.
Yapıcı, taşlarla oynar vuruşur.
Vatanı cennete döndüreceğiz.

Bize dayanmıyor Bahçe (1) taşları,
Akıllar bürüyor körpe basları,
Yapıcılar sağlar hep savaşları,
Vatanı cennete döndüreceğiz

Terlemekle güzelleşir bu vatan.
Kahrolsun tembelle yan gelip yatan.
Hız alıp hepimiz birer sanattan.
Vatanı cennete döndüreceğiz.

Mehmet YILMAZ

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 8)

(1) Bahçe: Kazanın adı
Nurettin AÇIKHAN:

Nalbantlık

Örsümüzün üzeri andırır kav çakmağı,
Nal döveriz tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.
Vurarak çalışırız o çelikten tokmağı,
Nal döveriz tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Kendi isteğimizle nalbantlığa seçildik.
Nalı, çekici aldık bir köşeye çekildik,
Endüstri bağına şimdi biz de ekildik,
Yetişiriz tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Gece gündüz demeden, durmadan çalışırız,
Her güçlüğü yenmeğe şimdiden alışırız,
Vatanımız uğrunda toprağa karışırız,
Nal çıkarız tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Nallarız yurttaşların öküzünü, atını,
Öğrenir, öğretiriz nalbantlık sanatını,
Sanata ver benimle gel sen de hayatını,
Çalışırız tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Nalbantlığın seninle her sırrını kapalım.
Bütün varlığımızla sanatlara tapalım,
Geç ocağın başına, bir sağlam nal yapalım,
Başlıyalım tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Nalı yaptıktan sonra çiviye başlıyalım.
Sanata hor bakanın başını taşıyalım,
Yurttaşa bildiğimiz sanatı, aşıyalım,
Öğretelim tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Çifçi dayı getirir şahlanan güzel bir at
Al eline aleti şimdi bildiğini sat.
Hakkiyle çalışırsan överler seni kat kat,
Çalışmalı, tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Tekrar al nalı şimdi çakarken dikkat eyle,
Eğer rahat durmazsa “hoyt! hoyt” diyerek söyle,
Kerpeteni alıver altına destek eyle,
Çak çiviye tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Sunturaçla yontarak tırnak işini bitir,
Sonra nalını tavla, kıskaçla tut da getir.
Tırnağına bastır da düzelsin çıtır çıtır,
Sonra soğut tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Tekrar al nalı şimdi çakarken dikkat eyle,
Eğer rahat durmazsa “hoyt! hoyt!” diyerek söyle,
Kerpeteni alıver altına destek eyle,
Çak çiviye tıki tıki, tıki tıki tıki, tıki tıki.

Sonra biraz perçinin kütüğüne bassın at,
Perçin iyi olursa çifçi sevinir kat kat,
Törpüyle sonra düzelt, bildiğini böyle sat,
Al parayı şiki şiki, şiki şiki şiki, şiki şiki.

Nurettin AÇIKHAN

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 8)

Şakir TOMAS:

Resmî Elbiselik Kumaşı, Yarbaşı'nda Karşılarken

Değilmiş yalan elden duyduğumuz,
Yarbaşı'ndan bize haber de geldi.
Var mıdır bir cevap kardeşlerimiz.
Giymek için bize kumaş da geldi.

Zararsız kumaştır kendi halince,
Sevindik Bahçe'den haber kelince,
İzzet Bey “Tirene gidin” deyince,
Ağrıyan dizime derman da keldi.

Bu kibar malı da niçin yermeli?
Aslı nerden geldi onu sormalı,
Belleri kırmalı, omuz formalı.
Biçime girecek kumaş da geldi.

Terziler gelin dikmeğe yanaşın.
Ne biçim olacak bize danışın:
Kalpte tuttuğumuz ağır kumaşın,
Bununla beraber selâmı geldi.

Koşa koşa Yeniköy'e varınca
Binmek için bize araba geldi.
Varıp kumaşın rengin görünce,
Giymek için bana aman da geldi.

Yakışmaz mı bize güzel elbise?
İstemeyiz artık lâcivert gelse,
Üstümüz yırtıldı, çabuk dikilse,
Yılların en azgın kışı da geldi.

Köylüyüz biz, budur bize yarıyan,
Babamız vardır bizi koruyan,
Bizleriz hudutta namus koruyan,
Giydikleri kumaş bize de geldi.

Gel de Ali Usta dikmeğe yanaş,
Formalı, kırmalı yapmağa uğraş,
Arkadaş, yermeyin, çok ağır kumaş,
İki arabayla güç belâ geldi.

Kış geçince güzel bahar, yaz gelir,
Göllerine ördek gelir, kaz gelir.
Umduğumuz kumaş bize az gelir,
İzmir Fuarı'nın malı da geldi.

Güzel olur bizim elin yazları,
Şakir Tomas yordu bugün sizleri
Bu şiirde çok uzattık sözleri,
Yorulan dilime durmak da geldi.

Şakir TOMAS

(C. 2, S. 23, 1 Eylül 1942, s. 9)

Mehmet ASLAN:

Köy Ufukları

Sararmış bozkırı zümrütler örtsün,
Güller hep açılsın, bülbüller ötsün,
Şen olsun yuvalar, ocaklar tütsün,
Direk direk olsun, köy ufukları.

Köy ve köylü, yurdun kan damarıdır,
Bu yurdu yükseltmek onun kârıdır,
Yükselmeli artık, tam zamanıdır,
Refaha kavuşsun köy ufukları.

Ey yurtdaş, gönlünü toprağa bağla!
Yükseğe süzül ve engine çağla.
Süslemeli yurdu, bahçeyle, bağla,
Yeşile boğulsun köy ufukları.

Pek yakında köye kavuşacağız,
Su, toprak ve dağla savaştığımız,
Bütün engelleri hep aşacağız,
Zafere bir yolsun köy ufukları.

Enstitü bu yolun esas yolcusu,
O takip edecek, odur kolcusu,
Burdan yetişecek yurt kurucusu,
Kurucuyulan dolsun köy ufukları.

Mehmet ASLAN

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 5)

Tufan DOĞAN:

İçimden Haykıran Ses

Bir an göğsüm kabardı, içten haykıran sesle,
Köyde can vereceğim kalırsa son nefesle.
Köyler ıssız bir diyar, bazı dağlar başında,
Hasretin ateşi var toprağıylan taşında.

İçimden haykıran ses, durma köye git diyor,
Topraklarıylan yuğrul, mezarında yat diyor.

Köyde mezar olursan yenilik yapacaksın,
Orayı benimseyip halkına tapacaksın.

Bu gençlik kartal oldu, gök yüzünde dolaşır,
Enstitüler yeni tip imdatlara ulaşır.
Yurtta şimşek çakıyor yıldırım tadıyla,
Vatan hayat bulacak Köy Enstitü adıyla.

Tufan DOĞAN

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 5)

Ali DÜNDAR:

Kız Kardeşim Ayşe DüNDAR'a

Sakin kandırmasın bakışlar seni,
Dağlara kurulmuş otak gibisin,
Sakin aldatmasın züppeler seni,
En coşkun nehire yatak gibisin.

Korkma bacım, serbest yaşa, hür yaşa,
Sedeyi ara sen, isteme şa şa,
Baktıkça elâ gözle kara kaşa,
Sümbüllü dağlara etek gibisin.

Sakin bacım düşmanının gözünden,
Gömlek giyme yabancının bezinden.
Kaçın bacım kahpelerin tezinden
Bu durumunla sen petek gibisin.

Ali DÜNDAR

(C. 3, S. 31, 1 İkinci Kânun 1943, s. 6)

Örtülü Halkodası Reisi Hüseyin KÖYCÜ:

Halkevi Sizindir, Evinize Gel

Söz dinliyeceksen buraya gel gel,
Bir şey diyeceksen buraya gel gel,
Rus besliyeceksen buraya gel gel;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Fazilet burada, ismet burada,
Temiz hava, sağlık, sıhhat burada,
Hasbuhâl, faydalı sohbet burada;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Nezih toplantılar, tatlı yemeler,
Öğrenişler, Öğretmeler, demeler,
Radyodan kemalli söz dinlemeler;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Kolda adaleler yedi kat lâzım,
Vücut spor ister, hareket lâzım,
Kayak, güreş, koşu, cirit, at lâzım;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Oyunları kuvvet verir dizlere,
Sahneleri ibret verir bizlere,
Çok ders verir gelinlere, kızlara;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Okuma yeridir kitapsarayı,
Sarmak öğrenirsin derdi, yarayı,
Orada anlarsın pulu, parayı;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Bilgi noksanını gel burda sağla,
Fakir isen, hasta isen gel ağla,
Himmetin var ise yaralar bağla;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Öğren ülkedeki güzel illeri,
Şiir, hikâyeyi, doğru dilleri,
Tarihten sor geçen uzak yılları;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Eski eserlerin eyle temaşa,
Medenî işler gör baştan başa,
Uzak kalma, kardeş, gir bu savaşa;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Halkevleri iyilikle doludur,
İsmet'imiz ululardan uludur,
Bu yol yanlış değil Ata yoludur;
Halkevi sizindir, evinize gel!

Örtülü Halkodası Reisi Hüseyin KÖYÜ

(C. 3, S. 35, 1 Mart 1943, s. 11)

Enver Vancı:

Enstitü Marşı

Biz Enstitü gençleriyiz,
Hepsi saf, hepsi temiz,
Medeniyet kaynağı
Yaratacak bizleriz.

Yıkık kalmış yurdu biz,
Hemen derler, düzleriz.
Biz yurdun kurucusu.
Işık salan erleriz.

Alınteri dökerek
Yaşatırız köyleri
Biz hız aldık Atatürk'ten,
Biz hız aldık bu Türk'ten.

Aşarız, gök, dağ, deniz,
Köhneleşen yurdu biz
Cennet eden bizleriz.
And içerek başladık.

Bu yollarda erkek, kız
Biz yurdun kurucusu,
Işık saçan erleri,
Alınteri dökerek
Yaşatırız köyleri.

(C. 4, S. 41, 1 Haziran 1943, s. 14)

Orhan BABAOĞLU:

Işığa Koşmak

Gözü akı bulup seçen
Işığa koşar, ışığa.
Her kanadı olup uçan
Işığa koşar, ışığa.

Sabah olur, kuş uyanır,
Göz uyanır, kaş uyanır,
Dağ uyanır, taş uyanır,
Işığa koşar, ışığa.

Anasından doğar kuzu,
Doğar doğmaz görür gözü.
Yanar gözü, erir gözü,
Işığa koşar, ışığa.

Ayçiçeği güne döner,
Yanar yanar gene döner.
Göge doğru büyür çınar
Işığa koşar, ışığa.

Çayırda ot, gölde kamış,
Elde kamış, çölde kamış,
Hepsi ışığa susamış,
Işığa koşar, ışığa.

Ağaç domur domur sürer,
Domurcuklar ömür sürer,
Çiçek olur, yaprak ürer,
Işığa koşar, ışığa.

Kız Meryem'in doğurduğu,
İsrafil'in çağırdığı,
Felek çarkın çevirdiği,
Işığa koşar, ışığa.

Horoz öter, bülbül şakır,
Irmak akar Şakır şakır.
Ben kulunuz Orhan fakır
Işığa koşar, ışığa.

Orhan BABAOĞLU

(C. 5, S. 52, 16 İkinci Teşrin 1943, s. 15)

Recai ÜNSAL:

Çifçiye Öğüt

Hoş bahar ayları geldi, gidiyor,
Yerden kalkan ot, çöp tohum atıyor.
Babalar, emmiler orak tutuyor,
Hey ağalar, kolay gele işiniz!

Koyun kuzu melim melim meleşir,

Oğlan uşak beygir peşte dolaşır,
Ezan vaktı sığır sıpa ulaşır,
Kaynatın, analar, bulgur aşınız.

Güvel kızlar meme gerer yürür mü?
Aşk yelin estirir başta durur mu?
Bir kere yanmışın gözü görür mü?
Yiğitler, darda mı kaldı başınız?

Dolansın sinsinler harman yerinde,
İş kaygısı vardır her bir erinde,
Haziran sıcağı tepelerinde,
Hey hey, yine de hey hey, coşup taşınız!

Recai ÜNSAL

(C. 5, S. 53, 1 Birinci Kâmun 1943, s. 12)

Talibî COşKUN (Hacı Bektaş COşKUN):

Öğüt

Hakka tapan âşıklar
Ayrılmaz, bu yola gider.
Dünya malına tapanlar
Her biri bir kola gider.

Çarkı felek gökte döner,
Rahmet melekleri iner.
Her çiçeğe arı konar,
Ayrı ayrı bala gider.

Gönlünü enginde gezdir,
Derdini deftere yazdır,
Altını sarrafa bozdur,
Başka yerde pula gider.

Sahipsize kimse bakmaz,
Tarlasına suyu, akmaz.
Kız evlâdı ocak yakmaz,
O da bir gün ele gider.

Aslı yandı Kerem ile,
Derde düştü verem ile,
Mal kazanan haram ile
En sonunda sele gider.

Talibi arar dermanı,
Süremedim şu devranı,
Uçtu kuşların kervanı,
Her biri bir dala gider.

Talibî COşKUN

(C. 6, S. 72, 16 Eylül 1944, s. 5)

Mehmet ÇAKIRTAş:

Toprağa Sesleniş

Her sabah araba gıcirtısı var,
“Toprak, toprak!” diye saldı köylümüz.
Hesapsız çoğaldı bugün tarlalar,

Yarasına merhem buldu köylümüz.

Dağlar göçer Türkün büyük azminden,
Haber alan işsiz fırladı inden.
Binbir dertle kıvranırdı ilkinden,
Kör bahtını yere çaldı köylümüz.

Yedi düvel bize hep imreniyor,
“Bu iş Türkün asillığı” deniyor.
Bileğimiz her engeli yeniyor,
Mülküne bağlanıp kaldı köylümüz.

Yurdum! çiçek çiçek bağrında bittim,
Cennet bağlarından hüsnünü seçtim.
Sen yetersin, gayri ülkeden geçtim,
Toprak, sende karar kıldı köylümüz.

Mor, mavi, erguvan, karalı dağlar,
Rençber bu toprağın kıralı dağlar.
Peşisıra seker maralı dağlar,
Dinmeyen yaşını sildi köylümüz.

Ekilir de gen arazi ekilir,
Yaz gelince yola ırgat dökülür.
Züğürtlüğün beli iki bükülür,
İNÖNÜ’nden dersi aldı köylümüz.

Edremitli Mehmet ÇAKIRTAŞ

(C. 8, S. 91, 1 Temmuz 1945, s. 15)

Yalan Dünya

Mevsim mevsim üzerinden
Gelip geçtik yalan dünya.
Dertle zaman bağlarında
Solup geçtik yalan dünya.

Attın kahrın ortasına
Ne haldeyiz bizi sına
Bu kâinat deryasına
Dalıp geçtik Yalan dünya.

Çöktü ruhumuzun köşkü
Bitti gönlümüzün meşki
Yalnız senden Tanrı aşkı
Alıp geçtik yalan dünya.

Yüreğimde bir ateş var
Başka kula vermez zarar
Yana yana aşkta karar
Kılıp geçtik yalan dünya.

Silinmeyen yazım kara
Talih benzer bir çift kaza
Derdimizi her diyara
Salıp geçtik yalan dünya.

Yaktık aşkın çirasını
Sile sile kalb pasını
Sende cevherin hasını
Bulup geçtik yalan dünya.

Mehmet ÇAKIRTAŞ

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 33)

François VILLON:

Asılmışların Baladı

Olmayın bu kadar katı yürekli,
Ey dünyada kalan insan kardeşler;
Allah da sizden razı olur belki
Sizler acırsanız bizlere eğer;
Şurada asılmışız üçer beşer;
Kuş südüyle beslenen şu bedene
Bir bakın, dağılmada günden güne;
Bakın kül olan kemiklerimize;
Gülmeyin, kardeşler, dua edin de
Tanrıdan mağfiret dileyin bize.

Kanun namına öldürüldük diye
Hor görmeyin bizleri, kardeş bilin;
Dünyada herkes akıllı olmaz ya,
Biz de böyle olmuşuz neyliyelim.
Madem alnımıza yazılmış ölüm,
İsa Peygambere dua edin de
Yanmaktan cehennem ateşlerinde
Esirgesin bizi, acısın bize.
Etmeyin, işte ölmüşüz bir kere;
Tanrıdan mağfiret dileyin bize.

Görmedik bir gün olsun rahat yüzü;
Yağmur sularında yıkandık, yunduk;
Kurda, kuşa yedirdik kaşı, gözü;
Gün ışıklarında karardık, yandık;
Kuş gagalarıyla kalbura döndük;
Durmadan kah şu yana, kah bu yana,
Esen rüzgârla sallana sallana..
Kargalar geldi konu üstümüze.
Sakın siz katılmayın bu kervana.
Tanrıdan mağfiret dileyin bize.

Dilek

Büyük İsa, cümlenin efendisi!
Cehennem ateşinden koru bizi;
Koru bizi, acı da halimize.
Dostlar, görüyorsunuz halimizi;
Tanrıdan mağfiret dileyin bize.

François VILLON
(Çev. Orhan Veli Kanık)

(C. 8, S. 93, 1 Ağustos 1945, s. 16)

Victor HUGO:

Boaz Uykuda

Uzanmış uyumuştı Boaz, iş yorgunu;
Bütün gün didinmiş durmuştu harmanında;
Sonra serip her günkü yere yatağını
Uyumuştı Boaz, ölçeklerin yanında.

Epeyce tarlası vardı bu ihtiyarın;
Zengindi, ama hakkı hukuku bilirdi;
Rengi saftı değirmenindeki suların;
Cehennem odu değildi ocağındaki.

Gümüş sakalı nisan çayına benzerdi;
Ne hasisti, ne de haset vardı içinde;
“Mahsustan düşürün de toplasınlar.” derdi,
Ekin devşiren fakir kadınlar görünce.

Hiç bir vakit ayrılmamıştı doğru yoldan;
Fukara babasıydı, gönlü pek ganiydi;
Beyaz harmanisi kadar temiz bir vicdan,
Halka açık ambarları sebil gibiydi.

Babacandı, yakınlarına sıtkı vardı;
İşini bilirdi eli açık olsa da;
Kadınlar gençlerden çok ona bakarlardı;
Gençler güzel ama olgunun hali başka.

O ki aslına dönmekte olan kişidir,
Geçer yalan dünyadan ebedî dünyaya;
Gencin gözündeki ihtiras ateşidir,
İhtiyarınkinde başka bir nur, bir ziya.

İşte böyle uyuyordu Boaz, gecede,
Ekin tınazları birer mâbede benzer;
Rençberler, üçer, beşer, hepsi bir köşede;
Eski zamanlar, eski günlerdi o günler.

İsraillerin başında bir hâkim vardı;
Ömrü çadırlarda geçen adam, toprakta
Devlerin ayak izini görür, korkardı;
Toprak Tûfan sularıyla ıslaktı hâlâ.

Uyuyordu Boaz, Yakub’un, Yahuda’nın
Uyuduğu gibi, dalla örtülü üstü;
Birdenbire başı üzerinde, semanın
Aralanan kapısından bir rüya gördü.

Bu rüyada Boaz’ın karnından bir meşe
Çıkıp tâ mavi göklere yükseliyordu.
Bu bir nesildi, uzun bir zincir halinde;
Bir kiral doğuyor, bir tanrı ölüyordu.

Ve Boaz şöylece mırıldandı içinden:
“Ben nasıl olur da bu nesle baş olurum?”

İhtiyarım; aşağı yukarı yaş seksen
Ne bir karım var dünyada, ne de bir oğlum.

“Yıllarca koynumda yatan kadın, Ey Tanrım,
Benim evimdeydi, senin evine gitti;
Gitti, ama yine beraber sayılırım;
O yarı canlı, bense yarı ölü şimdi.

“Benden bir nesil doğacak! nasıl olur bu?
Nasıl olur da benim çocuklarım olur?
Genç olsam neyse, çünkü insan genç oldu mu
Geceden sıyrılan gün zaferle doludur.

“İhtiyarım, hazan yaprağı gibi kuru;
Karım yok, yalnızım, bir ayağım çukurda;
Belim bükülmüş, Tanrım, mezarıma doğru,
Nasıl eğilirse suya susuz bir boğa.”

Böyle söylüyordu rüyada, vecd içinde
Boaz, uykulu gözleri önünde Tanrı.
Ne bilsin çınar, gül açtığını dibinde?
Onun da ayak ucunda bir kadın vardı.

O öyle uyurken Rut, Moab’lı bir kadın,
Ayak ucuna uzanmıştı, göğsü üryan;
Kimbilir ne hayrumuyordu bu adamın,
Büyük nuru getirecek uyanışından.

Ne Boaz’ın bu kadından haberi vardı,
Ne de Rut biliyordu Allah’ın emrini;
Etrafı otların hafif kokusu sardı,
Bir fısıltı dalgası Galgala şehrini.

Muhteşem bir zifafa hazırlıktı gece.
Her halde, görünmez melekler uçuyordu;
Çünkü havadan arasıra ve gizlice
Kanada benzer mavi şeyler geçiyordu.

Boaz’ın nefesi, yosunlar üzerinden
Akan suların sesine karışıyordu.
En güzeliydi dünyanın mevsimlerinden;
Tepelerde beyaz zambaklar açıyordu.

Rut dalgındı, Boaz uykuda, otlar kara;
Bir nabızdı sürülerin çingirak sesi;
Gökten geniş bir rahmet iniyordu arza;
Arslanların suya gittiği saatlerdi.

Jerimadeth ve Ur’da her şey rahat, sakin;
Loş semada yıldızlar yanıp sönüyordu;
Karanlığın çiçekleri içinde narin
Bir hilâl parlıyor ve Rut düşünüyordu,

Hareketsiz, bakıp duvağının altından:
Hangi Tanrı, ebedî yazın hasadında,

Giderken fırlatmış atmıştı bu altından
Orağı bu yıldız dolu gök tarlasına?

Victor HUGO
(Çev. Orhan Veli KANIK)

(C. 9, S. 99, 1 Kasım 1945, s. 21)

Âşık Dursun CEVLÂNİ:

Turnalar

Kalkın turnam kalkın Kars'tan çekilin
Ardusun Dağına inin turnalar

Şahan avcusundan kendiz sakının
Çıkın Akbaba'ya konun turnalar

Pasin Ovasında edin niyazı
Hasan Kale'sinin çetindir güzü

Korkam ki buz tutmuş Erzurum sazı
İnin ılıcada yunun turnalar

Erzurum kalabalık durun şivana
Doğrudur yolunuz uğramaz Kân'a

Tercan Buğazından aş Erzincan'a
Siz de benim gibi yanın turnalar

Erzincan çukurdur uçun havaya
Sivas ellerinde enin yuvaya

Söylen Ali İzzet'e durun duvaya
Şu dertli selâmım sunun turnalar

Önünüzde vardır Erciyes dağı
Bozulmaz Kayseri'nin bostanı bağı

Ankara Ülkü'sü şair yatağı
Ata'nın çiftliğine konun turnalar

Baştan aldız Cevlâni'nin aklını
Derdim çoktur kime kılım naklımı

Dolaşın Bağdat'ı yedi iklimi
Bir de ilkbaharda dönün turnalar

Âşık Dursun CEVLÂNİ

(C. 9, S. 108, 16 Mart 1946, s. 6)

Archibald MACLEİHH:

Harpte Düşen Genç Ölüler

*Bunu, Harpsonu Amerikan şiirine bir
örnek olarak veriyoruz- ÜLKÜ*

Konuşmuyor ölen genç askerler
Sessiz evlerde hâla onların sesini işitenler var.
(Kim duymuyor seslerini?)
Gece,

Saat vurduğu zaman,
Onların konuşan bir sessizliği var
Diyorlar ki,
Biz gençtik.
Öldük.
Bizi hatırlayın.
Diyorlar ki,
Elimizden geleni yaptık,
Amma iş son bulmadı.
Diyorlar ki,
Hayatımızı verdik biz,
Amma iş son bulmadan
Hayatımızı ne uğruna verdiğimizi
Kimseler bilmez.
Diyorlar ki,
Ölümümüz sizindir.
Sizler mânalandırın bu ölümü.
Diyorlar ki,
Biz barış ve yeni bir ümit uğruna mı yaşadık ve öldük,
Yoksa bir hiç için mi?
Bunu biz değil,
Siz bilirsiniz.
Diyorlar ki,
Ölümümüz sizindir,
Onu mânalandırın.
Onunla harbe bir son verin
Ve gerçek barışı sağlayın,
Onunla harbe son veren ve ardından
Barışı getiren bir zafer yaratın!
Onu mânalandırın.
Biz gençtik, diyorlar.
Ve öldük.
Bizi yâd edin.

Archibald MACLEİHH
(Çev. Nermin SULEY)

(C. 9, S. 108, 16 Mart 1946, s. 14)

Seniha KANBAY:

Türk Kadını Seçime!

Türk kadını, Türk kızı, senindir işte meydan,
Haydi sandık başına, yıldırım gibi hızlan.
Seçim bekliyor seni, duraklama, koş, atıl,
Önayak ol eşine, kalabalığa katıl!

İnönü'müz belirtti, her yerde bu amacı,
Seçimlere yol verdi, bu milletin baş tacı
Haydi yürü seçime, aydın olsun yolumuz,
İbret alsın bu hızdan, sağımızla solumuz.

Bir sınama devridir, bacım, kardeşim, anam!
Bir adım geri kalma, seni gözlüyor Ata'm.
Onun çizdiği yolda adımların gün alsın,
Seçimlere katıl ki milletimiz ün alsın.

Seniha KANBAY

(C. 10, S. 113, 1 Haziran 1946, s. 4)

Kaygılı Âşık:

Seçim Destanı

Tarih bin dokuz yüz kırk altı oldu,
Türk halkı murada erdi bu sene.
Seçim ayı geldi, yaz yarı oldu,
Sıcaklar sandığa girdi bu sene.

Mahalleler, köyler bir bir donandı,
Şenliği görenler toy, düğün sandı,
Âşıklara düştü vasfı, pesendi,
Hâsılı bir âlem gördü bu sene.

Derildi seçmenler sandık başına
Milletvekilleri seçmek işine.
Teraziye koydu, vurdu arşına,
Seçmenlik keyfini sürdürdü bu sene.

Bir sandık başına cemolmuş ihvan,
Geldi kulağıma sohbeti yaran.
“Bir de, iki dinle, derler her zaman,
Bu imiş âşıkın pendisi bu sene..

Demokratlar der ki girdim seçime,
Listeleri düzdüm, koydum biçime.
Dışından seyreyle, bakma içime,
Benim bu meydanın merdi bu sene.

Seçmenler de der ki merd isen sına,
Halk Partisi durmuş işte karşına.
Bir yaşına bakın, bir de başına,
Hesap eyle üçü, dördü bu sene.

Millî Kakınma da der ki ben varım,
İzmir’de Kozan’da parti kurarım,
Bana oy verecek yiğit ararım,
Benimdir âlemin derdi bu sene.

Seçmenler de der ki adınla yaşa,
Dikkat et başını vurursun taş.
Bir oy diyelim de gitmesin boşa,
Seçelim kuzuyla kurdu bu sene.

Halk Partisi der ki altıok benim,
Halkçılıktan özge yolum yok benim.
Boş söze ne hacet, işim çok benim,
Yaşım yirmi dörde vardı bu sene.

Seçmenler de der ki bunu sınıdık,
Dediğini yapar, kavline sadık,
Hem işi düzgündür, hem alını açık,
Kâr eylemez dedikodu bu sene.

Toplanıp bir yere cümle seçmenler,
Oyumuz bunundur elhak dediler.

Demokrat, Kalkınma, öbür partiler,
Öğünsün kendine kendi bu sene.

Âşık der bir güzel seyran eyledik,
Partiden partiye cevlan eyledik,
Her ne gördük ise destan eyledik,
Bu imiş âlemin fendi bu sene.

Kaygılı Âşık

(C. 10, S. 115, 1 Temmuz 1946, s. 4)

Mehmet BAŞARAN:

Temelden Çatıya

İş Alanı:

Sormayın ağacın halini, sormayın,
Kalmış yapraktan ayrı, çiçekten ayrı..
Kırılmış kanadı küçük kuşların..
Ya otların hali... ya böceklerin hali..
Demesi dile kolay burası Step;
Bir yanda inim inim inilder toprak,
Kan ağlar bir yanda yürekler
İnsanlar sefil olmuş boz ekmeğin peşinde...

Dumandır dağların başı dumandır
Uy anam bu illerin hali yamandır..

Dayanır mı buna gören göz duyan kulak
Biz bozkırı seven çocuklar;
Kafamızın, kolumuzun gücü var dedik
Sardı içimizi bir ateş
Toprağa ana dedik, yar dedik...

Bizi karşılarsın cömert yürekle,
Toprak bağrına temel atacağız;
Geldik sana kazma kürekle.
Kazma, kürek demirdir:
Ve göğsünde çarpacak,
Işıl ışıl bir yürek demir.

Faydası ne sanki yaşlı gözlerin?
Bakma o siyah buluta bakma;
Kes selâmı sabahı gayrı kaderle
Göklerin rahmeti yetmiyor bize..
Gerine gerine vur kazmayı derine,
Her vuruşun bir kuru dal kıracak
Bahar senden öğrensün çiçek dizmeyi...

Bugün mutlu günü ellerin,
Kınalı koçlar kurban edildi;
İşi başlıyor temellerin.
Aralandı bulutlar,
Taze kazılmış toprağa
Günün Şavkı vurdu yeniden..
Lazımdı:
Maddenin şekllalması lazımdı;

Bir el dokundu düğmeye,
Motorlar dile geldi...
Lazımdı
Taşların kırılması lazımdı
Bin el sarıldı balyoza,
Balyozlar dile geldi
Kokulu göğüsleri açık
Bekler dururdu çamlar
İşledi eller aletler dile geldi...

Yağmur muydu dökülen,
Konuşan dağlar mıydı?
Sular mıydı çağlayan,
Bu esen rüzgâr mıydı?...
Yıldızlar çakıyordu, arada bir
İçinde bu havanın...

İçimdeki yaralar göz göz olsun,
Madem ortada ıstırap çeken var;
Yüreğimin yağları varsın erisin
Ben harç taşıyım sonuna kadar
Sıcak ter damlamalı kara toprağa
Çalışanın bağrından şiir şiir ter tüter
Terle sulansa eğer renk değiştirir bu yer
Ter kokulu bahardır yüksek medeniyetler
Ter ter ilâhi hangi cihanı vermez?...

Mevsimler ötesine uzayıp giden billur
Neminle fışkırıyor gayret çiçeği nur nur
Toprak kalbe dökülen hayat kokulu yağmur
Ter sende hangi tohum hayat bulmaz yeşermez

Tanrımızın alnında bir damlacık ter güneş
Renkli ışıklarını filizlere ver güneş
Her sabah üstümüze başka şafak ser güneş
Ter, ter ilahi damla hangi cihanı vermez?

Marangozhanedekiler:

Kapı ve çerçeve yaparız
Yumuşak çamlardan, sert gürgenlerden
İşin sarhoşluğu içinde
Ama içimizde pencereler vardır
Taze sabaha,
Kapılar vardır

İdeale açılan...

Duvarlar son seviyeye geliyor,
Beton kuşaklı bina
Dağlara nispet yükseliyor
Güneş öpüyor alnından ustalarının
Gördüğümüz cihanın kul yapar yapısını...

Makaslar kaldırılıyor

Kirişlerin, babaların sükûtu kuvvet.
Bu yapının göğü olacak bu çatı..
Koskoca kadronlar damar damar gerildi
Üstünde engin maviliği dolaştırmak için...

120 kişi göz nuru kattı,
120 kişi akıttı ter..
Üstüne dizdik;
Çocuk gülüşü kadar,
Kırmızı kiremitler,
Gayrı kuşlar, üstünde şarkı söyleyebilir...

Aldı Toprak:

Sarmaş dolaş olduk insan oğluyla,
Canıma can kattı ılık damlalar..
Tatlı ürperişler sardı içimi,
Başım dönüyor hazdan...

Aldı Su:

Baş başayım en güzel tarlayla işte,
Dert görmesin buraya beni getiren eller..
Yarın geçeceğim,
Altın başaklı ovalardan;
Şarkılarım şimdi daha güzel olmalı.

Aldı Gök:

Bütün güzelliklerim gidiyor elden
Pek aldırış eden yok ay ışığına
Sokaklar daha beyaz bulutlarımızdan
Bahçeler daha mavi tenimden
Gecenin bu vaktinde
İnsan yürekleri ışıldar yerde
Daha parlak yıldızlardan...

Mehmet BAŞARAN

(C. 10, S. 115, 1 Temmuz 1946, s. 11)

Âşık Mehmet Emin ÖZEN:

Cumhuriyet Destanı

Bize emaneti ulu Ata'mın,
Halk egemenliğini kuran bu devir.
Yok olsun yiğitim, kederin gamın,
Yaşamak fırsatı veren bu devir.

Ankara'da toplanıyor vekiller,
Kötü söz demiyor yabancı diller.
Zaman ağacında açılmış güller,
İncitmeden hoşça deren bu devir.

Ata'mız uyuyadursun Başkentte,
Gençlik ilerlesin ilimde fende,
İnönü'müz kale gibi en önde,
Altı yıl harpten dik duran bu devir.

Ordumuz sınırdan çelikten ağıdır,
Millî imanımız aşılmaz dağıdır,
Türk'ün en muhteşem çağı bu çağdır,
Yurtta demir ağılar ören bu devir.

Nankörlük mü olur kardeş, Ata'na?
Geniş hürriyete mamur vatana,
Kara yerde “yurdum” deyi yatana,
Selâm, sevgi, saygı veren bu devir.

Fabrikalarının dumanı tüter,
Bozkırlarda otlar iştahlı biter,
Muradettiğine kudreti yeter,
İyiden kötüyü yeren bu devir.

elikten kuşları göklerde uçar,
Kara tiren kayalardan yol açar,
Nehirleri köprü kurulmuş geçer,
Menziller ulaşan, eren bu devir.

Kardeşçe çalışır gibi partiler,
Milletçe düzenlik, dirlik kurdular,
Düşmanlar boş yere çene yordular,
Kötü umutları kıran bu devir.

Rabbim yere kutluluğun döşesin,
Gezip dolanayım her bir köşesin,
Cumhuriyet devri binler yaşasın,
İşimizi tezce gören bu devir.

Bu, yurtça kuruluş, Türkçe kurtuluş,
Sonunda hürriyet için öz buluş,
“Cumhuriyet” diye öter dalda kuş,
Halk ağacından gül deren bu devir.

Bu, altın yarının nurdan beşiğı,
Bu, dünya sulhunun kapı eşiğı,
Âşık Emin de, bu devrin âşığı,
Yaralarımızı saran bu devir.

Bozdoğanlı Âşık Mehmet Emin ÖZEN

(C. 11, S. 123, 1 Kasım 1946, s. 30)

Osman ATTİLÂ:

Dünyalık

Böyle kurulmuş, gidecek böyle,
Yılları: akşam, sabah, öğle;
Gök güzel, toprak yeşil, gün serin.
Kadrini bir bilsek nîmetlerin!
Sabah evden çık, akşam gir eve,
Günler mevsim mevsim, günler deve...
Adım başında düşünce, sabır
İnsanoğlunu avutmadadır.
Gönlüm arabaların peşinde,
Mechûl hastalıklar ateşinde

Kendinden geçik, dalgın, sürünür;
Dallar hışır hışır, çeşmeler gür,
Havada kuşlar, sulara balık
Dönen çark, açılan gül, dünyalık...

Osman ATTİLÂ

(C. 11, S. 122, 16 Ekim 1946, s. 10)

Halk Şairi Barbadi:

Halkevleri

Halkevleri girdi on beş yaşına,
Büyüdükçe darülirfan oluyor.
Bir âlemdir bu ev başlıbaşına,
İlm ü irfan bunda mihman oluyor.

Kalamayız asla bir işte geri,
Aldığımız ilham daim ileri,
Burası her Türk'ün saadet yeri,
Acı yaralara derman oluyor.

Bir güneş gibiyiz bak âsumanda,
Çalışmanın var mı eşi cihanda?
Neler yaptık görün yakın zamanda,
Bütün dünya bize hayran oluyor.

Nur olsun da bilgi kalplere aksın,
Her gönülde sönmez meşale yaksın,
Bilmiyenler bizi, tarihe baksın,
Her Türk'ün hali bir destan oluyor.

Menfaat bilmeyiz gözümüz toktur,
Hayat okulunda bilgimiz çoktur,
Burda sınıf parti farkı hiç yoktur,
Her kimse bu evde akran oluyor.

Bilgimiz arttıkça attık gamları,
Biz Türküz dünyaya saldı namları,
İnönü'nden aldık biz ilhamları,
Türk'ün her eri bir arslan oluyor.

BERBADİ buradan al cesareti,
Gittiğimiz yolun yok nihayeti,
Halkevi Ata'nın bir emaneti,
O'nun ruhu her hal handan oluyor.

Karadeniz Ereğlisi Halk Şairi Barbadi

(C. 1, S. 3, Mart 1947, s. 11)

Karacaoğlan:

Gamlanma Gönül

Koyun meler kuzu meler
Sular hendeğine dolar
Ağlayanlar bir gün güler
Gamlanma gönül gamlanma

Yiğit yigide yad olmaz
İyilerde ham süt olmaz

Bin kaygı bir borç ödemez
Gamlanma gönül gamlanma

Yiğit yiğidin yoldaşı
At yiğidin öz kardaşı
Sağlıktır cümlelerin başı
Gamlanma gönül gamlanma

Yiğit yiğide yar olur
Kötülerde ham süt olur
Kara gün ömrü az olur
Gamlanma gönül gamlanma

Naçar Karacaoğlan naçar
Pençe vurup göğsün açar
Kara gündür gelir geçer
Gamlanma gönül gamlanma.

Karacaoğlan

(C. 1, S. 5, Mayıs 1947, s. 15)

Mehmet Emin YURDAKUL:

Biz Nasıl Şiir İstiyoruz?

“Köroğlu” ne? Anadolu dağlarında görünen,
Hep evleri, yapıları çamurlara bürünen,
Köycüklerde, rençperlerin yurtlarında okunur:

Bir kitap ki ya bir yetim keçisini çaldırtır;
Ya bir çiftçi çocuğunu ıssız dağa kaldırtır;
Öyle şeyler belletir ki akıllara dokunur.

“Fatih” nedir?. İstanbul’un surlarının altında,
Karadeniz Boğazında, hisarların sırtında,
Gayet güzel düşünülmüş, gayet iyi duyulmuş;

Bir şiir ki şehitlerin al kaniyle yazılmış;
Bir kılıç ki bir kitabın alt yanına asılmış;
Bir altından heykeldir ki bir odaya konulmuş.

Biz o şiiri isteriz ki çifte giden babalar,
Ekin biçen genç kızlarla odun kesen analar,
Yanık sesin dinlerlerken göz yaşları silsinler.

Başlarını açık beyaz sinesine koysunlar;
Yüreğinin özleri için çırpındığını duysunlar;
Bu çarpıntı, bu ses nedir? neler diyor? bilsinler.

Mehmet Emin YURDAKUL

(C. 1, S. 7, Temmuz 1947, s. 39)

İhsan EMRE:

Allahım

Kulunu sevsen de, sevmesen de bir,
Beni ihsan edip salan Allahım!
Her zerrede görsem, görmesem de bir,
Tadını dilime çalan Allahım!

Od olup kalbimi yakar gidersin,
Su olup çağlayıp akar gidersin,
Berk olup içimde çakar gidersin,
Aklımı fikrimi alan Allahım!

Ta ezelden beni âşık yaratmış,
Kanıma alevden bir damla katmış,
İçime esrarlı muamma atmış,
Bilinmez yoklukta kalan Allahım!

Bir yerde bulunmaz, her zerrede var,
Yaptığına bakar, özrünü arar,
Gizli ateş olur her yeri sarar,
EMRE'nin gönlüne dolan Allahım!

İhsan EMRE

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 30)

Âşık Veysel ŞATIROĞLU:

Âşık'ın Öğüdü

Seksen yıllık yolu, biraz düşünek,
Enişli yokuşlu yollar nic' olur?
Geldik gideceğiz, yoktur gitmemek,
Kervan geçer, gündüz olur gec' olur.

Dizildik katarı, durmaz yürürüz,
Akın edip gidenleri, görürüz,
Ya biz niçin seme sarhoş dururuz?
Tembelin cebi boş, karnı aç olur.

Eğer çiftçi isen, sarıl tutaktan,
Ne ekersen onu biçen topraktan,
Yaklaşma tembele, geç git uzaktan,
Tembelin çenesi geveze olur.

Karnını doyurmaz, tavla domine,
Çare düşün, bak derdine emine,
Bakma hesabına, boş ver cemine,
Ne derdine derman ne ilaç olur.

Ya bir sanatkâr ol, ya bir memur ol,
Düşün her tarafı, ehli zamir ol,
Eline geçeni, harcama bol bol,
Beyhude sarf olan altın tunç olur.

On kuruş bulursan, beşini harca,
Doğru bak yoluna düşersin borca
Eğer zengin isen paraca, malca,
Yabancılar sana kardaş, bacı olur

Esnaf isen aç dükkânı, pazar et,
Eğer seyyah isen, geştü güzar et,
Aç gözünü, bu âleme nazar et,
Evvel genç olanlar, sonra koca olur.

Bir şey desem şimdi bana darılın,

Yolun bitmez, belki yolda yorulun,
Dizin tutmaz, bir kenara burulun,
Argın yorgun, yola gitmek güç olur.

Gençliğinde işe gitmez erinir,
Kocalıkta şurda burda sürünür,
Kazancı olan yer, giyer barınır,
Ecel gelmez, belki ölüm geç olur.

Başımdan geçeni, bir bir anlattım,
Ne yanlış söyledim, ne yalan kattım,
Veysel der, alana mücevher sattım,
Bilen alır, bilmeyene güç olur.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 2, S. 19, Temmuz 1948, s. 32)

Gönüle

Gönül sana nasihatim,
Çağrılmazsan varma gönül.
Seni sevmezse bir güzel
Bağlanıp ta durma gönül.

Ne gezersin Şam'ı şarkı?
Yok mu sende hiçbir korku?
Terkedersin evi barkı
Beni boşa yorma gönül.

Yorulursun gitme yaya,
Hükmedersin güne aya.
Aşk denilen bir deryaya
Çıkamazsın girme gönül.

Ben kocadım sen genceldin,
Başa belâ nerden geldin?
Kâhi indin kâh yükseldin
Şimdi oldun turna gönül.

Bazı zengin bazı züğürt,
Bazı usta bazı şegirt (1)
Bazı koyun bazı açkurt,
Her irenkten derme gönül.

VEYSEL gönülden ayrılmaz,
Kâhi bilir kâhi bilmez,
Yalan dünya yârsız olmaz,
İster saçı sırma gönül.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 1, S. 12, Aralık 1947, s. 35)

(1) Şakirt

Agnes Rogers HARPER'S:

Kızıma Öğütler

“Evet” denen zamanla, “Hayır” denen zamanı
Ayırdetmekle, kızım, sağlarsın başarmanı.
Bunun kitabı yoktur, pek azdır kaidesi,
Okulda gösterilmez bu ilmin alfabesi,

Eğer insanın günü bir gününe uymazsa,
Mevsim değişmesinin bir payı vardır bunda,
On birde beğenmeyip reddedilecek fikri
Yedide kabul etmek sanki fena bir şey mi?
Muvaffak olmak için hayatta, güzel kızım,
Verdiğim öğütleri iyi bellemen lâzım:
“Evet” de danstaki genç, utangaç kavalylene,
Fransa’da yaşamış, bir erkeğe “Hayır!” de,
“Evet!” de dolaşalım derse yağmurda sana,
“Evet!” deyip izin ver gönlünü açmasına.
Hayır pantolon giyme, giymek olsa da hakkın,
Hayır telefon etme, üste düşmeden sakın.
“Evet” de bir çocuğa, “Hayır” bir gevezeye,
“Hayır” de sorarlarsa işitmiş miydin diye!
Cumartesi “Evet!” de, “Hatır!” de pazartesi,
“Evet!” de salataya, sevmem de patatesi.
Yabancıya “Evet!” de ihtiyatlı ol fakat,
Üç kokteyle “Hayır!” de içemem diye dayat
“Hayır” şayet karısı ters anlamışsa onu,
Evet, gelsin istersen onunla ömür sonu!
Ermek istersen, kızım, hayatta saadete,
Konuşurken dikkat et Hayır’a ve Evet’e.

Agnes Rogers HARPER’S³⁸

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 43)

Haşim Nezihi OKAY:

25’ inci Yılda

Dünya gelsin de görsün mesafe ne, zaman ne?
Nasıl birden değişir yurt denen bu anne?
Şimdi beton bir kale, şimdi çelik bir duvar,
Her gün yeni bir oluş, yeni bir yükseliş var.
Memleket yepyeni bir aydınlığa koşuyor,
Makineler durmadan toprakla boğuşuyor.
Dün kağıt gıcirtısı uyuştururken yeri,
Bozkırı çınlatıyor bugün tren sesleri.
Kâfi geliyor bize seneler değil, aylar
Sarıp kuşatmak için bu anayurdu raylar.
Plânlı bir yürüyüş: otomobilli, yaya...
Gök kanada kavuştu, stepler fabrikaya.
Zaferle dönüyoruz açılan her savaştan,
Azmettik anayurdu yapmaya yeni baştan.
Her vatandaş bir ordu, her genç şimdi bir kaya,
Yirmi milyon Türk bugün çelikten birer tabya.
Şimdi çakan bir şimşek, şimdi gergin bir yayız,
Yirmi beş yıldan beri bu dava yolundayız.

Haşim Nezihi OKAY

(C. 2, S. 23, Kasım 1948, s. 4)

Nâzım Refet KAYAKIRAN:

Hürriyeti Yadırgama

Bir masaldır ki insan, yolculuk boyu
Padişahın oğlu da kendisi, kızı da.
Bir başka dünyaya aittir

³⁸ Şiiri kimin tercüme ettiği hakkında bilgi verilmemiştir.

Bilinmedik çehrelerin sahipleri...
Ne tanırsın kimseyi,
Ne kimse görür seni...
Böyle hüviyetten zevk almıyor insan
Yapayalnız olunca.
Bir çeşit esaret gibidir yabanlık;
Gariplik dolar, gariplik boşanır içinden,
Dudakların saçmalamak ister kendiliğinden
Ve yalnız bir şeyler işitirsin...
Ne gördüğünü bilmeden bakınır,
Ne olduğunu bilmeden düşünürsün;
Bir boşluktur dönen
Başında...
Bir hayal sarılır boynuna,
Birdenbire irkilirsin.
Rüya görmüş te uyanmış gibi
Sersemleşirsin...
Gözlerin yaşarır, için burkulur;
Ancak tebessüm edebilirsin...
Hayat pahası kadar kıymetlidir
Vaktiyle sevmediğin kimse;
En insanca hisle girersin koluna.
Adımların bir başka türlü gider
Yanında bir dost olunca...

Bir masaldır ki insan, yolculuk boyu
Padişahın oğlu da kendisi, kızı da.
Bir çeşit esaret gibidir hürriyet
İnsan yapayalnız kalınca...

Nâzım Refet KAYAKIRAN

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 16)

Cemal Oğuz ÖCAL:

Halk Evleri

Söküp attık ihtiras, menfaat kaygusunu,
Perçinledik ruhlara halkçılık duygusunu.
Göze çarpar her yönde el, ruh, kafa birliği;
Arayan burda bulur kaynaşmayı, dirliği.

Çağlar Türklük sevgisi söylenen her türküde,
Ayrılık yok bu “ev” de gaye de bir, ülkü de.
Sarsılmaz imanımız baskısıyla bir “hiç” in,
Halkla beraber yaşar, çalışırız halk için.

İlham kaynağımızdır milletin iradesi,
Yankı verir bu “ev” den Türk gencinin gür sesi.
Delecek ufukları yarına bakan her göz,
Burda “imansız”lara ne yer vardır ne de söz,

İnkılâp ordusunda her vatandaş bir nefer
Yeni “Dumlupınar”lar yaratacak bu sefer.
Öğrendi bütün dünya bizden ilmi, erliği,
Yürüyecek şahlanan kültür seferberliği.

Medeniyet yolunda yürümek olmaz yavaş,

İlâhî bir kaynaktan hız alıyor bu savaş,
Oldukça halkevleri kültür, şefkat yuvası,
Saracak gönülleri inkılâbın havası.

Bu “ev”de Türk gençliği ders verecek “Aşıl”e,
Bürünecek yurdumuz baştanbaşa yeşile.
Âşinası değiliz meskenetin, zilletin,
Kölesiyiz biz ancak memleketin, milletin.

Cemal Oğuz ÖCAL

(C. 3, S. 27, Mart 1949, s. 11)

Uzunköprülü Basri KARAKUŞ:

Soru

Bir sorum var koca tarih
Yunus Emrem nerde yatar?
Var mı senin bilgin sarıh
Yunus Emrem nerde yatar?

Acap kaçta idi yaşı
Yere düştüğünde başı
Hani kabri, hani taşı
Yunus Emrem nerde yatar?

Şu tarih kitabına bak
Esirgemiş ondan yaprak
Söyle bağı kara toprak
Yunus Emrem nerde yatar?

Şiirleri birer bahar
Yeni açmış güle kokar
Nehirler, ovalar, dağlar!
Yunus Emrem nerde yatar?

Tanrım ben bir sadık kulum
Rap kuluna etmez zulüm
Madem her şey sana malûm
Yunus Emrem nerde yatar?

“Mal sahibi mülk sahibi”
“Hani bunun ilk sahibi”
Bu sözlerin tek sahibi
Yunus Emrem nerde yatar?

Karakuş der yâr mi gelen
Hasret oku bağı delen
Soruyorum var mı bilen
Yunus Emrem nerde yatar?

Uzunköprülü Basri KARAKUŞ

(C. 3, S. 33, Eylül 1949, s. 33)

Yol Bu Dünya

İki uçlu yol bu dünya
Ben gelirim sen gidersin
Kime olmuş mal bu dünya
Ben gelirim sen gidersin.

Gelen bilmez giden bilmez
Gelir gider neden bilmez
Yolcuları hiç eksilmez
Ben gelirim sen gidersin,

Sen dünyaya yaramazsın
Niçin geldin soramazsın
İstesen de duramazsın
Ben gelirim sen gidersin.

Sefası var cefası var
Sana geniş bana da dar
Fazla kalmak sanma ki kâr
Ben gelirim sen gidersin.

Karakuş der aktır yüzüm
Darıltmasın seni sözüm
Hakikat bu iki gözüm
Ben gelirim sen gidersin.

Uzunköprülü Basri KARAKUŞ

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 40)

Tevfik TANYOLAÇ:

Ankara Etnoğrafya Müzesinde:

Müze

Topkapı Müzesinden belki küçük bir köşe;
Kucaktır milletiyle bir devr açan güneşe,
Hakkıdır bu gururla kabarsa dolu göğsü:
Türbe dolu tarihte şık saçan güneşe.

MÜZENİN SESİ

Dünü inkâr edenin kökü kalmaz bir yerde;
Kısırdır meyve vermez, düşer şifasız derde.
“Dem bu dem” gerçeğinde yaşayan: dün ve yarın;
Tarihi ibret aynası, nidek özdeyse perde?

Ata’nın Heykeli

Yaylanmış, tunç atından süzer kanadlı, ufku;
Yeni âlem arıyor bakışlarının oku;
Her akşam çenlenk O’na Çanakkale, Sakarya;
Türk tarihi kaç derya! bir deryadan baştı bu:

Eriyen Heykel

Kardan değil mermerden yaratılmış bu arslan;
Ezmiş altında onu, binip sırtına zaman;
Rüzgârın ak buluttan işlediği hayaldir;
Hayal de olsa arslan, kahraman hep kahraman...

Muşamba Fener ve..

Hangi güzel periye yaşmak oldu bu fener?
Gül topuklar öptü mü şu sedef benli nalın?
Bu gümüş aynaları dilleri olsa eğer

Söyler hatırasını mâsum rüyalı şalın.

Tevfik TANYOLAÇ

(C. 3, S. 36, Aralık 1949, s. 11)

Halil SOYUER:

**Halkevi
(1)**

-Dr. Ragıp TÜZÜN'E-

Bizleri bağrına her an basarsın,
Bilmem ki var mıdır eşin, Halkevi?
Ne bizi incitir ne de küsersin,
Kimseye çatılmaz kaşın Halkevi.

Ben sana geldikçe şevkin artıyor,
Başını sevgiden duman örtüyor.
Terazin, durmadan bilgi tartıyor,
Bilgidir toprağın, taşın, Halkevi.

Koşan bahtiyardır, senin yolunda,
Bin gonca yeşerir, her bir gülünde.
Yaprağını hiç dökmeyen dalında,
Cıvıl cıvıl öter, kuşun Halkevi.

Sana gelemesem bana koşarsın,
Engelleri birer birer aşarsın,
Sen, hayatta alnı açık yaşarsın,
Her zaman dik durur başın Halkevi.

Rüzgârlar bozamaz senin havanı,
Kuşlar bile kısıkanıyor, yuvanı,
Örneğini çalmış, arı kovanı,
Böyle geçer yazın kışın Halkevi.

Davullar çalınsın sazlar dinlensin,
Çıkarın orta yere dizler dillensin,
Eller şakırdasın, gözler dillensin,
On sekize girdi, yaşın Halkevi.

Halil SOYUER

(C. 4, S. 39, Mart 1950, s. 43)

(1) Bu şiir Ferruh Arsınar tarafından bestelenmiş ve Ankara Halkevinde yapılan törende okunmuş ve söylenmiştir.

III.5. Satirik Şiirler

Kâmuran BOZKIR:

Yüreği Kara Heriflere Dair

Ölümü öldürdü o!
Çekti çarmıha neyi varsa korkunun,
Ölümü öldürdü o!

Asırlardır gülmeyenleri güldüren o!

Ölen ölümü görmek isteyenler,
varsa eğer:

Çevirsin gözlerini, tel örgüleri erimiş siperlere,
Anlarlar nasıl kavuştu Anadolu
Ölümü öldüren günlere.

O siperde,
Ölümün öldüğü yerde
Birer kan çanağı gibi gözleri kardeşlerimin
Halâ yanıyor sanıyorum!

O siperlerde, bir parçası kafamın, etimin, iskeletimin!
O siperlerde bir ahtapot bataklığına gömüldü:
Fil üstünde ava çıkar gibi
Yola düşenlerin gemisi...

O siperde ses vermez oldu,
Gökten gök gözlü şarkımızı çalmak isteyenlerin
Radyo antenleri, telsiz servisi!

Biz ona bağlıyız...
Milyonları yoğuran adam o!
Anadolu'yu bir ana gibi tam,
Bir ana gibi ağırlar içinde doğuran adam o!...
Bugün dudaklarında yaşamak isteyenlerin şarkısı..
Kulaklarında Sevrin,
O korkunç notalı zincir şakırtısı
Yol almada o!

Yol almada ölümü öldüren adam!
Ömründe gülmeyeni güldüren adam!..
Veriyor bize yudum yudum yaşamanın tadını..
Harikulâde bir yemiş gibi,
Yaprak haşırtılarıyla döküyor kulaklarımıza
Anadolu'nun
en son
en mükemmel çocuğunun adını!

Ey!
Sarayın kapısını kapalı bulunca,
ATA'nın seli önünde bir taş gibi sürülüp,
Bir köpek gibi koğulunca..

Hırsız gibi sınırdan giren,
Bir âsûri şeytanı biçiminde
Kafasını anadolu pazarına getiren
Kara yüzlü maskara ahmak!
Yılan yürekli kaytak!

Size rastladıkça yolumuz
Kan geliyor yüzümüze,
Aydınlık yağıyor türkümüze;
Bir kat daha hızlanıyor inkılâpçı ordumuz!
Size rastladıkça.

Daha deli dalgalarla sarsıyor türkülerimiz
Dünya televizyonlarını!

Size rastladıkça, daha aydınlık görüyoruz yarını!
Biz onu anlayarak, usta bir şarkı gibi dinliyoruz!
Bir çocuk gibi sevinerek,
Onda mavi gökleri, sonsuz denizleri seyrediyoruz!
Ve biz, kör değiliz oğlum!
Biz, soldan geri sapmıyoruz..
Karanlığa bir allah gibi tapmıyoruz!
Yeşil türbelerden rüzgâr esmiyor ...
Yolumuzu, yeşil beyaz sarıklı
Okkalı kavuklar kesmiyor..
Artık ne öpülen etek,

Ne boynu taslı tuğlu bir köpek..
Ne suya incilerle damlayan bir deli gölgesi..
Ne öpülen mübarek bir derviş eli ...
Bugün, dayamış caddelerde divara sırtını,
Her Türk anlatıyor şarkısıyla
Ölüm öldüren adamın,
Karanlığa ateş veren akışını!
Elinden bomban düşerdi
Bir baksaydın onun gözlerine..

O, bir aydınlık dalgası gibi götürmede sesimizi,
Kürenin gün görmemiş gecelerine ...

Davamızın, Atamızın uğruna kafamızı koyduk!
Kolay değil oğlum,
Kolay değil karanlıkları zehirli haplar gibi yutturmak!
Kolay değil, saatta bir milyon kilometre yapan hıza
Kurşun tutturmak!..

Haydi kıvrın ezin kafanızı,
Ve bir yılan gibi geberin!
O inandığınız ruh varsa eğer,
ATA'nın ölümsüz olduğunu
Çürümüş yılanlara da haber verin!.

21/X/935
Kâmuran BOZKIR

(C. 6, S. 33, İkinci Teşrin 1935, s. 227-229)

Ahmet ÇITAK:

Halk ve Memur

Pak olursa memurların emeli,
Şan verir şöhretle özü memurun.
Anâsırdan bozuk ise temeli,
Havada savrulur tozu memurun.

Cevhere sarrafsın, camekân bozuk,
Aldığı maaşa acınır yazık;
Doğru git yoluna, asrımız nazik,
Kanundan ayrılmaz izi memurun.

Vazifene mağrur olup kurulma,
Hak yerini bulur, boşa yorulma,
Her gelene kafa tutup darılma,
Âlicenap gerek yüzü memurun.

Keyfinden gelmiyor yanına gelen,
Parasız fakire görünme yılan,
Kendi şerefine kadrini bilen
Hiç kimsede olmaz gözü memurun.

El hakkını nefsi gibi bilmezse,
Yazık ona memur böyle olmazsa,
Müstakim bulunup rüşvet almazsa,
Kılıç gibi keser sözü memurun.

Memura hatır yok, kanunu dener,
Kölede hak görse müşürü yener,
Sadakat var ise yürekte eğer,
Dağları devirir nazı memurun.

Bir müddet sevinir rüşvet alınca,
Tebdili dolaşır ihbar olunca,
Âmir gelip noksanını bulunca,
Kışa uğrar gider yazı memurun.

Elbistanlı Çiftçi Ahmet ÇITAK

(C. 1, S. 1, 1 Birinci Teşrin 1941, s. 16)

Halk ve Tüccar

Bu sene dünyanın hali değişti,
Arada işini boyar tüccarlar.
Tahammül cevheri sona eristi,
Milleti mihnete koyar tüccarlar.

Cumhuriyet devri, gözünü yumma!
Sözün tutmayana uğrasın humma.
Güzel nark verdiniz bizlere amma.
Ne çare nefesine uyar tüccarlar.

Türkiye'nin her tarafı mal dolsa,
Gittikçe artıyor nekadarkelse.
Bulutun altında fısıltı olsa,
Yıldırımın anlar, duyar tüccarlar.

Pazenleri üçyüz kırka satmışlar,
Hatıl mihni dört liraya tartmışlar,
Kanaatın kapısını örtmüşler,
Merhamete ateş koyar tüccarlar.

Üç senedir kilit vurdum ağzıma,
Fakir hali yaş indirdi gözüme,
Heder oldu bu halk nemelâzıma,
Başımızı dâra dayar tüccarlar.

Tarih bindokuzyüz kırk biri buldu,

Arama, düşmana ne lüzum kaldı.
Eşkîyalık dağdan pazara geldi,
Paşaları bile soyar tüccarlar.

Her derde gölgemiz babamız İsmet,
Sayende harp bile olmadı kısmet,
Senin her emrine şerefken hizmet,
Kanunun emrini sıyar tüccarlar.

İşe yarıyanı binde birisi,
Milletin kanını emer gerisi,
Hangisine varsak dünya harisi,
Her tarafta hep bir ayar tüccarlar.

Ev başına gereklîği sormalı,
Faturasın sağ böğründe görmeli,
Dükkâna ne hacet, bize vermeli,
Nekadar söz verse cayar tüccarlar.

Olan zahramızı verdik Ofise,
Memurla rençbere düştü bir tasa,
Ahmet Çıtak kuvvet verme nefese,
Darılır canına kıyar tüccarlar.

Elbistan'lı Ahmet ÇITAK

(C. 1, S. 3, 1 İkinci Teşrin 1941, s. 15)

Şaşkın At

Ahmet Çıtak, Kapıdere istasyonuna gitmek için arkadaşından bir at istemiş. O da şaire kötü bir at vermiş. Bu atla menziline ulaşamayıp yolda kalmış. O zaman bu şiiri söylemiş.

Kolay kolay ham tahtaya basmazdım
Bilmiyom ki bana noldu arkadaş
Yayan gelsem kahir edip küsmezdim
Başıma bir amel buldum arkadaş.

Bilmem ki yerime kaç günde varam
Gittikçe menzilden uzıyor aram
Ezildi dizlerim açıldı yaram
Boyumca belâda kaldım arkadaş.

İnsem yürüyemem kundura sıkır
Şahlanır burnunu çamura sokar
Belinin yarası leş gibi kokar
Hepsi dursun bundan yıldım arkadaş.

Cehennemde olmaz böylesi ceza
Bol dünyayı zindan eyledi bize
Bana bir hayvan bul dediğim söze
Yüz bin defa pişman oldum arkadaş.

Kul ip kolan ayak yalın süleke (1)
Cinsi arap ama kendi eneke (2)
Elim yırttı eğerdeki teneke
Akan kanlarımı sildim arkadaş.

Korkarım gidemem burada kallım (3)
Bu hakkımı sizden ahrette allım
Üzüldü içerim iflah m ollum
Hazır et kabrimi öldüm arkadaş.

Yürü desem yönün döner güneşe
Şekline bakanın gözü kamaşır
At bana eder ben de ata tamaşa
Çevirme Suyu'nda kaldım arkadaş.

Ahmet Çıtak gayri varmaz oraya
Dört saat menzirim Kapıdere'ye
Sabah ile erken çıktım buraya
Gece yarısında geldim arkadaş.

Elbistanlı Ahmet ÇITAK

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 33)

(1) Süleke: Dümdüz.

(2) Eneke: Çok kötü.

(3) Kallım: Kalırım.

Nevşehirli Âşık Yahya:

Geçinmeye, İdareye Dair

Darlıktan sızlanır bâzı efendi,
Biraz da iktisat yapsa olmaz mı?
Tırışa kalkmış ta dört nal gidiyor,
Doğruca yoluna gitse olmaz mı?

Kahve bulsa dolabınan kavurur,
Serkildoryan cıgarasın savurur,
Veresiye alır, kebab çevirir,
Domatese bulgur salsa olmaz mı?

Veresiye için kefil ararlar,
Dükkâna girince yünlü sorarlar,
Nereden kapatılır böyle zararlar,
Yerli keteninden olsa olmaz mı?

Sinemaya gitsen görün bir hayal,
Zenginler paralı, o zevke meyal,
Ekmek ister evde evlâdu ayâl,
Kişi idaresin bulsa olmaz mı?

Âşık Yahya buna bir şiir yakmış,
Coşkun sular gibi bulanıp akmış,
Ben insanım diye hem adı çıkmış,
Önce insanlığın bilse olmaz mı?

Nevşehirli Âşık Yahya

(C. 1, S. 2, 16 Birinci Teşrin 1941, s. 7)

Turhan AYDOĞAN:

Soru

I

Şu benzi güz elması renkli
Lâcivert ceketli sevimli çocuk

Neden böyle de
Bu saz benizli
Yalın ayak, başı kabak çocuk
Öyle değil?

Nedendir Ey ağacım,
Dalının biri sarı, biri yeşil,
Biri kurur, biri büyür,
Biri ağlar, biri güler,
Nedendir?

Turhan AYDOĞAN

(C. 9, S. 103, 1 Ocak1946, s. 22-23)

Cesarettin ATEŞ:

Yeter

I

Yüzyıllarca çektin bitmedi derdin,
Gitmedi alnından çamurlaşan ter.
Sesin duyulmadı, göğsünü gerdin;
Yeter artık bugün, çektiğin yeter.

Her sabah yol aldın, türkü dilinde;
Tırpan omuzunda, orak belinde:
Ektin, biçtin nasır kaldı elinde
Yeter eller için çektiğin yeter.

II

Yazlar geldi orağını biledin
Biçemedin, bahtım böyledir dedi:
Buğday ektin arpa ekmeği yedin:
Yeter artık arpa yediğin yeter.

On koyunun çoban oldun peşinde;
Baharın da dağda kaldın, kışın da,
Boyun eğdin daha küçük yaşında,
Yeter beyim, paşam dediğin yeter.

Cesarettin ATEŞ

(C. 9, S. 103, 1 Ocak1946, s. 23)

Mehmet BAŞARAN:

Yağmur Bekleyen Toprak

Kuru yeller salkım salkım esince
Zamanın dalından düştü bir yaprak.
Arkımın suyunu dostlar kesince
Özlem özlem tüter oldu bu toprak.

Sararan mahsuller biçilemedi,
Tomurcuk kurudu açılamadı,
Mevsimden mevsime uçulamadı,
Bereket dünyası dallardan uzak.

Bir yudum su için kımıldandı öz
Nemli ufukları arıyor her göz,
Netsek Tanrıya işlemiyor söz,
Bir damla su diye çatlıyor dudak,

Mehmet BAŞARAN

(C. 9, S. 103, 1 Ocak 1946, s. 23)

Arif ÜNLÜ:

1939 – 1945

Şu barut yığını yamaçlar,
Şu iskelet ağaçlar,
Şu sularını leşler içen nehir,
Şu kemikleri sayılan şehir,
Şu Doğu, şu Batı, şu Güney, şu Kuzey
Heeeeey... Hey!
Kör seyircileri altı yılın,
Ayılın.

Arif ÜNLÜ

(C. 9, S. 106, 16 Şubat 1946, s. 23)

Langston HUGHES:

Ben De

Ben de Amerikayı överim,
Ben en esmer kardeşiniz.
Misafirler geldiği zaman
Mutfığa dehliyorlar yemekte beni.
Bense bunlara gülüyorum,
Karnımı doyuruyorum güzelce,
Büyüyüp kuvvetleniyorum.
Yarın
Masanın başına geçip oturacağım,
Misafirler geldiği zaman
Hiç biri cesaret edip de
“Hadi sen mutfakta ye.”
Diyemiyecek.
Bir hoş görüverecekler yanlarında beni
Utanacaklar da..
Ben de Amerikayım.

Langston HUGHES

(Çev. Melih Cevdet ANDAY)

(C. 10, S. 109, 1 Nisan 1946, s. 23)

Sabih Halim BAYAV:

Dikkat

DİKKAT

İşte demokrasi
Ne tatlıdır latif sesi
Sanki munis bir vait busesi
Kalkacaktır zulüm, şiddet perdesi
Muhakkak verilecek halkın meşru hissesi
En sonunda gözükecek hürriyetin parıldayan şulesi
Ergeç çözülecek gözlerdeki bağ, ağızlara vurulan gem
Artık millet istemiyor, reddediyor sadaka kabilinden yem
Bir zamanlar bu zavallı ahali ağılıyarak zeytinyağı ihraç etti Ağraya
Acıyınız, insaf edin, dokunmayın sakın şu sızlayan yaraya
Gün olduki kahvelerle kibritlerimiz hicret etti Ürgüpe
Bütün bunlar halkımızın kulağında birer küpe
Hep aynı ızdırapla elem veren hatıralar
Hiçbir zaman affedilmez hatalar

Ergeç yola girecektir hepsi
Yükselecek halkın sesi
İşte demokrasi
DİKKAT

Sabih Halim BAYAV

(C. 10, S. 118, 16 Ağustos 1946, s. 20)

Âşık Veysel ŞATIROĞLU:

Dünyaya Sitem

Kaldırsam perdeyi, döksem suçunu,
Acep bu işime ne dersin dünya?
Fisk-u fesat kaplamıştır içini,
Bu çirkin huyları, n'edersin dünya?

Dünyaya gelmemde maksat ne idi?
Bir sadık dost bulup dem sürme idi.
Arzum bir güler yüz, gül meme idi,
Istırapla dolu, kedersin dünya!

Nice zenginlerin çarkın çevirdin,
Nice kahramanı teptin devirdin,
Bunca fakirleri kastın kavurdun,
Her kese bir türlü kadersin dünya.

Bükülmez kolların, olmuşsun ağa,
İntikam beslersin bir tek yaprağa,
Âkibet onu da seren toprağa,
Onu da bermurat edersin dünya.

Ne bankeri kalır ne de bir fakir,
Herkes kazancını sana bırakır,
Beş arşın bez ile yolc'eden âhir,
Eline geçeni yutarsın dünya.

Veysel'i düşürdün ne halden hale,
Kimini garkettin yeşile, ala,
Zaman gelir sen de eren zevale,
Bir gün tepe takla gidersin dünya.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 1, S. 2, Şubat 1947, s. 28)

Tanrı'ya Hitap

Memleketi gören sensin,
Yok gözünde perde senin.
Haksıza yol veren sensin,
Yok mu suçun burda senin?

Kâinatı sen yarattın,
Her şeyi yoktan var ettin,
Beni çıplak dışarı attın,
Cömertliğin nerde senin?

Evli misin, ergen misin?
Eşin yoktur bir sen misin?
Çark-ı sema, nur sen misin?

Bu balkıyan (1) nur da senin.

Kilisede despot, keşiş,
“İsa Allah’ın oğlu” demiş,
Meryem Ana neyin imiş?
Bu işin var bir de senin.

Kimden korktun da gizlendin
Çok arandın, çok izlendin.
Göster yüzünü, çok nazlandın,
Yüzün mahrem, ferde senin.

Bin bir ismin bir cismin var,
Oğlun, kızın ne hısımin var,
Her irenkde resimin var,
Nerde baksam orda senin.

Ne acaip hallerin var?
Türlü türlü dillerin var,
Ne karanlık yolların var?
Sırat köprün nerde senin?

Ademi sürdür, bakmadın,
Cennet’te de bırakmadın,
Şeytanı niçin yakmadın?
Cehennem’in var da senin?

Veysel niden (2) aklın ermez?
Uzun, kısa dilin durmaz,
Elin tutmaz, gözler görmez,
Bu acaip sır da senin.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 2, S. 16, Nisan 1948, s. 15)

(1) Oynayan, kıprayan

(2) Ne dersin, ne yaparsın?

Devran

Asırlar elinde bir tesbih gibi
Çeviriyor çarkı devran bakalım.
Hesapsız bu günler bir defter gibi
Deviriyor çarkı devran bakalım.

Ne ucu bellidir, ne de ortası
Bir gizli sır giyinmiştir libası
Dünya harman, elindedir yabası
Savuruyor çarkı devran bakalım.

Hesapsız asırlar, sayısız yıllar
İçine gizlenmiş karanlık yollar
Kıyamet var imiş gelecek derler
Çağırıyor çarkı devran bakalım.

Her birin bir türlü kâra düşürmüş
Bülbül gül için zâra düşürmüş
Veysel’i bir sönmez nâra düşürmüş

Kavuruyor çarkı devran bakalım.

Âşık Veysel ŞATIROĞLU

(C. 3, S. 25, Ocak 1949, s. 21)

Süleyman SUNGUR:

Şubat

Desteledin apansızın yakamı,
Elde silâh dizde derman yok şubat.
Adım adım adımlarsın arkamı,
Evde odun, damda saman yok şubat.

Katmerlendi kat kat dağların yükü,
Açılmaz sümbül dolmuştur kökü,
Zengine giydirdin gocuğu, kürkü,
Fakire gömleğin, çıran yok şubat.

İnsafı kaldırdın kıyarsın cana,
Bürünsem fayda yok mitil yorgana,
Aylığı yatırdık bir top ketene,
Açtığı yaraya derman yok şubat.

Atalar demişse adına deli,
Yerinde bir isim, huyundan belli,
Bir yığın pamuğa çevirdin ili,
Eser savurursun şakan yok şubat.

Zigana kapandı, Kop geçit vermez,
Bekleriz yolları tel, mektup gelmez,
Her nedense bu yıl hiç yüzün gülmez,
Sungur'a sen gibi düşman yok şubat.

Süleyman SUNGUR

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 27)

Necati ÜSTÜN:

Zaman

Gözün kör olsun zaman!
Şu toprağın altına bir bak
Ve utan!
Nelerden mahrum ettin beni;
Nedim'i takacaktım şöyle koluma,
Haydi mirim yürü sâdâbâda!
Yolda raslayıp Bâki'ye,
Bir şiir edecektim hediye.
Birden fikir değiştirecektik üçümüz,
Konuşmayacaktık ammâ;
Şöyle bir uğrayacaktık şeyh Galib'e,
Tam noktayı koyarken o meşhur beytine,
Nedim, Baki ve ben yapışacaktık koluna,
“in dem ki zi şairt eser nist,
“Sultanı sühan menem diğer nist”
Pür hiddet Nedim,
Pür gazap Baki
Ve mistehzi gözlerle ben,
Soracaktık hesabın: Galip'ten.
.....

Dedim ya gözün kör olsun zaman!
Şu toprağın altına bir bak
Ve utan!
Nelerden mahrum ettin beni!

Necati ÜSTÜN

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 42)

Ayhan HÜNALP:

Venedik

Şu dünya ne yalan! ve biz turnalar misâli;
Ressamlar şehri Venedik'te gecenin ikisidir şimdi
Gondollar yok olmuş, kitarlar susmuş;
Işıklı Adriyatik geceleri kaybolan bir rüya olmuş;
Tebessümler dudaklarda erimiş;
Çiçekler açmaz, kelebekler uçmaz olmuş
Ve hayatı alarm düdükları doldurmuş.
Harabeler arasında bir topal kolunu arıyor;
Gözleri sönmüş bir şair mevsimleri soruyor.
İşte yarım kalmış bir resim,
Kurumamış boyalar, ıslak fırçalar
Ve bir gemici masalında canlanıyor hasretler..
Nesillerin gömüldüğü dalgalarda
Alevler söniyor birer birer.
Nerede demir alan gemiler?
Nerede demir alan gemilerle gidenler
Neden dönmeyi unuttular
Hangi diyarda hangi mezarda uyudular!
Ressamlar şehri Venedik'de gecenin ikisidir şimdi
Şu dünya ne yalan! ve biz turnalar misâli!

Ayhan HÜNALP

(C. 3, S. 26, Şubat 1949, s. 43)

Mustafa SALMAN:

Altmış Altıya Bağladım

(Altmış altı yaşını dolduranlara methiye)

Yelkeni suya indirdim,
Gemiyi karaya bindirdim
Sanmayın!

Artık gönlümü yastım,
Unumu eledim,
Eleğimi astım
Sanmayın!

Saçlarım kırardı,
Gözlerime perde indi, karardı
Sanmayın!

Saçlarım ak, gönlüm dinç,
Kollarım yüz tonluk vinç.
Dişlerim kına gibi un yapar,
Delikanlıları kim takar?
Gözlerim on beşindeki cevvaliyeti taşır,
Aşır babam, Feleği omuzlardan aşır!

Ey Felek! kimine karpuz yidirirsin, kimine kelek;
Kimine mintan giydirirsin, kimine yelek;
Kimine davul çaldırırısın kimine dümbelek..
Yuh olsun adaletine!
Dur artık, olduğun yerde dur;
Vuracaksan küffara vur!

Her yerde okkan dört yüz dirhem değildir;
Arşının uzun, endazen kısa,
Hiç almıyorsun kıssadan hisse.
Dur artık, olduğun yerde dur;
Vuracaksan küffara vur!

Sana son öğüdüm olsun.
Çilekeşlerin çilesi dolsun:
Bırak artık, imtiyazı, sınıfı bırak;
Doğru yolu bulmağa bak!
Eğer kantarı, teraziyi kaybetti isen
Git, hakkı hukuku değirmenciden öğren!

Mustafa SALMAN

(C. 3, S. 29, Mayıs 1949, s. 35)

Johann Wolfgang von GOTHE:

Prometheus

Kapa göklerini, Zeus
Karanlık bulutlarla
Diken başlarını yolan çocuklar gibi
Sen de gücümü
Ulu meşelerde, şâhikalarda dene..
Fakat toprağını bana bırak,
Kuramadığım kulübeme,
Tütüyor diye kışkandığın
Ocağıma ilişme.

Siz, şu güneşin altında
Yaşayanların en zavallısısınız, Tanrılar!
Baş göz sadakaları
Ve dua bereketiyle
Ulu varlığınızı ayakta tutuyorsunuz!
Öldüğünüz gündü, eğer
Çocuklar ve dilenciler
Ümit budalası biçareler
Olmasaydılar.

Ben de çocuktum bir zaman
Bilmezdim doğru nedir, iğri ne!
Arayan gözlerim güneşe dalar da
Ardımda şikâyetimi dinleyecek bir kulak
Benimki gibi çarpan bir kalb
Var sanırdım
Dertliye acıyan,

Titanların azgınlığına
Karşı korumak için

Bana kim el uzattı!
Kölelikten, ölümden beni kurtaran kimdi!
Sendin, bunları başaran
Ey gönül, kutsal ateşinle!
İyi ve körpe yüreğin
Şükranla yanarken, aldandığından habersiz
O uyuyordu, beri yanda..

Seni saymak ha? Fakat ne için?
Acıyla kıvranırken
Bir kerrecik olsun beni teskin ettin mi?
Korku içinde gözyaşı dökenin
Yaşlarını dindirdin mi hiç?
Ruhumu döve döve çelikleştiren
Ancak
O her şeye kaadir zaman
Ve değişmiyen kaderdi.
Senin de efendilerin
Benim olduğu kadar!

Gothe (Çev. Melahat TOGAR)

(C. 4, S. 41, Mayıs 1950, s. 46-47)

Subutay KARSAN:

Pazarlık

*Kusura bakma idare etmez.
Bir avuç toprak nemize yetmez.*
B. Rahmi EYÜPOĞLU

Bizi bunlarla mı kandıracaktın!
Dünyamızdan başka bir dünyanın varmış;
Cennetin varmış: saadeti bitmez tükenmez,
Hurileri, tarifsiz güzellikte;
Meleklerin, yemez içmez...
Bizi böyle şeylerle mi kandıracaktın?

Ya biz de dünyamızdakileri sayıp dökersek:
Meyvelerimiz mi yok, hazdan çatlıyan
Cennettekilerden neleri eksik?
Engin deryalarımız, ucu bucağı olamıyan,
Mavi göklerimiz, bak bakabildiğin kadar,
Bereketle yoğrulu toprağımız,
Sevgililerimiz, huri güzelliğinde herbiri...
Ya biz de dünyamızdakileri sayıp dökersek!

Hem işimiz bitti mi ki yanına gelelim?
Çocuklarımız var, yetiştirilmek ister,
Gözümüz arkada mı kalsın?
Yetişmiş olsalar mürüvvetlerini görmek isteriz,
Çoluk çocuk sahibi olmadan ölsek muratsız gideriz...
Ne zaman razı olursak o zaman ölelim.
Hem işimiz bitti mi ki yanına gelelim.

Dünyamızı nerelere koyup da huzuruna çıkalım?
Toprağımızı sürdürük, hasadını almıyalım mı?
Yeni evlerimizde hiç oturmıyalım mı?
Dünya gözüyle görmiyelim mi ayrı kaldıklarımızı?

Sevdiklerimizden nasıl edelim de ayrıldım!
Şu canım dünyayı kimlere koyup da huzuruna çıkarım?

Mümkün mü kolay kolay vazgeçmek dünyamızdan?
Ninelerimiz var, bize masallar anlatan,
Bebeklerimiz odalarda emekler,
Her birimiz bir iş tutmuş gücüne göre,
Boşa mı gitsin bunca emekler
İnsan dediğin bıkıyor mu yaşamaktan
Ne mümkün kolay kolay vazgeçmek dünyamızdan...

Biz yaşamakta bulduk saadetin en güzelini.
Yeryüzünden, gökyüzünden ayrılmak nasıl olur?
Hem, nasıl olsa, kaadir-i mutlak değil misin?
Hükmünü değiştiriversen sanki ne olur?
Amma, kararın kararsa sörümüz yok,
Nasıl olsa boynumuz kıldan ince,
Fakat bu pazarlıkta aldanmış sayılmıyalım.
Ne öbür dünyayı istiyoruz, ne cennetini
Biz yaşamakla bulduk saadetin en güzelini.

Subutay KARSAN

(C. 4, S. 43, Temmuz 1950, s. 5)

Cevdet H. ARSLANGÜL:

Sitem: I

Deri bende, gülme sende.
Derdime gülme sen de
Teselli versen nolur,
Derdime gülmesen de.

Cevdet H. ARSLANGÜL

(C. 4, S. 42, Haziran 1950, s. 37)

SONUÇ

Ülkü dergisi için ismiyle müsemma olduğunu söylemek gerekir. Sayılar ayrıntılı incelendiğinde bugün yapılan pek çok çalışmaya kaynaklık ettiğini söylemek mümkündür. Gerek yazar kadrosu gerek yayımlandığı dönem gerekse yayın politikası açısından üzerine birçok çalışma yapılmış kıymetli bir dergidir. Ayrıca dergi döneminin (1933 – 1950) bilinen birçok yazar ve şairini bir araya getirmiştir. Derginin; adeta bir okul vazifesi görmüş olduğu, yeni yazarlara kucak açtığı ve dönemin “memleketçi şiir” anlayışına ayna tuttuğunun da altını çizmek gerekmektedir.

Ülkü dergisi üç seri halinde yayımlanmıştır. İlk seride, derginin sayfa sayısı 100’ü bulmasına rağmen şiir sayısı oldukça azdır. İkinci seride, şiir sayısı biraz daha artmış, üçüncü seri en az sayı yayımlanan seri olmasına rağmen şiir sayısında önemli bir artışın olduğu görülmektedir. Buradan şu yoruma ulaşılabilir: Dergide, şiire ayrılan bölümlerde sürekli bir artışın olması; yayım sorumlularının şiirin coşturucu gücünden yararlanma isteğiyle açıklanabilir.

Yapılan incelemeler sonucunda; *Ülkü* dergisinde toplam 319 şair ve 1050 tane şiirin yer aldığı görülmektedir. Çok sayıda şairin imzası olmasına rağmen kadın şairlerin sayısı (11) çok azdır.

Yayımlanan şiirlerin 343 tanesi Halk edebiyatından alınan nazım şekilleriyle, 282 tanesi Batı edebiyatından alınan nazım şekilleriyle, 217 tanesi eşit düzenli serbest nazım şekilleriyle, 208 tanesi ise serbest nazım şekilleriyle yazılmaktadır.

Şiirler ölçü bakımından incelendiğinde hece ölçüsüyle 772, serbest ölçüyle 269, aruz ölçüsüyle 9 tane şiir yazıldığı görülmektedir.

Ayrıca türlerine göre yapılan incelemede; lirik 797, epik 117, didaktik 62, pastoral 54, satirik 20 tane şiir olduğu görülmektedir.

Bu veriler gösteriyor ki 1933 – 1950 döneminde yayım yapan *Ülkü* dergisinin büyük oranda “memleketçi şiir” anlayışına bağlı kalmıştır.

Dergide, Divan şiirinden, Halk şiirinden, Batı şiirinden alınan nazım şekillerinden serbest nazım şekillerine kadar farklı nazım şekillerinde şiirler yer almaktadır. Yani *Ülkü*’de farklı pek çok nazım şekilleriyle şiirler yayımlanmaktadır.

Bunların yanında Batı edebiyatından tercüme şiirler de yayımlanmıştır. 5 tane sone, 1 balad ve 1 tane de pantun tercüme edilmiştir.

Şiirler incelendiğinde en çok kullanılan nazım şekillerinin Halk edebiyatından alınan nazım şekilleri olduğu görülmektedir. Onu Batı edebiyatından alınan şekiller takip etmekte, daha sonra ise eşit düzenli serbest şekiller ve serbest nazım şekilleri gelmektedir. Yani şekil olarak da daha çok millî bir şekil anlayışı ortaya konmuştur.

Şiirler ahenk açısından incelendiğinde; üç ölçünün de kullanıldığı görülmektedir. Aruzla yazılan şiirler az olsa da 1933 – 1950 arasında hâlâ aruzla şiir yazıldığını görülmektedir. Ancak en çok kullanılan ölçü hece ölçüsüdür ve hece ölçüsü içinde ise en çok 11’li hece kalıbı tercih edilmektedir. Bu da millî olana dönme çabası olarak yorumlanabilir.

Şiirler türlerine göre incelendiğinde her türde şiirin yazıldığı görülmektedir. Şiirlerin sıralaması lirik, epik, didaktik, pastoral, satirik şiir şeklindedir. En çok lirik, en az ise satirik şiir yer almaktadır.

Şiirlerde pastoral, kültürel, tarihi vb. öğelerin sık kullanıldığı görülmektedir. Bunların dışında bireysel konular da işlenmiştir. Bu da ilk sayıda belirtilen derginin yayın politikasına uygun bir tutumdur.

Ülkü, Ankara Halkevi’nin yayın organı olduğu için güdümlü bir dergi olarak görülmüştür. Bu yüzden de didaktik şiirlerin daha fazla olacağı düşüncesine rağmen öyle olmadığı yapılan incelemede görülmüştür. Örneğin I. Yeni, Maviciler ve Hisar topluluğundan şairlerin yanında âşıkların şiirlerinin de dergide yer aldığı görülmektedir. Ayrıca hemen her şiir anlayışından sanatçının şiirlerinin yayımlandığını söylemek mümkündür.

Dergide, Türk kültürüne ait her tür öğeye rastlamak mümkündür. Kısaca hem derginin genelinde hem de şiirlerde bir yandan yeniliklerin rüzgârı eserken diğer yandan da tıpkı bir ulu çınarın kökleri gibi millî kültürün derinliklerine inildiği görülmektedir.

Bu çalışmayla, bir dönemin şiirinde önemli bir yere sahip olan *Ülkü* dergisinde yer alan şairler ve şiirlerinin bir atlası ortaya çıkarılmıştır. Umulur ki Cumhuriyet’in ilk dönem şiiri ile ilgili çalışma yapacaklar için yararlanılabilecek bir kaynak ortaya konulmuştur.

KAYNAKÇA

- AÇA, Mehmet, GÖKALP, Haluk vd., (2012), *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*, Kesit Yay., İstanbul.
- BANARLI, Nihad. Sâmî (1983), *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi II.*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- BANGUOĞLU, Tahsin (1947), **Ülkü Halkevleri Dergisi**, *Ülkü Halkevleri ve Halkodaları Dergisi*, C. 1, S. 1, Ocak 1947, s. 1, 48.
- ÇETİN, Nurullah (2015), *Şiir Çözümleme Yöntemi*, Akçağ Yay., Ankara.
- DEMİR, Kenan (2016), **Osmanlı'da Dergiciliğin doğuşu ve Gelişimi (1849 – 1923)**, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9, 71-112.
- DİLÇİN, Cem (2019), *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Türk Dil Kurumu Yay., Ankara.
- ENGİNÜN, İnci (2015), *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*, Dergâh Yay., İstanbul.
- GÖKALP, Ziya (2017), *Türkçülüğün Esasları*, Ötüken Yay., İstanbul.
- KAPLAN, Mehmet, ENGİNÜN, İnci vd. (1982), *Atatürk Devri Türk Edebiyatı I*, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.
- KURDAKUL, Şükran (1992), *Çağdaş Türk Edebiyatı 3 Cumhuriyet Dönemi / 1 -Şiir-*. Bilgi Yay., Ankara.
- ÖZDEMİR, Yavuz, AKTAŞ, Elif (2011), **Halkevleri (1932'den 1951'e)**, *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi (TAED)*, (45), 235-262.
- PEKER, Recep (1933), **Halkevleri Açılma Nutku**, *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, C. 1, S. 1, Şubat 1933, s. 6-8.
- PEKER, Recep (1933), **Ülkü Niçin Çıkıyor**, *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, C. 1, S. 1, Şubat 1933, s. 1-2.
- TERCÜMAN, Çilem (2006), **Ülkü Mecmuası**, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 4(7), 563-580.
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri*, (2020, 05 22), sozluk. gov. tr: <https://sozluk.gov.tr>.
- Ülkü (1941), **Okuyucularımıza**, *Ülkü Millî Kültür Dergisi*, C. 1, S. 1, 1 Birinci Teşrin 1941, s. 1.

Ülkü Yazı Bölümleri, *Ülkü Halkevleri Mecmuası* (1933), C. 1, S. 1, Şubat 1933, s. 90-93.

Ülkü'yü Okuyanlara, *Ülkü Halkevleri Mecmuası* (1933), C. 1, S. 1, Şubat 1933, s. 95.

Ülkü, İBB Atatürk Kitaplığı, no. 3708

Ülkü, Millî Kütüphane, no.1960 SB 133

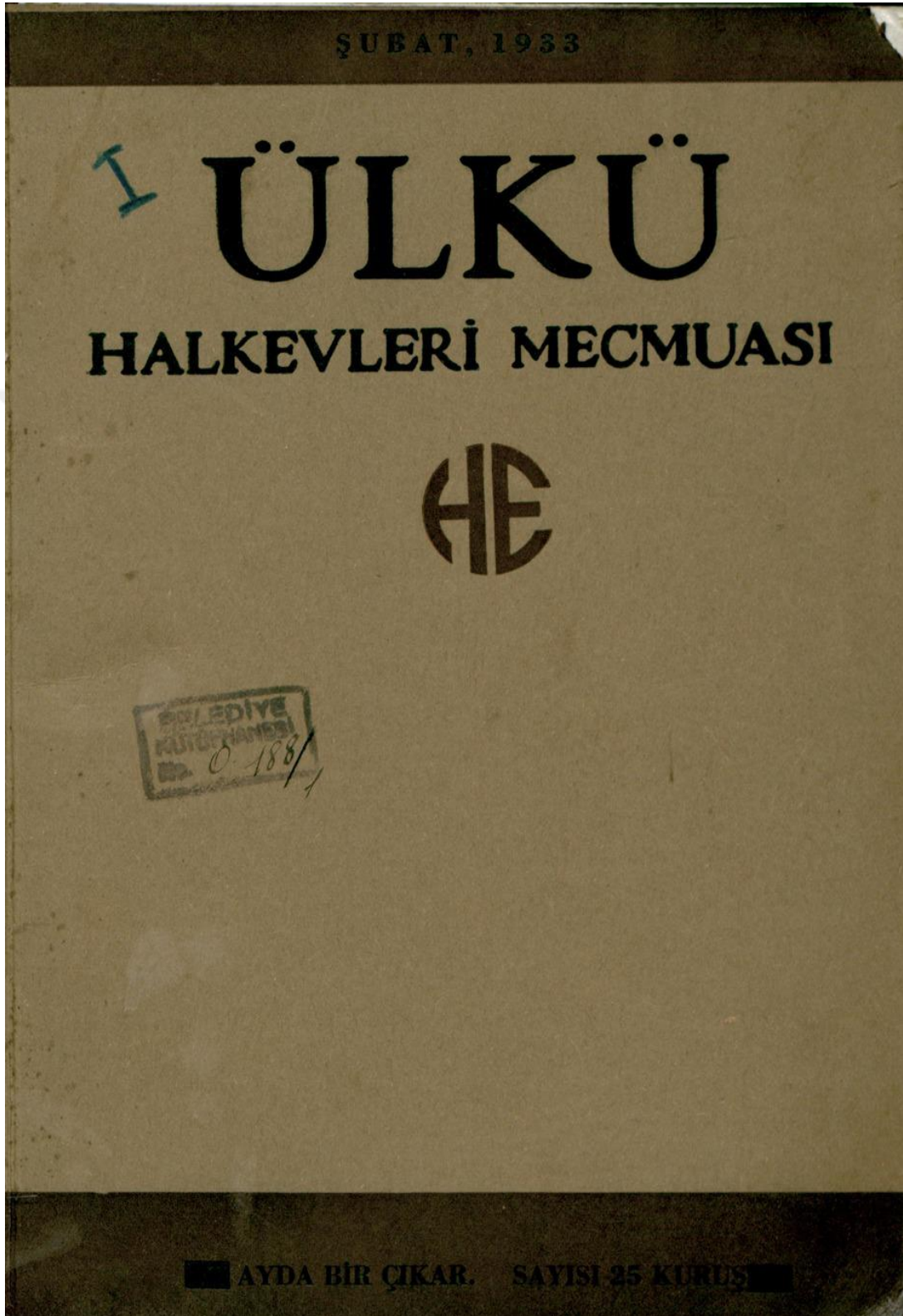
Ülkü Ankara Milli Kültür Dergisi, İzmir Millî Kütüphane, no. 0014623 1941 – 1942

Ülkü Halkevleri Mecmuası (1935), C. 4, S. 23, Ocak 1935

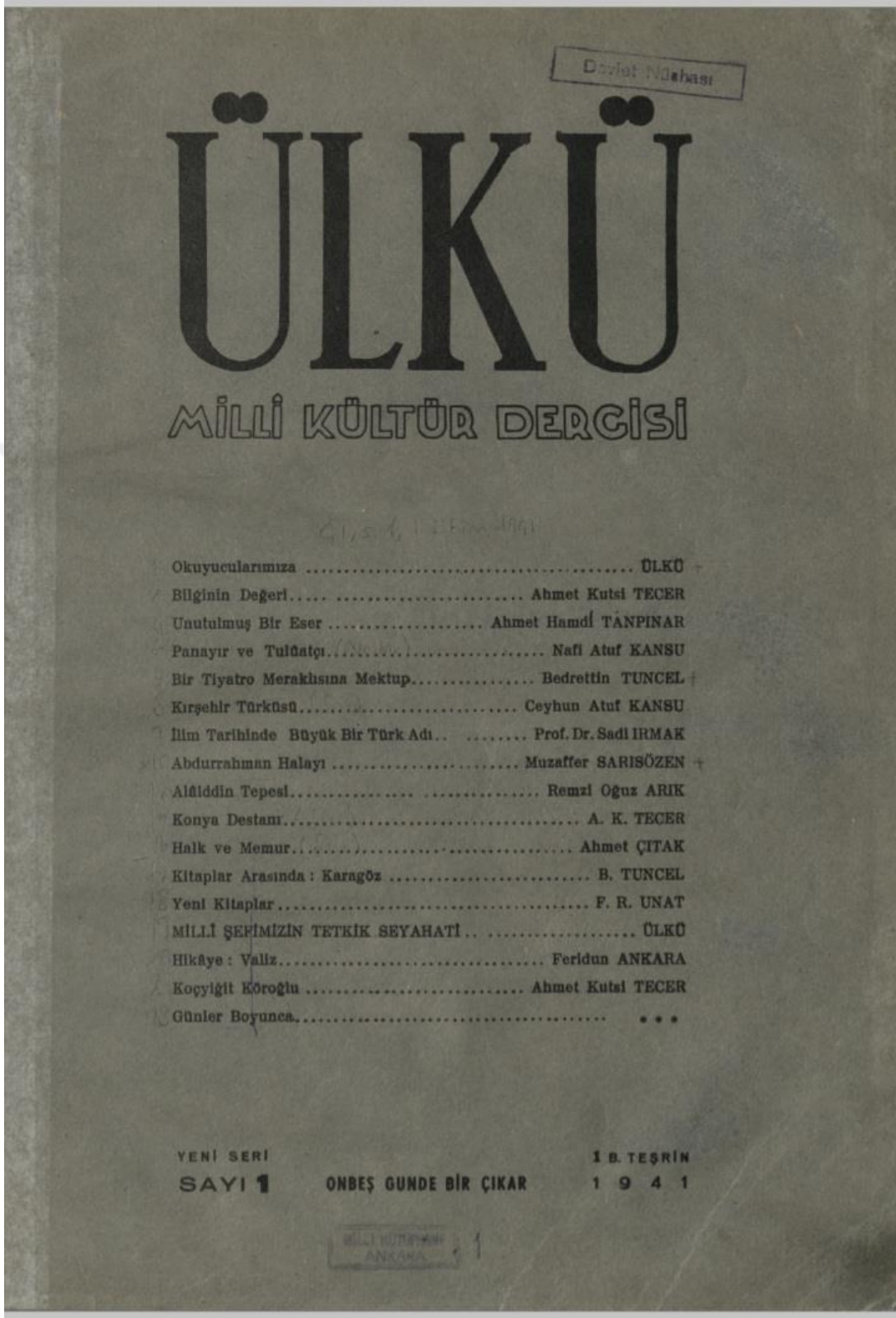
EKLER

Ek – 1 Birinci serinin kapak fotoğrafı.

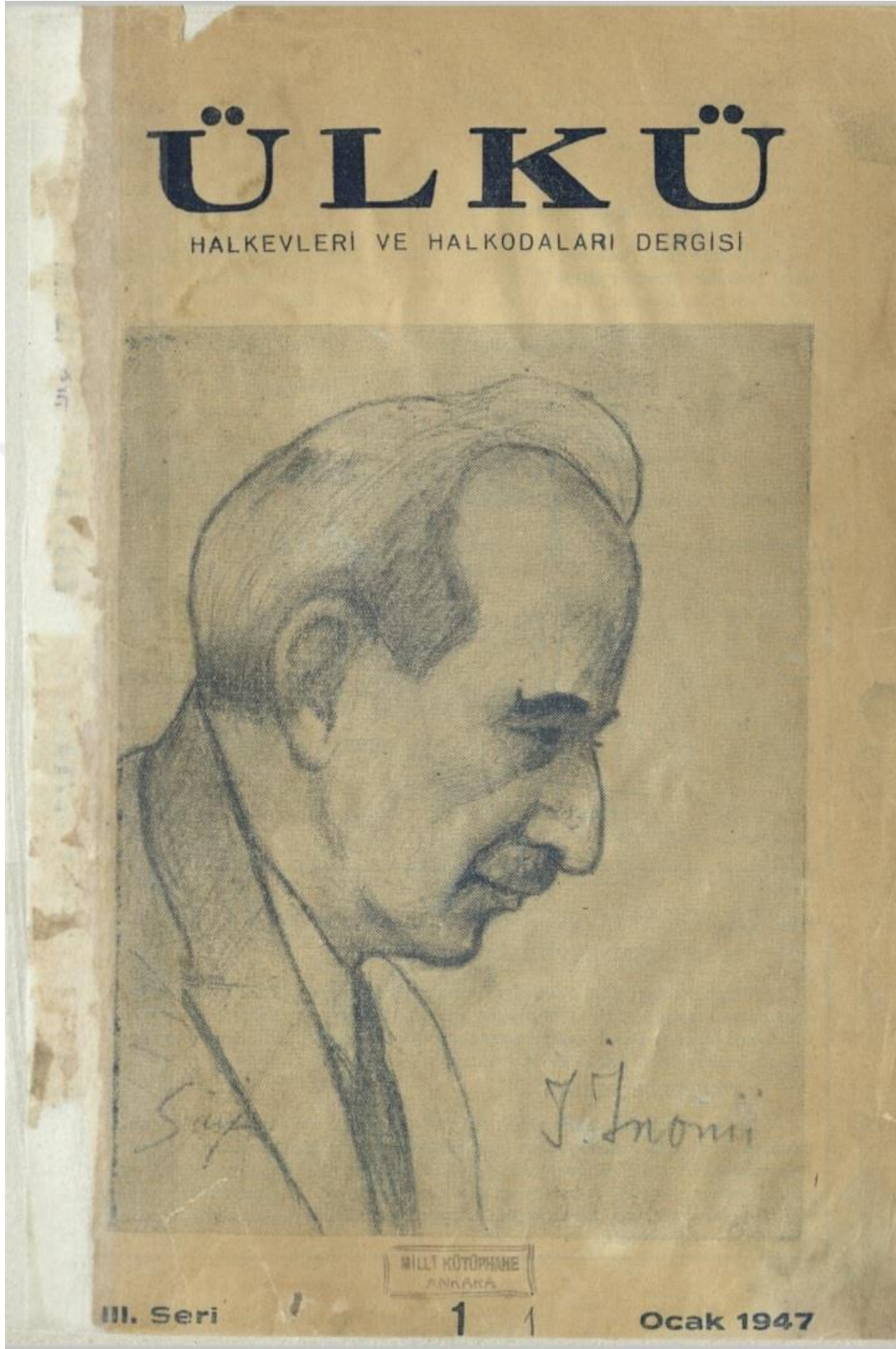
(C. 1, S. 1, Şubat 1933)

Ek – 2 İkinci serinin kapak fotoğrafı.

(C. 1, S. 1, 1 Birinci Teşrin 1941)

Ek – 3 Üçüncü serinin kapak fotoğrafı.

(C. 1, S. 1, Ocak 1947)

kıymetli bir unsur yapmak maksadında en ileri çareleri düşünen arkadaşlar tereddüt ettiler. Para karşılığı yazan kıymetli makalecilerin yazılarından mahrum kalmanın “ÜLKÜ,, için bir eksiklik olacağını düşündüler. Bu mülâhazanın karşısında büyük ve asil başka bir fikir vardı:

“ÜLKÜ,, bir mefkûre mecmuası oluyordu. Derinden duyanların ve içten inananların en büyük zevki, fikirlerini hiçbir maddî kâr karşılığı olmaksızın başkalarına duyurmak, yürüdükleri yolu takip edenlerin çoğalmasına hizmet etmek ve bunu görmektir. Tam mefkûreci, bunun için bir şey istiyen, bir şey alan değil üste kendisinden bir şey verendir. Yalnız kendisinden bir şey de değil lâzım olduğu zaman bu uğurda bizzat kendisini de verendir.

Bugünkü Türk münevverlerini, kendi cemiyetlerini aydınlatacak, yük seltecek, kuvvetlendirecek, tek tek olmaktan kurtarıp kütleleştirecek hizmet için Halkevlerine çağırıyoruz. Halkevlerinin kürsüleri yanında “ÜLKÜ,, nün sütunlarını da onların emrine açık bulunduruyoruz.

Türk cemiyetine bu yoldan yapılacak hizmetin manası, hususî hesaplarımız, kârımız, kazancımız ve şahsî zevklerimiz için, gene bu cemiyetin kuvveti sayesinde, istediğimiz

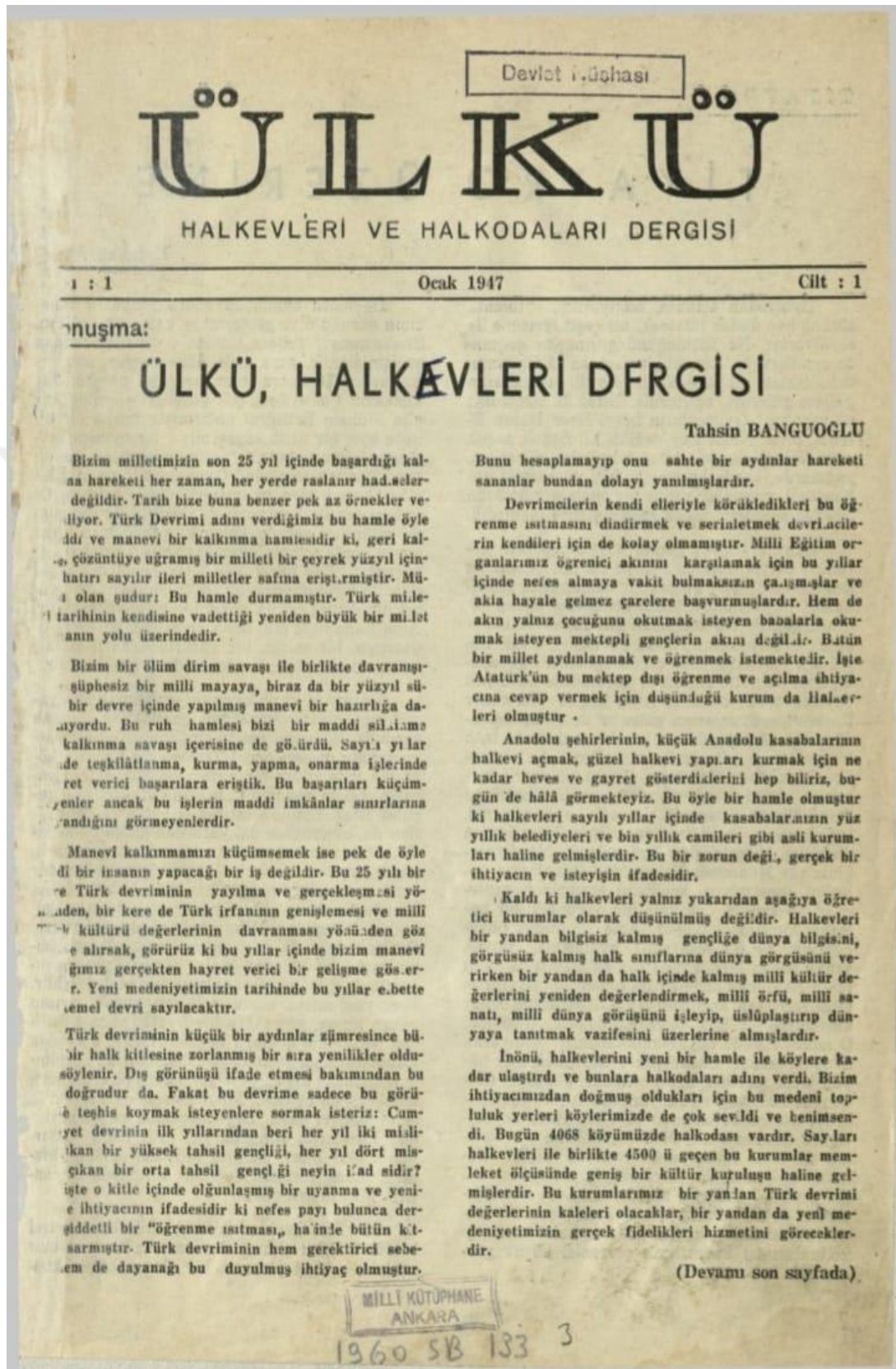
gibi kullandığımız zamanlarımızdan bir küçük kısmını millî bünyenin mermerleştirilmesi, granitleştirilmesi için malzeme olarak vermektir.

Fikirlerine kıymet verilen vatandaşların yazılarını satın almak, bunları bir süslü kap içinde sıralıyarak müşterilerini bulup satmak ve bu yoldan yarısı hizmet, yarısı ticaret olan bir muamele yapmak... Bir mecmua böyle de kurulabilir. Fakat “ÜLKÜ,, yalnız hizmet için kuruluyor. O herkesin müşterek malı olacaktır. “ÜLKÜ,, de bilgi, fikir ve sanat teşhir olunacak. Onda veya onun vasıtasıyla bir şey alınıp satılamıyacaktır. Biz memleketimizde, bu şartlar altında “ÜLKÜ,, ye yazacak bir münevver kütlesi olduğuna inanıyor, bu kütleyi vazifeye çağırıyoruz. Ve biz bu şartlar altında çıkarılacak “ÜLKÜ,, nün okunur ve aranır bir kıymet sahibi olacağına da inanıyoruz.

“ÜLKÜ,, nün izahlarında, teşrih ve tahlillerinde Cümhuriyet, milliyet ve inkılâp fikirleri esas olacaktır. Halkevlerini kuran siyasi fırkanın ana mefhumlar üstündeki telâkkileri birçok vesilelerle açık bir halde yazılmış ve söylenmiştir. Bu izahlara devam için her fırsattan istifade edeceğiz. Birkaç taraflı dağıtıcı, bulaşıcı fikirler “ÜLKÜ,, de yer alamıyacaktır. Yazılar bu bakımdan dik katli bir göz altında tutulacaktır.

ikincisi, öteki kurslara devam edenlerin fakir olanlarından hiçbir ücret alınmamasıdır.

Şimdi de yeni hükümlere göre halkevi başkanlarıyla C. H. P. il yönetim kurulu başkanlarının yapmakla ödevli bulundukları görevleri ve Genel Sekreterliğe bildirecekleri hususları belirtelim :

HALKEVİ BAŞKANLARININ YAPACAKLARI İŞLER

Değişen yeni maddelere göre, halkevi başkanlarının her yıl hazırlayıp, bağlı bulundukları parti kademelerine riayet şartıyla, il yönetim kurulu başkanlıklarına bildirmekle ödevli oldukları işler şunlardır :

1. Bütçe,
2. Çalışma programı,
3. Kesin hesap ve çalışma raporu.

1 Bütçenin, yılbaşında hemen yürürlüğe girebilmesi için, halkevi yönetim kurullarınca önceden yapılması ve onanmak üzere, bağlı bulundukları parti kademeleri yoluyla, yani ocağın bucağına, bucağın ilçeye, ilçeden de il parti başkanlıklarına, gönderilmesi lazımdır. Halkevi başkanlarıyla parti başkanlarının bu noktaya çok önem vermeleri gerekmektedir. Aksi takdirde bütçenin onanmasına kadar ya işlerin durdurulması veya bütçe dışı muameleler yapılması gerekir ki bu hal, yönetmeliğe uygun değildir.

2. Yönetmeliğin 22 inci maddesinin yeni şekline göre halkevleri her yıl başında bir çalışma programı hazırlayacaklardır. "Bu programlarda halkevinin o yıl içinde ne gibi halk hizmetleri yapabileceği ve bunlar için gereken geliri ne gibi kaynaklardan tedarik edecekleri açıkça belirtilir.,,

Şubelerce gönderilen programlar halkevi yönetim kurullarınca birleştirilmek ve onanmak suretiyle "Halkevi Yıllık Çalışma Programı" yapılır. Bu program da yine parti kademeleri yoluyla parti il yönetim kurulu başkanlıklarına gönderilir.

3. Gerek kesin hesaplar, gerekse çalışma raporları halkevlerince yıl sonunda hazırlanır. Bunlar da yine parti kademeleri yoluyla parti il yönetim kurulu başkanlıklarına gönderilir. Bu suretle "Halkevleri, çalışma programlarıyla bütçelerini her yıl başlangıcında; çalışma raporlarıyla kesin hesaplarını da her yıl sonunda parti kademelerine riayet şartıyla il yö-

netim kurulu başkanlıklarına göndereceklerdir. Bundan böyle halkevi başkanları tarafından Genel Sekreterliğe doğrudan doğruya program, rapor, bütçe ve kesin hesap gönderilmeyecektir.,,

İL YÖNETİM KURULU BAŞKANLARINCA YAPILACAK İŞLER

Değişen yeni maddelere göre il yönetim kurulu başkanlıklarınca yapılması gereken işler şunlardır :

Parti il yönetim kurulu başkanları, her yıl başında parti ilçe başkanlıklarından ve merkez halkevi başkanlıklarından gelen halkevi bütçelerini, gelir kaynakları ve giderleri ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, birleştirip hemen Genel Sekreterliğe göndereceklerdir. Aynı Zaman da parti il yönetim kurulu başkanlıkları yılbaşında halkevlerinden gelen çalışma programlarını inceledikten ve kendi düşüncelerini de ekledikten sonra hemen Genel Sekreterliğe göndermiş olacaklardır. İl parti başkanlarını, kesin hesaplarla çalışma raporlarını da yıl sonunda ve her halde gelecek yılın ocak ayının 15 ine kadar Genel Sekreterliğe göndermiş olmaları lazımdır.

ÜLKÜ, Halkevleri Dergisi

(Başı 1 inci sayfada)

İşte Ülkü de bu manevi kalkınma hamlesi içinde bu Türk tipi kültür kurumlarının bir mahsu-u olan bir dergidir. Atatürk 1933 de Ülkü'yü bu kurumların yardımcısı ve bu ülkünün öncüsü olarak kurdu. Ülkü bugün 14. yayım yılını tamamlamak üzeredir. Bu on dört yıl içinde Ülkü Türk devriminin değerlerini belirtmek, yaymak ve sindirmek, millî hayatı geliştirmek ve millî kültürümüzün açılma ve sepiimesine yol açmak yolunda aralıksız çalıştı. Düşünen aydınlar başbaşa, öğrenmek isteyen yurttaşlar eliyle, yetişen gençlikle omuz omuza yürüdü.

Bu manevi kalkınmada -küçük de olsa- dergimizin bir hizmet payı olmuştur. Ülkü'nün 14 yılda meydana getirdiği 28 ciltlik koleksiyonunu gözden geçirenler orada fikir ve bilgi adamlarımızın, sanatçılarımızın ve halkevi gençlerin değerli yazılarını toplanmış bulurlar. Ülkü 14 yıl içinde bu hep aynı hedefe yönelmiş yayımları ile tanıtmak, sevdirmek ve inandırmak, yol göstermek, çığır açmak ve yapıcı kılmak yollarında büyük kalkınmamızın yardımcısı olmaya çalıştı.

Bugünden itibaren Ülkü'yü aylık yeni bir seri içinde okuyucularımıza sunuyoruz. Ülkü bu üçüncü serisi ile de aynı ülkü yolunda ve her gün daha genç nesillerin omuzlarında daha ileri ufuklara doğru yol almaktadır. Değişen yalnız şudur: Ülkü kendisini şimdiye kadar olduğundan daha çok halkevlerinin ve halkodalarının hizmetine bağlayacak, bütün gayretiyle halkevlerinin bir dergisi olmaya çalışacaktır.

Yazı İşleri Müdürü : Bedrettin TUNCEL — İmtiyaz Sahibi : Atıf AKGÜÇ

Ek – 9 Atatürk'ün *Ülkü* 'ye yolladığı not.

(C. 1, S. 1, Şubat 1933)

HALKEVLERİ AÇILMA NUTKU

RECEP

Halkevlerinin açılma günü olan 19 Şubat 1932 tarihinde Ankara Halkevinde C. H. F. Kâtibiumumi-si Recep Beyin söylediği nutuktan bazı parçalar.

ARKADAŞLAR; biz Halkevlerinin samimi ve bütün Türk vatandaşlarını müsavî şeref mevkiinde gören zihniyetle kurulmuş çatıları altında bütün vatandaşları toplamağa ve itinalı bir kültür çalışması içinde millî birliğe yükseltmeğe azmetmiş bulunuyoruz.

Arkadaşlar;

Bir milletin yetişip istikbale hazırlanması için klasik vasıtalar ve müesseseler mekteplerdir. Fakat muasır milletler, millî bir mevcudiyet olarak yetişip teşkilâtlanmak için mekteplerin yalnız usuller, nizamlar altında çalışmasını kâfi görmüyorlar.

Gerçi tam şuurlu ve kuvvetli vatandaşlar yalnız mektep sıralarında iyi ve ciddi programlarla ve amelî tatbik usulleriyle yetişmiş olabilir. Fakat bu asırda milletleşmek için milletçe kütleleşmek için mektep tahsilinin yanında ve ondan sonra mutlaka bir halk terbiyesi yapmak ve halkı bir arada ve birlikte çalıştırmak esasının kurulması lâzımdır.

Mektep binalarına, en kuvvetli ders vasıtalarına ve yetişgin muallim

ordularına malik olan en zengin memlekette bile halkı yetiştirmek, halkı bir kütle haline getirmek için ayrıca millî bir halk mesaisi tanzimini ihmal etmiyorlar.

Arkadaşlarımız; gençlik istikbalin ışığıdır. Gençlik, mütemadiyen yetişen ve yetiştiren bir çalışmanın içinde yaşatılmalıdır.

Arkadaşlar;

Cumhuriyet Halk Fırkasının Halkevleriyle takip ettiği gaye; milleti şuurlu, birbirini anlıyan, birbirini seven, ideale bağlı bir halk külesi halinde teşkilâtlandırmaktır.

Arkadaşlar, bu mahiyette bir Halkevi teşkilâtını bütün halk için esas olarak yetiştirecek olgun insanlardan mürekkep bir rehber unsura ihtiyaç vardır.

Şuurlandırılacak, yetiştirilecek büyük tabakanın önüne düşecek bu rehber unsurun yokluğundan, kifayetsizliğinden şikâyet edenleri her zaman görürüz.

Bu şikâyetçiler her zaman, bu götürücü, yetiştirici, büyük kümelere rehberlik yapacak insan unsuru nerededir? diye sorarlar.

Bizim kanaatimize göre en yanlış zihniyet, Türkiyede insan olmadığı davasıdır.

HALKEVLERİ AÇILMA NUTKU

7

Fakat memlekette hakikaten mevcut bütün anasırı bizzat görmüş bir adam kansatiyle ve bir görüş, inanış neticesi olarak arzederim ki, Türkiyede Halkevlerini idare edecek, yetişmiş insan unsuru vardır.

Yalnız arkadaşlar, bu insan unsurlarının birçokları ekseriya aldıkları resmî ve gayri resmî muayyen işleri ve vazifeleri görmüş olmakla cemiyete karşı ifasiyle mükellef oldukları tekmil vazifelerini yaptıklarını zannederler. Eksiklik buradadır. Yanlış düşünüş buradadır. Meselâ:

Bir muallim mensup olduğu mektebin muayyen sahasındaki vazifesini yaptıktan sonra, bir mebus meclisin heyeti umumiye ve encümenlerindeki hizmetini gördükten sonra, bir doktor hastalarını ilmin ve şefkatin icabıyla tedavi ettikten sonra cemiyete karşı yapacak başka hiçbir iş ve vazifesi kalmadığını zanneder.

Asıl meselenin esaslı bir surette tashih edilmesi lâzım olan noktası budur.

Bu mevzuda büyük eksikliğimiz, memlekette insan mevcut olmaması değil, bilâkis memlekette esasen mevcut kıymetli insanların cemiyetleşmek ve cemiyet içinde cemiyetle beraber cemiyet için çalışmak lüzumunu anlamamış olmasıdır.

Hepimize her nasılsa yerleşmiş olan bu lâübalî zihniyet neticesinde; yetişmiş ve yetiştirici, ileri götürücü unsurlar ileri gitmeğe muhtaç olanların önüne düşmek vazifemizi yapmıyoruz.

Halkevleri hepimizi bu yolda vazife cephesine sürecektir.

Fakat arkadaşlar, hepimiz kendi şahsımız için hasrettiğimiz çalışmak, kazanmak, yahut eğlenmek zamanının bir kısmını cemiyet için sarfetmek lâzım geldiğine inanmadıkça içimizden en iyi yetişmiş vatandaş da nihayet tek vatandaş olarak kalır. O riyaî manasiyle ancak bir vahit ifade eder.

Müştereken çalışmadığımız takdirde her tekimiz tek olarak kalır, binimiz bin, beş binimiz beş bin, on binimiz on bin tek vatandaştan başka bir şey ifade etmeyiz.

Halbuki arkadaşlar;

Her biri birer kıymetli vahit olan vatandaşlar bir arada toplanırlarsa manzara büyür. İki tek kıymetli vatandaş bir araya gelirse iki değil on, üç tek kıymetli vatandaş çalışmada birleşirse yapacağı tesir üç değil yüz eder.

Arkadaşlar; Türkiye 14 milyonluk bir nüfus kesafeti arzeden bir memlekettir. Ben şahsen nüfusumuzun bundan daha çok fazla olduğuna kaniim.

Arkadaşlar; Halkevleri faaliyette istihdaf ettiğimiz birleşmek ve beraber çalışmak sistemi sayesinde pek uzun sayılmıyacak bir zaman içinde Türkiyenin bütün dünya müvacehesinde arzedeceği mevcudiyet, (100) milyonluk bir millet kütlesinin yapacağı tesire tekabül edecektir.

Halkevleri yetişmiş bir vatandaşın kendisi gibi yetiştirme fırsat bulmıyan vatandaşları da yetiştirmek için bir zaman tahsis etmesi talebini ortaya koyuyor.

Arkadaşlar; bu cemiyetleşmek

fikri bütün Halkevleri faaliyetlerinin esas temelidir.

Medeniyetin en büyük eseri cemiyettir. En büyük kuvvet cemiyetidir. Türk milleti; en şerefli bir tarihe sahip olan, zekâsı, istidadı, tahammülü, ve fedakârlığı üstün olan milletimiz bütün dünyada yalnız resmî kuvvetleri ve resmî teşkilâtı ile tanınmaktan çıkmalıdır.

Türk milleti, yalnız nüfusunun sayısı ve memleketin genişlik ölçüsüyle değil, yüksek vasıfları ve asil kaniyle lâayık olduğu bir mevcudiyet olarak kendini âleme ihsas etmelidir.

Biz; Halkevlerinin arkadaşlık havasının hararetiyle ısınan çatıları altında milletimizin tek tek ol'maktan çıkarak sulpleşerek, katılaşıarak, cemiyetleşerek hacmi, irtifacı ve cevheri ile kendisini mahabetli bir granit kütlesi halinde istikbale arzedeceğine kaniiz.

Arkadaşlarım; bu sözlerimde büyük işleri başarmanın güçlüğünü mühimsemeyen bir hafiflik görmemenizi rica ederim.

Bu davamız gerçi büyüktür. Fakat bizim neslimize daima güç ve büyük işler görmek mukadder olmuştur, vazife olmuştur.

Biz güçlüklere hafif görmiyerek, fakat zorluklarından da yılmıyarak bugün bu vazifeyi yapmaya başlıyoruz.

Metotlu, zamanlı, programlı ve seneleri dar görmeyen sabırlı bir zihniyetle çalışacağız.

Aziz arkadaşlarım;

En son sözüm olarak, Cümhuriyete ve bütün inkılâba derin sadakat, büyük Türk milletine selâm ve hürmet ve memleketin büyük kurucusu ve Halkevlerinin yapıcısı Büyük Türk evlâdı Gazi Mustafa Kemale hürmet ve merbutiyetimizi ifade ederim.

